

1-3320-5

فابريانو

#1

ايتاليانك %ماچراته\$ اياتنده و ماچراته-نك 40 كيلومتره غربنده اوله-رق جاتو نهري اوزرنده بر قصبه اولوب، 16000 اهاليسي وارد.

2-3320-5

فابريچيوس

#1

روما سردار لرندن اولوب، صدق و استقامتيله مشهوردر. ميلاد عيسي (عم) دن 282 سنه اول قونسولوس اولوب، سامنيتلرله سائر بعض اقوامي مغلوب ايتمش؛ و ايكي سنه صكره آرناؤدلق حكمداري مشهور پيروس ايله عقد مصالحه-يه مأمور اولوب، بونك هداياسني قبول ايتمه-مش؛ و پيروس بونك فضائل اخلاقنه او قدر اعتماد ايتمش، كه روماليلردن طوتمش اولديغي اسرايي ايتنديكي فديه-لر و يرلمديكي تقديرده، اعاده اولنمق شرطيله، كنديسنه بلا تامينات تسليم ايتمش ايدى. حقيقه پيروسك تكليف ايتنديكي فديه-لري روماليلر استكنار ايتمكله، صاحب ترجمه سوزنده طوروب، اسرايي پيروسه اعاده ايتمشدى. قبل الميلاذ 278 تاريخنده ثانياً قونسولوس اولوب، ينه پيروس ايله مكالمه-يه مأمور اولمش؛ و پيروس بونك خاطرچون رومالي اسرايي بلا فديه كنديسنه اعاده ايتمشدى. ميلاددن @1 275 سنه اول وفات ايدوب، جنازه-سي قالديريله-رق قدر آچه-سي ظهور ايتمديكندن، حكومت جنازه-سني قالديرمغه و قزينه بر مقدار جهاز ويرمكه مجبور اولمش ايدى.

3-3320-5

فامبيان

سنت-*. #1 قاتوليكلرك عزيزلرندن اولوب، ميلادك 236 تاريخندن 250 تاريخنه-دك پاپالق ايتمش؛ و ايمپراطور (دجبوس)ك تعقيباتي صره-سنده قتل اولنمشدر. كانون ثاينيك 30نده يورطيسي اجرا اولنور.

4-3320-5

فابيوس

#1

روما مشاهير رجالندن بر قاچ ذاتك اسمي اولوب، اك مشهورلري (فابيوس ماقسيموس)در، كه قبل الميلاذ 223 ايله 209 تاريخلري آره-سنده بش دفعه قونسولوس اولوب، مشهور آنيبال ايله اوغراشمش؛ و حريك آفريقايه نقلنى تكليف ايدن اسكيبيونك بو فكرى عليهنده بولنوب، بونك اجرا سندن اولجه اوله-رق، 205 تاريخنده وفات ايتمشدر.

5-3320-5

فابيول

سنت-*. #1 قاتوليكلرك عزيزلرندن اولوب، رومانك بيوك بر عائله-سنة منسوب اولديغي حالده، ماملكنى فقرايه تصدق، و بر خسته-خانه تاسيسيله اراضئ مقدسه-يي زيارت، و 400 تاريخ ميلاديسنده وفات ايتمشدر. كانون اولك 27سنة يورطيسي اجرا ايدرلر.

6-3320-5

فاتح

فتوحانه موفق اولان سلاطين و امرای اسلامه اطلاق اولنان بو اسم اك زياده سلاطين عظام عثمانيه-دن استانبولى يعنى قسطنطينيه بلده شهيره-سنى فتحه موفق اولان سلطان محمد ثانى حضرتلرينه تخصييص اولنه-رق، بلده مذكوره-ده بنا كرده-سى اولان بيوك جامع شريف و بوكا ملحق محله دخى فاتح ناميله معروفدر. [(محمد خان ثانى)) ماده-سنه مراجعت بيوريله.]

7-3320-5

فاتح افندى

متأخرين شعراء عثمانيه-دن اولوب، عن اصل شروانلى اولديغى حالده، درسعادتته ورودله، بر مدت مدرسه نشين اولدقن صكره، ديوان همايون قلمنه كيره-رك خوجكانلق رتبه-سنه نائل اولمش؛ و بعده جانب مصره كيدوب، 1250 تاريخلرنده اوراده وفات ايتمشدر. شو مقطع اونكدر:

@@@

مطلع اولدم كه فاتح دفتر آفاده

لفظ بى معنى كى قالمش سماى مرحمت

1-3321-5

فاتسه

طربزون ولايتنك جانيك سنجاغنده و صامسونك 110 كيلومتره شرفنده طربزونك-ده 200 كيلومتره غربنده اوله-رق قره دكز ساحلنده قضا مركزى بر قصبه اولوب، 3000 قدر اهاليسى، ايكي جامع شريفى، بر مدرسه-سى بر رشديه و ايكي ابتدائى ايله روملره مخصوص دخى بر ذكور و بر اناث مكتبى، بر حمامى و 6 چشمه-سى واردر. هواسى آغيره ايسه-ده، اطرافنده كوزل باغچه-لرى واردر. اسكى بر قصبه اولوب، اسم قديمى %فاتيسانه\$در. جوارلرنده بعض ويرانه-لر بولنيور.

-* فاتسه قضاسى جانيك سنجاغنك منتهاي شرفنده واقع اولوب، شرقاً اونيه، غرباً طربزون سنجاغنه تابع اردو قضالريله، جنوباً سيواس ولايتيله، شمالاً ده قره دكيزله محاط و محدوددر. شمالدن جنوبه بويى تقريباً 40 و شرقدن غربه اكي 30 كيلومتره اولوب، 84 قريه-يى و 30350 اهاليى جامعدر. اهاليسنك يالكز 1652 سى روم و 802 سى ارمنى اولوب، قصورى كاملاً مسلمدر. اراضيسى قسم جنوبيسنده طاغلق اولوب، ساحله طوغرى ممتد مائله-لر و وادى و اووه-لر تشكيل ايدبور. بر قاچ نهر حدود جنوبيه-سنده-كى طاغلردن اينوب، شماله طوغرى آقار. بونلرك اك بيوكى حدود شرفيه-سى قربنده جريان و مركز قضا قربنده دكيزه انصباب ايدن %بولامان\$ چاپيدر. طوپراغى اولدقجه منبى اولوب، بغدادى، ارپه، چاودار، مصر، فصوليه، كنوير، كتن و سائره ايله ميوه و سبزه-لرك انواعى و على الخصوص جوز و فندق حاصل اولور. بر مقدار بال و بال مومى ايله اودون و يمورطه و سائره اخراج اولنور. صيجاج بر معدن صوبى اولوب، بعض امراضه نافعدر.

2-3321-5

فاتك، امير ابو شجاع -*- المجنون

مصر امراسندن و مشاهير شجاعندن اولوب، رومى الاصلى بر كوله ايكن، صفر سننده فلسطينده تربيه اولنمش و مصر حاكمى اخشيد طرفندن رمله-ده افنديسندن جبراً اخذ و اعتاق اولنه-رق، مشهور كافر اسودله برابر مشار اليهك خدمتنده بولنمش ايدى. اخشيدك وفاتيله اوغللرينك زمان حكومتلرنده كافر مدبر امور اولمغله، صاحب ترجمه، اسكى آرقداشنك تحت حكمنده بولنمامق ايچون، اخشيدك كنديسنه مالكانه ويرمش اولديغى فيومه چكلمش ايسه-ده، اورانك هواسيله امتزاج ايده-ميوب، خسته-لانجه، تداوى ايچون مصره عودته مجبور اولمش؛ و 350 تاريخنده وفات ايتمشدر. و فرت شجاعنتندن طولايى مجنون لقبيله تلقب اولنمش، و سخاوت و كرمده دخى شهرت شايعه صاحبى بولنمشدر. خسته-لغى اثناسنده كافر اسودك مسافرى بولنان شاعر شهير ابو الطيب متنبى ايله كوريشوب، كنديسنه بر چوق احسانلر ايتمش؛ و متنبى بونك حفته بر چوق مدحيه-لر و وفاتنده مرثيه-لر سويلمشدر.

3-3321-5

فاتو هیوه
#1

بحر محیط کبیرک پولینسیا قسمنده واقع %مارکیزه\$ جزایر مجتمعہ-سنک اک جنوبیسی اولوب، "50' 25° 10 عرض جنوبی ایله "5' 1' 141 طول غربیده واقعدر. دروه-سی 1120 متره ارتفاعنده اولان بر طاغی واردر. 1875ده 1200 اھالیسی وار ایکن، او وقتدن بری نفوسی چوق تدنی ایتمشدر.

4-3321-5
قاتیقو

و نام دیکرله قوکی #1 خدیویت مصریہ-نک مقدا آفریقانک خط استوانک آلتندہ-کی قسمندہ ضیط ایتمش اولدیغی برلردن اولوب، %آلبرت نیانزه\$ کولی ساحل شمالیسنک 70 کیلومتره شمال شرقیسنده 2' 3° عرض شمالی ایله 17' 30° طول شرقیده واقعدر. اراضیسی حد وسطی اوزره حدای بکردن 1200 متره یوکسک اولوب، طاغری، اورمانلری و پک چوق میاه جاریہ-سی اولمغله، هواسی نسبتاً سرین و منظرہ-سی پک کوزلدر. اھالیسی ناموسلی و چالیشقان آدملر اولوب، ارکلری اوموزلرینہ برر حیوان دریسی آثارلر، و قادینلری همان چبلاق کزوب، صاچلرینی کوزل اشکالده دوزلتیرلر.

5-3321-5
قاتیو
#1

مشاہیر مهندسین و منجمیندن اولوب، 1664ده اسویچرہ-نک %اوود\$ ناحیہ-سنده %نیون\$ قصبہ-سی قربندہ %دویلر\$ قریہ-سنده طوغمش، و 1753ده وفات ایتمشدر. عن اصل ایتالیان بر عائلہ-یہ منسوب اولوب، کنجکلندن لوندردہ-ده اختیار اقامتلہ، 24 یاشنده ایکن، اورا جمعیت علمیہ-سی اعضالغنه نصب اولنمشدی. شمسک کرہ ارضدن بعدی و زخاک حلقہ-لری حقتده بعض تحقیقات فنیاہ بولنمش؛ و دور بین و رصدہ متعلق بعض کشفیات مهمہ-یہ موفق اولمشیدی.

1-3322-5
فاچان

یاخود فوچان #1 چینک قسم جنوبیسنده %قوانغ فونخ\$ ایالتندہ و قانتونک 15 کیلومتره جنوب غربیسنده اولہ-رق %سن کانغ\$ نهرینک منصبنہ قریب آیرلدیغی قوللرک بری اوزرنده واقع بیوک بر شهر اولوب، 400000 اھالیسی، پک ایشلک تجارتی و بیچاق و چلنکیرلکہ متعلق معمولاتی واردر. نهرک ایکی کنارندہ 2 کیلومترہ-لک محلده ممتد اولوب، نهر واسطہ-سیلہ قانتونلہ و بعض جدوللردن-ده دکیزلہ اختلاطی واردر.

2-3322-5
فاخته

صحابیاتدن درت خاتون اولوب، بری حضرت علی المرتضی (رضہ)ک لابوبن ہمشیرہ-سی اولان ام ہانیدر.]((ام ہانی)) مادہ-سنہ مراجعت. [ایکنجیسی فخر کائنات (صلعم) افندمزک تیزہ-لری اولان (فاخته بنت عمرو الزھریہ)، اوچنجیسی خالد بن ولید (رضہ)ک ہمشیرہ-سی و دردنجیسی (فاخته بنت الاسود القرشیة الاسدیہ)در.

3-3322-5
فاخر، ملا *-.

ایران شعرا سنندن اولوب، بہبہانلیدر. شو بیت اونکدر:

@@@

باغ از سراب غیر بر افروختی چرا
ما را باتش دکری سوختی چرا
\$

4-3322-5

فاخری، ابو المفخر

ایران شعرا سندن اولوب، سلطان غیاث الدین محمد بن ملکشاه سلجوق زماننده یاشامشدر. شو بر ایکی بیت جمله اشعارنددر:

@@@

بال مرصع بسوخت مرغ ملمع یدن
اشک زلیخا بر یخت یوسف کل پیر هنین
زهره چو خاتون صبح خنده ربادر نقاب
ماه چو طاوس سبز جلوه کنان درچمن
\$

5-3322-5

فادیف

#1

بحر منجمد شمالیده یکی سیبیریہ جزایر مجتمعه-سنی ترکیب ایدن اوچ بیوک آطه-نک بری اولوب، یکی سیبیریہ جزیره- سنک غربنده واقع وارندن 16 کیلومتره کنیشلکنده بر بو غازلہ آپرلمشدر. بویی 150 کیلومتره-دن زیاده و اکی 50 ایله 60 کیلومتره آره-سنده-در. همان مدور الشکل اولوب، شمال غربییه طوغری اوزانیر بر شبه جزیره-سی واردر. مساحه سطحیه-سی 4292 مربع کیلومتره-در. عمراندن عاری و خالیدر. 1809ده کشف اولنه-رق، کاشفی اسمیله تسمیه اولنمشدر.

6-3322-5

فاراب

ترکستانده سیحون نهرینک و %شاش خطه-سنک اوتہ-سنده یعنی شمالنده و بلاساغون قربنده بر ناحیه اولوب، طول و عرضی بر کونک یولدن آز اولدیغنی یاقوت حموی بیان ایدبور. حکیم شهیر آتی الترجمه نصر فارابی ایله علم لغتده ((صاح)) کتاب مشهورینک صاحبی (اسماعیل بن حماد الجوهری) نک وطنیدر. اصل ایچندن کچن نهرک اسمی اولدیغی مظنوندر. بعضلر بده قصبه عد ایتمشدر. بعده %اطرار \$ تسمیه اولنمشدی.

7-3322-5

فارابی، ابو نصر محمد بن طرخان بن اوزلغ

اعاظم حکماء اسلامدن اولوب، ترک جنسیتنه منسوب اولدیغی حالده، آنف البیان فاراب خطه-سنده طوغمش؛ و اوراده علوم ابتدائیه-یی تحصیل ایله ایرانک بعض طرفلرینه کیده-رک فارسی لساننی و دیگر بر قاچ لسان اوکرنمش؛ و نهایت بغداده داخل اولوب، لسان عربی اوراده تعلم ایتمش؛ و بعده علوم حکمیہ-نک تحصیلنه قویله-رق، (ابو بشر متی بن یونس) دن علم منطقی اوکرنکدن صکره، حرانه عزیزمتله، حکیم (یوحنا بن حیلان) دن دخی بر مدت فن مذکورده درس آلمش؛ و بعده بغداده عودتله، علوم حکمیہ و ریاضیه و سائرہ-نک تحصیلنه و آرسطونک کتبی تنبعه باشلایه-رق، کیجه و کوندوز توغل ایله، علوم مذکورده-ده و موسیقیده دخی زمانک فریدی اولمش؛ و او وقته قدر بین الاسلام حکمت و فلسفه-ده کیمسنه-نک و اره-مدیغی درجاته واصل اولوب، تدریس و تالیفه مباشرت ایتمش ایدی. فن طبک دخی نظریاتنی اوکرنوب، آنجق تطبیقاتیله اجرای طبابتله میل ایتمه-مشیدی. بعده مصره کیدوب، بر مدت اوراده اقامتدن صکره، شامه عودتله، سیف

الدولة بن حمدانك مجلسنده شام علماسيله مباحثه-يه كيريشه-رك، جمله-سنى مغلوب ايتمش؛ و بونلرك هپسى فضل و كمال و وسعت معلوماتنى آكلانجه، مباحثه-يى تركله، همان حقه قلم آوب، سويلدكلرينى ياز-هرق استفاده-يه باشلامشلردى. مشار اليه سيف الدولة فارابى حقدنه پك چوق اكرام و تعظيم ايدوب، كليلى احسانلر و تخصيصات ايتمك ايتمش ايسه-ده، كنديسى پك ساده بر صورتده ياشايوب، دارات و اسرافى سومديكندن، انجق كونده درت درهمله قناعت ايد-هرك، بشقه بر شى قبول ايتمه-مش؛ و بقبه عمرينى بو حال ايله دمشقه كچيروپ، 339 تاريخنده، سكسان ياشنى متجاوز اولديعى حالده وفات ايتمش؛ و جنازه نمازى مشار اليه سيف الدولة طرفندن قلنه-هرق، باب الصغير خارجنده دفن اولنمشدر.

اختلاطدن مجتنب اولوب، اكثر يا صوت كنارنده ويا آعاجلر آتنده تنها اوتور-هرق، تآليفاتنى يازارمش. دفترلره يازميوب، اوراق پريشان اوزرينه يازمق عادتى اولديغندن، تآليفاتنده بعض نقصان يرلره تصادف اولنور. يتمش لسان بيلديكى منقول ايسه-ده، بونده مبالغه اولوب، هر حالده او وقت ممالك اسلامده سويلنلن لسانلرك اكثرينه آشنا ايمش. موسيقيده قانون دينلن آلتى ويا ديكر بر آلت اختراع ايتمش اولديعى دخى مرويدر. تآليفاتنده حكيم كندينك غفلت ايتديكى بر چوق موادى علاوه و تصحيح ايتمش؛ و ابن سينا دخى باشليجه فارابينك آثارندن استفاده ايتمشدر. آروپاچه آلفارابوس #1 اسميله معروفدر.

تآليفاتى بروجده آتيدر: ((كتاب فى احصاء العلوم و التعريف))، ((كتاب اغراض فلسفة افلاطون و ارسطوطاليس))، ((السياسة المدنية))، ((السيرة الفاضلة))، ((شرح كتاب المجسطى لبطليموس))، ((شرح كتاب البرهان لارسطوطاليس))، ((شرح كتاب الخطابة لارسطوطاليس))، ((شرح المقالة الثانية من كتاب الجدول لارسطوطاليس))، ((شرح كتاب المغالطة لارسطوطاليس))، ((شرح كتاب القياس لارسطوطاليس))، ((شرح كتاب باريمينياس لارسطوطاليس))، ((شرح كتاب المقولات لارسطوطاليس))، ((كتاب المختصر الكبير فى المنطق))، ((كتاب المختصر الصغير فى المنطق))، ((كتاب المختصر الاوسط فى القياس))، ((كتاب التوطئة فى المنطق))، ((شرح كتاب ايساغوجى لفر فورپوس))، ((املاء فى معانى ايساغوجى))، ((كتاب القياس الصغير))، ((احصاء القضايا و القياسات التى تستعمل على العموم فى جميع الصناعات القياسية))، ((كتاب شروط القياس))، ((كتاب البرهان))، ((كتاب الجدول))، ((كتاب المواضع المنتزعة من المقالة الثامنة فى الجدول))، ((كتاب المواضع المغلطة))، ((كتاب اكتساب المقدمات))، ((كلام فى المقدمات المختلطة من وجودى و ضرورى))، ((كلام فى الخلاء))، ((صدر كتاب الخطابة))، ((شرح كتاب السماع الطبيعى لارسطوطاليس))، ((شرح كتاب السماء و العالم لارسطوطاليس))، ((شرح كتاب الآثار العلوية لارسطوطاليس))، ((شرح مقالة الاسكندر الافروديسى فى النفس))، ((شرح صدر كتاب الاخلاق لارسطوطاليس))، ((كتاب فى النواميس))، ((كتاب فى احصاء العلوم و ترتيبها))، ((كتاب الفيلسفين لفلاطون و ارسطوطاليس))، ((كتاب المدنية الفاضلة و المدنية الجاهلة و المدنية الفاسقة و المدنية المبذلة و المدنية الضالة))، ((كتاب مبادئ آراء المدنية الفاضلة))، ((كتاب الالفاظ و الحروف))، ((كتاب الموسيقى الكبير))، ((كتاب فى احصاء الايقاع))، ((كلام فى النقلة مضافاً الى الايقاع))، ((كلام فى الموسيقى))، ((مختصر فصول فلسفية منتزعة من كتب الفلاسفة))، ((كتاب المبادئ الانسانية))، ((كتاب الرد على جالينوس فيما تأوله من كلام ارسطوطاليس على غير معناه))، ((كتاب الرد على بن الراوندى فى ادب الجدول))، ((كتاب الرد على يحيى النحوى فيما رده على ارسطوطاليس))، ((كتاب الرد على الرازى فى العلم اللسن))، ((كتاب الواحد و الوحدة))، ((كلام فى الحيز و المقدار))، ((كتاب فى العقل صغير))، ((كتاب فى العقل كبير))، ((كلام فى معنى اسم الفلسفة))، ((كتاب الموجودات المتغيرة الوجود بالكلام الطبيعى))، ((كتاب شرائط البرهان))، ((كلام فى شرح المغلق من مصادرة المقالة الاولى و الخامسة من اوقليدس))، ((كلام فى اتفاق آراء ابقراط و افلاطون))، ((رسالة فى التنبيه على اسباب السعادة))، ((كلام فى الجزء و مالايتجزأ))، ((كلام فى اسم الفلسفة و سبب ظهورها و اسماء المبرزين فيها و على من قرأ منهم))، ((كلام فى الجن))، ((كلام فى الجوهر))، ((كتاب الفحص المدنى))، ((كتاب السياسات المدنية))، ((كلام فى مبادئ الموجودات))، ((عنوانيله-ده معروفدر، ((كلام فى الملة و الفقه مدنى))، ((كلام فى جمع من اقاويل النبى صلى الله عليه و سلم يشير فيه الى صناعة المنطق))، ((كتاب فى الخطابة)) كه 20 جلدن مركب بيوك بر اثردر، ((رسالة فى قود الجيوس))، ((كلام فى المعاش و الحروب))، ((كتاب فى التأثيرات العلوية))، ((مقالة فى الجهة التى يصح عليها القول باحكام النجوم))، ((كتاب فى الفصول المنتزعة للاجتماعات))، ((كتاب فى الحيل و النواميس))، ((كلام فى الرؤيا))، ((كتاب فى صناعة الكتابة))، ((شرح كتاب البرهان لارسطوطاليس))، ((كلام فى العلم الالهى))، ((شرح المواضع المستغلقة من كتاب قاطيغورياس لارسطوطاليس))، ((كلام فى اعضاء الحيوان))، ((كتاب مختصر جميع الكتب المنطقية))، ((كتاب المدخل الى المنطق))، ((كتاب التوسط بين ارسطوطاليس و جالينوس))، ((كتاب غرض المقولات))، ((كلام فى الشعر و القوافى))، ((شرح كتاب العبارة لارسطوطاليس))، ((تعاليق على كتاب القياس))، ((كتاب فى القوة المتناهية و غير المتناهية))، ((تعليق فى النجوم))، ((كتاب فى الاشياء التى يحتاج ان تعلم قبل الفلسفة))، ((فصول مما جمعه من كلام القدماء))، ((كتاب فى اغراض ارسطوطاليس فى كل واحد من كتبه))، ((كتاب المقاييس))، ((مختصر كتاب الهدى))، ((كتاب فى اللغات))، ((كتاب فى الاجتماعات المدنية))، ((كلام فى ان حركة الفلك دائمة))، ((كلام فيما يصلح ان يذم المؤدب))، ((كلام فى المعاليق و الجون و غير ذلك))، ((كلام فى لوازم الفلسفة))، ((مقالة فى وجوب صناعة الكيمياء و الرد على مبطليلها))، ((مقالة فى اغراض ارسطوطاليس فى كل مقالة من كتابه الموسوم بالحروف و هو تحقيق غرضه فى كتاب مابعد الطبيعة))، ((كتاب فى الدعاوى المنسوبة الى ارسطوطاليس فى الفلسفة مجردة عن بياناتها و حججها))، ((تعليق فى الحكمة))، ((كلام فى معنى ذات و جوهر و طبيعة))، ((كتاب جوامع السياسة مختصر))، ((كتاب باريمينياس لارسطوطاليس))، ((كتاب المدخل الى الهندسة الوهمية مختصراً))، ((كتاب عيون المسائل على رأى

ارسطوطاليس))، ((جوابات لمسائل سئل عنها))، ((كتاب اصناف الاشياء البسيطة التي تنقسم اليها القضايا في جميع الصناعات القياسية))، ((جوامع كتاب النواميس لفلاطون))، ((كلام فيما قال ارسطوطاليس في الحار))، ((تعليقات انالوطيقا الاولى لارسطوطاليس))، ((كتاب شرائط اليقين))، ((رسالة في ماهية النفس))، ((كتاب السماع الطبيعي)).

1-3324-5

فارادی

#1

انكتره-نك حكمت طبيعیه مشاهیر علماسندن اولوب، علم مذكوره بر چوق تدقیقات و تجارب فنیه اجراسنه و علی الخصوص الكتریق ایله حرارته متعلق بعض كشفیاتنه موفق اولمشدر. 1794ده طوغوب 1867 تاریخنده وفات ایتمشدر. لوندردار الفوننده حكمت طبيعیه و كیمیا معلمی ایدی.

2-3324-5

فاراسمان

یاخود فرزمان #1 بو اسمله ایبریا خطه قدیمه-سنده یعنی شروانده میلادك ایلک یدی قرنی طرفنده یدی حکمدار کلوب، اك زیاده ذکرة شایان اولانی 35 تاریخ میلادیسندن 54 تاریخه-دك حکم سورن برنجیسیدر، كه جزیره حاکمی مشهور مهردادك برادری اولوب، رومالیلرله بالاتفاق اشکانیانندن اوچنجی اردوانه و بعده برادری مرقوم مهردادده قارشى حرب ایتمشدر.

3-3324-5

فاران

#1

سینا شبه جزیره-سنده طورسینا طاغنك 12 کیلومتره شمالنده و قلعة النخلك 130 کیلومتره جنوب غربیسنده اوله-رق وادی فیرانده اسکی بر قصبه خرابه-سی اولوب، مناستر و کلیسا کبی بعض ابنیه-نك ستونلرینی حاویدر. خرستیانلق زمانندن قالمه اولان بو آثارك دها قدیم بر شهر ویرانه-لرندن آلمه انقاضله یاپلمش اولدیغی استدلال اولنیور. حقیقه فاران تورانده مذکور اولوب، حضرت ابراهیم (عم علیه السلام)ك زوجه-سی هاجرك فارانه چكلمش و حضرت موسی (عم علیه السلام)ك اورادن ارض مقدسك استكشافنه آدملر کوندرمش اولدیغی بیان اولنیور. یاقوت حموی و سائر جغرافیون اسلامك تورانده بو اسمك مکه مکرمه-یه ویرلدیکنی بیان ایلملری ایسه سهوه مبنی اولسه کرکدر.

4-3324-5

فارس، فارسی پارس

ایرانك اك معمور خطه و ایالتلرندن اولوب، جنوب جهتنده واقعدر. ایرانك بحر فارسده یعنی بصره کورفرزنده-کی سواحلنك قسم وسطیسی و تقریباً بر تلتی بو خطه-نك اولوب، جنوب غربی جهتندن بحر مذکورله، غرباً خوزستان یعنی اهواز، شمالاً عراق عجمی، شرقاً و شرق جنوبی جهتنندن ده کرمان خطه-لریله محدوددر. اصل جغرافیا اصطلاحنده فارس خطه-سی بحر فارس ساحلی بوینجه هرمز بوغازینه قدر ممتد اولوب، مکران ساحلنه واصل اولور، و کرمان خطه-سی ایچریده قالبوب، ساحلی یوق ایسه-ده، اداره فارسك سواحل شرقیه-سی کرمان ایالتنه الحاق اولنمشدر. بو سببه مبنیدر كه اكثر اسلام آثار تاریخیه و جغرافیه-سنده شوستر و بهبهان کبی خوزستان ایالتنده و لار کبی کرمان ایالتنده بولنان قصبه-لر فارس معموره-لرندن عد و اعتبار اولنمشدر. فارس شمالدن جنوبه ممتد غیر منتظم بر مربع شکلنده اولوب، 27°30' ایله 31°45' عرض شمالی و 47°40' ایله 52°50' طول شرقی آر-ه-لرنده ممتد اولور. قطری تقریباً 450 کیلومتره و مساحه سطحیه-سی 137660 مربع کیلومتره-در. تا قافاس سلسله جبالندن متسلسلاً آذربایجان، لورستان و خوزستان خطه-لرینی شق ایدن جبال فارس خطه-سنى دخی شمال غربیدن جنوب شرقیه شق ایده-رك، و %9 کوه دناس و % کوشنكان کوه\$ اسملریله و سائر اسملرله بر قاچ قوله ایریله-رق، خطه-نك وسطلرینه 1000 و 1500 و 2000 متره-لك ارتفاعلر قز اندیریور. بر مرتفع یرلر % سردسیر\$ نامیله معروف اولوب، هواسی معتدلدر، و اورمانلرله مستور

طاغردن، منبت و محصولدار اووه و وادیلردن و زمردین بایلرلردن عبارتدر. یالکز منتهای شمال شرقی قسمی کرمان و عراق عجمی اراضیسنه مشابه اولوب، قوملق و طوزلی اووه-لر حالنده-در. %۰ کرمسیر\$ دینلن ساحل طرفی ایسه آلچق اولوب، هواسی صیجاق و قسماً و خیمدر. مذکور طاغلرک جنوب غربی اتکلرندن اینن صولری طوغریدن طوغریبه بحر فارسه دوکیلور. بونلرک اک بیوکی %۰ پرستاف\$ نهریدر، که خطه-نک وسطی و بتون جنوب شرقی قسمی صولرینی طویلایه-رق، بیدهان قریبده دکیزه منصب اولور. دکیزه دوکیلن انهارینک ایکنجیسی %۰ سفیدرود\$در، که خطه-نک غرب جهنتده آقوب، مجراسی او قدر اوزون دکل ایسه-ده، تابعلری چوق و صوی بول اولوب، بندربوشیر قوینک غرب جهنتده درت قوله منقسم اولدیغی حالده، بحره منصب اولور. جبال مذکور-نک شمال شرقی اتکلرندن اینن صولر ایسه بعض کوللره دوکیلور ویا چوللرک ایچنده قوروپوب منقطع اولور. بونلرک اک بیوکی عرب جغرافیونک کافک ضمیله %۰ کر\$ تسمیه ایتدکلری بندمیر نهریدر، که کوه-دناندن کلوب، فارسک یوکسک یرلرنده خیلی طولاشدقن و شیرازک قریبده مشهور رکناباد چاپینده آلدقن صکره آتی الذکر نیریز کولنه دوکیلور. یاقوت حموی معجمنده فارسک انهارینی بر وجه آتی تعداد ایدپور: طاب، سیرین، شاذکان، درخید، خوبکان، سکان، جرسق، اخسین، کر %۰ کامک ضمیله\$، قرواب، بیرده کوللرده چوق اولوب، اک بیوکی شیرازک شرق جهنتده واقع %۰ بختکان\$ و نام دیکرله نیریز ویا دریای نمک کولیدر، که %۰ نرکس\$ اسمیله بیوجک بر آطه ایله بیوک بر شبه جزیره-یی حاوی اولوب، بونلر کولی چوق طارلاشدیرلر، بندمیر نهری بو کوله دوکیلور. ایکنجیسی %۰ دریای شور\$ دینلن کولدر. ((معجم البلدان))ده بختکانن صکره دشتاوزن، توز، جودان و جنکان اسمریله درت کول دها ذکر اولنور. ساحلده درت اسکله-سی اولوب، اک ایشلی %۰ بندبوشیر\$در.

محصولات و منابع ثروتجه فارس ایرانک اک ایی ایلاتندن اولوب، هر نه قدر بوکونکی کونده اسکی معموریتتک بر عشرینه بیله نائل اولمیه-رق، زراعت پک کریده ایسه-ده، ینه اداره محلیه-یه بعد الکفایه خیلی مقدار اخراجات اوله-جق محصولاتی واردر. باشلیجه محصولاتی: ذخایر متنوعه ایله پرنج، پاموق، پک کوزل و لذیذ میوه-لرک انواعی، خرما، نهایت درجه-ده نفیس شراب اعمالنه یارار اوزوم، زیتون، مشهور تنباکی و سائره-در. کللری پک چوق و پک کوزل اولوب، کل صوی و کل یاغی اخراجیچون کلینله یتیشدیریلیر. اییک بوچکلری بسلوب، خیلی مقدار اییک چیقاریلیر؛ و قیرمز دخی چیقار. زمان معموریتندن قالمه بعض صنایع الیوم اهالینک بر قسمی اشغال ایدوب، بعض نفیس معمولات چیقار. تجارتی خیلی ایشلک اولوب، بندر بوشیر و شیرازده هندستان و سائر بلاد بعیده ایله ممالک ایران آره-سندنه بر چوق واردات تجاریه اولور.

ایرانده بر کونه استاتستیک اجرا اولنمدیغندن فارسک مقدار اهالیسی حقنده تخمینی و تقریبی بر شی سویلمک دخی ممکن دکدر؛ لکن هر حالده بر ملیونی تجاوز ایتمز ظن اولنور. فارس اهالیسی ایکیه منقسم اولوب، شهر و قصبه و قریه-لرده ساکن اولان اهالی خالص ایرانی و فارسینک اک فصیح و لطیفیله متکلمدرلر. خطه-نک مرتفع قسمنک غرب جهنتده یعنی شیراز و کازرون ایله خوزستان حدودی آره-سندنه سوریلریله مشغول اوله-رق عشایر حالنده یاشایانلر ایسه کرد اجناسندن اولوب، فارسیه شبیه غلط بر لسانله تکلم ایدرلر. بونلر %۰ کوهلکوس\$ و %۰ مامزنی\$ اسمریله ایکی طائفه-یه منقسم اولوب، برنجیلری 14000 و ایکنجیلری 4000 خیمه قدر تخمین اولنور. فارسک کرک مسکون و کرک خیمه نشین اهالیسی بیننده، ایرانک سائر طرفلری خلافنه اوله-رق صاری صاجلی و مائی کوزلی افراده پک چوق تصادف اولنور. بو کونکی کونده ایرانک و بتون آسیای وسطینک لسانی ادبی و رسمیی اولان فارسی، اسمندن دخی آکلاشدیغی اوزره، اصل فارس خطه-سنک لسانیدر. بتون ایرانه و ایرانیلره اطلاق اولنان فرس و السنه اجنبیه-ده پرس و پرسیا اسملریده فارسدن مأخوذ اولوب، و قتیله بو خطه-نک بتون ایرانه سیاست و ادباً غلبه چالمسندن ایلری کلمشدر.

فارس خطه-سی تاریخ نقطه نظرندن پک اهمیتی اولوب، هر نه قدر هرات و بلخ جهنتلری اقوام آریه-نک بشیکی حکمنده ایسه-ده، اصل ایران دولت قدیمه-سنک محل ظهور و مرکزی فارس ایدی. بو خطه %۰ مدیا\$ حکمدارلرینک تحت تابعیتنده ایکن، حاکمی بولنان مشهور کیخسر مدیا دولنتی و دهانجه دول و حکومتی امحا ایله بتون ایرانی و آق دکیزه قدر اولان ممالک و اسعه-یی تحت حکمنه آلوب، کیانیان دولت عظیمه-سنی تشکیل ایده-رک، فارس خطه-سنی بتون بو ممالکه حاکم ایتمشدی. اسکندردن صکره ظهور ایدن طوائف ملوک زماننده فارس بر مدت مرکزی غائب ایتمش ایسه-ده، بعده ساسانیان دولنتی تأسیس ایدن آردشیر بابکان دخی فارسده ظهور ایتمش؛ و فارسک مرکزی اولان اصطرخر شهر قدیمی یکیدن ایرانک مرکزی اولمشیدی. ظهور اسلامدن صکره حضرت عمر (رضی الله عنه)ک زمان خلافتنده فارسک فتحنه باشلانیه-رق، حضرت عثمان %۰ رضی الله عنه\$ک زماننده فتوحاته دوام اولنمش؛ و باشلیجه فاتحلری عثمان بن ابی العاص ایله موسی الاشعری اولمشدر. اصطرخر شهر شهیری فتوحات اسلامیه صره-سندنه بعض تخریباته اوغرایه-رق، ایکنجی درجه-ده قالمغله، اوئل دور اسلامده شیراز شهری تأسیس اولنه-رق، اونک یرینی طومتشدر. آل بویه دولنتک ظهورنده شیراز مرکز اتخاذ اولنه-رق، بو دولت دورنده و علی الخصوص عضد الدوله زماننده فارس اسکی شهرت و معموریتی استرداد ایتمشدی. اتا بکان و آل مظفر زمانلرنده فارس کوچک و فقط مستقل بر دولت حالنده بولنوب، تیمورلنک فتوحاتندن صکره و ملوک صفویه زماننده بر ایالت حالنه ارجاع اولنمش؛ و زند دولت موقته-سنی تشکیل ایدن کریم خان شیرازی پایتخت اتخاذ ایتمش ایسه-ده، معتاقاً آغا محمدک یعنی قچار سلاله-سنک الینه کچوب، بونلر طرفندن ایرانک تا اویر اوچنده بولنان طهران شهری پایتخت اتخاذ اولنمغله، فارس او وقتندن ایرانک ایالات بعیده-سندن مهمل بر ایالت حکمنده بولنمغله-در.

تقسيمات جديده-سى معلوم اوله-ميوپ، جغرافيون عرب فارسك بر وجه آتى بش كوره-يه منقسم اولديغنى بيان ايديورلر: اصطر، آردشير خزه، داراجرد %داراكردي، ساپور %شاپور، قبادخره. مركزى شيراز اولوب، ديكر باشليجه شهر و قصبه-لرى: كازرون، شاپور، ارجان، بندر بوشير، كنگان، مودشت، فيروزآباد، جaron، فسا، ابرقوه و سائرهدر. ياقوت حموى فارس قلاعنگ بش بيكدن زياده اولوب، بعضلرينك پك متين اولديغنى بيان ايديور.

1-3326-5

فارس الشدياق، احمد -*-

عرب مشاهير محرريندن اولوب، زمانمزه عرب ادبياتنگ تجددينه و بين العرب معارف و افكار جديده-نگ نشرينه پك چوق خدمتار ايتمشدر. حبل لبنانده دنيايه كلوب، تحصيل علم ايله ادبيات عربيه-ده يد طولى قزانقدن و فرانسز و انگليز لسانلرينده اوكرندكدن صكره، مالطه-يه كیده-رك، بر خيلى وقت اورا مکتبده لسان عربي معلمكى ايتدكدن صكره، لوندريه- و بعده آمريكا ممالك مجتمعه-سنه كیده-رك، عمرينك قسم اعظمى اورا لرده معلمكه كچيرمش؛ و بعده استانبوله كلوب، ((الجوائب)) عنوانيله عربي بر غزته تأسيس ايتمش؛ و مطبعة عامره-ده طبع اولنان بعض كتب عربيه-نگ تصحيحه مأمور اولمش ايدي. مذكور ((الجوائب)) غزته-سى صرف احمد فارس افندينگ اثر قلمى اولوب، فوق العاده بر فصاحتله و متانت افكارله يازلديغندن، بتون ممالك عربيده و على الخصوص مصر و شام و مغرب و هند جهتلرنده بيوك بر شهرت قزانمش؛ و بر چوق وقت نشرى دوام ايديوب، هر طرفه انتشار ايتمكله، بيوك خدمتار ايتمشدر. بو غزته-نگ حاوى اولديغى مقالات ادبيه و فنيه و قصائد و سائر اشعاردن ماعدا احمد فارس افندي بر خيلى تأليفات نافع-يه دخى موفق اولمشدر. باشليجه تأليفاتى بر وجه آتيدر: ((سر الليال فى القلب و الابدال))، ((الjasوس على القاموس))، ((الساق على الساق فيما هو الفاريق))، ((غنية الطالب و منبة الراغب فى الصرف و النحو و حروف المعانى))، ((الباكوره الشهية فى نحو اللغة الانكليزية))، ((السند الراوى فى الصرف الفرنساوى))، ((التنقيح فى علم البديع))، ((الروض الناضر فى ابيات و نواذر))، ((كشف المحبا عن فنون اوروپا))، ((اللفيف فى كلى فن ظريف)). بونلردن بشقه يكرمى ايكي بيك بيتى حاوى ديوان اشعارى واردر. ((الجوائب)) غزته-سنگ مديرى بولنان اوغلى سليم فارس افندي صاحب ترجمه-نگ مذكور غزته ايله نشر اولنان بعض اشعار و آثارينى دخى ((كنز الرغائب فى منتخبات الجوائب)) عنوانيله يدي جلد اوزره جمع و نشر ايتمشدر. احمد فارس افندي 1303 تاريخنده، 80 ياشنى كچكين اولديغى حالده، استانبوله وفات ايديوب، وصيتى اوزره جنازه-سى بيروته نقل، و اوراده دفن اولنمشدر. كنديسى او درجه-ده علم و فضليله برابر پك متواضع، ساكن و خلوق بر ذات ايدي.

1-3327-5

فارساله

ياخود فرساله #1 [((چتالجه)) ماده-سنه مراجعت بيوريله.]

2-3327-5

فارسى

[((سلمان فارسى)) ((ابو على فارسى)) و ((عبد الغفار الفارسى)) ماده-لرينه مراجعت بيوريله.]

3-3327-5

فارسى، ضياء الدين -*-

مشاهر شعرا و فقهادن اولوب، ماوراء النهرك خجند قصبه-سنه نشأت ايتمشدر. سلطان محمد ايلدكز زماننده ياشاياب، بر مدت بخاراده قاضيلق ايتمشدى. فقهده بر تأليفى و خيلى اشعارى واردر. سلمان فارسى (رضه) سلاله-سندن اولوب، بو مناسبته فارسى تخلص ايتمشدر. اجدادى دخى رياسته بولنمشلردى. شو ايكي بيت جمله اشعارندندر:

@@@

شب تا بروز كارمن و روز تا شب

ناليد نست از غم تو يا كريستن

کفتی ز درد من نکریستی و برحق
فرقت از فشاندن خون تا کریستن
\$

4-3327-5
فارغ

صحابیاتدن بر قاچ خاتونک اسمی اولوب، اک معروفه-لری شاعر شهیر جاهلی امیه بن ابی الصلتک همشیره-سیدر، که عقل و ادب و جمالیله مشهوره اولوب، طائف فتحنده اسلامه کلمشدر.

5-3327-5
فارغ

ایران شعراسندن اولوب، سبزوارلیدر. شو بیت اونکدر.
@@@
بصد منزل فتاده دور از خاک درت فارغ
زدور افتادکان یکبار یادی کن چه افتادست
\$

6-3327-5
فارغی

ایران شعراسندن بر وجه آتی بش کشینک مخلصیدر:
برنجیسی (شیخ ابو الوجد بن شیخ وجیه الدین) هرات مشایخندن اولوب، برادر زاده-سی زین الدین خوافی ایله برلکده هندستانه عزیمتله همایون شاهک اکرام و احساننه نائل اولمش؛ و 940 تاریخنده آکره-ده وفات ایتمشدر. شو بیت اونکدر:

@@@
بنیاد زمن کن چو کشی شیفتکانرا
تا کشته تیغ تو نه بینم دکر انرا
\$

*- ایکنجیسی شیراز ساداتندن اولوب، نیر فتح الله شیرازینک یکنیدر. هندستانه سیاحتله، بیرامخانک اکرامنه مظهر اولمش؛ و خان مشارالیه آتی الترجمه فارغیه حرمة بوکا مخلصنی (فائقی)یه تحویلنی تکلیف ایتمکله، صاحب ترجمه هندستانده بولندقجه بو تکلیفه توفیق حرکت ایتمش ایسه-ده، ایرانه عودتنده ینه اسکی مخلصنی آلمش؛ و بعده ثانیاً هندستانه سیاحت ایدوب، اکبر شاهه انتساب ایتمش؛ و وفاتنه قدر اوراده قالمشدر. شو بیت اونکدر:

@@@
بشرطی فارغی در خدمت آن بت کمریسته
که تاروز قیامت از میان زنار نکشاید
\$

*- اوچنجیسی مرعشلی اولوب، شو بیت اونکدر:

@@@
آتان که باخیال رخ یاد خوکنند
مستغنی اند از آنکه دکر جستجوکنند
\$

*- دردنجیسی استر ابادلی اولوب، شو بیت اونکدر:

@@@
خواهمش از دل بیاد دیکر ان بیرون کتم
دیکری با او نمی آید بیادم چون کتم
\$

*- بشنجیسی امیر سعد الملك اوغلی اولوب، شو بیت اونکدر:

@@@

در وفای و عده چون کوشد چومیداند که من

میشوم راضی که بازم و عده دیگر دهد

\$

1-3328-5

فارقى، خطیب ابو یحیی عبد الرحیم بن محمد بن نباتة الحذاقی

[((ابن نباته)) ماده-سنه مراجعت.] - * - [((سعد الدين فارقي)) ماده-سنه-ده مراجعت بیوریله.]

2-3328-5

فارس

#1

قره دکیز سواحلنده حکم سورن اشکانیان طوائف ملوکندن ایکی کشینک اسمیر:

برنجیسی پونت یعنی طریزون جهتی ملوکندن اولوب، بشنجی مهردادک اوغلی و بیوک مهردادک جدیدر. قبل المیلاد 184 تاریخندن 157 تاریخنه-دک حکم سورمشدر. سینوبی و پافلاغونیا خطه-سنی (یعنی قسطمونی ولایتی) ضبط ایتمکله، پرغامه حکمداری (اومن)ک و سائر قومشولرک خصومتنی جلب ایدوب، رومالیرک توسطیله بو پرلری ترکه مجبور اولمشدی.

*- ایکنجیسی بیوک مهردادک اوغلی اولوب، رومالیرله یارانمق ایچون، پدینه خیانت ایدوب، محوینی موجب اولدقن صکره، بوسفور حاکمی اولمش؛ و قیصر ایله پومپیوس بیننده-کی اختلافاتک ظهورینه دکین رومالیرله صادق قالوب، وقعه مذکوره-ده پدینک ملکنی استرداد قالیقشه-رق، پونت و قیادوقیه خطه-لرینی ضبط، و روما سردارلرندن (دومیتیوس قالونیوس)ی مغلوب ایتمش ایسه-ده، قیصر اسکندریه-دن عودتنده اوچ کونده کندیسینی مغلوب ایتمکله، فارس سیونوبده تسلیم اولنه-رق، بوسفور عودته اجبار اولنمش؛ و بر سنه صکره تبعه-سی طرفندن قتل اولنمشدر.

3-3328-5

فارنوورت

#1

انکتره-نک لانقاستر قونلغنده بولتونک 4 کیلومتره جنوب شرقیسنده و مانچستر دن بولتونه کیدن دمیر یول خطی اوزرنده بر قصبه اولوب، 13550 اهالیسی و پاموق منسوجات اعمالنه مخصوص بیوک فابریقه-لری واردر.

4-3328-5

فانهام

#1

انکتره-نک %سوری\$ ایالتنده و کیلفوردک 14 کیلومتره غربنده اوله-رق %وی\$ نهری اوزرنده بر قصبه اولوب، 10200 اهالیسی، اسکی بر قلعه-سی و جوارلرنده مشهور شربتی اوتی محصولاتی واردر.

5-3328-5

فارو

#1

پورتکیزک منتهای جنوبنده واقع %الغارو\$ ایالتنک مرکزی بر قصبه اولوب، لیسبوننه-نک 273 کیلومتره جنوب شرقیسنده اوله-رق بحر محیط آطلاسی ساحلنده واقعدر. 8100 اهالیسی، قلعه-سی، صیغ لیمانی و خیلی ایشلک تجارتی واردر.

6-3328-5

فارو

برونی #1 سیچلیه جزیره-سنک شرق شمالی گوشه-سنده و مسینه شهری اوکنده بر برون اولوب، اوزرنده بر قلعه و بر قریه واردر. اسکیدن بر فناری و دکیز الهی زعم اولنان (نپتون)ک عبادتنه مخصوص بر معبدی وار ایدی. برونه بو اسمی ویرن و اخیراً یکیدن تأسیس اولنان فناری "50' 15' 38° عرض شمالی ایله "25' 21' 13° طول شرقیده واقعدر.

7-3328-5

فارو

#1

بالطیق دکیزنده غوتلاند جزیره-سنک شمالنده واقع بر کوچک آطه اولوب، مساحه سطحیه-سی 135 مربع کیلومتره و اهالیسی 1130 کشیدر. لطافت منظريله مشهور اولوب، کوزل بر لیمانی و صید ماهیسیله دکیز قوشلری آوی واردر.

8-3328-5

فاروس

#1

زمان قدیمده ایکی کوچک جزیره-نک اسمی اولوب، بریسی اسکندریه شهرینک اوکنده ایدی، و اوزرنده مشهور اسکندریه فناری رکز اولنه-رق، ریختملرله قره-یه ربط اولنمشدی. *- دیکری آدریاتیک دکیزنده واقع اولوب، الیوم %السینه\$ اسمیله معروفدر. [(اسکندریه)) و ((السینه)) ماده-لرینه مراجعت.]

9-3328-5

فاروق

خلیفه ثانی جناب نبوی حضرت عمر بن الخطاب (رضه) افندمزک لقب شریفی اولوب، حقی باطلدن تفریقده و عدل و حقانیتده-کی قوه فوق العاده-لرندن طولایی جانب رسالتپناهیدن بو لقب مغخرت بخشا ایله تلقیب بیورلمشدر.

10-3328-5

فارهام

#1

انکلتره-نک هامپشیر قونتلغنده و پورچموتک 9 کیلومتره شمال غربیسنده اوله-رق شهر مذکور ریختمنک منتهای شمال غربیسنده بر قصبه اولوب، 7000 اهالیسی، سفائن اعمالنه مخصوص دستکاهلری، معدن کموری تجارتی و دکیز حماملری واردر.

1-3329-5

فاریاب، یاخود فیریاب

خراسانده بلخک قرینده و جیخون مجراسنک غربنده جوزجان اعمالندن بر قصبه اولوب، مشاهیر علمادن بر چوق ذواتک مسقط رأسی بولنمشدر. طالقاندن 3 و بلخدن 2 مرحله-ک مسافه-ده ایدی. شمعی خراب اولسه کرکدر.

2-3329-5
فاریابی، ظهیر الدین -*

مشاهیر شعرای ایرانند اولوب، آنف البیان فاریاب قصبه-سندھ نشأت ایتمشدر. رشید سمرقندینک شاکردی و مجید بیلقانی، کمال الدین نخجوانی، شرف الدین شقروہ، محمد بن علی کرواج اصفہانی و جوہری زرکک معاصر اییدی. وطنندن نیشاپورہ کیدوب، بر مدت سلاجقہ-دن طغانشاہک خدمتندہ بولنمش؛ و اورادن آذربيجانه کیدہ-رک قزیل آرسلان اتابک ایلدیکزه انتساب ایتمش؛ و بعدہ درکاه کبرایہ ملازمتدن واز کچوب، گوشہ انزوایہ چکلمش، و 598 تاریخندہ تبریزدہ وفات ایتمشدر. بعض تذکرہ نویسلسر شاعر (ظهیر الدین فاریابی) ایله حکیم (ابو نصر فارابی) بینندہ تفریقہ مقتدر اولہ-مامشدر. مرتب دیوانی وارد. شو بر ایکی بیت جملہ اشعارندندر:

@@@

تراست لعل شکر بار و درمیان کوهر
میان لعل چرا کردہ نھان کوهر
بخندہ چون لب یاقوت رنگ بکشایی
ز شرم زرد شود همچو ز غفران کوهر
رخم چوزر شدواز جزع دیدہ هر ساعت
فشانم از غم آن لعل در فشان کوهر
\$

3-3329-5
فازانو
#1

ایتالیانک باری ایالت و قضاوندہ و بارینک 54 کیلومترہ جنوب شرقیسنده اولہ-رق ساحلدن بر آز ایچریده بر قصبہ اولوب، 12200 اھالیسی وارد. اسکی بر قصبہ اولوب، اطرافندہ بعض آثار عتیقہ بولنیور.

4-3329-5
فاس
#1

مغرب اقتصادہ مراکش دولت اسلامیه-سنک ایکنجی پایتختی و مراکشدن صکرہ اک بیوک شهری اولوب، مراکشک 375 کیلومترہ شمال شرقیسنده، طنجه-نک 195 کیلومترہ جنوب شرقیسنده و بحر محیط آطلاسیدہ-کی رباط اسکله-سنک 160 کیلومترہ شرقندہ اولہ-رق 20' 34° 6' عرض شمالی ایله 3" 14' 7 طول غربییدہ واقعدر. اھالیسنک مقدارینی سیاحینک بعضلری 150000 دن زیادہ کویستردکلری حالده بعضلری 20000 دن زیادہ اولمدیغنی ادعا ایتمشلرسہ-دہ، 100000 رادہ-لرندہ اھالیسی جامع اولدیغی ملحوظدر. شهر کوزل بر اووہ-دہ و صویبی بول بر نہرک ایکی طرفندہ واقع اولوب، ایکی جھتی دخی کوزل ایشلنمش و اشجارلہ مستور ایکی تپہ-یہ طیانمشدر. شهرک زمینی حدای بحردن 400 مترہ مرتفع اولوب، مذکور تپہ-لرک شهرک حداسندن اعتباراً 550 مترہ ارتفاعلری وارد. جغرافیون عربک تعریفنہ کورہ، نہرک بر جھتندہ-کی قسمنہ % عدوۃ الاندلسیین\$ و او بر جھتندہ-کینہ % عدوۃ القرویین\$ دینلوب، هر برینک اھالیسی سیما و اخلاقجہ دیگرندن فرقلیدرلر. نہرک صویبی شهرک ایچندہ بر چوق جدوللرہ آیریلوب، ابو عبید البکرینک روایتنہ کورہ وقتیلہ اوچبوزی متجاوز دکرمن چوبررمش. بو کون دخی شهرک بر چوق چشمہ-لرک و جوامع شریفہ-نک فسقیہ-لری وارد. ایکی صرہ سور ایله محاط اولوب، ایکی طرفندہ-کی طاغرک تپہ-لرندہ برر قلعه بولنیور. شهرک کوزل و مصنع بر قیوسی و % جامع القرویین\$ اسمیلہ بیوک، قدیم و پک مصنع بر جامع شریفیلہ دیگر متعدد جوامعی، جامع مذکورک اطرافندہ متعدد مدرسہ-لری و پک چوق قیمتدار کتبی و بر طاقم آلات رصدیہ-یی و ارض و سما کرہ-لرینی حاوی واسع بر کتبخانہ-سی وارد. وقتیلہ فاس علم اسلامک اک پارلاق مراکز علومندن اولوب، شمدیکی حالده دخی مدرسہ-لریلہ مدرسلری و طلبہ-سی چوق ایسہ-دہ، اوقونان علملر پک محدوددر. ((روض القرطاس))ک روایتنہ کورہ، موحدین زمانندہ فاسک 89236 خانہ-سی، 19041 بکار اوٹہ-سی، 9082 دکانی، 467 خانی، 780 جامع و مسجدی، 93 حمامی و یالکز سورک ایچندہ 472 دکرمنی وار اییدی. موقعی، هواسی، اطرافنک قوۃ انباتیہ-سیلہ باغ و باغچہ-لرینک و میاه جاریہ-سنک

کثرتی، اهمیت تجاریه-سی و اهالیسنک بعض صنایعه الفتی فاسک عمران و ترقیسنی و دنیانک اک کوزل شهرلری صره-
سنه کچمک استعدادینی تأمینه کافی اولدیغی حالده، حیفاً که ایچنه کیریلنجه، منظره خارجه-سنک لطافتی دخی اونوتدیره-
جق بر حال خرائیت و تسیب کوریلور. سوقاقلری طار، طولاشیقلی، قراکلق و پک پیس، ابنیه-سی زینت و صناعت
معماریه-دن عاری، جامعلرینک اکثر مناره-لری یقیق، چینیلری دوشوکلر. چارشیسلی خیلی بیوک ایسه-ده، ینه بو حالده-
در. شهرک ایچنده ایپکدن بعض منسوجاتله یوکلن احرام و کلیم و هر برده بو شهرک اسمیله تسمیه اولنان قیرمزی فس،
مواد دباغیه و معمولات سراجیه، طوغله، صیرلی چینی و سائره اعمال اولنور. شمذیکی حالده شهر اسکی و یکی فاس
اسملریله ایکی قسمه منقسم اولوب، آر-لرندنه بعض متفرق محله-لر و امیره مخصوص بر سرای واردر. یهودی محله-
سنه آیری اولوب، بو ملته منسوب اهالیسی 3000 و بر روایتده 10000 کشیدر. ضربخانه-سنه اولوب، سکه ضرب
اولنور.

فاس شهری ادیسیلر دولتنک مؤسسلی اولان ادیس بن ادیس طرفندن 192 و 193 تاریخلرنده بنا اولنوب، برنجی سنه-
ده بنا اولنان قسمنده اندلسدن ایکنجی سنه تأسیس اولناده ایسه قیرواندن کلن مهاجرلر اسکان اولنمغله، بر وجه مذکور
برنجیسی %عدوة الاندلسیین\$ و ایکنجیسی %عدوة القرویین\$ تسمیه اولنمشدی. ادیسیلر حکم سوردکجه، فاس
پایتختلری اولوب، بعده نوبت حکومت مرابطینه کلنجه، بونلر، بربر قبائلنه ده یقین اولمق ایچون، ده
جنوبده %مراکش\$ شهرینی بنا ایتمکله، بونلرک و موحدینک زماننده مرکزیتدن چیقمش ایسه-ده، ینه علوم و معارف و
صنایع و تجارت مرکزیتنی محافظه ایدوب، پک معمور ایدی. بعده بنی مرین ینه فاسی پایتخت اتخا ایدوب، بونلرک
بشنجیسی اولان ابو یوسف ادیسک بنا کرده-سی اولان شهرک آلت طرفنده یعنی غربنده آیریجه بر شهر دینله-جک قدر
بیوک بر محله علاوه ایدوب، فاسی بر قات دها توسیع ایتمشدی. الیوم یکی فاس دینلن قسم بوندن عبارتدر.

5-3330-1

فاس

وادی %فاس مغرب\$ اقتصاده آنف البیان فاس شهری اورت-سندن کچن بر نهر اولوب، شهر مذکورک ایکی طرفنده-کی
کوزل طاغلرده 60 منبعدن نیعائله، شهرک اوسنتده و ایچنده بونلر یرلشه-رک، شهره بول صو ویردکن و بر چوق
دکرمنلر چویردکن صکره، اووه-یه چیقوب، فاسک باغچه و بوستانلریله مزروعاتنی بعد الاروا، ایکی میل
آشاغیده %سبو\$ ایرماغنه دوکیلور.

5-3330-2

فاس

دولتی. آفریقا قطع-سنک شمال غربی گوشه-سنده واقع مغرب اقصی دولت اسلامیه-سنه، پایتختلری اولمق مناسبتیله،
مراکش و فاس دولتی نامی دخی ویریلیر. علی الخصوص دیار مزده بین العوام فاس دولتی دینمکله ده مشهوردر.
[[مغرب اقصی]] ماده-سنه مراجعت بیوریله.]

5-3330-3

فاسته آلاند

#1

بالطیق دکیزنده %بوتنیه\$ کورفی مدخلنده واقع و فینلانده-یه تابع %آلاند\$ جزایرینک اک بیوکی اولوب، بوی 40 و
اک 35 کیلومتره-در. سواحلی پک کیرینتیلی چیقتیلی اولوب، بر چوق قوی و لیمانلری واردر. اهالیسی 10000 کشیه
بالغ اولوب، باشلیجه قصبه-سی %ماریهامن\$در.

5-3330-4

فاشر

سودان شرقیده دارفور مملکتک مرکزی بر قصبه اولوب، خرطومک 730 کیلومتره غرب جنوبیسنده "27' 36' 13 عرض
شمالی ایله "52' 3' 13 طول شرقیده واقع و 13000 اهالیسی جامعدر. جسیم بر کوی حالنده اولوب، قرن سابقده دارفور

حاکمی عبد الرحمن الرشید طرفندن تأسیس، و بعده خدیویت مصریه جانبندن ضبط اولنه-رق، الیوم متمدینک تحت حکمنده بولنیور.

5-3330-5

فاشوده

سودان شرقیده نیلک باشلیجه قولى اولان بحر ابیضک تشکیل ایتدیکی بر آطه-ده و "10' 55' 9° عرض شمالی ایله "29' 58' 55" طول شرقیده واقع بر قصبه اولوب، مقدا خدیویت مصریه طرفندن ضبط و اعمار اولنمشدی.

6-3330-5

فاضل

ایران شعراسندن ایکی کشینک مخلصیدر.

برنجیسی، ملا -* - کاشانلی اولوب، شو بیت اونکدر:

@@@

برند خلق از قطع حیات راه بسویش

دمیست عمر که طی میکنند تا سر کویش

\$

-* - ایکنجیسی، (میرزا محمد -* - بن ملامحمد باقر فائض) مازندرانی اولوب، علی قلیخان معیننده هندستانه کیتمش، و دهلیده وفات ایتمشدر. شو بیت اونکدر:

@@@

بکوش آید فغان العطش باز از لب زخم

مکر این تشنه تیغی آیداری در لظر دارد

\$

1-3331-5

فاضل احمد پاشا

[[(کوپریلی زاده) ماده-سنه مراجعت.]]

2-3331-5

فاضل بک

مشاهیر شعراء عثمانیه-دن اولوب، فلسطینک صقد قصبه-سنده طوغمشدر. عصیان ایتمش اولان جدی طاهر عمر 1180 تاریخنده اخذ و قتل اولندقده، صاحب ترجمه قیودان دریا غازی حسن پاشانک شفاعتیله قورتاریله-رق، درسعاده سوقله، اندرون همایونه قبول بیورلمش؛ و دور سلطان عبد الحمید خان اولده اندروندن خروجله، دور سلطان سلیم خان ثالثده خواجه-کانلق رتبه-سیله ردوس تولیتنه و بعده حلب دفتردارلغنه و معادن همایون امانتته و بوکا مماثل بعض مأموریتلره تعیین اولنمش؛ و بعده حقنده وقوع بولان بعض شکایتلر اوزرینه، 1214ده ردوسه نفی اولنه-رق، اوراده بر علتته میتلا اولمغله، درسعاده عودته مساعده بیوریلوب، بدی سنه اسیر فراش قالدقندن صکره، 1225 تاریخنده وفات ایتمش؛ و جوار ابا ایوبده قزیل مسجد قبرستاننده دفن اولنمشدر. لطیف و سلیس اشعاری اولوب، مرتب دیوانی و ((خوباننامه)) و ((ازناننامه)) عنوانلریله ایکی مشهور منظومه-سی واردر. شو مقطع جمله اشعارندندر:

@@@

عجب تولدی ینه بو فاضل پر محنت وزاره

بو ایام سرور افزاده بویله نه یمان اغلر

\$

3-3331-5
فاضل پاشا

[[کوپریلی زاده]] و ((مصطفی فاضل پاشا)) ماده-لرینه مراجعت.]

4-3331-5
فاضلة الزمان

سافة الترجمة (عائشة الباعونية) نك لقبيدر [اسمنه مراجعت].

5-3331-5
فاطمه، الزهراء

کريمه جناب نبوی اولوب، بر رواينده بنات جناب رسالتپناهينك سناً الك کوچكى و بر رواينده اوچنجيلرى اوله-رق، جناب ام كلثومدن بيوك ايدى. هر حالده عقل و ذكا و حسن و جمال و زهد و تقوى و اخلاق حسنه-سييله همشيره-لرندن زياده محبت جناب پيغمبريه مظهر اولمشدر. والده-لرى خديجة الكبرى (رضها) اولوب، هجرت نبويه-دن 13 سنه اول مكه مكرمه-ده دنيايه كلمش؛ هجرتك ايكنجى سنه-سى، 15 ياشلرنده اولدقلى حالده، او وقت 21 ياشلرنده بولنان جناب مرتضايه وارمشلردر. ديكر بنات جناب نبوينك اولادى اولميوب، اولانلر دخى كوچك ياشنده ارتحال ايتدكلرندن، نسل پاك حضرت رسالتپناهي اولاد و احفاد جناب فاطمه-يه منحصردر. مشار اليهاك نور ديده پيغمبرى اولان امام حسن و حسين ايله طفل ايكن ارتحال ايدن محسن اسمنده بر اركك وام كلثوم و زينب اسملريه ايكى قيز كه جمعاً بش اولادى دنيايه كلمشدر. فخر كائنات (صلعم) افندمك حضرت فاطمه حقنده-كى شفقت و محبتى فوق العاده اولوب، كنديسيله زوج محترملىرى و امامين حضرتلىرى مبارك عبارلريه صاره-رق، اهل بيت و آل عبا تسميه و اتخاذ بيورمشلردر. حق عاليلرنده بر چوق احاديث شريفه صحيحه مروى اولوب، حضرت مريم (عم) دن صكره دنيايه كلوب كچمش قاديلىرك جمله-سندن ارجح و مقدم اولدقلى احاديث شريفه ايله مثبتدر. لوتى فوق العاده بياض و يارلاق اولوب، بو مناسبته (زهرا) تلقيب بيورلمشدر. حسن و جماللى و عقل و ذكا و درايلىره ديانت و تقوالرى و ايتام و مساكينه اولان مرحمت و رافتى حقنده بك چوق نواذر منقولدر. الحاصل هر جهتجه پدرلىرى سيد الثقلينه مشابه و زوج محترملىرى اويغون ولايق ايدى. حق عاليلرنده بر قاچ آيت كريمه نازل اولديعى بين المفسرين متفق عليهدر. رسالتپناه افندمه محبت و مربوطيتى بك زياده اولوب، ارتحال جناب نبويدن صكره كولدكلرى كورلمه-مش؛ و آنجق آلتى آى دها ياشايوب، هجرت نبويه-نك 11نجى سنه-سى رمضان شريفك اوچنجى كوني ارتحال ايتمشدر. ابن اثير ارتحالنده 29 ياشلرنده اولدقلىرى بيان ايدورسه-ده، از دواجلرى هجرتك ايكنجى سنه-سى اجرا اولنه-رق از دواجلرنده 15 ياشلرنده اولدقلىرى دخى مورخ مشار اليه بيان ايتديكندن، بو حالده يكرمى درت ياشلرنده ارتحال ايتمش اولملىرى اقتضا ايدر. حضرت امام حسينك كريمه-سى فاطمه-دن تفريق ايچون (فاطمة الكبرى) و سيد الثقلين افندمه نسبتله (بنت ابيها) كنيه-سييله دخى ياد اولنورلر.

6-3331-5
فاطمه

فاطمة الزهرا (رضها) دن ماعدا صحابيائندن بو اسمله بر قاچ خاتون اولوب، الك معروفه-لرى بر وجه آتيدر: (فاطمه بنت اسد بن هاشم بن عبد مناف القرشية الهاشمية) كه حضرت على (رضه) افندمزه برادرلىرى طالب، عقيل و جعفر حضرتك والده-لرى اولوب، مكه مكرمه-ده اسلامه كلمش؛ و معيت حضرت نبويده مدينه منوره-يه هجرت ايدوب، مدينه-ده ارتحال ايتمشدر. *- (فاطمه بنت حمزه بن عبد المطلب القرشية الهاشمية) كه عم جناب نبوى حضرت حمزه (رضه)ك كريمه-سى اولوب، (ام الفاضل) كنيه-سييله معروفه-در. *- (فاطمه بنت الخطاب بن نفيل القرشية العدوية) كه امير المؤمنين حضرت عمر بن الخطاب (رضه)ك همشيره-سى و عشرة مبشره-دن سعيد بن زيدك زوج-سى اولوب، زوجيله برابر برادرندن اول اسلامه كلمش؛ و ترجمه حاللرنده مصرح اولديعى اوزره، حضرت مشار اليهاك اسلامه سبب اولمشدر. *- (فاطمه بنت شيبه وياخود عتبه بن ربيعه) كه عقيل بن ابى طالبك زوج-سى ايدى. *- (فاطمه بنت الضحاك الكلابيه) كه ازواج مطهره جناب نبويدندر. *- (فاطمة ويا فاخته بنت ابى طالب) ((ام هانى)) ماده-سنه مراجعت.]- *- (فاطمه بنت عتبه بن ربيعة القرشية العبشمية) كه هندك

همشیره-سی و معاویه بن ابی سفیانک تیزه-سی اولوب، فتح مکه کونی اسلامه کلمشدر. *- (فاطمه بنت قیس القرشیه الفهریه) که ضحاک بن قیسک همشیره-سی اولوب، حضرت عمر فاروق (رضه)ک شهادتنده اصحاب شوری بونک خانه-سندنه اجتماع و مذاکره ایتمشدری. *- (فاطمه بنت المجلال الفرشیه العامریه) که الک اول اسلامه کلنلردن اولوب، حبشه هجرت ایتمش؛ و اوراده زوجی حاطب بن الحارث وفات ایتمکدن صکره، ایکی اوغلیله مدینه-یه دونمش ایدی. *- (فاطمه بنت الولید المحزومیه) که خالد بن ولید (رضه)ک همشیره-سی اولوب، عم زاده-سی حارث بن هشامه وارمشیدی. فتح مکه کونی اسلامه کلمشدر.

1-3332-5

فاطمه بنت عباس، ام زینب

و فرت علم و عبادت و صلاح حالیه مشهوره بر قادین اولوب، (رباط البغدادیه) دینلن زایه-ده بوست نشین و عظ و ارشاد اولمغله، هر دائم، طائفه نسیایه و عظ و تدریس و ارشاده بولندقدن بشقه، بعضاً رجال جوامعنده دخی منبره چیقوب، و عظ و خطبه ایراد ایدر. و علما ایله مباحثه-یه کیریشیر ایدی. 714 تاریخنده مصرده وفات ایتمشدر.

2-3332-5

فاطمه بنت عبد الملك

ملوک امویه-دن عبد الملك بن مروانک قیزی و عمر بن عبد العزیز حضرتلرینک زوجه-سی اولوب، صلاح حال و انصاف و قناعته زوجنه او یغون و تابع ایدی.

3-3332-5

فاطمه النبویه

امام حسین (رضه)ک کریمه-لرندن اولوب، عم زاده-لری حسن بن امام حسن (رضه)ه تزویج بیورلمشیدی. حسن و جمال و تربیه-ده و زهد و تقواده جده-سی فاطمه الزهرا (رضها)یه بکزدیکی مرویدر. مصرده مدفون اولوب، تربه-سی زیارتکاهدر.

4-3332-5

فاطمیون، فاطمیلر

مغریده و بعده مصرده و شام و حجازده حکومت سورمش بر دولت اسلامیه اولوب، 297 تاریخندن 567 تاریخنده-دک 270 سنه دوام ایتمشدر. بو دولتک مؤسسی عبید الله المهدی اسمنی آلان سعد اولوب، مرقوم شامک سلیمییه قصبه-سندنه دنیایه کلمش؛ و محمد بن اسماعیل بن جعفر الصادقک نسلندن اولدیغنی ادعا ایله خروج نیتنده بولندیغندن، خلیفه عباسی مکتفی بالله طرفندن در دستته آدم کوندریلنجه، مغرب جهتنه قاچوب، سجماسه-ده تقرر ایتمش؛ و اورانک والیسی بولنان یسع بن مدار معتضد خلیفه-نک فرمانیله کندیسنی و اوغلی محمد نزاری اخذ و حبس ایتمشیدی. بعده عبد الله شیعی اسمنده بری ظهورله، یسعی قتل، و سعدی اوغلیله حبسندن قورناروب، 297 تاریخنده سلطنت و خلافتنی اعلان ایتمشیدی. بو صره-ده عبید الله المهدی اسمنی و امیر المؤمنین عنوانی آله-رق، سلاله ظاهریه-یه انتساب ادعاسنده بولندیغندن، فاطمی نسبتنی اختیار، و کندیسنی افریقیه-ده قیروان قرینده %مهدیه شهرینی تأسیس ایدوب، پایتخت اتخاذ ایتمشدی. اوغلی محمد نزار قوتلی بر دونما پیدا ایدوب، و ندیک و اسکندریه-یی اورمش؛ و آفریقاچه بر چوق برلر ضبط ایدوب، ملکنی بر قات دها توسیع ایتمشدی. فقط اواخر دورنده (بایزید مخلد) اسمنده بر خارجی ظهور ایدوب، قیروانی ضبط، و کندیسنی مهدیه-ده محاصره ایتمشدی. بونک اوغلی و خلفی منصور بالله اسماعیل بر مدت خارجی مرقومله اوغراشدقدن صکره غالب کلوب، ملک مورثنی تأمین ایتمشدی. دردنجیلری اولان معز الدین الله جوهر قائد اسمنده بر سردارینی شرقه طوغری کوندره-رک، مصری اخشیدیلردن ضبط، و قاهره شهرینی و ازهریه جامعنی تأسیس، و قصرلر وسائر ابنیه بنا ایتمکدن صکره، معز اقربا و تعلقاتیله مصره کله-رک، قاهره-یی پایتخت اتخاذ ایتمکله، دولت فاطمییه ایچون بر دور جدید آچمشدر. بعده شام و حجاز و یمن جهتلرینی ضبط ایله، شرق و غربده حکم سورمکه باشلامش؛ و بر آره-لق دیار بکر و موصل و کوفه جهتلریننده قبضه تصرفلرینه آلمشدر ایدی. آلتنجیلری اولان حاکم بأمر اللهک دورندن صکره قوت و

شوكتلرى انحطاطه باشلايۇب، شام و جزيره جهتلرنده-كى يرلرك بعضيسى بغداد خلفاسنك يدينه كچمش؛ و مصرده ترك كوله-لرندن مركب عسكر بر چوق وقت زنجيلرله غاوغادن صكره غلبه چالوب، نهب و غارتە قولمغله، نيك سد و جدوللرى معطل قالديغندن، قحط و غلا و بونك نتايچندن اوله-مرق وبا ظهور ايده-رك، اهالى پریشان و مملكت خراب اولوب، دولته ضعف كللى طارى اولمش؛ و كیده-رك حكمدارلر قوت و نفوذلرينى غائب ايديب، ترك عسكرى رؤساسى وزارت ناميله حكم ايتمكه باشلامشلردى. نهايت شام و فلسطين جهتلرى بسبتون اللرندن چيقوب، اهل صليب سفرلریده آچمغله، فرنگلر دفعاتله مصره دخول ايده-رك، مدافعه-دن عاجز قالنمغله، نهايت شام صاحبى نور الدين شهيددن استمداد اولنمش؛ و بونك طرفندن امراسندن اسد الدين شيركوه ايله يكنى صلاح الدين ايوبى كوندريله-رك، ابتدا اسد الدين و بونك وفاتنده صلاح الدين مصرده وزير اولمش ايدي. نهايت 567 تاريخنده فاطميونك اون درنجيسى اولان عاضد الدين الله بلاولد وفات ايتمكله، فاطميون دولتى پاينه ايروب، مشار اليه صلاح الدين ايوبى تحت سلطنته جلوس ايده-رك، دولت ايوبيه-يى تاسيس ايتمشدر.

يوقاريده دينلدىكى كىي، بو دولتك مؤسسى اولان عبيد الله مهدي امام جعفر صادق نسلندن اولمق ادعاسنده بولنمغله، فاطميون يالكز حكومت و سلطنتله قناعت ايتميوب، خلافت دعواسنه قالقيشمش؛ و مذهب شيعيه تابع اولوب، ايكى بچق قردنن زياده مدتده بغداد خلفاء عباسيه-سنه رغماً بر خلافت ثانيه شيعيه وجوده كتيرمشلردى. بونلرك آلتنجيسى اولان حاكم بامر الله حاشا حضرت على (رضه)ك الوهينته اعتقادله بر مذهب باطل ميدانه قويه-مرق، بعده كنديسنده الوهيت دعواسنه قالقيشمش ايدي. مذهب سقیمی اليوم درزىلر بيننده مرعيدر. فاطميونك سيادت و شرافتلىرىك اصلى اولمديغى شونكله مثبندر، كه معز الدين الله مصره دخولنده، شرفادن ابن طباطبا شجرة نسبى صورنجه، قليجنى قينندن درت پارمق چيقاره-مرق، بنم نسيم بودر، ديمش اولديغى مشهوردر.

فاطميون سلاله-سى 14 حكمداردن عبارت اولوب، اسمريله تاريخ جلوسلرى بر وجه آتيدر:

####

عبيد الله المهدي

297

قائم بامر الله محمد نزار بن المهدي

322

منصور بالله اسمعيل بن نزار

334

معز الدين الله معذ بن اسمعيل

341

عزيز بالله بن معز

364

حاكم بامر الله منصور بن عزيز

385

ظاهر لاعزاز دين الله بن الحاكم

411

مستنصر بالله معد بن الظاهر

437

مستعلى بالله احمد بن المستنصر

487

أمر باحكام الله منصور بن المستعلى

495

حافظ الدين الله عبد المجيد بن محمد بن المستنصر

524

ظافر بالله اسمعيل بن الحافظ

544

فايز بنصر الله عيسى بن الظافر

549

عاضد لدين الله عبد الله بن يوسف بن الحافظ

555

الى

567

\$

1-3333-5

فاقاتاتیوه

#1

آمریقای جنوبیبه قولومبیا جمهوریتنك فوندينامارقه ایالتنده و %بو غوده\$نك 35 کیلومتره شمال غربیسنده اوله-رق 2630 متره-لك ارتفاعده واقع بر قصبه اولوب، 6280 اهالیسی و اطرافنده منبت اراضیسیله كوزل چاپیرلری وارد، كه بونلرك ایچندن همنامی اولان نهر جریان ایدر.

2-3333-5

فاقوس

مصر خطه-سنگ منتهای شرقنده و شام حدودی قرینده بر قصبه اولدیغی جغرافیون اسلام آثارنده مسطوردر.

3-3333-5

فال

فارسك منتهای جنوب شرقیسنده و ساحل بحر محیط ایله هرمز بوغازی قرینده بر قصبه اولدیغی ((معجم البلدان))ده مذکوردر.

4-3333-5

فالابه

یاخود فله #1 آفریقای غربیبه فرانسه مستملكاتندن سنغامبیانك قسم جنوبیسنده و %فریتون\$ك 350 کیلومتره شمال شرقیسنده اوله-رق تقریباً 9°49' عرض شمالیده و همنامی اولان نهرك اوزرنده بر قصبه اولوب، 6000 اهالیسی وارد.

1-3334-5

فالاریس

#1

سیچلیانك ساحل جنوبیسنده بولنمش اولان %آغدیچنه\$ شهرنده حکم سورمش اولوب، عن اصل کریدك %آستیپالیه\$ قصبه-سندن اولدیغی حالده، تشبثات حریصانه-سی اوزرینه، وطنندن طرد اولنمغله، شهر مذکوره کیده-رك، میلاددن 566 سنه اول بر طاقم دسایسله حكومتی ضبط ایتمش؛ و 16 و بر روایتده 30 سنه حکم سوردكدن صکره، وفات ایلمشدر. عصری مشاهیر مهندسیندن (پریل) صاحب ترجمه-یه، مغدورینی ایچنه قویوب تدریجاً یاقمق اوزره، تونجدن بوغا شكنده بر ماکینه یاپمش؛ و فالاریس بونك ایلك تجربه-سنی موجدینی ایچنه آنمغله اجرا ایتمش ایدی.

2-3334-5

فالچی

یاخود فالتیچنی #1 رومانیه-نك بغدادنه واقع %سوچاره\$ ایالتنده و باشك 105 کیلومتره غرب شمالیسنده و آوستریانك بو قویونه خطه-سی حدودنده بر قصبه اولوب، 15000 اهالیسی و تموز آینده قوریلور بیوك بنایری وارد. بیوك پترو بو قصبه-ده عساکر عثمانیه طرفندن صاریلوب، اسپر طوتلمسنه رمق قالمشیدی.

3-3334-5

فالره

ياخود فالرو #1 يونانك آتيقه خطه-سنگ ساحل جنوبيسنده و %اكيهه\$ كورفزنده اوله-رق پيره ليمانك شرق طرفنده و آتينه-نك جنوبنده بر ليما اولوب، اسكيدن بري آتته-نك ايكي اسكله-سندن بري بولنمش ايسه-ده، بعده پيره غلبه چالمشدر. ميلاددن 458 سنه اول (كيمون) بو اسكله-يي سورله محفوظ بر طريقله آتته-يه ربط ايتمشدى. شمديكي حالده ساحلنده ايكي قريه-سى اولوب، غرب جهتنده-كى %يكي فالره\$ پيره-دن آتته-يه كيدن دميريول خطنك موقفلرندندر. شرق جهتنده-كى %اسكي فالره\$ قريه-سى-ده ايريجه بر دمير يول خطيله آتته-يه مربوط اولوب، ايكيسده يازين آتته اهاليسچون دكيز بانیه-سى محللريدر.

4-3334-5

فالريه

#1

ايتالياده اتروريه خطه قديمه-سنگ مشهور بر بلده-سى اولوب، اليوم %سانته ماريه دي فالارى\$ اسمنده بر كوچك قصبه-در.

5-3334-5

فالزه

#1

فرانسه-نك قالوادو اياتنده و %قانك\$ 35 كيلومتره جنوب شرقيسنده قضا مركزي بر قصبه اولوب، 8428 اهاليسى، اسكي قلعه-سى، استحکاماتي، كوزل بر قلعه-سى، داخلي مكنتي و پاموق منسوجات فابريقه-لريله دباغخانه-لري واردر.

6-3334-5

فالستر

#1

دانمارقه جزايرينك اك جنوبيلرندن اولوب، غرباً %لالاند\$ جزيره-سندن جدول كبي پك طار بر بوغازله و شمالاً %سلاند\$ ايله %موئن\$ جزيره-لرندن ديكر بر بوغازله ايرلمشدر. شرقاً و جنوباً دخى بالطيق دكيزيله محاطدر. بر مثلث شكلنده اولوب، جنوبي گوشه-سى طار و اوزون بر خرطوم صورتتى آلير. شمالدن جنوبه بويى 44 و شمال طرفنده اك كنيش بري 35 كيلومتره اولوب، 25000 اهاليسى واردر. اراضيسى دوز و آلچق اولوب، اورمانلرله مستورد، و طوپراغى منيتدر. سواحل شماليه-سى آلچق اولوب، جنوب شرقى سواحل يوكسك و صريدر. منظره-سى غايت لطيف اولوب، بحق دانمارقه-نك باغچه-سى تسميه اولنمشدر. غرب جهتنده-كى بوغازينك اك طار محلنده آتته-نك مركزي اولان %نيكيو ببنغ\$ قصبه-سى بولنوب، اورادن %لالاند\$ آتته-سنه بر كوپرى ايله دمير يولى كچيرلمشدر. مذکور قصبه-نك 1200 اهاليسى و قراله مخصوص كوزل بر سرايي واردر.

7-3334-5

فالقلاند

و نام ديكرله مالوبينه جزايري #1 بحر محيط آتلاسينك قسم جنوبيسنده و ماجلان بوغازينك 500 كيلومتره شرقنده 51° ايله 45' 55° عرض جنوبي و 59° 40' ايله 64° 6' طول غربى آره-لرنده واقع ايكي بيوك و يوزى متجاز كوچك آتته اولوب، بيوكلرى شرقى و غربى فالقلاند اسملريله ياد اولنور. اك بيوكلرى شرقى فالقلاند اولوب، شمال شرقيدن جنوب غربيه بويى 300 كيلومتره و وسطى اكي 100 كيلومتره-دن زياده-در. غربى فالقلاند شرقيسندن %فالقلاند سوند\$ بوغازيله ايرلمش اولديغى حالده ينه او استقامتده بويى 200 و وسطى اكي 60 كيلومتره-در. ساحللى يوكسك و قيالق و پك كيرنتيلى چيقتيلى اولوب، او جهتده پك شدتلى اولان فرطونه-لره قارشى سفانك بارينمسنه الويريشلى پك

چوق قوی و لیمانلری وارد. شمال جهتلری طاغلق اولوب، 700 متره ارتفاعلرینه قدر چیقار طاغلری وارد. جنوب جهتلری ایسه آچق و دوز اولوب، حیوانات رعینه پک الویریشلی چایرلری و خدایی نایت ماغدانوس و کرویزله اسقوربوت علتته فارشی علاج یرینی طوتار نباتاتی وارد. آنجق حبوبات زرعه الویریشلی یرلری یوقدر. اهالی اصلیه- لری اولمیوب، انکلتزه دولتی طرفندن ضبط اولندقدن صکره أوروبا مهاجرلریله اسکان اولنمش، و اهالیلری 1500 نفوس راده-لرنده قالمشدر. یرلی حیوان یالکز تیلکویه مشابه بر جنس قورت اولوب، وقتیله کمیجیلرک بر اقمش اولدقلری حیوانات پک چوق تکثر ایتمشدر. یکریمی سنه اولکی استاتستیکده بو آطه-لرده 45000 صیغیر، 65000 قیون و 1500 آت وار ایدی. قاپلومباغه-لری و بالیقلرده چوقدر. حیوانات، دری، یوک و سائر-دن عبارت اخراجات سنویه-لری بر بچق ملیون فرانقه قریبدر. مرکزلی %استاتلی پورت\$ اسکله-سی اولوب، اورایه سنه-ده اوتوز قرق کمی اوغرار. هوالری عرضلرینه کوره صوئوق اولمیوب، قیشین اکثریا سیسلرله مستور اولمق سایه-سندنه برودتلری معتدلجه-در. یاغورلری چوق ایسه-ده، اکثریا صاغناق صورتنده یاغوب آقدیغندن، یازین قوراقلق حکم سورر. شمال و جنوب روزکارلری پک سرتدر.

1-3335-5

فالکیرق

#1

اسقویه-نک %استرلینگ\$ قونتلغنده وادیمبور غک 39 کیلومتره غرب شمالیسنده و منبت بر واسع اووه-نک کنارنده بر قصبه اولوب، 11170 اهالیسی، بیوک حیوانات تجارتی، جسیم دمیر خانه-لریله معادن دوکمخانه-لری و جوارلرنده معدنلری وارد.

2-3335-5

فالموت

#1

انکلتزه-نک %قورنوال\$ قونتلغنده و بودمینک 45 کیلومتره جنوب غریبسنده بر قصبه و اسکله اولوب، 5295 اهالیسی، واسع لیمانی، کوزل ریختملری و ایشلک تجارتی وارد.

3-3335-5

فالمه

#1

و نام دیکرله تنه #1 آفریقای غریبده فرانسه-نک سنگامبیا مستعمره-سندنه سنفال ایرماغنه تابع بر نهر اولوب، %فوته جالون\$ خطه-سنگ جنوب جهتنده '48°10 عرض شمالی ایله 14 طول غریبده یوکسک بر طاقم طاغلردن نیغانله، شمال غریبیه طوغری آقه-رق، 500 کیلومتره-لک جریاندن صکره، باقل قصبه-سنگ اوست طرفنده مذکور ایرماغه دوکیلور. مجراسنک آشاغیکی 200 کیلومتره-لکی سنه-ده ایکی آی کوچک کمیلرک سیرینه صالح ایسه-ده، قیالق سدلریله شلاله-لری سائر موسملرده و دها یوقاریلرده سیر سفائنه مانعدر. صولرنده آلتون تولزلی بولنور. کنارندن بیوک کاروانلر یولی کچر. مجراسی اطرافنده-کی یرلرک هواسی پک وخیمدر.

4-3335-5

فالوپ

فالوپو #1 ایتالیانک اک مشهور جراحیبندن و علم تشریح مشاهیر علماسندن اولوب، 1523 تاریخلرنده %مودنه\$ده طوغمش؛ و 1562ده وفات ایتمشدر. پیزه و پادووه-ده تشریح و فن جراحی علملرینی تدریس ایدوب، تشریحه متعلق بر قاچ کشفیاتی اولمغله، تشریحده بعض عضولر الیوم کنديسنگ اسمیله یاد اولنور. بو فنلرده بر قاچ اثری وارد.

5-3335-5

فالون

ياخود فالهون #1 اسوجده استوقهولمك 200 كيلومتره شمال غربيسنده %استوره قوپاربرغ\$ ايلتنك مركزى بر قصبه اولوب، 6000 اهالييسى، معادن مكئبى و جوارنده دولت طرفندن اخراج اولنور پك زنكين باقير معدنلرى واردر.

6-3335-5

فاله

خوزستانده %ايذج\$ قربنده بر قصبه اولوب، بعض مشاهير علمانك مسقط رأسى بولنديغنى ياقوت حموى بيان ايديور.

7-3335-5

فاماتينه

#1

امريقاي جنوبيده آرجنتين حكومتنده %ريو\$ ايلتنك غربنده و %سان جوان\$ ايلتنك شرقنده اوله-رق، $27^{\circ}35'$ عرض جنوبيدن $31^{\circ}30'$ عرض جنوبيه قدر اوزانير بر سلسله جبال اولوب، جمهوريت مذكوره-نك %اند\$ طاغلرندن صكره اك يوكسك سلسله-سى اولمغله، اك مرتفع ذروه-لرى سرمدى قارلرله مستوردر. بونلرك اك يوكسكى 4900 و ايكنجيسى 4500 متره ارتفاعنده-در.

1-3336-5

فاماغوسته

#1

قبريس جزيره-سنده-كى ماغوسه قصبه-سنگ اسم اصليسيدر. [(ماغوسه)) ماده-سنه مراجعت بيوريله.]

2-3336-5

فاماغوريه

#1

روسيه-ده قوبان ايلتنك طمروق قضااسنده و طومروغك 55 كيلومتره غرب جنوبيسنده اوله-رق %طامان\$ شبه جزيره-سى اوزرنده و قره دكيز ساحلنده بر قصبه اولوب، 3500 اهالييسى و كوچك ليمانى واردر.

3-3336-5

فاميه

[(افاميه)) ماده-سنه مراجعت بيوريله.]

4-3336-5

فان

#1

افريقاي غربيده خط استوانك آلتنده و غابون مملكتنك طاغلرنده ساكن اقوام زنجيه-دن بر قوم اولوب، 60000 نفوس قدر تخمين اولنمشلردر.

5-3336-5

فانتی

#1

آفریقای غربی کینه کور فزینک %آلتون ساحل \$ مملکتند بر قوم زنجی اولوب، نسلأ و لسانأ آشانتی قومنہ قریب اولدقلری حالده، بونلرک خصم جانلری اولوب، علیهلرندہ انکلیزلره یاردیم ایدرلر. مرکز لری ساحلدن 18 متره ایچریده بولنان %آبره \$ قصبه-سیدر. ساحلندہ-کی %المینا \$ قصبه-سی و دیگر بعض یرلر انکلیزلرک النده ایسه-ده، ایچ طرفارده کیلر همان مستقل و نیم وحشی بر حالده یاشایورلر. یرلری پک منبت ایسه-ده، هواسی غایتله وخیمدر.

6-3336-5

فانو

#1

ایتالیانک وسطلرندہ %بزارو مع اوربینو \$ ایالتنک پزارو قضاسنده و پزارونک 12 کیلومتره جنوب شرقیسنده اوله-رق آدریاتیک دکیزی ساحلندہ و %موتاورو \$ نهری منصبنک قریبده بر قصبه و اسکله اولوب، 6440 اهالیسی، دمیر بولی، میداننده کوزل بر هیکل ایله مزین بر چشمه-سی و استادانه رسملرله مزین بر کلیسای و اردر.

7-3336-5

فانو

1#

یونانه تابع قورفه جزیره-سنک شمال غربیسنده بر کوچک آطه اولوب، 500 اهالیسی و اردر.

8-3336-5

فانو

#1

دانیمارقه-نک %یوتلانده \$ خطه-سنک غربی ساحلی قارشیسنده اوله-رق شمال دکیزنده بر کوچک آطه اولوب، طول اعظمی 17 کیلومتره و مساحه سطحیه-سی 56 مربع کیلومتره و اهالیسی 3400 کشیدر. سواحلندہ بالیق صید، و سفائن اعمال اولنور. ایکی ناحیه-یه منقسم و %ریبه \$ قضاسنه ملحقدر.

9-3336-5

فانی

اوننجی قرن هجری عثمانلی شعرا سندن ایکی ذاتک مخلصیدر:
برنجیسی قلبه-لی اولوب، عیسی چلبی دینمکله معروف ایدی. تذکره صاحبی لطیفینک خواجه-سی اولمغله، مدحنده اطرا ایتمشدن. شو بر ایکی بیت اشعار نندنر:

@@@

دور لعلکده سنک میخواره برین بر حباب
باش آچیق یالین آباق آواره برین بر حباب
پاک تن صافی درونز ایلرز آیینه وار
پاک چشم ایله نظر دیداره برین بر حباب
\$

*- ایکنجیسی (عبد الکریم) قضاندن اولوب، زیرک زاده-دن ملازم اولمش؛ و عربستانده قاضی ایکن اورالرده وفات ایتمشدر. شو بیت اونکدر:

@@@

میل ایندی رخنن دل کیسوی پریشانه
روم ایلی ترکی ایندی دوشدی عربستانه
\$

10-3336-5

فانی

فرس شعراسندن دخی بر وجه آتی ایکی ذاتک مخلصیدر:

برنجیسی (خواجه احمد دهدار) عن اصل شیرازلی اولوب، امیر فتح الله شیرازیدن علوم معقوله و منقوله-یی بعد التحصیل هندستانک دکن جهتنه عزیمتله، علی عادل شاهک حسن قبول و توجهنه مظهر اولمش و خواجه-سی اولان امیر فتح اللهی دخی توصیه و مدح ایده-رک، علی عادل شاهی کندیسینی دکنه جلبه مجبور ایتمش؛ و اوراده دخی کندیسندن تحصیل علومه دوام ایتمش اییدی. علی عادل شاهک وفاتنده امیر فتح الله اکبر شاهک یاننه کیتمش؛ و صاحب ترجمه ایسه احمد نکره کیده-رک، برهان نظام شاهک ناظر اموری اولمش؛ و اوراده شیخ حسن نجفیدن تصوفی اوکرنمش اییدی. بعده (برار) والیسی اولوب، نهایت امور سیاسی-دن کف یدله %سورت\$ مملکتنده کوشه عزلت و انزوایه چکلمش؛ و 1016 تاریخنده 69 یاشنده وفات ایتمشدر. ((کلشن راز))ی شرح و ((نفحات الانس)) و ((رشحات))ی تحشیه ایتمش؛ و ((خطبه البیان))ه-ده بر شرح یازمشدر. مرتب دیوان اشعاری و ((هفت دلبر)) عنوانیله بر منظومه-سی وارد. شو رباعی اونکدر:

@@@

یک جرعه که از حریف مستت بر سد
بس چاشنی دم السنّت بر سد
این جام نهاده اند بر طاق بلند
پابر سر خویش نه که دستت بر سد
\$

*- ایکنجیسی (محمد محسن) کشمیرلی اولوب، ملا یعقوب صرفی شاکردانندن اییدی. اکثر علومدن بهره-سی اولوب، شهزاده دارا شکوه انتسابله، ثروت و جاهه نائل اوله-رق، شاهجهان طرفندن اله آباد صدارتنه نصب اولنمش؛ و اوراده بعض مشایخدن استفاضه انوار باطنیه ایتمش اییدی. نهایت بر سببله منصب مذکوردن عزل اولنمغله، کشمیره عودت ایدوب، کوشه انزوایی اختیار ایتمش؛ و 1081ده مرحوم اولمشدر. شو بیت اونکدر:

@@@

از دیده رفته اند و بدل جا گرفته اند
خوبان باعقاد خود از ما بریده اند
\$

1-3337-5

فانیغ

1#

بحر محیط کبیرک پولینسیا قسمنده بر طاقم آلق آطه-لر اولوب، وسطلری 3°48' عرض شمالی ایله 198°53' طول شرقیده واقعدر. بو آطه-لر 1798 تاریخنده آمریکا بوریونندن فانیغ طرفندن کشف اولنوب، 1861ده انکلیرلر بر تجارخانه تأسیس ایتمشدر. اهالیسی آنجق بر ایکی یوز کشیدن عبارتدر.

2-3337-5

فاو

بصره ولایت و سنجاق و قضااسنده و بصره-نك 75 كيلومتره جنوب شرقیسنده اوله-رق شط العربك باشلیجه قولنك منصیبی صاغ كنارنده ناحیه مرکزی بر قصبه و اسكله اولوب، بر حكومت قوناغیله كمرك، قرابتنه، واپور آجنته-لر كبی بر قاچ دائره-دن و اطرافده قلبه-لردن مركب بر عرب قریه-سندن عبارتدر. مع هذا شط العربك مدخلنه حاكم اولمغله، اهمیت عسكریه و تجاریه-سی پك بیوكدر. بو صوك سنه-لرده بعض استحکامات انشاسنه تثبیت اولمشدر. هواسی پك صیجاق و آغردر. جغرافیون عرب آثارنده اسمنه تصادف اولنمیغندن، بناسی یکی اولمق اقتضا ایدر. *- فاو ناحیه-سی 22 قریه-دن مركب اولوب، 50000 اهالیسی واردر، كه جمله-سی مسلم اولوب، مأموریندن ماعداسی شیعیدر. باشلیجه محصولاتى خرما و قنه ایله كلدن عبارت اولوب، خیلی كل صویبی اخراج اولنور.

5-3337-3

فاور

ژول #1 فرانسه مشاهیر سیاسیونندن اولوب، 1809 تاریخنده لیونده طوغمشدر. علم حقوقی تحصیل ایله، لیونده و بعده پارسده دعوی و كالتلرنده بولنه-رق، فصاحت و طلاقتیله شهرت بولمش ایدی. 1848 تاریخنده مجلس منتخب و بعده تنظیمات مجلسی اعضاسی زمره-سنه داخل اولوب، اوچنجی ناپولیون حكومتك اجرآتته قارشی طورمغه چالیشمش؛ و 1871ده مدافعه ملیه هیئتنه داخل اولوب، عهده-سنه خارجیه نظارتی احاله اولنمش ایدی. 1871ده آلتی ایالت طرفندن مبعوث انتخاب اولنوب، موسیو تیرك ریاستی زماننده دخی بر قاچ ای خارجیه ناظری بولنمش؛ و نهایت عائله-جه بعض احزانه اوغرایوب، 1880ده وفات ایتمشدر. علوم و فنوندن دخی بهره-سی اولوب، 1867ده آقادیما اعضالغنه انتخاب اولنمشدر.

5-3337-4

فاورسمات

#1

آفریقای جنوبیده اورانژ جمهوریتتك اك معتنا قصبه-لردن اولوب، اورانژ نهری ساحل یمینندن 52 كيلومتره-لك مسافه-ده واقعدر. جوارلرنده الماس اخراج اولنور.

5-3337-5

فاورسهام

#1

انكلتره-نك كنت قونتلغنده و %قانتوربری\$نك 13 كيلومتره شمال غربیسنده بر قصبه اولوب، 7500 اهالیسی، باروتخانه-سی و استریدییه صیدی واردر. اسکی بر قصبه-سیدر.

5-3337-6

فاؤست

#1

آوروپاده منتشر بر مصاله كوره مشهور بر منجم و كیمیاكر و سحار اولوب، اون بشنجی قرن میلادیده آلمانیاك ممالك جنوبیه-سندن برنده طوغمش؛ و علوم و فنونك كافه-سنی بعد التحصیل، نجوم و كیمیا و سحر كیبیلرینه اختصاص ایتمش؛ و اقرباسندن برینك میراتنه قونوب، بیوك بر ثروتی اسراف ایتمكدن صكره، كویا یكرمی درت سنه شیطان كندیسنك هر آرزوسنه خدمت ایتمك شرطیله، بو مدتك ختامنده جسم و جاننی شیطانه تسلیم ایتمك اوزره، ابلیسله بر مقوله ایتمش اولدیغی مشهوردر. بو مصال بتون آروپا لسانلرنده یازیلوب، مشهور شاعر (كوته) آلمانجه و (مارلو) انكلیزجه اوله-رق تیاترو هیئتنه قومشدر.

5-3338-1

فاؤسته
#1

روم ایمپراطور لرنندن قسطنطینک زوجه-سی و ماقسیمان هر کولک قیزی اولوب، قسطنطینک دیگر بر زوجه-دن متولد اوغلی (قریپوس) ه تعشق ایتمکله، بونک طرفندن تکلیف زناکارانه-سی قبول اولنمديغندن، قریپوسک کنديسنگ ناموسنه تعرض ایتمک ایتدیکنی بیانله، قسطنطینی قانديره-رق، معشوقنی قتل ایتدیرمشیدی. بعده قسطنطین حقیقت حالی و اوغلی حقدنه-کی اتهامک افترا اولدیغنی آکلايه-رق، میلادک 327 تاریخنده فاؤسته-یی حمامده اتلاف ایتدیرمشدر. بو وقعه سودایه ایله سیاوش حکایه-سنی آکدیریور.

2-3338-5
فاؤستینه
#1

روما ایمپراطور یچه-لرنندن آنا قیز ایکی قادین اولوب، برنجیسی (أنطونین)ک و ایکنجیسی (مارق اورل)ک زوجه-سی ایدی. ایکیسی دخی سفاهتده شهرت بولوب، آلوده دامن اولدقلى حالده، حیاتلرنده حرمت و اعتبار کوردکلری کبی، وفاتلرنده دخی حقلرنده او وقت مرعی اولان بر آیین مخصوصله حرمت اولنمشدی.

3-3338-5
فاؤن

یاخود فون #1 اسکی رومالیلر اعتقادنده قیرلرده کزدکلری زعم اولنان بر طاقم جنلر اولوب، بوینوزلی و کچی آیاقلی تصویر اولنورلردی. بونلر کویا زراعت ایشلرینه قاریشوب، (ساتیر)لر قدر مضر و مدهش زعم اولنمازلردی. رئیسلرینه فاؤنوس دیرلردی.

4-3338-5
فاؤنوس
#1

اسکی رومالیلر اعتقادنده قیرلر و زراعت و چوبانلق الهی زعم اولنوب، یونانیلرک (بان) دیدکلری اله موهومه معادل ایدی. کویا زوجه-سی (فاؤنه) و معیتی اولان (فاؤن)لرله برابر قیرلرده کزردی. عن اصل انسان اولوب، (بیقوس)ک اوغلی اولدیغی، و میلاددن 1300 سنه اول لاتیومده حکومت سوروب، ایتالیا اهالیسنه زراعتی و آلهه کاذبه-نک عبادتنی اوکرتمش، و وفاتنده کنديسینی چوق سومش اولان تبعه-سی طرفندن آلهه صر-سنه قونمش ایدوکی ظن اولنور.

5-3338-5
فاؤنیانه
#1

ایتالیاده سیچلیه-نک ساحل غربیسی قرینده و %تراپان\$ جزیره-سنک جنوب غربیسنده کائن %اغاده\$ جزایر.. نک الک بیوکی اولوب، "32' 32' 37° عرض شمالیده واقعدر. بوی 10 و محیط دائره-سی 30 کیلومتره اولوب، اراضیسی آلچقدر، و یالکز منتهای غربنده 380 متره ارتفاعنده بر تپه و اوزرنده بوربونلر زماننده پولتیقه متهملرینه مخصوص زندان اتخاذا اولنان %سانته قاترینه\$ قلعه-سی واردر. ساحل شمالیسنده 4545 اهالیبی حاوی %سان جاقومو\$ قصبه-سی بولنوب، ملحق قراسیله برابر آطه-نک نفوسی 5420 کشیدن عبارتدر. سواحلنده بر چوق قیالر و مغاره-لر بولنوب، ایچلرنده انسانلرک حال ابتداییسندن قالمه بر طاقم طاش سلاحلر و کمیکلر بولنمشدر. سواحلنده صید ماهیسی چوقدر. اسکی رومالیلر بو جزیره قرینده قرتاج دونماسنی مغلوب ایدوب، بیوک بر مظفریت قرانمشلردی.

6-3338-5

فايا

حلب ايله منبج آره-سندھ بيوک بر قزیه اولوب، باغ و باغچه-لری چوق قرای کثیره ايله محاط اولدیغنی و بعض مشاهیر علمانک مسقط رأسی بولندیغنی یاقوت حموی بیان ایدیر.

7-3338-5

فايال

#1

پورتکیز دولتنه تابع آسور جزایر مجتمعه-سنگ وسطی زمره-سنگ اک غربی آطه-سی اولوب، %پیقو\$ جزیره-سنگ غربنده واقعدر. و بوندن 6 کیلومتره وسعتنده بر بوغازله آیرلمشدر. طول اعظمی 14 کیلومتره و مساحه سطحیه-سی 180 مربع کیلومتره اولوب، اراضیسی عارضه-لی، مرتفع و برکانیدر. اک یوکسک طاغی اولان %قالدیره\$ 1021 متره ارتفاعنده اولوب، تیه-سی صو ايله طولمش بر سونوک برکان آغزیدر. باشلیجه محصولاتی، ذخایر ايله پورتقال اولوب، وقتيله پک چوق بولنان باغلی بوزلمشدر. صوی پک قیت اولوب، یاغموور صولرینی صهرنجلره طویلارلر. ساحله قریب بعض قیولرده واردر. اورمانلری یوقدر. صنایع محلیه سپت و زنبیل کبی شیلرله صماندن معمول شیلردن عبارتدر، حیواناتی چوق اولوب، 7000 صیغیر، 24000 قیون، 1700 کچی و 4500 طوموز موجوددر. ساحل شرقیسنده و اک ایی لیماننده اوله-رق، "45'31'38" عرض شمالی ايله "48'58'30" طول غربیده واقع %هورته\$ قصبه-سنگ 7900 اهالیسی واردر. ایکنجیسی اولان فلامنغوسک 2800 اهالیسی اولوب، سائر اهالیسی چفتلکرده متفرق خانه-لرده ساکن اولمغله، قرا تشکیل ایتمیه-رک نواحیه منقسمدرلر.

1-3339-5

فایتویل

#1

آمریقادہ ممالک مجتمعه-نک شمالی قارولینه حکومتنده %ویلمینغتون\$ک 10 کیلومتره جنوبنده اوله-رق %قاپ فیر\$ نهری اوزرنده %قومبرلاند\$ قونتلغنک مرکزی یر قصبه اولوب، 4660 اهالیسی واردر. کمیلر نهرده قصبه-یه قدر چیقمغله، اسکله حالنده-در. اطرافی چاملق اورمانلره مستور اولوب، کلینتی کراسته و قطران اخراج اولنور.

2-3339-5

فایرفیلد

#1

آمریقای شمالیده ممالک مجتمعه-نک %قونکتیقوت\$ حکومتنده و %نیوهاون\$ک 32 کیلومتره جنوب غربیسنده اوله-رق %لونغ ایسلاند\$ بوغازی اوزرنده قونتلق مرکزی بر قصبه اولوب، 5650 اهالیسی، فناری، کوزل لیمانی، سفائن اعمالنه مخصوص دستکاهلری و پک کوزل هواسی واردر.

3-3339-5

فانز، میرزا علاء الدین محمد

ایران متأخرین شعرا سندن و ملوک صفویه نسلندن اولوب، شو بیت اونکدر:

@@@

عشقت چنان کداخت تنم را که آب کرد

کردی که ماند سرمه چشم حباب کرد

\$

4-3339-5

فائز افندی، عبد الرحيم

عثمانلی شعرا و علماسندن اولوب، 1106 تاریخده طریق تدریسه دخول ایله، دور مدارس ایده-رك، تدریجاً غلظه و بعده مصر مولویته نائل اولوب، 1138 ده وفات ایتمشدر. شو بر ایکی بیت بر غزلنددر:

@@@

فریادمز اول یاره-ده اغیاره-ده قالمز

آه دل بلبل کله-ده خاره-ده قالمز

اوراق کتاب املم ایندی املم ایندی پریشان

جمعیت دل چرخ ستمکاره-ده قالمز

\$

5-3339-5

فائز بنصر الله، عیسی

مصرده حکومت سورن ملوک فاطمیه-نک اون اوچنجیسی اولوب، 549 تاریخده پدری ظافر بالله اسماعیلک قتلنده، 5 یاشنده اولدیغی حالده، وزیر عباس طرفندن تخته کچیریله-رك، آلتی بچق سنه اسماً حکمدارلق ایتمکدن صکره، 555 تاریخده 11 یاشنده وفات ایتمشدر. زماننده شام جهتنه بیوک زلزله-لر اولوب، اکثر شهر و قصبه-لر خراب و بر چوق اهالی هلاک اولمشدی. عم زاده-سی عاضدالدین الله عبد الله بن یوسف خلفی اولوب، بونکله فاطمیون سلاله-سی منقرض اولمشدر.

6-3339-5

فائز

فرس متأخرین شعرا سندن درت ذاتک مخلصیدر:

برنجیسی (ملا محمد باقر) مازندرانی اولوب، میرزا صاحبک طرز و افاده-سنه تابع اییدی. مسقط رأسی اولان %بار فروش \$ قصبه-سندن چیقمامش، و 1118 تاریخده وفات ایتمشدر. شیخ علی حزین بونک اشعارینی مدح ایدیور. شو بیت جمله اشعارنددر:

@@@

ماه من لطف کن از خانه برون آی دمی

که بجان آدمم از منت درباتی چند

\$

*- ایکنجیسی (مولانا علی) خوانسارلی اولوب، شو بیت اونکدر:

@@@

کار دلمم زغم بتپیدن رسیده است

این نیم قطره خون بچکیدن رسیده است

\$

*- اوچنجیسی نهاندلی اولوب، شو بیت اونکدر:

@@@

بروز حسرا قدر کریه یاران شود پیدا

چمن چون کل کند خاصیت یاران شو دپیدا

\$

*- دردنجیسی کرمانلی اولوب، اکیر شاهک نامنه دولتشاهک تذکره-سنی نظمه چکمش؛ و شعرایی زمان ظهور لرینه کوره یدی طبقه-یه تقسیم ایده-رك، منظومه-سنی یدی باب اوزره ترتیب ایتمشدر.

7-3339-5

هند چینیده %آنام\$ك %قوشنشین\$ خطه-سنده % هوئه\$ك 100 کیلومتره جنوب شرقیسنده بر قصبه اولوب، 5000 قدر اهاالیسی وارد. وقتیله پك تجار نگاه ایکن، شمعی تندیده-در.

8-3339-5

فائق، مولوی غلام محمد بن مولوی غلام حسین

هندستانك متأخرین شعرا سندن اولوب، نسبی شیخ کبیر الدین ترمذیه منتهی اولور. جد اعلاسی تیمور انك معینده هنده کیدوب، فتوحاته موفق اولمغله، %اکره\$ قرینده بر منصبه نصب اولنه-رق، نسبی اوراده بطناً بعد بطن حکومت سورمش؛ و صاحب ترجمه-نك پدري دهلی حکومتك تزلزلنده لکهنو قرینده %ایتھی\$ قصبه-سنده توطن ایتمشدی. فائق بعض نوابلرک منشیلک کتابتنده بولنمش؛ و اکثر علومه آشنا اولوب، ادبیات فارسیه-نك تدریسنده هندستانجه دستور العمل اولان بر چوق کتب تدریسیه ترتیب ایتمشدر. ((مخزن الفوائد)) و ((انشاء فائق)) عنوانلریله ایکی تألیفی و ((بهار معنی))، ((شکار معنی))، ((روضه الشهداء)) عنوانلریله اوچ منظومه-سی و مرتب دیوانی وارد. 1241 تاریخنده وفات ایتمشدر. شو بر ایکی بیت اونکدر:

@@@

لاف محبت کرکنی پیدا کن اعضایی دکر
چشمی دکر کوشی دکر دستی دکر پای دکر
لیلی قدی شیرین لیبی مریم رخی عیسی دمی
دل برد و اکنون بهرجان دارد تقاضایی دکر
لب درفغان تن در تپش جان در قلق دل در خلش
داریم بیرون و درون ایندا بر اینکی دکر
\$

1-3340-5

فائق افندی

متأخرین شعراء عثمانیه-دن درت کشینک اسم و مخلصیدر:
برنجیسی (عمر-*) شق ثالث دفتر داری ایکن 1245 تاریخنده وفات ایتمشدر. شو مطلع اونکدر:

@@@

کوی وصله خط جانان پروبالمدر بنم
دالدا داله قونان مرغ خیالمدر بنم
\$

-* - ایکنجیسی (سلیمان -*) صدارت مکتوبجیلغنده و بعض محاسبه-جیلکلرله جزیره نظارتنده بولنوب، 1553ده وفات ایتمشدر. نقله شایان اشعارینه دسترس اولنه-مدی.

-* - اوچنجیسی (محمد -*) شیخ مصطفی صفی الدین افندینک اوغلی اولوب، 1239ده طوغمش، و تحصیل ایله مشغول ایکن، 1260ده وفات ایتمشدر. بر الهیسندن اولان شو ایکی بیت اونکدر:

@@@

کلستان وحدتک بلبلری
بوستان معرفت سنبلری
جمله-سی باغ حقیقت کللی
خلوتیلر واقف عرفان اولور
هر بری ملک دله-سلطان اولور
\$

-* - درنجیسی (عبد الکریم -*) بغدادلی اولوب، ایرانه عزیمتله، بر خیلی وقت اوراده مذهبیک ایده-رک، اشعار فارسیه سویلمه-ده کسب ممارسه ایتمشدر. شو بیت اونکدر:

@@@

کرباری بگذرد بصرم درکه ممت
آید دوباره برتن بیجان من حیات
\$

5-3340-2

فانزرا

#1

ایتالیانک %امیلیا\$ خطه-سندہ %راونہ\$ ایالتندہ و راونہ-نک 37 کیلومترہ جنوب غربیسنده اولہ-رق آدریاتیق دکیزینہ
دوکیلن %لامونہ\$ نہری اوزرنده قضا مرکزی بر قصبہ اولوب، 14280 و ملحق محلہ-لریلہ برابر 34000 اہالیسی،
سوری، منتظم سوقاقلری، قصبہ-نک اسمندن مأخوذ %فایانسہ\$ اسمیلہ و قتیلہ مشہور بولنمش چینی فابریقہ-سی و
اطر افندہ میاہ معدنیہ-سی و کوکورد معدنی وارد.

5-3340-3

فتاحی، ملا یحیی

ایران شعرا سندن اولوب، نیشاپور لیدر. شاہرخ زمانندہ یاشایوب، 852ده وفات ایتمش؛ و مرتب بر دیوانلہ ((شبیستار
خیال)) عنوانیلہ بر اثر براقمشدر.

5-3340-4

فتح، فتح علیخان

ایران شعرا سندن اولوب، عن اصل داغستانلی اولدیغی حالده، شاه سلیمان صفوی زمانندہ ایرانده تقبض ایدوب، مسند
صدارتہ نائل اولمشدر؛ و 1134 تاریخندہ وفات ایتمشدر. شو بیت اونکدر:

@@@

از اشک شمع و لاله ز داغ جگر غنی است

بیچاره ماکہ آہ نداریم در جگر

\$

5-3340-5

فتحا

ایران شعرا سندن اولوب، اصفهان لیدر. شو بیت اونکدر:

@@@

مطلب تمییز ظالم و مظلوم کردن است

زنجیر عدل بھر تماشانہ بستہ اند

\$

5-3340-6

فتح الدین

مشاہیر اطباء اسلامدن اولوب، ملوک ایوبیہ-دن ملک کامل و ملک صالحک خدمت طبابتندہ بولنمشدر. پدری (جمال الدین
بن ابی الحوافر) و اوغلی شہاب الدین دخی مشاہیر اطباءدن بولنمشلردر.

7-3340-5
فتح الله شیرازی، امیر -*

مشاهیر علمان اولوب، شاکردانندن هندستانه انتقال ایتمش اولان خواجه احمد فانیك توصیه-سی اوزرینه، علی عادلشاه طرفندن دعوت اولنه-رق، شیرازدن دکنه عزیمتله، حسن قبوله مظهر اولمش؛ و شاه مشار الیهک وفاتنده دهلییه کیده-رك، اکبر شاهه انتساب ایتمش ایدی. بعده کشمیره چکیلوب، 997ده وفات ایتمشدر.

8-3340-5
فتح الله شیروانی

سلطان مراد خان ثانی دوری علماسندن اولوب، علوم عقلیه و شرعیه-یی سید شریف جرجانیدن و علوم ریاضیه و هیئت سمرقنده قاضی زاده-دن تحصیل ایله، دیار رومه انتقال ایدوب، قسطنونیده اقامت اید-رك تدریسه مشغول اولمش؛ و سلطان محمد ثانیک اوائل سلطنتنده اوراده وفات ایتمشدر. موافق و چغمینی و سائر کتب علمییه شرح و حاشیه-لری وارد.

1-3341-5
فتح الله عماد شاه

هندستانده دکنک %برابر \$ خطه-سندده حکومت سورن عماد شاهان سلاله-سنگ مؤسسی اولوب، عن اصل ایکنجی محمود شاه بهمینیک خدمتنده بولنمغله، خطه مذکور-یه والی تعیین اولنمش؛ و 1484 تاریخ میلادیسنده کسب استقلال ایدوب، 1514ده وفات ایتمشدر.

2-3341-5
فتح الله مستوفی، فخر الدین

سکزنجی قرن هجری مشاهیر ادبا و شعراسندن اولوب، سالف الترجمه حمد الله مستوفیک برادریدر. خواجه رشید الدین و فضل الله و اوغلی غیاث الدینک خدمتلرنده بولنمشدر.

3-3341-5
فتح بن خاقان، بن احمد بن غرطوج

خلفاء عباسیه-دن متوکلک وزیری اولوب، عالو و ادیب و شاعر وجود و کرم و سخاوتله مشهور بر ذاتدر. قوناغی دائما سجمع ادبا و شعرا اولوب، اکثریا فصحاء عربی و بصره و کوفه علماسنی دخی جمع و دعوت ایدردی. علومه پک چوق محبت و مراقی اولوب، علی بن یحیی المنجم معرفتیه جمع و ترتیب اولنمش پک واسع بر کتبخانه-سی وار ایدی. متوکلک بو ذات حقنده حرمت محبتی پک زیاده اولوب، کندیسنی یانندن آیرماز ایش. فتحک-ده مطالعه کتبه او قدر مراقی وار ایش، که خلیفه بر حاجت ضمننده مجلسدن قالقینجه، بر قاچ دقیقه-یی بوش کچیرمه-مک ایچون، جبنده طاشیدیغی بر کتابی همان آچوب او قومغه باشلار ایش، 247 تاریخنده متوکل ایله برلکده قتل اولنمشدر. شو بر ایکی بیت جمله اشعارنددر:

@@@

وانی و ایاها لکالخرم و الفتی
متی یستطع منها الزیاده یزد
اذا زددت منها ارددت و جدأ بقر بها
فکیف احتراسی من هوی یتجدد
\$

4-3341-5

فتح بن خاقان، ابو نصر محمد بن عبد الله القيسي الاشبيلى

اندلس مشاهير ادباسندن اولوب، اندلس مشاهير شعراسندن بعض ذواتك تراجم و اشعارينى حاوى ((قلاند الجقبان)) عنوانيله مسجع و مصنع عباره-لى بر كتابيله ((مطمح الانفس و مسرح التانس فى ملح اهل الاندلس)) عنوانيله كبرى وسطى و صغرى اوله-رق اوچ نسخه اوزره بر اثرى وارد. پك چوق سفر و سياحت ايدوب، 535 و بر روايتده 529 تاريخده مراكشده ياتديغى خاندە مقتول بولنمشدر. ابو الحسن على بن يوسف بن تاشفينك امريله قتل اولنديغى مظنوندر. اثرلرينك برنجيسى 1277 تاريخده تونسده طبع و نشر اولنمشدر.

5-3341-5

فتحپور

هندستانده بو اسمله اوچ قصبه وارد:
برى اله آباد ايالتنده و اله آبادك 115 كيلومتره شمال غربيينده و كنگ ايله ايله جمنه نهرلى آره-سنده اوله-رق دمير يول خطى اوزرنده واقع اولوب، 19880 اهالييسى و ايشلك تجارتى وارد. سنجاك مركزى اولوب، سنجاغك 663877 اهالييسى و ذخيره، پاموق، چيويد، آفيون، شكر قامشى و ساتره-يه متعلق پك چوق محصولاتى وارد.
*- ايكنجيسى لكهنو ايالتنك برينكه سنجاغنده و مركز لوانك 22 كيلومتره شمالنده واقع اولوب، 7495 اهالييسى وارد.
*- اوچنجيسى آكره ايالت و سنجاغنده و آكره-نك 37 كيلومتره غرب جنوبيينده واقع اولوب، 6880 اهالييسى وارد.

6-3341-5

فتح پورى محمل

هندستان ملوكندن شاهجهانك زوجه-سى اولوب، دهليده (فتح پورى مسجد) اسميله جسيم و مصنع بر جامع شريفك بانيه-سيدر.

7-3341-5

فتح حيدر

دكن ملوكندن مشهور تيبو صاحبك نيوك اوغليدر.

8-3341-5

فتح شاه پوربى

هندستانده بنكاله ملوكندن اولوب، 887 تاريخده جلوس ايتمش، و 896ده قتل اولنمشدر.

9-3341-5

فتح على حسينى

هندستان ادباسندن اولوب، هند شعراسندن 108 ذاتك اساميينى و بعض اشعارينى حاوى ((تذكرة الشعراء هند)) عنوانيله بر كتاب تأليف ايتمشدر.

10-3341-5

فتح عليشاه

اليوم ايرانده حكومت سورن قاچار سلاله-سنگ ايكنجى حكمدارى اولوب، دولت مذكور-سنگ مؤسسى اولان آغا محمدك برادر زاده-سيدر. عنك زمان سلطنتنده فارس واليسى اولوب، 1212 تاريخنده، آغا محمد خانك وفاتى اوزرينه، ايران تختنه جلوس ايتمش؛ و رقيبيله مخالفين طائفه-سنى دفع و اسكات ايتدكن صكره، كرستان اوزرينه عسكر سوق ايدوب، آنجق روسيه دولتى كر جيلره معاونت ايتديكندن، اورانك ضبطنه مقتدر اوله-مامشدى. بعده روسيه-يه قارشى يوناپارت ايله و صكره انكلتره ايله اتفاق ايتمش ايسه-ده، نهايت روسيه ايله ايتديكى محاربه-ده مغلوب اولوب، اريوان جهتلرينى غائب ايتمشدى. افغانستانله دخى محاربه ايدوب، هر اتى ضبط ايتمش ايسه-ده، ايكي اوغلى بيننده ظهور ايدن اختلاف محافظه-سنه مانع اولمشدر. 38 سنه حكومت سوروب، 1250 تاريخنده وفات ايتمكله، تورونى محمد شاه بن عباس ميرزا خلفى اولمشدر، كه شاه سابق ناصر الدين شاهك پديدر.

1-3342-5

فتح كراى

قريم خانلردن ايكي ذاتك اسميدر:

برنجيسى دولتكر اى خانك اوغلى اولوب، برادري غازيكراى خانك قالغايى ايكن، قريم عسكريله سلطان محمد خان ثالثك معيننده اكرى سفرينه كیده-رك، بو سفرده-كى حسن خدمتيله پادشاهك نظر توجهنى و صدر اعظم سنان پاشانك محبتنى قزانمغله، سفردن عودتنده 1005 تاريخنده قريم خانلغنه نصب بيوريله-رق، او طرفه عزيمت ايتمش؛ و سلفى عودت ايتمكه ايكن، سنان پاشا عزل اولنه-رق، سلفى ابراهيم پاشا مسند صدارته كلمكله، بونك غازيكراى ايله حقوق سابقه-سى اولديغندن، ايفاسنى عرض ايدو-رك، اهالينك آرزوسنه كوره، ايكيسندن برينى قرارلاشديرمق اوزره، چركس متفرقه باشى خندان آغا مأمور اولمش ايسه-ده، بو دخى غازيكرايك طرفدارى بولنديغندن، اونى التزام ايدوب، بر طاقم تفرقه-لره سببيت ويردكن صكره، نهايت غازيكراى ابقا اولنه-رق، صاحب ترجمه در سعادتته متهيء عزيمت ايكنى، بعض مفسدلك اغفاليله بيوك برادريله و داعلاشمغه كيتديكنده، پوصيدن اوريلوب، اتلاف اولنمش؛ و طفوز اولادى دخى ذبح اولنمشدر. قريم و جسور بر ذات اولوب، وفاتنده 39 ياشنده ايدى. خانلغى مدتى يالكز اوچ ايدر.

*- ايكنجيسى حاجى سليم كراى زاده دولت كرايك اوغللردن اولوب، عمى قپلان كرايك اوچنجى دفعه-كى خانلغنده نور الدينك مأموريتنده اولديغى حالده، ايران سفرى اچلمغله، نادر شاهه قارشى سوق اولنان اردوى همايونه ملحق اولمق اوزره، تاتار عسكريله كنجه-يه عزيمت ايتمش؛ و سفردن صكره در سعادتته عودت ايدوب، ايتديكى خدمته مكافاه ويزه سنجاغى آرپه-لق ويريله-رك، قريمه اعاده اولنمش؛ و اورايه وصولى قالغاي بولنان عادلكر ايك وفاتته تصادف ايتمكله، يرينه نصب ايدلمش ايدى. 1149 تاريخنده قپلان كراى خانك يرينه قريم خانى اولوب، او صره-ده روسلر قريمه دخول ايله قره-صو قصبه-سنى ياقدقنلردن، 1150 تاريخنده عزل، و ويزه-ده %چاقلىي قريمه-سنده اقامته مأمور اولمش؛ و 1159ده اوراده وفات ايتمشدر. خانلغنك مدتى بر سنه اولوب، وفاتنده اللى ياشنى متجاوز ايدى.

2-3342-5

فتحى، عثمان بك زاده على *- افندى

متأخرين علما و ادباء عثمانيه-دن اولوب، روسچقيلدر. مملكتنده و بعده در سعادتته تحصيل علم ايدوب، در سعادتته تدريسله مشغول اولمش؛ و بر مدت مكتب معارف عدليه-ده معلم اولوب، 1263ده بو مأموريتى تركله، فاتح جامع شريفنده تفسير شريف تدريسنه حصر اوقات ايتمشدى. ((الخير الحسن فى شرح المستشار المؤتمن)) و ((حليه سلطان)) و حديثه دائر ((سرمايه نجات)) عنوانلريله اوچ تاليفى و ((علم طبقات الارض)) عنوانيله مطبوع بر رساله-سى وارد.

3-3342-5

فتنه

مشاهير مغنياتدن اولوب، جعفر بر مكينك جاريه-سى ايدى. حسن و جمال و عقل و ذكاسى دخى سنه معادل اولمغله، هارون الرشيد طرفندن دفعاتله طلب اولنمش ايسه-ده، جعفر برر عذر بيانيله امتناع ايتمش؛ و نهايت بر مكيلرك زوانده خليفه مشار اليه طرفندن آلمش ايدى. بر كون امر ايتديكى بر شرقبىي سويلمكدن امتناع ايله اسكى افنديسنى ياد ايتديكندن، رشيد طرفندن ننده-كى سازله باشنه اوريلوب اتلاف اولنديغى مرويدر.

4-3342-5
فتوت، ابو تراب

فرس شعر اسندن اولوب، شو بيت اونكدر:
@@@
من بر همن مشرب بتخانه يكر نكيم
از رك سنك صنم سازيد زناز مرا
\$

1-3343-5
فتوى، شيخ الاسلام ميرزا نوري

فرس شعر اسندن اولوب، شو بيت جمله اشعار ننددر:
@@@
اول از روزنه برون آر سري
آن قدر تاب ندارم كه تودر باز كنى
\$

2-3343-5
فتوى
#1

هندستانك بهار خطه-سنده %پطنه\$ ايالت و سناغنده و پطنه-نك 16 كيلومتره جنوب شرقيسنده اوله-رق كنك اير ماغناك ساحل جنوبيسنده بر قصبه اولوب، 11295 اهاليسى، ايشلك تجارتي، بازارى و پاموق منسوجات دستكاهلرى واردر.

3-3343-5
فتيان الشاغورى، شهاب بن على بن فتيان الاسدى

مشاهير ادبا و شعرا دن اولوب، 530 تاريخلرنده بانياسده طوغمش؛ و 615 تاريخنده دمشقه وفات ايتمشدر. سلطان صلاح الدين ابوبيناك اقر باسندن دمشق صاحبي امير نور الدين مودود بن المباركه منسوب اولوب، اولاديناك مريبيسى ايدى. مرتب ديوان اشعارى و مفرداتدن عبارت بر كوچك ديوانى واردر. شو ايكي بيت جمله اشعار ننددر:

@@@
الورد بوجنتيك زاه زاهر
و السحر بمقلتيك واف وافر
و العاشق فى هواك ساه ساحر
يرجو و يخاف فهو شاك شاك
\$

4-3343-5
فتيو تيده

ياخود فتيو تيس #1 تساليه-نك جنوبنده بر كوچك خطه اولوب، تروا محاربه-سى زماننده مستقل بر دولت صغيره تشكيل ايدبوردى. مركزى %فتيه\$ مدينه قديمه-سى ايدى.

5-3343-5

یونان ایالتلرندن اولوب، شمالاً تسالیه یعنی یکیشهر و ترحاله، غرباً آفارانانیا مع اتولیا ایالتلریله، جنوباً قورنت کورفزلیله و بیوتیا مع آتیقه ایالتلیله، شرقاً دخی آغریبوز جزیره-سنی قره-دن ایران آتالانتی و زیتون کورفزلیری و %اوری و تریکری بوغازلریله و نهایت غلوس کورفزلیله محاط و محدوددر. فتیوتیس، پاراناسیس، لوقریس و دوریس اسملریله 4 قضا و 29 ناحیه-یه منقسم اولوب، مساحه سطحیه-سی 6084 مربع کیلومتره و اهالیسی 136470 کشیدر. اراضیسی طاغلق اولوب، حدود شمالیه-سنده %اوتریس طاغی غربدن شرقه اوزانه-رق 1225 متره-یه قدر ارتفاع کسب ایدر. بو طاغلق جنوبده زیتون کورفزینه دوکیلن %هلاده\$ نهری وادیسندن عبارت طار بر اووه بولنوب، بو وادینک جنوبده شمالدن جنوبه بر طاقم طاغلق اوزانور، که باشلیجه-لری: قاتاوتره (1564 متره)، و اردوسبا (2352م)، خیونه (2512م) و حدود جنوبیه-سنده مشهور پاراناس و نام جدیدیله لیقوره (2450م) طاغلریدر. پاراناس طاغلق شمالنده توپولیا کولنه دوکیلن %سفیسه\$ و نام جدیدیله %ماورونرو\$ نهری وادیسسی دخی طار بر اووه تشطیل ایدر. بو ایکی نهردن بشقه قورنته کورفزینه دوکلمک اوزره قسم جنوبیسنده %مورنوس\$ نهری جریان ایدر. مرکزی %زیتون\$ و نام دیگرله %لامیا\$ قصبه-سی اولوب، ایکنجی درجه-ده قصبه-لری آتالانتی، سالونه و غالاقسیدر. مزروعات و محصولات احتیاجات محلیه درجه-سندن دوندر.

6-3343-5

فجره

جزیره العربک عمان خطه-سنده و عمانک 25 کیلومتره شمال غربیسنده ساحل بخرده بر قصبه-در.

7-3343-5

فج زیدان

افریقیه-ده طبنه شهری قربنده بر قصبه اولدیغی جغرافیون عرب آثارنده منکوردر.

8-3343-5

فخر الاسلام، ابو بکر محمد بن احمد المستظهری

مشاهیر فقهاء شافعیه-دن اولوب، اجدادی عن اصل ماوراء النهرک %شاش\$ خطه-سندن اولدیغی حالده، 429 تاریخنده میافارقینه طوغمش؛ و ابتدا اوراده بعده بغدادده ابو اسحق شیرازیدن و ابو نصر بن الصباغ و سائر مشاهیر عصرندن تفقه ایتدکن صکره، ابو اسحق شیرازی ایله برلکده نیشاپوره کیده-رک، امام الحرمینک حضورنده مباحثه-یه کیریشمکله اثبات اهلیت ایتمش؛ و ینه بغدادده عودت ایدوب، استادی ابو اسحق مشار الیهک وفاتنده فقهاء شافعیه-نک رئیسی اولمش؛ و 504 تاریخنده مدرسه نظامیه-ده تدریسه مأمور اولوب، وفاتنه-دک دوام ایتمش؛ و 507 تاریخنده بغدادده وفات ایدوب، باب شیراز مقبره-سنده استادینک یاننده دفن اولنمشدر. فقهده بر چوق تألیفاتی اولوب، اک مشهوری ((حلیه العلماء)) عنوانلی کتابیدر، که خلیفه مستظهر باللهک نامنه یاردیغندن، مستظهری عنوانیله دخی معروفدر.

1-3344-5

فخر الاسلام بزدوی، ابو الحسن علی بن محمد

مشاهیر فقهاء حنفیه-دن اولوب، ((اصول الفقهه)) و ((اصول الدین)) عنوانلریله ایکی کتابی، ((المبسوط)) عنوانیله اون جلد اوزره بر کتاب معتبری و دیگری بعض آثاری واردر. 482ده وفات ایتمشدر.

2-3344-5

فخر الدوله، ابو الحسن علی بن رکن الدوله حسن بن بویه

آل بويه سلاله-سنگ یدنجی حکمداری اولوب، 341 تاریخنده طوغمش؛ و پدرینک زماننده همدان حاکمی اولمش؛ و برادرلری عضد الدوله و مؤید الدوله-یه اظهار مخالفت ایدوب، طبرستان حاکمیله برلکده ایندکلری محاربه-ده مغلوب اولمغله، نیشابوره قاچمش ایدی. 373 تاریخنده فخر الدوله-نگ وفاتی اوزرینه، تخته کچوب، 14 سنه حکومت سوردکدن صکره، 387ده اصفهانده وفات ایتمشدر. مرحمتسز بر حکمدار ایدی. اوغلی مجد الدوله خلفی اولمشدر.

3-3344-5

فخر الدوله، عمید الدین

ایران شعرا و علماسندن اولوب، عن اصل کیلانلی اولدیغی حالده، هندستانه عزیمتله، اوراده عزت و جاهه نائل اولمشیدی. هزله دائر اولان شو بر ایکی بیت اونکدر:

@@@

خواجه بفرود و لیکن زوم

کشت مشغول و لیکن بشکم

میز بان بود و لیکن برباط

نانم آورده و لیکن بدرم

\$

4-3344-5

فخر الدین

کرت ملوکنگ اوچنجیسی اولوب، دولت مذکور-نگ مؤسسی اولان ملک شمس الدین محمدک تورونیدر. پدری رکن الدینک زماننده یدی سنه محبوس قالوب، بعده امیر نوروزک شفاعتیه چیقاریله-رق، غازان خانک یاننه کیتمش؛ و 495 تاریخنده ینه امیر نوروزک سعییله پدری برینه نصب اولنه-رق، هرانده مقام امارته کچمشیدی. بعده امیر نوروز غازان خاندن متوهم اولوب، بونک یاننه التجا ایندیکنده، و فاسزلق ایدوب، اخذینه مأمور اولان امیرقتلغه تسلیم ایتمش؛ بعده غازان خانه عصیان ایدوب، برادری الجایتو خانله محاربه ایتمشدی. بر قلعه-یه چکلمش اولان پدری زماننده اون و بعده ایکی سنه حکومت سوروب، 606 تاریخنده وفات ایتمشدر.

5-3344-5

فخر الدین

درزی رؤساسندن اولوب، سلطان مراد خان رابع زماننده رفع لوای عصیان ایتمکله، بر مدت اوغراشلدقن صکره، اخذ و درسعداته سوق اولنه-رق، 1041ده اعدام اولنمشدر.

6-3344-5

فخر الدین

فرس شعراسندن بر وجه آتی درت ذاتک اسمیدر:

برنجیسی (مولانا -*) مشهور حسین واعظک اوغلیدر. کندیسی دخی پدری کبی و عظ و نصیحت خصوصنده پک ماهر ایدی. 939 تاریخنده وفات ایتمشدر. ((محمود و ایاز)) عنوانیله بر منظومه-سی و خیلی اشعاری واردر. شو بیت اونکدر:

@@@

بالب لعل و خط فالیه کون آمده-ئی

عجب آراسته از خانه برون آمده-ئی

\$

-* - ایکنجیسی (مولانا -*) هراتلی اولوب، سلطان سنجرک ندماسندن ایدی. شو رباعی اونکدر:

@@@

درچشم من اشبك چيست سيل غم او
در تن دل و جان كيند خيل غم او
دوش آمده بود شادئ در دل من
كفتم چه كسى طفيل غم او
\$

*- اوچنجيسى (-*اسعد) استر ابادلى اولوب، شو بيت اونكدر:

@@@

مرا مادر دعا كرده است كويى
كه از تو دور بادا آنچه جويى
\$

*- در دنجيسى (مولانا *-) هندستانده ملك الشعرا عنواننى قزانمش؛ و 1991ده وفات ايدوب، دهليده قطب الدين بختيار
كاكينك در كاهى جوارنده دفن اولنمشدر. ((نظام العقائد))، ((رساله مرجيه)) و ((فخر الحسن)) عنوانلى كتابلرك مؤلفيدر.
اشعارينه دسترس اولنه-مدى

7-3344-5

فخر الدين، ابو المنصور عيسى بن مودود

امراى اتر اكدن و ادبا و شعرا دن اولوب، 584 تاريخنده برادرلرى طرفندن قتل اولنمشدر. عربى العبارة بليغ رسائللى و بر
خيللى اشعارى واردر. شو ايكي بيت جمله اشعار ننددر:

@@@

القبض لذيك في الهوى و البسط
يا من املى عذاره المختط
قالوا رشاد قلت مه لا تخطوا
من اين لساكن الفيافى قرط
\$

1-3345-5

فخر الدين آذرى

[[آذرى]] ماده-سنه مراجعت بيوريله.]

2-3345-5

فخر الدين افندى

متأخرين شعراء عثمانيه-دن ايكي ذاتك اسميدر:
برنجيسى بروسه-لى اولوب، اشرف زاده شرف افنديك اوغليدر. 1127 تاريخنده دنيايه كلمش؛ و 1146ده لابس خرقة
مشيخت اولوب، ايوب افندى و بعده امير سلطان زاويه-سى شيخي اولمش؛ و 1176ده وفات ايتمشدر. بر نعت شريفدن
اولان شو مقطع اونكدر:

@@@

صدهزاران تصليه روح شريفكه سنك
فخرى بچاره-دن اى مفخر پيرو جوان
\$

*- ايكنجيسى روم اينده-كى شاركويندن اولوب، اورا مشايخ خلوتيه-سندن شيخ ذاتى افنديدن اخذ اجازتله، درسعاده كله-
رك، 1214ده وفات ايتمشدر. شو بيت اونكدر:

@@@

زهد و تقوانك حقى بيلمكده بو قدر مدخلى
مسجد عرفانه كل فخرى مسلمانلق بو در

\$

3-3345-5
فخر الدين بناکتی

مشاهیر شعرا و مورخیندن اولوب، ملوک ایلخانیه-نک اخیری اولان سلطان ابو سعیدک زماننده یاشامش؛ و پادشاه مشار الیه ایله اجدادی اولان آل جنکیزک مفصل و مکمل تاریخی یازه-رق، هند و سائر ممالک و امم احوالندن دخی بحث ایتمشد. اشعاری مقبول اولوب، شو مطلع اونکدر:

@@@

باز این عتاب جانان با ماجز است کویی
پیمان و عهد ایشان باد و هواست کویی
\$

4-3345-5
فخر الدين بن تیمبه

[((ابن تیمبه)) ماده-سنه مراجعت بیوریله.]

5-3345-5
فخر الدين پوربی

هندستانده بنکاله خطه واسعه-سنگ ایلک حکمدار مسلمی اولوب، او وقته-دک بو خطه دهلی دولتنه تابع ایکن، و صاحب ترجمه بنکاله والیسنگ معیتنده بولندیغی حالده، 739 تاریخنده حکومتی ضبط ایله، اعلان استقلال ایدوب، ایکی بچق سنه حکومت سوردکن صکره وفات ایتمش؛ و اولاد و احفادی بر مدت حکومت سورمشلردر.

6-3345-5
فخر الدين چهارکس، ابو المنصور بن عبد الله الناصری

صلاح الدین ایوبی امراسندن اولوب، ثروت و سامانیله و کرم و سخاوتیله مشهوردر. قاهره-ده (القیساریه الکبری) اسمیله بیوک و پک مزین بر چارشوی و ایچنده مصنع بر جامع یاپدیرمشیدی. 608ده دمشقده وفات ایتمشد.

7-3345-5
فخر الدين خالدی

علما و شعرادن اولوب، ((شرح الفرائض)) عنوانیله بر تالیفی وارد. اشعارنده (بهشتی) تخلص ایدردی. معین الدین جوینینگ استادیدر.

8-3345-5
فخر الدين رازی، ابو عبد الله محمد بن عمر التمیمی البکری

اعظام علما و حکماء اسلامدن اولوب، قرشی پدری ضیاء الدین عمر دخی کنندیسی کبی فصیح و بلیغ و خطبه ایرادنده فوق العاده ماهر اولمغله، صاحب ترجمه (ابن الخطیب) و (ابن خطیب الری) دینمکله دخی معروفدر. فقه، کلام، تفسیر، ادبیات، حکمت، طب، علوم ریاضیه و سائر علوم عقلیه و نقلیه-نک جمله-سنده ید طولی صاحبی اولوب، بحق علامه دینمکله سزواردر. و (شیخ الاسلام) عنوان مفخرت بخشاسنه نائل اولمشدر. 544 تاریخنده %ری\$ شهرنده طوغوب،

ابتدا شهر مذکورده پدردن تحصیل علوم ایتمش؛ و پدربنک وفاتندن صکره کمال سمعانتیک یاننه عزیزمتله، بر مدت بونک حلقة تدریسنه دوام ایتمش؛ و بعده وطننه عودتله، (مجد جیلی)دن قرائت علوم ایدوب، بونک تدریس ایچون مراغه-یه دعوتنده معیتنده کیده-رک، خیلی وقت مشار الیهدن علم کلام و حکمت درسلی آلمغه دوام ایتمش؛ و اکمال تحصیلدن صکره خوارزمه عزیزمت ایدوب، اورا علماسیله علوم مذهبییه-یه متعلق ایتدیکی مباحثه-دن طولایی مملکتدن اخراج اولنه-رق، ماوراء النهره کیتمش؛ و اورادن دخی بویله بر مباحثه-دن طولایی مفارقته مجبور اولوب، %ری\$ عودت ایتمش؛ و اوراده فوق العاده زنکین بر طبیب حاذق بولنمغله، وارثلری اولان ایکی قیزینی فخر الدینک ایکی اوغلنه و یروب، متعاقباً کندیسسی وفات ایدنجه، ثروت و سامانی فخر رازینک عائله-سنه انتقال ایده-رک، بوندن شهاب الدین غورییه بر بیوک مبلغ اقراض ایتمش؛ و بعده مبلغ مذکورک استیفاسیچون غزنه-یه کیدوب، مشار الیهک اکرام و احسانلرینه نائل اوله-رق، ثروت و جاهی بر قات دها آرتمش؛ و اورادن خراسانه عودت ایدوب، سلطان محمد خوارزمشاهه انتسابله، فوق العاده جاه و منزلت و اکرام و حرمته نائل اولمشدی. ریده و هرات و خوارزموه و سائر بولندیغی مملکتلرده تدریس و افاضه ایله مشغول اولوب، مجلس درسی مقصود طلبه و علما اولمغله، پک اوزاق پرلردن تشنکان علم و معرفت کلوب، استفاده ایدرلردی. خانه-سندن مدرسه-یه کیدرکن هر وقت رکابی اطرافنده اوچیوزی متجاوز طلبه یوروردی. و عظ و خطبه-سی دخی پک مؤثر اولوب، منبر و کرسیده عربی و فارسی سویلردی. طبیعت شعریه-سی دخی اولوب، بو ایکی لسانده اشعار سلیسه و حکیمانیه-سی وارد. مطالعه کتبه بر درجه-ده مراقی وار ایتمش، که یمک یرکن مطالعه-سز کچیردیکی زمانلره پک چوق آجیدیغنی هر وقت سویلر مش. 606 تاریخنده هراتده وفات ایدوب، اوراده مدفوندر. علوم و فنون متنوعه-ده بر وجه آتی تألیفات جدیدیه و معتبره-سی وارد: ((مفاتیح الغیب)) که تفسیر کبیر دینمکله مشهور 13 جلدن مرکب بر تفسیر شریفدر، ((تفسیر سورة البقرة علی الوجه العقلي لا النقلی))، ((شرح و جیز الغزالی)) 3 جلد، ((کتاب الطریقه العلائیه فی الخلاف))، 4 جلد، ((کتاب لوامع البینات فی شرح اسماء الله و الصفات))، ((کتاب المحصول فی علم اصول الفقه))، ((کتاب فی ابطال القیاس))، ((شرح کتاب المفصل للزمخشری فی النحو)) ناتمام، ((شرح سقط الزند)) ناتمام، ((شرح نهج البلاغه)) ناتمام، ((کتاب فضائل الصحابة))، ((کتاب مناقب الشافعی))، ((کتاب نهاية العقول فی درایة الاصول))، 2 جلد، ((کتاب المحصل))، ((کتاب المطالب العالیة)) 3 جلد ناتمام، ((کتاب الاربعین فی اصول الدین))، ((کتاب المعالم))، ((کتاب تأسیس التقدیس)) که ملک عادل ابو بکر بن ایوبک نامنه یازوب مقابلنده مشار الیه طرفندن کندیسنه بیوک آلتون کوندلرلمشیدی، ((کتاب القضا و القدر))، ((رسالة الحدوث))، ((کتاب تعجیز الفلاسفة)) فارسی، ((کتاب البراهین البهائیه)) فارسی، ((کتاب الطائف الغیائیه))، ((کتاب شفاء العبی و الخلاف))، ((کتاب الخلق و البعث))، ((کتاب الخمسین فی اصول الدین))، ((کتاب عمدة النظار و زینة الافکار))، ((کتاب الاخلاق))، ((الرسالة الصحیبه))، ((الرسالة المجدیة))، ((کتاب عصمة الانبیاء))، ((الملخص))، ((کتاب المباحث المشرقیة))، ((کتاب الانارات فی شرح الاشارات))، ((شرح کتاب عیون الحکمة))، ((الرسالة الکمالیه فی الحقایق الالهیه)) فارسی، ((رسالة الجوهر الفرد))، ((کتاب الرعایة))، ((کتاب فی الرمل))، ((کتاب مصادرات اقلیدس))، ((کتاب فی الهندسة))، ((کتاب نفثة المصدور))، ((کتاب فی ذم الدنيا))، ((کتاب الاختیارات العلائیه))، ((کتاب فی الاختیارات السماویة))، ((کتاب احکام الاحکام))، ((کتاب الموسوم فی السر المکتوم))، ((کتاب الریاض الموقفة))، ((رسالة فی النفس))، ((رسالة فی النبوات))، ((کتاب الملل و النحل))، ((کتاب دنکلوشا))، ((کتاب مباحث الوجود))، ((کتاب نهاية الابجاز فی درایة الاعجاز))، ((کتاب مباحث الجدل))، ((کتاب مباحث الحدود))، ((کتاب الآیات البینات))، ((رسالة فی التنبییه علی بعض الاسرار المودعة فی بعض سور القرآن العظیم))، ((کتاب الجامع الکبیر)) که ((کتاب الطب الکبیر)) دینمکله دخی معروف اولوب، ناتمامدر، ((کتاب فی النبض))، ((شرح کلیات القانون)) ناتمام، ((کتاب التشریح من الرأس الی الحلق)) ناتمام، ((کتاب الاشریة))، ((مسائل فی الطب))، ((کتاب الزبده))، ((کتاب الفراسة)) اشعار عربیه و فارسیه-سندن برر نمونه ایراد اولنور:

@@@

ارواحنایس تدری این مذهبیها
و فی التراب توار ی هذه الجثت
کون یری و فساد جاء یتبعه
الله اعلم ما فی خلقه عبث
*_

هرکز دل من ز علم محروم نشد
کم ماند از اسرار که مفهوم نشد
هفتاد و دو سال عمر حاصل کردم
معلوم شد که هیچ معلوم نشد
\$

سلطان بایزید خان اول دوری علما و مشایخندان اولوب، مدرنیده زهد و تقوی ایله مشغول ایدی. اجرته مقابل امامت ایدن اماملرک آرقه-سنده نماز قیلماز ایش. دعوات مآثوره حقنده مباحث دقیقه-یی حاوی بر کتابی اولوب، کثرت معلوماتنه دالدر.

1-3347-5
فخر الدين عجمی

دولت علیه عثمانیه-ده مشیخت اسلامیه مسندینه کچن علمانک ایکنجیسی اولوب، عن اصل دیار ایرانندن اولدیغی حالده، اوراده سید شریف جرجانیدن و سائر مشاهیر عصرندن بعد التحصیل، دیار رومه کله-رک، بروسه-ده ملافناری زاده محمد شاه افندیکن معین درسی و بعده بعض مدارسده مدرس اولمش؛ و 834 تاریخنده شیخ الاسلام بولنان شمس الدین فناریکن وفاتی اوزرینه، سلطان مراد خان ثانی جانبندن ادرنه-ده مسند فتوایه نصب و یومی اوتوز آچه و وظیفه تخصیص بیورلمش ایدی. بعده وظیفه-سنه ضم بیورلمق ایستلنلکده، بو قدری کفافنه کافی اولوب، فضله-سی حرام اولدیغنی بیانله، قبول ایتمه-مشیدی. سلطان مراد خان ثانی و ابو الفتح سلطان محمد خان ثانی زمانلرنده 31 سنه امور فتوایی اداره ایوب، 865ده وفات ایتمشدر. ادرنه-ده مدفوندر. صلابت دینییه-سی و احکام شرعییه-یی محافظه و اجراده-کی تعصبی پک زیاده اولوب، فضل حروفینک اصحابندن الحادلرینه قناعت حاصل ایتمدیکی بر قاچ کشیبی تعقیبله اخذ و قتل و نعللرینی احراقده کوستردیکی غیرت، و حتی آتسه کندیسی اولیوب، اولرکن کمراه اولان صقالنک طوتشدیغی مشهوردر.

2-3347-5
فخر الدين عراقی، شیخ الاسلام -* - ابراهیم بن شهریار

ایران مشاهیر شعرا و صوفیونندن اولوب، همدانلیدر. عارفانه و عاشقانه اشعاری و ((لمعات)) عنوانلی بر کتابیله تصوفه متعلق دیگر بر قاچ اثری وارد. طریقته سلوگدن صکره بو جوانک جمالنه نظر ایتمدیکن، شیخی طرفندن هندستانه عزیمت و غربتله ریاضت ایتمکه مأمور اولوب، جانب هنده عازم اولمش؛ و ملتانده شیخ بهاء الدین زکریانک خدمته واصل اولوب، بونک ارشادیه درجات عالییه باطنیه-یه نائل اولمش ایدی. یکرمی بش سنه قدر شیخ مشار الیهک خدمتنده قالدقن و شیخک قیزینی تزوج ایوب، کبیر الدین تسمیه ایتمدیکی بر اوغلی دخی دنیایه کلکدن صکره، وطننه عودت مآدون اولوب، عراقه و اورادن حجازه و بعده مصر و شامه کیده-رک، 688 و بر روایتده 709 تاریخنده دمشقده وفات ایتمش؛ و شیخ محی الدین عربینک تریبه-سی یاننده دفن اولنمشدر. اواخر حیاتنده هنددن یاننه کلمش اولان اوغلی کبیر الدین دخی یاننده مدفوندر. شو بر ایکی بیت جمله اشعار عارفانه-سندندر:

@@@

بعالم هر کجا ریج و بلا بیست
بهم بر دند و عشقش نام کردند
چو خود کردند سر خویشتن فاش
عراقی را چرا بدنام کردند

\$

3-3347-5
فخر الدين مستوفی، خواجه اوحد

مشاهیر شعراء ایرانندن اولوب، سبزوارلیدر. بیوک بر خاندانه منسوب ایدی. علوم و فنون متنوعه-ده ید طولاسی و حسن خطده مهارتی وار ایدی. ملوک و کیرادن بر چوق هدایا آلوب، احبابه تقسیم ایدر و فقیرانه و لایالیانه پاشار ایدی. تاهل ایتمیوب، 868 تاریخنده وفات ایتمشدر. مرتب دیوانی وارد. وفاتنده ترکه-سی کلیتلی کتابدن عبارت بولنمشدر. شو بر ایکی بیت جمله اشعارندندر:

@@@

سیمین طراز کشت چو خرگاه خسروان

پرده سرای چرخ که بد عنبرین طناب
هر کوکی نمونه صفریست فی المثل
حیران ان شده محاسب عقل اندرین حساب
\$

4-3347-5

فخر الدین مسعود، امیر-*. بن بهمن

ایران شعرا سندن اولوب، بر مدت کرمانده حکومت سور مشدر. شو رباعی اونکدر:

@@@

از بهر هلال عین خورشید سیاه
بر بام بر آمد و همی کرد نگاه
هر کس بشکفت گفت سبحان الله
خورشید بر آمدست و میجوید ماه
\$

5-3347-5

فخر الملك، ابو غالب محمد بن علی

آل بویه دولتتک اک مشهور وزیر اسندن اولوب، بهاء الدوله ابو نصر بن عضد الدوله-یه و بونک وفاتندن صکره سلطان الدوله ابو شجاع فتاخسروه وزارت ایتمشدر. عن اصل واسطلی اولوب، پدری صراف بولنمشیدی. 354 تاریخنده طوغمشدر. نفوذ و اقتداری پک زیاده اولوب، کندیسسی چاشنی علم و ادبدن لذتیاب اولمغله، دائره-سی مجمع علما و شعرا ایدی؛ و کرم و سخاوتی پک زیاده اولوب، کرک مدحنده قصائد سویلین شعرا یه و کرک تألیفات نافعه ایله علوم و معارفک ترقیسنه خدمت ایدن ارباب علم و عرفانه پک چوق احسانلر ایدردی. شعرا دن ابن نباته و مهیار بن مرزویه مداحلری جمله-سندندر. (ابو بکر بن الحسن الحاسب الکرخی) دخی جبر و مقابله-یه دائر اولان ((الفخری)) و حسابنه متعلق ((الکافی)) کتابلرینی صاحب ترجمه نامنه یازوب مکافاتنه نائل اولمشیدی. اک نهایت مشار الیه سلطان الدوله ابو شجاع فخر الملك صیت و شهرت و اقتدار و مکنتنی چکه-میوب، 407 تاریخنده اهواز قریبنده بر طاغده اعدام ایتدیرمش؛ و نعشینی دفن ایتدیرمیوب، کوپکلر یذکدن صکره، ایرتسی سنه کیمیکلرینک جمعیله بر مزارلغه نقل و دفننه مساعده اولنمشدی. محاسنی حقنده منقول اولان نوادر صره-سندنه مرویدر، که اختیار بر آدم حقنده قتلنی موجب اوله-جق بر تهمت خبر ویرمکله، فخر الملك بونک ورقه-سنی او قودقندن صکره ظهیرینه: ((السعایه قبیحه، وان کانت صحیحه؛ فان کنت اجریتها مجری النصح، فخرسرتک فیها اکثر من الربح؛ و معاذ الله ان نقیل من مهتوک فی مستور؛ و لولا انک فی خفارة من شیبیک، لقابلناک بما یشبه مقالک، و نردع به امثالک. فاکتم هذا العیب، و اتق من یعلم الغیب و السلام.)) عباره-سنی یازه-رق صاحبنه اعاده ایتمشدی.

1-3348-5

فخر النسایکم

هندستانده نواب شجاعت خانک زوجه-سی اولوب، دهلیده %کشمیری بازار ده %فخر المساجد اسمیله بیوک و مصنع بر جامع شریفک بانیه-سیدر.

2-3348-5

فخری

عثمانلی شعرا سندن اولوب، پدری یاوز سلطان سلیم خانک شهزاده-لکلرنده طریزونده معیتنده بولنمش اولمغله، صاحب ترجمه-نک قانونی سلطان سلیمان خان ایله سوت برادرلکی وار ایدی. صحن مدرسی اولدقندن صکره 945 تاریخنده وفات ایتمشدر. شو بیت اونکدر:

@@@

جمالک مصحفن اطفال اشک چشم ای دلبر
اوقورلر مکتب عشقده دائم صو کبی از بر
\$

3-3348-5

فخری

فرس شعراسندن بر وجه زیر آلتی ذاتک مخلصیدر:

برنجیسی کاشانلی اولوب، درویش مشربلی بر آدم ایدی. شو رباعی اونکدر:

@@@

ای جمله بیکسان عالم راکس
یک جو لطف تمام عالم رابس
من بیکسم و کسی ندارم جز تو
از لطف بفریاد من بیکس رس
\$

*- ایکنجیسی (فخر الله) جرجانلی اولوب، ملوک سلجوقیه-دن طغرل بکک مداحلرندن بولنمش؛ و ویس و رامین حکایه
مشهوره-سنی سلاک نظمه چکمشدر. شو بر ایکی بیت منظومه مذکوره-دندر:

@@@

بلرزم چون فرو کریم زهجران
چو کنجشکی که تر کردد زیاران
کدازان شد تنم از بیم و امید
چو برف توبهار از تاب خورشید
\$

*- اوچنجیسی سبزوارلی اولوب، مشهور حسین و اعظک او غلیدر. کندیسی دخی پدیری کبی و عظله مشغول اولوب، آخر
عمرینه-دک هرات جامعنده کمال فصاحت و طلاققت لسانله اجرای و عظ و نصیحت ایدر ایدی. علم و فضلی و زهد و
تقواسی مشهوردر. شو بیت جمله اشعارندندر:

@@@

در هر نگاهای دیده ام صد بار ازو آزارها
دگر نگاهش میکنم با آن که دیدم بارها
\$

*- دردنجیسی (مولا فخر الدین) اصفهانلی اولوب، شو بر ایکی بیت بر غزل مستزادندندر:

رفتم بطیب و کفتمش بیمارم
وز اول شب تا بسحر بیدارم
نبحم چو طیب دید کفت از سر لطف
جز عشق نداری مرضی پندارم
درمانم چیست
برمن نکریست
کریان کریان
کویار توکیست
\$

*- بشنجیسی هندستانک بنارس شهرندن اولوب، جهانگیر شاهک زماننده یاشامشدر. شو بیت اونکدر:

@@@

باتو هر خسته دلی براهه چو من کار افتاد
میتوان کفت که کارش بخدا افتادست
\$

*- آلتنجیسی (مولانا *- بن محمد امیری) هراتلی اولوب، ایفای حجدن صکره شاه طهماسب حسینی زماننده سند جهنته
عزیمتله، اورانک حاکمی بولنان عیسی ترکخانک حسن قبولنه مظهر اولمش؛ و اونجی قرن هجری اوخرنده وفات
ایتمشدر. ((جواهر العجائب)) عنوانیله بر تذکرة الشعراسی و ((تذکرة النساء)) و ((تحفة الحیب)) عنوانیله ایکی اثری
واردر. اشعارینه دسترس اولنه-مدی.

4-3348-5

فخریه، ام یوسف -* - بنت عثمان البصریه

زهد و تقواسیله شهرت بولمش بر خاتون اولوب، قرق سنه قدسده عبادتله مشغول اولمش؛ و 753 تاریخنده مکه مکرمه-ده وفات ایدوب، اوتهدن بری منوی ضمیری اولدیغی اوزره، ام المؤمنین حضرت خدیجه الکبری (رضها) یاننده دفن اولنمشدر.

1-3349-5

فدائی، اسماعیل -* -

اوننجی قرن هجری عثمانلی شعرا سندن اولوب، حرم همایونده مستخدم ایدی. بر چوق تاریخلری و سائر اشعاری واردر. شو بیت اونکدر:

@@@

کوزم قان اولدی دستمدن اویار سیمتن کیتدی
کوکل صبر ایله کل چونکم اولان اولدی کیدن کیتدی
\$

2-3349-5

فدائی

فرس شعرا سندن بر وجه آتی اوچ ذاتک مخلصیدر:

برنجیسی (شیخ زاده -* - بن شمس الدین محمد) عن اصل لاهیجانلی اولوب، شیرازده طوغمش؛ و اوراده کسب کمالات ایتدکن صکره، شاه اسماعیل صفوییه انتساب ایدوب، بونک طرفندن سفارتله محمد شیبانی یاننه کوندرلمش؛ و بو مأموریتی حسن ایقاییه موفق اولمغله، عودتنده حفته شاهک توجهی مز داد اولمش؛ و نهایت ترک مناصب ایده-رک، شیرازده کوشه عبادته چکلمش ایدی. کوزل رباعیلری و سائر اشعاری واردر. شو رباعی اونکدر:

@@@

از دار بقا فتاده در دار عذاب
آدم بهر کندم و ما بهر شراب
مرغان بهشتیم عجب نیست اکر
اواز پی دانه رفت و ما از پی آب
\$

-* - ایکنجیسی (حاجی محمد) کرماتلی اولوب، ((آتشکده)) صاحبی آذک معاصری ایدی و کندیسلیه کورشمشیدی. شو بیت اونکدر:

@@@

یکسان بود اکر رسدم سر بر آفتاب
تاتابدم زبی کلهی بر سر آفتاب
\$

-* - اوچنجیسی (محمود بیگ) طهرانلی اولوب، تکلو عشیرتنه منسوب ایدی. شو بر یکی بیت اونکدر:

@@@

این جهانی که درو نیست کسیرا بنیاد
کهنه دیربست که بسیار چو ما دارد یاد
این جهانی ست که جمشیدو فریدون دیده-است
این جهانی ست که داده-ست سلیمان بر باد
\$

3-3349-5

فدر

آلمانیه حکماسندن اولوب، 1740ده طوغمش، و 1821ده وفات ایتمشدر. اراده بشریه حقدنه ایکی تألیفی واردر.

4-3349-5

فَدَك

حجازده مدینه منوره-دن ایکی کونلک مسافه-ده واقع بر قریه اولوب، وقت سعادتده اهالیسی یهودی ایدی. یدنجی سال هجریده خیبر قلعه-سی فتح اولنجه، فدک اهالیسی نزد جناب نبویه آدم کوندروب، اراضیلرینک نصفنی ترک ایتمک شرطیله صلحاً عرض اطاعت ایتمکله، مطلوبلری قبول بیوریلوب، اراضی مذکوره سید الانام افندمزک ملک خاصی اولمغله، حاصلاتنی فقرا و ابناء سبیلله تصدق ایدرلردی. ارتحاللرینه قریب حضرت فاطمه (رضها)یه هبه ایتمکله، بعده حضرت مشار الیها نزد جناب صدیقیه عزیمت ایده-رک، فدکی طلب بیورمش، و حضرت علی (رضه) ایله رسول الله (صلعم) افندمزک آزادلیلرندن (ام ایمن) اراضی مذکوره-نک جانب نبویدن مشار البهائیه هبه بیورلدیغنه شهادت ایتمشلرسه-ده، شهادتده ایکی قادین بر ارکک برینی طوتدیغندن، شهادت کافی کورلمیوب، فدک بیت الماله قالمشیدی. حضرت عمر (رضه) مقام خلافته کچنجه، فدکی ورثه جناب نبویه اعاده بیورمش ایسه-ده، حضرت عباس ایله جناب مرتضی (رضهما) بیننده اختلاف ظهور ایتدیکندن، کیمسه تصرف ایده-میوب، ینه بیت الماله قالمشیدی. معاویه حکومته نائل اولنجه، قریه مذکوره-یی مروان بن حکمه هبه ایتمش؛ و بونک وفاتنده اوغللری عبد الملك ایله عبد العزیزه قالوب، بونلرک وفاتندن صکره عمر بن عبد العزیز حضرتلری عبد الملك حصه-سنی دخی ورثه-سندن صاتین آلوب، احفاد جناب فاطمه-یه رد و هبه ایتمش ایسه-ده، خلفی استرداد ایتمش؛ و مأمون خلیفه دخی آل رسول الله اعاده ایتمش ایسه-ده، متوکل علی الله استرداد ایدوب، حاصلاتنی صدقه-یه حصر ایتمشدی. میاه جاریه-سی و خرماغی چوق معمور و منبت بر قریه ایدی. خلافت جناب فاروقیده یهودیلر جزیره العربدن اخراج اولندقلری صره-ده فدک اهالیسی دخی چیقوب، عهده-لرنده بولنان نصف اراضی دخی بیت المال طرفندن مبیاعه اولنمشدی.

5-3349-5

فدور

#1

روسیه ایمپراطورلرندن اوچ کشینک اسمیدر:
برنجیسی (روریک) سلاله-سنک صوک حکمداری اولوب، 1557 تاریخنده طوغمش؛ و 1584ده پدیری دردنجی ایوانه خلف اولوب، 1598ده وفات ایتمشدر.
*- ایکنجیسی آنفا ذکر اولنان غودونوفک اوغلی اولوب، 1655ده پدیرینه خلف اولمش ایسه-ده، متعاقباً فوت اولمشدر.
*- اوچنجیسی آکسینک اوغلی و میخال رومانوفک تورونی اولوب، 1676ده پدیرینه خلف اولمش؛ و موسقوه-یی توسیع و تزیین ایدوب، زادکانک زادکانلق براتلرینی یاقمش ایدی. 1682ده وفات ایدوب، کوچک برادرلری بشنجی ایوان ایله بیوک پترو مشترکاً خلفلری اولمشلردر.

1-3350-5

فدوی، میرزا محمد حسین

ایران شعرا سندن اولوب، خراسانلیدر. شو بیت اونکدر:

@@@

موج اشکم رو اکر بر چرخ دولابی کند

نسر طائر را شکار کردم آبی کند

\$

2-3350-5

فَرَاء، ابو زکریا یحیی بن زیاد الاسلمی الدیلمی

ائمه نحاة و لغويون دن اولوب، كوفيونك رؤساسندن ايدي. نحوي ابو الحسن كسائدين اخذ ايتمشدي. بغداده ورود ايديوب، مأمون خليفه-نك احسان و التفاتنه نائل اولمش؛ و اوغلرينك مريبلكنه نصب اولنمش ايدي. روايته كوره خليفه مشار اليه كنديسنه نوده بر كتاب يازمسنی امر ايده-رك، اكمل ايتمدكجه سرايدن چيقمغه بر اقامش، و خدمتنه مخصوص آدملىر تعيين ايديوب، هر نوع اسباب استراحتنى استكمال ايتديرمش، و املا ايده-جكنى يازديرمق ايچون متعدد كاتبلر جلب ايتمش ايدي. بو وجهله يازديره-رق ايكي سنه-ده ((الحدود)) كتابنى اكمل ايتمش؛ و چيقدقن صكره ((المعاني)) كتابنى املا و تدريسه باشلامشيدى. كرك نحو و لغته و كرك تفسير و حديث و ادبيات و اشعار عربيده معلومات واسعه-سى اولمغله، حلقه تدريسنه يوزلرجه طلبه جمع اولنوردى. بغداده ياشايوب، سنه-ده بر كره كوفه-يه عزيزمته، عائله-سى ياننده قرق كون قاله-رق، بر سنه-ده قزانديغنى افراد عائله-سنه و اقباسنه تقسيم ايتدكدن صكره، بغداده عودت ايدردي. نهايت 207 تاريخنده، 63 ياشنده اولديغى حالده، طريق مكه-ده وفات ايتمشدر. مذكور ايكي كتابدن بشقه مشكل قرآن حقتده برى مفصل و ديكرى مختصر ايكي كتابيله ((البهاء))، ((كتاب اللغات))، ((كتاب المصادر فى القرآن))، ((كتاب الجمع و التثنية فى القرآن))، ((كتاب الوقف و الابتداء))، ((كتاب المفاخر))، ((كتاب آلة الكتاب))، ((كتاب النوادر))، ((كتاب الواو)) و سائر آثارى وارد.

3-3350-5

فرآء، ابو محمد بن مسعود البغورى

مشاهير ادبا و علمادن اولوب، فقه و حديث و تفسير و علوم ادبيه-ده عصرينك فريدى ايدي. قاضى حسيندن و سائر علماء عصرندن اخذ علوم ايديوب، عمرينى تدريس و تأليفله كچيرمش؛ و 510 و بر روايتده 516 تاريخنده خراسانك مرورود شهرنده وفات ايتمشدر. مسقط رأسى خراسانده مرو ايله هرات آره-سنده واقع %بغ\$ ويا %يغشور\$ قصبه-سيدير. تأليفاتى چوق اولوب، اك مشهورلرى بر وجه آتيدر: فقهده ((كتاب التهذيب))، حديثده ((كتاب شرح السنة))، تفسيرده ((كتاب معالم التنزيل))، ((كتاب المصابيح))، ((كتاب الجمع بين الصحيحين)).

4-3350-5

فرابرز

كيانيانندن كيكاووسك اوغلى و سياوشك برادرى اولوب، ايران ايله توران بيننده سياوشك قتلندن طولايى وقوع بولان محارباتده ابراز شجاعت ايدن قهرمانلر مياننده شاهنامه-ده مذكوردر.

5-3350-5

فراوقاي، خواجه منصور

ايران شعر اسندن اولوب، طوسليدير. شاهرخ سلطان زماننده ياشايوب، شهزاده علاء الدوله-نك خدمتنده بولنوردى. شاهرخك وفاتنده صكره تعيين ايدن (خدابداد) نام ظالم طرفندن حبس و اموالى مصادره اولنمش؛ و كنديسنك بر بيت تقديم ايتمسى اوزرينه، عذر خواه اوله-رق، سبيلنى تخليه ايتمش ايسه-ده، صاحب ترجمه محبسك شادندى تأثيريله او كيجه 854 تاريخنده وفات ايتمشدر. بعد الوفات خدا بداد صاحب تذكرة دولتشاهك برادرى امير رضى الدينه خواجه منصورك حالنى صورنجه، صاحب ترجمه-نك شو بيتنى اوقومغله جواب ويرمشيدى:

@@@

منصور زعم بمرد و وارست

از جور تو و جفاى مردم

\$

1-3351-5

فراوات

#1

آسيانك اك بيوك انهارندن اولوب، قطعه مذکور ده-كي ممالك عثمانیه-نك اك بيوك ايرماغيدر. ارضروم ولايتی داخلندن نبعان ايدن ايكي نهرک اجتماعندن متشکل اولوب، بونلرک بری و اک بيوکی مراد چایي و ديکری قره صودر. مراد چایي بايزيد سنجاغنده روسيه و ايران حدودنده-کی طاغلردن نبعان ايدن بر قاچ چايدن تشکل ايله، غربه و بعده غرب جنوبيه طوغری آقه-رق، وان ولايتنک موش سنجاغنه داخل اولور، و مذکور سنجاغله کنج سنجاغنی شرقن غربه شق ايدنه-رک، معموره العزيز ولايتنه کيرر، و خرپونک اوست طرفندن کچه-رک، کبا معدنک اوست طرفنده قره صو ايله برلشير. مجراسنده صاغ و صولدن بر چوق چایلر اخذ ايدر. قره صو دخی ارضرومک اوستنده-کی طاغلردن نبعانله، شهر مذکورک شمالندن کچه-رک، غرب جنوبيه طوغری آقه-رق، ارزنجان سنجاغنی دخی شق، و ارزنجانک جنوبندن مرور ايدر؛ و معموره العزيز ولايتنه داخل اولنجه، جنوبه طوغری دونه-رک، صاغدن %چالته\$ نهريني آلدقن صکره مذکور مراد چايله برلشير. بو ايکی نهر بعد الاجتماع فرات نامنی آلوب، معموره العزيز ايله ديار بکر ولايتلری آره-سنده کاه غربه و کاه شرقه تمايل ايله جنوبه طوغری آقه-رق، حلب ولايتنه داخل اولور، و مرعش ايله اورفه سنجاقلری آره-سنده غرب جنوبيه طوغری بعد الجريان حلب سنجاغی داخلنده جنوبه طوغری آقمغه باشلايه-رق، 36° عرض شماليه واصل اولنجه شرقه و بعده شرق جنوبيه طوغری دونر، و زور سنجاغنی دخی شق ايله جزيره-دن کلن خابور نهريني و سائر بعض چایلری اخذ ايتدکن صکره، بغداد ولايتنه دخول ايله، کربلا و حله سنجاقلرينی شق، و بو آره-ده دجله ايرماغيله بر چوق جدولر واسطه-سيله اختلاط ايدر. و نهايت بصره ولايتنه داخل اولنجه، شرقه طوغری دونوب، نهايت %قرنه\$ ده دجله ايله بالاجتماع %شط العرب\$ ايرماغنی تشکل ايدر، که بوده جنوب شرقيه طوغری جريانله، بصره اوکندن بعد المرور، بر قاچ قولدن بصره کور فزينه دوکيلور. فراتک منابعی بيوک بر تقسيم مياہ خطی تشکل ايدوب، ينه او طاغلرک اوبر مانله-سندن آقان صولر بحر حزره و قره دکيزه طوغری آقار. مراد چاينک منبعندن قرنه-يه يعنی دجله ايله برلشه-رک شط العربي تشکل ايتديکی محله قدر مجراسنک طولی 2700 و بصره کور فزنده-کی منصبنه-دک 2860 كيلومتره-در. هيتنه حد وسطی اوزره ثانيه-ده 2065 مکعب متره صو دوکر؛ حالبوکه فراتدن قيصه و بوکا تابع عد اولنان دجله-نک بغدادده ثانيه-ده حد وسطی اوزره دوکديکی صو 4656 مکعب متره-يه بالغ اولور. فراتک فيضان موسمی واردر، و فيضانی نيلاک-کی قدر دکل ايسه-ده، ينه فيضاننده صویی عادی وقتلرده-کی حذادن 4 متره يوقاريله قالقار. فيضانی منابعی جهتلرنده-کی طاغلرده قارلرک اريمسی موسمنه متصادف اولوب، مارت آينده باشلار و مایسک اواخرينه قدر يوکسلمکده دوام ايدوب، شهر مذکور اواخرندن ايلول اواخرينه-دک تدريجاً اينر. قاسمدن صکره ياغومرلرک کثرتنه کوره بر ايکنجی فيضان دخی اولورسه-ده، برنجیسی درجه-سنده دکلدر. مراد چاينک منابعی 2750 و قره صويک کيلر 2200 متره-لک ارتفاعلرده بولنوب، 1062 كيلومتره-لک جريانندن صکره بيره-جکده مجراسنک ارتفاعی 191در، که بهر كيلومتره-ده 2 متره ايله 4 سانتيمتره انحطاط ايتمش اولور. بيره-جکدن منصبنه قدر ايسه 1800 كيلومتره-لک مسافه-ده يالکز 191 متره که بهر كيلومتره-ده اون سانتيمتره-دن آز زياده انحطاط ايدر. فرات و دجله-نک فيضانلرنده صولر اطرافده-کی اووه-لری باصمامق ايچون اسکی بابليلر بر جوق سدلر و بو صولرله سقی اراضی ايتمک اوزره، بر چوق جدولر و خندقلر انشا و کشاد ايتمشلردی، که بونلر خلفاء عباسيه زماننده بر قات دها تکثير و تعمير اولنمشلرسه-ده، بعده اهمال اولنوب، جمله-سی خراب اولمشدر. فراتک سير سفائنه صالح بر حاله وضعنه چاليشلمش ايسه-ده، کشادی مصارف کليه-يه متوقف اولديغندن، دوام اولنه-مامشدر. فرات اسمنک عربيه طاتلی صو معناسنه کلديکی ((معجم البلدان))ده مذکور اولوب، زند لساننده واسع و عبراننده چيچک ويا انتشار معناسنه کلديکی دخی مروی اولمغله، اصلی مجهولدر. صويک چبان ياپمق خاصه-سی معلومدر.

5-3351-2

فراته

#1

ايتالياده ناپولی اياتنک %قازوريه\$ قضااسنده و قازوريه-نک 7 كيلومتره شمالنده اوله-رق ناپوليدن قاپويه کيدن دمير يول خطی اوزرنده بر قصبه اولوب، 10500 اهالیسی و ايپ معمولاتی واردر. ايتالياده بو اسمله ديکر بر قاچ کوچک قصبه و قريه دخی بولنديغندن تفريق ايچون، بوکا %فراته ماجوره\$ يعنی ((بيوک فراته)) دخی ديرلر.

5-3352-1

فرادياولو

#1

ايتاليانک فلابريا خطه-سنده ظهور ايتمش جسور بر آدم اولوب، ابتدا خيدودلقله شهرت بولمش؛ و بعده فرانسزلرک ايتاليان اخرجی مقصدينه خدمت ايدوب، ميرالای عنواننی ألمش؛ و خيلي عسکر تدارکيله، 1799ده ناپولیی ضبط

ایتمشدی. بوناپارت طرفندن (ژوزف بوناپارت) ناپولی قرالغنه نصب اولندقدن صکره دخی دفعاتله ایٹالیانلری بوکا قارشى آياقلانديروب، نهايت %سان سورينو\$ده ثباتلى بر مقاومتدن صکره دردست اولنه-رق، 1806ده ناپولیده اعدام اولنمشدر. اصل اسمی (میکل روجا) اولوب، ((شیطان قرداش)) ديمك اولان بر لقبه تلقیب اولنمشدر.

2-3352-5

فراره

#1

ایٹالیانك امیلیه خطه-سندده و رومانك 350 کیلومتره شمالنده اوله-رق %بودی وولانو\$ نهري اوزرنده همنامی اولان ایالتك مرکزی بر شهر اولوب، 31170 اهالیسی، دار الفونوی، مصنع کلیسالی و بعض آثار عتیقه-سی وارد. وقتيله %پو\$ ایرماغی شهرک یانندن کچمکله، بو شهر چوق دها بیوک و دها معمور ایکن، بعده نهر بیتاغنی دکیشدیردیکندن، تندی ایتمشدر. مقدا بر دوقه-لق صورتنده اداره اولنوردی. بر چوق مشاهیرک و از آن جمله شاعر (آریوستو)نك وطنیدر. *- فراره ایالتك مساحه سطحیه-سی 2616 مربع کیلومتره اولوب، 215370 اهالیسی وارد. اوج قضایه منقسمدر.

3-3352-5

فراری

#1

ایٹالیا مشاهیرندن بر قاچ آدمك اسمی اولوب، اک ممرولری مشهور (رافائل)ك آرقداشلرندن بولنمش اولان رسام (غودنچبو فراری)در، که 1484ده میلانده طوغوب، 1550ده وفات ایتمشدر.

4-3352-5

فرازر

#1

آمریقای شمالیده انکلتره-یه تابع %دومینیون\$ قطعه-سنگ اک بیوک نهر اولوب، قیالی طاغلرده %یلووهید\$ کولندن خروجه، غربه بعده غرب شمالیه و نهایت جنوبه طوغری جریان، و (قانون) تعبیر اولنان صندیق کبی طار و درین خندقلردن مرورله، بعض شلاله-لر تشکیل، و صاغ و سولدن بر خیلی چاپلر اخذ ایله، 1300 کیلومتره-لك جریان صکره، %وانقوور\$ جزیره-سی قارشیسندده بر قاچ قولدن بحر محیط معتدله منصب اولور. مجراسی قیشین طونار. منصبی قوم سدلیله مسوددر. سولرنده بالیق چوقدر، و التون ریزه-لریده بولنور.

5-3352-5

فرارزبورغ

#1

اسقوچیه-نك آبردین قونتلغنده و آبردینك 45 کیلومتره شمالنده اوله-رق بحر شمالی ساحلنده بر قصبه اولوب، 4270 اهالیسی، سفائن اعمالنه مخصوص دستکاهلری، صید ماهیسی و جوارنده دمیر معدنیه-میاه معدنیه-سی و کرج فرونلری وارد.

6-3352-5

فراسقاتی

#1

ایتالیانك روما ایالتنده و رومانك 20 كيلومتره جنوب شرقیسنده كوزل بر موقعده واقع بر قصبه اولوب، 6770 اهالیسی، كوزل كوشكلى و جوارنده %توسقولوم\$ شهر قديمك خرابه-لری وارد.

7-3352-5

فراسی، عبد الرحمن بن محمد

شعراډن اولوب، هجو و هزليله شهرت بولمشدر. تونسك جوارنده كائن بنی فراس قریه-سندن ایډی. 408 تاریخده سوسه شهرنده سرخوش ایكن بر طامدن دوشه-رك، 30 یاشلرنده وفات ایتمشدر. تونس قاضیسی حقنده سویلمش اولدیغی شو هجویه جمله اشعارندندر:

@@@

يقول فراسی الزمان و مازا

ل حیا لفی قوله یعدل

متی یملك الارض دجالها

فقد صار قاضینا احول

\$

8-3352-5

فراشر

یاخود فراشار #1 آرنأؤدلغه یانیه ولایتك ارکری سنجاغنه تابع پرمدی قضاسنده ویرمدینك 30 كيلومتره قدر شرق شمالیسنده اوله-رق طاغزله محاط مرتفع بر محلده واقع ناحیه مرکزی بر بیوك قریه ویا كوچك قصبه اولوب، محر فقیرك مسقط رأسیدر. خانه-لری و محله-لری طاغنیق اولمغله محیط دائره-سی یدی سکز كيلومتره اولدیغی حالده، 1500 قدر اهالیسی، 3 جامع شریفی، بر کلیسای، بر مکتب ابتدایی و رومجه و اولاخجه ایچون آیری ایکی مکتبی، یکرمی قدر دکاندن عبارت چارشیبی، هفته-ده بر کره صالی کونلری قوریلور خیلی ایشلك بازاری، بر خانی، 3 دکرمنی و بری بکناشی دیکری سعدی طریقنه مخصوص ایکی تکیه-سی وارد. اهالیسنك قسم اعظمی اسلام اولوب، قصوری آرنأؤد خرستیان و اولاخ ایله چنکانه-دن مرکبدر. یازین هواسی سرین و صاغلام ایسه-ده، قیشلری شدتلی اولوب، چوق دفعه آیلرجه یوللری قاردن مسدود و منقطع اولور. فراشر بکلری عن اصل برات جوارنده تیموریچه قضاسندن ایکن حسب الایجاب اورادن قالدیریلوب %استانیمارقه\$ قریه-سی مالکانه ویریله-رك اوراده اقامه ایندیرلمش و همشهریلک مناسبیله کوپرلی محمد پاشانك صدارتنده آرنأؤدلغه عتده مآذون اوله-رق استانیماقه-یه بدل او وقت خرستیان کویی بولنان فراشر قریه-سیله موزاکه-ده بعض قرا ویرلمش اولان (ایاز بك) اسمنده برینك نسلندن اولوب، شمديکی حالده قرق اللی خانه اولمشدر. بونلر اوته-دن بری خدمات دولته بولنه-رق، ایچلرندن وزارت و بکلر بکیلیکی و میرمیرانلق رتبه-لرینه نائل اولمش ذوات ینیشمشدر. تپه-دلنلی علی پاشانك زمانه-دك فراشر بکلری قونافلرنده مخصوص خواجه-لر طوتوب، اولدلرینه مکمل صورتده عربی و فارسی اوقودورلردی. بعده عساکر معاونه سر کرده-لکی و دربند آغالغی کبی خدماتده بولنه-رق، ثروت و معموریتلرینی محافظه ایتمشلرسه-ده، اخیراً بو کبی خدماتک لغوی اوزرینه، هیچ محصولاتی اولمیان و مصارفی چوق اولان بو یرده طوره-میوب، اکثری ترک دیارله کوربیجه، مناستر، یانیه، سلانیک و سائر شهر قصبه-لره هجرته مجبور اولمش؛ و بناءً علیه فراشر تدنییه یوز طوتوشدر.

*- فراشر ناحیه-سی %طاغلی\$دن غلط اوله-رق (دانغلی) دینلن 28 قریه-یی حاوی مرتفع و طاغلق بر یر اولوب، اراضیسی پک آز منبتدر. اهالیسنك قسم کلیسی مسلم اولوب، جسارت و شجاعت و وفرت ذکاوتله متصفدرلر. اکثری غربنده و دولت خدماتنده بولنورلر.

1-3353-5

فراض

عربلر بو نامی فراتك شرق جهتنده شام ایله عراق و جزیره بیننده حدود یرینی طوتان محله ویرلردی.

2-3353-5

فراغه
#1

اسپانیانك آراغون خطه-سنده %هونسقه\$ ایالتنده و هونسقه-نك 107 كيلومتره جنوب شرقیسنده اوله-
رق، %سینهقه\$ نهرینك ساحل یسارنده بر قصبه اولوب، 6800 اهالیسی وارد. وقتیله پك مستحکم ایدی. 1134 تاریخ
میلادیسنده عربلر بو قصبه-ده آراغون قرالی برنجی آفونسی مغلوب ایتمشلدرد. کلیسای جامعدن مبدل اولوب، پك
یوكسك اولان مناره-سده چاك قله-سی اتخاذ اولنمشدر.

3-3353-5
فراغی، میر

ایران شعرا و علماسندن اولوب، سالف الترجمه فتح الله شیرازینك برادریدر. اکبر شاهك بعض فتوحاتنه تاریخلر
سویلمشدر. 970 تاریخلرنده بر حیات ایدی.

4-3353-5
فراقی

اونجی قرن هجری شعرا سندن اولوب، کوتاهییه-ایدر. بر شیخک اوغلی اولوب، ابتدا طریق تدریسه سلوک ایتمش ایکن،
بعده پدینه خلف اولوب، کوشه زهد و ارشاده چکلمش؛ و جامعلرده وعظ و نصیحتله مشغول اولمشیدی. 980 تاریخنده
وفات ایتمشدر. اسکی تذکره نویسلی ممنون ایده-مییه-چك درجه-ده ساده و سلیس اشعاری وارد. شو بیت او جمله-دندر:

@@@
کلشنده عالمک ایرمز بو سره هیچ کس
زاغلا آزاده بلبلر گرفتار قفس
\$

5-3353-5
فراقی

ایران شعرا سندن اولوب، سمرقندلیدر. اکثر علومدن بهره-سی اولمغله، ملوک معاصرینی عندنده معزز ایدی. 913
تاریخنده خراسانده وفات ایتمشدر. شو بیت اونکر:

@@@
منم درین چمن از بلبلان زاریکی
ولی بزائی من نیست از هزاریکی
\$

6-3353-5
فراقی دده

عثمانلی شعرا سندن اولوب، استانبوللیدر. یکچیری طائفه-سنه منسوب ایکن، بعده طریق مولویه انتساب ایتمشدی. 1150
تاریخنده وفات ایتمشدر.

7-3353-5
فرامرز

خرافات ایرانیه-ده رستم زالک اوغلی اولمق اوزره مذکور و آردشیر بهمن طرفندن قتل اولندیغی مرویدر.

1-3354-5

فرامرز

رومده حكومت سورن ملوك سلجوقيه-نك اخيرى اولان علاء الدين كيقبادك پدى و ملوك مذكوره-نك اون دردنيسى اولان غياث الدين مسعودك برادرى اولوب، كنديسى سلطنت سورمه-مشدر.

2-3354-5

فرامريه

#1

بلجيقه-نك %هاينو\$ ايلتنده و %مونس\$ك 7 كيلومتره جنوب غربيسنده بر قصبه اولوب، 10000 اهاليسى و كمور معدنى وارد.

3-3354-5

فرانچه

فرانسوا رايولينى #1 ايتاليانك اك مشهور رساملرندن اولوب، 1460 تاريخنده طوغمش؛ و 1533ده وفات ايتمشدر. بعض كوزل اثارى موجوددر.

4-3354-5

فرانچه

دوقتور غاسپار رودريكز #1 آمريقاي جنوبيده-كى %پاراغواى\$ حكومتك مؤسسى اولوب، پدى فرانسوز و والده-سى ملزايدي. 1758ده %اسومپسيون\$ده طوغوب، ابتدا عقائد تحصيلنه قويلمش ايسه-ده، بعده اوقاتلغله سلوك ايتمش؛ و 1810ده اسپانيوللرك اورالردن اخر اجنده غيرت ايتكله، پاراغواى اهاليسى طرفندن قونسلوس ناميله رياسته انتخاب اولنه-رق، امور اداره-يى تماميله اينه آلمش؛ و هر كس حقنده شبيهه و امنيتسزلك كوستروب، بر طاقم مظالمه و كيفى معاملات باشلامش ايسه-ده، مملكته دخى خيلى خدمت ايدوب، صنايع و تجارنك ترقيسنه سبب اولمشدر.

5-3354-5

فرانچه

سلسله-سى #1 اسپانيانك %سالامانقه\$ ايلتنده بر صره طاغرا اولوب، اك يوكسك ذروه-سى 1734 متره ارتفاعنده-در.

6-3354-5

فرانزا

ياخود فرانسيس #1 بيزانس مورخلرندن اولوب، قسطنطينيه شهرينك 1259 تاريخندن 1477 تاريخنه-دك جريان ايدن احوالى جامع بر تاريخ يازمشدر. بعض مناصبده بولنوب، بعده اسارته دوچار اوله-رق، نهايت قورفه-ده بر مناستره چكيله-رك، 1480ده اوراده وفات ايتمشدر.

7-3354-5

فرانسوا

بو اسمله فرانسه-ده ايكي قرال كلمشدر:

برنجیسی انغولم قونتی اورلیانلی شارک اوغلی اولوب، 1494ده طوغمش؛ و اون ایکنجی لوبینک قیزی (فلوده)یی تزوج ایتمکله، 1515ده قانن پدینه خلف اولوب، فرانسه تختنه چیقمش؛ و والده-سندن میراث عد ایتنکی %میلانز\$ خطه-سنی ضبط ایتمک اوزره، عسکر سوق ایده-رک، بو تشبنتده موفق اولدقن صکره، پایا ایله عقد معاهده ایتنکی کبی، 1519ده دخی شارل کینت ایله (نوبون) معاهده-سنی عقد ایده-رک، اوروپانک صلحنی تامین ایدر کبی اولمش ایسه-ده، بر سنه صکره شارل کینت اسپانیا قر اللغه آلمانیه ایمپراطورلغنی دخی علاوه ایده-رک، ایمپراطورلغده ایسه فرانسوآنک دخی کوزی اولدیغندن، شارل کینته اعلان حرب ایتمش ایسه-ده، بریرینی متعاقب بر قاچ مغلوبیته دوچار اولوب، 1525ده %پاویه\$ده کندیسی دخی اسپر طوتیله-رق مادریده کوتورلمش؛ و بور غونیه-یی ترک ایتمک شرطیله سیبلی تخلیه اولنمشدی. آنجق بور غونیه-لیلر اسپانیه-یه تسلیم اولنمق ایستمدکلرندن، یکیدن محاربه آچیلوب، فرانسوا تکرار دفعاتله مغلوب اولمش؛ و ناپولی اوکنده عسکرینک قسم کلیسنی غائب ایدوب، 1529ده %قامبره\$ده بور غونیه-یی فرانسه-یه بر اراقان بر ایکنجی معاهده عقد ایتمشدی. 1535ده یکیدن ایتالیایی استیلا و ساوو آیی ضبط ایتمش ایسه-ده، پروونسه-یه تجاوز اولندیغندن، 1538ده نیسه-ده مصالحه عقدینه مجبور اولمش ایدی. شارل کینت فرانسوآنک اوغلرندن برینک میلان دوقه-لغنه تعیینی تصدیق ایتمکی وعد ایتمش ایکن، بعده و عدینی اجرا ایتمدیکندن، 1542ده بر درنجی محاربه-یه کیریشیلوب، 1544 تاریخنده میلان دوقه-لغنه فرانسوآنک ایکنجی اوغلی اورلیان دوقه-سی نصب اولنمق شرطیله، قطعاً عقد مصالحه اولنمشدی. شارل کینته قارشی اولان محارباتنده قانونی سلطان سلیمان خانک امدادینه مراجعت ایتمکله، قپودان دریا مشهور خیر الدین پاشا 1543ده عثمانلی دونماسیله تولونه عزیمت ایدوب، فرانسوآیی بیوک مخاطرلردن قورتارمشدی. فرانسوا محب معارف اولوب، علما و ارباب هنری حمایه، و بر چوق مکاتب و سائر مؤسسات علمیه و میری مطبعه-یی تأسیس و ایتالیان ماهر معمارلر و رساملر جلیله، بعض ابنیه مصنعه بنا ایتمش؛ و آنجق آچدیغی محاربه-لرله و اسرافاتیله خزینه-یی رخنه-دار، و سفاهتله نامنی لکه-دار ایتمشدر. وفاتی 1547ده واقع اولمشدر.

*- ایکنجیسی ایکنجی هنری ایله قاترینه مدیچیسک بیوک اوغلی اولوب، 1544ده طوغمش؛ و 1558ده اسقوچی قرالیجه-سی (ماریه استو آرت)ی تزوج ایدوب، 1559ده قرال اولمش؛ و یالکز بر سنه حکومت سوروب، بلا ولد وفات ایتمشدر. ضعیف و کوشک بر آدم اولمغله، زوجه-سنگ طابیلری کیزه دوقه-سی فرانسوا ایله لورنه دوقه-سی شارل اداره امورى اللرینه آلوب، ایتنکلی سؤ استعمالته مذهب غاوغالرینه سببیت ویرمشلدر.

1-3355-5

فرانسوا

آلمانیه ایمپراطورلرندن دخی بو اسمله ایکی کشی کلمشدر:

برنجیسی لورنه دوقه-سی لیوپولدک بیوک اوغلی اولوب، 1708ده طوغمش؛ و 1729ده پدینک برینه لورنه دوقه-سی اولوب، 1735ده مدیچیس سلاله-سنگ انقراضیله منحل قالان طوسقانه دوقه-لغنه انتقال، و بر سنه صکره آلمانیه ایمپراطوری آلتنجی شارک قیزی (ماریه ترزه)یی تزوج ایتمش ایدی. 1740 تاریخنده، قانن پدینک وفاتی اوزرینه، برینه کچمکه چالیشمش ایسه-ده، باویره پرنسی فرانسه-نک معاونتیله غلبه چالوب، یدنجی شارل اسمیله ایمپراطور اولمش؛ و آنجق 1745ده ایمپراطورلغ نائل اولمش ایدی. یکریمی سنه صلح و سلمله حکومت سوروب، 1765ده وفات ایتمشدر. 16 اولاد بر اقوب، بونلردن ژوزف و لیوپولد بریرینی متعاقب آوستریاده حکومت سورمش؛ و ماریه آنطوانته فرانسه قرالی اون آلتنجی لوبییه وارمشدر.

*- ایکنجیسی ایکنجی لیوپولدک اوغلی و برنجی فرانسوآنک تورونی اولوب، 1768ده طوغمش؛ و 1792ده پدینه خلف اولوب، آلمانیه ایمپراطوری و مجارستان و چهستان قرالی عنوانی آلمش ایدی. خاله-سی ماریه آنطوانته-نک زوجیله برابر دوچار اولدیغی فلاکتدن طولایی فرانسه-یه قارشی محاربه-یه مجبور اولوب، آنجق دفعاتله مغلوب اولمغله، 1797ده فلنک و لومباردی-یی ترک ایتمک اوزره، %قامپوفورمیو\$ معاهده-سنی امضایه مجبور اولمش ایکن، بعده ینه حربه کیریشوب، %مارنغو\$ده مغلوب اولمش، و 1801ده امضاسنه مجبور اولدیغی (لونویل) معاهده-سیله %رین\$ مجراسنک صول طرفنده-کی ممالکنی فرانسه-یه ترک ایتمشدی. 1805ده بر اوچنجی محاربه-یه کیریشوب، الشینکن، اولم و اوستریلیج محاربه-لرنده مغلوب اولمغله، ممالکنی بر درجه ده طار لاشدیران %پرسبورغ\$ معاهده-سنی امضا ایتمشدر. 1806 تاریخنده بوناپارتک رین حکومات متفقه-سنی تشکیل ایتمسی اوزرینه، آلمانیه ایمپراطورلغندن صرف نظر ایتمکله مجبور اولوب، برنجی فرانسوا نامی تحتنده آوستریا ایمپراطورلغیله قاعت ایتمشدی. 1809ده بر درنجی محاربه-یه کیریشوب، %اکموهل\$ و %واغرام\$ده مغلوب اولمغله، %شونبرون\$ معاهده-سیله صلحه یاتمش؛ و قیزی (ماریه لوبیزه)یی بوناپارته تزویج ایتمشدی. مع هذا 1813ده بوناپارته یعنی دامادینه قارشی عقد اولنان اتقاق دولیه

داخل اولوب، بونك اسفاطنه جمله-دن زياده غيرت ايتمش؛ و 1814 مقرر ايتله غائب ايتمش اولديغي ممالكك چوغنى استرداد ايدوب، تاريخ وفاتي اولان 1835 سنه-دك@1 صلح و اسايشله حكم سورمشدر.

2-3355-5

فرانسوا

سجليتئين قرالارندن اولوب، برنجى فرديناندك اوغليدر. 1777ده طوغوب، پدريتك حياتنده ايكي دفعه وكيل نصب اولنمشيدي. بو وكالتريتك برنجيسى 1812ده لورد (بنيتتك)ك سچليه-يه انگليز اصول اداره-سنى قبول ايتديرمىسى، و ايكنجيسى 1820ده ناپولى و پالرموده اختلال ظهور ايتمى اوزرينه واقع اولمشيدي. 1825ده پدريته خلف اولوب، بش سنه سسسزجه حكومت سوردكدن صكره، 1830ده وفات ايتمشدر. اوغلى ايكنجى فرديناند خلفى اولوب، قيزى (ماريه قريستينه) دخى 1833دن 1840 تاريخنه-دك اسپانيه-ده نائبه حكومت بولنمشدر.

3-3355-5

فرانسوا

سنت-*. #1 بو اسمله قتوليكرك بر وجه زير بر قاچ عزيزلى و اردير:
برنجيسى (اسيزلى #2) دينمكله معروف اولوب، 1182 تاريخنده ايتالياده اوميريا خطه-سنگ آسيزه قصبه-سندھ طوغمش، و 1226ده وفات ايتمشدر. پدري زنگين بر تاجر اولوب، كنديسى دخى تجارته سلوك ايتمك اوزره، تحصيل ايتدكدن صكره، ترك دنيا ايد-رك، رياضت و وعظ و نصيحتنه باشلامش؛ و دنياده بر شيئه مالك اولماق و نشر مذهب ايچون سعى و سياحت ايتمك وظيفه-سيله موظف اولمق اوزره، بر رهيان طريقي تاسيس ايتمشدر، كه كندى اسمنه نسبتله (فرانسيسكين) تسميه اولنورلر. كنديسده شام و مصر طرفلرنده بر خيلى وقت سياحت ايتمشدى. تشرين ثانيك درنده يورطيسى اجرا اولنور. بعض تاليفاتي و اردير.
*- ايكنجيسى (پاوله-لى #3) دينمكله معروف اولوب، 1416 تاريخنده ايتالياده %قالابره% نك پاوله قصبه-سندھ طوغمش، و 1507ده وفات ايتمشدر. كنج ايكن آنف الترجمه سنت فرانسوايه تابع اولوب، بونك اسميله تسميه اولنمش؛ و بعده مملكتنده انزوايه چكيلوب، بر مناستر تاسيس و بر طريق مخصوصه سوق ايتديكى بر طاقم تابعلر پيدا ايتمش ايدى. خسته-لرى ايبى ايتديكنه اعتقاد اولنوب، خسته بولنان اون برنجى لويى كنديسى فرانسويه جلب ايتمش ايسه-ده، بونك وفاتنده آيين مذهبيسى اجرا ايتمكدن بشقه بر ايشه ياراماش؛ و فيما بعد فرانسوه-ده قالب، سكرنجى شارل ايله اون ايكنجى لويى طرفندن تصاحب و حمايه اولنمش؛ و بر چوق مناسترلر تاسيس ايتمشدى. نيسانك 2سندھ يورطيسى اجرا اولنور.
*- اوچنجيسى %اكر اويه% لى #4 دينمكله معروف اولوب، 1506 تاريخنده اسپانيه-ده %پامپلونه% خطه-سنگ %اكر اويه% قصبه-سندھ طوغمش، و 1552ده وفات ايتمشدر. تحصيل ايچون پارسه كيدوب، جزويت طريقتك مؤسسى اولان (ابنياس دو لويوله) ايله مناسبت پيدا ايتمش؛ و طريق مذكوره داخل اولوب، نشر مذهب ايچون هند چيني و جاپونه كيدوب، چينه كچه-جكى صره-ده وفات ايتمشدر. كانون اولك اوچنده يورطيسى اجرا ايدرلر. بعض محرراتى و اردير.
*- دردنجيسى (ساله-لى #5) دينمكله معروف اولوب، 1567ده ساوواده %انسى% قربنده طوغمش، و 1622ده وفات ايتمشدر. ابتدا اووقاتلغه سلوك ايدوب، طريق رهبانه دخول ايله، اجراى و عظه-كى طلاقتيله شهرت بوله-رق، (جنو) يسقپوسى اولمش؛ و بر رهيان طريقي تاسيس ايتمشدى. مأموريت مخصوصه ايله دفعاتله فرانسويه كوندريله-رك، اورا قرالرينك توجهنى قزانمشدى. كانون ثانيك 13نده يورطيسى اجرا اولنور. مذهب و نصيحتنه دائر متعدد جلدلر تشكيل ايدر. تاليفاتي و اردير.

1-3356-5

فرانسوا دو نوفشاتو

#1

فرانسوا مشاهير محرريندن و سياسيوندن اولوب، قونت عنواننى حائز ايدى. 1750 تاريخنده %سافه%ده طوغوب، 1828ده وفات ايتمشدر. مسقط رأسى قربنده-كى %نوفشاتو%ده تحصيل ايدوب، 12 ياشنده ايكن كوزل اشعار نظمده مقتدر اولمغله، و ولترك مظهر تقديرى اولمشيدي. بر طاقم مأموريتلرنده بولندقدن صكره، تنظيمات مجلس منتخبى

اعضالغنه و بعده کتابتنه و ریاسته نصب اولمش ایدی. 1797 تاریخده داخله ناظری اولوب، بعده مارنونک برینه هیئت اداره-یه داخل اولمش؛ و 1798ده بو هیئتندن چیقهرق، ینه داخله ناظری اولمش؛ و علوم و صنایع و تجارتک ترقیسنه بیوک خدمتار ایدوب، اک اول صنایع و تجارت و زراعت مشهرلرینی ایجاد ایدن کندیسی اولمشدر. ایمپراطورلق زماننده اعیان مجلس اعضاسندن بولنوب، یالکز امور زراعتله مشغول اولمشدی. 1816ده آقادمیا اعضالغنه قبول اولمشدی. بر خیلی اشعاری و ادبیات، اخلاق و زراعته متعلق بعض آثاری وارد. 1793ده موقع تماشایه قونان بر تیاترو کتابندن طولایی حبس اولمشدی.

2-3356-5
فرانسوازه

سنه-*. #1 قنولیکلرک عزیزه-لرندن اولوب، 1384ده روماده طوغمش، و 1440ده وفات ایتمشدر. زوجه و والده وظائفی حسن ایفا ایله شهرت بولوب، بعده بر قیز مناستری تأسیس ایله، رئیسه-سی اولمش ایدی. ماردک 9نده یورطیسنی اجرا ایدرلر.

3-3356-5
فرانسوا ژوزف

جزایر مجتمعه-سی #1 بحر متجمد شمالیده 80° ایله 83° عرض شمالی و 48° ایله 62° طول شرقی آر-لرنده ممتد بر طاقم آطه-لر اولوب، 1873 تاریخده اوستریانک اقطار قطبیه-ده تحریاته مأمور بحریونی طرفندن کشف، و ایمپراطورلری نامیله تسمیه اولمشدر. آنجق فلمنکلیر بر عصر اول بو آطه-لری کشف ایتمش اولمق ادعاسنده بولنوب، حقیقه او وقتلرده یازلمش بر کتاب فلمنک قیودانلرندن (قورنلیس رول)ک او طول و عرضه بر طاقم آطه-لر کورمش اولدیغندن بحث ایدیور. هر حالده اوستریالیلر سنه مذکور-ده و ایرتسی سنه جزایر مذکوره حقتده تحقیقات فیه اجرا ایتمشلردر. بو آطه-لرک ایکیسی خیلی بیوک اولوب، غرب جهتنده-کی %زیچی\$ و شرق طرفنده-کی %ویلجک\$ تسمیه اولنور. آر-ه-لرنده %اوستریا سوند\$ اسمیله بر بوغاز جنوبن شماله طوغری ممتد اولوب، صاغ و صولنده بر چوق طار و طولاشیقلی کورفلر و خلیجلر تشکیل ایدیور. بونلرک شمالنده %اوسفار\$ و %پترمان\$ اسمیله تسمیه اولنان دیکر ایکی بیوک آطه اولوب، مذکور بوغازک ایچنده دخی حسابسز کوچک آطه-لر بولنیور. بو جزایرک اراضیسی یوکسک و طاغلق اولوب، حد وسطی اوزره ارتفاعلری 600 ایله 900 متره آر-ه-سند و اک یوکسک محللری 1580 متره ارتفاعنده بولنیور. ساحلریده یوکسک و قیالک اولوب، نوروجک سواحلی کبی بر چوق قیالک کیرنتی و چیقتیلیری وارد. میزان الحراره حد وسطی اوزره تحت الصغر 16 درکه اولوب، بالطبع سنه-نک اکثر آیلرنده قارله مستور اولمغله، یالکز بر یکی آی الچق یرلری قاردن خالی قالیر، و او وقت یوصون و چالی نوعندن اوفق تفک نباتاتله بر طاقم چیچکلر ظهور ایدر. بوز دره-لریده چوق اولوب، بعضلری خیلی اوزون و واسعدر. سیاحلر بیاض آبی و طاوشان و تیلکی ایزلرینی کورمشلردر. سواحلنده دکیز بوغاسی و سائر بالیقلرله بر چوق صو قوشلری بولنور.

1-3357-5
فرانسه
#1

آوروپای غربیده بیوک بر یر و قوتلی بر دولت اولوب، قدیماً اهالیسی بولنمش اولان کلت اقوامندن (غال) ویا (غولوا) قومنه نسبتله %غالیا\$ تسمیه اولنورکن، بعده مملکتی ضبط ایتمش اولان جرمان اقوامندن (فرانق) قومنه نسبتله %فرانسه\$ تسمیه اولمشدر. موقعی، حدود و مساحه-سی. *- فرانسه غرباً بحر محیط آطلاسی ایله و غرب شمالی جهتندن بحر مذکوره ملحق %مانشه\$ دکیزله و %پادوقاله\$ بوغازیله و آز بر محله بحر شمالی ایله محدود اولوب، حدود جنوبیه-سنگ نصفی دخی آق دکیزله و نصف دیکری یعنی قسم غربیسی اسپانیا حدودیله یعنی پیرنه سلسله جبالیه، شرقاً ایتالیا، اسویچره و آلمانیا ایله، شمال شرق جهتندن دخی لوکسنبورغ و بلجیه ایله محدوددر. بو وجهله فرانسه اوچ درت دکیز آر-ه-سند بولنوب، اکثر جهتلرندن صو ایله محاطدر. 42°20' ایله 51°5'27' عرض شمالی و 7°56' طول غربی ایله 15°5' طول شرقی آر-لرنده ممتد اولوب، غیر منتظم بر مسدس الاضلاع شکلنی ابراز ایندیکی حالده، شمالدن جنوبه طول اعظمی 975، شرقدن غربه عرض اعظمی 888 و غرب شمالیدن شرق جنوبیه اولان اک اوزون مسافه-سی

1082 کیلومتره اولوب، مساحه سطحیه-سی 528876 مربع کیلومتره و اهالیسی 38218903 کشیدر، که مربع کیلومتره باشنه 72 کشتی دوشر. بو وجهله فرانسه مسافه-جه اروپا قطعہ-سنگ 19ده بردن آرزجه و نفوسجه قطعہ مذکورہ-نک سکرده بری اولوب، مسافه-جه اروپا دولنک بشنجیسی و نفوسجه دردنچیسیدر.

محیط دائره-سی، کوچک کیرنتی و چیقنتیلر حساب اولنمقسزین، 5290 کیلومتره اولوب، بوندن 3120 کیلومتره-لکی سواحلندن و 2170 کیلومتره-لکی حدود بریه-دن عبارتدر. سواحلنک 1120 کیلومتر-لکی شمال دکیزیله %پادوقاله\$ بو غازنده و مانشه دکیزنده، 1385 کیلومتره-لکی بحر محیط آطلاسیده، 615 کیلومتره-لکی-ده آق دکیزده-در

شکل طبیعیسی، طاغری-*. فرانسه-نک اراضیسی نه اروپا جنوبی ممالکی قدر طاغلق و نه-ده اروپای شمالی قدر اووه-لق اولوب، متوسط حالده-در. حدود جنوبیه و شرقیه-سی و نصف جنوبیسنگ وسطی قسمی طاغلق و سائر طرفلری دوز و آز عارضه-لیدر. اک یوکسک طاغری حدودده اولوب، جنوبده اسپانیا حدودینی پیرنه سلسله-سی و شرقده ایتالیا حدودینی آلب سلسله-سی آیریور، که بو ایکی سلسله اروپا قطعہ-سنگ اک یوکسک طاغریدر. آلب سلسله-سنگ اوست طرفنده اسویچره حدودنده %ژوره\$ و دها یوقاریده آلمانیه حدودنده %ووسژ\$ و بونی متعاقب %آردنه\$ طاغری ممتد اولوب، بو اوچ صره طاغردن ژوره-نک اک یوکسک محلی 1724 و وسژ اک یوکسکی 1426، آردنه-نک-کی-ده آنجق 700 متره ارتفاعده-در. آلب و پیرنه طاغری حقتده ماده مخصوصه-لرنده تفصیلات ویرلمش اولدیغندن، بوراده تکرارینه حاجت یوقدر. و وسژ و آردنه طاغرینه بورغونیه طاغری کسب اتصال ایدر. اصل فرانسز طاغری %جبال مرکزیه #2\$ دینلن طاغردر، که فرانسه-نک نصف جنوبیسنده آلب ایله پیرنه سلسله-لری آره-لرنده اولدقلری حالده، هر ایکی طرفدن بیوک برر وادی ایله سلسلتین مذکور تیندن آیرلمشدر، و بناء علیه بو سلسله-لره مربوط اولمیوب، جبال منفرده-دن عد اولنورلر. بو طاغردر بر سلسله صورتده اوزانمیوب، مرکز لری و اک یوکسک نقطه-لری 1858 متره ارتفاعی اولان %پوی دو سانسی\$ اولدیغی حالده، اورادن هر طرفه شعاعلر صورتده شعبه-لر آیریور. بو شعبه-لرده: قانتال، اوبراق، لوزره، سونه، مارژریده، والی، و یواره، غورز، بوژوله، شاروله، موروان، لیورادوا، دوم، دوره، مارشه، لیموزن و سائره طاغریدر. بونلرک ارتفاعلری بیوک متره-دن آز اولوب، تپه-لر حالده-در. یوقاریده صاییلان طاغردن اراضی غرب و شماله طوغری تدریجاً کسب انحطاط ایدوب، واسع اووه-لر و اوفق تفک تپه-لری حاوی آز عارضه-لی یرلر تشکیل ایدیور. یالکز منتهای شمال غربیده برتانیه و نورماندیہ خطه-لرنده بر طاقم آلق طاغرد بولنیور. شرق و جنوب جهتلرندن ایسه جبال مرکزیه بردن بره انحطاط ایدوب، رونه وادیسنه و آق دکیز ساحلی بوینجه ممتد اولان طار اووه-یه و جنوب جدولی وادیسنه اینلیر.

انهاری-*. فرانسه-نک میاه جاریه-سی پک چوق و هیچ بر طرفنی صوسز بر اقمیه-جق صورتده منقسم اولوب، قسم اعظمی بحر محیط اطلاسی، ایکنجی درجه-ده شمال دکیزی و اوچنجی درجه-ده آق دکیز مانله-سنه تابعدر. درت بیوک ایرماق فرانسه-یی شق ایدوب، درت واسع حوضه تشکیل ایدیور. بونلردن ایکیسی بحر محیط اطلاسی، بری شمال دکیزی و دیگر آق دکیز مانله-سنده-در. بو درت حوضه-نک اک بیوکی و فرانسه-نک وسطنده بولنانی %لواره\$ ایرماغنک حوضه-سیدر، که بو ایرماق باشلیجه جبال مرکزیه-نک شمالی اتکلرندن و قسماً نورماندیہ ارتفاعلرندن کلن بر چوق چاپلردن بالتشکل، غرب شمالیه طوغری جریانله، بحر محیط اطلاسیه دوکیور. بو ایرماغنک مجراسی 1008 کیلومتره طولنده اولوب، فیضاننده ثانیه-ده 8000 و قور اقلقده 100 مکعب متره صو دوکر. ایکی موسم آره-سنده اولان بو فرق کلی سیر سفائنک دائمی صورتده اجر اسنه مانع و صولرک طغیاننی موجب اولور. حوضه-سی 115000 مربع کیلومتره وسعتنده-در. باشلیجه تابعلری جنوبدن: آلبه، شر، ایندره، قروزه، ویانه؛ شمالدن دخی لوآر، سارته، ماینه نهرلریدر. بونک شمال شرقیسنده %سینه\$ ایرماغنک حوضه-سی بولنیور. بو ایرماق بورغونیه تپه-لرندن اینن بر چوق نهرلردن بالتشکل، شمال غربیه طوغری جریانله، پارسک ایچندن بعد المور مانشه دکیزینه دوکیور. مجراسی 776 کیلومتره اولوب، فیضاننده ثانیه-ده 2500 و قور اقلقده 75 مکعب متره صو دوکر. باشلیجه تابعلری جنوبدن: آرمانسون، یونه، اوره؛ شمالدن دخی: اوبه، مارنه، او آزه نهرلریدر. اوچنجی حوضه %رونه\$ حوضه-سی اولوب، بو ایرماق اسویچره-نک جنو کولندن کلوب، شمالدن یعنی و وسژ طاغردن کلن %ساؤن\$ ایله برلشهرک، جنوبه طوغری جریانله، آلب طاغردن و جبال مرکزیه-دن اینن بر چوق چاپلر آله-رق، آق دکیزه دوکیور. مجراسی 812 کیلومتره طولنده اولوب، 531 کیلومتره-لکی فرانسه طوپراغنده-در. قور اقلقده ثانیه-ده 550 و فیضاننده 2200 مکعب متره صو دوکر. حوضه-سی 98970 مربع کیلومتره وسعتنده اولوب، 90000 کیلومتره-لکدن زیاده-سی فرانسه-یه تابعدر. اک بیوک تابعی شمالدن کلن %ساؤنه\$ نهری اولوب، شرقدن: ایزره، درومه، ایکو، اوزره، سارغه نهرلرینی، غربدن دخی مجرالری قیصه و صولری چوق سیل حالنده بعض انهار آلیر. دردنجی حوضه ژبرونده حوضه-سی اولوب، بو ایرماق %غارونه\$ ایله %دوردونیه\$ ایرماقلرینک اجتماعندن تشکیل ایدیور. غارونه-نک تابعلرندن بر طاقمی پیرنه سلسله-سنگ شمالی اتکلرندن و بر طاقمی جبال مرکزیه-دن کلیر، و دوردونیه دخی صرف بو جبالدن اینن انهاردن تشکیل ایدر. مجراسی 650 کیلومتره اولوب، قور اقلقده ثانیه-ده 40 و فیضاننده 12000 مکعب متره صو دوکر. حوضه-سی 90000 مربع کیلومتره وسعتنده-در.

بو درت بیوک حوضه-دن بشقه فرانسه-نک ایکی کوچک حوضه-سی دخی واردر، که ایکیسده بحر محیط اطلاسیه تابع اولوب، بری پیرنه سلسله جبالیه ژبرونده حوضه-سی آره-سنده فرانسه-نک منتهای جنوب غربی گوشه-سنی تشکیل

ایدن %آدور؛ و دیکری ژیرونده ایله لوآره حوضه-لری آره-سندده بر مثلث تشکیل ایدن %شارنته\$ ایرماقرینک حوضه-لریدر. آدورک مجراسی 330 کیلومتره و حوضه-سی 17000 مربع کیلومتره اولوب، قوراقلق زماننده ثانیه-ده 60 و فیضاننده 150 مکعب متره صو دوکر. باشلیجه تابعلری: مبدوزه، لمی دو فرانس، غاودوپو، بیدوزه و سائر-در. شارنته-نک مجراسی 361 کیلومتره و حوضه-سی تقریباً 10000 مربع کیلومتره اولوب، قوراقلق موسمنده ثانیه-ده 35 و فیضاننده 95 مکعب متره صو دوکر. باشلیجه تابعلری: تاردوآره، سوینه، بوتونه و سائر-در.

ذکر اولنان درت بیوک و ایکی کوچک حوضه خار جنده فرانسک-نک طوغریدن طوغریه دکیزه ویا فرانسه-نک خار جنده آقان %ترین\$ ایرماغنه دوکیلور بر چوق قیصه چای و ایرماقرلی واردر. اول، آق دکیز سواحلنک %رونه\$ منصبنک صاغ و صولنده بولنان جهتلری مذکور حوضه-لرک هیچ برینه تابع اولمیوب، بالطبع قیصه اولان انهاری طوغریدن طوغریه بحر مذکور دوکیلور. بو انهارک باشلیجه-لری رونه منصبنک غربنده اسپانیه حدودندن باشلیجه-رق: تش، تت، آغلی، اوربیو، ژونه، هروله، ویدوره، ویستره؛ منصب مذکورک شرفنده-ده: آرکه، غابو، آرژان، وار و سائر-در. ثانیاً، فرانسه-نک منتهای غرب شمالسینده بولنان برتانیه و نورماندییه شبه جزیره-لرینک صولری طوغریدن طوغریه بحر محیط آطلاسیه و مانسه دکیزینه دوکیلور، بحر محیطه دوکیلنلرینک اک بیوکی %ویلنه\$ ایرماغیر، که مجراسی 230 کیلومتره اولوب، باشلیجه تابعلری: آرز، نانتیه، نیریان، مو، ایله، سیسه، سمون، شره، دون و سائر-در. بونک غربنده بلاوه، اله، اوده و دیکر بعض قیصه ایرماقر بولنیور. برتانیه-نک مانسه دکیزینه دوکیلن انهاری غربدن باشلیجه-رق: کر، ژودی، تریو، آرکون، رانسه و سلونه؛ نورماندییه-نک-ده: سیه، سوله، اووه، ویره، اوره، اودون، دیوه، توکه، ریسله و سائر-در. ثالثاً فرانسه-نک منتهای شمالنده بلجیقه حدودیله ساحل بحر آره-سندده بولنان مثلث شکل بر یرک میاه جاریه-سی طوغریدن طوغریه مانسه و شمال دکیزلرینه دوکیلور، بونک اک بیوک نهری %سومه\$ و ایکنجی درجه-ده بتونه، اوتیه، قانشه و %آ\$ نهرلریدر. رابعاً، فرانسه-نک منتهای شمال شرقسینده واقع اولوب، %رین\$ ایرماغنک حوضه-سی داخلنده بولنان یرلریدر. هر نه قدر فرانسه 1870 محاربه-سندده او جهته-کی یرلرینک چوغنی غائب ایتمش ایسه-ده، ینه بو حوضه داخلنده خیلی اراضیسی اولوب، مذکور ایرماغه تابع %موزله\$ و %موزه\$ نهرلرینک منبعلری و مجرالرینک قسم اعلالری فرانسه داخلنده-در. بو نهرلرک برنجیسی %ووسزه\$ و %مورته مع موزله\$ ایالتلرینی شق ایله، صاغدن والونیه، مورته، مورتانیه، سانون و صولدن مادون، رویت، اورنه و %وویغوت\$ چاپلرینی آلدقن و 312 کیلومتره-لک جریانندن صکره الیوم آلمانییه-یه تابع %لورنه\$ خطه-سنه کیرر. %موزه\$ نهری ایسه %لانغره\$ طاغرندن نبعانله، شماله و شمال غربیه طوغری آه-مرق، و صاغدن %شیر\$ ایله %سینوآ\$ صولدن دخی بار، وونسه و دیکر بر ایکی چای اخذ ایله 450 کیلومتره-لک جریانندن صکره بلجیقه-یه داخل اولور. بلجیقه طوپراغنده ینه فرانسه-دن کیدن %سامبره\$ نهربی دخی آیره رین ایرماغیله منصبی مشترک اولوب، اوکا تابع عد اولنان و مجراسنک قسم اعظمی بلجیقه-ده بولنان %اسقو\$ نهرینک دخی منابعی و مجراسنک 110 کیلومتره-لکی فرانسه داخلنده-در.

فرانسه انهارینک بیوک فیضانلری اولوب، اعماردن زیاده تخریبه میل طبیعیلری وار ایکن، و وقتیله بونلرک طاشمه-سندن اووه-لر بطاقلق و سازلق حالنی آلوب، بو مملکتک اکثر طرفلرینک هواسی ناقابل اسکان بر حالده بولنمش ایکن، فرانسز حکومتی کلینتی مصرفلر اختیاریه ییتاقلرینی فیضانلرینه کوره تعمیق و سدلرله تحدید ایده-رک، مضرتلرینک اوکنی آلدقن صکره، صولرینی سقی اراضیده استعمال ایله برابر، اکثرینی سیر سفانته صالح حاله قویمش، و آره-لرینه جدوللر آچدیر-مرق، حتی مذکور حوضه-لرک بیوک و کوچکلری آره-سندده اختلاط حاصل ایتمش؛ و بر طرفدن بحر شمالیه دوکیلن رین ایرماغیله آق دکیزه دوکیلن %رونه\$ ایرماغی بر طرفدن موزله و موزه ایله سینه، سینه ولو آره ایله رونه و نهایت بحر محیط آطلاسیه دوکیلن غارونه ایرماغیله آق دکیزه دوکیلن %اوده\$ نهری آره-لرنده سیر سفانته صالح مکمل جدوللر آچمغله، فرانسه-نک اطرافنده کی دکیزلر آره-سندده قره-لرک اورته-سندن سیر سفانن طوقی وجوده کنترلمشدر. فرانسه-نک کوزه چارپه-جق بیوک کوللری اولمیوب، بولنانلرینک-ده اکثری قورودیله-مرق، اراضی مزروعیه-یه تحویل اولنمشدر. یالکز جنوب غربی جهتنده غاسقونییه-نک لاندن دینلن قوملق اراضیسندده ساحله قریب قارقان، لاقاو، قازو، بیسقاروسه، اوریلان، سنت ژولیان و سوستون اسملریله بر صره کوللر و فرانسه-نک وسطلرنده %سولونییه\$ و %برنه\$ خطه-لرنده و شرق جهتنده ژوره اتکلریله ساؤنه مجراسی آره-سندده بریرلرینه قریب بر چوق کوچک کوللر بولنیور. ساووا خطه-سندده دخی طاغرلر آره-سندده %آنسی\$ و %بونزه\$ اسملریله ایکی کول واردر. جنوب جهتنده آق دکیز سواحلی قریبده دخی سالسه، شیران، غروبیسان، قاپستانغ و سائر اسملرله و دکیز و انهار صولریله آز چوق اختلاط ایدر بعض کوللر بولنیور.

سواحل و جزایری. * - فرانسه-نک درت دکیزده-کی سواحلنک مقدارلرینی یوقاریده بیان ایتمدی ایدک. بو سواحل خیلی کیرننتیلی چیتنتیلی اولوب، بر چوق کورفلری، قویلری، لیمانلری، شبه جزیره-لری، بروللری و ساحل قارشیسندده کوچک آطه-لری واردر. بحر شمالیه-کی ساحلی آلق و دوز و دکیز دریندر. بعده %یادوقاله\$ بو غازنده ساحل قیالوق و دکیز دریندر. اورادن سینه خلیجه یعنی هاوره اسکله-سنه-دک ساحل یوکسک و سد صورتنده اولمغله، طالغه-لر دینی اویدقجه، طوپراقلری بیقیله-مرق، ساحل کیتدکجه کربیه چکلمکده و دکیز قزانمقده-در. بورایه قدر ساحل دوز اولوب، سینه منصبی درین بر خلیج تشکیل ایتمدیکی کبی، قارشیسندده نورماندییه-نک %قوتانتن\$ شبه جزیره-سی شماله طوغری اوزاندیغندن، آره-لرنده %سینه\$ کورفزی نامیله و اسعجه بر کورفز تحصیل ایدیور. بونک غربنده مذکور شبه جزیره ایله برتانیه شبه جزیره-سی آره-سندده %سنت مالو\$ کورفزی نامیله بر ایکنجی کورفز بولنیور، که

ایچنده %جرسی\$ و %کرنسی\$ اسملریله انکتره-میه تابع بیوجک ایکی آله واردر. نورماندی سواحلی مختلف اولوب، بعض طرفلری آلق و قوملق و بعض جهتلری یوکسک و قیالقدر. برتانیه-نک ایسه کرک مانشه دکیزنده و کرک بحر محیط آطالسیده-کی سواحلی قیالوق و پک کیرنتیلی چیقتیلی اولوب، قارشیسنده ینه قیالوق بر چوق آطه-لر بولنیور؛ و دکیزک بوراده آقتیسی و طالع-لریله مد و جزری پک شدتلی اولمغه، بو سواحل سفاین ایچون صعب التقربدر. خطه مذکور-نک ساحل غربیسنده %درست\$ و %دوآرنه\$ کورفلری نامیله بربرینه قریب درین ایکی کورفلر آچیلور. لوآره ایله ژیرونده منصبلری آره-سندده ساحل آلق و قوملق و چامورلق اولوب، بورغنون و اکیبون قویلی و ساحلک قارشیسنده قیالوق بعض آطه-لر بولنیور، که اک بیوکلی: بل ایل، نوآرموتیه، یو، ره-واولرون آطه-لریدر. ژیرونده ایله آدور مجرالری آره-سندده-کی ساحل ایسه دوز و آلق و قوملق اولوب، دکیزدن طار قوم سدلیله آیرلمش بر طاقم طوزلی کوللری و یالکز %آرقارون\$ کورفلری نامیله بر کوچک کورفلری واردر. آدور مجراسندن آشاعی غاسقونیه کورفلرینک بیسقایه قوی باشلاوب، اوراده پبرنه سلسله جبالنک دیک و صرب اتکلری لب دریاه قدر ایندیکنن، ساحل یوکسک و قیالوق و دکیز دریندر.

فرانسه-نک آق دکیزده-کی سواحلنه کلنجه، بو ساحل ایکی قوس شکلنده اولوب، پبرنه-دن یعنی اسپانیه حدودندن رونه آغزینه قدر اولان نصف غربیسی قوس مقعر صورتده اولمغه، لیون کورفلرینی تشکیل ایدور. بو کورفلرک جنوب غربی قسمی قیالوق و قسم شرقیسی قوملق و آلق اولوب، بونک-ده بر طاقم کول و بطاقلقلری واردر، و هر طرفی سیر سفائن حقتده مخاطره-لیدر. رونه-نک منصبده تشکیل ایندیکی دالیه دخی چامورلق و بطاقلوق اولوب، بونک شرق جهتنده ساحلک قوس محدب شکلنده اولان نصف دیکری بولنیور، که آلب سلسله جبالی اتکلرینک لب دریاه قدر امتدادندن تحصیل ایدوب، قیالوق و یوکسکجه و خیلی کیرنتیلی چیقتیلی اولمغه، بر چوق قوی و لیمانلری واردر. فرانسه-نک بو دکیزده برنجی اسکله-سی اولان %مارسلیه\$ ایله دونماسنک مرکزی بولنان %تولون\$ بو ساحلده-در. بو ساحلک قارشیسنده بر چوق کوچک آطه-لر بولنیور.

فرانسه-نک ذکر اولنان جزایر صغیره-سندن بشقه آق دکیزده بیوک بر جزیره-سندده واردر، که اوده سارندیه آطه-سیله ایٹالیا سواحلی آره-سندده بولنان و کرک موقع جغرافیجه کرک لسانجه فرانسه-دن زیاده ایٹالیایه عائد اولمسی لازم کلن قورسیقه آطه-سیدر. ((قورسیقه)) ماده-سنه مراجعت بیوریله.]

اقليم و هواسی. *- فرانسه-نک هواسی مختلف اولوب، بو اختلاف یالکز عرضک درجات مختلفه-سندن منبعث اولمیه-رق، اطرانده-کی دکیزلرک، آقتیلرک، روزکارلرک و اراضی ارتفاعنک دخی هوایه تأثیری واردر. فرانسه-نک وسطلرنده کسب ارتفاع ایدن جبال مرکزیه ایله آلب سلسله جبالی شمال و شمال شرقی جهتلرندن اسن صوئوق روزکارلره حائل اولمغه، جبال مذکوره ایله محفوظ بولنان آق دکیز مانله-سی بالطبع فرانسه-نک سائر جهتلرندن صیجاق و جبال مذکوره-نک اوستنده بولنان یوکسک برلرله بولنرک شمال شرقی جهتلری صوئوقدر. بوندن ماعدا فرانسه-نک غرب و غرب شمالی سواحلی %غولف استریم\$ اسمیله معروف اولان و مکسیقه کورفلرندن کلن صیجاق آقتی یاللاذیغندن، و آقتی ایله برابر خط استوا دکرلرندن کلن صیجاق بخارلی هوا قره-لرک اوزرینه یابلدیغندن، غربدن شرقه طوغری دخی هواجه بیوک بر فرق واردر. بحر محیط آطاسی و مانشه دکیزی سواحلندن تباعد ایتدکجه، هوانک برودتی آرتوب، روسیه و سیبرییه-دن کلن صوئوق روزکارلرک تأثیر آلتنده بولنان فرانسه-نک شرق شمالی قسمی زیاده صوئوقدر. یازین حرارت جنوب شرقیدن شمال غربیه طوغری کیتدکجه تندیده اولوب، اک صیجاق یری نیسه جهتی و اک سرین یری پادوقاله و برتانیه-نک منتهای غربیسیدر. قیشین ایسه بالعکس برودت غربدن شرقه و غرب جنوبیدن شرق شمالیه طوغری ترقیده اولوب، او موسمه اک صیجاق یری برتانیه-نک منتهای غربیسی و بعده آق دکیز سواحلیدر، و بو ایکی نقطه-دن شرق و شماله طوغری کیتدکجه صوئوق آرتار. بو وجهله قیشین فرانسه-نک اک صوئوق یری شرق شمالی یعنی آلمانیا حدودندن باشلایه-رق اوورنیه خطه-سنه یعنی جبال مرکزیه صرتلرینه قدر اوزانان جهتیدر، که بو جهته قیشلر پک اوزون اولوب، زیاده قار یاغار. عمومیت اوزره فرانسه-ده میزان الحرار-ه-نک وسطی درجه-سی 11 و آیریجه قیشین 5 و یازین 2در. اراضیسی، محصولات و نباتات و حیواناتی، منابع ثروتی. *- فرانسه-نک هواسیله اراضیسنک ارتفاعی مختلف اولدیغی کبی، نباتات و محصولات دخی متنوع اولوب، آق دکیز سواحلله بو سواحل قریب محللرده زیتون و پورتقال و حتی خرما آغاجی دخی یتیشه-رک، بو جهت اوورپای جنوبی و بلکه آفریقای شمالیه مشابه اولدیغی حالده، منتهای شمالی و طاغلرینک یوقاریلری اسوج و نوروج نباتاتی حاصل ایده-رک، اوورپای شمالیدن معدوددر. فرانسه-نک اک اهمیتلی محصولاتی ذخایر ایله اوزودر. ذخایرک اک کلیتلی و بر کتلی یتیشدیگی جهت فرانسه-نک منتهای شمالیدر. اوزوم ایسه بالعکس فرانسه-نک شمال و شمال غربی قسمنده حاصل اولمیوب، لوآره ایرماغی منصبندن پارسک اوستندن کچمک اوزره بلجیقه حدودینه قدر بر خط مستقیم چکیلیسه، بو خط فرانسه باغلرینک حدودینی کوستریر. اک چوق اوزوم و شراب حاصل ایدن جهت ژیرونده حوضه-سی اولوب، بو ایرماغک و بونی ترکیب ایدن غارونه و دوردونیه نهرلرینک و تابعلرینک وادیلری و بوردونک شمالنده %سوره\$ مجراسنده-ک اولان اووه-لر و تپه-لر باغلرله مستودر. آق دکیز مانله-سنگ دخی باغلی چوق اولوب، اورادن رونه و بعده ساؤنه وادیسینی تعقیبله، شامپانیه و بورغونیه خطه-لرینک باغلرله کسب ارتباط ایدر. بورغونیه باغلی سینه ایرماغی و تابعلری وادیلرینی تعقیب ایده-رک، پارسک اوست طرفنه قدر واصل اولور. لوآره ایرماغیله تابعلرینک وادیلری دخی باغلرله مستودر. الحاصل فرانسه-نک ذکر اولنان شمالی غربی قسمندن بشقه هر طرفنک محفوظ وادیلرنده و جنوبه ناظر بایرلرنده باغلر بولنوب، آنجق بوندن یکرمی یکرمی بش سنه

اول ظهور و اليوم بعض جهتلرنده دوام ایدن فيلوقسرا فرانسه-نك باغلرینی تخریب ایتمش؛ و هر نه قدر آمریکا چوققلریله تجدد و اصلاح اولنمش ایسه-ده، بر قسمده تارله-یه تحویل اولنه-رق، شراب محصولاتی الان اسکی درجه-ده ارجاع اولنه-مامشدر. حبوباتی برنجی درجه-ده بغدای و ایکنجی درجه چاودار، آرپه، یولاف، مصر و سائر-ه-دن عبارتدر. یاغ، شکر، بویا، اسپوتو و سائر استحصالنه یارایان و صنایعه قوللانیلان پنچار، قولزه، صفران، کوك بویا، کتن، کنویر کی محصولاتی و پتاته و توتون کی حاصلاتی دخی چوقدر. میوه و سیزه-لرک دخی انواعی حاصل اولوب، فنك زراعته تطبیقی سایه-سنده بولنرک جنسلری تکثیر و اصلاح اولنمشدر. فرانسزلرک حبوباتدن صکره اک زیاده اهمیت ویردکلی شیء طبیعی و صنعی چاپرلر و حیوانات بسلکه یارایان نباتات اولوب، بولنرله کلیتلی حیوانلر یتیشدیرلر. هر نه قدر فرانسه-ده زراعت عددی کیتدکجه آلمقده اولوب، اکثر اهالی صنایعه میل ایتمکه ایسه-ده، زراعت فنه تطبیقاً و مکمل آلات و ماکینه-لرله اجرا اولندیغدن، محصولات ارضیه کیتدکجه چوغالمقده-در. اکثر اراضی ایشیلنرک مالی اولوب، بر آدمک تحت تصرفده اراضی واسعه یوقدر. کرا و التزامله ویا مشترکاً ایشلنن اراضی دخی اوفق پارچه-لردن عبارتدر. فرانسه-نك حاوی اولدیغی 536408 مربع کیلومتره-لک اراضیدن 96000 ی شهر و قصبه و ابنیه عرصه-لریله انهار یتاغندن و اراضی خالیه-دن 250000 ی اراضی مزروعه-دن، 20000 ی باغ، 90000 ی اورمان، 80000 ی دخی مرعی و چاپردر. سنوی تقریباً 100 میلیون هکتولیتره بغدای، 32 میلیون چاودار، 18 میلیون آرپه، 80 میلیون یولاف، 10 میلیون مصر، 125 میلیون پتاته، 144 میلیون قنطار پنچار، 200000 قنطار توتون، 30 میلیون هکتولیتره شراب حاصل اولور. زیتونلقلری یوز یوز الی بیک ایکی دونمدر. باغدن خالی اولان شمال غربی جهتلده کلیتلی الما آغاجلری بولنوب، میوه-لرندن (سیدره) دیدکلی بر نوع شراب حاصل اولور. شمال و شمال شرقی جهتلرنده و بیوک شهرلرده خیلی مقدار آرپه صوبی دخی اعمال اولنور.

اورمانلری باشلیجه آلپ و پیرنه سلاسل جبالنده و ژوره ایله ووسز و آردنه طاغلرنده اولوب، ژیرونده ایرماغنک جنوبده %90 لاندی دنیلن قوملق اووه-لر دخی قسماً دیکز چامی دینلن آغاجلری حاوی اورمانلقلر. اورلیان و پارس قرینده فونتنبیل اورمانلرده خیلی واسعدر. آغاجلری: میشه، قره آغاج، دیش بوداق، کولکن، قاین، آقچه آغاج، قواق، سکود، چامک انواعی و سائر-ه-دن عبارتدر. یوللری مکمل اولمغله، اورمانلردن بحق استفاده اولنوب، کراسته و اودون قطع اولنور.

حیوانات اهلیه-سی: 3000000 آت، 700000 مرکب واستر، 12000000 صیغیر، 22000000 قیون، 1500000 کچی، 6500000 طوموز، 13000000 آطه طاوشانی، 67000000 طیوربیتیه و سائر-ه-دن عبارت اولوب، 1625500 آری قوغانی-ده واردر. اییک بوجکلی-ده چوق اولوب، سنوی 1/2 9 میلیون کیلو اییک قوزه-سی آلنیر. معاندجه فرانسه هر یردن کری اولوب، اک زیاده بولنان دمیر و کمور معدنلری دخی مملکتده صرف اولنان مقدارک نصفه بیله بالغ اوله-میور. کمور معدنلری باشلیجه شمالده بلجیقه حدودده، آلپ اتکلرنده ایتالیا حدودده و جبال مرکزیه-نك بعض جهتلرنده بولنور. آلتون، کومش، پلاتین و جیوه معدنلری قلمه آلمیه-جق درجه-ده آزددر. رومالیلر زماننده خیلی زنکین اولوب، چیقارلمقده بولنمش اولان باقیر معدنی همان توکنمشدر؛ و چنقو، قالای، قورشون، نیکل، آنتیمون و منغانز دخی آز مقدارده بولنور.

اهالیسی، جنسیت و لسان و مذهبیلری. *- فرانسه الکاسی آوروپانک اک بیوک و اک متمدن اممندن فرانسز دینلن بر امتله مسکوندر. فرانسزلر لاتینجه-دن متشعب بر لسان مخصوصله متکلم اولدقلری حالده، کندیلری لاتین جنسیتنه منسوب اولمیوب، طمارلرنده پک آز لاتین یعنی رومالی قانی بولنیور. فرانسه-نك اک اسکی اهالیسی حقنده بر کونه معلومات تاریخیه اولمیوب، قبل التاریخ اولان پک اسکی زمانلرده بربر اقوامندن اولمسی و اسپانیه و پورتگیزک اهالی قدیمه-سی اولان (ایبر)لرله مناسبتی ملحوظ اولان بر قومله مسکون بولنمشدر، که بولنرک حجر غیر مجلی دورندن یعنی انسانک قبا صورتده بولنمش طاشدن معمول اسلحه و آلات قوللاندیغی وحشیلک زمانندن قالمه بعض کمبیکلی بولنمشدر. پیرنه جهتلده بولنان باسق قومنک بو اهالی قدیمه-نك بقیه السیوفی اولمسی محتملدر. بعده آسیا وسطیدن گروه آوروپایه هجرت ایدن اقوام آریانیه-دن (کلت) یاخود (چلت) دینلن بر بیوک قوم فرانسه-یه و اوکا جوار یرلره دخول ایله، اهالی اصلیه-یی کوشه و کنارلره و طاغلره پوسکوره-رک، ویا کندیلریله امتزاج ایده-رک، برلرینی طومشدر ایدی. مؤخرآینه اقوام آریانیه-دن (غال) یا (غولوا) اسمیله دیکر بر قوم فرانسه-یی استیلا ایده-رک، کلنلرله قاریشمش؛ و دها طوغریسی غاللرله کلنلر بر اولوب، رومالیلر زماننده کندیلرینه غال و غولوا اسمی ویرلمش، ویاخود حاکم اولان صنفی بو اسمله تفریق اولنمشدر. قیصر قبل المیلاد فرانسه-یی ضبطله، روما دولتنه الحاق ایتدکن صکره حکومتک لسان رسمیسی اولان لاتینجه مرور زمانله و تدریجاً تعمیم ایدوب، یواش یواش کلت لسانی یالکز برتانیه کی بعض کوشه و بوجاقلرده محافظه اولنه-رق، سائر اهالی طرفندن اونولمش؛ و آنجق لاتینجه دخی بو بیانجیلرک آغزینه دوشنجه، غلط سویلنمکه باشلايه-رق، بوندن شمال جهتلده فرانسزجه و جنوب جهتلده %90 پروونسال دینلن و فرانسزجه-دن زیاده اسپانیولجه و ایتالیانجه-یه مشابه اولان دیکر بر لسان تولد ایتمشدر. فرانسزلر لسانی کندیلریله قرابت جنسیه-لری اولمیان بر قومدن آلدقلری کی، اسملرینی دخی بیانجی بر قومدن استعاره ایتمشلردر. فرانسز اسمی (فرانق) اسمندن مأخوذدر، حالبوکه فرانقلرک فرانسز اولمیوب اقوام جرمانیه-دن اولدقلری، و آلمانیه-دن خروجه فرانسه-ده و جوارلرنده حکومت سوردکلی معلومدر. هر حالده فرانق قومنک حکمدارلری بو یقین زمانلره کلنجه-یه قدر فرانسه-ده حکومت سوروب، فرانسزلشمش اولدقلردن، بو اسم دولت و حکومتدن قوم و اهالی-یه دخی تعمیم اولنمشدر.

فرانسز لُر اِک اسکی اِهالی ایلَه کلت و غال و قسماً یونانلی، رومالی، فنیکه-لی، عبرانی، عرب، نورماند یعنی اسفاندیناو و جرمان اقوامنه منسوب افرا دِک اختلاط و امتزاجندن متولد ایسه-لرده، قانلرنده جولان ایدن قانک یوزده طقسانی صرف کلت ویا غال قانی اولدیغنده شبهه یوقدر. مع هذا اقوام مذکوره ایلَه اولان اختلاط لری در جاتنک و اقلیم و هوانک تأثیر ایتله کرک رنک و سیماجه و کرک اخلاقجه بینلرنده فرق اولوب، بو فرق هر خطه و ایالنده آز چوق مشهود ایسه-ده، اِک زیاده شمال ایلَه جنوب فرانسز لری آرِه-سنده بللیدر. شمالی فرانسه اِهالیسنده آلمان و اسفاندیناو و قانی زیاده اولوب، صاری ویا قوله صاچلی و مائی یاخود بیاض کوزلی افرا ده زیاده تصادف اولنور؛ و بونلرک اخلاق و اطوارنده دها زیاده متانت و طور غونلق کوریلور. جنوب فرانسز لری ایسه اکثریت اوزره اسمر چهره-لی و سیاه صاچ و کوزلی اولوب، سریع التاثر و چابق جوش و خروشه کلمکه میالدر؛ و شمال فرانسز لری قدر چالیشقان و مداوم دکلدر. قرون وسطاده فرانسز لُر دخی سائر اقوام و امم کبی هوبت جنسیه-لرینک فرقنده اولمیوب، دین و مذهبدن بشقه بر شیبه اهمیت ویرمز، و کندیلرینی خرسنن و قتلک عد ایدوب، سائر اوروپا اقوامی کبی، لاتینجه-یی لسان رسمی اتخاذه یالان یا کلیش بازار، و سویلدکلری غلط لسانلرینی اصلاح و تحریره تنزل ایتمز لردی. بعده کندی لسانلرنده دخی بعض شیلر یازمق مجبوریتنده بولنوب، ایستمدکلری و فرقنده اولمدکلری حالده، کندیلرینه مخصوص بر ادبیات ظهور ایتمش؛ و ادبیات میداننده شمال لسانی غلبه چالوب، جنوب فرانسز لری و سائر بعض طرفلرده کندیلرینه مخصوص لهجه و شیوه-لری اولان فرانسز لُر دخی شمال فرانسز جه-سنی لسان ادبی اتخاذه ایدِه-رک، اِهالینک صنوف عالیه-سی و بیوک شهر لُرک سکانی تکلمده دخی بونی قوللانمغه و کندی لسانلرینی ترک و فراموش ایتمکه چالیشیور لُر. بوندن بشقه فرانسه-نک بعض گوشه و کنار لرنده بسبتون بشقه لسانلر دخی سویلنیور. اولاً، فرانسه-نک منتهای جنوب غربیسنده پیرنه اتکلرنده فرانسه-نک اِک اسکی اِهالیسنک بقیه السیوفی اولان (باسق) لُر بولنیور، که 120000 کشی قدر اولوب، اسپانیه حدودینک اوتِه-سنده بولنان یاریم ملیون نفوسله برابر کندیلرینه مخصوص بر لسان سویلمکده، و آنجق بر طرفدن کوندن کونه فرانسز لشوب لسان اصلیلرینی اونوتمقده و بر طرفدن-ده آمریکا و سائر طرفلره هجرت ایدوب، طاغلمقده-در لُر. ثانیاً، فرانسه-نک منتهای شمال غربیسنده بر تانیه-نک تشکیل ایتدیکی شبه جزیره-ده بر بچق ملیونه قریب اِهالی (برتون) نامیله اسکی کلت لسانی محافظه و تکلم ایتمکده اولوب، آنجق بونلر دخی انکلتره و اسقوچی و ایرلانده-ده-کی غاللر کبی کوندن کونه لسان اصلیلرینی ترکله، فرانسز لاشمقده-در لُر. ثالثاً، فرانسه-نک حدود شمالیه-سنده 165000 اِهالی آلمانجه-نک بر نوعی دیمک اولان (فلاماند) یعنی فلمنک لسانیه متکلمدر لُر. رابعاً، ایتالیا حدودنده ونیسه قریبده اِهالینک قسم اعظمی ایتالیان لسانیه متکلم اولدقلری کبی، قورسیقه جزیره-سنک 260000 نفوسدن عبارت اِهالیسی-ده بو لسانله متکلمدر لُر. بوکا مقابل فرانسه-نک خارجنده اوله-رق بلجیقه و اسویچره اِهالیسنک برر قسمیله اخیراً آلمانیه-یه الحاق اولنان %۱۰ لورنک اکثر اِهالیسی و %۹ لاساساً اِهالیسنک بر قسمی فرانسز لسانیه تکلم ایدر لُر. فرانسز لسانی سهل و سلیس و ادبیاتی مکمل اولوب، هر علم و فنده هر نوع افادته مساعد اولدیغندن، عالم سیاسیده لسان عمومی اتخاذه اولنمش؛ و اکثر اقوام و اممک واسطه ترقی و تمدنی بولنمشدر.

فرانسه-ده دین عمومی قتلک مذهب اولوب، بالکز 600000 قدر پروتستان و 50000 قدر اسرائیلی واردر. اسرائیلیلر آلمانیه و اسپانیه و پورتگیزدن فرانسه-یه کچمشلردر.

تقسیمات جغرافییه و ملکیه-سی. *- فرانسه اسکین بر طاقم خطه-لره منقسم اولوب، بونلرک بعضلری پک واسع و بعضلری پک کوچک اولدقلری حالده، چوغی نیم مستقل صورتده دوقه-لق و قونتلق صورتده اداره اولنور لردی. بو خطه-لر شمالدن باشلایه-رق، بر وجه آتی ایدی: فلاندره، آرتوآس، بیقاردیه، فرانسه آطه-سی، نورماندیه، بر تانیه، منه، انزو، تورنه، اورلیانه، بوسه، بورغونیه، شامپانیه، لورنه، فرانسه قونته، نیورنه، بری، پو آتو، اوتی، سنتونیه، آنغوموا، لیموزن، مارش، بوربونیه، ماقونه، اوورنیه، لیونه، ساووا، دوفینه، ونسون، نیسه قونتلغی، پرووانسه، لانغدوق، کویانه، غاسقونیه، بیارن، فوا قونتلغی، روسبیون. بونلردن بعضلری یعنی بیوکلری زیر و بالا ویا شرقی و غربی کبی اسملرله اداره-جه ایکی ویا زیاده قسمنه منقسم ایدی. بو خطه-لرک اسامیسی اونولمیوب، الیوم مستعمل ایسه-ده، اداره-جه بو تقسیمات رعایت اولنمیوب، فرانسه قورسیقه ایلَه برابر 78 ایالته و هر ایالت بر قاچ قضایه، قضالر ناحیه-لره، ناحیه-لر دخی دوائر منقسمدر. بو وجهله قضالر 362، ناحیه-لر 2865، دوائر دخی 35989 عددینه بالغ اولور. ایالاتک چوغی ایچلرندن جریان ایدن نهر لُرک ویا طاغلرک اسامیسیله مسمادر. ایالاتک اسامیسیله مساحه سطحیه-لری و مقدار نفوسلریله مرکز لری شمالدن باشلایه-رق بر وجه آتیدر:

####

ایالت

مساحه سطحیه

نفوس

مرکز

نور (شمال)

5681

1670184

لیله

پادوقاله
6605
853526
آراس
سومه
6161
548982
آميان
آشاغي سينه
6535
833386
روئن
اوازه
5855
403146
بووه
اسنه
7352
555925
لاؤن
آردنه
5233
332759
مزيه
مورته مع موزله
5232
431692
نانسي
موزه
6228
291971
بارلدوق
مارنه
8180
429494
شالون سورمارنه
سيته مع مارنه
5726
355136
ملون
سينه
476
2961089
پارس
سينه مع اوازه
5604
618089
ورساي
اوره
5958

358829
اورو
اوره مع لوآره
5874
283719
شارتره
اورنه
6097
367248
آلنسون
قاوالدو
5521
437267
قان
مانشه
5928
520865
سنت لو
قوت دونور
(ساحل شمالي)
6886
628256
سنت بريو
فينيستتر
6721
707820
كيمبر
نوربيهان
6798
535256
وانه
ايله مع ويلنه
6726
621384
رئه
ماينه
5171
340063
لاوال
سارته
6207
436111
لمان
لوآر مع شر
6351
279214
بلوآ
لوآره
6771
374875

اورلیان
یونہ
7428
355364
اوقزہ
اوبہ
6001
257374
ترویہ
یوقاری مارنہ
6220
247781
شومونت
ووسژہ
5864
413707
اپینہ
یوقاری ساؤنہ
5240
290954
وزول
دوب
5228
310963
بزانسون
ژورہ
4994
281680
لون لسونیہ
قوت دور
8761
381574
ویژون
ساؤنہ مع لوآرہ
8552
625885
ماقون
نیورہ
6817
347645
نورس
شر
7199
355349
بورژہ
آلیہ
7308
424582
مولن
ایندرہ

6795
296147
شاتورو
ایندره مع لوآره
6114
340921
نور
ویانه
6970
342785
پواتیه
منه مع لوآره
7121
527680
آنژر
آشاعی لوآره
6875
643884
نانته
وانده
6704
434808
لاروش سوریون
سوره
6000
353766
نیورت
آشاعی شارنته
6826
462803
لاروشل
شارنته
5942
366408
أنغولم
یوقاری ویانه
5517
363182
لیموژ
قروزه
5568
284942
کره
پوی-ده-دومه
7951
570964
قلرمونت
لوآره
4760
603384

سنت اتیان
رونه
2790
772912
لیون
ان
5799
364458
بورغ آن برس
ایزره
8289
581680
غر نویله
یوقاری ساووا
4668
275018
آنسی
ساووا
5810
267428
شامبری
یوقاری آلپ
5590
122924
غاپ
درومه
6522
314615
والنسه
آردشه
5567
375472
پریواس
یوقاری لوآره
4962
320062
لپوی
لوزره
5170
141264
منده
آویرون
8743
415826
رودز
قانتال
5740
241742
اوریلایق
قورزه

8799
278501
توله
لوت
5212
271514
قاهور
دوردونيه
9183
492205
پريكو
ژيرونده
9740
775845
بورديو
لوت مع غارونه
5354
307437
آژن
تارن مع غارونه
3720
214046
مونتوبان
ژرس
6280
274291
اوش
لانده
9321
302260
مونت دومارسان
آشاغي پيرنه
7623
432999
پو
يوقاري پيرنه
4529
234825
تاربه
يوقاري غارونه
6290
481169
تولوزه
آريازه
4894
237619
فوا
شرفي پيرنه
4122
211187

پرېنېيان
اوده
6313
332080
قارقاسونه
تارن
5742
358757
آلبى
هرولت
6198
439044
مونپليه
غار د
5836
417099
بنمه
ووقلوزه
3548
241787
اوينيون
رونه اغزى
5105
604857
مارسليه
وار
6036
283689
دراكنيان
اشاغى آلپ
6954
129494
دينيه
بحرى آلپ
3749
238057
نيسه
قورسيقه
8799
278501
اياچو
بل فور مستقل
قضاسى
610
79758
بلفور
\$

شهر و قصبه-لرى. *- فرانسه باشليجه صنايع محلى اولمغله، شهر و قصبه-لرى چوق اولوب، كيتدكجه بونلر بيومكده و چوغالقمده و اهالى قرا شهر و قصبه-لره طويلانمقده-در. مركز حكومتى اولان پارس شهرى دنيا نك اك بيوك شهرلرندن

بری و کره ارضك الك كوزل شهري اولوب، بحق مدنيت و معارفك مركزي عد اولنمقده-در. فرانسه-نك 30000 دن زياده نفوسلري اولان شهر و قصبه-لريله مقدار نفوسلري بر وجه زييردر:

####

پارس

2344550

بزاتسون

56511

ليون

401930

غرتوبله

52484

مارسليه

376134

ورساي

49852

بورديو

240582

سنت دنيس

48009

ليله

188272

سنت كنتن

47353

تولوزه

147617

توبه

46972

سنت اتيان

117875

قلرمون فران

46718

هاوره

112074

بولونيه

45916

روئن

107163

قان

43809

روبه

100299

بورژه

42829

ريمس

97903

بزيه

42785

اميان

80288

اوينيون

41007

نانسی

79038

لوریان

40055

نیسه

77478

دونکرق

38025

آلژر

73044

سته

37058

برست

70778

شربورغ

37013

تولون

70122

پواتیه

36878

نیم

69898

لوالوآپره

35649

لیموژہ

68477

أنغولم

34647

رنہ

66139

پرپینیان

34183

دیژون

60855

روشفور

31256

اورلیان

60826

لاوال

30627

تور

59585

پو

30626

قالہ

58969

روآنہ

30402

تورقوانغ

58008
بولونیه
30084
لمان
57594
دوآی
30030
مونپلیه
56765
\$

معارف و صنایع و تجارتی، طرق و معابر و اسباب مدنیتی. *- فرانسه معارفك انتشار و تعممی خصوصنده آلمانیه و سائر بعض ممالك متمدنه-دن كری اولوب، اوقویوب یازمقدن محروم افرادی ممالك مذکور-دن زیاده ایسه-ده، مكاتب و سائر مؤسسات علمیة-سی مکمل اولوب، معارفك تعمیمینه غیرت اولنمقده-در. بشیوز اهالیسی اولان هر قریه-ده ویا نفوسی بو مقداره بالغ اولان بر قاچ قریه-دن مرکب هر دائره-ده بری ذکور و دیکری اناثه مخصوص ایکی مکتب ابتدائی بولنیور. هر قضاده کذلک بری ذکوره و دیکری اناثه مخصوص ایکی رشديه و هر ایالتده بر اعدادیه مکتبی، بر دار المعلمین و برده دار المعلمات وارد. هر بش آلتی ایالت معارفجه بر دائره اعتبار اولنوب، هر دائره-نک بر دار الفنونی وارد. فرانسه 16 دائره-یه منقسم اولوب، مرکزده-کیلردن بشقه 16 دار الفنونی وارد. 1879 استاتستیکنده فرانسه-ده 81 مکاتب اعدادیه رسمیة و 252 مکاتب رشديه بولنوب، بولردن بشقه 803 مکاتب اعدادیه و رشديه خصوصیه و ار ایدی، که بولنرک 309 ی رهبانک زیر اداره-سندده و 494 اهالینک انده ایدی. پارسده ادبیات، فنون، حقوق، طب و عقائد شعبه-لرندن مرکب بر بیوک دار الفنون، مکاتب اعدادیه و رشديه-یه معلم یتیشدیرمک اوزره بر بیوک دار المعلمین، (پولیتکنیک) اسمیله فنون مختلفه تدریسنه مخصوص بیوک بر مکتب، علوم عالییه مکتب عملیسی، فرانسه مکتبی نامیله بر مکتب عالی، السنه شرقیه تدریسنه مخصوص بر مکتب، صنایع مکتب مرکزیسی، صنایع نفیسه مکتبی، فن معماری مکتبی، علوم سیاسییه مکتبی، معادن مکتبی و بولنر کبی علوم و فنون و صنایع مختلفه-یه مخصوص آیری آیری مکتبلر بولندیگی کبی، ایالاتک بیوجک شهرلرنده و علی الخصوص دار الفنون مرکزلرنده دخی فنون و علوم و صنایع مختلفه-یه مخصوص مکتبلر و کرک پارسده، کرک طشره-لرده مستمعینه یعنی عومه آچیق درسخانه-لر، عملیاتخانه-لر، نمونه خانه-لر و الحاصل تشنکان معارفك آرزو ایده-جکلری هر نوع وسائط و سهولتلهر مهیاد. پارسده شعبه-لره منقسم بر بیوک آقادیما یعنی انجمن معارف و آیریجه طب انجمنی بولندیگی کبی، بعض ایالات مرکزلرنده ایکنجی درجه-ده آقادیملر وارد. پارسده بیوک بر موزه و امثالسز بر نباتات باغچه-سی بولنیور. پارسک بیوک بر کتبخانه-سی وارد، که ملیونلرله حلدلری حاوی اولوب، بالکز السنه شرقیه و اسلامیه-ده کی کتابلری بر قاچ یوز بیک جلده بالغ اولور. حکومت مطبوعه-سی غایتله واسع و مکمل اولوب، کافه السنه عالمک حروفاتی ایچنده موجوددر. مکاتب عسکریه-دن ماعدا بتون مکتبلر و موزه و کتبخانه کبی مؤسسات معارف نظارتک تحت اداره-سندده اولوب، بو نظارتک بر مجلسی بر قاچ مفتشی وارد. کرک پارسده و کرک ایالاتده بر چوق جمعیات علمییه و فنییه بولنوب، اکثرینک تدقیقات و کشفیات علمییه-یی نشره مخصوص رسائل موقوته-لری وارد.

فرانسه-ده صنایع پک ایلری اولوب، کوندن کونه دخی ترقیده-در، معمولاتک حسن و ظرافتی خصوصنده فرانسه بتون عالمک مافوقنده اولوب، فرانسه معمولاتی هر یرده مقبولدر. اییک منسوجات برنجی درجه-ده اولوب، لیون شهری فابریقه-لرینک بو جنس معمولاتندن فرانسه-یه کلیتلی آچه کیرر. یوک، پاموق و کتن منسوجاتده دخی فرانسه انکلتره و ممالك مجتمعه-یه ادعای رقابت ایده-جک حالده اولوب، هله ظرافتجه فرانسه منسوجاتی دایما فائقدر. کومش، تونج و سائر معادنن معمول آلات و ادوات مختلفه-سی دخی مقبولدر. دمیر و چلیکن معمول ماده و علی الخصوص ماکینه، دمیر یول لوقوموتیفیله رایلری، واپور ماکینه-لری و سائر بوکا مماثل معمولاتده فرانسزلر انکلزلردن کری قالممغه چالیشمقده اولوب، داخل مملکتده استعمال اولنانلرینی کندیلری یاپدقلری کبی، خارجه دخی چیقاریرلر. محصولات ارضیه-دن مشروبات و ماکولات متنوعه استحصال ایتمک صنعتنده فرانسزلر پک ایلری اولوب، فرانسه-نک بو جنس معمولاتی و هله شرابلریله سائر مسکراتی مشهوردر. کلیتلی شراب، قونیاق، شامپانییه، شکر، اسپرتو، شکرلمه، رچل و سائر اخراج اولنور. بخاردن بشقه ماکینه چوبیرمکده صو و هوا دخی قوللانیلوب، چاپلرک و حتی مد و جزرک دخی صورلندن استفاده اولنور. بوندن یکرمی ایکی سنه اولکی استاتستیکنده عموم ماکینه-لری فرق بیکی متجاوز ایدی. بهر سنه تقریباً ایکی بیک مقدارنده تزاید ایندیکنه باقیلیرسه، شمدی سکسان بش بیک راده-لرنده اولسه ترکدر. ماکینه-لر سایه-سندده زراعت چوق قوته محتاج اولمدیغندن، اکثر اهالی صنایعه سلوک ایتمکده-در. ماکینه-لرله استحصال اولنان معمولات و منسوجاتدن بشقه مجوهرات و دانتله کبی ال ایله یاپیلیر پک قیمتدار مصنوعاتی-ده چوقدر. صنایعک برنجی مرکزی پارس، ایکنجیسی لیون و اوچنجیسی لیله شهری اولوب، آنجق فابریقه-دن خالی همان هیچ بر قصبه یوقدر. محصولات ارضیه-سنگ کثرت و تنوعی و فابریقه-لرینک چوقلغی فرانسه تجارتک اساسی اولوب، سواحل و لیمانلرینک و سیر سفاننه صالح انهاریله جدوللرینک و دمیر یوللرینک کثرتی دخی تجارتی تسهیل ایدر. فرانسز سفاننک کثرتی و دنیانک

هر طرفه ایشلر واپور شرکترلی بر طرفدن فرانسه معمولاتی دنیانک هر طرفه سوق، و بر طرفدن-ده فرانسه اهالیسیله فابریقه-لرینک محتاج اولدوقلری محصولات و موادی مملکتلرینه جلب ایتمکده-در. فرانسه-یه ادخال اولنان مواد ایکی نوع اولوب، بر نوعی مملکتده چیقمیان قهوه، چای، بهارات کبی شیلر، و بر طاقمی-ده، فابریقه-لر ده بعد الاعمال چوغی یکین اخراج اولنمق اوزره، کیرن پیاغی، اییک، پاموق، دری و سائر-در. بو سببه مینیدر، که فرانسه-ده ادخالات اخراجاتدن زیاده اولوب، سنوی ادخالات بش بچق ملیار فرانغه قریب اولدیغی حالده، اخراجاتی بش ملیار فرانقدن دوندر. تجارتی برنجی درجه-ده انکلتزه ایله بعده صره-سیله بلجیقه، آلمانیه، ممالک مجتمعه، اسویچره، ایتالیا، روسیه، ممالک عثمانیه، اسپانیه، آمریکای جنوبی و سائر ایله اجرا اولنور.

فرانسه-نک وسائط اختلاطیه-سی پک چوق اولوب، کوبدن کوبه بیله مکمل جاده و آرابه یوللری واردر. دمیر یوللری تقریباً 40000 کیلومتره طولنده اولوب، فرانسه-نک بو یوللره مخصوص خریطه-سی بر بالیق آغی شکلنی کوستریر، که اک صیق جهتی شمال طرفی و علی الخصوص پارس جوارلریدر. بو دمیر یوللرک بر آزی دولتک و قصوری یرلی شرکترک النده بولنیور. یوقاریده دخی دیدیکمز کبی، انهارک اکثری سیر سفائنه صالح اوله-جق حاله قونمش، و بینلرنده بر چوق جدولر آچیله-رق، مختلف حوضه-لر و مانله-لر و حتی بتون فرانسه-نک اورته-سندن دکیزلر بیننده بیوک طرق مائیه حاصل اولمشدر. سیر سفائنه صالح نهرلرینک مجموع طولی 8400 و جدوللرک کی 5050 که مجموعی 13450 کیلومتره-یه بالغ اولیور. بوندن یدی سنه اولکی استاتستیقه کوره، فرانسه-نک تجارتیه مخصوص یلکن کمیلری 14128 و واپورلری 1066 که مجموعی 15194 عددنده اولوب، 932745 طونیلاته استیعابنده و 83098 بیکیر قوتنده-در. مذکور استاتستیقه نظراً واپورلری سنه-دن سنه-یه آرتمقده ایسه-ده، یلکن سفائنی آزالمقده-در. فرانسه-نک اورپا دکیزلرنده و آمریکای، و اوسترالیا و آفریکای غربی و جنوبی-یه و الحاصل دنیانک هر طرفه ایشلر جسیم واپورلری و بیوک قومپانیه-لری واردر. بو جهته ایکنجی درجه-ده بولنور، یعنی انکلتزه-دن صکره برنجیدر.

جزایرله برابر فرانسه-نک 7406 پوسته مرکزی واردر. دولتک تحت اداره-سنده 6419، دمیر یوللر شرکترلرینک و سائر شرکترک النده دخی 3179 تلغرافخانه بولنوب، مجموعنک یولی 96632 و تللرینک طولی 30561 کیلومتره-در. فرانسه-ده اساس اداره بلدییه اصولی اولوب، قصبه-لر و بیوک قریه-لر برر و کوچک قریه-لر ایکی اوچ ویا دردی بر دائرة تشکیل ایدر. بهر دائرة اهالیسی دائره-نک وسعتنه و کثرت نفوسه کوره 12 ایله 80 آره-سنده بر مقدارده اعضا و بر رئیس انتخاب ایدوب، رئیس والی ایالت طرفندن بعد التصدیق، ینه منتخب بر ویا ایکی معاونک-ده معاونتیه مجاناً دائره-سنگ ایشلرینی کورور. بر قاچ دائره بر ناحیه تشکیل ایدوب، ناحیه-لر اداره-دن زیاده عدلیه مرکزلیدر؛ و بهر ناحیه-ده بر محکمه صلحیه واردر. قضالر برر قائممقام ایله اداره اولنوب، بونلرک معیننده بهر ناحیه-دن برر کشی انتخابیه متشکل برر مجلس اداره بولنور، که سنه-ده ایکی دفعه اجتماع ایدوب، باشلیجه ویرکیلرک طرح و تحصیلی ایشلریله اشتغال ایدر. ایالتلر برر والینک تحت اداره-سنده اولوب، بهر ناحیه باشنه 6 سنه مدتله انتخاب اولنمش اعضادن مرکب برر مجلس منتخبلری-ده واردر، که بو مجلس سنه-ده ایکی دفعه اجتماع ایدوب، ایالتک کافه امورینی مذاکره و واردات و مصارف محلیه حسابلرینی تدقیق ایدر. والی دخی بو مجلسده بولنمق و ملاحظاتی بیان ایتمک حقتی حائز ایسه-ده، رأی ویرمک صلاحیتی یوقدر. نواحیه-کی صلح محکمه-لری 100 فرانغه قدر حقوق دعوالرینی کورمک و طرفینی صلحه قاندرمغه چالیشمغله موظدر. ایالت مرکزلی دخی قضا اعتباریه بهر قضاده بر محکمه ابتدائی بولنیور، که بر رئیس ایله اقلی ایکی اعضاء موظفه و مقداری غیر محدود اعضاء فخریه-دن مرکبدر. هر بر قاچ ایالت بر دائرة عدلیه اعتبار اولنوب، بو دائره-نک مرکزنده بر محکمه تمیز واردر، که بو وجهله بتون فرانسه 26 دائره عدلیه-یه منقسم و بو قدر محکمه تمیزی حاویدر.

فرانسه-نک جزایرله برابر واردات و مصارف سنویه-سی 158 1/2 ملیون فرانسنز لیراسی راده-لرنده اولوب، بوندن ماعداد کندی رسوم و وارداتلریله اداره اولنان بعض دوائرک-ده واردات و مصارفی 22 1/2 ملیون لیرایه قریبدر. فرانسه-ده یکریمی یاشنی اکمال ایدن افراد سن عسکری-یه داخل اولوب، 3 سنه نظامیه، 7 سنه ردیف، 6 مستحفظ و 9 سنه مستحفظ احتیاطی، که جمعاً 25 سنه عسکرلکه موظدرلر. نظامیه مدتی اوقویوب یازمق بیئلر ایچون بر، و بیلمینلر ایچون ایکی سنه-یه دخی تنزیل اولنوب، بونلر قریه ایله تقریق اولنور، و خانه-لرنده بولنملرینی ایجاب اید-جک عذر مقبوللری اولانلره دخی تعلیملرینی اوکرنکدن صکره اذن ویریلیر. ردیف و مستحفظ سنلرنده بولنانلر دخی معین مدتله ده تعلیمه دعوت اولنورلر.

فرانسه جزایرله برابر 18 دائره عسکریه و عموم فرانسه اردوسی-ده 18 قول اردویه منقسم اولوب، هر دائره-نک عسکری او دائره-نک قول اردوسنه منسوبدر، یعنی خدمت عسکریه-سنی کندی مملکتده اجرا ایدر. هر قول اردو ایکی فرقه پیاده، بر لوا سواری، بر لوا طویچی، بر طابور استحکام، بر بلوک نقلیه و بر آلائی ژاندارمه-دن مرکبدر. مستثنی اوله-مرق بعض قول اردولرک فضله-لری-ده واردر. کمرک و اورمان قولچیلری دخی قول اردولره مربوطدر. صلح زماننده فرانسه-نک جزایر و تونسله برابر قوه عسکریه-سی مع امرا و ضابطان 539027 افراد ایله 129576 آت و استردن مرکب اولوب، افراندن 30341 ی ارکان و امرا و ضابطاندر. ژاندارمه-سی دخی 65 ضابط ایله 22096 افراندن و کمرک و اورمان قولچیلری 30000 کشیدن عبارتدر. حرب زماننده مجموع قوه بریه-سنگ 3040000 مقدارینه ابلاغی مرتبدر.

دوئناماسی 30 برنجی و ایکنجی درجه جسامتده زرھلی، 49 قروآزور، 41 آویزو، 49 زرھلی و زرھسزطوپ چکر، 169 تورپیوز و 41 نقلیہ-دن مرکبدر. آنجق بو استاتستیق آلتی یدی سنہ-لک اولوب، او وقتدن بری فرانسه-نک سفائن حربیہ-سنی تزیید ایتمش اولہ-جغندہ شبہہ یوقدر. عساکر بحریہ-سی 37933 طائفہ، 1927 امرا و ضابطان، 4798 چرخجی و سائرہ ضابطان و افرادی و مع ضابطان 43078 سلاح انداز کہ جمعاً 78736 کشیدن مرکبدر. مستملکاتی-*. فرانسه-نک آوروپادن بشقہ کرہ ارضک دیکر قطعات اربعہ-سندہ دخی بر چوق یرلری اولوب، بو کونکی کونده انکلترہ-دن صکرہ اک زیادہ مستملکاتہ مالک و بو جهتجہ اک قوتلی فرانسه دولتیدر. فلمنک ایله اسپانیہ و پورتکیزک مستملکات دورلری کچمکده و آلمانیہ-نک دوری ہنوز یکی باشلامقدہ اولدیغندن، انکلترہ-دن صکرہ بحاریعیدہ-دہ اک قوتلی فرانسه-در. فرانسیہ-تایع اولان یرلرک بر طاقمی بسیتون فرانسز ادارہ-سندہ، و بر طاقمی-دہ حمایہ-سی تحتندہ بولنمق نامیلہ اسماً نیم مستقلدر. بو مستملکات و محمیاتک اسملریلہ مساحہ سطحیہ-لری بر وجہ آتیدر:

####

مملکت

مساحہ سطحیہ-سی

اھالیسی

آفریقادہ

جزایر

667100

3817303

سنغامییا

38006

146518

سودان فرانسوی

131600

283660

کینہ کورفری مستملکاتی

60000

700000

فرانسز قونغوسی (غومبون)

720000

5000000

قومور آطہ-لری

2067

48000

رؤتیون آطہ-سی

1979

170000

عیوق اسکله-سی

6000

22000

مداغسقار و ملحقاتی (حمایہ)

592000

4000000

جمعاً آفریقادہ

2218752

14187481

آسیادہ

هندستاندہ

508

275000

قوشینشیندہ

60000

1800000	قامبوج
100000	1500000
265000	آنام
5000000	تونكين
105000	10000000
530508	جمعا آسياده
18575000	آمريقادا
سنت پيروميكلون	120
6300	غوادلوپه و ملحقاتى
1868	183000
مارتينىق	988
175000	غويانه
78900	29767
جمعا آمريقادا	81876
394067	اوقيانىياده
يكي قالدونيه و ملحقاتى	21000
56000	ناهيلى و جزاير سائره
4000	30000
جمعا اوقيانىياده	25000
86000	جمعا يكون
2856136	33242548
\$	

بو مستملكاتدن هر برى حقتده كندى ماده-سندده تفصيلات و يرلدىكندن، بوراده تطويله حاجت يوقدر.

احوال تاريخيه-سى. *- فرانسى زمان قديمه-ده %غاليا\$ اسميله معروف اولوب، غال ويا كلت تسميه اولنان بيوك بر قوم ايله مسكون ايدى. آنجق غاليا رين مجراسندن و آلپ طاغلرندن بيرنه سلسله جبالنه-دك ممتد اولديغندن، اسكى غاليا شمديكى فرانسى-دن دها چوق واسع اولوب، بلجيقه-يى، فلمنكك ياريسنى، آلمانيه-نك بر آزينى و اسويچره-يى دخی شامل ايدى. غاللر اقوام آريه-دن اولوب، اسكى جرمانلر و ايليربانلرله مناسبتلرى وار ايدى، و بونلر دخی اونلر كى تاريخك ضبط و تعيين ايدده-مديكى بر زمانده آسيادن آروپايه كچه-رك، و آروپاي غربيده بولنمش اولان اهالى اصليه-يى بيرنه طاغلرينك اوتة-سنه پوسكوردده-رك، شمدي فرانسى دينلن يرده توطن ايتمشلر ايدى. اهالى اصليه مذكوره-نك (ايبير) دينلن

و بربر اقوامندن اولدیغی مظنون اولان بر قوم قدیمه منسوب بولندقلری، و پیرنه جهتنده البوم باقی اولان (باسق) لرك بولنرك بقیه السیوفی اولدقلری مظنوندر. غالر قبائل کثیره-یه منقسم اولوب، الك معروفلری بلج قبیله-سی ایدی. غالر غالباً حدودی داخلنده قالمیوب، کندیلری یغما کر بر قوم اولدقلرندن، پیرنه-یی کچه-رك، غالبجه و پورتکیزه کچمش اولدقلری % غالبجه\$ و % پورتو غالبیا\$ اسمرلندن آکلاشیلیر. بر طاقملری-ده مانشه دکیزی نی کچه-رك بیوک بر تانیه (یعنی انکلتره و اسقوچییه و ایرلانده) یه یابلمشلردی. میلاد عیسان اوچ درت یوز سنه اول غالردن ایکی فرقه رین ایرماغنی و آلپ جبالنی تجاوزله بر طاقملری طونه وادیسنی بالتعقیب مجارستان و بلغارستانه قدر ایلمش؛ و بر طاقملری ایطالیانک قسم شمالیسنی ضبط و اتروسقلری مغلوب ایده-رك، رومالیرک مغلوبله صاحب چیقمق ایستملری اوزرینه روما شهرینی دخی تخریب ایتمشلردی. بولنرك اورالرده برلشملرندن طولایی رومالیر ایطالیانک شمالنه % غالبیا چیزالپینه\$ یعنی آلپک بری طرفنده-کی غالبیا نامنی ویرلردی. مؤخرأً غالردن بر گروه بحرأً یونانه کچوب، کندیلرینه قاتیلان بر طاقم یونان سرسریلرله برابر کوچک آسیایه تجاوزله، آنقره و کنغری جهتلرینی ضبط، و اوراده توطن ایتمشلردی؛ و مملکت مذکوره بولنرك اسمنه نسبتله % غالاتیا\$ تسمیه اولنمشدی. غالر مدنیتدن محروم، جسور و جنکاور بر قوم اولوب، قورو دیواردن ابنیه و صمانله اورتیلی دائرویی قلبه-لر یاپار، و بر طاقملری اورمانلرده بارینیردی. طبیعت و جوسما علائم و احوالنی تجسم ایتمشله-رك، یابدقلری قبا بر طاقم بتلره عبادت، و بولنره بعضأً انسان دخی ذبح ایدرلردی. راهلری (دروید) دینلوب، سحر و طبابت ادعاسنده دخی بولنوردی، و بولنرك خلق اوزرینه حکم و نفوذلی زیاده ایدی. غالر بر دولت تشکیل ایتمیوب، قبائله منقسم ایدلر؛ و رؤسالردن بعضلری وقت وقت قوت پیدا ایدوب، دائره نفوذینی توسیع ایدرلردیسه-ده، بقا بوله-جق حکومت و دولت تأسیسنه مقتدر اوله-مازلردی. فرانسه-نک سواحل جنوبیه- سنده قارتاج و یونان مهاجرلری بر طاقم قصبه-لر و تجار تکاهلر تأسیس ایتمشلردی. قرتاجیلرک مغلوبیت و اضمحلانده صکره بولنرك مهجرلری دخی یونانلیرک الینه کچمش، و بولنر اورالرده خبلی چو غالمشلردی. مرکزلی % ماسالییا\$ دیدکلری مارسلیه شهری ایدی.

نهایت میلاد عیسی (عم) دن 154 سنه مقدم رومالیر اسپانیه طریقنی تأمین ایچون سواحل مذکوره-ده یونان مهاجرلرینک امدادیله غالبیاک ضبطنه کیریشوب، 33 سنه اوغراشدقدن صکره % پرووانسه\$ یعنی ایالت تسمیه ایندکلری قسم جنوبیسنی الیه ایتمشلردی. آنجق بر طرفدن غاللرک ایکیده برده عصیانلری و بر طرفدن جرمانلرله سائر اقوامک تجاوزلری میلاددن 57 سنه مقدم روما سردارلرندن پرووانسه و الیسی بولنان مشهور (یولیوس قیصر) ی بتون غالبیاک فتحنه کیریشمکه مجبور ایتمش؛ و 52 تاریخنه-دک بش سنه طرفنده بو فتوحات اکمال اولنه-رق، بو مملکت روما دولت عظیمه-سی ممالکنه منضم اولمش ایدی.

غالر رومالیرک ضبطنه کچر کچمز، استقلاللرینی و حتی جنسیتلرینی بیله اونودوب، تمامیله رومالیره تابع اولمش؛ و بولنرك اخلاق و عاداتنی آله-رق، پک آز زمانده عادتا کندیلرله فایناشمشلردی. خرسیتیانلق تا ایکنجی قرن میلادیده غالبیاه دخول ایدوب، درنجی قرن میلادیده % تور\$ پستیوسی بولنان سنت مارتن طرفندن مملکتک هر طرفنه نشر اولنمشدی. خرسیتیانلقدن صکره لاتین لسانی هم حکومت هم مذهب لسانی اولمغله، غالر رومالیرک ضبطنه کچدکن صکره درت بش قرن طرفنده لسان ملیلرینی بسبتون اونودوب، یالکز بر تانیه جهتنده-کی اهالی محافظه ایده-بیلمش؛ و دیکرلری لاتینلاشه-رق، غلط بر لاتینجه ایله تکلمه باشلامشلردی.

روما دولتک انقساننده غالبیا بالطبع غرب ایمیراطورلغی حصه-سنه دوشوب، متعاقبأً اوروپایه شمال شرقیدن گروه گروه اقوام وحشیه هجومه باشلاویوب، روما دولتک اداره-سی دخی بوزلمش اولمغله، بو مملکت سوأ، آلن، و اندال و غوت کبی یغماکر اقوامدن چیکنمش؛ و بشنجی قرن میلادی اوائلنده جنوب و جنوب غربی قسمی ویزیغوتلرک، شرق جنوبی قسمی بورغونلرک، رین مجراسنک قسم اعلاسی آلمانلرک، شمال طرفی فرانکلرک، شمال غربی قسمی اسکی کلنلرک بقیه-سی اولان برتونلرک الینه کچمش؛ و یالکز اورته طرفنک بر مقداری رومالیرک تحت اداره-سنده قالمشیدی. اقوام جرمانیه-دن اولوب، غالبیاک قسم شمالیسنی الیه ایتمش اولان فرانکلر اقوام مذکوره-نک الك جسور و ماهرلری اولمغله، کاه رومالی والیرله امداد و کاه کندیلرینه قارشلی حرب ایده-رك، دائره قوتلرینی توسیع، و کیده-رك بتون غالبیایی و بعض وقتلرده آلمانیه-نک-ده بر قسمنی ضبط ایتمشلردی.

فرانکلر حکومتک تأسسندن صکره غالبیا اسمی اونودیوب، بولنره نسبتله مملکت فرانسه تسمیه اولنمش؛ و فرانکلر مرور زمانله جرمانلقدن چیقوب، فرانسه لاشمشلردر. فرانق حکمدارلرینک برنجیسی (مرووه) عد اولنوب، ایلك سلاله-یه بوکا نسبتله مرووینجیان نامی ویریلیرسه-ده، اصل فرانسه-یی تحت اداره-سنه آله-رق دولتی تأسیس ایدن بونک تورونی برنجی قلوویس اولوب، ابتدا خرسیتیانلغی قبول ایدن-ده بودر.

آنجق قلوویسک وفاتنده اوغللری 511 تاریخنده دولتی بینلرنده تقسیم ایتمکله، پارس، مچ، سوآسون و اورلیان حکومتلری وجوده کلوب، 558 ده برنجی قلووتر بتون فرانکلر دولتی بر اداره-یه آله-رق توحید ایتمش ایسه-ده، 561 دن 613 تاریخنه-دک بینلرنده تفرقه-لر و داخلی محاربه-لر ظهور ایدوب، نهایت فرانسه: آوستراسیا، نوستریا، بورغونیه و آکیتانیه اسملریله درت دولته منقسم اولمشدی. بولنرك الك قوتلیسی آوستراسیا و ایکنجی درجه-ده نوستریا ایدی. آوستراسیاده مرووینجیانلرک حکمی زائل اولوب، سپاهیلرک تحت تحکمنده اوله-رق بر نوع جمهوریت تأسیس ایتمش؛ و (هریستال) فاملیاسنه منسوب دوقه-لر ریاست ایتمکه باشلامشلردی. 687 تاریخنده آوستراسیا نوستریا غلبه چالوب، ایکیسی برلشمش؛ و آوستراسیا دوقه-سی ((سرای امینی)) عنوانیله نوستریا قرالک مدیر امورلری اولمش ایدی. متعاقبأً

بورغونیه دخی بونلره عرض اطاعت ایتمش؛ و آکیتانیه اندلسدن کچن غزه الاسلام طرفندن استیلا اولنمغله، سرای امینی بولنان شارل مارتل طرفندن تخلیص و دولت مذکوریه الحاق اولنمغله، 732 تاریخنده یکیدن بتون فرانسه اداره و واحده آلتنه آلمش ایدی. 752 تاریخنده سرای امینی بولنان (پیین برف) مروینجیان سلاله-سنه منسوب اوچنجی شیلدریقی اسقاطله، بو سلاله-یه ختام ویره-رک، و کندیسی تختی ضبط ایده-رک، قارلووینجیان سلاله-سنه منسوب اوچنجی حکمداری اولمشدر. بونک اوغلی مشهور شارلمان اسپانیه-نک ایله ایتالیا و آلمانیه-نک برر قسمنی و اسویچره و باویره-یی ضبط ایده-رک، 800 تاریخلرنده ایکنجی غرب ایمپراطورلغی تسمیه ایتدیکی بر بیوک دولت تأسیس ایتمشدی. بو دولت آنجق یاریم عصر قدر سوروب، بعده ورثه بیننده فرانسه ایتالیا و آلمانیه قرالقرینه منقسم اولمش؛ و ایمپراطورلق عنوانی ایتالیا و آلمانیه-ده حکم سورن شعبه-لره و بعده آلمانیه پرنسلیرینه انتقال ایتمشدر. بو انقسامدن صکره فرانسه-ده حکم سورن قارلووینجیان حکمدارلرینک قوت و نفوذی تندی-یی یوطونوب، دره-بکلری حکم و قوت قزانش؛ و بونلردن (قاپت) فاملیه-سنه منسوب (اودون) اسمنده بری 887 تاریخنده تختی ضبط ایدوب، 893 و 896ده ایکی دفعه قارلووینجیان سلاله-سی تخته اعاده اولنمش ایسه-ده، 897ده قطعاً سقوط ایدوب، هوغ قاپت تختنده تقررله، قاپتیان سلاله-سی مستقل قالمشدر. بو یکی سلاله-یه منسوب حکمدارلرک برنجیلری حسن اداره و تدابیر حکیمانه ایله فرانسه-نک داخلی قوتنی و خارجی حکم و نفوذینی تزیید ایتمشلر-سه-ده، بعده نسللری بر چوق شعبه و قوللره منقسم اولوب، جمله-سنک حکومته مداخله-لرندن بالاستفاده دره بکلرینک یکیدن حکم و نفوذلری تزیید ایده-رک، فرانسه-نک بعض طرفلری و علی الخصوص جنوبیه-کی آکیتانه و غاسقونیه و سائر خطه-لر همان مستقل بر حاله کیرمش؛ و غرب جهتلری انگلیزلر طرفندن استیلا اولنمشدر. 1429 تاریخنده (ژانه دارق) اسمیله شهرت شعار بر قیز ظهور ایدوب، خارق العاده بعض ادعایلره فرانسزلرک عروق حمیتنی تحریک ایده-رک، فرانسه-یی ورطه هلاکدن و بولندیغی حال تذبذب قورتارمش؛ و متعاقباً اون برنجی لویی دره بکلرینک دائره نفوذلرینی بر قات دهها تحیدیله، دولتک قوتنی تزیید ایتمش ایسه-ده، اخلافنک و علی الخصوص برنجی فرانسوانک عمومی پولنیقه-یه قاریشمسیله خارجی محاربه-لرده افنای قوت ایتمی و پروتستانلرله قتولیکلر آره-سندده ظهور ایدن محاربات داخلیه فرانسه-یی بیوک بر ضعف و فتوره دوشورمش؛ و بونک نتیجه-سی اوله-رق، قاپتیان سلاله-سنک حکم سورمکده اولان (والوا) شعبه-سی 1589ده اوچنجی هنزی ایله منقرض اولوب، نوبت حکومت ینه بو سلاله-نک (بوربون) شعبه-سنه کچمشدر. بونلرک زماننده علی الخصوص اون درنجی لویی زمانلرنده فرانسه-نک قوتی و آوروپاچه حکم و نفوذی زیاده آرتمش؛ و اون بشنجی لویی زماننده تدبیرسزلک سائقه-سیله مستملکاتچه بعض ضایعات کورلمش ایسه-ده، ادبیات و علومک ترقیاتی سایه-سندده فرانسه آوروپاچه مرکز معارف حکمنه کچوب، فرانسز لسانی لسان عمومی اولمشدر. 1795ده ((اداره)) نامیله بر هیئت حکومت تشکیل اولنمشدی. بو صره-ده جنراللق رتبه-سنی احرازله اقتدار عسکرینکی کوسترشمش اولان ناپولیون بوناپارت 1799ده قونسلوس نامیله اداره اموری ایینه آلب، 1804ده ایمپراطورلغنی اعلان ایتمش؛ و فرانسه-ده تأمین اسایشه موفق اولمش ایسه-ده، بونکله قناعت ایتمیوب، جهانگیرانه فتوحانه کیریشمکله، هم بتون آروپانک راحتنی قالدیرمغه هم-ده فرانسزلری بیهوده یره تلف ایتدیرمکه باشلادیغندن، نهایت انکلتره، پروسیه، آوستریا و روسیه کندیسینک علیهنده اتفاق ایدوب، 1814ده ناپولیونی اسقاطله، بوربون خانداننه منسوب اون سکزنجی لویی-یی فرانسه-نک قراللق تختنه اقعاد ایتمشلردر. ناپولیون ایرتیبسی سنه فرانسه-یه عودتله، حکومتی استرداد ایتمش ایسه-ده، دول مشار ایها طرفندن و اتزلوده مغلوب اولوب، %سانته هلنه\$ آطه-سنه نفی اولنمشدر. اون سکزنجی لویی مشروطیتی قبول ایتمش ایسه-ده، خلفی اونجی شارل بو اصولک پک علیهنده بولندیغندن، 1830ده بوربون خانداننک اورلیان شعبه-سنه منسوب لویی فلیپ اقعاد اولنمش؛ و 1848ده جمهوریت تشکیل اولنمغله، بیوک ناپولیونک یکنی لویی ناپولیون رئیس انتخاب اولنوب، 1851ده آنسزین ایمپراطورلغنی اعلانله، اوچنجی ناپولیون نامنی آلمشدر، 1879ده بلا سبب پروسیه-یه اعلان حرب ایدوب، کندیسی و معینی اولان مارشال بازن کلینتلی اردولرله تسلیم اولنه-رق، فرانسه-یی بر بیوک ورطه-یه آتمشدر. کندیسی پروسیه عسکرینک النده اسیر ایکن، فرانسزلر اعلان جمهوریت ایدوب، الیوم بو حکومت دوام ایتمکده-در.

فرانسه-ده حکومت سورن حکمداران و رؤسا اسامیسیله ابتدای حکومتلری بر وجه آتیدر:

###

1. مرووینجیان سلاله-سی

مروه

448

برنجی شیلدریق

458

برنجی قلوویس

481

قلودومیر %اورلیانده\$

511

برنجی تیری %مچده\$

511

برنجی ٹوڈبرٹ %مچدہ\$	534
ٹنودبالد %مچدہ\$	548
برنجی شیلڈبرٹ %پارسدہ\$	511
برنجی قلوٹر %سوآسوندہ\$	511
برنجی قلوٹر بتون فرانسہ-دہ	558
برنجی سیجبرٹ %اوستراسیادہ\$	561
ایکنجی شیلڈبرٹ	575
ایکنجی ٹوڈبرٹ %اوستراسیادہ\$	596
برنجی قاریبرٹ %پارسدہ\$	561
غونتران %اورلیان و بور غونیه-دہ\$	561
ایکنجی تیری %ابتدا اورلیان و بور غونیه-دہ\$	596
برنجی شیلڈبرٹ %ابتدا سوآسوندہ\$	567
ایکنجی قلوٹر %ابتدا سوآسوندہ\$	584
ایکنجی قاریبرٹ %آکیتاندہ\$	628
برنجی داغوبرٹ	628
ایکنجی سیجبرٹ %اوستراسیادہ\$	638
ایکنجی قلوویس %نوستریا و بور غونیه-دہ\$	638
اوچنجی قلوٹر %نوستریا و بور غونیه-دہ\$	656
ایکنجی شیلڈبرٹ %اوستراسیادہ و بعدہ بتون فرانسہ-دہ\$	670
ایکنجی داغوبرٹ %اوستراسیادہ\$	674
اوچنجی تیری %ابتدا نوستریادہ و بعدہ بتون فرانسہ-دہ\$	679
اوچنجی قلوویس	691
اوچنجی شیلڈبرٹ	695
اوچنجی داغوبرٹ	711
دردنجی قلوٹر	717

ایکنجی شیلپریق
715
دردنجی تیری
720
فترت
737
الی
742
اوچنجی شیلدیریق
742
الی
752
2. قارلووینجیان سلاله-سی
پپین در یستال (اوستراسیا دوقه-سی)
687
تئودوآلد (اوستراسیا دوقه-سی)
714
شارل مارتل (اوستراسیا دوقه-سی)
715
قارلومان (اوستراسیا دوقه-سی)
741
پپین برف (قارلومانله برابر بعده یالکز)
741
پپین برف (بتون فرانسه-ده)
752
قارلومان (شارلمانله برابر)
768
شارلمان (یالکز)
771
برنجی لویی (دبونر)
814
ایکنجی شارل (شوو)
840
ایکنجی لوی (بغ)
877
اوچنجی لویی و قارلومان
879
قارلومان (یالکز)
882
شیشمان شارل (ایمپراطور)
884
اودون (قاپتیان سلاله-سندن)
887
اچنجی شارل (ساده)
898
برنجی روبرت (قاپتیان سلاله-سندن)
922
راؤل (قاپتیان اقرباسندن)
923
دردنجی لویی (دوترمر)

936	لوتر
954	بشنجی لویی (فنیان)
986	3. قاپتیان سلاله-سی هو غ قاپت
987	ایکنجی روبرت
996	برنجی هنری
1031	برنجی فیلیپ
1060	آلتنجی لویی (شیشمان)
1108	یدنجی لویی (کنج)
1137	ایکنجی فیلیپ (شانلی)
1180	سکزنجی لویی (آرسلان)
1223	طقوزنجی لویی %سنت لویی\$
1226	برنجی نسل یعنی فیلیپ نسلی اوچنجی فیلیپ (جری)
1270	برنجی شعبه دردنجی فیلیپ (کوزل)
1285	اوننجی لویی (هوتن)
1314	برنجی ژان (پوستوم)
1316	بشنجی فیلیپ (طویل)
1316	دردنجی شارل (کوزل)
1323	\$ ###
	ایکنجی شعبه یعنی والو شعبه-سی آلتنجی فیلیپ (والو آلی)
1328	ایکنجی ژان (ایی)
1350	بشنجی شارل (حکیم)
134?	والو شعبه-سنگ برنجی قولی آلتنجی شارل (سوکیلی)
1380	

يڊنجى شارل (مظفر)
1422
اون برنجى لويى
1461
سكزنجى شارل
1483
والوا شعبه-سنگ ايكنجى اورليان قولى
اون ايكنجى لويى
1498
برنجى فرانسوا
1515
ايكنجى هنرى
1547
ايكنجى فرانسوا
1559
طقوزنجى شارل
1560
اوچنجى هنرى
1574
ايكنجى نسل يعنى روبرت ويا بوربون نسلى
دردنجى هنرى
1589
اون اوچنجى لويى (عادل)
1610
بوربون نسلنگ برنجى شعبه-سى
اون دردنجى لويى (بيوك)
1643
اون بشنجى لويى (سوكيلى)
1715
اون آلتنجى لويى
1774
اون يڊنجى لويى (اسماً)
1793
اداره جمهوريه
1792
اداره ناميه حكومت
1795
قونسلس ناميله برنجى بوناپارت
1799
04 برنجى ايمپراطورلق
بوناپارت برنجى ناپوليون
1804
ايكنجى ناپوليون (اسماً)
1815
بوربون نسلنگ اعاده-سى
اون سكزنجى لويى
1814
ايمپراطورلغك اعاده-سى
برنجى ناپوليون (ثانياً)
1815

بوربون نسلنك تكرار اعاده-سى

اونجى شارل

1824

بوربون نسلنك ايكنجى اورليان شعبه-سى

لويى فليپ

1830

لويى ناپولوين بوناپارتك تحت رياستنده

جمهوريت

1848

05 ايكنجى ايمپراطورلق

اوچنجى ناپوليون بوناپارت

1852

06 اداره اخيره

رئيس موسيو تير

1871

رئيس مارشال ماق ماهون

1873

رئيس موسيو ژول غروى

1879

رئيس موسيو سعدى قارنو

1888

رئيس موسيو قازيمير پريه

1895

رئيس حاضر موسو فليكس فور

1895

\$

1-3373-5

فرانسه آطه-سى

#1

فرانسه-نك اسكى تقسيماتنده بيوك بر خطه اولوب، شمالاً بيقارديه، غرباً نورمانديه، جنوباً اورليانه و نيورنه، شرقاً دخى شامپانيه خطه-لريله محاطدر. همان هر طرفندن انهارله محاط اولديغندن، بو اسمله تسميه اولنمشدر. مركزى پارس شهرى ايدى. شمديكى تقسيماتده سينه ايلتيله سينه مع آوزه، سينه مع مارنه، آوزه واسنه ايلتيرينك اك بيوك قسملرينى و %لوآره \$ ايله %نيوره \$ ايلتيرينك برر كوچك پارچه-سنى حاويدر. بو خطه اسكيدن برى طوغريدن طوغرييه فرانسه قراللغنه تابع اولوب، يالكز قارلووينجيان سلاله-سنىك اوخر حكومتنده قسم اعظمى فرانسه دوقه-لرلينك تحت اداره-سنده بولنمش؛ و بونلرك قراللغه كچمسييله يكيين فرانسه قرالرينك بلا واسطه تصرفنه كيرمشدى.

2-3373-5

فرانسه آطه-سى

#1

[(موريس)) ماده-سنه مراجعت بيوريله.]

3-3373-5

فرانشويل

#1

فرانسه-نك اڪ مشهور هيڪتر اشلرندن اولوب، 1548ده %فامبري\$ده طوغمش، و 1615 تاريخنده وفات ايتمشدر. ايتالياده تحصيل صنعتله، بر خيلى وقت اوراده قالبوب، فلورانسه آفادمياسنك اعضاسندن اولمش؛ و بعده درنجى هنرى طرفندن فرانسه-يه دعوت اولنه-رق، بونك و اون اوچنجى لويينك زماننده بر طاقم مشهور هيڪالر وجوده كنيرمشدر.

1-3374-5
فرانسه فونته
#1

فرانسه-نك اسكى تقسيماتنده شرق جهتنده بر بيوك خطه اولوب، شمالاً لورنه، غرباً شامپانه و بورغونيه، جنوباً برسه خطه-لريله، شرقاً دخى اسويچره ايله محاط ايدى. مركزى بزانسون شهري ايدى. قسم شرقيسنده %ژوره\$ سلسله-سى ممتد اولور. ساؤنه، دوب، ان نهرلريله تابعلرى بو خطه داخنده جريان ايدرلر. هواسى طاغلرده صوتوق و آچق يرلرنده اولدقجه صيچاقدن. اراضيسى منبت اولوب، باغلرى چوق و شرابى مشهوردر. سائر مسكراتى و بينيرى دخى مقبولدر. صنايعى خيلى ايلرى اولوب، ساعت فابريقه-لرى واردر. اهالييسى ذكى، چاليشقان، اداره-لى و مهماننواز اولوب، ايجلرنده خيلى مشاهير يتيشمشدر. شمديكى تقسيماتنده ژوره، دوب و يوقارى ساؤنه اسملريله اوچ ايالته منقسمدر. و قتله كاه فرانسه-يه و كاه آلمانيه و اوستريايه تابع اولوب، اوننجى قرن ميلاديه آبريجه بر فونتلق صورتنده اداره اولنمغه باشلامش؛ و اون درنجى لويى طرفندن فرانسز قرالغنه الحاق اولنمشدر.

2-3374-5
فرانق
#1

جرمانيه اقوامندن اسكى بر قومدر، كه آلمانيه-نك غرب شمالى جهتنده و سر، رين و ماين ايرماقلىرىنك مجرالرى آره-سنده ساكن اولوب، هيچ بر حكومت و دولته تابع اولمقسزين كندى باشلرنده ياشادقلىرندن، حر و مستقل ديمك اولان بو اسمله تسميه اولنمشلردى. بونلرك بر طاقملرى غاليلانك يعنى اسكى فرانسه-نك شمال غربى جهتنده و بعضلرنده رين ايرماغنك ساحل يميننده و قولونيه شهري اطرافنده يرلشمشلردى. ميلادك 240 تاريخنده نرانق اقوامى بر نوع حكومات متفقه هيئتى تشكيل ايدبورلردى. بعده روماليلرك تحت اداره-سنده بولنان غاليلانك سائر طرفلرينه تجاوزه باشلايوب، روماليلره قارشى بر چوق محاربه-لر ايتمش؛ و تجاوزلرنده اصرار ايدوب، مرور زمانله كسب نفوذ و قوت ايدمرك، روما ايمپراطورلرينك اعاد و اسقاطنه دخى قارشمغه باشلامشلردى. بشنجى قرن ميلادى اوائلنده شمالدن اقوام وحشيه گروه گروه تجاوزه باشلاقلرنده، فرانقلر خيلى وقت روماليلره صادق قالبوب، اقوام مذكوره-يه مقاومت ايتمشلرسه-ده، نهايت روما دولتنك سقوطنه مانع اوله-ميه-جقلىرىنى آكلارينجه، كنديلرى دخى بر حصه قوپارمغه شتاب ايدوب، غاليلانك شمالندن باشلايه-رق، و تدريجاً آشاغويه اينمرك، نهايت حكمدارلرى (قلوويس)ك زماننده مملكت مذكوره-نك قسم اعظمه مالك اولمغه، بر قاچ دولت تشكيل، و متعاقباً خرسيتيانلغى دخى قبول ايتمشلردر. او وقتدن غاليا مملكتنه بونلرك اسمنه نسبتله %فرانسه\$ نامى ويرلمكه باشلامشدر. فرانقلر مرور زمانله جرمانيقلدن چيقوب فرانسزلاشمشلردر. فرانسه-ده او وقتدن برى حكم سورن قراللىر فرانقلرك نسلندن اولوب، بر قاچ سلاله-يه منقسمدر. ((فرانسه)) ماده-سنگ احوال تاريخيه-سى بحثنه مراجعت. [فرانقلر اندلس حكومت اسلاميه-سيه محدود بولندقلرندن، و اهل صليب محارباتنده دخى اڪ زياده فرانسزلىر كوريندقلرندن، (فرانق) اسمى (فرنك) و (افرنج) صورتنده السنه شرقيه-ده آروپالى معناسيله مستعمل اولوب، انگليز، آلمان، ايتاليان و سائر آروپا اممنه مشتركا اطلاق اولنيور؛ و بتون آروپايه ياخود غرب و شمال قسمنه %فرنكستان\$ نامى ويريليور. فرانقلر اساساً سپاهيلك صورتنده اداره اولنور يغماكلر و جنكاور بر قوم اولوب، رؤسالرى دره بلكلى ايدرلردى.

3-3374-5
فرانق
#1

فلمنكلى بر عائله-در، كه اعضاسندن بش مشهور رسام كلوب، اون آلتنجى قرن ميلاديه %آنور\$ و پارسده ياشامشلردر. بعض اثرلرى موزه-لرده موجوددر.

4-3374-5

فرانق

#1

مشاهیر اطبادن اولوب، 1745 تاریخنده باده-نك % روتالین \$ قصبه-سندھ طوغمش، و 1820 ده وفات ایتمشدن. کوتینکه و پاپویه دار الفنونلرنده فن طب تدریسيله مشغول اولوب، بعده عسکری خسته-خانه-لرینی تنظیم ایچون، ویانه-یه جلب اولنمش؛ و بیوک ناپولیون کندیسینی فرانسه-یه جلبه چالیشمش ایسه-ده، تکلیفاتی رد ایتمش ایدی. فن طب و حفظ صحتھ دائر و علی الخصوص معلومات طبیه-نك تعمیمی حقتده آلمان لساننده متعدد جلدلردن مرکب مشهور تألیفاتی واردن.

1-3375-5

فرانقفورت

#1

بو اسمله آلمانیده ایکی بیوک شهر واردن:
برنجیسی % ماین \$ نهری اوزرنده اولمغله، #2 و آمانجه #3 دینلوب، غربی پروسیه-نك % هسه-
ناسو \$ ایالتنده، % ویسبادن \$ سناغنده و ویسبادنك 32 کیلومتره شرقنده اوله-رق، مذکور نهرک رین ایرماغنه دوکلدیکی محلدن 35 کیلومتره یوقاریده و ایکی کنارنده، " 43' 6" 50° عرض شمالی ایله 21' 6° طول شرقیده و بر قاچ دمیر یول خطنك نقطه تقاطعنده واقعدن. غایتله کوزل بر محلده مؤسس مهم و تجارتکاه بر شهر اولوب، 180000 اهالیسی،
اطرافنده مفرح تفرجگاهلریله باغچه و کوشکلری، نهرک اوزرنده 14 کمرلی و 330 قدم طولنده کارکیر بر کوپریسی، پک اشلك چارشیسی، متعدد بانکه-لری، بازار و پنایرلری، کلیتلی ذخایر تجارتی، اطرافنده پک چوق فابریقه-لری، مکمل موزه-سی، بیوک کتبخانه-لری، نباتات و حیوانات باغچه-لری، پک واسع مطبعه-لری و کلیتلی کتابلر نشر ایدر صحافخانه-لری، شیلر و کوته ایله فن طباعتک موحدلری اولان کوتنبرغ، فوست و شفرک و بو شهرده ظهور ایتمش سائر مشاهیرک تونجدن هیکللی، مصنع کلیسالری و بونلرک اک بیوکنده اسکی آلمانیه ایمپراطورلرینک تتویجی آییننه مخصوص منبری و جوارنده هنگام تتویجده ایمپراطورلرک کیبک صیدینه مخصوص بولنمش واسع بر اورمانی واردن. وقتيله مستقلاً اداره اولنور بر شهر اولوب، آلمانیه حکومت متفقه-سی مجلس عمومیسنك دخی محل اجتماعی ایدی. پروسیه-یه الحاقنده استحکاماتی هدم اولنمشدر. اک اول نشر اولنان یومی غزته بو شهرده چیقوب، 1625 تاریخندن یعنی 272 سنه-دن بری الیوم دوام ایتمکده-در. اسکی بر شهر اولوب، فرانفلر زماننده قاعده حکومت بولنمش؛ و بر چوق وقایع تاریخیه-نك محل جریانلی اولمشدر.

-* - ایکنجیسی % اودر \$ ایرماغی اوزرنده واقع اولمغله، #1 و آمانجه #2 دینلوب، وسطی پروسیه-
نك % براندبورغ \$ ایالتنده و برلینک 81 کیلومتره شرق جنوبیسنده اوله-رق بر قاچ دمیر یول خطنك محل تقاطعنده 5" 22' 52° عرض شمالی ایله 13' 12° طول شرقیده واقعدن. سناق مرکزی اولوب، 55724 اهالیسی، کوزل سوقاقریله ابنیه و تفرجگاهلری، اسکین موجود دار الفونوی (برسلاو) ه نقل اولنمش ایسه-ده، دیگر مکمل مکتبلری، علوم و فنون جمعیتلری، نباتات باغچه-سی، کوزل بر کتبخانه-سی، ایشلك تجارتی، بازار و پنایرلری و متعدد فابریقه-لری واردن. نهر شهره قدر سیر سفاننه صالح اولمغله، بو نهرک اوزرنده برلینک اسکله-سی حکمنده اولوب، کیتدکجه اهمیتی و اهالیسی چوغالمقده-در. اسکی استحکاماتی هدم اولنه-رق، تفرجگاهلره تحویل اولنمشدر.

2-3375-5

فرانقفورت

#1

آمریقای شمالیده ممالک مجتمعه حکومت مرکزیه-سندن کنتوکی حکومتک مرکزی بر قصبه اولوب، کنتوکی نهری اوزرنده و بونک % او هیو \$ نهرینه منصب اولدیگی محلدن 96 کیلومتره یوقاریده، 14' 38° عرض شمالی ایله 87° طول غربیده واقع و 5400 اهالییی جامعدن. غایتله کوزل بر موقعه مؤسس اولوب، قصبه-نك اوکنده نهرک 100 متره وسعتی اولمغله، سفانن اورایه قدر چیقار. نهرک اوزرنده بر کوپریسی واردن.

3-3375-5
فرانقلن، بنیامن -*
#1

امریقای شمالی ممالک مجتمعه-سنگ حکیم شهری اولوب، انکلز جنسیتنه منسوبدر. 1706 تاریخ میلادیسنده ممالک مذکور-ه-نک § مساجوست% حکومتده بوستون شهرنده طوغمشدر. فقیر بر صابونجینک اوغلی اولوب، دستکاهجیلکله بر مطبعه-یه کیرمش؛ و نظام و اداره سایه-سنده آز وقتده اولدقجه سرمایه-یه مالک اولوب، 1729ده فیلادلفیاده کندی باشنه بر مطبعه آچه-رق، ناموسکارانه بر ثروت ایدنمشیدی. او وقتدن منافع عمومی-یه خدمت ایتمک هوسنه دوشوب، بر کتبخانه ایله بر جمعیت ادبیه تأسیس، و معارفی عوام ناس بیننده تعمیم مقصدیله بر طاقم غزته-لر و رسائل موقونه ایله سالنامه-لر نشر ایتمش؛ و حکومتک کندیسنه اظهار افتقار ایتمسیله، 1736ده پانسیلوانیه مجلس منتخبنک کاتبی اولوب، بعده اعضالغه کچمش؛ و عساکر ملیه-نک تشکیلی و مکاتب و خسته-خانه-لر تأسیسی کبی امور نافعه و خیریه-نک قبولنه چالیشمشدر. بو مساعیسیله برابر فنونله دخی توغل ایدوب، الکتریقه متعلق بر چوق کشفیاته موفق اولمش؛ و از آن جمله الکتریق ایله بلدیمرک بر اساس اوزرینه مؤسس اولدیغنی کشف ایدوب، پاراتونری (یعنی دافع صاعقه-یی) و فرانقلن صوبه-سی دینلن بر اصول تسخنی ایجاد ایتمشدی. 1753ده پوسته مدیر عمومی اولوب، 1757ده وطننک منافعی مدافعه ایچون مبعوثاً لوندیره-یه اعزام اولنه-رق، بر خیلی امتیازات استحصالنه موفق اولمش ایسه-ده، 1775ده ممالک مجتمعه-ده انکلز حکومتنه قارشی قیام ظهور ایدنجه، وطننه عودته مسارعت ایتمش؛ و وصولنده انعقاد ایدن قونغر-یه پانسیلوانیه طرفندن وکیل نصب اولنه-رق، اسباب مدافعه-نک استحضارنده و اشینغونه یاردم اید-رک، ممالک مجتمعه-نک تأمین استقلالنه خدمت ایتمشدر. 1778ده اسنمداد ایچون فرانسه-یه اعزام اولنه-رق، حسن قبول کورمش، و هر تکلیفی قبول ایتدیمرکه موفق اولمشدی. 1788ده امور سیاسی-دن چکیلوب، ایکی سنه صکره 84 یاشنده وفات ایتمشدر. وفاتنده آمریکا مجلس عمومی بر آی و فرانسه مجلسی اوچ کون ماتم طوتمشدر. فرانقلن حکمت طبیعییه و سائر فنونده ید طولی صاحبی اولمغه برابر امور سیاسی-ده ماهر، و فرت محبت وطنیه و حمیتله متصف و اخلاق و فن ثروتده استاد اعظم اولوب، افعالی دخی اقوالنه موافق اولدیغندن، حرکاتی عموم ایچون بر نمونه امتثال ایدی. علم اخلاقنده کندیبه مخصوص بر اصولی وار ایدی. بر کوچک چفتلکنی فنه تطبیقاً ایشلده-رک، اهللییه علمی و عملی خواجه-لق ایدردی. الحاصل ممالک مجتمعه تمدن و تریسنه باشلیجه فرانقلن سبب اولمشدر. آثاری اوچ جلد اوزره جمع و نشر و اکثر السنه-یه ترجمه اولنمشدر. اسمی ممالک مذکور-ده بر چوق معموره و ایالتلره ویرلمشدر.

1-3376-5
فرانقلن، سیرجون -*
#1

انکلتره مشاهیر بحریونندن اولوب، 1845ده قطب شمالینک آمریکا جهنتدن سفائن ایچون بر طریق آچمق مقصدیله کمی ایله او جهته عزیمت ایتمش؛ و بعده کندیسندن خیر آله-مدیغندن، زوجه-سنگ مراجعتی اوزرینه، متعدد بحریون تریسنه کوندریلوب، بونلر قطبده بر طاقم کشفیاته موفق اولمش؛ و هودسون قوینده قبودان فرانقلنک کمیسی انقاضنه دسترس اولنه-رق، 1847 تاریخندن بوزلرده تلف اولدیغی آکلاشلمشدر. لوندیره جغرافیا جمعیتی عائله-سنه بیوک بر مکافاة ویرمشدر.

2-3376-5
فرانقور
#1

فرانسه مشاهیر ریاضیونندن اولوب، 1773ده پارسده طوغمش، و 1849ده وفات ایتمشدر. علوم ریاضیه و هیئنه دائر و فنونک بین العوام تعمیمی تسهیل اید-جک بر قاچ تألیف معتبری واردر. بعض فنون قاموسلرینک جمع و تحریرینه دخی اشتراک ایتمش؛ و عمرینی تدریس و تألیفله کچیرمشدر.

3-3376-5
فرانقولی
#1

اسپانیه-نك قنالونیه خطه-سندھ طراغونه اسكله-سی قربنده آق دكیزه دوکیلور بر قصبه ایرماق اولوب، مذکور قصبه-یه قریب محله صولری جدولرله طاغیدیلہ-رق، واسع بر اووه-یی احیا ایدیور.

4-3376-5

فرانقونیه

و آلمانجه فرانکن #1 آلمانیای وسطیده باویره قراللغك قسم شمالیسنی تشکیل ایدن بر خطه اولوب، آشاغی، یوقاری و وسطی فرانقونیه اسمرلیله اوچ ایالته منقسمدر. شمالاً تورینکه و صاقسه، شرقاً چهستان، جنوباً نفس باویره، غرباً دخی وورتمبرغ ایله محاط و محدوددر. مساحه سطحیه-سی 22974 مربع کیلومتره اولوب، 1889797 اهالیسی واردر. شرق جهتی طاغلق اولوب، فیختلکبیرکه ایله فرانکنوالد طاغلی ممتد اولور. تاممیله رین ایرماغی حوضه-سندھ بولنوب، باشلیجه نهری %ماین\$ ایله بوکا تابع %رنیج\$ و %ساله\$ چاپلریدر. اسکی فرانقونیه دوقه-لغك قسم شرقیسندن عبارتدر. [زیاده تفصیلات ایچون ((باویره)) ماده-سنه مراجعت.]

5-3376-5

فرانقونیه

دوکه-لغی #1 اسکی آلمانیه ایمپراطورلغك مرکب اولدیغی اون دائره-نك بری اولوب، ابتدا فرانفلرک تحت ضبطنده اولمغله، فرانسز تورینکه-سی و شرقی فرانسه تسمیه اولنمش؛ و اونجی قرن میلادیده دوکه-لق صورتنده بر اداره-یه تحویل اولنه-رق، فرانقونیه تسمیه اولنمشدی. چهستان، باویره، سوآبه، یوقاری و آشاغی رین، یوقاری صاقسه و تورینکه دائره-لرلیله محاط ایدی. آلمانیه دوابرینك اك کوچکی ایسه-ده، اك معمور و مهمی اولوب، بر طاقم مستقل شهر و قصبه-لری و پستقوسلق دائره-لرینی دخی حاوی ایدی. مرکزی %نورمبرغ\$ شهری ایدی. فرانقونیه دوکه-لرنندن بر قاجی آلمانیه ایمپراطوری اولمشیدی. اون اوچجی قرن میلادی اواخرنده فرانقونیه بر چوق کوچک دره بکلکرینه منقسم اولوب، بولنرک هر بری کسب استقلال ایتمکله، دوکه-لغك یالکز اسمی قالمش؛ و بعده تورینکه ایله برلشدیریلوب، 1512ده ایمپراطورلغه الحاق اولنمش؛ و 1814ده بیوک ناپولیونك سقوطنده قسم شرقیسی باویره-یه الحاق، و قسم غربیسی حکومت متجاوره بیننده مقاسمه اولنمشدر.

1-3377-5

فرانقه-ویلا

#1

بو اسمله ایثالیاده بر قاج قصبه اولوب، اك بیوکلری بروجه آتیدر:
%فرانقه ویلا فونتانه\$ که اوترانته ایالتنك بر بندیسسی قضاسنده و بر بندیسینك 32 کیلومتره غربنده واقع اولوب، 17000 اهالیسی، دباغخانه-لری و بز، بو کلی اقمشه و چوراب فابریقه-لری واردر.
*- %فرانقه ویلا دی سیچلیه\$ که سیچلیه جزیره-سندھ مسینه ایالتنك %قاسترو رآله\$ قضاسنده و قاسترو رآله-نك 36 کیلومتره جنوب غربیسنده و %القنطره\$ نهری اوزرنده واقع اولوب، 4205 اهالیسی و ایپک و پاموق ایپلیکخانه-لری واردر.

2-3377-5

فرانکر

#1

فلمنك %فریزه\$ ایالتنده %لیواردن\$ قضاسنده و لیواردنك 16 کیلومتره غربنده و بر جدولك اوزرنده واقع بر قصبه اولوب، 4700 اهالیسی، ایپلیکخانه-لری و صابون و طوغله فابریقه-لری واردر. بو قصبه-ده 1585ده تأسیس اولنمش بر دار الفنون وار ایکن، 1811ده بیوک ناپولیون طرفندن لغو اولنمشدر.

3-3377-5
فرانکنبرغ
#1

صاقسه قرالغنگ %اسویچقاؤ\$ ایالتنده %شمیچ\$ قضااسنده و شمیچك 13 کیلومتره شمال شرقیسنده بر قصبه اولوب،
10460 اهالیسی، مصنع بر کلیساسی، ایپلیکخانه-لری و باصمه ایپکی قماش فابریقه-لری وارد.

4-3377-5
فرانکنتهال
#1

باویره-نگ رین پالاتیناتی ایالتنده و رین ایرماغی ساحل یسارندن 3 کیلومتره مسافه-ده اسپیره قضااسنده و اسپیره-نگ 28
کیلومتره شمال غربیسنده بر قصبه اولوب، 7840 اهالیسی و چاک و تل و سائره فابریقه-لری وارد.

5-3377-5
فرانکشتائن
#1

پروسیه-نگ سلزیه خطه-سند بر سلاؤ سناغانده و بر سلاؤك 60 کیلومتره جنوب غربیسنده اوله-رق بر قاچ دمیر یول
خطنك نقطه تقاطعنده واقع قضا مرکزی بر قصبه اولوب، 7485 اهالیسی، لنکت معدنی، ماکینه فابریقه-سی، بغدادی و
کتن و توتون تجارتی، اسکی بر قلعه خرابه-سی و جوارنده ایکنجی فردریق طرفندن چهستان حدودنده یاپلمش
مشهور %سبیلبرغ\$ قلعه-سی وارد.

6-3377-5
فرانکهاوزن
#1

آلمانیه-ده %اشوار جبورغ رودلستاد\$ پرنسکلنك %اونتر هر شتافت\$ ایالتنده و رودلستادك 76 کیلومتره شمال
غربیسنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب، 5500 اهالیسی، لنکیت معدنی، میاه معدنیه-سی، قاپلیجه-لری و آلات موسیقیه
فابریقه-لری، بر اسکی قلعه خرابه-لری و بیوک بر مناره-سی وارد.

7-3377-5
فراؤرت
#1

اسکی یونان مورخلری آثارنده و اونلردن مأخوذ اوله-رق آوروپا توار یخنده %مدیا\$ مملکت قدیمه حکمدارانن صره-سند
مذکور اولوب، (دیوکس)ك اوغلی اولدیغی، و بر چوق یرلر ضبط ایندکدن صکره، آثوریلر طرفندن مغلوب اولوب،
(کمی آخار)ك کندیسنه خلف اولدیغی بیان اولنیور. ایرانیلرک کندی تاریخلرنده بو حکمدارک اسمنی بولمغه یعنی بو بابده
ایکی تاریخی تطبیقه موفق اوله-رق، تورانده (آرناجتاد) اسمیله یاد اولنان حکمدارک عینی اولدیغی دخی ظن اولنمشدر.

8-3377-5
فراؤشتاد
#1

شرقی پروسیه-نک پوزن سناغانده و پوزنك 90 كيلومتره جنوب غربیسنده قضا مركزی بر قصبه اولوب، 6395 اھالیسی، یوك و كنز منسوجات دستكاهلری و جوارنده-کی تپه-لرده بر دكرمنلری واردر. 1706 تاریخنده اسوجیلر بو قصبه-ده روسلرله لهیلیری مغلوب ایتشلردر. لهیلر عندنده اسمی (وشووه)در.

1-3378-5

فراوی، ابو عبد الله كمال الدین محمد بن الفضل الصاعدی

مشاهیر فقها و محدثیندن اولوب، 441 تاریخنده نیشاپورده طوغمش؛ و اوراده تحصیل علم ایتدکن صکره، بغداده عزیمتله، ابو اسحق شیرازی و ابو بکر بیهقی و ابو القاسم قشیری و امام الحرمین کبی ائمه-دن استماع ایدوب، حجازه دخی سیاحت و ایفای حج ایتمش؛ و بغداد و نیشاپورده و عظ و تدریس و افاده ایله اشتغال ایدوب، 530 تاریخنده وفات ایتمشدر. روایتنده امین و معتمد اولوب، حقنده ((الفرای الف راوی)) یعنی فراوی بیك راوی دكر دیرلردی. اجدادی خوارزمك %فراو\$ قصبه جغندن اولمغله، بو نسبتله شهرت بولمشدر.

2-3378-5

فراهان

[[فراهان]] ماده-سنه مراجعت بیوریله.]

3-3378-5

فراپیروغ

#1

آلمانیه-ده صاقسه قر اللغنك در سده ایالتنده و در سده-نك 35 كيلومتره غرب جنوبیسنده و بر قاچ دمیر بول خطنك نقطه تقاطعنده واقع قضا مركزی بر قصبه اولوب، 25350 اھالیسی، صیرمه-لی اقمشه، چوخه، دانته، یوك ایبلیك فابریقه-لری، دباغانه-لری، بویاخانه-لری، جوارنده كوش معدنلری، مكممل بر معدنیات مکتبی و كوچك لکن مهم بر علم الارض موزه-سی واردر. قصبه-نك و جوارلرینك اھالیسی معدنچیلکده-کی مهارتلیله مشهور اولوب، معادن اخر اچیچون دنیانك هر طرفنه کیدرلر. علم الارضه دائر الك اولکی کشفیات دخی فراپیروغده وقوع بولمشدر. *- بو اسمله اوستریا و مجارستان دولتتك %موراویه\$ خطه-سنده %ناییتچاین\$ سناغانده و ناییتچاینك 15 كيلومتره شرق شمالیسنده دخی قضا مركزی بر قصبه اولوب، 4950 اھالیسی، بیوك بر چوخه فابریقه-سی و یوكسك قله-لی مصنع بر کلیسای واردر.

4-3378-5

فراپیورغ

#1

آلمانیه-ده بو اسمله بر قاچ قصبه اولوب، اسمله بر قاچ قصبه اولوب، شایان تذکار اولانی سیلزیاده بر سلاؤ سناغانك %اشوایدینچ\$ قضا سنده و اشوایدینچك 13 كيلومتره غربنده واقع اولانیدر، كه 7850 اھالیسی و منسوجاتله اجزاء کیمیویه فابریقه-لری و دباغانه-لری واردر.

5-3378-5

فراپسیکن

یاخود فراپسینگ #1 باویره-نك یوقاری باویره ایالتنده و مونیک 35 كيلومتره شمال شرقیسنده اوله-رق طونه-یه تابع %ایسار\$ نهری اوزرنده قضا مركزی بر قصبه اولوب، 8255 اھالیسی واردر.

6-3378-5

فر اینوالده

#1

پروسیه-ده براندبورغ ایالتک پوچدام سنجاغنده و برلینک 53 کیلومتره شمال شرقیسنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب، 6010 اهالیسی، لکیت معدنی، قاپلیجه-لری و قراله مخصوص بر سرایی واردر.

7-3378-5

قربیر

ما وراء النهرده جیحون ایله بخارا آره-سندده و جیحون قربنده اسکی بر قصبه اولوب، بعض مشاهیر علمانک مسقط رأسی بولمشدن.

8-3378-5

قربری، ابو عبد الله محمد بن یوسف

مشاهیر محدثین اولوب، ((جامع صحیح))ی بخاری حضرتلرینک کنديسندن روایت ایدنلرک اخیریدر. 320 تاریخنده وفات ایتمشدر. آنف البیان %فربر قصبه-سندن ایدی.

9-3378-5

فرتو

#1

مجارستانک غرب جهتنده %لیته ایله %باقونی طاغری آره-سندده و %سویرون ایله %موسون ایالتلری بیننده بر کول اولوب، شمالدن جنوبه بویی 32 کیلومتره و اکی 8 ایله 12 کیلومتره آره-سندده-در. حداسی طونه مجراسندن 15 متره آلچق اولوب، بو مجرادن بعض تپه-لرله ایرلمش ایسه-ده، شرق جهتنده-کی چایرلق ارو-نک خندقلرندن نهر مذکورک طغیاننده صولر بو کوله طولار؛ و بو سببده بعضاً توسع ایدوب، بعض دفعه تبحراتله بسبتون قورومق درجه-سنه کلیر.

10-3378-5

فرته ماسه

#1

فرانسه-نک %اورنه ایالتنده %دومفرون قضااسنده و دومفرونک 22 کیلومتره شرقنده ناحیه مرکزی بر قصبه اولوب، 6050 اهالیسی، معتنا منسوجات فابریقه-لری و صنایع اوپه-سی واردر. *- برته اسمی دیگر اسملره اضافتله فرانسه-ده دیگر بر اوچ کوچک قصبه و قریه-یه-ده علم اولمشدر.

1-3379-5

فرتیت، دار-*

#1

سودان شرقیده بر بیوک خطه اولوب، °6'40 ایله °8'10 عرض شمالی و °30'23 ایله °50'24 طول شرقی آره-لرنده ممتد اولور. شمال شرقی قسمنک صولری نیلک تابعلرندن بحر الغزاله، جنوب غربی جهتنک میاه جاریه-سی قونغو

ایرماغنه، منتهای غربنک صولریده چاد کولنه دوکیلن %شاری\$ ایرماغنه دوکلور. بو وجهله میاه جاریه-سی آفریقانک هر طرفنه آقمغله، بوکسک بر موقعه بولندیغی آکلاشیلور. شمالاً %دارفور\$ و جنوباً %نیام نیام\$ مملکتلریله محدوددر. اهاالیسی بسبتون زنجی اولمیوب، سیاه اولدقلری حالده، سیمالری دوز کون و قافقاس برقنه منسوبدر. قبائل مختلفه-یه منقسم اولوب، جمله-سی مسلمدرلر. نیام نیاملرله دائمی صورتده مخاسماتده بولنورلر. اسکیدن بری بر طاقم اسپرجیلر و خطه-ده یرلشوب، بعده نونه-ایلر فیل دیشی تجارتی آچمشلردی. 1291 تاریخده خدیویت مصریه طرفندن عسکر سوق اولنه-رق، دارفرتیت تحت انضباطه آلمش ایکن، متمدینک ظهورندن صکره و اداره منتظمه-دن چیقوب، شمعی سائر سودان شرقی ایله برابر بونک خلفری یدنده بولنیور.

2-3379-5
فرج، ملک ناصر ابو السعادات

مصر و شامده حکومت سورن ملوک چراکسه-نک اینگیسی اولوب، ملک ظاهر سیف الدین بر قوفک اوغلیدر. 801 تاریخده، پدینک وفاتی اوزرینه، اون یاشنده ایکن، تخته کچوب، ایکی سنه صکره حلب و شام جهتلری تیمورلنک طرفندن ضبط اولنش؛ مصر عسکری دهشته دوچار اولوب، قاچمغله، بعده چراکسه بیننده نفاق دوشه-رک، نهایت 808ده صاحب ترجمه فرار و اختفا ایندیکندن، برادری عبد العزیز تخت مصره اعقاد اولنش ایسه-ده، اوچ آی صکره فرج ظهور ایدوب، تختی استرداد ایده-رک، رادرینی قتل ایندیرمش؛ و دها آلتی بچق بیل حکومت سوردکن صکره، مظالم واقعه-سندن طولایی خلق غلو ایدوب، 815 تاریخده امراسندن شیخ نوروز ایله دمشق قربنده ایندیکی محاربه-ده قتل، و نعشی مزبله-ده ترک اولنشدی.

3-3379-5
فرج

اندلسده وادی الحجاره دخی دینلن و الیوم اسپانیوللرجه بو اسم عربیدن غلط اوله-رق (غو آد الاجاره) دینلن شهرک نام دیگر عربیسیدر. [(غو آد الاجاره)) ماده-سنه مراجعت.]

4-3379-5
فرج

فارسک منتهای شرقنده بر قصبه اولدیغی جغرافیون عرب آثارنده مسطوردر.

5-3379-5
فرج الله

عن اصل ایران شعراسندن اولوب، تیریزلی ایدی. اورا حاکمی شهزاده قاسم میرزانک کتابجیسی ایکن، بعده تجارت طریقله استانبوله کلمش؛ و 1268ده وفات ایدوب، بوشع جوارنده دفن اولنمشدر. ترکجه و فرانسزجه-یه دخی آشنا ایدی. شو مطلع اونکدر:

@@@
رخ جانانی کورمک دائما فکر و خیالمدر.
سمندر تک ینار آتشد اولمق حسب حالمدر
\$

6-3379-5
فرجان، تشنیه صینه-سیله

اوائل دور اسلامده خراسان ایله سیستانه مشترکاً ویریلن اسمدر.

7-3379-5

فرجه

#1

ایتالیانك اسكى لاتيوم خطه-سنده (وولق) قومنه مخصوص بر شهر قدیم اولوب، قبل المیلاد 495 تاریخنده رومالیر طرفندن ضبط اولنمش، و بعده اهالیسی قیام ایتدیکندن، ینه قبل المیلاد 329 و 314 تاریخلرنده یکیدن ضبط، و روما مهاجرلریله اسکان، و قبل المیلاد 125ده تکرار ایدن عصیان اوزرینه (اوپیموس) طرفندن کاملاً تخریب ایدلمش ایدی. الیوم (چپرانو) اسمیله کوچک بر قصبه-در.

8-3379-5

فرجنال

#1

اسپانیه-نك استرامادوره خطه-سنده %بادایوز\$ ایالتنده و بادایوزك 100 کیلومتره جنوب شرقیسنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب، 6000 اهالیسی و اسکی بر قلعه-سی وارد.

9-3379-5

فرح

فرس شعر اسندن اوچ ذاتك مخلصیدر:
برنجیسی (فرح الله شوستری) ایرانده-کی شوستر سمتلرندن اولوب، هندستانه رحلتله دکنك حیدر آباد شهرنده اورا حکمدارینك التفات و احسانلرینه نائل اولمشیدی. شو بیت اونکدر:

@@@

مغان که داله انکور آب میسازند

ستاره میسکتند آفتاب میسازند

\$

*- ایکنجیسی (فرح الله برخی) بو دخی عن اصل ایرانلی اولوب، هندستانه سیاحت ایتمشیدی. بعضلری (فرح الله) یازمشلر، و بعضلری آنف الترجمه فرح الله شو سترینك عینی اولدیغنی ادعا ایتمشلردر. شو بیت جمله اشعار ندندر:

@@@

ای صبر بارك الله رحمت بیاری تو

مارا بدست هجران بکذاشتی و رفتی

\$

*- اوچنجیسی هندستانده لاهور مضافاتندن %امن آباد\$ قصبه-سندندر. شو ایکی بیت جمله اشعار ندندر:

@@@

سحر دیدم زیار غنچه شاخ نازکی خم شد

بیاد آمد سلام یار و من از خویشتن رفتم

رسد چون وارت میت بماتم خانه شور افتد

قیامت رفت بروادی چو مجنون مرد و من رفتم

\$

1-3380-5

فرح آباد

ایرانک مازندران ایالتنده و بحر خزر ساحلنده اوله-رق %بر فروش\$ک 30 کیلومتره شمال شرقیسنده و %تجان\$ نهری منصبنده بر قصبه و اسکله اولوب، شاه عباس ماضی زماننده 16000 اهالیسی وار ایکن، شمدیکی حالده یالکز بیک قدر نفوسی واردر. شاه مشار الیهک بر بیوک سر اینک خرابه-لری موجوددر.

2-3380-5

فرح آباد

هندستانک آکره ایالتنده و آکره-نک 145 کیلومتره شرقنده اوله-رق کنک ایرماغنک ساحل یمیننده بر شهر اولوب، 70000 اهالیسی، نوابله مخصوص بیوک بر سرایی، ضربخانه-سی، ایپک و پاموق منسوجات دستکاهلری و کشمیرله ایشلک تجارتی واردر.

3-3380-5

فرحنگر

هندستانک دهلی ایالتنده و دهلینک 50 کیلومتره جنوب غربیسنده کوچک بر حکومت اسلامیة ممتاز-نک مرکزی بر قصبه اولوب، 10730 اهالیسی واردر.

4-3380-5

فرخار

ترکستان شرقیده خطا و کاشفر جهتنده بر ولایت اولدیغی و بوندن بشقه ترکستانده ایکی فرخار دها بولندیغی بعض کتب فارسیه-ده کورلمشدر.

5-3380-5

فرخاری

قدمای شعرای فرسندن اولوب، ترکی الاصلدر. امیر کیکاوسک خدمتنده بولنمش؛ و ((وامق و عذرا)) حکایه مشهوره-سنی سلاک تظمه چکمشدر.

6-3380-5

فرخ افندی

متأخرین علما و شعراء عثمانیه-دن اولوب، قریمی الاصلدر. 1256 تاریخنده وفات ایتمشدر. ارباب ثروتدن اولوب، بعض میراتی دخی واردر. بعده ماملکی قضاوزه اولمشیدی. ترکجه بر تفسیر شریفی واردر؛ و مثنویک یدنجی جلدینی دخی نحیفینک کینه ذیلاً و نظماً ترجمه ایتمشدر. دیگر خیلی اشعاری دخی اولدیغی مروی ایسه-ده، کندیسی امحا ایتمشدی.

7-3380-5

فرخ زاد

فرس ملوک قدیمه-سندن اولوب، ساسانیان سلاله-سنگ یکرمی سکزنجی حکمداری و خسرو پرویزک اوغلیدر. شیرویه-دن صکره ظهور ایدن تشویشاتی متعاقب ایران کبراسی سلاله قدیمه-یه منسوب بر حکمدار جسنجوسنه قویلمغله، روم دیارنده خسرو پرویزک بر اوغلی بولندیغنی خبر آله-رق، صاحب ترجمه-یی جلب، و تخته اقعاد ایتمش اولدقلری مرویدر. فرخ زاد یالکز بر آی حکومت سوروب، بندکانندن بری طرفندن مسموماً وفات ایتمشدر. بونک خلفی ساسانیانک اخیرری اولان بزدردر.

8-3380-5

فرخ زاد

غزنویلرک یعنی آل سبکتکین ملوکک سکزنجیسی اولوب، ملوک مذکورہ-نک اوچنجیسی اولان مسعودک اوغلی و مؤسس دولت سلطان محمودک تورونیدر. 444 تاریخنده عمی عبد الرشیدک و بونک قاتلی طغرلک قتلندن صکره غزنه-ده تخته قعودله، 6 سنه کمال عدالت و مرحمتله حکومت سوردکن، 450 تاریخنده وفات ایتمشدن.

9-3380-5

فرخ سیر، محمد

دهلیده حکومت سورن ملوک تیموریه-دن اولوب، عظیم الشان بن بهادر شاه اول بن عالمکیر شاهک اوغلیدر. 1098 تاریخنده دنیاپه کلمشدن. پدری برادری جهاندار شاهله ایندیکی محاربه-ده قتل ایلمش اولمغله، جهاندارک جلوسنده صاحب ترجمه بنکاله-په قاچمش؛ و بعده سید حسین علی خانک سعیلله اله آبادده عسکر ترتیب ایدوب، جهانداره قارشی ایندیکی محاربه-ده غالب کله-رک، 1124 تاریخنده دهلی تختنه قعود ایتمش؛ و برادری عبد الله خانی قطب الملک عنوانیله وزیر و مرقوم سید حسینی امیر الامرا ایتمشیدی. آلتی سنه ایله اوچ بچق ای حکومت سوردکن صکره، 1131 تاریخنده مومی ایله قطب الملک ایله دیگر بر برادری اوزرینه خروجه کندیسنی اسقاط و حبس و بعده قتل ایتمشلردن. معهود انکلیز قومپانیه-سی الک اول بونک زماننده بعض امتیازاته نائل اولمشیدی.

1-3381-5

فرخ فال

دهلی ملوک تیموریه-سندن همایون شاهک اولادندن اولوب، 962 تاریخنده کابلده طوغمشدر.

2-3381-5

فرخنده، میر -* - علی خان

نظام عنوانیله هندستانک دکن جهتنده حکومت سورن ملوکدن اولوب، 1257 تاریخنده پدری اسکندر جاهه خلف اوله-رق حیدر آباد تختنه قعود ایتمشدن.

3-3381-5

فرخی، ابو الحسن علی بن قلوغ

اعظام شعرای ایرانندن و سلطان محمود غزنویک خدمتنده بولنان شعرای سبغه-دن اولوب، بر روایت کوره سیستان حاکمی امیر خلفک بنده زاده-سی اولوب، امیر مشار الیهک استیصالندن صکره بر مدت بر دهقانک خدمتنده بولنمش؛ و بعده بلخ حاکمی امیر نصر بن ناصرک یاننه کیدوب، بونک مدحنده بعض قصیده-لر نظم ایتمکله، التفات و احسانلرینه نائل، و اورادن غزنه-په عزیمتله، سلطان محمود سبکتکینک خواص شعراسی و عنصرینک شاکردانی زمره-سنه داخل اولمش؛ و پادشاه مشار الیهک جوائزندن مال فراوان قزانمش ایدی. سمرقنده کیدر ایکن قطاع طریق طرفندن صوبلمغله، اموال مسروقه-سنک پادشاه مشار الیه طرفندن تضمین اولندیگی مرویدر. دیوان اشعاری ماوراء الهمده بیوک شهرت قزانمشیدی. صنایع شعره متعلق ((ترجمان البلاغه)) عنوانیله بر اثر معتبری دخی واردن. شو بر ایکی بیت جمله اشعارندندر:

@@@

تاپردن نیلگون بر روی پو شد مرغزار
پرنیان هفت رنگ اندر سر آرد کوهار
خاکرا چون ناف آهو هسک زاید بیقیاس
بیدرا چون پرطوطی یرک روید بیشمار

\$

4-3381-5

فرخی

اونجی قرن هجری عثمانلی شعراسندن دخی ایکی ذاتک مخلصیدر:
برنجیسی صاروخان سنجاغنک آق حصار قصبه-سندن اولوب، اوراده کتابت و تولیتله قناعت ایتمشدی. شو بر ایکی بیت اونکدر:

@@@

پادشاهم خاتم لعل در افشانک می وار
عالمه حکم ایتمکه مهر سلیمانک می وار
خوان حسنکده نه-دندر کوستررسک لعلکی
ای افندم بن قولکه یوقسه احسانک می وار

\$

*- ایکنجیسی قسطمونیلی اولوب، عزلت کزین بر آدم ایدی. بین الخلق شهرت و شیوع بولمش بعض مقطعات و مطالعی وارد. شو بیت اونکدر:

@@@

عالمک چون کذران اوزره درر عیش و غمی
بنی مسرور و ملول ایتمیه ذوق و المی

\$

5-3381-5

فرد، ابو الحسن بن شاه نعمة الله

فرس متاخرین شعراسندن اولوب، 1265 تاریخنده وفات ایتمشدر. مرتب دیوان اشعاری وارد.

6-3381-5

فردیچیا

#1

دانیمارقه-نک بوتلاند خطه-سنده و کوچک %بالت\$ بوغازینک مدخلنده اوله-رق %ریبه\$ قصبه-سنگ 60 کیلومتره شمال شرفیسنده بر قصبه اولوب، 6000 اهالیسی و استحکاماتی وارد.

7-3381-5

فردریق

#1

بو اسمله آلمانیه-ده اوچ ایمپراطور کلمشدر:
برنجیسی (باربروس) یعنی قرمزی صقاللی لقبیله ملقب اولوب، سوآیه دوقه-سی یکچشم فردریقک اوغلیدر. 1121 تاریخ میلادیسنده طوغوب، 1152ده عمی اوچنجی قونرادک وفاتی اوزرینه ایمپراطورلق تختنه کچمش؛ و لهستان ایله دانیمارقه و آله حکومتلرینی تخت اطاعتنه آلدقن صکره، ایثالیاده بر طاقم دوقه-لقلری ضبط و استردادله اوغراشه-رق، بونلرک حامیسی اولان پاپا اوچنجی آکساندر ایله بوزشمش؛ و بونک طرفندن آفروس ایدیلوب، عفوینی استحصال ایچون آیاقلرینه قیانمق مجبور بیتنده بولنمش؛ و بعده 1189ده یوز بیک عسکرله اهل صلیبه قاتلوب، عسکری کاملاً تلف، و کندیسی سلفکه نهرنده غرق اولمشدی. اوغلی آلتنجی هنری خلفی اولمشدر.

*- ایکنجیسی آلتنجی هنرینک اوغلی و برنجی فردریقک تورونی اولوب، 1197ده پدیرینه خلف اولمش ایسه-ده، ایمپراطورلق ادعاسنده بولنان برونسویق پرنسی اوتون و سوآیه پرنسی فیلیپ ایله اوغراشوب، نهایت 1218 تاریخنده،

بر اهل صلیب سفری ایتمک شرطیله، پایا اوچنجی اینوسانک معاونتنه مظهر اولمغله، مرقومانه غلبه چاله-مرق، ایمپراطورلوقده تقرر ایتمش؛ و آنجق سوزنده طورمدیغندن، پایا طقوزنجی غر غورآر طرفندن آفروس اولدقن صکره، 1228ده اهل صلیب ایله شرقه عزیمت ایدوب، بلا حرب قدسی ملک کاملدن اله-مرق، قدس قرالی عنواننی آلمش؛ و آنجق بعض حرکات مخالفه-ده بولنمغله، پایا طرفندن یکیدن آفروس اولوب، عودتنده ایتالیانک بر قاچ جهنتی عصیانده بولمغله، بو فسادلری باصدیررکن، چوق شدت کوستروب، طائفه رهبان حقدده دخی بو معامله-یی دریغ ایتمه-مش، و کلیساری یغما ایتدیرمش ایدی. بونک اوزرینه پایا درنجی اینوسان طرفندن اسقاطی اعلان اولنه-مرق، تورینکه پرنسی (هنری راسپون) ایمپراطورلوقه نصب اولنمش؛ و فردریق 1250ده کدر و مایوسیت و تعبدن تلف اولمشدر. ظالم و سفیه ایدیسه-ده، پک ذکی و عالم و بر قاچ لسانه آشنا اولمغله، ممالک اسلامیه-دن کتیرمش اولدیغی بر طاقم کتب عربیه-یی و از آن جمله آرسطو و بطلموسک آثار مترجمه-سنی لاتیجه-یه ترجمه ایتدیرمش؛ و شرقده کوردیکی آثار مدنیت و عمرانی تقلیده چالیشه-مرق، آروپا مدنیتک اوپانمه-سنه خدمت ایتمشدر. برنجی فردریق نامیله سیجلیتینک ده قرالی ایدی.

*- اوچنجیسی ((صلحپور)) لقبیله ملقب اولوب، آوستریا دوقه-سی ارنستک اوغلیدر. 1415ده طوغوب، ابتدا بشنجی فردریق نامیله آوستریا دوقه-سی اولدقن صکره، 1440ده، ایکنجی آلبرتک وفاتی اوزرینه، آلمانیه ایمپراطورلوقه انتخاب اولنه-مرق، کوشک بر آدم اولمغله، مجار قرالی (مانیاس قورون)ک عثمانیلره قارشى طلب ایتدیکی امدادی ایده-مدیکندن، مومی ایله عثمانیلرله مصالحه ایتدکن صکره، ویانه-یی ضبط ایدوب، 1490 تاریخنده-دک بش سنه محافظه ایتدیکی کی، (شارل تمر) دخی کندیسندن رین ممالکی اوزرینه اولان حقوق حکمرانیدی آلمش ایدی. مع هذا اوغلی ماقسیملیانه بور غونیه وارثه-سی ماریه-یی تزویج ایتمکله آوستریا خاندانک استقبالی تأمین ایتمشدی. 1493ده وفات ایتمشدر.

*- ینه آوستریا دوقه-لرندن ((کوزل)) لقبیله ملقب فردریق دخی 1314 تاریخنده، یدنجی هنرینک وفاتی اوزرینه، آلمانیه ایمپراطورلوقه بعض طرفلردن انتخاب اولنمش ایسه-ده، باویره پرنسی لویی اکثریت قزاندیغندن، ببنلرنده محاربه آچیلوب، 1322ده فردریق مغلوب و اسیر اولمش؛ و اوچ سنه محبوس قالدقن صکره، علناً و رسماً ایمپراطورلق ادعاسندن صرف نظر ایتمکه اجبار اولنمشدی.

1-3382-5

فردریق

پروسیه قرالردن دخی بو اسمله ایکی کشی کلمشدر:

برنجیسی 1657 تاریخنده طوغوب، 1688ده اوچنجی فردریق نامیله پدري فردریق و یلهلم برینه براندبورغ پرنسی اولمش؛ و عثمانیلره قارشى واقع اولان امدادینه مکافاة، 1702ده ایمپراطور لئوپولد طرفندن پروسیه دوقه-لغی قرالغله تحویل ایله، کندیسى ایلك قرالی طانینمش ایدی. کریم و سخی و ترقی یورور بر آدم اولمغله، ارباب علم و هنری جمع و حمایه ایده-رک، (هاله) دار الفنونى و رسم آفادیاسیله برلین آفادیاسنى بالتأسیس بوکا حکیم شهیر لیبینچی رئیس نصب ایتمش؛ و صنایعی پک ایلری کورتورمش ایدی. 1713ده وفات ایتمشدر.

*- ایکنجیسی ((بیوک)) لقبیله ملقب اولوب، برنجی فردریق ویلهلم اوچنجی اوغلیدر. 1712ده طوغوب، 1740ده پروسیه قرالی اولمش؛ و او سنه ایمپراطور آلتنجی شارلک وفاتیه قیزی ماریه ترزه-نک آلمانیه تختنه کچمسندن بالاستقاده، سیلزیه خطه-سنی استیلا، و بر آره-لق فوت ایتمش ایسه-ده، 1745ده استرداد ایتمش؛ و بعده اون سنه سورن صلح و اسایش اثناسنده پروسیه-ده علوم و معارف و تجارت و صنایعی ایلریلتمش؛ و فرانسه-دن ولتر، دیدرو، دالمبرت و سائر حکماء عصری سراینه جلب ایله، حقلرنده پک چوق حرمت و التفات کوسترمش؛ و کندیسى دخی علوم و ادبیاته انتسابله فرانسز لساننده منظوم و منثور بر چوق تألیفاته موفق اولمش ایدی. پروسیه-یه هر جهتجه او درجه-ده ترقی ایتدیرمشدی، که دول متجاوریه-یی اندیشه-یه دوشورمشیدی. آوستریا دولتی فرانسه، روسیه، صاقسه و اسوج دولتلریله بالاتفاق فردریقه اعلان حرب ایتمکله، 1756ده یدی سنه-لک محاربه دینمکله مشهور جداله باشلان-مرق، خارق العاده مساعیسیله برابر بر آره-لق مغلوب اولمغله، ممالکنک قسم اعظمی غائب ایتمش ایسه-ده، متعاقباً 1757ده آوستریا و فرانسه عساکر متفقه-سنی مغلوب ایتمکله، غائب ایتدیکی پرلری استرداد، و سیلزیه-یی دخی کندیسنه ترک ایدن هوبرتسیورغ معاهده-سنی امضا ایتمشدی. بو اوزون محاربه-دن صکره یکیدن اصلاحات و ترقیات داخلیه ایله اوغراشمغه باشلاوب، ممالکنه بیوک بر ثروت و رفاه قزاندیرمش؛ و امور مذهبییه-ده مثلی نامسبوق بر بیطرفلق کوسترمشدر. 1772ده آوستریا و روسیه ایله بالاتفاق لهستانک مقاسمه-سنه حصه-دار اولمش؛ و 1778ده ایمپراطور ایکنجی ژوزمک باویره-یی ضبط ایتمسنه مانع اوله-مرق، 1779 معاهده-سی امضاسنه مجبور ایتمشدی. 1786 تاریخنده-دک 46 سنه حکومت سورددکن صکره 1786ده وفات ایتمشدر. فن حربده پک ماهر، علوم و فنونده بهره-دار، اداره امور دولته و اصلاحات و ترقیاته مقتدر و بحق بیوک بر حکمدار اولوب، بر کوچک قراللق حالنده بولدیغی مملکتی بر بیوک دولت حالته قویمش؛ و مدت حکومتنده بتون آروپا امور عمومیه-سنه حکم و نفوذینی اجرایه مقتدر کورنمشدر. تألیفات و مخابرات و سائر آثار قلمیه-سی جمع و 30 جلد اوزره نشر اولنمشدر. بیوک ناپولیونک اولدیغی کی، بونک دخی بر چوق نوادر و غرائبی و اقوال حکیمانه-سی وارد.

دانیمارقه-ده دخی بو اسمله آلتی حکمدار کلمشدر:

برنجیسی برنجی قرستیانک اوغلی اولوب، 1471 تاریخنده طوغمش؛ و 1523ده اسقاط اولنان یکنی ایکنجی قرستیانک یرینه دانیمارقه و نوروج قرالی اولوب، اسوج قرالی کوستا و واسه ایله بالاتفاق و و زادکانک کوکلرینی آلهرق، حکومتی تأمین، و الکاسنه پروتستانغلی ادخال ایتمشدی. مرقوم ایکنجی قرستیانی و عدینه قارشى محبوس طومتشدر. اون سنه حکومت سوردکن صکره 1533ده وفات ایتمشدر.

*- ایکنجیسی اوچنجی قرستیانک اوغلی اولوب، 1534ده طوغمش؛ 1559ده پدري یرینه دانیمارقه و نوروج قرالی اولوب، هولشتاین دوقه-لریله مقاسمه ایتمدی %دیتمارسه\$بی ضبط، و اسوج قرالنه قارشى بلا سبب طول مدت محاربه ایتمشدر. علوم و معارفی ترقی ایتمش، منجم شهیر %تیهوراهه\$یه، مشهور اورانیبورغ رصد خانه-سنی تأسیس ایچون، %هون\$ آطه-سنی ترک و اعطا ایتمشدی. 29 سنه حکومت سوردکن صکره، 1588ده وفات ایتمشدر.

*- اوچنجیسی درنجی قرستیانک اوغلی اولوب، 1609ده طوغمش؛ و 1648ده پدري یرینه دانیمارقه و نوروج قرالی اولمش؛ و 1658ده اسوج قرالی شارل کوستا طرفندن قوینهاغه محاصره اولنه-رق، آنجق اهالی شهرک جساتی سایه-سنه قورتلشدی. بعده طائفه رهبانه و زادکانک غیرى اولان اهالیه طیانه-رق، بیوک بر قوت و نفوذ کسبله، او وقته قدر انتخابله مشروط اولان وراثتی کندی نسله حصر ایتمش؛ و 22 سنه-لک حکومتدن صکره، 1670ده وفات ایتمشدر.

*- درنجیسی بشنجی قرستیانک اوغلی اولوب، 1671ده طوغمش؛ و 1699ده پدريه خلف اولوب، اسوج قرالی اون ایکنجی شارله قارشى روسیه ایمپراطوری برنجی پترو ایله اتفاق ایتمش ایسه-ده، 1700ده تراوندال معاهده-سنی امضایه مجبور اولمش؛ و اون ایکنجی شارلک %پولتاوه\$دهکی مغلوبیتندن صکره فرصت بولوب، اسوجک بعض یرلرینی ضبط ایتمش؛ و 1720ده مرقوم شارلک وقوع وفاتی اوزرینه، دانیمارقه-یه نافع بر مصالحه قطعیه امضا ایلمش ایدی. بر چوق مکاتب و سائر مؤسسات علمیه و خیریه و بعض مهجرلر تأسیس ایتمشدر. اوتوز بر سنه-لک حکومتدن صکره 1730 تاریخنده وفات ایتمشدر.

*- بشنجیسی آلتنجی قرستیانک اوغلی اولوب، 1723ده طوغمش؛ و 1746ده پدريه خلف اولوب، یکریمی سنه کمال اسایشله حکم سورمش؛ و معارف و صنایع و تجارتک ترقیسنه چالیشوب، آمریقانک آنتیل جزایرنده و هند سواحلنده بعض مستملکات قزانش؛ و کویلیلرک اصحاب اراضی اولان زادکانک تحت اسارتندن اخراج و تخلیصی امر مهمنه باشالیوب، بونک اکمالنی اوغلی و وارثی اولان یدنجی قرستیانه بر اقمشدی.

*- آلتنجیسی یدنجی قرستیانک اوغلی اولوب، 1768ده طوغمش؛ و 1784ده مته کتیرمش اولان پدريه وکیل اولوب، 1808ده اصالةً دانیمارقه و نورج قرالی اولمش؛ و نوروجی ضبط ایتمک ایستین اسوجلیلرله محاربه ایدوب، کندیلرینی بو مقصددن و از کچیرمش ایدی. فرانسه ایله متفق اولدیغندن، 1814ده اروپا دول متفقه-سی فرانسه-یی مغلوب ایتمکله نوره نوروجی دانیمارقه-دن آیروب، اسوجه ویرمش؛ و بوکا مقابل دانیمارقه-یه اسوجک ننده بولنمش اولان پومرانیه-یی و روکن آطه-سنی و لاینبورغی الحاق ایتمشدر. فردریق او تاریخندن اعتباراً معارف و صنایع و تجارت و زراعتک ترقیسنه و اصلاحات داخیه-یه حصر همت ایدوب، ایالاتده مجالس منتخبه-یی قبول و کشاد ایتمش؛ و 1839ده وفات ایدوب، عم زاده-سی سکرنجی قرستیان خلفی اولمشدر.

اسوج قرالردن اولوب، 1676 تاریخنده طوغمش؛ و ابتدا (هه قاسل) پرنسی اولوب، 1713ده اسوج قرالی اون ایکنجی شارلک همشیره-سی ولیة العهدی (اولریکه)بی تزوج ایتمش؛ و 1719ده زوجه-سی اسوج قرالیچه-سی اولدقندن صکره، حکومتی کندی اختیاریه زوجه ترک ایتمکله، 1720ده صاحب ترجمه اسوج تختنه کچوب، اشلسویغ دوقه-لمغنی ترک ایده-رک دانیمارقه ایله، ولیونیه، استونیه، اینگریه و قارلیه-یی براقه-رق روسیه ایله مصالحه ایتمش؛ و سلفی زماننده-کی محارباتک اچمش اولدیغی رخنه-لری تعمیرله اوغراشوب، علوم و صنایع و تجارت و زراعتک ترقیسنه چالیشمش؛ و استوقهولم آقادمیاسنی تأسیس ایلمشدر. اوتوز بر سنه حکومت سوروب، 1751ده وفات ایتمشدر.

سیچلیه و ناپولیده دخی بو اسمله آراغون خانداننه منسوب اوچ قرال حکم سورمشدر:
برنجیسی برادری ژافک آراغون قرالغنه کچمسی اوزرینه اونک طرفندن 1291ده سیچلیه-ده والی و وکیل براغیلوب،
متعاقباً مرقوم ژاق سیچلیه-بی ناپولی قرالی انثرولی ایکنجی شارله ترک ایندیکنده، صاحب ترجمه پاپانک دخی او باده-کی
امرینه عدم اطاعتله، مقاومت ایتمش؛ و سیچلیه اهالیسی 1296ده قرالغنی اعلان ایتمشدر. خیلی وقت ناپولی و
آراغون ایله فرانسه-نک عساکر متفق-سنه قارشی طیانقدن صکره، سیچلیه قرالی دینلمیوبده %تریناقریه\$ قرالی دینلمک
شرطیله حکومتی تصدیق اولنمش؛ و تریناقریه جزیره-نک اسم قدیمی اولمغله، بو عنواندن بر شیء غائب ایتمه-مشدی.
قرق اوچ سنه حکومت سوردکدن صکره 1337ده وفات ایتمشدر.

-* - ایکنجیسی ((ساده)) لقبیله ملقب اولوب، برنجینک تورنیدر. 1355ده بیوک برادری لوبیه خلف اولوب، 1377
تاریخنه-دک حکومت سورمش؛ و 1356ده مسینه و پالرمو ناپولی قرالیجه-سی ژانه طرفندن ضبط اولنه-رق، طقوز سنه
صکره، مومی البهیه جزیه ویرمک شرطیله، بو ایکی شهری استرداد ایتمشدر.
-* - اوچنجیسی 1496 تاریخده یکنی ایکنجی فردینانده خلف اوله-رق، سیچلیه و ناپولی قرالی اولمش ایسه-ده، در عقب
فرانسه قرالی اون ایکنجی لوبی ایله کندیسنی اغفال ایدن آراغون و قاستیله قرالی فردینانده طرفندن ملکی ضبط اولنمش؛ و
کندیسی فرانسه-یه چکیلوب، قرال طرفندن %منه\$ قونتلغی ویریله-رک، بعض تخصیصات دخی باغلانمشدی.

3-3384-3
فردریق، سنت -* -
#1

قتولیکلرک عزیزلردن اولوب، 820دن 838 تاریخنه-دک (اوترخت) پسیقوسی بولنمش؛ و باویره قرالیجه-سی (یودیت)ک
حرکات سفاهت کارانه-سنی تنقید ایندیکیچون، بونک امریله قتل اولنمشدی. تموزک 18نده یورطیسنی اجرا ایدرلر.

4-3384-3
فردریق، یاخود فردریق سیتی
#1

آمریقای شمالیده ممالک مجتمعه-نک حکومت شرقیه-سندن %ماریلاند\$ جمهوریتنده و آنپولیسک 95 کیلومتره غرب
شمالیسنده اوله-رق کوزل بر اوومه واقعه بر قصبه اولوب، 10900 اهالیسی و کلینتی ذخایر تجارتنی واردر.

1-3385-3
فردریقتون
#1

آمریقای شمالیده انکلتراه-یه تابع دومینیون مملکت واسعه-سنده یکی برونسویق خطه و ایالتنک مرکزی بر قصبه اولوب،
اوتاه-نک 1000 کیلومتره شرقنده و مالیفاکسک 400 کیلومتره شمال غربیسنده واقع و 6000 اهالیسی جامعدر. سوقاقلری
دوز و منتظم بر قصبه اولوب، خانه-لری اخشاب و یالکز دار الفنون ایله حکومت قوناغی کارکیدر.

2-3385-3
فردریقسبرغ
#1

دانیمارقه-نک %سلاند\$ جزیره-سنده و قوینهاغک قارشیسنده بر قصبه اولوب، 16285 اهالیسی واردر. پایتختنک بر محله-
سی حکمنده-در.

3-3385-3
فردريقسبورغ
#1

دانيمارقه-نك سلاند جزيره-سندھ و %السنور\$ك 22 كيلومتره جنوب غربيسنده بر قصبه اولوب، 16880 اهاليسي و قراله مخصوص بيوك و مصنع بر سرايي واردر.

4-3385-3
فردريقسبورغ
#1

آمريقاي شماليده ممالك مجتمعه-نك ويرجينيا حكومتنده و ريچموندك 90 كيلومتره شمالنده بر قصبه اولوب، 4040 اهاليسي و ذخاير و توتون تجارتي واردر. وقتيله پك زنكين بولنمش اولان آلتون معدنلري شمدي متروكدر. ممالك مذكوره-نك استقلالي صره-سندھ بعض بيوك محاربه-لره ميدان اولمغله شهرت بولمشدر.

5-3385-3
فردريقشتاد
#1

نوروجك قسم جنوبيسنده قريستيانيا ايلتنك %اسمالننه\$ قضاسنده و قريستيانياك 22 كيلومتره غرب شماليسنده اوله-رق %غلومن\$ نهرينك منصبنده بر قصبه و اسكله اولوب، 9700 اهاليسي، ترسانه-سي، صيد ماهيسي و پك ايشلك كراسته و ساثره تجارتي واردر.

6-3385-3
فردريسهالد
#1

نوروجك قسم جنوبيسنده قريستيانيا ايلتنده و قريستيانياك 95 كيلومتره جنوب شرقيسنده %اسمالننه\$ قضاسنك مركزي بر قصبه و اسكله اولوب، 9955 اهاليسي، كراسته اخراجاتي، تجارت بحريه-سي، اسكي بر قلعه-سي و ايكي مسله-سي (يعني ديكيلى طاشي) واردر.

7-3385-3
فردريق كوييوم
#1 و آلمانجه:

8-3385-3
فردريق ويلهلم
#1

بو اسمله پروسپه-ده بش حكمدار كلمشدر:
برنجيسي طوغمش، و 1713ده پدرينه خلف اولوب، پدري نه قدر كريم و ترقي پرورايديسه، كنديسي او قدر خسييس و دشمن ترقي ايدى. يالكز عسكرلكه اهميت و پروب، عمرينى قيشله-لرده كچيرمش؛ و دنياك هر طرفندن ايرى نفرلر طويلايوب، بونلرك تعليميله اوغراشمشدر. 1715ده دانيمارقه قرالى درنجي فردريقله بالاتفاق، اسوجه اعلان حرب

ایتمکله، نتیجه-سندہ پومرانیانک بر قسمنی ضبط ایتمشدی. 27 سنه حکومت سوردکدن صکره، 1740ده وفات ایدوب، اوغلی مشهور بیوک فردریقه طولو بر خزینہ و قوتلی بر عسکر براقمشد.

*- ایکنجیسی بیوک فردریقک یکنی اولوب، 1744ده طوغمش؛ و 1786ده مشار الیهه خلف اولوب، ذوق و سفاهتہ طالمغله، بتون وکلا و کیراسنی دلکیر ایتمش، و پروسیه-نک سلفی زماننده ایتمه-مشدر. 1787ده دولت عثمانیه ایله روسیه آرہ-سندہ وقوع بولان محاربه-ده غریب بر مسلک اتخاذ ایتمدیکی کبی، 1791ده فرانسه-یه قارشی ایتمدیکی حریدن دخی مستفید اوله-میوب، عسکری برونسویق دو-قه-سنک قوماندہ-سیله شامپانیہ-یه داخل اولمش، و پارسه کیرمسنه بر مانع قالماش ایکن، بلا سبب عسکرینی کری آلمشیدی. لهستانک ایکنجی مقاسمه-سندہ روسیه ایله اوپوشمش؛ و 1790ده فرانسه ایله اتقاق ایتمشدی. اون بر سنه حکومتدن صکره 1797ده وفات ایتمشد.

*- اوچنجیسی ایکنجینک اوغلی اولوب، 1770 تاریخده طوغمش، 1797ده پدربینه خلف اولوب، عاقل و مدیر بر آدم اولمغله، 1806 تاریخده-نک فرانسه ایشلرینہ مداخله ایتمه-رک، بیطرف قالمش ایسه-ده، اوندن صکره روسیه طرفندن اتقاق عمومیه ادخال اولنه-رق، فرانسه-یه اعلان خصومت ایتمکله، بیوک ناپولیون %ینا مظفریتی اوزرینہ برلینی ضبط ایتمش؛ و فردریق ویلهلم آنجق 1809ده پایتختنه عودت ایده-بیلمشدی. محاربه-نک تخریباتی تعمیر و اصلاحه اوغراشمقده ایکن، 1812 و 1814 محاربه-لری ممالکنک قسم اعظمی یکیدن تخریب ایتمش؛ و نهایت (واترلو) محاربه-سندن صکره صلح عمومی تقرر ایتمکله، صاحب ترجمه بقیه عمرینی تلافی مافاتہ و اصلاحات داخلی-یه صرف ایده-رک، اروپاچه صلح و اسایشک محافظه-سنه دخی چوق یاردیمی اولمشدر. قرق اوچ سنه حکومت سوردکدن صکره 1840ده وفات ایتمشد.

*- درنجیسی اوچنجینک اوغلی اولوب، 1795 تاریخده طوغمش، و 1840ده پدربینه خلف اولوب، زماننده پروسیه-ده بر طاقم تمایلات و برلینده قاریشقلق ظهور ایتمکله، اصول مشروطیتی قبوله مجبور اولمش؛ و آنجق کندیسی پک متردد و موسوس کورینوب، دفعاتله ویردیکی حقوقی استردادہ چالیشمش؛ و 1857ده شعورینہ خلل کلمکله، اداره امور ی برادری پرنس ویلهلم ترک، و 1861ده وفات ایتمشد.

*- بشنجیسی برنجی ویلهلمک اوغلی و شمیدیکی ایمپراطورک پدربری اولوب، 1831ده طوغمش؛ و پروسیه ایله فرانسه محاربه-سندہ اوچنجی قول اردونک قوماندانی بولنمش؛ و بو محاربه-ده مشیریت رتبه-سنی احراز ایتمش اییدی. 1888ده پدربینک وفاتی اوزرینہ پروسیه قرالی و آلمانیه ایمپراطوری اولوب، آنجق بو غازندن خسته بولنمغله، بر قاچ آی سورن مدت حکومتی تبدیل هوا ایچون کیتمش اولدیغی ایتالیا-ده کچیره-رک، ینه او سنه وفات ایتمشد. افکار و حسیات صلح پروانه و انسانیت کارانه ایله متصف بر ذات اییدی. 1858ده انکلتره قرالیجه-سی و بقتوریانک قیزی پرنسس و بقتوریا ایله عقد ازدواج ایتمشیدی.

1-3386-3
فردریق هنری

و فلمنکجه فردریق هندریق #1 بحر محیط کبیرده یکی کینه جزیره کبیره-سنک جنوب غربی ساحلی قارشیسندہ سیچلیه-یه مشابه و همان سیچلیه قدر بیوک بر آطه اولوب، جنوب غربی گوشه-سی 22' 8° عرض جنوبی ایله 20' 135° طول شرقی-ده واقعدر. یکی کینه-دن طار و اوزنجه بر بوغازله ایرلمشد.

2-3386-3
فردوسی، حکیم ابو القاسم حسن بن اسحق بن شرفشاء طوسی

ایران شعراسنک رئیس و سالاری اولوب، دنیانک اک بیوک شعراسندن معدوددر. خراسانده طوس شهری جوارنده %رزان قریه-سندہ 320 تاریخلرنده دنیایه کلمشد. روایتہ کوره پدربری طوسک خارچنده بر باغچه-نک اعماریلہ مشغول اولدیغندن، فردوسی تلقیب اولنمش؛ و صاحب ترجمه دخی پدربینک لقبی مخلص اتخاذ ایتمشد.

فردوسی اکمال تحصیلدن صکره وطننده مطالعه کتبله اشتغال ایدوب، علی الخصوص ایران قدیم تاریخی نظر دقتنی جلب ایتمکله، ((باستان)) عنوانیله ایران قدیمک تواریخ و حکایات و اساطیرینی حاوی بولنان کتابی ازبر ایدرجه-سنه اووقودقن صکره، هنوز مجوس دیننده بولنان بعض دهقانلرک ابا عن جد نقل ایتمکلی حکایاتی دخی استماعله تلذذ، و اکثریا کوینک یانندن جریان ایدن بر صویک کنارنده مطالعه ایله و بعض اشعار سویلمکله توغل ایدر ایش. بو سو یازین قورودیغندن، فردوسینک تا کوچکلکی زمانندن بوکا بر سد انشاسیله صوینک اطراف-ده کی اراضی-یی احیاده استعمالی قورنتیسی ذهنی اوخشایوب طورور ایش. بو وجهله فردوسی بر کوبده مجهول بر حالده یاشایوب طورمقده ایکن، تصادفاً طوس والیسندن بر حقسزلق کورمکله، تظلم ایچون غزنه-یه کیدوب، پادشاه عصر اولان مشهور سلطان محمود سبکتکینه عرضحال تقدیمی وسیله-سنک جست وجوسنده ایکن، بر کون تصادفاً پادشاه مشار الیهک ملک الشعراسی بولنان عنصری ایله

شاکردانندن عمجدي و فرخينگ مجلسنه او غرامش؛ و بو اوچ شاعر فردوسی کویلی قیافتنده کورنجه، استتقال ایدوب، بوراسی مجلس شعرا و میدان مشاهردر، شعره مقتدر اولمیانلر کیرمز، یولی افاده ایله دفع ایتمک ایستمشلر سه-ده، فردوسی شعردن جزئیجه بهره-سی اولدیغنی بیان اینجه، شاعرلر مشکل قافیله-لی برر مصراع سویلیوب صاحب ترجمه-دن درنجی مصرعی طلب ایتمشلر، که او مصراعلر فردوسی کی ایله برابر شونلردر:

####

عنصری: چون عارض توکل نبود درکشن

عمجدي: مانند نرخت ماه نباشد روشن

فرخی: مژکانت همی کزرد از جوشن

فردوسی: مانند سنان کیو در جنک پشن

\$

اوچ شاعر فردوسینگ بر بداهه سویلیدیکی بو مصراعن شاعرلکده-کی اقتدار و قوتنی آکلیه-رق، کندیسنی مجلسلرینه ادخال، و حقنده حرمت و اکرام ایتمکدن ماعدا، سلطان محمود سیکتکین اوتنه-دن بری عنصری اسکی ملوک ایران احوال تاریخیه-سنی سلک نظمه چمکه ویا بونی پایه-جق بر شاعر طلبنه تشویق و اجبار ایتمکده اولدیغندن، شاعر مشار ایله فردوسینگ بو مصراعندن ایران تاریخ قدیمه و قوفنی حس ایده-رک، بو بابده استیضاحات لازمه-دن صکره، بو ذاتک پادشاهک آرزوسنی برینه کتیرمکه مقتدر اوله-بیله-جکنی آکلیه-رق، همان سلطان محموده کیفیتی عرض ایله، فردوسی حضورینه چیقارمش؛ و پادشاه صاحب ترجمه-دن وطنی اولان طوس شهری حقنده معلومات ایستیوب، مأمولندن زیاده ایران قدیم تاریخندن خیبر اولدیغنی آکلیغی کبی، تکلیف واقعی اوزرینه، سویلیدیکی اشعارده استحسان ایتمکله، شاهنامه-نک نظمی فردوسیه امر و حواله، و کندیسنه سرایده اوطه و معینات تخصیص ایتمشدی. فردوسی درت سنه قدر غزنینده سرای حکمداریده شاهنامه-نک نظمیله مشغول اولدقن صکره، ینه بو نظمه اشتغال ایتمک اوزره، رخصت آله-رق، وطنه عودت ایتمش؛ و اوتوز سنه-ده آلتمش بیکنن زیاده بیٹی حاوی اولان ((شاهنامه)) بی اكمال ایدوب، غزنه-یه کوتوره-رک، سلطان محموده تقدیم ایتمشدی. پادشاه مشار ایله مقدا شاهنامه-بی پک زیاده بکندیکنن، بهر بیت ایچون بر آلتون ویرمکی وعد ایتمش ایکن، فردوسینگ غیبوتنده بدخواهلی رافضیدر دیه سلطان محمودک نزدنده سعایت ایتملریله، پادشاه مشار ایله سنیلکده پک صلب و متعصب و شیعیلرده دشمن اولدیغندن، و بر روایتده منقریبندن حسن میمندی ویا ایاز بو قدر مبلغک بر فسانه کو شاعره اعطاسیله خزینه-نک متضرر اولمسی جائز اوله-میله-جغنی عرض ایتمکندن، بهر بیت ایچون بر درهم کومش ویرمش؛ و فردوسی بو جائزه-یی استصغار ایتمکله، ویردکلرنده حمامده بولندیغندن، بر ثلثی کوتورن آدمه، بر ثلثی حمامجیه و بر ثلثنده شربتجیه ویر-رک، سلطان محمود حقنده پک مؤثر و سرت بر همجویه یازدقن صکره، اختفا، و بعده حقیا هراته و اورادن طبرستان جهتلرینه فرار ایتمش؛ و سلطان مشار ایله علیهنده ده بر طاقم اشعار یازمق عزمنده بولنمش ایسه-ده، یانلرینه التجا ایتمدیکی بعض کبرا حدتی تسکن ایله، بو نیتن و از کچیرمشلردی. بر روایتده فردوسی سلطان محمودک قلمروی داخلنده بر یرده امین اوله-مامغله، بغداده قدر کلوب، خلیفه عباسیه التجا ایتمش؛ و آنجق شاهنامه مجوس ملوکنک مدحلیله مملو اولدیغندن، خلیفه-نک بوندن ممنون اوله-مامسی طبیعی اولمغله، خلیفه مشار ایله نامنه یوسف و زلیخا قصه-سنی نظم ایتمشدر. بر خیلی وقت صکره نامی اونودلمغله، وطنه عودت ایدوب، مخفیت حالنده یاشامقده ایکن، بر کون سلطان محمود غزنوی کندیسنک حاله مناسب بر بیٹی ایشیدنجه، حقنده ایتمش اولدیغی معامله غدیره-دن پشیمان اولوب، حالی صورمش؛ و وطننده اولدیغنی اوکرنجه، وعد ایتمش اولدیغی آلتونلری کوندرمش ایسه-ده، بو مکفاتی کوتورن مامور طوسک بر قیوسندن کیررکن، فردوسینگ جنازه-سی او بر قیودن چیقوردی. زاهده و صالحه بر همشیره ویا کریمه-سندن بشقه وارثی اولمامغله، آلتونلری بوکا تکلیف ایتمکلرنده، قبول ایتمیه-رک، فردوسینگ کنجکلندن بری کوبنده-کی دره-یه بر بند یایمق منوی ضمیری اولدیغنی، و بو آچه ایله او بندی پپارلرسه، روحنک خشنود اوله-جغنی بیان ایتمکندن، مذکور بندی انشا، و آرتان آچه ایله اهل سبیل ایچون بر رباط بنا ایتمشدردی. فردوسی 411 و بر روایتده 416 تاریخنده طقسان یاشلرنده وفات ایدوب، طوسک خارچنده مدفوندر.

فردوسینگ ((شاهنامه)) سی تقلیدی ناقابل بر اثر قیمتدار اولوب، صاحبنک یونانیلرک امیروسی، رومالیلرک (ورجیل)ی، ایثالیانلرک (دانت)ی و انکلیرلرک (میلتون)ی کبی امثالی کلمز دهات شعرادن اولدیغنه بر دلیل علنیدر. او جسیم کتابک الفاظ و تعبیرات عربیه-دن خالی صرف فارسی اولمسی آیریجه بر هنر و معرفتدر. هله سلاستی بر راده-در، که هر خانگی بیتمک نثره تحویلی مراد اولنمسه، حضرت استادک قوللانیدیغی الفاظن بشقه الفاظ بولمق ممکن اوله-میوب، کندیسنک عادتاً سوز سویلر کبی بر سلاست طبیعیه ایله بیت سویلمش اولدیغی آکلاشیلور؛ و هیچ بر بیتمده وزن وقافیله الجاسیله غریب ویا غیر طبیعی بر کلمه قوللانیدیغی کورلمز. شاهنامه-نک کشتاسب دورندن وزرشتنک ظهورندن بحث ایدن بر قسمی فردوسیدن اول شاعر دقیقی طرفندن یازلمش اولدیغنی فردوسی کندیسی بیان، و دقیقیک نظمی عیناً قبول و نقل ایدیور. کتاب مذکورک صوکنده بزدرکد زماننده عربلرک ایران اوزرینه، غلبه-سندن بحث ایدن قسمنک ده اسدی طوسی طرفندن نظم اولندیغی مروی ایسه-ده، مثبت دکلدر. بعض شهنامه-لرده فضلله بر طاقم بحثلر دخی بولنوب، بونلر ((ملحقات شهنامه)) عنوانیله مطبوع شاهنه-لرک صوکنه علاوه اولنیورسه-ده، فردوسینگ اولمسه کرکدر. شاهنامه هندستان و ایرانده و اروپاده دفعاتله طبع و تمثیل اولنه-رق، انکلیرجه و فرانسزجه-یه دخی ترجمه اولنمشدر. فتح بن

على البندارى الاصبهاني ملوك ابوبيه-دن عيسى بن عادلک نامنه نثراً عربيه ترجمه ايتمشدر. نمونه اولمق اوزره،
شهنامه-نک ابتداسنده-کی بر ايکی بيتی اير ادله اکتفا ايدہ-جکز:

@@@

بنام خداوند جان و خرد
کزین بر تر اندیشه بر نکذرد
خداوند نام و خداوند جای
خداوند روزی ده رهنمای

\$

شهنامه-سیله یوسف و زلیخا منظومه-سندن بشقه فردوسینک بعض اشعارى منقولدر. دیوان نظمنه رغبت ایتمه-مش
اولدیغی آکلاشیلپور. طوس علماسندن ابو القاسم کرکانی فردوسی حقتده، ملوک مجوسی مدح ایتمش اولمسندن طولایی،
سؤ ظنده بولنمغله، وفاتندن صکره رؤیاسنده فردوسی جنتک بر مقام عالیسنده کوره-رک، سببى صور دقده، توحیدده
سویلیمش اولدیغی بر بیته مکافاة او مقامه نائل اولدیغی بیان ایتمش اولدیغی مرویدر، که او بیت شودر:

@@@

جهاترا بلدی و پستی تویی
ندانم چه-ئی هرچه هستی تویی

\$

1-3388-5

فردوسی

اونجی قرن هجری عثمانلی شعراسندن ایکی ذاتک مخلصیدر:

برنجیسی (اوزون فردوسی) و (فردوسی طویل) دینمکله شهیر اولوب، بروسه-لیدر. تواریخ و محاضراتده ید طولاسی
اولوب، سلطان بایزید خان ثانی نامنه ((شاهنامه)) عنوانیله 380 جزء اوزرینه بیوک بر منظومه نظم ایدہ-رک، پادشاه
مشار الیهه تقدیم ایتدیکنده، اک کزیده-لرینک انتخابیله 80 جزء تنزیلنی امر ایتمش اولدقلرندن، شاعر بوندن کوچنوب،
فردوسی طوسییه تقلیداً بر هجویه سویلدکن صکره، خراسان طرفنه قاچمش؛ و اوراده وفات ایتمشدر. اشعارینه دسترس
اولنه-مدی.

*- ایکنجیسی مورہ-ده-کی %مزستره \$ قصبه-سندن اولوب، طریق قضایه سالک ایدی. شو بیت اونکدر:

@@@

باشی نیده-یم و یرمز ایسه-م یولکه آنی
بوینمده نیجه بر کوتورم بارکرانی

\$

2-3388-5

فردی

ایران شعراسندن اولوب، مشهدلیدر. شاه عباس ماضی زماننده نشأت ایتمشدر. شو بیت اونکدر:

@@@

ماودل هریک مرادی از خدا میخواستیم
اوترا میخواست و ما درد ترا میخواستیم

\$

3-3388-5

فردیناند

#1

بو اسمله آلمانیه-ده اوچ ایمپراطور کلمشدر:

برنجیسی آوستریا باش دوقه-سی کوزل فیلیپک اوغلی و مشهور شارل کینتک کوچک برادری اولوب، 1503 تاریخده اسپانیانک %القلعه\$ قصبه-سندھ طوغمش؛ و 1519ده، بیوک پدینک وفاتی اوزرینه، چهستان و مجارستان قرالی دخی اولمش؛ و 1531ده روما قرالغنه-ده انتخاب اولنه-رق، 1556ده، شارل کینتک فراغی اوزرینه، آلمانیا ایمپراطوری اولمش ایدی. پاپا درنجی پول، کندیسنگ راینه مراجعت اولندیغندن، ایمپراطورلغنی تصدیق ایتمه-مش ایسه-ده، فردیناند بو تصدیقی لزومسز کوروب، او وقتدن بری ایمپراطورلرک انتخابنده پایانک رأیی استحصال اولنمانه باشلامشدر. صلح و اسایشله حکومت سوروب، صوک سنه-لرینی قتولیکرله پروتستانلرک بیننی اصلاحه صرف ایتمش؛ و 1563ده وفات ایتمشدر.

-* ایکنجیسی برنجینک حفید زاده-سی اولوب، 1578ده طوغمش؛ و 1617ده چهستان و بر سنه صکره مجارستان قرالی اولوب، 1619ده آلمانیه ایمپراطورلغنه انتخاب اولنمشدر. پروتستانلرک پک علیهنده بولنوب، حامیلری بولنان (پالاتنیات) پرنسی بشنجی فردریقله و بعده دانیمارقه قرالی درنجی قریستیانله خیلی وقت محاربه ایتمش؛ و بونک زماننده چهستانده اوتوز سنه-لک محاربه-یه سبب ویرن بر عصیان ظهور ایده-رک، کندیسنی او غراشدرمشیدی. 1637ده وفات ایتمشدر.

-* اوچنجیسی ایکنجک اوغلی اولوب، 1608 تاریخده طوغمش؛ و 1625ده چهستان و 1627ده مجارستان قرالی اولوب، 1637ده پدینه وراثه آلمانیه ایمپراطوری اولمش؛ و بو دخی پدینک باشلامش اولدیغی اوتوز سنه-نک محاربه-یه دوامله، فرانسه و اسوجه قارشى حرب ایده-رک، نهایت مغلوب اولمغله، آلمانیه-ده حریت مذهبی قبوله، و بو مرانیه-یی اسوجه، آساس ایله بعض پسبقوسلقلرده فرانسه-یه ترکه مجبور اولوب، 1657ده وفات ایتمشدر.

1-3389-5

فردیناند

بو اسمله اسپانیه-ده یدی قرال کلمشدر:

برنجیسی (ناوارة) قرالی اوچنجی (سانکه)نک اوغلی اولوب، 1034 تاریخده پدینک حیاتنده قتیله قرالی طانینمش؛ و 1037ده لئون قرالغنی دخی ضبطله، تولده و سویله و سراغوسه قرالترینی تحت اطاعتنه آلمش؛ و ناوارة قرالی بولنان برادری قتل ایله، ملکنی ضبط ایتمش؛ و حال تنیده بولنان اندلس عربلردن بر چوق پرلر آلمش ایدی. ظالم و غدار بر حکمدار ایدی. ملکنی اوچ اوغلی بیننه بعد التقسیم، 1065ده وفات ایتمشدر.

-* ایکنجیسی لئون قرالی اولوب، 1157ده پدیری سکنجی آفونسه خلف اولمش؛ و برادری اوچنجی سانکه-نک وفاتندن صکره، صبی بولنان اوغلی طقوزنجی آفونسک و صیسی صفتیله قستیله-ده دخی حکم سوروب، عربلردن بر خیلی پرلر دخی ضبطله، اولکاسنی توسیع ایتمش؛ و بر اهل صلیب عسکری حاضر لاحقده ایکن، 1188ده وفات ایلمشدر.

-* اوچنجیسی سنت یعنی عزیز دینمکله معروف اولوب، ایکنجی فردیناندک ترونی و لئون قرالی طقوزنجی آفونسک اوغلیدر. 1200 تاریخده طوغوب، 1217ده قستیله قرالی اولمش؛ و 1230 تاریخده لئون قرالغنی التحاق ایدوب، مسلمانلره قارشى بر چوق محاربه-لر ایده-رک، قرطبه، اشبیلیه، قادیس و سائر ممالکی ضبط ایتمشدی. 1252ده وفات ایتمشدر. پاپا اونجی قلمان طرفندن اعزه صره-سنه کچیریلوب، مایسک 30نده یورطیسنی اجرا ایدرلر.

-* درنجیسی ((مؤخر)) لقبیله ملقب اولوب، 1285ده سویله-ده طوغمش؛ و 1295ده پدیری درنجی سانکه-یه وراثه قستیله و لئون قرالی اولوب، ابتدا لئون و قستیله قرالقرینی غصب ایتمک ایستین بعضی اعضای خاندانیه و آراغون و پورتگیز قرالریله اوغراشمش ایسه-ده، بعده والدسی (ماریه ده مولینه)نک تدبیریه بو غوائلی بر طرف ایدوب، بو آره-لق اولکاسنک بر قسمنی ضبط و استرداد ایتمش اولان اندلس اهل اسلامی بدندن دخی مذکور پرلری اخذ و حبل طارقی ضبط ایتمشدی. 1313ده وفات ایتمشدر. ظالم و بدسیرت ایدی.

-* بشنجیسی ((قتولیک)) لقبیله ملقب اولوب، قستیله، آراغون، غرناطه و سیچلیه قرالی ایدی. 1452ده طوغوب، آراغون و سیچلیه قرالی ایکنجی جوانک اوغلیدر. اون یدی یاشنده ایکن قستیله وارثه-سی (ایزابلا)یی تزوج ایتمکله، 1474 تاریخندن اعتباراً بو مملکتده زوجه-سی نامنه حکومت سورمکه باشلابوب، 1479ده پدینک ملکنه دخی وارث اولمش؛ و همان بتون خراستیان اسپانیه-یی تحت حکمنه آلدقن صکره، مسلمانلرک انده قالمش اولان غرناطه جهتی دخی ضبطله، انکیزیسیون محکمه ملغت کارانه-سنی تأسیس ایده-رک، مسلمان و یهودیلری اسپانیه-دن اخراج، و بر طاقملرینی محکمه مذکور-نک مدھش اشکنجه-لرینه تسلیم ایده-رک، تاریخده امثالی کورلمه-مش، مظالمه میدان ویرمشدی. قریستوف قولومبی قبول و آمریقانک کشفنه مأمور ایتدکن صکره، کندیسنه بر عالم قراندران بو بیچاره-یی مکافاة برینه مجازاته اوغراشمشدی. ناپولی فرالغنده فرانسزلردن ضبط ایتمشدی. زوجه-سی ایزابلا وفاتنده قستیله قرالغنی قیزی مجنونه ژانه-یه بر اقمش ایسه-ده، بونک اوغلی دون قارلوس (که بعده شارل کینت اسمیله شهرت بولمشدر) بوینجیه-یه قدر و صاییتی زوجی صاحب ترجمه-یه حواله ایتمشدی. مرقومه ژانه-نک زوجی آرشدوق فیلیپ بر آره-لق بو و صاییتی آلمق ایتمش ایسه-ده، 1506ده مرقوم وفات ایتمکله، فردیناند رقیبسر قالبوب، 1512ده ناوارة-یی دخی ضبطله، پورتگیزدن بشقه بتون ایریا شبه جزیره-سنی یعنی شمیدیکی اسپانیایی تحت حکمنه آلمشدی. پک حبله-کار، عهدشکن و غدار بر حکمدار ایدی. 1516ده وفات ایتمشدر.

*- آلتنجیسی بشنجی فیلیپک اوغلی اولوب، 1713ده طوغمش؛ 1746ده اسپانیه تختنه چیقوب، انسانیتلی و صلحیرور بر آدم اولمغله، مدت حکومتده معارفک ترقیسنه چالیشوب، بر چوق مکتبلر، بر قاچ دار الفنون و سنت فردیناند آقادیاسنی تأسیس، و بر طاقم جدولر کشارد ایتمش؛ و صنایع و تجارتی ایلریلدوب، دونماسنی دخی توسیع و اصلاح ایلمش ایدی. 1759ده بلا ولد وفات ایدوب، برادری اوچنجی شارل خلفی اولمشدی.

*- یدنجیسی درنجی شارلک بیوک اوغلی اولوب، 1784ده طوغمش؛ 1808ده، پدرینک فراغی اوزرینه، اسپانیه قرالی اولمش ایسه-ده، بر آی صکره پدری حکومتی بونک لندن بالاستر داد، بیوک ناپولیونه تسلیم ایتمسیله، ناپولیون اسپانیه قرالغنه برادری ژوزفی نصب ایتمشدی. فردیناند 1813 تاریخنه-دک %والنسی\$ده موقوف قالب، سنه مذکور-ده ناپولیون طرفندن اسپانیه قرالغنه اعاده اولنمغله، مملکتنه وصولندن صکره، 1814ده نقض عهد ایدوب، 1812 سنه-سی اعلان اولنان مشروطیتی لغو ایتمش؛ و بونک اوزرینه اسپانیه-ده ظهور ایدن عصیان عسکری فرانسه قرالی اون سکزنجی لوییک امدادیه باصدیرمش؛ و آمریقادا اعلان استقلال ایتمش اولان ممالک واسعه-سنی استرداد چالیشمش ایسه-ده، مقتدر اوله-مامش ایدی. اولاد ذکوری اولمديغندن، اناثک تخته کچمسنی منع ایدن بند قانونیی لغو ایدو-رک، قیزی (ایزابلا)یی ولیه العهد و زوجه-سی ناپولی پرنسی فریستینه-یی نایبه الحکومت بر اقوب، 1833ده وفات ایتمشد.

1-3390-5

فردیناند

پورتکیزده دخی بو اسمله بر حکمدار کلوب، غدار پدرونک اوغلیدر. 1340ده طوغوب، 1367ده پدرینه خلف اولمش؛ و قستیله قرالری ایکنجی هنری و برنجی جوان ایله بر مدت اوغراشدقن صکره، 1383ده وفات ایتمشد.

*- پورتکیز پرنسردن دخی برنجی جوانک اوغلی بر فردیناند اولوب، 1402ده طوغمش؛ و 15 یاشنده ایکن، مسلمانلره قارشی حرب ایتمک غیرت تعصب کارانه-سیله آفریقایه کچوب، طنجه-یی محاصره ایتمش ایسه-ده، اسیر دوشوب، فاسده تحت اسارتده وفات ایتمشد. پورتکیز شعراسی بونک سرگذشتتی بر طاقم کتب ادبیه-یه سرمایه اتخاذ ایتمشدر.

2-3390-5

فردیناند

ناپولی و سیچلیه-ده دخی بو اسمله درت قرال کلمشدر:

برنجیسی آراغون خانداننه منسوب شانلی آلفونسک ولدنا مشروعی اولوب، 1424ده طوغمش؛ و 1458ده پدرینه وراثه ناپولی قرالی اولمش؛ و بر مدت رقیبی اولان قالا بره-لی (ژان) ایله اوغراشدقن صکره، ظلم و اعتسامله حکومت سورمهک باشلاوب، تبعه-سی بر قاچ دفعه عصیان ایتمش ایسه-ده، جبراً اطاعته اجبار ایتمش؛ و 1494ده وفات ایلمشدر.

*- ایکنجیسی برنجینک تورونی و ایکنجی آلفونسک اوغلی اولوب، 1495ده پدرینک فراغی اوزرینه، ناپولی قرالی اولمش؛ و اهالی پدرندن و دده-سندن ممنون اولمدقاری کبی، بوندن دخی متفر اولوب، فرانسه قرالی سکزنجی شارل عسکر سوق ایدنجه، جمله-سی او طرفه دونه-رک، کندیسنی ترک ایتمشدر ایسه-ده، بعده نادم اولوب، چکلمش اولدیغی %اسکیا\$ آطه-سندن جلبله، تختی کندیسنه رد ایتمشدر. 1496ده 26 یاشنده وفات ایتمشد.

*- اوچنجیسی اسپانیا قرالردن قتولیک لقبیه ملقب بشنجی فردیناندک عینی اولوب، 1479ده سیچلیه و 1504ده ناپولی قرالی اولمش؛ و 1516 تاریخنه-دک اوراده حکم سورمشدر.

*- دردنجیسی دون قارلوسک اوغلی اولوب، بونک 1759ده اوچنجی شارل نامیله اسپانیه قرالغنه دعوتنده، 8 یاشنده اولدیغی حالده، ناپولی قرالی اولمش؛ و جمهوریت زماننده فرانسه-نک علیه-ده بولنمغله، 1798ده، ناپولی غائب ایدوب، یالکز سیچلیه-یه مالک قالمش؛ و بر سنه صکره قاردینال روفونک سعيله ناپولی استرداد ایتمش ایسه-ده، عهدنده طورمدیغندن، 1806ده ناپولیون طرفندن اخراج اولنه-رق، بونک برادری ژوزف و بعده موزات ناپولی قرالی اولمش ایدی. 1815ده تکرار ناپولییه دخی حاکم اولوب، 1812ده اهالییه ویرمش اولدیغی مشروطیت حقوقی استرداد ایتمکله، 1820 تاریخنده علیه-ده بیوک بر اختلال ظهور ایدوب، آنجق اوستریانک امدادیه بونی باصدیرمغه موفق اوله-بیلمش؛ و 1825ده وفات ایتمشد. سیجلیتن قرالغی اعتباریه برنجی فردیناند عد اولنور.

*- بشنجیسی سیجلیتن قرالغی اعتباریه ایکنجی فردیناند عد اولنوب، 1810ده طوغمش؛ و 1830ده پدری برنجی فرانسوآیه خلف اولوب، ابتدا بعض امیدلر ویرمش ایسه-ده، بعده تبعه-سنه عنف و شدتله معامله ایدو-رک، عمومک بعضنی قزانمش؛ و 1848ده مشروطیت اعطاسنه مجبور اولمش ایسه-ده، ایرتسی سنه کری آوب، اهالییه عصیان مجبور ایتمش؛ و عصیان باصدیررکن او قدر شدت کوسترمش، که دول اجنبیه مداخله-یه مجبور اولمش ایدی.

1859ده وفات ایتمشد. اون اوغلی اولوب، بونلرک بیوکی ایکنجی فرانسوآ خلفی اولمش ایسه-ده، بر سنه صکره اسقاط اولنوب، ایتالیا اتحادی اعلان اولمشدر.

1-3391-5

فردیناند

اوستریانک سابق ایمرپاتور اولوب، 1793ده ویانه-ده طوغمش؛ و 1831ده ساردنیه قرالی و بقتور امانولک قیزی (آنه قارولینه) ایله ازدواج ایدوب، 1835ده پدری برنجی فرانسوایه خلف اولمشدر. ابتدا پدرینک مسلکنه دوامله، اداره امورى عمجه-سی آرشیدوق لویی و پرنس مترنیخک الینه براقه-رق، صنایعک ترقیسنه و دمیر یوللرک تمدیدینه حصر همت ایتمش؛ و 1848ده ظهور ایدن اختلال اوزرینه، مترنیخن آیریله-رق، مشروطیت اصولنک اتخاذینه راضی اولمش ایسه-ده، ارباب اختلاله اویشه-میه-جغنی آکلایه-رق، و بربرینی متعاقب ویانه-ده ظهور ایدن قاریشیقفلردن اورکه-رک، تاریخ مذکوره تختی یکنی فرانسوا یوسفه ترکله، فراغه مجبور اولمش؛ و 1875ده پراغه-ده وفات ایتمشدر.

2-3391-5

فرزداقلی

ایران شعرا سندن اولوب، شاه طهماسب صفوی نامنه ایران تاریخنه دائر ((مصطفی نامه)) عنوانیله شاهنامه فردوسی وزننده 104000 بیٹی حاوی بر بیوک منظومه-سی و عربی و فارسی و هندی لسانلرنده یازلمش کتابلرک اسامیسنی حاوی بر کتابی واردر. مقامات حریری بی دخی فارسیه ترجمه ایتمشدر.

3-3391-5

فرزدق، ابو نواس همام بن غالب بن صعصعة التمیمی

اعظم شعراء عربدن و تابعیندن اولوب، حضرت علی (رضه) افندمه و سائر اصحاب کرامه یتشمشدر. حربر ایله معاصر اولوب، بیلرنده بر چوق مشاعره و ملاطفه-لری واردر. کوفه-ده یاشامش، و 110 تاریخنده وفات ایتمشدر. دیوان اشعاری مشهوردر. اهل بیت نبوی حقنده بر چوق مداحی واردر. عبد الملک بن مروان زماننده بر سنه بونک اوغلی هشام حجه کیدوب، امام زین العابدین علی بن حسین بن علی (رضهم) دخی او سنه حجه بولنمغله، هشام حجر اسودی اویمکه قصد ابتدیکی حالده، ازدحامدن یناشه-میوب، بر طرفده بکلمده ایکن، حضرت امام یناشمق ایستینجه، بتون حاضرین کمال حرمت و تعظیمله آچلدیغنی کورن عونه-سی هشامه بو ذاتک کیم اولدیغنی صور دقلرنده، هشام تجاهل یوزندن بیلم دینجه، اوراده بولنان فرزدق بداهه بر قصیده بلیغه سویلمشدر، که ایلك بیتلری بروجه آتیدر:

@@@

هذا الذى تعرف البطحاء وطأته

و البيت يعرفه و الحل و الحرم

هذا ابن خیر عباد الله کلهم

هذا التقى النقى الطاهر العلم

اذا رأته قریش قال قائلها

الى مكارم هذا ينتهى الكرم الخ

\$

بو قصیده-سندن طولایی هشام طرفندن حبس اولنه-رق، خیلی وقت محبوس قالمش؛ و محبسه ایکن حضرت امام کندیسنه اون ایکی بیک درهم کورندروب، فرزدق، بن اچه ایچون مدح ایتمدم، دیه-رک، قبول ایتمک ایستمه-مش ایسه-ده، حضرت امام ((بز ویردیکنی کری آماز بر خاندانه منسوز)) دیه-رک، قبوله مجبور ایتمشدر.

1-3392-5

فروژوس

#1

فرانسه-نک %وار\$ ایالتنده و %درا کینیان\$ک 30 کیلومتره جنوب شرقیسنده همنامی اولان کورفک قرینده ناحیه مرکزی بر قصبه اولوب، 3400 اهالیسی و رومالیلردن قالمه بر چوق آثار عتیقه-سی واردر.

2-3392-5

فرس

%پارس\$دن معرب اولوب، عربلر عندنده ایران و ایرنیلره و علی الخصوص ایران قدیمه اطلاق اولنور.

3-3392-5

فرساله

#1

تسالیه-ده کی چتالجه قصبه-سنگ اسم اصلی و احنیسیدر. [(چتالجه)) ماده-سنه مراجعت بیوریله.]

4-3392-5

فرسان

بحر احمرک قسم جنوبیسنده %حزان\$ اسکله-سی قارشیسنده و جزیره العرب ساحلندن 49 کیلومتره-لک مسافه-ده ایکی بیوجک و اون ایکی قدر کوچک آطه-لرله بر طاقم قیالر اولوب، $16^{\circ} 30'$ ایله 17° عرض شمالی آره-سنده ممتد اولورلر. ساحل جهتنده بولنان و فرسان الکبیر دینلن اک بیوکلی 40 کیلومتره قدر اوزون اولوب، کوزل صو منبعلری، خرمالقلری، جنوب شرقی گوشه-سنده کوزل بر لیمانی و ایکی قریه-سی واردر. فرسان الصغیر یاخود محرک دینلن ایکنجیسی برنجینک شمالنده اولوب، بوی 30 کیلومتره قدردر. ایکیسنک ده اهالیسی مرجان صیدیله مشغولدرلر. عن اصل فرسان تغلب قبائلندن بر قبیله-نک اسمی اولوب، مذکور آطه-لرک بو قبیله افرادیله مسکون بولنمش اولدقلرینه مینی بو اسمله تسمیه اولندقلری بعض کتب عربده مذکوردر.

5-3392-5

فرسنل

#1

مشاهیر حکمت شناسانندن اولوب، 1788ده طوغمش، 1827ده وفات ایتمشدر. ضیا و سائر حکمت طبیعییه بحثلری حقنده کشفیات مهمه-یه موفق اولمشدر.

6-3392-5

فرسنه آن و آوره

#1

فرانسه-نک %موزه\$ ایالتنده و %وردون\$ک 21 کیلومتره جنوب شرقیسنده ناحیه مرکزی بر قصبه اولوب، 10000 اهالیسی واردر.

7-3392-5

فرسنه سور اسقو

#1

فرانسه-نک شمال ایالتنده و %قونده\$نک 1 کیلومتره جنوب غربیسنده بر قصبه اولوب، 6000 اهالیسی و کمور معدنیله جام فابریقه-لری واردر.

8-3392-5

فرسی، ابو عمرو عبد الملك بن عمير القبطی

کیار تابعیندن اولوب، کوفه-ده ساکن ایدی. حضرت علی (رضه) افندمزی کورمک شرفنه نائل اولمش، و جابر بن عبد اللهدن روایت ایتمشدر. 136 تاریخلرنده، یوز یاشنی متجاوز اولدیغی حالده، وفات ایتمشدر.

9-3392-5

فرسی، حسین علی شاه

هندستان شعراسندن اولوب، کلکنده-ده حکومت سورن سلاله قطب شاهی تاریخنه دائره ((نسبت نامه شهریاری)) عنوانیله 18000 بیتدن مرکب بر منظومه یازمشدر.

10-3392-5

فرشاپور، یاخود بر شادور

غزنه ایله لهاور آره-سنده و لهاوره ملحق بر قصبه و ناحیه اولدیغی جغرافیون اسلام آثارنده مذکوردر.

11-3392-5

فرشته، محمد قاسم

هندستانک مشاهیر مورخینندن اولوب، عن اصل استرابادلی اولدیغی حالده، پدربله برابر هندستانک دکن جهتنه هجرتله، احمد نکر شهرنده مرتضی نظام شاه اولک خدمتنه کیروب، بعض مناصبه کچمش؛ و بونک نامنه ((تاریخ فرشته)) دینمکله معروف مکمل بر هند تاریخی یازمشدر. شاه مشار الیهک وفاتندن صکره 996ده ابراهیم عادل شاه ثانینک وزیر دلاور خانک دعوتیله بیجاپوره عزیزتله، بونک نامنه دخی ((کلشن ابراهیم)) و ((نورس نامه)) عنوانلریله ایکی کتاب یازمشدر. تاریخی و کلشن نامه-سی هندستانده طبع و نشر، و انکلیزجه-یه دخی ترجمه اولنمشدر.

12-3392-5

فرشوط

صعید مصرده حرجه-نک 40 کیلومتره جنوب شرقیسنده و نیلک ساحل یساری قرینده بر قصبه اولوب، خدیویته عائد بر بیوک شکر فابریقه-سی واردر.

1-3393-5

فرصت، محمد بیگ

ایران شعراسندن و شاه عباس ماضی امراسندن اولوب، شو بیت اونکدر:

@@@

صبح شد صبح که تا کام تمنا بخشند

می بما خنده بکل کریه یمینا بخشند

\$

2-3393-5

فرعون

مصر ملوك قديمه-سنگ عمومونه ويريلن عنوان اولوب، قرآن كريمده على الخصوص حضرت موسى (عم)ى تعقيب و دعواى الوهيت ايدنى مراد بيوريليور. ((مصر)) ماده-سنگ احوال تاريخيه-سى بحثنه مراجعت بيوريله.]

3-3393-5

فرعون كولى، شط فرعون

عرب جغرافيونى آثارنده بو اسم تونسك قسم جنوبيسنده واقع و قابس كورفزىنك قزبندن جزاير حدودينه قدر ممتد اولان و اليوم شط الجريد دينلن واسع كوله اطلاق اولنور. شرقدن غربه بويى 203 و اكى 48 كيلومتره اولوب، درينلكى آزدر، و بعضاً بسبتون تورومق درجه-سنه كلير. بعض طرفلرى بر نظرون تابوغيله مستور اولوب، بونك اوستنه قوم قونمغله، فرق اولنه-ميوپ، چوق دفعه انسان و حيوانلر و حتى كاروانلر دخی باتارلر. بو كولك مساحه سطحيه-سى 50000 يكي دونم اولوب، قعرى حذای بحردن آلچق اولمغله، قابس كورفزيله كولك آره-سندده-كى 17 كيلومتره-لك دوز و آلچق يرك حفر و كشاديله دكيزه تحويلى اوتنه-دن برى فرانسزلرجه متصوردر. ذاتاً وقتيله كورفز بولنمش اولديغى بعض علائمن استلال اولنور.

4-3393-5

فرغانه

ترکستانده بيوك بر خطه اولوب، مقدما خوقنده خانلغى اسميله مستقل بر حكومت اسلاميه تشكيل ايتمكده ايكن، بوكون روسيه دولتلك آسيا قطعه-سندده-كى ممالكندن معدود اولوب، ايريجه بر ايالت صورتنده اداره اولنور. فرغانه ايالتى شمال شرقى جهتندن سميرچينسك، شمال غربى طرفندن سيردزيا ياخود نفس تركستان ايالتلريله، غرب جنوبى جهتندن بخارا خانلغيله، جنوباً پامير اراضى مستقله-سييله، جنوب شرقى جهتندن دخی چينه تابع تركستان شرقى ايله يعنى اسكى كاشغر خالمغيله محاط و محدوددر. مساحه سطحيه-سى 73113 مربع كيلومتره اولوب، تقريباً 800000 اهالييسى وارد، كه بهر مربع كيلومتره باشنه همان 11 كشى دوشيور. حالبوكه جغرافيون عرب آثارنده فرغانه-نك پك معمور و قراسى همان متصل اولديغى و حتى بعض قريه-لر يرك بر مرحله سوردكلرى مذكور اولديغنه باقىليرسه، او وقتدن برى اورالرينك نه درجه-لرده تدنى ايتمش اولديغى آكلاشيليور.

فرغانه-نك اراضيسى مرتفع اولوب، شمال و جنوب جهتنده %الاطاغ\$ سلسله عظيمه-سنه مربوط ايكي صره طاغلر ممتد اولور، كه شمالده كينه %چوتقال\$ و جنوب جهتنده كينه %آلا طاغ\$ ديلىر. ايكنجيسنك ذروه-لرى 5000 متره-دن يوكسكدر. بو ايكي صره طاغلر آره-سندده سيحون وادييسى بولنوب، اورالرده (نارين) تسميه اولنان بو ايرماق فرغانه-يى شرقدن غربه شق ايله، صاخ و صولدن بر چوق چاپلر آله-رق، خيلى بيودكدن صكره، فرغانه-دن بالخروج طاشكند اووه-لر ينه دوشر. فرغانه داخلنده-كى تابعلرينك باشليجه-لرى صاغدن: اوزون احمد و قزان صو و صولدن: تار، قره كولچه و ياصى چاپلرندن متشكل قره-دريا، آق بوره، اسكيچان، نسفايران، شاه مردان، سوخ و اسفاره نهرلريدن. بونلردن اكثرينك صولرى يالكز قيشين سيحونه واصل اولوب، يازين اهالى طرفندن جدوللرله سقى اراضيده قوللانيله-رق، بو صولر سايه-سندده مملكتك قوملق اراضيسى تارله و باغ و باغچه-يه تحويل اولنمشدر. على الخصوص سيحون ايله قره-دريا آره-سندده واقع اولوب، (ايكى صو آره-سى) تسميه اولنان ير فاضله-سز بر باغچه صورتنده-در. اسفاره ايله سوخ نهرلرينك آره-سى بر ايكنجى قسم اراضى تشكيل ايديور، كه برنجيسى قدر كوزل دكل ايسه-ده، هواسى دهها معتدل اولمغله، زراعت و حيوانات يتشديرمكه دهها الويريشليدر. اراضى معموره-سنگ بر اوچنجى قسمنده وارد. كه شمال و شرق و جنوب جهتنده-كى طاغلر اتكلرندن عبارت اولوب، مرعالر و اورمانلرله مستوردر. بر برلردن قوملق و طاشلق غير منبت يرلرله ايرلمش اولان بو اوچ تسم اراضيه اوچ جنس اهالى ساكن بولنيور. اوزيكلر برنجى قسمده، تاجيكلر ايكنجيسنده، قره قير غيزلر دخی اوچنجيسنده بولنيورلر. قره قاليق، لولى، توروق قبائلى و سائر بعض كوجبه-لر دخی سيحونك كنارلرنده و سائر بعض طرفلرده خيمه-لر ينى قورم-لرلر.

قرغانه-نك هواسى متنوع اولوب، طاغلرى قيشين قارله و ايلك بهارده و يازين ياغمورلرلك كثرتى سايه-سندده اوزون اولترلرله مستور اولوب، بورالرينك هواسى دائماً آز چوق صوئوق و بوره-لرى پك شدتليدر. دوز و آلچق يرلرنده و على الخصوص سيحون وادييسنده يازين حرارت پك زياده اولوب، ميزان الحراره 40 درجه-يه قدر چيقيديغى كى، قيشين دخی پك صوئوق روزكارلر اسمكله، ميزان الحراره تحت الصفر 15 و بعضاً 20 و 25 دركه-يه قدر اينر. خوقندده بو حاليله بر اير هوا پك ده يابسدر. طوس قصبه-سندده يازين اسن روزكار اينجه بر قوم قالديريوب، چوق دفعه كونلرجه

کونش کورینمز اولور. بالکز طاغ اتکلرنده و روزکارلر تأثیرندن محفوظ وادی و بایرلرده بولنان جهتلرنده کرک یازین و کرک قیشین هوا معتدلجه اولوب، مملکتک اک کوزل و معموریرلری ده اورالریدر.

سیحون وادیسی بر طاقم اوزون اوتلر و سازلرله مستور اولوب، سائر جهتلرینک اووه-لرنده و اراضی معتدله-سندله قواق، سکود، چنار، قره آج و سائر اشجار ایله الماء، آرمود، شفتالی، قایسی، فستیق، بادم، انجیر، نار و سائر میوه آجیلری پک کثرتلیدر. اون آلتی جنس لذیذ اوزوم ایله پک جسم و طاتلی قاؤنلر دخی حاصل اولور. بغدادی، آریه و سائر حیوبات عادیه-دن بشقه پرنج، پاموق، قبايونجه و سائره دخی کثرتله بیتیشیر. طاتلی و مغدی دانه-لر ویرن بر جنس صوپورکه اوتی دخی پک چوق اولوب، ایچنه بر سواری صاقلانه-جق قدر اوزار. شمال جهتنده-کی طاغلرده اوزون چام اورمانلری واردر. چاپرلرده چوقدر.

حیواناتی چوق و جنسلری کوزل اولوب، قیون و کچی و اینکلری ایری و سوتلری کوزل رایحه-لی و لذتلیدر. قره بیکیبر دینلن بر جنس یوکسک بیکیبرلری اووه-یه، و اوفق جئه-لی قیرغیز بیکیبرلری طاغه الویریشلیدر. قیونلری ایری قویروقلی یعنی بزم قره-مان دیدیکمز جنسه منسوبدر. طیورک و حیوانات وحشیه-نک انواعی چوق اولوب، صو قوشلرده چوقدر. طاغلرده کییکلرک انواعی بولنور. فرغانه طاغلرنده دمیر، قورشون، کومش، کورد، کومور، بلور و سائر معدنلر بولنیور. اندجان قضااسنده پک ایی نفت قولری و صیجاق معدن قولری واردر.

روسلر اسکی مرکلان قصبه-سندن 15 کیلومتره-لک مسافه-ده یکی مرکلان اسمیله بر قصبه تأسیس ایدوب، مرکز ایالت اتخاد، و فرغانه-یی بروجه آتی 7 قضا ویا سنجاغه تقسیم ایمشلردر: خوقنده، مرکلان، وادل، اوش، اندجان، نمکنان، طوس، و سعتجه برنجی قضااسی اندجان و اهمیتجه مرکلان قضااسیدر. فرغانه-نک باشلیجه شهر و قصبه-لریله خانه و دکان و جامع و مدرسه و مکتبلرینک عددی بر وجه آتیدر:

####

معموره

خانه

دکان

جامع و مسجد

مدرسه و مکتب

خوقند

10000

2000

300

140

مرکلان

6000

1000

300

90

متدجان

4000

1000

200

66

نمکنان

4000

1000

250

105

اوزکند

1000

100

10

24

بالقجی

1000

فرغانه-نك اھالیسی اوزبك، سارت، تاجيك، قيرغيز قره قالباق و چنكانه-دن مركب اولوب، روس، افغانلی، هندلی، كاشغری كبی بعض بیانجیلریده واردر. اكثریت سارتلرده اولوب، بونلر اوزبكlerle تاجیکلرک امتزاج و ازدواجندن متولددرلر. حتی خیمه-نشینلکدن چیقوب، یرلشن اوزبك و قیرغیزلر-ده بعضا بو نام ویریلیر. تاجیکلرله قاریشمه-لرندن مغولی سیمالری بر درجه-یه قدر دوزلمشدر. تاجیکلر ایرانی الاصل اولوب، بر طاقملری مملکتک من القدم اھالیسیدر، که بونلرک ایچنده مائی کوزلی و صاری صاچلی افراد بولنوب، هله کستانه صاچلیلری اکثردر. تاجیکلرک بر طاقمی اوزبکلرک ایرانندن آلدقلمی اسرا اولاندندن و بر طاقملریده مختلف زمانلرده مملکتک کلوب یرلشمش ایران مهاجرلری اخفاندندن عبارتدر. اوزبکلرک بر طاقمی الآن خیمه نشین اولوب، بر طاقملریده یرلشمشلر و زراعتله اشتغاله باشلامشلسه-ده، ینه اسکی عادتلرینی اونوده-میوب، خانه-لرینی انبار اتخاذیله باغچه-لرنده و تارله-لرنده قوردقلمی خیمه-لریده اوتورورلر. قیرغیزلر نیم وحشی و همان مستقل بر حالدله طاغرلده بولنوب، چوبانقله و حیوانات یتشدیرمکله مشغولدرلر، و یالکز قیشین آشاغی یرلره ایتمکله مجبور اولورلر. بونلر پک جسور و ماهر سواریدرلر. قره-قالپاقلر ساکن و مطیع آدملر اولوب، سیردریا وادیسنده خیمه-لرینی قورارلر. چنکانه-لرک بر طاقمی بزده-کیلر کبی چرکه ایله کزوب (لولی) تعبیر اولنورلر، و بر طاقملری قصبه و قریه-لریده اسکان و دین اسلامی قبول ایدوب، (مزنگ) دینلیرلر. بو اجناس مختلفه-دن اک چالیشقانلری و اک زیاده زراعت و تجارتله اشتغال ایدنلری سارتلر و تاجیکلر ایسه-ده، بونلر ناموس خصوصنده پک مبالاتلی اولمیوب، اخلاقلری پک بوزوقدر، و اک مبتدل خدمتله ده تنزل ایدرلر. اوزبکلر بالعکس اسکی حاکمیت طورینی محافظه ایدوب، ناموس و حیثیتلرینی زیاده کوزدیرلر. عمومیت اوزره اھالی مسلم و سنی اولوب، یالکز جزئی مقدارده اولان روسلر خرسیتیاندر، و بر مقدار یهودی دخی واردر. لسان محلی برنجی درجه-ده چغتای ترکجه-سی و ایکنجی درجه-ده فارسی اولوب، تاجیکلر فارسی قونیشورلر.

فرغانه اوائل دور اسلامده پک معمور اولوب، علوم و معارف دخی درجه قصوابه واصل اولمش، و ایچندن پک چوق مشاهیر علما و ادبا یتیشمش ایدی. بعده چنکیز و تیمورک خروجلرنده خراب اولوب، مؤخرأ اوزبکلر اورالره دخول ایله، بیوک بر دولت تشکیل ایتمشلردی، که بونک انقاضندن نهایت بخارا و خپوه ایله خوقند خانقلری قالمشیدی. خوقند خانلغی ابتدا کاشغر و پامیر حدودندن اورال کولنه قدر ممتد اولوب، بتون سیحون حوضه-سنی شامل ایکن، روسلر 1864ده بتون غرب شمالی قسمنی ضبط ایتمکله، یالکز فرغانه خطه-سنی خانک النده قالمش؛ و بونی-ده 1876ده روسیه دولتی ضبط ایتمشدر. فرغانه اسمی اسکی اولوب، بطلمیوسک جغرافیاسنده دخی بو اسمله یاد اولنور؛ و بو اسم قرون و سطاذه جغرافیون اسلام طرفندن دخی محافظه اولنوب، بعده اوزبکلر زماننده اونودلقدن صکره، اخیرأ روسلر طرفندن احیا اولنه-رق، سابق خوقند خانلغی فرغانه ایالتی تسمیه اولنمشدر.

1-3395-5

فرغانی، احمد بن کثیر

مشاهیر منجمین و ریاضیون اسلامدن اولوب، متوکل خلیفه-نک زماننده بغدادده بولنمشدر. اولجه مصرده (مقیاس جدید)ی انشا ایتمش؛ و موسی بن شاکرک اوغللری احمد و محمدک سعایتیله حکیم کندی متوکلک غضبیه اوغرادیغنده، حکیم مشار الیهک باشلامش اولدیغی جعفری جدولنک اکمال صاحب ترجمه-یه احاله اولنمش ایسه-ده، علمی عملده-کی موفقیتندن زیاده اولدیغندن، یا کیلوب جدولک اغزینی آچق یاپدیرمش اولدیغی مرویدر. هیئتته متعلق معتبر بر اثری واردر، که 1669 تاریخ میلادیسنده (غولیوس) معرفتیله لاتینجه-یه ترجمه، و بر طاقم حواشی علاوه-سیله آمستردامده طبع و نشر اولنمشدر. اوروپاچه آفرانغان و آفرانغانیوس #1 اسمیله معروفدر. مأمون خلیفه زماننده 230 تاریخلرنده سنجار اووه-سنده جغرافیای ریاضی و هیئت حقنده اجرا اولنان تحقیقات و تجارب فنییه هیئتته دخی داخل بولنمش اولدیغی مرویدر.

2-3395-5

فروریوس

حکمای قدیمه-دن (پورفیر)ه عربلر طرفندن ویریلن اسمدن بو ذات شام ساحلنده-کی صور قصبه-سندن اولوب، سریانی الاصل و اسم اصلیس (ملک) ایسه-ده، لسان یونانیده تحصیل ایدوب، تألیفاتنده بو لسانده یازمشدر. ترجمه عربیه-سی مشهور و متداول اولان ((ایساغوجی)) بونک جمله تألیفاتندن اولوب، آرسطونک منطقنه مدخل اولمق اوزره یازمش اولدیغندن، لسان یونانیده مدخل دیمک اولان بو اسمله تسمیه ایتمشدر. وطنه نسبتله (صوری) لقبیلله معروف اولوب. سهواً

(ثوری) یازار لر. مفصل بر تاریخ حکم‌اسی دخی اولوب، لسان عربیبه ترجمه ایدلمش ایدی. [(پورفیر)) ماده-سنه-ده مراجعت.]

3-3395-5
فرقتی، ابو تراب بك

ایران شعراسندن و کبرادن اولوب، عن اصل انجدانلی اولدیغی حالده، کاشانده نشأت ایتمکله، کاشانی نسبتیله معروفدر. 1026 تاریخنده وفات ایتمشدر. مرتب دیوانی واردر. شو بیت اونکدر:

@@@
سیاه بختی ازین بیشتر نمی باشد
که مجلس دکران روشن از چراغ منست
\$

4-3395-5
فرقرات
#1

یونان قدیم مشاهیر شعراسندن اولوب، قبل المیلاد 420 تاریخلرنده یاشامشدر. هزلیاته مائل اولوب، 17 مضحکه یازمش ایسه-ده، یالکز بعض فقره-لری بولنه-بیلمشدر.

1-3396-5
فرقی

ایران شعرا و اطباسندن اولوب، هراتلیدر. شو بیت اونکدر:

@@@
کل امید مرا طاقت نکفتن نیست
همین که غنچه شد از شبنمی فرو ریزد
\$

2-3396-5
فرکوزون
#1

اسقوچیه-نک اک مشهور هیئت شناس و مهندسلرندن اولوب، 1710ده طوغمش، و 1776ده وفات ایتمشدر. بر چقنلکده قیونلری کودرکن کندی کندینه مطالعه ایله تحصیل ایتدکدن صکره، لوندره-یه کیده-رک، حکمت طبیعیه-یه دائر عمومی درس لر ویرمکه و بر طاقم زیجلر نشر ایتمکه بشلامش؛ و بعده بر طاقم کتب مقبوله فنیه یازوب، بیوک بر شهرت قزانمشدی.

3-3396-5
فرکید
#1

یونان حکمای قدیمه-سندن اولوب، مشهور فیثاغوراسک خواجه-سیدر. قبل المیلاد 600 تاریخلرنده شیره آطه-سنده طوغوب، سیسامده بر مدرسه آچمشیدی. هیئت و کمت طبیعیه-دن بعض معلوماتی اولوب، خسوف و کسوفدن قبل الوقوع خبر ویرردی. باقی روحه معتقد ایدی. چوق معمر اولمشدر.

*- بر مورخ فرکید دخی اولوب، قبل المیلاد 480 تاریخلرنده لریوس آطه-سنده یاشامشدر. یازدیغی تاریخدن یالکز بعض فقره-لر باقیدر.

4-3396-5
فرما

مصرک ساحل شمالیسنده تنیس قربنده بولنمش اسکی بر قصبه اولوب، بطاقلقرله محاط اولدیغندن، هواسی پک آغر و آنجق خرماسیله میوه-لری کوزل بولنمش اولدیغی جغرافیون عرب آثارنده مذکوردر. اهل صلیب وقعه-لرینه-دک معمور اولوب، بعده خراب اولمشدر.

5-3396-5
فرما
#1

مشاهیر ریاضیوندن اولوب، 1601 تاریخنده فرانسه-نک مونتویان قصبه-سی قربنده طوغمش، و 1665ده وفات ایتمشدر. تولوز مجلسی اعضاسندن اولوب، اکلنجه طریقيله فنونله اشتغال ایدردی. دقارت، پاسقال، تورپجلی و سائر مشاهیر عصریله دائما مخابرات فنیه-سی واردر. علم جبری اک اول هندسه-یه تطبیق ایدنلردندر. علوم ریاضیه-ده بر خیلی کشفیاتی واردر. لسان یونانی قدیمه دخی وقوف تامی اولمغله، اسکی یونان ریاضیوننک آثارنده-کی نقصان عباره-لری اکماله چالیشمشدر.

6-3396-5
فرمو
#1

ایتالیانک %آسقولی پیجنو\$ ایالتنده و مرکز ایالتنک 40 کیلومتره شمال شرقیسنده و آدریاتتیق ساحلندن 7 کیلومتره ایچریده واقع بر قصبه اولوب، 7000 و جواریه برابر 15860 اهالیسی واردر.

7-3396-5
فرموسله
#1

اسپانیانک لئون خطه-سنده زاموره ایالتنک %برمیلو ده سایاغو\$ قضاسنده و بر میلونک 22 کیلومتره غرب جنوبیسنده اوله-رق پورتکیز حدودی قربنده بر قصبه اولوب، 4400 اهالیسی و اسکی بر قلعه-سی واردر.

8-3396-5
فرموی
#1

ایرلاندن-نک مونستر ایالتنده %غورق\$ قونتلغنده و غورقک 32 کیلومتره شمال شرقیسنده اوله-رق %بلاقواتر\$ نهری کنارنده بر قصبه اولوب، 7390 اهالیسی، دکیز حماملری و بیره و کاغد فابریقه-لری واردر.

9-3396-5
فرناپاز
#1

یونان قدیم مورخلرینک روایتنه کوره، ایران دولتی طرفندن آناتولیده فریجیا یعنی کوتاهیجه جهتی والیسی اولوب، قبل المیلاد 411 تاریخندن 408 تاریخنه-دک اسپارته ایله آتته آر-سندده کی محاربه-لره قاریشه-رق، ابتدا اسپارته-لیلره و بعده آتته-لیلره امداد ایتمشیدی.

10-3396-5

فرناندز

#1

پورتکیز و اسپانیا بحریونندن اوچ کشینک اسمی اولوب، اوچیده آفریقا و آمریکا جهتلرنده بعض کشفیاتده بولنمشلردر.

11-3396-5

فرناندویو

#1

آفریقای غربینک کینه کور فزی ایچنده %بیافره\$ قریبده و ساحلدن 30 کیلومتره-لک مسافه-ده اسپانیا دولتنه تابع بر جزیره اولوب، 3° 12' ایله 3° 47' عرض شمالی و 6° 6' ایله 6° 37' طول شرقی آر-سندده ممتد اولور. شمال شرقیدن جنوب غربیه اولان طول اعظمی 60 کیلومتره و مساحه سطحیه-سی 2071 مربع کیلومتره اولوب، مذکور کور فزده آتته-لرک اک بیوکیدر. مرکزی ساحل شمالیسندده واقع %قلارنسه\$ و نام دیکرله %سانته ایزابل\$ قریه-سیدر. اراضیسی طاغلق اولوب، جهت شمالیه-سندده بولنان اک مرتفع ذروه-سی 3365 متره یوکسک بربر کانددر. سواحلی قیالفدر. دوز یرلری قیرمزیمتراق بر طوپراقدن عبارت اولوب، اهالینک باشلیجه مدار معیشتی اولان اوزون بر جنس پتاته حاصل ایدر. طاغلرینک آشاغی طرفلری کراسته و سائره-یه الویریشلی آغاجلری حاوی اورمانلره مستورددر. اهالیسی باقیر و زیتون رنکلرینه مائل اسمر چهره-لی و دوز صاچلی اولوب، قارشیلرنده سواحله بولنان (فان) جنسنه مشابه و اوچ لسانله-متکلمدرلر. بولنر 14000 قدر تخمین اولنیورلر. هواسی پک آغیر اولدیغندن، آروپالیلر یرلشه-مه-مشلردر. باغمور موسمی جزیراندن ایلوله قدر دوام ایدوب، بو موسمک عقیبنده کثرت رطوبتدن صیتمه-لر ظهور ایدر. کانونلرله شباطده قره-دن کلن صیجاق و قوری روزکار هوایی بر آز اصلاح ایدر. مارتن جزیرانه قدر جنوب غربیدن سرینجه روزکارلر اسر. بو آتته 1486 تاریخنده پورتکیزلیلر طرفندن کشف اولنمشدر.

1-3397-5

فرناندو ده نوروته

#1

برازیلیبانک بحر محیط آتلاسیده 3° 50' عرض جنوبی ایله 34° 43' 53' طول غربیده و %سنت رومه\$ بروننک 350 کیلومتره شرق شمالیسندده واقع بر جزیره-سی اولوب، بیضی الشکل اولدیغی حالده، بوی 10 و عرض وسطیسی 2 کیلومتره-در. سواحلی قیالق و پک کیرنتیلی چیقینتیلیدر. جنوبنده دیکر بر صره آتته-لر دخی بولنوب، جمله-سنگ مساحه سطحیه-سی 15 مربع کیلومتردر. هواسی صیجاق ایسه-ده، اوچ درت دفعه محصول ویرر. محصولاتی مصر، مانیوق، شکر قامشی و سائره-دن عبارتدر. 2000 اهالیی حاوی بر قریه-سی، قلعه-سی و حبسخانه عمومیسی وارددر.

2-3397-5

فرننینو

#1

ایتالیانک روما ایالتنده و رومانک 65 کیلومتره جنوب شرقیسندده اوله-رق رومادن ناپولیه کیدن دمیر یول خطی اوزرنده بر قصبه اولوب، 8360 اهالیسی و، قدیم %فرننینوم\$ قصبه-سنگ خرابه-لری اولمق اوزره، جسیم طاشلاردن یاپلمش بعض دیوارلری وارددر. زمان قدیمده لاتین قومک مبعوثانی بو محله عقد مجلس ایدرلردی.

3-3397-5

فرنده

#1

جزایرک و هران ایالتنده و تاهرتک 40 کیلومتره جنوب غربیسنده 1058 متره ارتفاعنده بر قصبه اولوب، فوق العاده کوزل و صاغلام هواسی، عربی و فرانسزجه تحصیلنه مخصوص مکتبی و جوارلرنده رومالیلردن قالمه و دها اسکی خرابه-لری واردر.

4-3397-5

فرنک، و عربی افرنج، افرنجی

السنه شرقیه-ده آوروپا خلفنه ویریلن اسم اولوب، سالف البیان (فرانک) اسمندن مأخوذدر. عربلرک فتوحاتی و آوروپا ایله مناسباته کیریشدکلری زمانلرده فرانقلر اورویانک اک قوتلی دولتی اولوب، فرانسه-دن بشقه آلمانیا و ایطالیانک برر قسمده بولنرک حکمی آلتنده بولنمغله، و ذاتاً او وقتلرده قومیت و جنسیتیه پک اهمیت ویرلمه-مکله، مسلمانلرک آوروپالیلرک جنسیتجه اولان مغایر تلرینک فرقنه و ارمیه-رق، عمومنه بو اسمی ویرمشلردر. بر نظرله باقیلیرسه، فرنک آوروپالیلرک قتللیک و پروتستان اولانلرینه اطلاق اولنوب، روسلرله روم، بلغار، صرب و سائر اورتودوکس اقوامه فرنک دینلمز.

5-3397-5

فرنک محمد پاشا

و فرنک عمر پاشا. [(محمد پاشا (فرنک -*-))] و [(عمر پاشا (فرنک -*-))] ماده-لرینه مراجعت.]

6-3397-5

فرنکیس

توران حکمداری افراسیا بک قیزی اولوب، ایران ملوکندن کیکاوسک اوغلی سیاوش پدرینه کوجنوب، تورانه کچه-رک، افراسیایه التجا ایتدیکنده، افراسیاب کندیسنه بو فرنکیسی تزویجله داماد ایتمشدی. بعده افراسیابک برادری کرسیوز سیاوشه قیصقانوب، بر افترا ایله کندیسنی قتل ایتدیردیکنده، فرنکیس پک چوق کدر ایتمش؛ و سیاوشدن کبه قالمش اولدیغندن، مدت حملی منقضی اولنجه، بر ارکک چوق طوغورمش ایدی، که بو چوق مشهور کیخسرو اولوب، قتلنه مأمور پیران طرفندن بر طاغده براغلمش، و بر چوبان طرفندن بولنوب، بیودلمش ایدی. کیخسرو ایرانیلر طرفندن بولنوب تخته کچدیکنده فرنکیسک صاغ اولوب اولدیغی و عاقبت حالی معلوم دکلدر.

1-3398-5

فرو

یاخود هیرو #1 و فرانسزجه #2 یعنی دمیر آطه. اسپانیایه تابع قناریه آطه-لرینک یعنی جزایر خالداک اک غربیسی اولوب، بر مثلث شکلنده اولدیغی حالده، جنوبی گوشه-سی "33' 37' 27° عرض شمالیده واقعدر. شمالدن جنوبه بوی 29 کیلومتره و مساحه سطحیه-سی 278 مربع کیلومتره-در. اراضیسی طاغلق اولوب، اک بوکسک ذروه-سنگ 1415 متره ارتفاعی واردر. سواحلی دیک و صارب اولوب، لیمان اطلاقنه شایان قویلری یوقدر. ساحل شمالیسنده %پونرتو\$ یعنی لیمان دینلن اسکله-سی آچیق بر قویدن عبارتدر. اراضیسی برکانی اولوب، حبوبات متنوعه ایله اوزوم و سائر محصولاتی واردر. اورمان و چایرلری چوقدر. یالکز اوچ کوچک چایی واردر. حیوانات اهلیه-سی قیون، کچی و صیغیردن عبارت اولوب، آریلریده چوقدر. و قتیله اوچ قصبه-سی وار ایدیسه-ده شمدی یالکز مرکزی اولان %والورده\$ قصبه-سی اولوب، 5000 اهالیسی واردر.

2-3398-5

فروان

غزنه قربنده بر كوچك قصبه ایدی.

3-3398-5

فروډنتال

#1

آوستریا و مجارستان دولتلك سیلزی خطه-سندھ %تروپاؤ\$ ایالتنه تابع و مرکز ایالتك 35 کیلومتره غرب شمالیسندھ واقع قضا مرکزی بر قصبه اولوب، 6440 اهالیسی، ایپلیکخانه-سی و اجزاء کیمیویه فابریقه-سی وارد.

4-3398-5

فروډنستاد

#1

آلمانیاك و ورتمبرغ قرالغندھ ((قره اورمان)) ایالتك %روتلینك\$ قضا سندھ و روتلینكك 60 کیلومتره غربنده بر قصبه اولوب، 5325 اهالیسی، چوخه و چیوی فابریقه-لری و جوارنده دولتته عائد بیوک دمیرخانه-سی وارد. پك منتظم و كوزل بر قصبه-جقدر.

5-3398-5

فروزینونه

#1

ایتالیانك روما ایالتنده و رومانك 97 کیلومتره جنوب شرقیسندھ اوله-رق رومادن ناپولیه کیدن دمیریول خطی اوزرنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب، 7715 اهالیسی وارد.

6-3398-5

فروغ

هندستان شعراسندن اولوب، کشمیرلیدر. شاهجهان زماننده بعض مناصبه بولنوب، شاه عالمکیر زماننده 1070 تاریخنده وفات ایتمشدر. شو بیت اونکدر:

@@@

کر دلت آرزو کند آن کهر یکانه-را

رقص کنان بآب ده همجو حباب خانرا

\$

7-3398-5

فروغی

اونجی قرن هجری عثمانلی شعراسندن ایکی کیشینك مخلصیدر: برنجیسی (احمد) بروسه-لی اولوب، طریق علمه سالک ایدی.

@@@

قیزینه سینه می طوتار می سپر

یورکی اولمسه دمیردن اکر

\$

*- ایکنجیسی (هیبة الله) ابتدا شام مفتیسی ایکن، بعده بغداده عزیمتله، مولانا عطاء الله افندیین ملازم اولوب، طریق قضایه سالک اولمشیدی. معماده مهارتی وار ایدی. شو بیت اونکدر:

@@@

نهال قد دلجو بک سنک شاخ کل تر در
دهانک تازه غنچه دخلرک کلیرک غبر در.

\$

8-3398-5

فروغی

ایران شعر اسندن دخی ایکی کشینک مخلصیدر:

برنجیسی قزونیلی اولوب، بر روایتده اوراده شاه عباس ماضی زماننده عطار لیله مشغول ایدی. و بر روایتده هندستانه سیاحتله، اوراده جواهر جیلک ایدردی. شو قطعه اونکدر:

@@@

کدام روز دل بیقرار من نیکریت
که کوه و دشت بر احوال زار من نکریت
نشان بیکسیم بس همین که چو مردم
بغیر شمع کسی بر مزر من نکریت

\$

*- ایکنجیسی استرابادلی اولوب، خراسانده اکمال تحصیل ایتدکن صکره، شاه طهماسب صفوینک خدمتنه کیر مشیدی. شو ایکی بیت جمله اشعار ننددر.

@@@

زهی قامتت سرو کازار عالم
کلستان حسن از جمال تو حرم
بجانم کرفتی وطن بارک الله
بچشم نهادی قدم خیر مقدم

\$

*- اوچنجیسی کشمیرلی اولوب، 1077 تاریخنده وفات ایتمشدر.

9-3398-5

فرول

#1

اسپانیانک غالیچه خطه-سنده قورونیه ایالتنده و قورونیه-نک 18 کیلومتره شمال شرقیسنده اوله-رق همنامی اولان خلیجک ساحل شمالیسنده بر قصبه اولوب، 18000 اهالیسی وارد.

1-3399-5

فرومنتیوس

#1

خرستیانلرک عزیزلرندن اولوب، اوچنجی عصر میلادی اوخزنده ساحل شامده صور شهرنده طوغمش؛ و اقرباسندن مروبیوس طرفندن تجارتله حبشه سوق اولنه-رق، نجاشینک توجهنی قزانمش؛ و اوراجه خرستیانلغی نشره باشلابوب، 331ده مصره سیاحتله، اسکندریه بطریق طرفندن حبش پسقوسلغنه تعیین اولنه-رق، آشومده اقامت، و 360ده وفات ایتمشدر. تشرین اولک 27سنده یورطیسنی اجرا ایدرلر.

2-3399-5

فرومه

#1

انكلتره-نك (سومرست) قونتلغنده و %بات\$ك 18 كيلومتره جنوبنده بر قصبه اولوب، 8960 اهالیسی، بیوك مكتبی، مشهور بییره فابریقه-سی و ایپك منسوجاتله معدن دوكمخانه-لری واردر.

3-3399-5

فروننون

#1

ایکنجی قرن میلادی لاتین خطباسندن اولوب، ایمپراطور مارق اورلك معلمی ایدی، و بونك طرفندن 161 تاریخنده قونسولسلغه ترفیع اولنمشدی. بعض خطبه-لریله آثار ادبیه-سی و مارق اورل ایله مخابراتی موجوددر.

4-3399-5

فرونه

#1

جزایر بحر سفیده نیفاریه جزیره-سنگ جنوب جزیره-سنگ جنوب شرقیسنده، باطنوسك شمالنده و سیسامك غرب جنوبیسنده بر طاقم كوچك آطه-لر اولوب، بری بیوجك، ایکیسی كوچك و درت بشده قیالندن عبارتدر.

5-3399-5

فرونیه

#1

اسکی رومالیلرک معبوده-لرندن اولوب، زراعتك و تارله-لر بیننده-کی حدودك الهه-سی زعم اولنوردی. عن اصل اتروسقلرک معبوده-سی اولوب، بونلرک مملکتنده %فرونیه فاتوم\$ اسمیله مشهور بر معبدی وار ایدی. راهیلری قیزغین قورلرک اوزرینه یالین آباق باصارلردی.

6-3399-5

فرووارد

#1

آمریقای جنوبینك اك جنوبی نقطه-سی اولمق اوزره، پاتاغونیه-نك منتهای جنوبنده و ماجلان بوغازینك اورتیه-سنده قیالق بر برون اولوب، '53° 53" 43 عرض جنوبی و '73° 36' 45 طول غربیده واقعدر.

7-3399-5

فروه

صحابه-دن بر قاچ ذاتك اسمی اولوب، اك معروفلری بروجه آتیدر: (فروه بن عامر الجذامی) كه روملر طرفندن معان حاکمی اولوب، حضور جناب نبویه بر بیاض استر تقدیمیله، اسلامه تشریفنی عرض ایتمش؛ و بونك خبری روملره واصل اولنجه، کندیسنی اخذ و حبس و بعده صلب ایتمشلردی. بو حالده رویت شرفنه نائل اوله-مامشدر. -* (فروه بن عمر و الانصاری البیاضی) كه عقبه و بدر و اوندن صکره-کی غزواتده حاضر بولنمش؛ و جانب نبویدن عبد الله بن

مخرمة العامرى ايله مواخاتى اجرا بيوريله-رق، مدينه منوره-نك خرما محصولاتنك عشرينى طوپلامغه مأمور، و تخمينده يك مصيب ايدى. حضرت عثمانك شهادتنه مدخلى اولديغى روايت ضعيفه ايله مرويدر. *- (فروه بن مسيك المرادى) كه يمنلى اولوب، اونجى سال هجريده نزد جناب نبورىيه ورودله، شرف اسلامه مشرف اولمش؛ و وطنندن عزيمتنده شو بيئلى سويلمش ايدى:

@@@

لما رأيت ملوك كنده اعرضوا
كالرجل خان الرجل عرقى نسائها
بممت راحسلى اوام محمدا
ارجوا فواضلها و حسن ثرتها
\$

*- (فروه بن النعمان الانصارى الخزرجى) كه مالك بن النجار اولادن اولوب، احد و اوندن صكره-كى غزواتده حاضر بولنمش؛ و يمامه وقعه-سنده شهيد اولمشدر.

8-3399-5

فروه

#1

و اسفاندينواجه %فراوير #1\$ بحر محيط اطلاسنيك قسم شماليسنده ايسلانده ايله شتلاند اطه-لرى آره-سنده دانيمارقه دولتنه تابع بر طاقم اطه-لردر. '24° 61° ايله '24° 62° عرض شمالى و '55° 7° ايله '25° 10° طول غربى آره-لرنده ممتد اولان بو جزاير مجتمعه 22 اطه-دن عبارت اولوب، 17سى مسكوندر. مساحه سطحه-لرى تقريباً 1330 مربع كيلومتره اولوب، يكرمى سنه اول كى استاتستيقي كوره 11000 نفوسلرى واردر. اك بيوكلى اولان %استرومو\$نك بويى 50 كيلومتره-در. اراضيلرى عارضه-لى اولوب، بعض تپه-لرى 600 و 850 متره ارتفاعلرينه قدر چيقار. اورمانلرى اولميوب، همان دائمى صورتده ييشيل چاپرلر و مرعائله مستوردردر. درجه عرضلرى يك يوقارى اولديغى حالده، (غولف استريم) آفنديسنيك صيچاق بخارلرى آلتنده بولندقلرندن، ياز ايله قيش آره-سنده هواجه اولان فرق يك آز اولوب، قيشين ميزان الحراره حد وسطى اوزره '5° 7° و يازين '5° 9° كوسترر. بو وجهله قيشلرى اولدقجه صيچاق و يازلرى سريندر. هوا دائمى صورتده رطوبتلى و سيسلى اولوب، يك آز كونش كورور. بناءً عليه بغداى يتيشه-ميوب، يالكز آره و يولاف حاصل اولور. لکن اهالى زراعتدن زياده چوبانلغه ميل ايوب، خيلى مقدار خركله و قيون يتشديرلر. قيونلرينك پياغييسى يك بيموشاقدر. بو اطه-لر طبيعت اراضيجه و هواجه اسقوجيه-يه و هبريده ايله اورقاده اطه-لرينه مشابه اولدقلرى حالده، جنسيت اهاليجه اسفاندينا و مملكتلرينه تابع و اهالييسى نوروچ لسانييله متكلم اولوب، لسان رسمى دانيمارقه لسانييدر. اهالى مذكوره ايرى بويلى و جسور آدملر اولوب، مهماننواز لقله مشهوردرلر.

1-3400-5

فروئىلا

#1

اسپانيانك استوريه و لئون جهتنده حكومت سورمش ايكي قرالك اسميدر: برنجيسى 757دن 768 تاريخنه-دك مذكور ايكي مملكتده حكومت سوروب، %اوويدو\$ شهرينى تاسيس و اندلس اهل اسلامنه مقاومت ايتمش؛ و قتل ايتمش، اولديغى برادرينك اخذ انتقاميچون ديكر بر برادرى طرفندن اتلاف اولنمشدر. *- ايكنجيسى يالكز لئون قرالى اولوب، 923 تاريخنده برادرى اوردونيويه خلف اولمش؛ و مساويسنه بناءً در عقب اسقاط اولنه-رق، ايرتسى سنه بر صدن تلف اولمشدر.

2-3400-5

قره

افغانستانك سيستان خطه-سنده هر اتك 215 كيلومتره جنوبنده و قندهارك 425 كيلومتره غرب شماليسنده (فروه-رود) اوزرنده '24° 32° عرض شمالى ايله '47° 59° طول شريقيده واقع مستحكم بر قصبه اولوب، 10000 اهالييسى واردر. يك

اسکی بر قصبه اولوب، اسکندر زماننده موجود ایدی. بعده خراب اولوب، سلطان محمود سبکتکین طرفندن تجدید و اعمار اولنمشدر.

3-3400-5

فره

#1

اسکی مصریلر معبودلرندن اولوب، شمسدن کنایه ایدی. باشنده قیرمزی ویا یشیل بر تبسی طوتار بردلیقانی صورتنده تصویر ایدرلردی.

4-3400-5

فرهاد

((فرهادو شیرین)) عنوانیله مشهور اسکی بر عجم حکایه-سنگ قهرمانی اولوب، کویا خسرو پرویزک معشوقه-سی اولان شیرینک عاشق دیکری اولمغله، رفیبی طرفندن بر طاغک آرقه-سندده حبس و بند اولنمش؛ و معشوقه-سنه واصل اولمق ایچون طاغی یارمش. بناءً علیه اسمی عشق و علاقه-سی اغورنده خارق عاده جهدلر ایدنلر حقدده ضرب اولنور مثل حکمنه کچمشدر.

5-3400-5

فرهاد

اشکانیانندن درت حکمدارک اسمیدر.

برنجیبی قبل المیلاد 182 تاریخندن 164 تاریخنه-دک حکم سورمش؛ و مازندران جهنتی ضبط ایتمش ایدی.
*- ایکنجیبی قبل المیلاد 139 تاریخندن 127 تاریخنه-دک حکم سورمش؛ و یدنجی انطیوخس ایله حرب ایدوب، مغلوب اولمقله، بابل و ایوان کسری و همدانی غائب ایدوب، خراسان جهنته چکلمش ایسه-ده، بعده تورانیلرک امدادیه عودت ایدوب، انطیوخسک عسکرینی محو و پریشان و کندیبسی قتل ایتمش، و آنجق متفقلرینه قارشی معاملهُ شکر کذاریده بولنمدیغندن، بونلر طرفندن مغلوب اولوب، محاربه-ده قتل اولنمشدر.
*- اوچنجیبی قبل المیلاد 70 دن 61 تاریخنه-دک حکم سوروب، ابتدا رومالیلرله اتفاق و بعده بونلره قارشی حرب ایتمش؛ و اوغللری مهرداد ایله ارواد طرفندن قتل اولنمشدر.
*- دردنجیبی میلاددن 37 سنه اول تخته قعود ایدوب، رومالیلرله ایتمدیکی محاربه-ده موفق اولمش ایسه-ده، تبعه-سنگ عصبیاننی باصدیرمقدن عاجز قالوب، تورانیلره التجا ایتمش؛ و بونلرک امدادیه عودت ایدوب، تختی ضبط ایتمش اولان تیردادی قتل ایتمش؛ و بعده رومالیلره اولجه آلمش اولدیغی اسرا و سنجاق و سائره-یی اعاده ایده-رک، عقد مصالحه ایتمش؛ و 9 تاریخ میلادیسنده زوجه-سیله اوغلی فرهادک طرفندن تسمیم اولنمشدر.

1-3401-5

فرهاد پاشا

سلطان محمد خان ثالث دورنده ایکی دفعه مسند صدرات عظمایه کچمش وزرادن اولوب، آرنآؤد جنسیتیه منسوبدر. حرم همایوندن نشأت ایدوب، قیوجی باشلیق ایله طشره-یه چیققدن صکره، سلطان مراد خان ثالث دورنده میر آخور اول و بعده یکچیری آغاسی اولمشیدی. مؤخرأ روم ایلی و الیبسی اولوب، وزارت رابعه ایله زمرة وزیریه داخل اولمش؛ و 986ده آچیلان ایران سفرینه سردار لغله کیدوب، شانلی مظفریته نائل اولمغله، عقد مصالحه ایده-رک، و شاهک برادر زاده-سی میرزا حیدری رهن طریقله برابرنده آله-رق، عودت ایتمشیدی. 999 تاریخنده سنان پاشانک ایکنجی عزلنده، وزیر ثانی بولنمغله، مهر صدرات عهده لیاقتنه تسلیم اولنمش؛ و سکز آی امور دولتی اداره ایتمکدن صکره، عزل و مأموریت سابقه-سنه اعاده اولنمشیدی. 1003 تاریخنده سلطان محمد خان ثالث حضرتلرینک جلوسلرنده ثانیاً صدر اعظم اولوب، متعاقباً افلاق سفری آچلمغله، طونه اوزرنده کوپری قوروب، محاربه-یه باشلامقده ایکن، بلا موجب عزل

اولندقده، خلفنى بكميوب، استانبول قريبنده-كى چفتلكنه كله-رك، اختفا ايتمش؛ و بر آز مدت صكره ميدانه چيقاريله-رق، پدى قله-يه حبس، و متعاقباً اعدام اولنه-رق، ابا ايوب انصارى (رضه) جوارنده دفن اولنمشدر. برنجى دفعه-سنده 8 و ايكنجيسنده 6 كه جمعاً اون درت آى صدارت ايتمشدر. جسور و مقتدر بر ذات اولوب، هله ايران سفرنده-كى خدمتى پك بيوكدر. همچسى بولنان سنان پاشانك رقابتى باعث ادبار و فلاكتى اولمشدر.

5-3401-2

فرهاد پاشا

ياوز سلطان سليم خان و قانونى سلطان سليمان خان دورلرى و زراسندن اولوب، خرواى الاصلدر. سلطان سليم خان مشار اليهك ايران سفرى هنكامنده اناطولیده-كى قزىل باشلرك تربيه-سنه مأمور اولمش؛ و دور قانونیده شامده اعلان عصيان ايدن جانبرد غزاليك تنكينه مأمور اولوب، 927 تاريخنده عاصى مرقومى قتل ايله، شام جهنتى يكيدين فتح ايتمش؛ و پادشاهك مجارستان سفرينه عزيمتنده مهمات يوكلى اوچ بيك دوه ايله يتيشوب، اردوى همايونه التحاق ايلمش ايدى. بعده ذو الفدرية خاندانك اخيرى اولان شهور اربكى استيصال ايله، او جهنده اسايشى تأمين ايتمش ايسه-ده، زياده شدت كوسترديكندن، اولنان شكابت اوزرينه، قالديريلوب، تخصيصات و افيه ايله سمندره و اليككه تعيين اولنديغى حالده، يينه اعتسافندن و از كچمديكندن، مصاهرت شهر يارى شرفنه نائل اولديغى حالده، 931 تاريخنده عبرة للسائرين اعدام اولنمشدر.

5-3401-3

فرهاد پاشا

بو دخى دور سلطان سليمان خانى و زراسندن و مشاهير خطاطيندن اولوب، پدى مجار مهتديلرندن ايدى. پادشاه مشار اليهك توجهنه نائل اولمغله، بونك ايچون فوق العاده اوله-رق بشنجى وزارت ايجاد اولنمشدر؛ و شهزاده سلطان محمد بن سليمانك كريمه-سى همای سلطانى تزوج شرفنه نائل اولمش ايدى. ثلث و نسخ خطلرينى قره حصاريدن تمشق ايتمشدى. بر خيلى مصاحف شريفه يازوب، هديه-لرينى جنازه مصرفى اولمق اوزره حفظ ايتمشدى. 982ده وفات ايدوب، ابا ايوب انصارى (رضه) جوارنده مدفوندر.

5-3401-4

فرهاد پاشا زاده، مير مصطفى

أنف الترجمه فرهاد پاشانك اوغلى اولوب، برادرى مير احمدله برابر ايكيسنده خطاطلقده-كى مهارتلىله شهرت بولمشلردر. حسن خطى پدرلرندن تمشق ايتمشلردى. ابا ايوب انصارى (رضه) و سلطان سليم خان اول تربيه-لرنده مير مصطفىانك خطيله ايكي مصحف شريف واردر. 1020ده وفات ايدوب، فاتح جامع شريفى حواليسنده مدفوندر.

5-3401-5

فرهادك

#1

اشكانيان ملوكندن اولوب، دردنجى فرهادك اوغليدر. والده-سيله بالاتفاق پدرينى تسميم ايدمه-رك، 9نجى سال ميلادیده تخته قعود ايتمش؛ و بش سنه حكومت سوردكدن صكره، تبعه-سى عصيان ايدوب، كنديسنى قتل ايتمشلردر.

5-3401-6

فرهان، ياخود فراهان

ايرانده همدان قريبنده طوزلى بر كول اولوب، بويى و اكى درت فرسخدر. يازين صويى تبخر ايتمكله، ديبنده طوز قالوب، اهالى طرفندن جمع و اطرافه نقل اولنور.

7-3401-5
فرهان، یاخود فراهان

ایراندۀ همدان ایله قم آرہ-سندہ بر قصبہ اولوب، اورادہ کثرتلہ نسج و دنیاٹک ہر طرفنہ اخراج اولنان خالیلریلہ مشهوردر.

1-3402-5
فرہانی، جعفر

ایران شعر اسندن اولوب، آنف البیان فرہان قصبہ-سی جوارندہ زراعتلہ مشغول اولدیغی حالده، فضلا و شعرا ایله دخی کوریشور، و شیخ سعدینک اشعارینی چوق تتبع ایدردی. نظامینک ((مخزن اسرار)) ینہ نظیرہ سویلمشدر. شو بر ایکی بیت او منظومہ-سندندر:

@@@
بزرکری دنشت یکی تارہ باغ
لالہ درخشندہ درو چون چراغ
سرو وکل و بید بہم برشدہ
نار و بہ و سیب بہم درشدہ
\$

2-3402-5
فرہ-جک

ادرنہ ولایتک ددہ آغاج سنجاغ و قضااسندہ و ددہ آغاجک 30 کیلومترہ شرق شمالیسنده مریچ نہرینک ساحل یمینی قربندہ و دمیر یول خطی اوزرنده واقع ناحیہ مرکزی بر قصبہ اولوب، 4000 اہالیسی، 2 جامع شریفیلہ بر مسجدی، 4 زاویہ-سی، سواری قشلہ-سی، بر کلیساسی و بعض قلعه خرابہ-لری واردر. رومجہ اسمی %ویرہ #1\$در. *- ناحیہ-سی قصبہ ایله 9 قریہ-دن مرکبدر.

3-3402-5
فرہ-رود

افغانستانده بر نہردر، کہ ہراتک شرق جہتندہ و 34 عرض شمالییدہ %سیاہ کوہ\$دن نیعانلہ، غور خطہ-سنک صرب طاغلری آرہ-سندہ جنوب غربیہ طوغری جریان ایدہ-رک، فرہ قصبہ-سنک یانندن کچدکن صکرہ، اووہ-یہ دوشر، و دہا آشاغیدہ %لاش\$ قصبہ-سنک دخی یانندن بعد المرور، سیستانک (ہامون) و (نیزار) دینلن واسع کول ویا بطانلنہ دوکیلور. مجراسی 350 کیلومترہ اوزرندر. قور اقلق موسمندہ همان بسبتون قوریوب، ایلک بہاردہ ایسہ صویبی پک چوقدر، و جدوللر واسطہ-سیلہ سقی اراضیدہ قوللانیلیر.

4-3402-5
فریا
#1

اسکی اسقاندینا و اساطیرندہ حسن و عشق الہہ-سی زعم اولنوب، قمردن کنایہ ایدی. جمعہ کونی بوکا مخصوص عد اولنوب، بو سببہ مبنی لسانلرنده (فریتاغ) تسمیہ اولنور.

5-3402-5

فرياب

بلخ قربنده-کی فارياب قصبه-سنگ اسم مخففيدر. [(فارياب)) ماده-سنه مراجعت بيوريله.]

6-3402-5

فرياد، سيد الفت حسين

هندستان شعرا و مشايخندن اولوب، عظيم آباد شهرنده طوغمش؛ و کلکته-ده سجاده-نشين ارشاد بولنمشدر. ((دبستان اخلاق)) عنوانيله بر منظومه-سی و سائر آثار و اشعاری واردر. 1196 تاريخلرنده بر حيات ايدي. شو بر ايکی بيت مذکور منظومه-سندندر:

@@@

سخن چيست از کان دل کوخري

زکنجینه صنعتش جوهری

سخن بی سخن جوهری هست فرد

که يارد ز ماهيتش شرح کرد الخ

\$

7-3402-5

فريانه

افريقيه-ده اسفاقس قربنده بيوک بر قريه اولوب، بعض مشاهير علمانک مسقط رأسی بولنمشدر.

8-3402-5

فريب

ايران شعرا سندن اولوب، کرمانليدر. شاه عباس ماضی زماننده ياشامشدر. شو رباعی اونکدر:

@@@

زمان زمان دلم از آه اتشين سوزد

کسی که ار توشود دور اينچين سوزد

چنان ز سوزدلم اشک حسرتم کرم است

که کربديده کشم دست و آستين سوزد

\$

9-3402-5

فريبورغ

#1

اسويچره-ده %آر \$ نهرينه تابع %سارينه \$ چایی اوزرنده همنامی اولان ناحيه يعنی حکومتک مرکزی بر قصبه اولوب، 10905 اهالیسی، برنه-دن لوزانه-يه کيدن دمير يول خطنده موقفی، کراسته و پينير و حيوانات تجارتي، پک اوزون و يوکسک ايکی اصمه کوپريسی، بر چوق ماکينه-لر چويرن بر صو بندی، 30000 جلدی حاوی کتبخانه-سی، موزه-سی، طب و آثار عتيقه و فنون طبيعیه جمعيتلری، مکتب اعدادیسی، و حقوق مکتبی واردر.

10-3402-5

فريبورغ

ناحیه-سی 1# اسویچره حکومت متفقہ-سنی تشکیل اپدن نواحینک غرب جھتندہ-کیلردن اولوب، جنوباً و غرباً %وود\$ ناحیہ-سیلہ و %نوشاتل\$ کولیلہ، شمالاً و شرقاً دخی برنہ ناحیہ-سیلہ محاط و محدوددر. مساحہ سطحیہ-سی 1669 مربع کیلومترہ اولوب، 119529 اہالیسی وارد، کہ بہر مربع کیلومترہ-یہ 72 کشی دوشیور. و سعت اراضی و کثرت نفوسجہ اسویچره نواحیسنک سکننجیسیدر. مرکزی فریبورغ قصبہ-سیدر. غرب شمالی قسمی دوز اولوب، نوشاتل و مورات کوللرینہ قدر ممتد اولور اووہ-لری وارد. شرق جنوبی قسمندہ ایسہ آلپ جبالنک قوللری و اتکلری ممتد اولوب، ناحیہ داخلندہ-کی ذروہ-لرینک اک یوکسکی 2386 مترہ ارتفاعی اولان %وانیل نوار\$ طاغیدر. 2005 مترہ ارتفاعی اولان %مولزون\$ طاغنک اوستندن پک کوزل بر منظرہ کورینمکلہ، سیاحلر اوستنہ چیقمغہ رغبت ایدرلر. بو طاغلرک آرہ-لرندہ درین وادیلر و کوزل مرعالر بولنیور. قسم اعظمی %رین\$ حوضہ-سی داخلندہ بولنوب، بو ایرماعہ تابع %آر\$ نہرینہ دوکلین %سارینہ\$ نہری %برنہ\$ ناحیہ-سندن کلہ-رک، فریبورغ ناحیہ-سنی جنوبدن شمالہ شق، و صاغ و صولدن بر قاچ چای اخذ ایدر، کہ بولنرک اک بیوکلری %ژونہ\$ و %سینژینہ\$در. مورات کولنی شق اپدن %برویہ\$ نہری دخی بو کولدن چیقوب %نوشاتل\$ کولنہ دوکیلنجہ-یہ قدر بو ناحیہ-نک ایچندہ آقار. ناحیہ-نک یالکز منتہای جنوبندہ بر مقدار یرک صولری %جنو\$ کولنہ دوکیلوب، اوراسی %رونہ\$ ایرماعی حوضہ-سنہ تابعدر. نوشاتل کولی جھتندہ %وود\$ ایلہ فریبورغ ناحیہ-لرینک اراضیسی پک قاریشوب بربرینہ کییر، و %برنہ\$ ناحیہ-سنک دخی اورادہ بر آز یری وارد. کرک نوشاتل و کرک (مورات) کولنک بر طرفی بو ناحیہ-نک اراضیسنہ ملاصقدر. غرویر جھتندہ 1056 مترہ ارتفاعندہ دخی ((قرہ کول)) اسمیلہ بر کوچک کولی وارد. هواسی قسم شمالیسنده معتدل و جنوب جھتندہ صونوق اولوب، ہر ایکی طرفدہ-دہ صاغلاندر. معادنی اولمیوب، یالکز ابنیہ طاشی و آلچی اوجاقلری و بعض میاہ معدنیہ-سی وارد. ذخایری احتیاجات محلہ-یہ کفایت ایدہ-جک مقدارده اولوب، میوہ-لرک انواعیلہ توتون، پنجار و یاغ اخراجنہ یارایان حبوبات دخی حاصل اولور. ایکی کولک آرہ-سندہ باغلری وارد. مرعالری پک کوزل اولوب، جنسی اعلا 50000 صیغیر بسلیبر. اینکلرینک سوندن مشہور (غرویر) پینیری یاپیلوب، کلینتہ اخراج اولنور. بو پینیردن بشقہ صنایع محلہ صماندن اورمہ سیلرلہ کیراسو و سائرہ اعمالندن و اخراجاتی کراستہ ایلہ حیوانات، دری، پینیر و سائرہ-دن عبارتدر. نوشاتل کولندہ واپورلر ایشلدیکی کیی، ایکی دمیر یول خطی دخی ناحیہ-یہ شق ایدہ-رک، تجارتی تسہیل ایدر. اہالیسنک قسم اعظمی قتلوک و یالکز مورات کولی اطرانفندہ-کیلر پروتستاندر. ثلثانی فرانسز و ثلثی آلمان لسانیلہ متکلم اولوب، بو لسانلرک ایکیسدہ رسمیدر. حکومتی اصول مفرطہ اولوب، اوچ سنہ مدتلہ انتخاب اولنور یدی اعضادن مرکب بر مجلس دائمی دخی ادارہ مملکت ایدر. ناحیہ: برویہ، غلانہ، غرویرہ، کول، سارینہ، سینژینہ و %وویسہ\$ اسملرلہ یدی قضایہ منقسمدر.

1-3403-5
فریبورغ بریسغاؤ
#1

آلمانیادہ بادہ بیوک دوقہ-لغندہ قارلسر و ہہ-نک 120 کیلومترہ جنوب غربیسنده و %بالہ\$نک 55 کیلومترہ شمال شرقیسنده و قرہ اورمانک آلتندہ واقع ایالت مرکزی بر شہر اولوب، 30600 اہالیسی، اجزاء کیمیویہ و کاغد فابریقہ-لری. ایپک و پاموق ایپلکخانہ-لری، دار الفنونی، 250000 جلدی حاوی کتبخانہ-سی، مصنع بر کلیسائی و ایشلک تجاتی وارد. *- ایالتک مساحہ سطحیہ-سی 4740 مربع کیلومترہ و اہالیسی 441495 کشیدر.

2-3403-5
فریبی، میرزا حبیب اللہ بن میرزا رجب علی

ایران متأخرین شعرا سندن اولوب، آبا و اجدادی طہرانلی اولدیغی حالده، کندیبسی اصفہاندہ نشأت ایتمشدر. شو بیت اونکدر.

@@@
شندی روز و شب فریاد مارا
زییاد و تدادی داد مارا
\$

3-3403-5

فریبورت
#§

آمریقای شمالییده ممالک مجتمعه-نک %ایلیونیس \$ حکومتده اسپرینغیلدک 270 کیلومتر شمالنده و شیکاغونک 170 کیلومتره غرب شمالیسنده غرب شمالیسنده %استنسون \$ قونتاکنک مرکزی بر قصبه اولوب، 9060 اهالیسی وارد.

4-3403-5
فریتاغ
#1

آلمان مشاهیر مستشرقیندن اولوب، 1788 تاریخنده لونبور غده طوغمش؛ و %بون \$ شهرنده طول مدت السنه شرقیه معلملکی ایتمشدر. عربیدن لاتینجه-یه 4 جلد اوزره مکمل بر لغت کتابی یازمش، و ضروب امثال عربیایی دخی شرح و ترجمه ایتمشدر. چوق معمر اولوب، یقین وقتلره-دک بر حیات ایدی. -* بو اسمده آلمانیده دیگر بر قاچ عالم دخی بولنمشدر.

5-3403-5
فریتون
#1

آفریقای غربیده شمالی کینه-نک %سیر النونه \$ نام انکلز مهجرنده و سیر النونه نهرینک منصبی قربنده، 32° 8 عرض شمالی ایله 22° 14 طول غربیده مذکور مهجرک مرکزی بر قصبه اولوب، 10000 اهالیسی، کلیسایی، تیاتروسی، قیشله-سی و زنجی چوقلرینک تربیه-سنه مخصوص مکتبی وارد.

1-3404-5
فریجیا

یاخود فریجیا #1 کوچک آسیا یعنی آناتولی قطعه-سنگ تقسیمات قدیمه-سنده بر بیوک خطه-در، که حدودی زمانه کوره دکیشوب، وقتیله غرباً آطه-لر دکیزینه، شمالاً مرمره و قره دکیز سواحلنه، شرقاً دخی %آلیس \$ یعنی قزیل ایرماق مجراسنه-دک ممتد بولنمش ایکن، بعده کرمان دینلن کوتاهییه و قره حصار صاحب سناقلرندن عبارت قالمشیدی. بو حالده شمالاً بیتنیا، غرباً مینسیا و لیدیا، جنوباً پیسیدیا، شرقاً دخی غالاتیا خطه-لریله محدود ایدی. اهالی قدیمه-سی فریج یاخود فریغ ویا فروغ تسمیه اولنوب، بلاسج اقوامندن معدود ایدیلر؛ و کندیلری اورانک قدیمی اهالیسی اولمق اعتقادنده ایدیلر-سه-ده، روم ایلندن یعنی %تراکیا \$ خطه قدیمه-سندن اورایه کچمش اولدقاری مظنون، و لسان و عادات و سائره-جه خطه مذکوره ایله ماکدونیه و ایلیانک اهالی قدیمه-سیله مناسبت و مشابهتلی اولدیغی مثبتدر. فریجیانک مستل بر حکومت و دولت تشکیل ایندیکی بیلنمیوب، ابتدا بر چوق حکومت صغیره-یه منقسم بولندقدن صکره، لیدیا حکمدارلرینک الینه کچمش؛ و بعده کیخسرو طرفندن ضبط اولنه-رق، ایران دولته، و صکره اسکندره تابع اولمش؛ و بو جهانگیردن صکره بر مدت سلفکیلرله بر عامه حکمدارلرینک تحت اداره-سنده بولندقدن صکره رومالیلرک ید ضبطنه کچمشیدی. روما دولتک انقسامنده بالطبع شرق ایمپراطورلغنه دوشمش؛ و نهایت روم سلچوقیلری طرفندن قسم اعظمی فتح، و ممالک اسلامییه-یه الحاق اولنارق، بو دولتک انقراضنده اوراده کرمان خاندانی تفرد ایدوب، متعاقباً ضمیمه ممالک عثمانیه اولدیغی حالده، بر خیلی وقت عثمانیلر بیننده کرمان امسیله تسمیه اولنمشدر. اهالی قدیمه-سنگ کندیلرینه مخصوص مذهبلی اولوب، عبادتلی رقصلر و شرقیلرله اجرا اولنوردی. آلهه کاذبه-لرندن بعضیسی اسکی یونانیلر و رومالیلر طرفندن دخی قبول اولنمشدی. زمان قدیمده فریجیالیلر جبانته مشهور ایدیلر-سه-ده، صنایعه و موسیقه-کی مهارت و استعدادلریده غیر منکردر.

2-3404-5
فرید احول، فرید الدین

ایران مشاهیر شعرا سندن اولوب، عن اصل خراسانده-کی اسفرا بیدن اولدیغی حالده، ساعدیه زماننده اصفهانده نشأت ایتمش؛ و امام هروی و خواجه نظام الدین ابو بکرک معاصری بولنمشدر. چرح و کواکب حقنده بر مفصل قصیده مشهوره-سی و 5000 بیتتی حاوی دیوانی واردر. قصیده منسوب کوره-نک مطلعی شودر:

@@@

نماز شام کز امواج این دریای دولابی
فروشد زورق زرین بر آمد طشت سیمایی
رواج موج این دریا بر آمد صد هزار انجم
چو بر روی محیط کل شناور حیل مرغابی
\$

3-3404-5

فرید افندی، محمد بهاء الدین

متأخرین شعراء عثمانیه-دن و موالیدن اولوب، شیخ الاسلام عاشر افندینک اوغلیدر. 1253 تاریخنده وفات ایتمشدر. شو مطلع اونکدر:

@@@

کوه غربنده اولان دلده شطارت اولماز
نشئه عشقسز انسانده لطافت اولماز
\$

4-3404-5

فرید الدین شکرکنج

هندستان مشاهیر شعرا سندن و مظنه-دن اولوب، خواجه قطب الدین بختیار کاکینک مریدی و فرح شاه کابلی نسلندن جلال الدین سلیمانک اوغلیدر. 569 تاریخنده دهلیده دنیایه کلوب، 664ده 95 یاشنده ملتانده ارتحال ایتمشدر. تربه-سی الیوم زیارتگاه اولوب، بهر سنه محرمک بشنده پک چوق زوار جمع اولنور. هندستانجه مشهور اولان شیخ نظام اولیا صاحب ترجمه-نک جمله مریداننددر. شو رباعی جمله اشعار عارفانه-سندندر:

@@@

شب نیست که خون من غمناک نریخت
روزی نه که آبروی من پاک نریخت
یک شرب آب خوش مخوردم همه عمر
کان نیز زره دیده بر خاک نریخت
\$

5-3404-5

فرید الدین عطار

[[عطار]] ماده-سنه مراجعت بیوریله.

6-3404-5

فرید برغ

#1

بو اسمله آلمانیه ممالکنده بر قاچ قصبه اولوب، اک بیوکلری پروسیه-نک براندبورغ ایالتنده فرانقفورت سناغنده و فرانقفورتک 66 کیلومتره شمال شرقیسنده و برلیندن دانسیغه کیدن دمیر یول خطی اوزرنده واقع اولوب، 170ده اهالیسی و چوخه فابریقه-لری واردر.

1-3405-5
فرید بک، ابراهیم

متأخرین شعراء عثمانیہ-دن اولوب، 1258 تاریخندہ صرہ ہمایون امانتی خدمتیلہ جانب حجازہ عزیمتلہ، شامہ وصولندہ وفات اتمشدر. شو مطلع اونکدر:

@@@
ما عتاب رویکہ دقتلہ چشم قان اولور
شام و صلک هر سحر کہ کوشہ مهمان اولور
\$

2-3405-5
فرید پاشا، عبد الحمید

وزرای دولت عثمانیہ-دن اولوب، 1230 تاریخلرنده در سعادتہ دنیایہ کلمش؛ و دیوان ہمایون و مکتوبی صدارت اوطہ- لرنده و بعدہ آمدی دیوان ہمایون معینندہ بولنہ-رق، 1257ده مابین ہمایون اوچنجی و بعدہ ایکنجی کتابتنہ و 1264ده رتبہ اولی صنف اولی ایلہ مابین ہمایون باش کتابتنہ نصب بیورلمش؛ و 69ده سعید پاشانک مصر والیلکی فرماننی حاملہ جانب مصرہ اعزام بیوریلہ-رق، مشار الیہ ایلہ برابر عودت ایتمش ایدی. 1271ده رتبہ بالا ایلہ سر عسکر مستشارلغنه، و 77ده ضمیمہ مصارفات عسکریہ نظارتہ نصب بیوریلہ-رق، 79ده مجلس والای احکام عدلیہ اعضالغنه نقل اولنمش؛ و 80ده اوقاف ہمایون نظارتہ، 83ده تکرار مجلس والا اعضالغنه و 84ده ثانیاً اوقاف ہمایون نظارتہ تعیین بیورلمش ایدی. 1285ده شورای دولتک ابتدای تشکیلندہ اعضالغنه نصب اولنہ-رق، اون بش کون مروندہ صدارت عظمیٰ مستشارلغنه و 87ده، بو مستشارلغک لغوی اوزرینہ، مجدداً کشاد ایدیلن محکمہ نظامیہ ریاستنہ و درت ماه صکرہ عدلیہ اجرا جمعیتی ریاستنہ و بش ماه صکرہ مجلس مخصوص وکلا اعضالغی انضمامیلہ والہ سلطان کتخدالغنه نصب بیورلمش؛ و اشبو کتخدالغ خدمتی وفاتنہ-دک عہدہ-سندہ اولدیغی حالہ، 1288 سنہ-سندہ عہدہ-سنہ وزارت توجیہیلہ علاوہ خزینہ خاصہ نظارتی احالہ بیورلمش؛ و سنہ مذکورہ-دہ محمود ندیم پاشادن صکرہ اوچ آی قدر بحریہ ناظری و بعدہ مابین ہمایون مشیری اولمش؛ و 1292 اوانندہ وفات ایدوب، سلطان محمود تربہ-سی خطیرہ-سندہ دفن اولنمشدر. عقیف و مقتدر و کاتب بر ذات اولوب، خدمت دولتہ کیردیگی کوندن اعتباراً مدت عمرندہ بر کون معزول قالمشدر.

3-3405-5
فریدپور

هندستاندہ بنکالہ خطہ-سنک دکہ ایالتندہ و کنک بحراسنک بر قاچ کیلومترہ جنوب غربیسندہ سنجاق مرکزی بر قصبہ اولوب، 8595 اہالیسی وارد. *- سنجاغنک مساحہ سطحیہ-سی 6125 مربع کیلومترہ و اہالیسی 1515820 کشیدر، کہ بہر مربع کیلومترہ باشنہ 247 کشی دوشر. اراضیسی آلچق و بطاقلق اولوب، کلینتی پرنج حاصل ایدر. ہواسی پک آغیردر.

4-3405-5
فریدک
#1

اوستریا و مجارستان دولتک سیلیزیا خطہ-سندہ %تشن \$ سنجاغندہ و تشنک 27 کیلومترہ غرب جنوبیسندہ قضا مرکزی بر قصبہ اولوب، 5170 اہالیسی و یوک ایپلیک و منسوجات فابریقہ-لری وارد.

5-3405-5
فرید کاتب

ایران مشاهیر شعرا سندن اولوب، مشهور انورینان شاکردی ایدی. سلطان سنجر سلجوقینک خدمت کتابتند بولنوب، بونک طرفندن 535 تاریخنده مأموریت مخصوصه ایله قره خطا جانبنه اعزام اولنمشدی. شو ایکی بیت جمله اشعار نندنر:

@@@

کفتم بدن نکار که خورشید انوری

کنتا زوی نکوترم ار ینک بنکری

کفتم مه چهار دهی در سپهر حسن

کفتمه مراسمت زهر نوع مشتری

\$

5-3405-6

فریدلان

#1

بو اسمله آلمان ممالکنده بر قاچ قصبه بولنوب، اک بیوکلری: اوستریا و مجارستان دولتنک چهستان خطه-سنده %یونغ بوجلاؤ \$ سناغنده و سناجاق مرکزینک 63 کیلومتره شمالنده واقع اولانیدر، که قضا مرکزی اولوب، 4480 اهالیسی و اسپارماچت و یوک منسوجات فابریقه-لریله جوارنده اسکی بر قلعه-سی واردر. *- آلمانیه-ده %مکلنبرغ استرلیچ \$ بیوک دوقه-لغنک % استار غارد \$ سناغنده و 26 کیلومتره شمال شرقیسنده واقع فریدلانک دخی 5085 اهالیسی و چوخه فابریقه-سیله تونج دوکخانه-لری واردر.

5-3405-7

فریدون

ایرانک خرافاتله مزوج تاریخ قدیمه کوره، پیشدادیان سلاله-سنک بشنجی حکمداری اولوب، جمشیدک حفیدیدر. ضحاک تازینک ایرانی استیلا 34 ایله جمشیدی قتلنده طاغله قاچیریلوب، چوبانلر میاننده بیومش؛ و دمیرجی کاوه-نک خروچیه ضحاکک مضمحل اولمسی اوزرینه، ایران تختنه اجلاس اولنمشیدی. فریدون ایراندن بشقه ترک و عرب بلادینی دخی ضبط ایتمش، و اوچ اوغلی اولمغله، اختیار لغنده ممالکنی اوچه تقسیم ایده-رک، شرق یعنی ترکستان جهتلرینی (تور)ه، غرب یعنی بلاد عرب طرفلرینی (سلم)ه، اورته جهتی اولان ایرانی دخی کوچک اوغلی (ایرج)ه ویرمشیدی. تور ایله سلم ایرجک ترجیحیه مرکز سلطنتده قالمسینه حسد ایدوب، بینلرنده بالاتفاق، ایرجی قتل ایده-رک، پدرلرینک بددعاسنه دوچار اولمشلردی. بعده ایرجک توروئی (منوچهر) فریدون طرفندن ولی عهد اتخا اولنارق، بیوک پدرینک انتقامنی ألمق اوزره، سلم و توری قتل ایتمشیدی. بو حکایه-یه کوره (ایرج) امم آریانیه-نک، تور امم تورانیه-نک و سلم امم سامیه-نک جد اعلاسیدر. فریدون ایله بو اوچ اوغلنک حکایه-سی حضرت نوح ایله اوغللری سام و یافت و حام قصه-سنی دخی اکدیورور. زند اوستاده و شهنامه-ده فریدونک 500 سنه حکم سوردیکی مرویدر. فریدون عدل و حقانیتک بر تمثال مجمی اولمق اوزره یاد اولنوب، اسمی بو خصوصه ضرب مثل حکمنه کچمشدر. متأخرین علمانک تحقیقاتنه کوره، فریدون هند بر همینلرینک کتب مقدسه قدیمه-لرنده (تریتون) اسمیه یاد ایتدکلری ملکک عینی اولوب، بو ملکک یر یوزینه مسلط اولمش اولان (آزی ضحاقه) اسمنده بر اژدرهایه غلبه چاله-رق، کندیسینی محو ایتمش اولدیغی مرویدر. زردشت هندستاندن ایرانه کچدیکنده، ثنائیتی قبول ایتمکله، آلهه کثیره-نک وجودینه احتمال ویرمدیکندن، هندیلرک (دیوا) دیکلری آله-یه جن معناسنی ویرمش اولدیغی کبی، (تریتون) و (آزی ضحاقه) کبی ملکک و اژدرهایریده حکمداران صورتنده کوستر مکله، بو اسملر فریدون و ضحال تازی صورتلرینی ألمشلردر. بناءً علیه فریدون ایله ضحاک حکایه-سنه حقیقی و تاریخی بر وقعه نظریله باقلمیوب، اساطیردن عد اولنمسی اقتضا ایدر.

5-3406-1

فریدون بک، احمد

مشاهیر منشیان دولت عثمانیه-دن اولوب، دور سلطان سلیمان خان قانونیده چیوی زاده عبد الله چلبینک سوقیله صدر اعظم صفوللی محمد پاشایه انتساب ایده-رک، دیوان کتابی زمره-سنه الحاق اولنمشیدی. وزیر مشار الیهک مجارستان سفرنده سکتوار محاصره-سنده ابراز شجاعت و جسارت ایتمکله، زعامته و درگاه عالی متفرقه-سنه نائل اولمشیدی. 981

تاریخنده نشانجیلق منصبه، 984ده سمندره و بعده کوستندیل سناغنه نصب بیورلمشیدی. 989ده ثانیاً نشانجی اولوب، بو دفعه قدری بالاتر اولمشدی. 991ده ارتحال ایدوب، ابا ایوب انصاری جوارنده تریه مخصوصه-سنده مدفوندر. عالم و ادیب و شاعر بر ذات اولوب، دائره-سی مجمع ارباب علم و هنر ایدی. ((منشآت السلاطین)) عنوانیله پک مهم و قیمتدار بر مجموعه منشاتی وارد، که ((منشآت فریدون بک)) دینمکله مشهور اولوب، 1265 تاریخنده ایکی بیوک جلد اوزره نشر اولمشدر. حسن خطده دخی مهارتی اولوب، خطوط مختلفه-یی کوزل یازاردی. سلطان مراد خان ثالث تخت مورثه جلوس ایتمک اوزره مدانیه-دن درسعاده عزیزمئلنده صاحب ترجمه-نک زورقنه راکب اولمشلردی. اشعارندن پادشاه مشار الیهک جلوسنه سویدیکی اشبو تاریخک ایرادیله اکتفا ایدرز:

@@@

((عطابخش)) اولدی احسانه تاریخ

جلوس سائنه ((شمشیر اسلام))

\$

5-3406-2

فریده

عثمانلی شاعر-لرندن اولوب، قسطمونیلی اولدیغی حالده، بعده درسعاده کلمشیدی. عصر سابق واسطنده یاشامشدر. شو مطلع اونکدر:

@@@

فکر ایدوب بخت سیاهم قتی یاندم بو کیجه

جور دلدار ایله جانمدن اوساندم بو کیجه

\$

5-3406-3

فریر

1#

اسکی اسقاندیناویلیرک باشلیجه معبودلری اولان آلهه ثلئه باطله-لرندن بری اولوب، جو هوایه و یاغور و روزکار و سائره-یه حاکم زعم اولنوردی. و بر باقیشده شمسدن کنایه ایدی. محصولات و تولداتک و ارککاک حالتتک دخی مربیسی عد اولنه-رق، همشیره-سی زعم اولنان فریا ایسه دیشیلک مربیه-سی عد اولنوردی.

5-3407-1

فریزون

1#

جرمان اقوامندن اولوب، قدیماً %90 رین \$ ایله %10 البه \$ ایرماقترینک منصبلری آره-سنده شمال دکیزی سواحلی بویجه ساکن ایدیلر. بو وجهله فریزونلر صاقسونلر و فرانقلرله همحدود اولوب، میلادک ایلك قرنلرنده فرانقلرله صاقسونلر آره-سنده وقوع بولان اوزون محاربه-لرده فریزونلر صاقسونلرک طرفنی التزام ایتمش؛ و بعده فرانقلردن خرسیتیانلغی قبول ایدوب، مذهب قدیملرینی محافظه-یه چالیشان حکمدارلری طرفندن تعقیب اولنمغله، نهایت بونلری مملکتدن قاچیروب، فرانقلره تسلیم اولمشلردی. قرون وسطاده صاقسونلر و فلاماندلر مملکتلرینک اکثر طرفلرینه یرلشوب، خالص فریزونلر یالکز فلنکک منتهای شمال شرقیسیله آمانیه-نک منتهای شمال غربیسنده قالمشلردر. بونلر طول مدت دیگر آلمان اقوامنه قارشى طوروب، کندی بینلرنده بر نوع جمهوریت تشکیل ایتمشلردی. فریزونلر آلمان ایله اسقاندیناویلر لسانلری آره-سنده بر لسان مخصوصه متکلم، اوزون بویلی و صاریشین آدملردر. فلنکیلرک چوغی دخی فریزون نسلنددر.

5-3407-2

فریزه

#1

و آلمانجه فریزلاند #2 فلمنك دولتلك منقسم بولنديغى اون بر ايالتك برى اولوب، شمال دكيزيله %زويدرزه\$ كورفرى آره-سندھ كنيش بر شبة جزيره تشكيل ايتديكى حالده، شمالاً، غرباً و غرب جنوبي جهتندن دكيزيله، شرقاً %غرونينكه\$ و %درنته\$، جنوب شرقى جهتندن دخى او وريسل ايالترييله محاطدر. 53° 30' ايله 52° 48' عرض شمالي و تقريباً 3° ايله 4° طول شرقى آره-لرنده ممتد اولوب، همان دائروى السكل اولديغى حالده، قطرى 60 ايله 70 كيلومتره بيننده-در. مساحه سطحيه-سى 3320 مربع كيلومتره اولوب، 335558 اهاليلى واردر. مركزى %لوواردن\$ اولوب، اوچ قضايه منقسمدر. بش آلتى قصبه-سى و 43 ناحيه-سى اولوب، اكثر اهاليلى كويلرده و چفتلكلرده ساكندر. اراضيسى دوز و آلچق اولوب، حذاي بجردين جزئى فرقى اولديغندن، هر طرفنده يالمش اولان سد و بندلر و آچلمش اولان خندقلر و جدوللرله برابر، صولرك طاشمه-سييله، اراضى و نفوسجه كلى خسارلك و قوعى چوقدر. مياھ جاريه-سى ده چوق اولوب، شمال جهتنده %لوور\$ ايله %اه\$، وسطلرنده %بورن\$ جنوب طرفلرنده دخى %قوييندر\$ ايله %لينده\$ نهرلرى آقار. غرب جنوبي جهتنده و سائر طرفلرنده كوللرى چوق اولوب، اك بيوكلى: فليسنه، اسلوته، تيوكه و اسنيكن كوللريدن. نهرلرله كوللرك آره-سندھ هر جهتندن جدوللر آچلمش اولمغله، قره-لرك آره-لرنده متصل سفاين طولاشير و زمردين مرعى و چاپيرلرنده حسابسز قويولر او تالار. بو ايالت دخى، فلمنك سائر طرفلرى كى، طبيعتك هيچ بر نعمته مظهر اولمديغى حالده، اهاليلى سعى و غير تيله دنياك اك كوزل يرلرى صره-سندھ كچمشدر. هواسى رطوبتلى ايسه-ده، صاغلام اولوب، يازين حرارت رطوبتى قوروده-جق و بر چوق محصولاتك يتيشمه-سندھ مساعد اوله-رجق درجه-ده-در. جنوب جهتنده بغدادى و سائر حيوپاتله، پنجار، كتن، كنوير و سبزه-لرك انواعى حاصل اولور. شمال جهتلك ايسه قسم اعظمى مرعالق اولوب، كليلى صيغير، قيون و آرابه آتلى يتيشديريلير. آريلرده چوق اولوب، خيلى مقدار بال چيقار. شرق جهتنده بعض اورمانلر و ارايسه-ده، اك زياده محر و قاتده قوللانيلان شى كوللرك ديبندن چيقاريلوب قوروديلان و چورومش نباتاتدن عبارت اولان (تورب) دينلن بر سياه چاموردن. سواحلنده چوق باليق صيد اولنور. و %زويدرزه\$ كورفرى كنارلرنده كهريا بولنور. صنايعى خيلى ايلرى اولوب، ايالتك اسميله مسمى اينجه بزلى مشهوردر. يلكن بزى و يوك منسوجات دخى اعمال اولنور. طوز تصميه خانه-لريله بيره و اسپرتو فابريقه-لرى و سفائن اعمالنه مخصوص دستكاهلرده چوقدر. پينير و ساده ياغ دخى كليتله باپيلوب، بو ايكي ماده حيوانات، درى و بياغى ايله برابر ايالتك باشليجه اخراجاتنى تشكيل ايدر. ساحل ايله قارشيسندھ-كى آطه-لر آره-سندھ بولنان دكيز صيغ اولمغله، فريزه اهاليلى بوندن و بورايه دوكيلن قوملردن بالاستقاده، جسيم سدلر انشاسيله دكيزى اراضى مزروعه-يه تحويل ايتمكه خارق العاده جهلر ايدھ-رك، و عادتاً موانع طبيعتله نيچه-لشھ-رك، بهر سنه بر قاچ بيك دونم بر قزانمقده-درلر. فريزه-نك اهاليلى خالص فريزون اولوب، لسانلرينى و اسكى عادات و اخلاقلرينى محافظه ايتمكه-درلر. ايچلرنده بر قاچ بيوك شاعر و اديب و حكيم يتيشوب، لسانلرينى تزيبين ايتمش اولدقنندن، اولدقجه ادبياتلرى دخى واردر.

1-3408-5

فريسينه

#1

فرانسه مشاهير بحريونندن اولوب، 1779ده %مونتلېمار\$ده طوغمش، و 1842ده وفات ايتمشدر. 1800دن 1804 تاريخنه-دك، قبودان (بودن)ك معيتنده كره ارضك اقطار جنوبيه-سندھ سير و سياحت ايتمش؛ و 1817دن 1820 تاريخنه-دك %اورانيه\$ و اپوريله و فرقتين قبودانلغى عنوانيله دور عالم ايدھ-رك، تاريخ طبيعى و هيئته و نصف كره جنوبينك مقناطيس احوالنه متعلق بر چوق تحقيقات فنيه اجرا ايتمش؛ و عودتنده آقادميا اعضالغنه نصب اولمش ايدى. سياحتنامه-سى دولتجه طبع و نشر اولنه-رق، 9 بيوك جلد تشكيل ايلمشدر. *- اوسترالياك ساحل غربيينده بر قوى ايله ينه-اوسترالياك شمال غربى ساحلى قارشيسندھ بر قاچ كوچك آطه بونك اسميله تسميه اولنمشلردن.

2-3408-5

فريش

اندلسده فحص البلوط قرينده و قرطبه-نك غرينده بر قصبه اولوب، اطرافنده بر چوق قراسى و اعلا بياض مرمرلريله فندق و سائر اغاچلرى و دمير معدنلرى اولديغى جغرافيون عرب آثارنده مسطوردر.

3-3408-5
فُرَيْعَه

صاحبانندن بر قاچ خاتونك اسمى اولوب، بونلرك برى حسان بن ثابت حضرتلرينك والده-سيدر.

4-3408-5
فریمانته
#1

أوسترالیانك غربى مهجرنده %برت\$ك 14 كيلومتره جنوب غربيسنده و %اسوان ريور\$ نهرينك منصبده اوله-رق "18 3' 32° عرض جنوبى ايله "12' 26' 113° طول شرقیده واقع بر قصبه اولوب، 4000 اهالیسی و 300 متره اوزونلغنده بر کوپریسی، دمیر یولی و بیایغی تجارتی وارد.

5-3408-5
فرینه
#1

یونان قدیمجه حسن و آنیله و شوح مشربلکیله مشهوره بر قادین اولوب، قبل المیلاد دردنجی قرنده یشامشدر. مشهور هیکلتراش (براقستیل)ك معشوقه-سی اولوب، بونك حسن و عشق الهه-سی زعم اولنان (زهره) نامنه یاپدیغی هیكلره نمونه اتخاذ اولنمشدی. ثروتی بر درجه-ده ایمش، که اسکندرک تخریب ایتدیکی %تیبه\$ شهرینی کندی مصر فیله تعمیر ایتمک ایستمشدی. دینسز لکه اتهام اولنه-رق، خطیب (هیپرید) طرفندن قورتارلمشدی.

6-3408-5
فرینیخوس
#1

یونان قدیم شعراسندن ایکی کشی اولوب، بری میلاد عیسان بشیوز سنه اول یاشایوب، فاجعه-لر یازمش؛ و دیکری آرسٹوفانك معاصری اولوب، بعض مضمکه-لر بر اقمشدر. ایکیسنکده آثاری نابود اولوب، یالکز بعض ففره-لری بولنمشدر.

7-3408-5
فریو، قابو
#1

یعنی ((صوئوق برون)). بری برازیلیاده %فورموزه\$ قوینك شرقی ساحلنده "42' 0' 20° عرض جنوبی ايله "30 17' 44° طول غربیده و دیکری آفریقای جنوبینك ساحل غربیسنده و پورتکیز مستملکاتنك حدود جنوبیه-سنده اوله-رق "20' 18° عرض جنوبیده اولمق اوزره ایکی برونك اسميدر.

8-3408-5
فریو، ریو
#1

یعنی ((صوئوق چای)) آمریقای وسطینك قوسته-ریقه حکومتنده نیقاراغوراً کولنه دوکیلور بر نهر اولوب، مجراسی هنوز مجهول و غیر مکشوفدر.

وندیک خطه-سی آوستریانک النده ایکن و دها اول قسم شرفیسندن عبارت بر ایالت اولوب، مرکزی تریسته شهری ایدی.

[[اسماء بن خارجه]] و ((عبد الرحمن بن ابراهیم)) ماده-لرینه مراجعت.]

آفریقای شمالییده بیوک بر خطه اولوب، طرابلس غرب و لایتنه ملحق بر سنجاقتشکیل ایتمکله، آفریقا قطعہ-سنده طوغریدن طوغریه تحت تابعیت عثمانیه-ده بولنان ممالکدندر. همان هر طرفندن چول ایله محاط و چوللرله بربرلرندن ایرلمش بر طاقم وادی و احلردن عبارت بولندیغندن، حدودی تمامیله معین اولمیوب، تقریباً 28° عرض شمالیدن 23° عرض شمالییه یعنی مدار سرطانیک اوتہ-سنه و 8° طول شرقیدن و 16° طول شرقییه قدر ممتد اولور. بو وجهله شمالدن جنوبه اکی 5 و شرقدن غربه بویی 8 درجه جغرافییه-در. شمالاً نفس طرابلس غرب و جبل غربی سنجاقلریله و سائر طرفلردن چول ایله محدود و محاط اولوب، غرب و غرب جنوبی جهتلرنده توارق بربرلری و جنوب و شرق جنوبی طرفلرنده زنجیلره قریب ملز قبائل جولان ایدر. مرکزی اولان مرزوق قصبه-سی $16^{\circ} 55' 25''$ عرض شمالی ایله $6^{\circ} 50'$ طول شرقیسنده اوله-مرق طرابلس غربیک 770 کیلومتره جنوبنده غدامسک 650 کیلومتره جنوب شرقیسنده و اوجله-نک 1050 کیلومتره جنوب غربیسنده واقعدر. اک مهم و تجارنکاه معموره-سی ایسه منتهای غرب جنوبیسنده واقع غات قصبه-سیدر. فزانک شمال طرفنده %الحمادة الحمراء\$ اسمیله غربدن شرقه طاشلق و قورو بر طاغ ممتد اولوب، بونک اوستی 220 کیلومتره راده-لرنده بر وسعتده-در بونک شرقنده %الحمادة السوداء\$ اسمیله دیگر بر صره طاغر ممتد اولوب، فزانک شمال شرقی طرفنده دخی %هاروج\$ اسمیله شمالدن جنوبه بر طاغ اوزانیر، که بونک قسم شمالیسی بر کانی و سیاه اولوب، %الهاروج الاسود\$، و قسم جنوبیسی کلسی و بیاض اولوب، %الهاروج الابيض\$ دینلیر. بونک جنوبنده مختلف استقامتلرده و اکثری غربدن شرقه اوله-مرق بر طاقم قورو وادیلر ممتد اولوب، صحرای کبیره مشابه اولان بو وادیلرک بعضنده آز چوق رطوبت اثرلری بولنمغله، بر طاقملری مسکون و بر طاقملری خیمه نشین عرب و بربر قبائلنه جولانکاهدر. فزانک باشلیجه مسکون پرلری اوچ طاقم و احلردن عبارتدر. بونلرک برنجیسی و اک اهمیتلیسی وسطنده-کی طاقم اولوب، شمیدیکی مرکزیه قدیماً مرکز بولنمش اولان جرمة و سائر قصبه-لر بونده بولنیور. %الوادی الغربی\$ و %الوادی الشرقی\$ اسمیله معروف ایکی اوزون وادی اک قابل سکنی پرلریدر. ایکنجی طاقم شمال شرقی جهتنده واقع %جفره\$ بقعه-سی اولوب، سکنه وزله قصبه-لرینی حاویدر. اوچنجی طاقم منتهای جنوبنده واقعدر. بونلردن بشقه منتهای جنوب غربیسنده غات و احی بولنیور، که آفریقای وسطی تجارتی نقطه نظرندن جمله-نک اک مهمی و سودان کروانلرینک اک معتنا بر موقفی اولوب، بوندن 23 سنه مقدم محرر فقیر ولایت غزته-سی محرر لکیله طرابلس غربده بولندیغم اثناده فزانه الحاقله، ضمیمه ممالک عثمانیه اولمشدر. فزان عمومیت اوزره مرتفع بر بر اولوب، شمالده-کی مذکور طاغلرله جنوب طرفنده-کی حماده-لرک آره-سنده ممتد اولان متموج و آز عارضه-لی پرلرک حدای بکردن اعتباراً ارتفاعی 200 ایله 750 متره آره-لرنده-در. فزانک وادیلری ذاتاً پک نادر اولان یاغموزلرده بر آز صوگوروب، سائر وقتلرده قورودر. آقار صولری آز اولوب، جزئیات قبیلندن اولان مزروعات قیو صولریله سقی اولنور. شرق طرفلرنده بر چوق کوللر وار ایسه-ده، بونلرک جمله-سی کوچک بطاقللردن عبارت اولوب، صولری املاح مختلفه-یی حاوی و پک آجیدر.

هواسی یازین پک صیجاقت و یابس اولوب، مرزوقده میزان الحرارة کولکه-ده 45° درجه-یه قدر چیقار. قیشین شمالدن خیلی صوئوق روزکارلر اسر. یاغموزلری پک سیرک و جزئیدر. مع هذا بعض وادیلرله رطوبت اثرلری کوریلوب، بر قاچ قدم قازیلنجه صو چیقار. و بو قیولرک صویبله اهالی وادیلرله-کی اراضیلرینی صولایه-رق، بعض محصولات آلیرلر. سطح ارض قیرمز یمتراق اینجه بر قومله مستور اولوب، یازین روزکار اسنجه، بو قوم هوایه قاریشوب، کوک یوزینی قیرمزی کوسترر. فزانک محصولات ارضیه-سی آریه، بر قاچ نوع داری و جزئی مقدار بغادیدن عبارت اولوب، آنجق اصل اهالیکنک مدار تعیش و تجارتلری خرمادر، که کلیتله حاصل اولوب، جنسی دخی اعلادر. حیوانات اهلیه-سی

قیون، کچی، صیغیر، دوه، بارکیر و مرکبدن عبارت تدر. قیونلری قالین قویروقلی و سیاهمتراق تولیدر. صیغیر یالکز %۱۰ وادی الشاطی\$ده بولنوب، هور کوجلیدر. دوه-لری یالکز یوک ایچون قوللانلوب، سوریلر تشکیل ایده-جک مقدارده دکلدن. حیوانات وحشیه-سی: دوه قوشی، جیلان، بیان صیغیری، صیرتلان، چقال، تیلکی و سائره-دن عبارت تدر. فزانک اهالیسی عرب، بربر و زنجیدن مرکب اولوب، مملکتک اهالی اصیله-سی اولان بربرلر اسکیدن بری زنجیلرله اختلاط و امتزاج ایتمش اولدقلری کبی، بعد الاسلام عربلرله قاریشقدن صکره دخی سوداندن کلیتله جاریه-لر کتیروب، بولنلری استفراش ایندکلرندن، طمارلر-نده-کی زنجی قانی کیتدکجه چوغالمقده بولنمشدر. اهالی مملکت ایکی طاقم اولوب، بر طاقمی وادیلر-ده-کی قصبه و قریه-لرده ساکندر. و بر طاقمده خیمه نشین اوله-مرق سوریلرله وادیلر آره-لر-نده-کی اراضی خالیه-ده جولان ایدر. ساکن اولان اهالینک پک آزی خالص عرب یا بربر ویا زنجی الوب اکثری بو اوچ جنسنک اختلاطندن متولد ملز حالنده بولنورلر. خیمه نشین اولانلرک ایسه اکثری خالص عرب و بعضلری و علی الخصوص جنوب غربی جهتده-کیلر خالص بربر یعنی توارق طائفه-سندندر. لسان عمومی و ادبی عربی-اولوب، جمله اهالی عربی بیلیر-سه-ده، ساکن اولانلرک اکثری سودانک بر نوح و حوصه و تییبو لسانلرینه و بربر-جه-یه دخی آشنادرلر. فزانک مقدار اهالیسی حقنده رسمی و صاعلام بر معلومات اولمیوب، 70000 ایله 200000 مقدارلری آره-سندنه مختلف تخمینلر درمیان اولنمشدر. مرزوق، غات، سکنه، زله، زویله، سبجه، سمنو، قطرون و سائره اسملریله سکر اون قصبه-سی و یوز قدر قریه-سی وارد. اصل قصبه دینله بیله-جک ایلیک اوچی اولوب، دیکرلری بیوجک قریه-لر-دن عبارت تدر. اکثر خانه-لری طوپراق کیرپیچدن معمول قلبه حالنده-در. لوا مرکزی مرزوق اولوب، مرکز ایله سکنه، شاطی و غات اسملریله 4 قضاسی و : سین، سمنو، هون، زله، قطرون وادی غربی، وادی شرقی، حفرة السراقیه اسملریله 8 ناحیه-سی وارد.

فزان اسکیدن بری معلوم اولوب، میلاد عیسادن 450 سنه اول تاریخ مشهورینی یازمش اولان (هرودوت) فزانک مرکز قدیمی اولان غارامه %۱۰ یعنی جرمه \$ قصبه-سندن و بوکا نسبتله %۱۰ غارامانت \$ تسمیه ایتمیش فزانلیردن بحث ایدر؛ و %۱۰ پلین \$ ((غارامه شهر شهیری)) تعبیریه یاد ایدر. رومالیرلر فزانی ضبط ایوب، مذکور جرمه-ده و طرابلس غربدن بو شهره قدر کیدن طریق اوزرنده الیوم باقی بر طاقم آثار بر اقمشلردر. رومالیرلر ضعفه دوچار اولدقن صکره، بعدیتی سببیه، فزان بالطبع متروک قالب، برلی بربر رؤسانک تحت اداره-سندنه بولنمش؛ و 45 سال هجریسندنه (عقبه بن نافع) حضرتلری یدیه فتح اولنه-مرق، ممالک اسلامییه-یه الحاق اولنمش ایدی. اوندن صکره فزان کاه آق دکز سواحلی بوینجه ممتد اولان ممالک غربیه-نک و علی الخصوص طرابلسک احوال سیاسییه-سنه تابع اولمش، و کاه اورالرینک وقوعاتندن بر کنار قاله-مرق، سودان اقوامیله مناسبات سیاسییه-ده بولنمشدر. بعده مغرب شرفاسندن برینک اوغلی سید المستنصر بن محمد فزانی ضبطله، سلاله-سی (اولاد محمد) نامیله خیلی وقت حکومت سوردکن صکره، 1225 تاریخلر-نده مغرب اوجاقلرندن طرابلس غربده حکومت سورن قرمان اوغلی امراسندن (المکنی) اولاد محمدک اخیرینی قتل ایله فزانی ضبط ایده-رک، یکرمی سنه اجرای حکومت، و سودانه دفعاتله سفر ایده-رک، بر چوق اسرا اخذ ایندکن صکره، 1245 تاریخنده عرب قبائلندن اولان سلیمان قبیله-سنگ شیخی بر چوق قانلی محاربه-دن صکره، مملکتی ضبطله، اون سنه تحت اداره-سندنه طوتمش؛ و بو آره-لقده طرابلس غرب طوغریدن طوغریبه دولت علیه-نک تحت اداره-سندنه آلمغله، 1257 تاریخنده بکر بک قوماندنه-سیله سوق اولنان عسکر طرفندن فزان ضبط، و طرابلس غرب ایالتنه الحاق اولنه-مرق، بر سنجاقت اخذ اولنمشیدر.

1-3410-5

فزونی

ایران شعرا سندن اوچ کشینک مخلصیدر:

برنجیسی (میر محمد) استر ابادلی اولوب، اکثر علومدن بهره-سی و شطرنجده بیوک مهارتی وار ایدی. عاقبت مالیخولیایه دوچار اولوب، اصفهانده وفات اینمشدر. شو رباعی اونکدر:

@@@

از ضعف بر رخ تونکاهم نمیرسد

و زدل بلب زبیم توآهم نمیرسد

آن تشته لب کیه ضعیفم که صد بهار

برمن گذشت ونم بکیا هم نمیرسد

\$

*- ایکنجیسی (میر هاشم بن جلال نقاش) ینه استر ابادلی اولوب، شو بیت اونکدر:

@@@

پروانه صفت دشمن بال و پر خویشم

پیوسته طیان بر سر خاکستر خویشم

\$

*- اوچنجیسی سمنالی اولوب، شو رباعی اونکدر:

@@@

ای دل منال چرخ بکام کسی نشد

فیروزه سپهر بنام کسی نشد

کرد سرت شوم بفرونی ستم مکن

اظهار عشق کرد غلام کسی نشد

\$

1-3411-5

فَسَا، و فارسی بسا و بساسیر

ایراندۀ فارس خطه-سَنک دار ابجد ناحیه-سندۀ و شیرازک 136 کیلومتره جنوب شرقیسنده اوله-رق پرستاف و نام دیکرله ستارکان ایرماغنه تابع بر نهرک اوزرنده واقع کوزل بر قصبه اولوب، 18000 اهالیسی، سور و قلعه-سی، اطرافنده مزروعات و اشجارله مستور کوزل اراضیسی، پک صاغلام هواسی و صیرمه-لی ایپک و پاموق و کتن منسوجات دستکاهلری واردر. وقتیله چوق دها بیوک و معمور اولوب، فسوی و بساسیری نسبتیله معروف بر چوق علما و مشاهیرک مسقط رأسی بولنمشدر. اصطخری فسانک باغ و باغچه-لرینی و بازارلرینی مدح ایدیور.

2-3411-5

فساطو

طرابلس غرب و لایتک جبل غربی سنجاغنده و طرابلسک غرب جنوبی جهتنده بر قضا اولوب، جبل نفوسه-نک %جناون\$ وادیسندن عبارتدر. مرکزی 2000 قدر اهالیسی حاوی اولان %جادو\$ قصبه-سیدر. قضانک اکثر اهالیسی بربر و آز مقداری عربدر. قضا داخلنده رومالیردن قالمه بعض آثار عتیقه موجوددر.

3-3411-5

فُسطاط

مصرده قاهره-نک ایکی بچق کیلومتره جنوب غربیسنده و نیلک ساحل یمینده واقع %مصر العتیقه\$ قصبه-سَنک اسکی اسمیدر. بوکونکی کونده قاهره-نک بر بیوک محله و اسکله-سی حکمنده اولان بو قصبه قاهره-دن اسکی اولوب، مصرک فتحنده و حضرت عمر بن الخطاب (رضه) زماننده فاتح مصر عمر و بن العاص جانبندن بنا اولنمشدر. فاتح مشار الیه او موقعده چادیرینی قورمش اولدیغندن، چادیر اولان %فسطاط\$ اسمی بعد الفتح اوراده بنا اولنان و قاهره-نک فتحنده-دک خطه مصریه-نک مرکزی اولان شهره علم اولمشدی. مشار الیه موقع مذکورده بر جامع شریف بنا ایتمش اولدیغی کبی، بعده عباسیلر زماننده احمد بن طولون دخی بیوک بر جامع شریف بنا ایتمشدی، که الیوم موجود اولوب، قاهره-یی تزیین ایدن ک کوزل آثاردندر. 358 تاریخنده-دک فسطاط مستقل بر معموره اولوب، تاریخ مذکورده جوهر قاعد طرفندن قاهره-نک تأسیسی اوزرینه، فسطاطک اهمیتی آلمش؛ و قاهره-نک کوندن کونه توسع ایتمسی اوزرینه فسطاط بو شهر عظیمک بر محله-سی حکمنه کچمکله، اسم قدیمی دخی اونودیلوب، بر وجه مذکور %مصر العتیقه\$ یعنی ((اسکی مصر)) نامنی آلمشدر.

4-3411-5

فَسِنجان

فارسده بر قصبه اولوب، بعض مشاهیر علمانک مسقط رأسی بولنمشدر.

5-3411-5

فسونی

اوننجی قرن هجری عثمانلی شعراسندن اولوب، صاروخانلیدر. طریق علمه سالک ایدی. شو بر ایکی بیت جمله اشعارنددر:

@@@

دلا بولنمه آقوب هر یکایه آب کبی
یوزینه نرومه صقین کمسه-نک شراب کبی
چناق چناق صو کبی ایچسه فانکی هرکس
جهان فانیه کوز دیمکه کل حباب کبی
\$

6-3411-5

فسونی

ایران شعراسندن اولوب، تبریزلیدر. شو بیت اونکدر:

@@@

میرم از حسرت ذوق دل آز مرغ اسیر
کزپی ربختن خون قفسش بکشایند
\$

7-3411-5

فسوی، حسن

مشاهیر اطبای اسلامدن اولوب، فارسک فسا قصبه-سندن نشأت ایتمش؛ و آل بویهندن بهاء الدوله بن عضد الدوله-نک خدمت طبابتنده بولنمشدر.

8-3411-5

فشن

مصر وسطاده بنی سوئیف مدیریتنده و بنی سوئیفک 37 کیلومتره جنوبنده اوله-رق نیلک ساحل غربیسنده و دمیر یول خطی اوزرنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب، جنوب جهتنده فراغه زماننده پک معمور بولنمش اولان %خب\$ شهر قدیمک خرابه-لری بولنیور. (معجم البلدان)ده بهاسی اعمالندن بر قریه اولمق اوزره مذکوردر.

9-3411-5

فصیحی

ایران شعراسندن اوچ ذاتک مخلصیدر:

برنجیسی جرجانلی اولوب، امیر کیکاوس بن اسکندر قابوسک همیزمی ایدی. شو بیت قابوس خاندانی حقنده سویلیدیکی اشعار جمله-سنددر:

@@@

چه فرخ وجودی که از همتش
بمیرد بیای ولی نعمتش
\$

*- ایکنجیسی تبریزلی اولوب، اکثر اوقاتده فقرا و درویشانله همیزم ایش شو بیت اونکدر:

@@@

بقدر طاقت خود هر دلی غمی دارد

دل من است که الدوه عالمی دارد

\$

*- اوچنجیسی هر اتلی اولوب، مرتضی قوی خان شاملونک خدمتنده بولنمش؛ و شکسته خطنی کوزل یازمشدر. شو بیت اونکدر:

@@@

هزار بار قسم خورده ام که نام ترا

بلب نیورم اما قسم بنام توبود

\$

1-3412-5

فصیحی، علی بن ابی زید

مشاهیر ادبا و نحویندن اولوب، استرابادلیدر. خیلی یاشلی اولدیغی حالد، عبد الفاهر جرجانبیدن نحوی تعلم ایتمش؛ و بعده بغداده انتقال ایله، مشهور نظامیه مدرسه-سنده طول مدت ادبیات درسنی ویروب، ابو نزار نحوی و حبص بیص کبی شاکردان پتیشدیرمشدر. اکثر اوقاتده ثعلبک ((الفصیح)) کتابنی تدریس ایتدیکیچون فصیحی تلقیب اولنمشدی. بعده شیعیلکه اتهام ایله، مدرسه مذکورده-دن عزل اولنه-رق، خانه-سنه چکلمش ایسه-ده، طلبه-سی خلفنک درسنه دوام ایتمیوب، بونک خانه-سنه اجتماع ایتمکه باشلامشدردی. 516 تاریخنده بغدادده وفات ایتمشدر.

2-3412-5

فضاء المعدن، یاخود فضااض

مغرب اقصاده فاسک ایکی مرحله جنوبنده بر بقعه اولوب، مرکزی %قلعة المهدی\$در. بربر وقوعاتنده اهمیتله ذکر اولنور.

3-3412-5

فضاله

صحابه-دن بر قاچ ذاتک اسمی اولوب، اک معروفلی (فضاله بن عبید الانصاری الاوسی)در، که بعده شامده ساکن اولوب، معاویه صفین محاربه-سنه عزیمتنده کندیسنی شام قاضیلغنه نصب ایده-رک: ((مقصد سنکله نار جهنمدن تستر ایتمکدر)) دیمشدی. بعده بحرأ روم غزاسنه مأمور اولمش؛ و وفاتنده معاویه بالذات تابیوتی آلتنه کیره-رک، اوغلی عبد الله ((اوغلم بکا یاردم ایت زیرا بوندن صکره بونک کبیسنی قالدیره-میه-جغز)) دیمشدی. 35 تاریخنده وفات ایتمشدر. کندیسندن بعض احادیث شریفه مرویدر.

4-3412-5

فضل، ابو عبد الله *- بن العباس بن عبد المطلب بن هشام الفرشی الهاشمی

صحابه کرامدن اولوب، فخر الانبیا (صلعم) افندمزک عم زاده-لریدر. حضرت عباس (رضه)ک اکبر اولادی اولمغله، بونک اسمیله تکنی ایدردی. والده-سی ازواج مطهره جناب نبویدن میمونه بنت الحارثک همشیره-سی (لبابه بنت الحارث الهلالیه) ایدی. فتح مکه-ده و حنین غزاسیله حج و داعه معیت حضرت رسالتیناهیده بولنمش؛ و حنین انهرامنده نزد جناب نبویده ثابت ایدنلردن بولنمشدر. فخر کائنات (صلعم) افندمزک جنازه-لری غسلنده حاضر بولنوب، حضرت علی (رضه) غسل ایدرکن صاحب ترجمه صو دوکمشدر. 13نجی سال هجریده مرج الصفر ویا اجنادین وقعه-سنده و بر روایتده 15 تاریخنده یرموک غزاسنده شهید اولمش، ویا 10 سالنده عمواس طاعوننده ارتحال ایتمشدر. حسن و جمالیه ممتاز ایدی. اولاد ذکوری قالمیوب، ام کلثوم اسمنده بر قیزی قالمشدر، که امام حسن (رضه) طرفندن تزوج بیوریلوب، بعد المفارقه ابو موسی الاشعرییه وارمش ایدی. برادری عبد الله بن عباس (رضهما) کندیسندن روایت احادیث شریفه ایتمشدر.

5-3412-5
فضل

خلفاء عباسیه-دن (مطیع لامر الله) و (مسترشد بالله)ک اسمیدر. [(مطیع لامر الله)] و ((مسترشد بالله)) ماده-لرینه مراجعت.]

6-3412-5
فضل

خليفة عباسی متوکل علی اللہک جاریه-لرندن شاعره و ادیبه و وفرت حسن و جمال ایله حسن خطه مالکه بر قیز اولوب، عصرینک شعرا و بلغاسیله مشاعر-لری و بداهه محیر عقول جوابلری وارد. علی بن الجهم و ابو دلف عجلی کندیسلیله مشاعره ایدنلر جمله-سنددر. خلفا حقتده بر چوق مدحیه-لری دخی وارد. تشیعه میلی اولوب، شیعیلرک ایشلرینی تمشیه ایچون خلفا و کیرا عندنده-کی نفوذینی استعمال ایدردی. اکابر و شعراء عصرندن سعید بن حمیده علاقه-سی اولوب، حقتده بر چوق اشعار ی و کندیسلیله مشاعر-لری وارد. 260 تاریخنده وفات ایتمشدر. علی بن الجهمک تنک قافیله-لی اولان:

@@@

لاذ بها يستظل فيها
فلم يجد عندها ملاذا
\$

بیته جواباً متوکلک اشارتیه بداهه شو قطع-یی سویلمشدی:

@@@

و لم یزل ضارماً اليها
تظل اجفانه رذاذاً
قعاتبوه فزاد عشفاً
فمات و جداً فكان ماذا
\$

ذهنی افندی ((مشاهیر النسا))سنده متوکلک جاریه-سی اولان فضلی سعید بن حمیدک معشوقه-سندن بشقه عد ایده-رک، ایکی ترجمه صورتنده یازمش ایسه-ده، ((فوات الوفیات))ده ایکیسی بر اولمق اوزره مذکوردر.

1-3413-5
فضل الله، مولانا

مشاهیر اطبای اسلامدن اولوب، تیمورلنکک طبیب متخصصی ایدی.

2-3413-5
فضل الله بلغرادى

مشاهیر خطاطیندن اولوب، ثلث و نسخ خطلرینی شکر الله خلیفه-دن تمشق ایتمش؛ و خطنی استادینک کندن فرق اولنمیه- جق درجه-یه واردیرمشیدی. 970 تاریخنده یازدیغی بر ((خسرو و شیرین)) منظومه-سنی کورمش اولدیغنی حبیب افندی مرحوم تذکره خطاطیننده بیان ایدیور.

3-3413-5
فضل الله سمرقندی

مشاهیر علما و شعرا د اولوب، ابو حنیفہ ثانی دینان فقیہ ابو اللیثک احفاندر. سید شریفدن تلمذ و اخذ اجازت ایدوب، سمرقندده تدریسه مشغول ایدی. صاحب تذکره دولتشاه صاحب ترجمه-دن درس آلمش اولدیغی بیان ایدیور. سمرقندده جدیدک تریبه-سی داخلنده مدفوندر. شو بیت جمله اشعار نندرن:

@@@

قد چون سرو توجانست مرا بلکه روان
سویم ای سروروان شوکه فدا سازم جان
\$

4-3413-5
فضل برمکی

[[(فضل بن یحیی) ماده-سنه مراجعت بیوریله.]]

5-3413-5
فضل بن جریر

مشاهیر اطباء اسلامدن اولوب، تکریتلیدر. امیر نصیر الدوله بن مروانک خدمت طبابتنده بولنمش، و آرقداشلرندن یوحنا بن عبد المسیحک نامنه ((مقاله فی اسماء الامراض و اشتقاقاتها)) عنوانیله بر کتاب یازمشدر.

6-3413-5
فضل بن الربیع، ابو العباس-*

خلافت عباسیه مشاهیر رجالنندن اولوب، جد اعلاسی ابو فروه کیسان حضرت عثمان بن عفان (رضه)ک آزادلیسی ایدی. پدری ربیع ابو جعفر منصورک رجالنندن اولوب، صاحب ترجمه دخی هارون الرشید زماننده وقع و اعتبار اصحابندن اولدیغی حالده، مسند وزارتده بولنانه برمکیلر کندیسنه رعایت ایتدکلرندن، بینلرنده رقابت و منافرت وار ایدی. هارون الرشید برمکیلر حقتده اغیرار حاصل ایدنجه، فضل بن الربیع بو اغیراری تشدید و تهییجه چالیشه-رق، بر امکه-نک ادبارینه خدمت ایتمش؛ و بونلرک اخیرری اولان جعفر برمکی یرینه هارون الرشیده وزیر اولوب، خلیفه مشار الیهک وفاتنه-دک مسند وزارتده قالبوب، بونک ارتحالنده امینک مقام خلافته جلوسنه یاردیم ایتدکلن صکره، خراسانده بولنانه مأموندن متوهم اولوب، بونی ولایت عهددن اخراجله، امینک اوغلی موسایی ولی عهد اتخاذا ایتمسنه دلالت ایتمشدی. مأمون بو خبری ایشیدنجه، فضل بن سهلک تشویقیله طاهر ذو الیمینی عسکرله بغداده کوندر مکله، طاهر مشار الیهه غالب و امین مقتول اولدقده؛ فضل بن الربیع اختفا ایتمش، و ابراهیم بن مهدینک خلافته کچمسندده میدانه چیقوب، بوکا وزیر اولمش ایسه-ده، بونک مغلوباً فرار و اختفاسی اوزرینه، کندیسسی دخی اختفا اید-رک، طاهر ذو الیمینیک توسط و شفاعتیله مأمونک عفوینه مظهر اولمش؛ و بو خلیفه-نک زماننده منکوب قالبوب، 208 تاریخنده وفات ایتمشدر. شاعر شهیر ابو نواسک صاحب ترجمه حقتده بر چوق مدحیه-لری واردر.

7-3413-5
فضل بن سهل، ابو العباس-*. السرخسی

خلفاء عباسیه رجالنندن اولوب، عن اصل سرخس مجوسیلرندن ایکن، بر روایتده کندیسسی 190 تاریخنده خراسانده مأمونک تکلیفیله اسلامه کلمش؛ و بر روایتده پدری سهل خلیفه مهدینک زماننده مسلمان اولمش ایدی. هر حالده کندیسسی جعفر برمکینک دلالتیله هارون الرشیدک حضورینه چیقاریله-رق، مأمونک خدمته تخصیص اولنمش؛ و مشار الیه پدرینک وفاتنده خراسانده بولنوب، برادری امین طرفندن ولایت عهددن چیقارلدیغنی خبر آنجه، صاحب ترجمه کندیسسی امینه قارشسی عسکر سوقنه تشویق ایتمش؛ و علم نجومه دخی انتسابی و بو بابده ادعاسی بولندیغندن، موفقیتندن خبر ویرمشیدی. مأمون مقام خلافته کچنجه، کندیسنه وزارت و سردارلق ایشلرینی احاله ایتدیکندن، (ذو الریاستین) لقبیله تلقیب اولنمشدی. شیعی المذهب ایدی. کریم و سخی بر ذات اولوب، برمکیلرک طریقنه سلوک ایتمکله، مأمون کندیسندن، متوهم اولوب، 202

تاریخنده طایبسی غالب واسطه-سیله سرخس حمامنده قتل ایتدیرمشدر. برادری حسن بن سهل دخی مأمون خلیفه-نک رجالدن ایدی.

1-3414-5

فضل بن عبد الصمد الرقاشی

مشاهیر شعرای عربدن اولوب، هارون الرشیدک مدحلهندن ایسه-ده، اصل برامکه-یه انتسابی وار ایدی. حتی برمکیلر غضبه او غرادقارنده، مصلوب کوردیغی جعفرک قارشیسنده طوروب، بر مرثیه بلیغه سویلمشدی. بونک اوزرینه حضور ریده؟ کوتوریله-رک، برمکیلردن نه کوردیکی سؤال اولندقده، بهر سنه بیک آلتون آدیغی جوابنی ویرمکله، کندیسنه جانب خلیفه-دن سنه-ده ایکی بیک آلتون تخصیص اولنمشدی. عن اصل %ری\$ اعجامندن اولوب، ربیله قبیله-سنه منسوب رقاشک آزدلیسی ایدی. فحشیاته ترغیب یوللی بر قصیده مشهوره-سی وارد، که بر خسته-لغنده وصیتنامه صورتنده ترک ایتمشدی. ابو نواسله مهاجتلری وارد.

2-3414-5

فضل بن محمد العصبانی

مشاهیر ادبا و نحویندن اولوب، ابو علی الفارسینک ((ایضاح))نی تحشیه ایتمش؛ و نحوه مشهور بر مقدمه یازمشدر. مشاهیردن خطیب تبریزی یحی بن زکریا ایله ابو القاسم حریری نحوی صاحب ترجمه-دن اخذ و تعلم ایتمشلردن. 444 تاریخنده وفات ایتمشدر.

3-3414-5

فضل بن مروان، ابو العباس -*- بن ماسرخس

خلافت عباسیه رجالدن اولوب، مأمونک اوخر عهدنده مسند وزراته نصب اولنمش؛ و 218 تاریخنده خلیفه مشار ایله برادری معتصم ایله برابر روم سفرنده ایکن اوراده وقوع وفاتیله، صاحب ترجمه معتصمک نامنه بغدادده بیعت اخذ ایتمش؛ و معتصم بغدادده دخول ایدنجه، کندیسنی وزارتده ایقا ایدوب، رتق و فتق اموری یدینه تسلیم ایلمش ایدی. اوچ سنه بو منوال اوزره کچدکن صکره، معتصم کندیسندن متغیر اولوب، کندیسنی حبس و اموالنی مصادره ایتمش؛ و بش آی محبسده قالدقن صکره، اطلاق اولنه-رق، اوندی اختیار عزلت ایلمش؛ و بعده بعض خلفانک خدمتنده بولنوب، 250 تاریخنده وفات ایتمشدر. نصرانی الاصل اولوب، اهتدا ایتمشیدی. بر مجموعه منشاتی و ((کتاب المشاهدات و الاخبار)) عنوانیله بر تألیفی وارد.

4-3414-5

فضل بن یحیی، ابو العباس -*- بن خالد البرمکی

خلافت عباسیه زماننده بریرینی متعاقب وزارت ایدن برامکه-دن اولوب، جعفر بن یحیانک برادریدر. جعفر انشا و کتابنده صاحب ترجمه-دن ایلری ایدیسه-ده، فضل سخاو کرمدی جعفردن و بتون برامکه-دن اقدم ایدی. هارون الرشیدک سوت برادری اولوب، خلیفه مشار البهک والده-سی حیزران کندیسنه امزیک ویرمش، و خلیفه یحیانک والده-سی زبیده-سی اممش ایدی. برادری جعفر برمکیدن اول وزراته تعیین اولنوب، بر مدت صکره خراسان و الیلکنه نقل ایله، یرینه برادری مشار ایله وزیر اولمشدی. خراسانده اجرای عدل و داد ایده-رک، کرم و سخاوتنی کوسترمش؛ و بلخده جدلری برمکک خدمت ایتمش اولدیغی (نوبهار) آتشکده سنی قسماً هدم ایده-رک، یرینه بر جامع شریف بنا ایتدیرمش ایدی. 193 تاریخنده هارون الرشید برامکه-دن متغیر اولوب، جعفری قتل ایتدیردکن صکره، صاحب ترجمه ایله پدرلری یحیایی برلکده اله-رق %رقه\$یه کوترمش؛ و اوراده حبس ایتدیروب، مصادره اولنان ماللرینک بر قسمنی صاقلامشدر بهانه-سیله محبسده طایق آتدیره-رق، سبب موتلری اولمشدر. فضل 147 تاریخنده طوغمش اولمغله، وفاتنده 56 یاشنده ایدی. حقدنه شعرای عصرینک پک چوق مدحیه-لری وارد. کرم و سخاوتی حقدنه منقول اولان نوادرک ایسه حد و حسابی یوقدر.

5-3414-5
فضل حروفی، فضل نعمتی

خراسانی اولوب، یدنجی قرن هجریده ظهور ایتمشدر. حروفاته بر طاقم معنالر ویره-رک، و رمز و اشارت کبی قوللانه-رق ((جاودان)) عنوانیله اکلاشلماز بر کتاب یازمشدر. کندیسی تکفیر اولنه-رق، اعدام اولنمش ایسه-ده، کتابنک نسخه-لری قالبوب، حروفیون عندنده محفوظدر.

1-3415-5
فضل المدینه

مشاهیر مغنیاتدن ادبیه و شاعره بر قیز اولوب، سالف الترجمه علم المدینه ایله برلکده هارون الرشیدک سراینده تریبه اولنمش؛ و بر مدرت مدینه منوره-ده اقامتله، اکتساب شهرت ایتدکدن صکره، اندلسه نقل اولنمشلردی.

2-3415-5
فضلی

اسکی عثمانلی شعراسندن ایکی ذاتک مخلصیدر:
برنجیسی (ابو الفضل) مشهور ادریس بتلیسینک اوغلی اولوب، صغیر سنندن بری اظهار لیاقت و کمالات ایده-رک، سلاطین و وزرا و کبرانک صحبتیله مشرف اولمشدی. عربی و فارسی و ترکی ادبیاتده ید طولاسی و نوادر و محاضراتدن پیک چوق محفوظاتی اولمغله، صحبتی مطلوب و مرغوب بر مرد ظریف ایدی. طریق علمه سالک اولوب، بعض قضالرده بولندقدن صکره، طوپخانه-ده-کی خانه-سنه چکیلوب، باغچه-سی اتصالنده بر مسجد و مکتب انشا ایتمش؛ و سلطان بایزید خان ثانی حضرتلرینه بعض قصائد تقدیمیه عطیه و احسانلرینه نائل اولمش ایدی. خیلی وقت معمر اولوب، 982 تاریخنده، پیرفانی ایکن، ایفای حج شریف نیتیه جانب حازه عزیمت ایده-رک، اثنای طریقده ارتحال ایتمشدر. السنه ثلثه-ده بر خیلی اشعار رائقه-سی، حافظ شیرازی دیوانه نظیره-سی و سائر بعض آثار ادبیه-سی وارد شو شعر اونکدر:

@@@

آسمانی لباسله اول ماه
کون کبی اولدی عالمه مشهور
چاک ایدوب جیب وصلی دست سحر
بنی اول مهدن ایلدی مهجور
\$

شو بیت دخی اشعار فارسیه-سندندر:

@@@

بربرک کل زنرکس تر آب میزنی
وز لب کلاب بر شکر ناب میزنی
\$

*- ایکنجیسی استانبوللی اولوب، قره فضلی دینمکله مشهوردر. ذاتینک شاکردی اولوب، قانونی سلطان سلیمان خان شهزاده-لرندن سلطان محمدک حیانتنده سویلمش اولدیغی بر قصیده استادی معرفتیه امثالندن اول تقدیم اولنه-رق، مظهر تقدیر اولمغله، کندیسی شهزاده مشار الیهک معینته آله-رق، مغنیسا سنجاغنه نصبنده کاتب دیوانی اولمشیدی. مشار الیهک ارتحالنده شهزاده سلطان مصطفایه و بونلرک ده ارتحالنده سلطان سلمیه کاتب دیوان اولمشدی. 970 تاریخنده وفات ایتمشدر. اشعاری سلیس و متین اولوب، ((همای همایون)) عنوانیه بر منظومه-سی و دیگر بر قاچ مثنویسیله کلستان سعدی طرزنده ((نخلستان)) عنوانلی بر کتابی و ((کل و بلبل)) عنوانیه-ده مشهور بر منظومه-سی وارد. شو بیت اونکدر:

@@@

لیلینک مجنونی شیرینک دلا فریادی وار
کار عشقی باکه صورهر صنعتک استادی وار
\$

3-3415-5
فضلی

ایران شعراسندن اولوب، شو بیت اونکدر:

@@@

قوت کفتار هر گاهی که دارم یار نیست
یاررا هر گاه یایم قوت کفتار نیست

\$

((شاه و ماه)) عنوانیله بر منظومه یازمش و 1551 تاریخنده وفات ایتمش بر فضلی دخی واردر. بونک عینی میدر، بیله-مدی.

4-3415-5
فضلی، فضل الله حافظ

مشاهیر خطاطین و شعرادن اولوب، توفادلی و درویش احمد توفادینک برادریدر. والده سلطان جامعنک ابتدای بناسنده امامتی و سلطان احمد جامع شریفنک خطابتی بو ذاته مفوض ایدی. مجارستان سفرینه دخی کیتمشیدی. شو بیت اونکدر:

@@@

امین مجو و مکو باکسی که هست امین
درین زمانه مکر جبرائیل امین باشد

\$

5-3415-5
فضلی پاشا

دور سلطان ابراهیم خانیده 1057دن 1058 تاریخنه-دک بر سنه قیودان دریا بولنمش وزرادن اولوب، بر سنه اول مصاهرت پادشاهی شرفنه نائل اولمشیدی. او اثناده کریدک فتحیله و وندیکلیله اوغراشلدیغندن، قیودان پاشالق مسندنده بحریه-دن یتیشمه بر ذاتک بولنمسنه لزوم کورینمکله، تاریخ مذکورده عزل اولنه-رق، وزیر ثانی اولمشیدی. بعده وندیکلیلرک دالمچی جهنده-کی تجاوزلرینی حضور پادشاهیده و صدر اعظم صوفی محمد پاشانک یوزینه قارشی سویلمکه جسارت ایتدیگندن، صدر اعظمک انهاسیله آراق محافظلغنه نصب اولنه-رق، کرها او طرفه اعزام اولنمش؛ و بعده طمشوار والیلکنه نصب اولنه-رق، اورادن سلستره محافظلغنه نقل اولنمش ایدی. 1067 تاریخنده افلاق و ویوده-سی بسارابه-نک وقوع عصیانی اوزرینه، کندیسنک تعقیب و اخذینه مأمور اولدیگی حالده، اون بش کون بیهوده تدارکاتله اضاعه وقت ایده-رک، مرقومک ترانسیلوانیه-یه فرارینه میدان ویردیگندن، و بونی دشمندن آدیگی یکر می بیک دوقات مقابلنده پایدیگی شیوع بولوب، تاتار عسکر یله کلمش اولان قالغای دخی بویله بر آدمک معیتنده حربه کیده-می-جکنی اشعار ایلدیگندن، صاحب ترجمه ادرنه-یه جلیله، اعدام اولنمشدر.

1-3416-5
فضیله

موصلك شرق جهتنده و نیوی جهتنده باغشیقایه ملحق قصبه کیی بر بیوک قریه اولوب، بازار و چارشیزی و باغ و بوستانی اولدیغنی یاقوت حموی بیان ایدیور.

2-3416-5
فضولی، محمد بن سلیمان

اعظم شعرا دن اولوب، حله-ده دنبايه كلمش، و بغدادده نشأت ایتمش اولدیغندن، بغدادی نسبتیله مشهوردر. ترکی و فارسی اشعاری اولوب، اشعار ترکیه-ده ایکنجی علی شیرنواپی دینمکه شایسته-در. کندینه مخصوص متین بر طرز افاده-سی واردر. قانونی سلطان سلیمان خانک فتح عراقینه عزیمتلرنده فضولی صدر اعظم ابراهیم پاشایه و اونک واسطه-سیله درگاه پادشاهییه بعض اشعار تقدیمیله، مظهر التفات شهریاری اولوب، و قفدن توظیفی حقتده برات عالی دخی صادر اولمشدی، که اجرای احکامیچون بعده در سعادتته ورودنده اوقاف مأموریننک واقع اولان معامله-سی حقتده بر مقاله بلیغه-سی مشهوردر. بلیغ بر خمسه-سی واردر، که بوندن ((لیلی و مجنون)) منظومه-سی اک زیاده شهرت بولمشدر. مرتب دیوانی و حسین واعظک ((روضه الشهداء)) سنک ترجمه-سی اولمق اوزره ((حدیقه السعدا)) عنوانیله مشهور و پک مؤثر بر تالیفی واردر. اهل بیت جناب نبوی یه اولان و فرت محبتی هر اثرنده نمایاندر. 970 تاریخنده ارتحال ایدوب، تریه-سی حله-ده زیارتکاهدر. مذکور ((لیلی و مجنون)) منظومه-سیله ترکی دیوانی و دیگر بعض آثاری ((کلیات فضولی)) عنوانیله جمع و طبع و نشر اولمشدر. ترکی و فارسی اشعارندن بر ایکیشر بیت ایراد اولنور:

@@@

هر کورن عیب ایتدی آب دیده کریانمی
ایلدم تحقیق کورمش کمسه یوق جانانمی
قنغی بتدر بیلیمز ایمانمی غارت ایدن
سنده ایمان یوق که-سن آدک دیه-م ایمانمی
تا در دلت اندیشه بیداد نیاید
هرکز زمن دل شده-ات یا دنیااید
§

3-3416-5

فضه

حضرت فاطمة الزهرا (رضها) نك جاريه-سی اولوب، ((هل اتی علی الانسان حین من الدهر)) سورة شریفه-سنک سبب نزولی اولان مشهور اطعام مسکین و یتیم و اسیر فقره-سی کنديسندن مرویدر.

4-3416-5

فضیل بن عیاض، ابو علی *- التمیمی الطالفانی الفندی

کبار اولیاء اللهدن و اعظم صوفیونندن اولوب، ابیورد مضافاتندن %فندیین\$ قریه-سنده طوغمش؛ و ابیورده نشأت و تحصیل ایدوب، بعده کوفه-یه انتقال ایلمش؛ و زهد و تقوی و ارشاد و موعظه ایله اشتغال ایدوب، بعده مکه مکرمه-یه عزیمتله، بقیه عمرینی مجاورتده کچیرمش؛ و 187 تاریخنده وفات ایتمشدر. هارون الرشیدله ماجر الری و بر چوق کلمات عارفانه-سیله موعظه-لری منقولدر. بشر حافی و سری سقطی حضرتلری جمله مریداننددر.

5-3416-5

فطرت، میر معز الدین محمد موسوی

سادات موسویه-دن و ایران شعرا سندن اولوب، 1050 تاریخنده ایرانندن هنده رحلتله، عالمکیر شاهک دیوان خدمتته کیره-رک، قدری بر تر اولمشیدی. ((کلستان فطرت)) عنوانیله بر تذکرة الشعرا سی و مرتب دیوانی واردر. 1100 تاریخنده وفات ایتمشدر.

6-3416-5

فطنت، زبیده *- خانم

عثمانلی شاعر-لرینک اک مشهوره-سی اولوب، 1161 تاریخنده شیخ الاسلام اولان ((لهجة اللغات)) صاحبی محمد اسعد افندیکن قیزی و ینه شیخ الاسلام بولنمش اولان محمد شریف افندیکن همشیره-سیدر. طریق علمی یه منسوب درویش افندی اسمنده برینه وارمشیدی. صدر اعظم مشهور راغب پاشا ایله بر چوق مشاعره و ملاطفه-لری اولوب، ظرافت طبعی و ارتجالاً شعر سویلمکه اقتداری حقتده منقول اولان بر چوق نوادرندن منفهم اولور. سلطان محمود خان اول دورینه

یتیشوب، پادشاه مشار الیه نامنه بهاریه-سی اولدیغی کبی، سلطان عبد الحمید خان دورینه دخی یتیشوب، حمیدیه عمارتنه تاریخی وارد. 1194ده ارتحال ایتمشد. مرتب دیوانی وارد. شو بر ایکی بیت جمله اشعارندندر:

@@@

بیلمدک ذوق و صالک چکمیجه فرقتک
اولمیجه خسته قدرین بیلمز آدم صحتک
طبع نا اهله موافقدر سپهرک کردشی
عقربه واسته-در سیر ایله چرخ ساعتک
\$

1-3417-5

فطین

متأخرین شعراء عثمانیه-دن اولوب، 1135 تاریخندن 1270 تاریخلرینه-دک ظهور ایدن شعرانک و احیاناً شعر سویلمش بعض ذواتک تراجم احوالی و برر شعرلرینی حاوی ((خاتمة الاشعار)) عنوانیله سالم تذکره-سنه ذیلاً بر تذکره الشعرا یازمشد، که ((تذکره فطین)) دینمکله معروفدر. 1271 تاریخنده استحکام آلایلی لیطوغرافیا-سنده طبع و نشر اولنمشد. شو قطعه صاحب ترجمه-نک کندی اثرینک طبعنه سویلیدیکی تاریخیدر:

@@@

ویرر مطالعه-سی طبع شاعرانه صفا
عجب می بو اثر نو کزرسه الدن اله
حروف جوهر ایله شکر ایدوب دیدم تاریخ
فطین تذکره-سی پک کوزل باصلدی هله
\$

2-3417-5

فغانی

اوننجی قرن هجری عثمانلی شعراسندن ایکی ذاتک مخلصیدر:
برنجیسی کتاب قسمندن اولوب، سلطان بایزید خان ثانی شهزاده لرندن سلطان عبد اللهک خدمت کنابتنده بولنمش؛ و شهزاده مشار الیهک ارتحالی متعاقب، خصماسنک سعایتیله اعدام اولنمشد. شاهنامه فردوسی وزنده بر ((اسکندرنامه)) سی وار ایسه-ده، شهرت بولمامشد. اشعاری عادیدر. شو بیت او جمله-دندر:

@@@

یاشم مردملرین چشم طوتاردی بونجه عزتله
بولکده سائل اولمشد بوزر شمدی غرابتله
\$

*- ایکنجیسی (رمضان افندی) طرابزونلی اولوب، در سعادتته ورودله، اسکندر چلبی-یه انتساب ایتمش؛ و رقیبلی صدر اعظم ابراهیم پاشایه دخی چاتماسون قورقوسیله، مشار الیهک نزدنده افترایه جراتله، صاحب ترجمه سویلمشد دیه، هجو آمیز بر بیت اویدیروب، عرض ایتدکلرندن، کنج یاشنده لذت حیاتدن محروم اولمشد. شو بیت جمله اشعارندندر:

@@@

بو خارستان عالمده آچلمازسه کل مقصود
نه-غم ای بلبل جان اشته کلزار عدم موجود
\$

3-3417-5

فغانی

[[بابافغانی]] ماده-سنه مراجعت بیوریله.]

4-3417-5

فغفور

چین حکمدار لرینه ویریلن اسم اولوب، خاقاندن فرقی شودر، که خاقان اکثریا مغولستان جهتنده-کیلره ویا مغول و مانچو جنسیتنه منسوب اولانلرینه و فغفور ایسه اصل چینده-کیلره و چینلی اولانلرینه اطلاق اولنور.

5-3417-5

فغفور، میر-*

ایران شعرا سندن و لاهیجان ساداتدن اولوب، ایرانده ایکن رسمی تخلص ایتدیکی حالده، بعده هندستانه رحلتله، سلطان پرویز بن سلطان سلیمه انتساب ایده-رک، فغفور تخلص ایتمش؛ و 1028ده متوفی اولمشدر. بعض تذاکرده یزدلی و طبیب اولدیگی مذکوردر. شو بیت اونکدر:

@@@

کمان رفتن جان مرا یقین که تورفتی
نعوذ بالله اگر جان رود چینن که تورفتی

\$

6-3417-5

فقیر

هندستان شعرا سندن ایکی ذاتک مخلصی اولوب، بری (میر شمس الدین) دهلیده نشأت ایتمش؛ و اورادن 1@ 1179ده لکهنویه رحلت ایتمشدی. مرتب دیوانی و ((تصویر محبت)) عنوانیله بر منظومه-سی وارددر. مفتون دخی تخلص ایدری. *- دیکری (میر نوازش علی) بلکراملی اولوب، 1167ده وفات ایتمشدر.

7-3417-5

فقیری

اونجی قرن هجری عثمانلی شعرا سندن اولوب، قالفاندانلیدر. بحرر جزده طوائف بشری یولی بر منظومه-سی و خیلی اشعاری وارددر. شو بیت اونکدر:

@@@

نمازه نیجه ال دکسون کرکسه برسن اول صوفی
برالده ساعد ساقی برالده ساغر باده

\$

8-3417-5

فقیری

ایران شعرا سندن اولوب، تبریزلیدر. بعض تذاکرده حقیری دیه مذکوردر، ویاخود او بشقه-در. شو بیت اونکدر:

@@@

چو تیر از دل کشم باتیر جانان جان برون آید
چو شخصی کزپی تعظیم بامهمان برون آید

\$

9-3417-5

فکاری

ایران شعر اسندن ایکی ذاتک مخلصیدر:
برنجیسی (قاضی احمد) سبزوارلی اولوب، بر مدت قزوینده شامشدر. شو بیت اونکدر:

@@@

شبها فکاری بیش ازین درد سر مردم مده
کیرم شنید آن سنکدک تأثیر کو فریاد را

\$

*- ایکنجیسی سمرقندلی اولوب، عبد الله خان اوزبکک مداحلر ننددر. شو بیت اونکدر:

@@@

سایه بزمین از قد دلدار افتاد

یا سرو سهی در قدم یار افتاد

\$

1-3418-5

فکاری

اونجی قرن هجری عثمانلی شعر اسندن ایکی ذاتک مخلصیدر:
برنجیسی (ماشی زاده درویش) طریق قضایه سالک ایدی. ((ابکار افکار)) و ((بهرام و زهره)) عنوانر یله ایکی منظومه-
سی واردر. شو بیت اونکدر:

@@@

کف پای سک یاره شو دکلو کوزلرم سوردم
قیارمش کوز کوز اولمش اول کف پاصکره-دن کوردم

\$

ایکنجیسی بروسه لی اولوب، ارباب صنعتدن ایکن بعده کسب معارف و سیاحته میل ایتمشدی. شو بیت اونکدر:

@@@

یاره-در صانماک کورینن عارض دلدارده

برالفدر کوییا ظاهر اولور رخسارده

\$

2-3418-5

فکاری

ایران شعر اسندن یدی ذاتک مخلصیدر:
برنجیسی (محمد رضابیک) اصفهانلی اولوب، علم سیاقده وقوفی وار ایدی. شو بیت اونکدر:

@@@

تو همزانوی غیر و من ز غیرت

بخون دیده تازانو نشسته

\$

*- ایکنجیسی ری مضافاتندن دماوندلی اولوب، شو بیت اونکدر:

@@@

غم خودرا که با آن نرکس مستانه میگویم

رود در خواب و پندار دکه من افسانه میگویم

\$

*- اوچنجیسی استر ابادلی اولوب، شو بیت جمله اشعار ننددر:

@@@

عید ست و هر کسی بمهی شاد و خرم است

بر خلق عید و بر من غمدیده ماتم است

\$
*- درنجیسی (ملایحی) طالقانی اولوب، شو بیت اونکدر:

@@@
شد زو حشت مشر بیهای دل دیوانه ام
صورت هر آشنایی معنی بیگانه ام

\$
*- بشنجیسی (میر علی) قدسی کربلائیگ برادریدر. شو بیت اونکدر:

@@@
بلیلی دی در قفس می مرد و می نالید زار
کای دریغ ایام عمرم در گرفتاری گذشت

\$
*- التنجیسی (نورتحشی) ری شهرندن اولوب، ابتدا میری تخلص ایدردی. هندستانگ دکن جهته سیاحت ایدوب، شاه طاهر دن بر چوق التفاتلر کوردکدن صکره وطنه عودت ایتمشدی. شو بیت اونکدر:

@@@
رخت کل کل شد از می ترک کشت باغ و بستان کن
بکیر آینه در دست و تماشای گلستان کن

\$
*- یدنجیسی (جامه باف) لقبیله ملقب اولوب، هر اتلی اولدیغی حالده، هندستانه رحلتله، تاریخ سویلمه-ده-کی مهارتیله اکبر شاهه انتساب ایدوب، بر طاقم رباعیات دخی سویلمش؛ و 973 تاریخنده وفات ایتمشدر. اشعارینه دسترس اولنه-مدی.

3-3418-5
فکه

آطنه ولایتنگ قوزان سنجاغنده و آطنه-نگ تقریباً 100 کیلومتره شمال شرقیسنده 1190 متره مرتفع بر موقعده واقع قضا مرکزی بر قریه اولوب، 800 اهالیسی، بر جامعی، قدیم بر کلیسایی، بر قشله-سیله بر عسکری خسته-خانه-سی، اسکی بر قلعه-سی، 20 دکانی و بر حمامی واردر. *- فکه و نام دیکرله بیلان کوی قضاسی شمال شرقی جهتندن خاچین، جنوب شرقی طرفندن قارص، غرب جنوبی جهتندن سیس قضالریله، شمال غربی طرفندن دخی قونیه ولایتیله محدود اولوب، روم ناحیه-سیله برابر 76 قریه-یی حاویدر. اهالیسی 20434 کشیدن عبارت اولوب، یالکز بشده بری ارمنی و ارمنی پروتستانی و قصوری مسلم و ترکدر. سیحان ایرماغی تابعلرندن %9 کوک صو\$ قضایی شق ایدوب، ایچنده بر قاچ چای دخی آلیر. اراضیسی طاغلق و آز منبت اولوب، محصولاتی آنجق احتیاجات محلیه-یه کوره-در. 14040 یکی دونم وسعتنده اورمانلری اولوب، اشجار مختلفه بولنیورسه-ده، وسائط نقلیه-نگ فقدانندن استفاده اولنه-میور. متروک بر قورشون معدنیله هنوز ایشلنمه-مش سائر بعض معدنلری و نافع بر قاپلیجه-سی دخی واردر. قیونلری چوقجه اولوب، بر مقدار پییغی اخراج اولنور. قضانگ اسکی مرکزی اولان بیلان کوینده بر جامع، بر مکتب و بر مدرسه بولنیور. درون قضاده بر چوق خراب قلعه-لر و سایر ویرانه-لر بولنوب، وقتیه اوراسنک دخی دهها معمور بولنمش اولدیغنه دلالت ایدیور.

4-3418-5
فلاح

مصر سفلاده زراعتله مشغول اولان اهالییه ویریلن اسم اولوب، بونلر عربلرله اسکی قبطیلرک اختلاط و امتزاجندن متولد ساکن و چالیشقان آدملر اولمغله، عشیرت حالنده یاشایان عربانگ هر جهته عکسلریدر.

5-3418-5
فلاحیه

ایرانک خوزستان خطه-سنده و محمره-نك 12 كيلو متره شمال شرقیسنده اوله-رق بحر فارس ساحلندن سکز طقوز
کیلومتره ایچریده بر قصبه اولوب، عرب اهالی ایله مسکوندر.

1-3419-5

فلاطه

#1

[[فوله]] ماده-سنه مراجعت.]

2-3419-5

فلاماند

#1

فلاندره خطه-سنك اهالیسی اولان و جرمان اقوامندن بولنان بر قومدر. [[فلاندره]] ماده-سنه مراجعت.]

3-3419-5

فلامینیوس

#1

روما سردارلرندن اولوب، میلاددن 197 سنه اول قونسلوسلق تعبیر اولنان ریاسته نصب اولنمش؛ و ماکدونیه حکمداری
فیلیب ایله یونانک (آخائیا) اتفاقنه قارشی عسکر سوق ایده-رك، قزاندیغی مظفریت اوزرینه، مذکور اتفاقی اخلال ایده-رك،
فیلیبک یونانده-کی حکم و نفوذینی کسمش؛ و رومایه عودتنده اوچ کون دوام ایدن بر شنلکله استقبال اولنمش ایدی. قبل
المیلاد 194 تاریخنده آنیبالک التجا ایتمش اولدیغی بیتتیا حکمداری پروسیاسک نزدینه اعزام اولنه-رق، بو حکمداری
آنیبالی تسلیم ایتمکه قاندرمش ایسه-ده، آنیبال کندینی تسمیم ایده-رك تسلیم اولمامشدی.

4-3419-5

فلامینیوس نیوس

#1

بو دخی روما سردارلرندن اولوب، میلاددن 223 سنه اول قونسلوس اولمش، و غاللری مغلوب ایتمش ایدی. 217ده ثانیاً
قونسلوس اولوب، سناتونک امرینه مخالف اوله-رق، آرقداشنی بکلمکسزین آنیبال ایله محاربه-یه کیریشدیکندن، مغلوب و
مقتول اولمشدر. رومادن %آریمینوم\$ه کیدن بیوک بر جاده بونک انشا کرده-سی اولوب، (فلامینیویا) تسمیه اولنوری.

5-3419-5

فلامینیا

#1

روما ایبراطورلغی زماننده ایتالیانک منقسم بولندیغی یدی ایالتک بری اولوب، مودنه-دن آدریاتیق دکیزینه قدر ممتد
اولوردی، و مرکزی روانه شهری ایدی.

6-3419-5

فلاندره

#1

اوروپانك غرب شمالی جهتنده %اسقو\$ ایرماغنگ منصبیله پادوقاله بوغازی آره-سنده بر بیوک خطه اولوب، شمديکی حالده قسم اعظم وسطیسی بلجیقه-یه، شمال شرقی قسمی فلمنگه، جنوب غربی قسمی دخی فرانسه-یه تابعدر. اهالیسی عنندنه اسمی (ولامینغ) اولوب، لسانمزده هولانده-یه ویریلن %فلمنگ\$ اسمی بوندن مأخوذر. بو خطه هر نقدر بو وجهله اوچ دولت بیننده منقسم ایسه-ده، طبیعت اراضی و اهالیجه بردر. بلجیقه-یه تابع فلاندره شرقی و غربی اسملریله ایکی ایالته منقسم اولوب، فرانسه-یه تابع قسمی %نور\$ یعنی ((شمال)) ایالنتی تشکیل ایدبور، و فلمنگه تابع اولان پارچه-سی ده %زلانده\$ ایالتنگ بر قسمندن عبارتدر. قرون وسطاده بر قوتنلق صورتنده اداره اولنوب، اهالیسی اوروپانك هر طرفیله و حتی قسطنطینییه و مصر و سائر اقطار شرقیه ایله تجارت ایده-رك، بیوک بر ثروته و نفوذ و قوته مالک ایدیلر. %فلاماند\$ دینلن فلاندره اهالیسی جرمان اقوامندن اولوب، قرون وسطاده فرانقلرله و صاقسونلرله دخی قاریشمشلدی. لسانلری فریزون و فلمنگ لسانلری کیی آلمانجه-نگ بر نوعی اولوب، آیریجه ادبیاتی واردر. بلجیقه و فلمنگه-کیی فلاماندلر کندی لسانلرینی محافظه ایتمکده اولوب، فرانسه-ده-کیلر ایسه کوندن کونه بونی ترکله فرانسولاشمقده و عدلری آزالمقده-در. وقتیه شمال ایالتندن بشقه جوارده-کی ایکی اوچ ایالنده دخی فلاماند لسانی سویلنمکده ایکن، شمديکی حالده ایالت مذکورده-نگ یالکز بر قسمی یعنی 165000 اهالیسی بو لسانله متکلمدرلر. فلاماندلر عمومیت اوزره اوزون بویلی، مائی کوزلی و صاری و یاخود قمرال صاچلی آدملردر.

7-3419-5

فلاندره، شرقی -*.

#1

بلجیقه دولتنگ بر ایالتی اولوب، غرباً غربی فلاندره، جنوباً هاینو، شرقاً آنورس و برابانت ایالتلریله، شمالاً دخی فلمنگه %زلانده\$ ایالتیله محدوددر. مساحه سطحیه-سی 3000 مربع کیلومتره اولوب، 958752 اهالیسی واردر، که بهر مربع کیلومتره باشنه 319 کشی دوشبور. اداره ملکیه-جه 6 قضا و 47 ناحیه-یه و اداره عدلیه-جه 3 دائره و 32 محکمه صلحیه دوائرینه منقسمدر. مرکزی %غاند\$ شهریدر. %اسقو\$ ایرماغی جنوبدن ایالته کیروب، مرکزیه واصل اولنجه، %لیس\$ چایی دخی اخذ ایله، شرقه طوغری دونه-رك، ایالتی شق ایتدکن صکره، شماله طوغری دونوب، بر خیلی مسافه-ده ایالتنگ حدود شرقیه-سنی تشکیل ایدر. سائر میاه جاریه-سی بو نهره دوکیلور. سیر سفاننه صالح جدولری پک چوقدر. اراضیسی غرب و شمال جهتلرنده دوز و آلچق و جنوب شرقی طرفلرنده قوملق و غیر منبت بر طاقم تپه-لری حاوی اولوب، اهالیسنک فنه تطبیقاً سعی و غیرتی کرک بو تپه-لری و کرک دوز برلرینک بطاقلرینی کاملاً اراضی مزروعیه چویرمشدر. تارله-لری مربع التکل اوله-مرق اشجارله محاط و خانه-لری آغاجلرله مستور اولدیغندن، اوزاقدن غیر مسکون بر اورمان کیی کورینور. پک نفیس بر جنس کتن حاصل اولوب، کویلیرک قادین و چوقق قسملری باشلیجه بونک احضاریله مشغول اولورلر. صنایع محلیه پک ایلری اولوب، بزو یوک و پاموق منسوجات، دانته، پاموق اییلنک، بیره، مسکرات، شکر، طوز، صابون، ایپ فابریقه-لری و دباغخانه-لری چوقدر. باشلیجه شهر و قصبه-لری: غاند، سنت نیقولاس، ترمونده، آلوست، لوکرن، اکلو، رنه و سائره-در.

1-3420-5

فلاندره، غربی -*.

#1

بلجیقه دولتنگ بر ایالتی اولوب شمال غربی جهتندن شمال دکیزیله، غرباً فرانسه ایله، جنوباً ینه فرانسه ایله و هاینو ایالتیله شرقاً دخی شرقی فلاندره ایالتیله و فلمنگ زلانده خطه-سیله محدوددر. مساحه سطحیه-سی 3235 مربع کیلومتره اولوب، 746923 اهالیسی واردر، که بهر مربع کیلومتره باشنه 239 کشی دوشر. ایالت اداره ملکیه-جه 8 قضا و 51 ناحیه-یه و اداره عدلیه-جه 4 دائره-یه و 30 محکمه صلحیه دائره-سینه منقسم اولوب، مرکزی %بروژه\$ شهریدر. اراضیسی دوز و آلچق اولوب، یالکز شرق جنوبی جهتنده بعض تپه-لر بولنیور. سواحلی دکیزک تجاویزه معروض ایکن، کلیتی مصرقلرله یاپدقلری جسیم سدلر بو تجاویزک اوکنی آلمغه برابر دکیزک خیلی برلرینی دخی قره-یه چویرمشلردر. اسقو ایرماغی برآز یرده حدود شرقیه-سنی تشکیل ایتدیکی کیی، بوکا تابع %لیس\$ نهری دخی قسم شرقیسنی و فرانسه-دن کلن %ایسل\$ نهرده قسم غربیسنی شق ایدر. سیر سفاننه صالح جدولریله دمیر بوللری چوقدر. بر مدت اول چالیرله مستور اولان اراضیسنک چوغی آچیلوب، زرع اولنمش، و بر طاقمنده کوزل مرعالرله تحویل اولنمشدر. هواسی پک اعتدالسز اولوب، یازین اوپله وقتی پک صیجاق اولدیغی حالده، صباح و اقشام زیاده-جه سرین اولور.

2-3420-5

فلانچ

#1

اسپانیه-نك بالنار آته-لرندن %مايورقه\$ جزيره-سنگ %ماناقور\$ قضااسنده و % پالمه-نك\$ 50 كيلومتره شرق جنوبیسنده بر قصبه اولوب، 10560 اهالیسی، طار سوقاقلری و اطرافنده پك چوق انجیر آغاجلری و یل دكر منلری وارد.

3-3420-5

فلاویان، سنت -*.

#1

خرستیانلرك عزیزلرندن اولوب، 381 تاریخ میلادیسنده آناکایه پطریقلكنه نصب اولنمش؛ و ایمپراطور ایله ایمپراطوریچه-نك هیكللرینی هدم ایدن اهالیسی تنود و سیوسك حضورنده مدافعه و تخلیص ایتدکن صکره، 404 تاریخنده وفات ایتمشدر.

-* - دیکر بر سنت فلاویان دخی 447ده قسطنطنییه پطریق اولوب، 449ده افسده تلف اولمشدر. شباطك 15نده یورطیسی اجرا ایدرلر.

4-3420-5

قلبه

#1

و بلغارچه #2 شرقی روم ایلینك مرکزی بر شهر اولوب، صوفیه-نك 140 كيلومتره شرق جنوبیسنده و استانبولك 373 كيلومتره غرب شمالیسنده، مریچ نهرینك ایکی کنارنده، غایتله منبت بر اووه-نك اورتیه-سنده اوله-رق اوچ تپه-نك اوزرنده استانبولدن اوروپایه کیدن دمیر یول خط کبیری اوزرنده و 3' 42° عرض شمالی ایله 33' 22° طول شرقیده واقعدر. اهالیسی 33440 کشی اولوب، نصفی بلغار و نصف دیکری ترك، روم، ارمنی و یهودیدر. دمیر یول موقفندن کوپرییه قدر کنیش بر جاده-سی و بونك اوزرنده کوندن کونه چوغالمقندن اولان کوزل بر طاقم ابنیه جدیده-سی، تپه-نك اوزرنده اسکی بر حصاری، اوراده بر بیوک جامع شریفیله متعدد جوامع و مساجد و کلیسالی، بلغار مکتب اعدادیسی، مسلمانلره و روملره مخصوص مکاتبی، عمومی باغچه-سی، 3000 جلدی حاوی کتبخانه-سی، کوچک بر موزه-سی، دده آغاج و بورغاز اسکله-لرینه و اوروپایه دمیر یوللری، خیلی ایشلك تجارتی و علی الخصوص @1 ذخیره و کل صوبی و یاغی اخراجاتی، شیاق و عبا ایله دیکر منسوجات و سائره فابریقه-لری وارد. پك اسکی بر شهر اولوب، تابلاسجلر زمانندن قالمه اولدیغی اطرافنده بولنان جسیم طاشلردن معمول خرجسز بعض دیوار بقیه-لرندن آکلاشیلپور. بعده ماکدونیه حکمداری فیلیپ طرفندن اعمار و تجدید اولنه-رق، بونك اسمنه نسبتله یاد اولنمشدر. اداره عثمانیه زماننده سنجاق مرکزی اولوب، برلین معاهده-سیله تشکیل اولنان شرقی روم ایلی ایالت ممتازه-سنه مرکز اتخاذ اولنمش در.

1-3421-5

قلبه-جك

#1

سلانیک ولایتك درامه سنجاغنده و قواله-نك 13 كيلومتره غربنده اوله-رق بطاقلق بر كولك کنارنده اسکی بر شهر خرابه-لری اولوب، بر طاقم دیرکلرله تیاترو و سائر ابنیه عتیقه آثاری مشهوددر. میلاد عیسان بیک سنه اول تأسیس اولنوب، بعده ماکدونیه حکمداری فیلیپ طرفندن اعمار اولنمغله، بو اسمله تسمیه اولنمش؛ و بعض وقایع تاریخیه-یه میدان اولمشدر. ایمپراطور آوغستوس زماننده زیاده توسیع و تزیین اولنه-رق، معموریتی اوننجی قرن میلادیه قدر دوام ایتمشدر. حضرت عیسانك تابعینندن پاولوس اوروپا قطعه-سنده اگ اول بو شهرده خرسیتیانلغی نشره باشلاویوب، حبس و ضرب اولنمشدی.

2-3421-5

فلتره

#1

ایتالیاده وندیک خطه-سنگ %بلونه\$ ایالتنده و بلونه-نک 29 کیلومتره جنوب غربیسنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب، 6570 اهالیسی و بعض کوزل ابنیه-سی واردر. پک اسکی بر قصبه-در.

3-3421-5

فلج

یمامه-ده خرماسی چوق بر قصبه اولوب، فلج الافلاج دخی دینلیردی.

4-3421-5

فلر

#1

فرانسه-ده %اورنه\$ ایالتنک %دومقرون\$ قضااسنده و دومقرونک 21 کیلومتره شمال شرقیسنده ناحیه مرکزی بر قصبه اولوب، 8530 اهالیسی و بز و بیکه و سائره فابریقه-لری واردر.

5-3421-5

فلس

جاهلیتده طی قبیله-سنگ عبادت ایتدکلری مشهور بر صنم اولوب، طقوزنجی سال هجریده حضرت علی بن ابی طالب (رضه) جانب نبویدن یوز اللی کشی ایله اعزام بیوریه-رق، صنم مذکوری هدم، و حادث بن ابی شمر الغسانیکنک بو صنمه قوشاتمش اولدیغی ایکی مشهور قلیجی اغتنام بیورمش ایدی. بو ایکی قلیجدن برینی رسول الله (صلعم) افندمز مبارک میانلرینه قوشاندقن صکره حضرت علی (رضه) افندمز اعطا بیورمشلردی.

6-3421-5

فلسطین

#1

قدیماً غزه ایله یافه آره-سنده و فنیکه یعنی ارض کنعانک جنوبنده و ارض مقدسک غربنده ساحل بوینجه اوزانان کوچک بر خطه-یه مخصوص اولان بو اسم بعده شام قطع-سنگ بتون قسم جنوبیسنه تعمیم اولنه-رق، فنیکه-نک نصف جنوبیسنی و بتون ارض مقدسی و بحر لوط حوضه-سنی احاطه ایتمشدی. رومالیرک فتوحاتندن صکره و عربلر زماننده یعنی کتب اسلامیه-ده فلسطین اسمی بو ایکنجی صورتله قوللانمشدر. بو وجهله فلسطین شمالاً عکا حداسندن و طبرییه کولندن باشلایه-رق، قلعه عریشه ویرموکه قدر 31° ایله $20^{\circ} 33^{\circ}$ عرض شمالی آره-لرنده ممتد اوله-رق، شرقاً بریه الشام، غرباً بحر سفید، شمالاً شام، جنوباً دخی جزیره العربدن معدود اولان عمالقه اراضیسیله محدود ایدی. بو حدود داخلنده مساحه سطحیه-سی اوتوز بیک مربع کیلومتره-دن زیاره-در. شمذیکی تقسیماتده قدس مستقل متصرفلیغه بیروت ولایتنک نابلس و عکا سنجاقلرینی و سوریه ولایتندن حوران سنجاغنک قسم جنوبیسنی حاویدر. فلسطین دخی شامدن معدود ایدی. فلسطینک یالکز ساحل بوینجه ممتد اولان قسم غربیسی دوز اولوب، ایچ طرفلری طاغقدر. سواحدن شرقه طوغری اراضی تدریجاً کسب ارتفاع ایدوب، خطه-نک حدود شمالیه-سندن منتهای جنوبیه-دک ممتد اولان بر صرت تشکیل ایدیور، که قدس شهری دخی بونک اوستنده واقعدر. شرق طرفنده بو صرتک اتکلری دخی دیک اولوب، بحر لوط دینلن کول ایله بوکا منتهای اولان اردن و نام دیکرله شریعه وادیسنه اینر. بو وادی ایله مذکور کولک حداسی حدای بحدن 419 متره آچقدر. کره ارضه امثالی پک آز اولان بو درین وادینک شرق طرفنده اراضی بردن بره یوکسلوب، بر طاقم تپه-لر حاصل اولور، که بونلرک اوته-سی چولدر. اصل فلسطینک معمور برلری وادی مذکورک غرب طرفنده اولان صرت

اولوب، بونك شرقى و غربى اتكلرندن بر چوق انهار نبعان و جريان ايده-رك، اراضيسنى سقى و احيا ايدرلر. صرت و تپه-لرنيك ده اكثرى اورمانلره و زيتون آغاللرى و باغلرله مستوردلر. فلسطينك اك بوكسك طاغرى 1250 متره-يى تجاوز ايتميوب، اكثرى بش آلتويوز متره ارتفاعلرند-در. هواسى مرتفع يرلرنده معتدلجه ايسه-ده سواحلده و % غور\$ تعبير اولنان بحر لوط حوضه-سنديه زياده-جه صيحاقدلر. ميزان الحراره-نك عموميت اوزره درجه و سطيه-سى 20 اولوب، يازين 30 و قيشين 10 در. بحر لوط اطرافنده ميزان الحراره 25 درجه-دن آشاغى اينمز. و قيشين 54 درجه-يه قدر چيقيديغى اولمشدر. پورتقال، ليمون زيتون، نار و قاؤن اك زياده حاصل اولان ميوه-لردن اولوب، خرما اوله-ميور. بحر لوطك شرق طرفنده اولان طاغلاغر غرب جهتنده-كى طاغلردن زياده صوئوق اولوب، اورلرده چوق ياغور، و قيشين بعض دفعه قار دخی ياغار. كيجه ايله كوندوز آره-سنديه دخی هواجه چوق فرق واردلر. ياغور قشين ياغوب، مايسدن ايلول نهايتنه قدر ياغماز. هر نه قدر اسكيدن اورمانلرى زياده اولمغله، شمديكندن زياده ياغور ياغديغى آكلاشيليور، و شمدي چول اولان بر چوق يرلرنده معموره-لر خرابه-لرى بولنيور ايسه-ده، جابجا موجود اولان صهرنجلر و صو بندلرى خرابه-لرى ازمنه قديمه-ده دخی قوراقلقدن زحمت چكلايكنه دلالت ايديور. باشليجه محصولاتى: بغداى، آريه، دارى، پرنج، توتون، پاموق و سائره اولوب، خيلى باغلىرى دخی واردلر. الماء، آرمود، كراز، شفتالى، قيصى، نار، بادم، جويوز، انجير، زيتون، پورتقال، ليمون و سائر ميوه-لرديده چوقدر. يافه-نك پورتقالى مشهور اولوب، هر طرفه كلينته اخراج اولنور.

حيوانات وحشيه-سى: آيى، صيرتلان، طوموز، چقال، كيك، قره-جه، طاغ كچيسى، جيلان و كلينلى طاوشان ايله سائره-دن عبارت اولوب، وقتيله موجود بولنمش اولان آرسلاندن اثر قالمامشدر. حيوانات اهليه-دن قيون و كچيلرى چوق اولوب، صيغيرلرى كوچك ايسه-ده قوتليدر. آتارينك ايبلىرى جزيرة العربدن كليرسه-ده، يرلى مركبلى ايرى و پك مقبولدر. يالكز اردن و اديسنگ يوقاريلرنده كوزل بر جنس دوه بولنوب، سائر جهتلرنده-كيلر مشقته متحمل ايسه-ده، چركيندر. طيورى چوق و متنو عددلر. نهرلريله كوللرنده-كى حيوانات آسپادن زياده آفريقانك كيلره مشابه اولوب، نهر زرقاده و سائر بعض انهارنده كوچك بر جنس تمساح دخی بولنور.

فلسطينك ازمنه قديمه-ده و على الخصوص حضرت دواد و سليمان (عم) زمانلرنده اهاليسى اوچ مليون راده-لرنده بولنمش ايكن، شمديكى حالده 650000 قدر تخمين اولنمقده-در. بو اهالينك قسم اعظمى قصبه و قريه-لرده ساكن و زراعت و صنعت و تجارته مشغول و بر قسمى اردن و اديسنگ شرق جهتنده و بلقا طرفلرنده خيمه نشين و حيوانات يتيشديرمكله متوغلدلرلر. ساكن اولانلرى مملكتك اهالى قديمه-سى اولان عبرانيلىر، سريانيلىر، كلدانيلىر و فنيكه-ليلىر احفاديله جزيرة العربدن كلمش عربلر ك امتزاج و اختلاطندن متولد اولوب، قرون وسطاده روم، ترك و فرنك افرادى دخی ايجلرينه قاريشمشلردر. خيمه نشين اولانلرى ايسه خالص عرب بدويلرندن عبارت اولوب، بينلرنده مخصصماتده بولنور قبائله منقسمدرلر. بولنر نسل و نسلبرينى صافى اوله-مرق محافظه و لسان عربينك فصاحتى وقايه ايتمش اولدقلرندن، غلط بر عربجه ايله متكلم اولان اهالى متمكنه-يه نظر تحقيره باقارلر. متمكن اهالينك 41000 4ى خرسنيان 25000 ى موسوى و 15000 ى درزى اولوب، قصورى كاملاً مسلمدر. موسويلر ك بر طاقمى اسپانيه و پورتكيزدن بر طاقمده آلمانيه و لهستاندن كلمه اولوب، خرسنيانلر ك بر طاقمى اسكى سريانيلىر دن و بر طاقمى اهل صليب احفاندنر. جمله-سى لسان عربى ايله متكلمدر.

فلسطينك قسم اعظمى قديمأ بنى اسرائيل مملكتى اولوب، بنى اسرائيل ايسه او وقتلرده يارى بدوى بر حالده يشاديغندن، يالكز فنيكه-ليلىر ك النده بولنمش اولان سواحلنك قسم شمالييسنده ايشلك بر تجارته اجرا اولنوردى. آنجق حضرت سليمان زماننده فنيكه دخی بنى اسرائيل دولتنه تابع اولمغله، بولنر واسطه-سييله بحراً ممالك بعديه ايله مناسبات تجاريه-يه كيريشيله-رك، او صره-ده فلسطينك نامى طويلمش ايدى. بعده آثوريلر دفعاتله قدسى تخريب و بنى اسرائيلى اسارت تحتنده بابله سوق ايندكلرندن، فلسطين چوق تدنى ايدوب، ماكدونيه-ليلىرله روماليلر ك تسلطى زمانلرنده بو تدنى دها زياده آرتمش؛ و خرسنيانلقدن صكره فلسطينك هر طرفى بر زيارتگاه حكمنه كچه-رك، تجارته و صنايعجه بر كونه ترقى ايتمه-مشدى. حضرت عمر بن الخطاب (رضه) زماننده عموم شام قطع-سييله بر ابر فلسطين دخی ضبط اولنه-مرق، اسلامك ايلك بش آلتى قرننده سائر ممالك اسلاميه-ده اولديغى كى، فلسطينده دخی معارف و صنايع و تجارته خيلى ترقى ايتمش ايكن، اوروپا خرسنيانلرى بيننده تعصبك اويانديردىغى اهل صليب مهاجماتى بر خيلى وقت فلسطينى لاييقطع بر حرب ميدانى حالنه قويمش، و نهايت صلاح الدين ايوبى طرفندن استخلاص اولنه-مرق، اسايش تقرر ايدر ايتمز، مصرده بربرينى تعاقب ايدن ممالك اتراك و چراكسه منازعه-لرى و نهايت تيمورلنكك خروجى يكيدن تخريباتى موجب اولمش؛ و ياوز سلطان سليم خان مصر و شام قطع-لرينى فتح و مالك عثمانيه-يه ضم ايتديكى زمان فلسطينى بويله بر حال تدنيده بولمش ايدى. سواحلنده صاغلام بر ليمانى اولمديغى كى، طرق و معابرى دخی پك كرى اولوب، اخيراً حيفادن قدسه قدر انشا اولنان دمير يول دخی همان يالكز زوارك نقلنه يارايور. قراسى 750 راده-لرنده اولوب، باشليجه شهر و قصبه-لرى بروجه آتيدر: قدس، حبرون، رمله، غزه، يافه، حيفا، عكا، صفا، ناصره، جنين، نابلس، سلط و سائره.

#1

وفلمنكمه و لیسینکن #2 فلمنك ز لاند ایالتنده %والحرن\$ جزیره-سنگ جنوبی ساحلنده و اسقو ایرماغنك بر قولى اوزرنده مستحکم بر قصبه اولوب، 9330 اهالیسی، سوری، حین حاجنده صو ایله طولدیریلیر خندغی، جسم استحکاماتی، صاغلام و واسع لیمانی، 80 حرب کمیسی استیعاب ایدر لیمان عسکریسی، کوزل ریختلمری، دمیر یوللری، ممالک بعیده ایله ایشلک تجارتنی، سفائن عملانه مخصوص دستکاهلری، جمعیت فنیه-سی و رصدخانه-سی واردر.

2-3423-5

فلشه، لا-*

#1

فرانسه-نك %سارته\$ ایالتنده و %مان\$ك 39 کیلومتره جنوب غربیسنده اوله-رق %لوآره\$ ایرماغنه تابع %لوآر\$ چایی اوزرنده و اوچ دمیر یول خطنك نقطه اجتماعنده بر قصبه اولوب، 6950 اهالیسی، ضابطان چوچقارینه مخصوص %برتیانه\$ اسمیله مشهور بر مکتبی و بوکا مربوط 20000 جلدی حاوی کتبخانه-سی، کاغد فابریقه-سی و دباغخانه-لری واردر.

3-3423-5

فلک، شیخ فرید علی

هندستان شعراسندن اولوب، لکنهو مضافاتندندر. شو بیت بر نعت شریفندندر:

@@@

حقانوبی محبوب حق بر مرسلان برده سبق

ای پشوای مرسلان مشتاق دیدار توام

\$

4-3423-5

فلکازه

#1

مجارستانك %یازیکیه مع قومانیه\$ ایالتنده و پشته-نك 133 کیلومتره شرق جنوبیسنده اوله-رق شهر مذکور دن سکدینه کیدن دمیر یول خطی اوزرنده بر قصبه اولوب، 21315 اهالیسی و مشهور حیوانات پازاری واردر.

5-3423-5

فلک الدین، حسن لر

کوچکده حکومت سورن اتابکانك سکزنجیسی اولوب، 677 تاریخندن اعتباراً برادری عز الدین حسین ایله مشترکاً و برادرینك وفاتندن صکره بر آز مدت یالکز حکم سورمشدر.

6-3423-5

فلکی، محمد مؤمن

مشاهیر شعرای ایراندن اولوب، شیروانك شماخی قصبه-سنده نشأت ایتمش؛ و خاقانی ایله برابر ابو العلی کنجوبینك شاکرداندندن بولنمشدر. شیروان صاحبی منوچهرک مداحلرندن بولنمش؛ و 577 تاریخنده وفات ایتمشدر. علم هیئتندن بهره-سی وار ایدی. مرتب دیوانی واردر. شو بر ایکی بیت جمله اشعارندندر:

@@@

خيل خزان بنا كهان برسپه بهار زد
خسرو مهرکان علم بر سر کوهسار زد
زاغ سپاه طيلسان خطبه خسرو جهان
خواند بنامش آن زمان شاخ زر عيار زد
§

7-3423-5

فلمنك

ياخود هولانده ويا ندرلانده #1 اوروپانك غرب شمالی جهتنده مستقل بر دولت تشكيل ايدر بر مملكت اولوب، فرانسزجه و ديپلومات لساننده ندرلانده-نك ترجمه-سی اولمق اوزره %پييا\$ يعنی ((ارض منحصه)) تسميه اولنور. لسانمزه مستعمل اولان فلمنك اسمی ايسه سالف الذکر (فلاماند) اسمندن مأخوذدر.

موقعی، حدود و مساحه-سی. *- فلمنك 50° 45' ايله 53° 33' عرض شمالی و 1° 4' ايله 4° 52' طول شرقی آره- لرنده ممتد اولوب، جنوباً بلجیقه ايله، شرقاً آلمانیه ايله، شمالاً و غرباً دخی شمال دکیزيله محاط و محدود اولدیغی حالده، بو جهتن انكلتره ساحلندن کمی ايله بر کونلك مسافه-ده واقعدر. برأ حدودی طبیعی دكل ايسه-ده، متین استحکاماتله و منتهای شمالنده حرکات عسکریه-یه غیر مساعد بر بطاقله محفوظدر. شمالدن جنوبه بویی 310 و شرقدن غربه عرض اعظمی 184 کیلومتره اولوب، مساحه سطحیه-سی 33000 مربع کیلومتره و اهالیسی 4564565 نفوسدن عبارتدر که مربع کیلومتره باشنه 138 کشتی دوشبور.

حال طبیعیسی، جبال و انهاری. *- فلمنك کره ارضك اوزرنده مستثنی بر حالده اولوب، هیچ بر یره بکزمز. اراضیسی پك الچق و بعض برلری حذای بحردن آشای اولوب، نهرلریله کوللری و کورفز و خلیجلیری پك چوقدر. بر طرفدن دکیز صولری قره-لره یاییلوب، اک منحص برلرینی دکیزه چویرمکه، و نهرلرک صولری یاییلوب، اووه-لری کوللره و بطاقللره تحویل ایتمکه، بر طرفدن دخی انهارک دوکیدی قوملر و چامورلر صیغ دکزلرینی طولدیروب، قره-یه چویرمکه میالدر. دنیانك سائر طرفلرنده خلقت بشردن اول وقوعی آکلاشیلان بو تبدلات عظیمه-یه قارشی فلمنکلیلر محیر عقول صورتده جسیم و مهارت فنیه ايله مصنع سدلر و بندلر انشا ایدم-رک، دکیزک تجاویزیه و انهارک طغیاننه مقاومت ایتمکه، و کوللری یل ايله دونر طولابلرله و ماکینه-لرله قوروده-رق اراضی مزرعه-یه تحویل ایلمکه-درلر. طبیعتک ناقابل اسکان بر حالده بر اقدیغی بو یر بوسایه-ده دنیانك اک معمور و اک ثروتلی یری حکمنه کچوب، بهر مربع کیلومتره-سی تقریباً 140 کشتی بسلمکه و بو مقدار کیتدکجه آرتمقده-در.

فلمنك اراضیسی حد وسطی اوزره حذای بحردن 45 کیلومتره یوکسک اولوب، طاغ دینیله-بيله-جک هیچ بر ارتفاعی اولمدیغی حالده، جنوب و جنوب شرقی جهتلرنده 200 متره قدر مرتفع بعض تپه-لری واردر. فلمنك میاه جاریه-سی پك چوق اولوب، اوچ بیوک ایرماغک مجرالرینک آشای قسملریله منصلبری بو مملکنده بولنیور. بو اوچ ایرماق فلمنك طوبرا عنده متعدد قوللره ایرلدیغی کیی، بینلرنده متعد جدوللر و کرک بو ایرماقلره کرک طوغریدن طوغریه دکیزه دوکیلور بر چوق انهاریله بونلر و کوللریله کورفلرلی و دکیز آره-لرنده دخی طبیعی و صنعی حسابسز قتالر بولنه-رق، بتون فلمنك طوبراغی صالحه صو ايله اروا اولنمقده بولنان بر سبزه باغچه-سنه بکزر. مذکور اوچ بیوک ایرماق: اسقو، موزه و رین ایرماقلریدر. اسقو ایرماغی بلجیقه-دن فلمنکه داخل اولدیغنده نهردن زیاده خلیج دینله-بيله-جک صورتده واسع ایکی قوله انقسام ایدوب، جنوب جهتنده کینه غربی و شمال طرفنده کینه شرقی اسقو نامی ویریلیر. و آره-لرنده %لانده\$ اسمیله اوچ آطه-دن مرکب بر کنیش یر بولنیور. موزه ایرماغی ینه بلجیقه-دن کلوب، فلمنك لیمبورغ خطه-سنه دخول ايله، ابتدا بلجیقه و بعده آلمانیا حدودی قربنده شماله طوغری جریان، و صاغدن آلمانیدان کلن کول، کلن، روئر، اشوال و نیر چاپلرینی و صولدن بر قاچ کوچک چای اخذ ایتدکن صکره، غربه طوغری دونه-رک، %رین\$ ایرماغنک بر قولى اولان %وال\$ نهریله برلشیر، و 10 کیلومتره آشایده ایکی قوله ایریلوب، جنوبی قولى %بیزبوش\$ اسمیله بر چوق کوچک آطه-لری حاوی بر بطاقل بعد التتشکیل، %دونزه\$ نهرینی دخی اخذ ايله، %هولاندسه دیپ\$ اسمیله کنیش بر خلیج صورتی آله-رق، ینه ایکی قوله ایریلیر، که جنوبیسی %قرامر\$ و شمالیسی %هارینغولیت\$ تسمیه اولنه-رق، آره-لرنده %اورفلاله\$ اسمیله بیوک بر جزیره و بونک جنوبی قولیله اسقونک شمالی قولى آره-سنده دخی %شوون\$ و %تولن\$ اسمریله ایکی بیوک و بر کوچک آطه تحصیل ایدبور. موزه-نك شمالی قولى ايسه اوچه ایریلوب، بری جنوبه دونه-رک %کیل\$ اسمیله مذکور %هولاندسه-دیپ\$ خلیجنه، ایکنجیسی اسکی موزه اسمیله غربه طوغری کیده-رک شمال دکیزینه، اوچنجیسی ايسه %رین\$ک %لق\$ دینلن دیکر بر قولیله و %ایسل\$ چاپیله برلشه-رک، روتردام شهری ایچندن بعد المرور، یکی موزه ویا %شور\$ اسمیله ایکنجی قولک اوست طرفنده ینه بحر مذکوره دوکیلور. موزه-نك فلمنك داخلنده مجراسی 239 کیلومتره طولنده-در. رین ایرماغی فلمنکه داخل اولور اولماز ایکی قوله ایریلوب، اک بیوکی اولان جنوبی قولى %وال\$ اسمیله بروجه مذکور موزه ايله برلشیر؛ و دیکر قولى یکیدن ایکیه ایریلوب، صنعی اولدیغی آکلاشیلان %ایسل\$، قولى شماله طوغری جریان و صاغدن %اوده ایسل

\$، برکل، غروتیک چاپلرینی اخذ ایله %زویدرزه\$ کورفرزینه دوکیلور. دیکری %رین\$ اسمنی محافظه ایله، غربه طوغری آقهرق، ینه ایکیه انقسامله، اک بیوکی اولان %وق\$ قولی بروجه مذکور موزه-نک بر قولیله برلشیر؛ و دیکری یکی و اسکی رین اسملریله ایکیه آیریلوب، برنجیسی زویدرزه کورفرزینه و دیکری شمال دکیزینه منصب اولور. بو اوچ بیوک ایرماقدن بشقه فلمنک شمال جهتنده داخل مملکتده ویا حدود شرقیه-سندنه نبعان ایدر بر طاقم انهار دخی بولنوب باشلیجه-لری: ایسلک شمالنده اوله-رق زویدرزه کورفرزینه دوکلین %وخت\$ ایله %دولت\$ کورفرزینه دوکلین %درنجه آ\$ و %موسل آ\$ و ایسل ایله-رین آر-سندنه زویدرزه کورفرزینه دوکلین %ام\$ نهرلریدر. بو انهار آر-سندنه پک چوق جدولر آچلمشدر.

هر نه قدر اکثری قورودلمش ایسه-ده، ینه فلمنکده و علی الخصوص قسم شمالیسیله جنوب شرقی طرفنده بر چوق کوللر بولنوب، مجموعنک مساحه سطحیه-سی 429 مربع کیلو متره-در، که بونک 135 کیلومتره-لکی فریزه-ده و 126 کیلومتره-لکده شمالی هولانده-ده-در. هاتورره حدودنده-کی بطاقلر دخی 1400 مربع کیلومتره وسعتنده-در. سواحل و جزایری. *- فلمنک سواحلی اوچ نوع اولوب، شمالده-کی فریزه و قرونکیه ساحلی بر برقوس مقعر صورتنده، ساحل غربینک قسم جنوبیسی اولان زلانده ساحلنده اوچ بیوک ایرماغ آغزلرنده-کی خلیجلردن و بو خلیجلرله بینلرنده-کی جدولرک تشکیل اینتکاری جزایردن عبارتدر. هر نه قدر انهارک کثرتی جهتیله فلمنک سواحلنک بو انهارک دوکلری قوملردن متشکل و دکیزک ایچنه ممتد واسع بر دالیه-دن عبارت اولمسی پک نظرده خاطره کلیرسه-ده، حقیقت حال بونک عکسی اولوب، فلمنک اراضیسی آچق و شمال دکیزینک او جهته فرطونه-لریله مد و جزرینک شدتی زیاده اولدیغندن، دکیز صولری انهارک آغزلردن مجرالرینک خلیی یوقارلیرینه قدر چیقوب، یاتقلرینی خلیجلره تحویل و ساحلن قهر-لرک ایچنه یاییلوب، بر چوق برلرینی غرق ایتمش؛ و بو وجهله اون آلتنجی قرن میلادین بری اوچیز سنه طرفنده فلمنک 5813 مربع کیلومتره اراضی غائب ایدوب، آنجق اهالینک سعی و غیرتی و فنک معاونتیله انشا اولنان سدلر و بندلر سایه-سندنه بو مدت طرفنده بر طرفدن ده 3035 مربع کیلومتره-لک بر دکیزدن قورتاریلوب، قهر-یه تحویل اولدیغندن، یالکز 2778 مربع کیلومتره-لک بر غائب اولمشدر. فلمنک شمالنده واقع %دولارت\$ و %لاورزه-ئه\$ کورفرلری آلتی قرن اول حاصل اولمش؛ و شمال غربی جهتنده قهر-لرک ایچنه صوقلمش اولان %زودرز-ئه\$ بیوک کورفری وقتیه دکیزدن بر دیل ایله آیرلمش بیوک بر کول حالنده ایکن، 1170 تاریخنده وقوع بولان شدتلی بر فرطونه بو دیلی قالدیروب، اوراسنی کورفرزه تحویل ایتمشدر. کرک ساحل شمالینک و کرک بو کورفرز آغزینک قارشیسندنه بر دیزی تشکیل ایدن آطه-لر دخی وقتیه قهر-یه مربوط ایتمشدر. بو آطه-لر جنوب غربین و اک بیوکلردن باشلایه-رق بر وجه آتیدر: تکزل، و لیلاند، ترشلنغ، آملاند، شبرمونقوغ، بوشیلات، روتوم. بو جزایرک اهالیسی زراعتله، کلینتی حیوانات یتشدرمکله و بالیقچیلقله مشغولدرلر. بیوک ایرماقلرک آغزلرنده-کی آطه-لرک ده باشلیجه-لری بروجه آتی اون عدددر: بوزنورغ، ایسلمونده، و ورنه، بابیرلاند، اوورفلاکه، شوون، تولن، نورومبولاند، سوبولاند، و الشرن.

اقليم و هواسی. *- فلمنک ساحلی مکسیقه کورفرزندن کلن %غولف استریم\$ آقندیسنک تأثیری آلتنده بولنوب، صولرده پک زیاده اولمغله، هواسی معتدل و لکن پک سیسلی و رطوبتلیدر. %لاهای\$ده میزان الحراره-نک درجه وسطیه-سی: بهارده 11°، یازین 19°، صوک بهارده 12°، قیشین ده 3° راده-لرنده-در. قسم شرقیسی ده صونوق ایسه-ده، رطوبتی آز اولدیغندن، هواسی ده صاغلاندر. یاغمورلری پک چوقدر. قیشین قاروبوزلر چوق دوام ایتمز. هواسی عمومیت اوزره پک سریع التحول اولوب، کونشک اوکنه بر اوفق بلوط کچمکله درحال تأثیرلی بر صونوق حس اولنور. بوره و فرطونه-لری ده چوقدر. اکثریا غرب روزکای اسر.

اراضیسی، محصولات و نباتات و حیواناتی. *- فلمنک اکثر اراضیسی قورودلمش کوللر و بطاقلردن و نهرلرک ایندیبرکلری قوم و چامورلردن عبارت اولوب، کول و بطاقلرک دیبلری ایسه ازمنه قدیمه-دن بری بر یکوب چورومش نباتاتدن متحصّل قابل احتراق سیاه بر طوپراقدن عبارتدر. بو طوپراغی وقتیه فلمنکلیر قوراقلق موسملرنده یاقوب، کوللرک اوزرینه یاغمور یاغدقدن صکره مصر بغدایی اکرلردی. آنجق بو اصولی چوقدن ترک ایدوب، بونلرک آر-لرینه خندقلر آچه-رق، و اراضی کوبره-لیارک، محصولات متنوعه اکیورلر. بغدای حاصل ایدن برلری آز اولوب، اکثر طرفلرنده بغدای بسبتون مجهول اولمغله، اهالی باشلیجه چاودار و پتاته ایله بسنلیر. کتن، کنویر، قولره، توتون و صنایعه مستعمل سائر محصولاتیه ده زیاده-در. بعض برلرنده ساز یتیشدیریلوب، مملکتده استعمال و خارجه-ده اخراج اولنان بر جنس حصیر اعمال اولنور. طبیعی و صنعی چاپلرلیله مرعالی ده چوقدر. 3290681 یکی دونمدن عبارت اولان فلمنک اراضی عمومیه-سندن 760137 دونمی اراضی مزروعه، 1137749 دونمی چاپر و مرعی، 52176 دونمی باغچه و فدانلق، 225824 دونمی اورمان، 1014749 دونمی اراضی خالیله ایله عرصه، یول، سد و بند و سائره، 132582 دونمده نهر یتاغی و کول دیبی کبی صو ایله مستوردر. باغچوانلق فلمنکده پک ایلری اولوب، سنبل و سائر چیچکلرک انواعیله کراز و الما و سائر میوه-دار اشجارک اجناسی یتیشدیریله-رک، کرک میوه و چیچکلری و کرک فدانلری لوندره بازارلرنده پک مقبولدر. بو مملکت اسکیدن بری اورمانلرله مستور بولنمش ایکن، بعده اورمانلری بسبتون محو اولمش؛ و حالبوکه طاشک دخی فدانی اولدیغندن، کرک سد و بندلرک و کرک ابنیه-نک انشاسیچون کراسته-یه اختیاج کورلیدیکندن، قرن حاضر میلادی اوانلندن بری اورمان یتیشدیرمکه پک زیاده غیرت اولنمقده-در. موجود اورمانلرک آغاجلری: میشه، جام، کورکن، قواق، اخلامور و سائره-دن عبارتدر.

یوقاریکی رقمردن آکلاشلدیغی اوزره، چاپرلرله مرعالر فلمنک اراضیسنگ بر ثلثی تشکیل ایدوب، بونلرده کوزل بر جنسه منسوب و سودی چوق اینکلرله قیون، آت و سائر حیوانلر بیتشدیریلیر. اون ایکی سنه اول کی استاتستیکه کوره، فلمنکده 1510100 صیغیر، 774100 قیون، 158900 کچی 270100 آت و 442000 طوموز موجوددر. اینک و قیون سوتلردن کلینتی یاغ و پینیر یاپیلوب، انکلتره-یه و سائر طرفلره اخراج اولنور. حیوانات وحشیه-سی اولمیوب، آنجق آله طاوشانلری پک چوقدر. آری قوغانلری چوق اولوب، خیلی بال چیقار.

معارف و صنایع و تجارتی، طرق و وسائط اختلاطی. *- فلمنکده معارف خیلی ایلری اولوب، بو مملکت علوم و فنون مختلفه-ده مشهور علما و موجدلر یتیشدیرمه-ده آروپانک هیچ بر یرندن کری قالمامشدر. لیده، اوترخت، غرونیکه و آمستردامده بر رکه جمعاً درت دار الفنون بولنوب، درونلرنده 2000دن زیاده طلبه وارددر. مکاتب ابتدائیه-نک عددی درت بشیوزه قریب اولوب، بونلره 350000 قدر ارکک و 290000 قدر قیز چوق دوام ایدبور. اهالینک اوقیوب یازمق بیلمینلری بوندن اون سنه اول یوزده سکز راده-لرنده اولوب، شمده-یه قدر ده چوق آزالمش اوله-جغنده شبهه یوقدر. مکاتب اعدادیه ایله صنایع مکتبلریده 120 عددده اولوب، 90228 شاگردانی وارددر. صنایع نفیسه مکتبلریده چوق اولوب، پک چوق رسام یتیشمشدر. لیده-ده علوم و السنه شریقه و اسلامیه دخی مکمل صورتده تدریس اولنوب، پک چوق قیمتدار آثاری حاوی بر کتبخانه و بعض کتب مهمه عربیه و سائر نشر ایتمش بر مطبعه وارددر. یالکز مکاتب ابتدائیه-نک اداره-سیچون سنوی یکر می آلتی ملیون کسور فرائق صرف اولنور.

فلمنکده صنایع ایکنجی درجه-ده اولوب، اک زیاده زراعتیه اهمیت ویریلیر. مع هذا محصولات ارضیه-دن مواد مختلفه چیقارمق صنعتلری خیلی ایلری اولوب، یاغ، اسپرتو، شکر و سائر فابریقه-لری چوقدر. وقتیله هولانده-نک بزلری، فربزه-نک چوخه-لری و اوترختک قطیفه-لری مشهور اولوب، آروپانک هر طرفنه چیقارلمقده ایکن، بعده انکلتره معمولاتنک رقابتنه فارشی طوره-میهرق، باتمش؛ و مع هذا بو صوک سنه-لرده بو صنایع یکیدن اویانوب، بز و سائر پاموق منسوجاتله چوخه، کاغد، ایپک اقمشه، چینی، صابون، بویا، چوقلاته، زراعت ماکنه-لری و سائر فابریقه-لری و باقیر و تونج دوکخانه-لری وارددر. آمستردامده-کی الماس و مجوهرات فابریقه-لری مشهوردر. %مانستریخت\$ده 2000 عمله قوللانیر بر آیینه و بلور فابریقه-سی وارددر. سفائن اعمالی دخی فلمنکده اک زیاده ایلری کیتمش صنایعدن اولوب، هر طرفنده کمیلر انشا اولنور. معدن کموری یالکز بطور غده بولنوب درجه کافیه-ده اولمدیغی کی، سائر معادن دخی یوق حکمنده اولدیغندن، بونلرک فقدانی فلمنکده فابریقه-لرک تکرینه مساعد دکلدر. بالیقچیلق دخی فلمنکلیرک تعیشنه مدار اولان صنعتلرک اک مهملردن اولوب، اهالینک بر بیوک قسمی بو صنعتله کچینمکده و تازه و طوزلی اوله-هرق کلینتی بالیق اخراج اولنمقده-در.

تجارتی پک ایشلک اولوب، اخراجاتی حیوانات و حیوانات محصولاتیله حاصلات ارضیه و معمولات صنایعه-دن و ادخالاتی مملکتده حاصل اولمیان ماکولات ایله بعض معمولات صنایعه-دن عبارتدر. اخراجات سنویه-سی 2087 و ادخالاتی 2315 ملیون فرانغه بالغ اولور. تجارتی باشلیجه آلمانیه، انکلتره، بلجیقه، فرانسه و سائر اورویا دولیله و سائر قطعات ارضه-کی ممالک بعیده ایله اجرا اولنور. سفائن تجاریه-سی 500 یلکن کمیسیله 118 واپوردن عبارت اولوب، جمله-سی 723661 مکعب متره استعابنده-در.

فلمنک اصل وسائط اختلاطی سیر سفاننه صالح اولان انهاریله جدوللری اولوب، بونلر مملکت ایچنده آغ کبی انتشار و تقاطع ایندیکنن قره-لرک اک ایچ طرفلرنده بولنان شهر و قصبه-لری دخی اسکله حالنده اولوب، جسیم کمیلر یناشیر؛ و کوبیلیر بیله کوبره-لری و سائر محتاج اولدقلری شیرلی کمی ایله نقل، و محصوللری ینه کمی ایله اخراج ایدرلر. بو طرق میاهیه پک چوق اولوب، کوندن کونه دخی تکثیر اولنمقده-در. بو یوللرک کثرتندن طولایی فلمنکلیر دمبر یوللری چوغالتمغه او قدر احتیاج کورمه-مشلرسه-ده، ینه بر چوق خطلر انشا اولنوب، آلتی سنه اول کی استاتیکه کوره، او تاریخده 2619 کیلومتره طولنده دمبر یول خطلری وار ایدی. جدوللرک اکثری، اراضیی صولرک طغیانندن محافظه ایچون اطرافدن سدلرله مسدود اولوب، بو سدلرک اوزرلرنده سرت طوغله دوشه-لی شوسه-لر یاپلمشدر.

اهالیسی، جنسیت و لسان و مذهبلری. *- فلمنکلیر اقوام جرمانیه-دن فریزون و فرائق و صاقسونلردن متولد اولوب، شمده-کی حالده هولاند، فریزون و فلاماند قوملردن مرکبدر. فریزونلر یالکز شمال جهتنده و باشلیجه فریزه ایالتنده و فلاماندلر جنوبده بلجیقه حدودنده اولوب، اکثریت هولاند جنسیتنده-در، و بو جنسیتک لسانی لسان رسمی و عمومی حکمنی آلمشدر. فلمنکجه آشاغی آلمانیه سنه-سندن اولوب، وقتیله آلمانیه-نک بتون شمال غربی جهتنده سویلینلر آلمانجه-یه قریب و مشابهتی زیاده-در. بو لسانک ادبیاتی پک ایلریدر. فلمنکجه آفریقای جنوبیده دخی امید برونی و اورانژ، حکومتی اهالیسی اولان بویرلر یعنی 250000 کشی، جاوه و سائر او جهته-کی فلمنک مستعمراتنده 40000 کشی و آمریقای جنوبیده کویانه-ده-کی مهاجرلرله بعض یریلیر طرفندن سویلنمکده-در. ذاتاً فلمنکجه-یه قریب اولان فریزون و فلاماند لسانلری کوندن کونه قالمقده اولوب، فلمنکجه تعمیم ایتکده-در.

فلمنک اهالیسنک 150000 قدری قتلرک، 80000دن زیاده-سی موسوی، 22000ی مذاهب مختلفه-یه منسوب و قصوری یعنی ثلثاننه قریب مقداری پروتستاندر. فلمنکلیر قرارلرنده ثابت و متین آدملر اولوب، حرکتلرنده پک جدیدرلر. اسکی اخلاق و عادتلری و حتی کوبیلیر اسکی قیافتلری محافظه-ده بر نوع تعصب کوستریورلر. تقسیمات ملکیه-سی. *- فلمنک 11 ایالته منقسم اولوب، ایالتلر قضاالره و قضاالر ناحیه-لره منقسمدر. ایالاتک اسامیسیله مساحه سطحیه-لری و مقدار نفوسلری بروجه آتیدر:

@@@

ایالت

مساحة سطحیه

نفوس

شمالی بر ایانت

5128

514075

درنته

2668

132495

فریزه

3220

335834

غرونینکه

2298

275356

کلدره

5081

515938

شمالی هولانده

2770

844488

جنوبی هولانده

3022

966999

لیمبورغ

2204

257144

اوورپسل

3345

297453

اوترخت

1384

224001

زلاند

2785

200792

جمعاً

3300

4514565

\$

شهر و قصبه-لری.-*- فلمنکک اک بیوک شهری و مرکز حقیقیسی %آمستردام\$ شهری ایسه-ده، قرال اکثریا %لاهای\$ده اقامت ایدوب، هر درلو اداره حکومت دخی اوراده اولور. یکرمی بیکنن زیاده اهالیسی اولان شهر و قصبه-لری بروجہ آتیدر:

@@@

آمستردام

417529

روتردام

29136

لاهای

160531
اوترخت
86116
غروډنکه
56413
هارلم
51626
آرنهم
50194
ليدرغ
43510
تيليو
34492
دوردرخت
32934
نيمکه
32618
مانستريخت
32225
لئووارده
30590
دلفت
29022
بوآلدوق
27590
ارووله
26726
نيوور آمستل
25260
شيدام
25260
دونتير
23067
هلدر
22737
يردا
22536
\$

اصول اداره-سي، قوه ماليه و عسکريه-سي. *- فلمنک مشروطيته اداره اولنور بر قراللق اولوب، ايکي مجلس منتهبي واردر. برنجيسي طوغريدن طوغريه اهالي طرفندن انتخاب اولنمش يوز مبعوثدن مرکب اولوب، انتخاب ايتمک حقی 23 ياشنی طولدرمش و انتخاب اولنمق صلاحيتی 30 ياشنی اکمال ايتمش اهاليه مخصوصدر. مبعوثات درت سنه مدته انتخاب اولنور. ايکنجی مجلس 30 اعضادن مرکب اولوب، بونلر طقوز سنه مدته ايالاته-کی مجالس منتهبه طرفندن انتخاب اولنور؛ و بهر اوچ سنه-ده بر ثلثی تبديل ايديليير. بهر ايالته اهالي طرفندن منتهب بر مجلس بولنوب، بو مجلس اعضاسی ايچلرندن دائمی بر قوميسيون انتخاب ايدرلر، که بو قوميسون قرال طرفندن نصب اولنمش بر قوميسرک تحت رياستنده اوله-رق امور ايالتي اداره ايدر. ناحيه-لرده دخی کذلک برر مجلس و قوميسيون اولوب بور غمستردينلن برر مديرک معيئنده ناحيه-لرک ايشلرينی کورورلر. قضاير ايسه صرف عدليه دائره-لری اولوب، مجلس و قوميسيون و قوميسيرلری يوقدر، و يالکز بهر قضا مرکزنده بر محکمه ابتدائيه، ناحيه-لرده محاکم صلحيه، ايالت مرکز لرنده برر محکمه استيناف و پايختنده بر محکمه تمميز بولنور.

واردات و مصارفي تقريباً 130 مليون فلورين يعنی تقريباً 13 مليون عثمانلی ليراسندن عبارندر. عسکری نظاميه و کوکلی و عساكر مليه-دن عبارت اولوب، خدمت نظاميه-سی بش سنه ايسه-ده، بر سنه فعلاً خدمت ايتدکدن صکره، سنه-

ده بر کره آلتی هفته تعلیم ایچون طویلانمق شرطیله، افراده اذن ویریلیر. عساکر ملیه یکر می یاشندن اللی یاشنه قدر اولوب سلاح طاشیمغه مقتدر اولان افراددن عبارتدر. کولکلیلرینک ایچنده و علی الخصوص مستعمراتده بولنانلرده بر چوق اجنبیلر دخی واردر. صلح زماننده عساکر بریه-سی 65000 راده-لرننده @ اولوب، حرب زماننده 185000 عسکر چیقار-بیلیر. دونماسی 23 زر هلی ایله 26 قر آوزور، 31 طوپ چکر، 36 طور پیوز، 15 مکتب یعنی بحریه مکتبی شاکرداننک تجار بنه مخصوص و سائر-که من حیث المجموع 148 پاره سفانندن عبارت اولوب، بوندن بشقه مستعمراتک محافظه-سنه مخصوص طوپلرله مجهز بر خیلی واپوری و یکلن کمیسنده واردر. عساکر بحریه-سی: 3 فریق و 4 میرلوا ایله 1012 امرا و ضابطان و مأمورین، 6042 طائفه و 2926 سلاح اندازدن عبارت اولوب، هند جزایرنده دخی اورا اهالیسندن 1066 طائفه-سی واردر.

مستعمراتی-*. فلمنک کوچک بر دولت اولدیغی حالده، مستمراتی خیلی واسع اولوب، آسیایه مربوط اولان بحر محیط کبیر جزایرنده و آمریقاد بر چوق مستملکاتی واردر. فلمنکلیر قرون وسطاده تجارت بحریه ایله مشغول اولوب، هند و آمریقا و آفریقا محصولاتی اورالرده ممالک واسع-یه مالک اولان اسپانیه و پورتکیزدن آلمقده ایکن، اون آلتنجی قرن میلادی اوخرنده اسپانیه-یه قارشی محارب بولنمغله، او صره-ده پورتکزه دخی حکمی کچن اسپانیه قرالنک فلمنک سفاننی کندی قلمروی اسکله-لرینه یناشمقدن منع ایتمسی اوررینه، فلمنک بحریونی هنده و سائر ممالک بعیده-یه کیده-رک، طوغریدن طوغریه اوپرلرله تجارت ایتمکه مجبور اولمش، و اون یدنجی قرن میلادی اوائلنده ((هند شرقی شرکتی)) نامیله بر بحریه تجار شرکتی تشکل ایدوب، جاوه و سوماتره و او جهته-کی جزایر کبیره-ده بر چوق یرلر ضبط ایتمکدن صکره، ((هند غربی شرکتی)) نامیله بر ایکنجی شرکت دخی تشکل ایدوب، آفریقای غربیده و آمریقاد بعض یرلر اله ایتمش ایدی. بو مناسبتله فلمنک بحریونی بحار بعیده-یه سیاحت ایده-رک، ابتدا %فلمنک جدید\$ تسمیه اولنان آوسترالییا قطعه-سنی و تاسمانیه و یکی زلانده کبی بر چوق بیوک و مهم جزایر کشف ایتمشلردر. آنجق بو یرلری کندی مهاجرلریله اسکانه مقتدر اوله-میوب، یالکز آفریقانک منتهای جنوبنده واقع امید برونی مهجرینی عادتاً فلمنکلشدرمکه موفق اولمشلردی، که اورالرده یرلشن فلمنکلیر الیوم (بویر) اسمیله معروفدرلر. فقط متعاقباً انکلیزلر دکیزده بیوک بر قوته- مالک اولوب، بحار بعیده-نک هر طرفنده مستعمرات ایدنمکه قویلمغله، فلمنکلیرک اکثر مستعمراتی سبیلی سبیسز اللرندن آلوب، امید برونندن دخی علاقه-لرینی قطع ایتمشلردر.

شمیدیکی حالده فلمنکک مستعمراتی ((هند شرقی)) و ((هند غربی)) مستعمراتی نامیله ایکییه منقسم اولوب، مساحه سطحیه-لریله مقدار نفوسلری بروجه آتیدر:

####

هند شرقی مستعمراتی

مستعمرات

مربع کیلومتره

نفوس

جاوه مع مادوره

131733

22819174

سوماتره مع ریوو

449748

3666800

بانقه

12681

77800

بیلیتون

4807

38200

بورنئو

528900

1164000

سلب

120917

1154000

منادو

67462

528944

ترناته
452996
479000
آمبواند
48570
314000
تیمور
44406
760000
بالی مع لومبوق
10831
800000
جمعا هند شرقی
1873061
32801918
\$

هند غربی مستعمراتی
سورینام (کویانه)
129100
70951
کوراسائو و ملحقاتی
1130
45799
جمعا هند غربی
130230
116750
جمعا فلمنك مستعمراتی
2003291
32918668
\$

بو جدولن آکلاشلدیغی اوزره فلمنك علی الخصوص هند شرقی مستعمراتی کنديسنگ همان اون مثلی نسبتنده ایسه-ده بهرینك محلنده دخی بیان اولندیغی اوزره، بونلرك اکثرینه فلمنكك حکمی بر تجارت انحصارندن عبارت اولوب، همان عمومیتله مسلم اولان اهالی اداره داخلیه-جه مستقل حاکمکرك تحت اداره-لرنده بولنیور، و بعض یرلرده فلمنكك حکم و نفوذی صرف اعتباری بر شیدر.

احوال تاریخیه-سی. *- رومالیرك زماننده فلمنك اقوام جرمانیه-دن باشلیجه (باتاو) قوميله مسكون اولوب، رومالیرجه (باتاویه) اسميله معروف اولمشیدی. باتاولر رومالیره قارشی خیلی مقاومت ایتمشلردی. بعده شمال جهتنده فریزونلر دخی ظهور ایمشدی. بشنجی قرن میلادیده فرانقلر باتاولری و دها صکره فریزونلری مغلوب ایدوب، 843 تاریخ میلادیسنده بو ایکی قومك یرلری یکی تشکل ایدن آلمانیه ایمپراطورلغنه الحاق اولنمش؛ و اون برنجی قرن میلادیده ((اراضی منحصه)) نامنی آلان بو یرلرده و جنوبی اراضی منحصه دینلن بلجیقه-ده بر چوق دوقه-لر و قوننلر ظهور ایدوب، بونلرك ملکلری آره-لرنده ایمپراطورلغه مربوط بعض مستقل شهرلر دخی بولنیوردی. 1383 تاریخنده بورغونیه دوقه-سی جهاز صورتيله بونلردن فلاندره قونتلغنه مالک اولمغله، کندیسسی و خلفلری حرباً ویا جهاز و مباحه صورته بربرینی متعاقب اراضی منحصه-نك دیگر حکومتی الده ایتمش؛ و 1477ده بورغونیه دوقه-لرنندن (جری شارل)ک قیزی ماریه اوستریالی ماقسیمیلیانه وارمغله، مملکت مذکوره جهاز طریقيله اوستریایه کچوب، ارتا شارل کینته قالمش؛ و بو حکمدار والده-سندن ارتا کندوسنه انتقال ایدن اسپانیه-یه قرال اولنجه، 1548ده فلمنكك هر طرفنی بر حکومته جمع ایله، اسپانیه-یه الحاق ایتمشدی. او صره-ده پروستانلق ظهور ایدوب، فلمنکلیر طبعاً چالیشقان آدملر اولدقلری حالده، خلقی مناسترلره جمع ایله تنبلکه سوق ایدن قنولیکلکدن بیزار بولندقلرندن، بو مملکتده بو مذهب جدید هر یردن زیاده انتشار و ترقی ایتمکه باشلاینجه، شارل کنیت مذهب جدیدی قبول ایدنلری شدیداً تعقیب ایدوب، خلفی ایکنجی فیلیپ بیچاره فلمنکلیره انکیزیسیون محکمه ملعنت کارانه-سنى مسلط ایتمش؛ و بونك مقرراتنك اجراسنی تأمین ایچون اسپانیول عسکری و اجنبی مأمورلر کوندروب، اهالیی اییجه از مکه قویلمش ایدی. فلمنکلیر بو حاله طیانیه-میوب، اون آلتنجی قرن

میلادی اواسطنده عصیانه مجبور اولمش؛ و 37 سنه پیاپی حرب ایتدکن صکره، مملکتک شمال جهتلی استقلاله نائل اولوب، (اورانژ) خاندانه منسوب پرنس کوپیوم ناسوسک تحت ریاستنده بر جمهوریت تشکیل ایتمشلردی. بو ذات جسارت و مهارتی سایه-سند پر و تستانلرله قنولیکلری و فلاماندلرله و ونلری جمع و توحید ایده-رک، 1576ده غاند شهرینی مرکز اتخاذه بر حکومت متفقه هیئت تشکیل ایتمشدی. در عقب جنوب جهتلرینک دره-بکلری کوپیوم ناسونک نفوذینی چکه-مه-مکله، آر-لرینه تفرقه دوشنجه، اسپانیه طرفندن والی بولنان آدم بوندن بالاستفاده، حکومت متفقه مذکور-ه-نک روایطنی قطع ایتمکله، و ونلر اسپانیه-نک اطاعتنه رجوع ایتمشلر-سه-ده، شمال جهتلری ثبات ایدوب، ((حکومت متفقه سبع)) نامیله بر یکی جمهوریت تشکیل ایتمشلردی، که بو حکومتلردن هولانده کرک سیاست و کرک تجارت ثروت نقطه نظرجه جمله-دن ایلری بولمغله، بونک اسمی بتون فلمنکه دخی اطلاق و تعمیم اولمشدر. بو یکی حکومتی بریرینی متعاقب بتون آوروپا دول بحریه-سی و نهایت 1648ده اسپانیه دخی تصدیق ایتمشدی. بو جمهوریت مذهب اختلافاتنه اصلا رعایت ایتدیکندن، مذهبلردن طولایی مملکتلردن تعقیب اولنان علما و هنروران هر طرفدن اورایه التجا ایتمکله، صنایع و تجارت و کمپلیک پک چوق ترقی ایدوب، اون یدنجی قرن میلادیده فلمنک تجارت و صنایع و ثروت و قوه بحریه-جه آروپانک برنجی دولتی حکمنه کچمشدی. لکن در عقب بعض دولتلرک و علی الخصوص انکلتزه-نک رقابتی جلب ایتمکله، اون سکزنجی قرن میلادیده انکلیز تجارتی و قوه بحریه-سی فلمنک کینی محو ایتمکه باشلامش؛ و قرن مذکور اواخرنده ظهور ایدن فرانسز احتلالی بو مملکتی بسبتون باتیرمشدر. 1795ده فلمنک فرانسز عسکری طرفندن استیلا اولمش؛ و در عقب فرانسز جمهوریتی اصولنده بر %باتاوا جمهوریتی\$ اعلان اولمش ایسه-ده، 1800ده ینه حکومت متفقه اصولی اعاده، و 1805ده بتکرار بو اصول لغو ایله حکومت متفقه ایالاته تحویل اولمش؛ و بو تبدلات آر-ه-سند فلمنک بتون مستملکاتی انکلتزه-نک ید ضبطنه کچمش؛ و حتی فلمنک لیمان و اسکله-لری دخی انکلیز دونماسی طرفندن ایلوقه ایدلمش ایدی. بو مشکلاته قارشی فلمنکلیر 1806ده ناپولیونک آرزوسنه تبعیتله، برادری لویینک قراللغنی قبوله مجبور اولمشلردی. مرقوم لویی برادرینک انده بر اویونج اولمقدن اوصانوب، 1810ده استعفا ایتمش؛ و فرانسز عسکری یکیدن فلمنکی اشغال ایتمکله، بو مملکت فرانسیه-یه الحاق اولنه-رق، طقوز ایالته تقسیم اولمشدی. درت سنه بو حال دوام ایتدکن صکره 1814ده ناپولیون اسقاط اولنجه، ویانه-ده انعقاد ایدن قونغره فلمنک و بلجیقه-نک ((اراضی منحصه)) نامیله و اورانژ خاندانک تحت حکومتنده بر قراللق صورتنه وضعنه و پروسیه-یه ترکی تجویز اولنمیان لوکسنبورغ دوقه-لغنک دخی بو قراله احاله-سنه قرار ویرمشدر. فلمنک مستعمراتی دخی کندیسنه اعاده اولمش ایسه-ده، امید برونیله سرنیدیپ و کویانه-نک نصفی انکلتزه-یه قالمشدر. آنجق فلمنک ایله بلجیقه منافی متحد اولمدیغندن، بو اتحاد دوام ایده-میوب، 1830ده بلجقه-لیلر رفع لوای استقلال ایله، آیریجه بر حکومت تشکیل ایتمش؛ و لوندره قونفرانسی بلجیقه قراللغنی تصدیق ایدوب، طقوز سنه صکره فلمنک قرالی کوپیوم دخی تصدیقه مجبور اولمشدر. بو احوال ایله برابر فلمنک ثروت و معموریت و تجارتی محافظه ایده-بیلمشدر.

فلمنکه حکومت سورن اشخاصک اسملریله رأس حکومته کچمه-لری تاریخلری بروجه آتیدر:

####

هولانده حاکمی و فلمنک قرالی

اورانژ خاندانه منسوب برنجسی کوپیوم

1559

موریس

1584

هنری فردریق

1625

ایکنجی کوپیوم

1647

جمهوریت

رئیس جمهور ژان دوویت

1650

قراللغک اعاده-سی

اوچنجی کوپیوم

1672

ثانیاً جمهوریت

رئیس هینسیوس

1702

یکیدن قراللق

دردنجی کوپیوم ابتدا فریزه حاکمی

1747

بشنجی کویوم
1751
باتاویا جمهوریتی
1795 الی 1806
رئیس شیمپینق
1805 الی 1806
هولانده قراللغی
لویی بوناپارت
1806
فرانسه-یه الحاق
1810 الی 1814
فلمنک قراللغی
برنجی کویوم
1814
ایکنجی کویوم
1840
اوچنجی کویوم
1849
الیوم قرالیچه بولنان ویلهلمینه
1890
\$

1-3431-5
فلمنک جدید

یاخود یکی هولانده #1 [(اوستراالیا)) ماده-سنه مراجعت بیوریله.]

2-3431-5
فلنبرغ
#1

اصول تربیه ایله توغل ایدن مشاهیردن اولوب، 1771ده اسویچره-نک %برنه\$ شهرنده طوغمش، و 1744ده وفات
ایتمشدر. 1799ده برنه قربنده بر زراعت مکتبیله ففرايه مخصوص بر صنایع مکتبی، زادکانه مخصوص بر مکتب و بر
دار المعلمین آچه-رق، صنوف اهالی اولادینک تحصیل و تربیه-سیله اوغراشمش؛ و بو درت مکتبله علی العموم اهالینک
تمدنی تأمین ایتمک اعتقادنده بولنوب، زراعت و صنایع مکتبلرینک عملیاتی محصولاتنک ائمانیله بو مکتبلری اداره
ایدردی. کندی صاغلغنده بو مکتبلر پک ایلری کیدوب، اروپانک هر طرفندن شاکردان مهاجمه ایتمش ایسه-ده، وفاتندن
صکره اداره و محافظه اولنه-مامشدر.

3-3431-5
فلنسبورغ
#1

پروسیه-نک اشلوغ هولستاین ایالتنده و اشلوغک 32 کیلومتره شمالنده و بالطیق دکزینک همنامی اولان کورفزنده قضا
مرکزی بر شهر اولوب، 26475 اهالیسی و شکر، کاغد، یاغ، آیینه، توتون و سائر فابریقه-لری، ایشلک تجارتی، مکتب
اعدادیسسی، بحریه مکتبی، کتبخانه-سی، خسته-خانه-سی و سائر مؤسسات علمییه و خیرییه-سی واردر. کوزل بر شهر
اولوب، کوندن کونه توسع ایتمکده-در.

4-3431-5

فلوب

#1

أفريقانك ساحل غربيينده $12^{\circ} 30'$ ايله $13^{\circ} 30'$ عرض شمالي آرەلرئنده ساكن اقوام زنجيه-دن بر قوم اولوب، نيم وحشي بر حالده ياشارلر، و همان چبلاق كزرلر. سيمالري پك سياه و چركيندر. اولدلريني صاتمق جمله عادات وحشيانه-لرئنددر.

5-3431-5

فلوجە

بغداد ولايت و سنجاغنده و بغدادك 58 كيلومتره غربنده اوله-رق فراتك ساحل يسارنده و دجله-دن فراتمه ممتد اولان سفلاريه جدولك منتهاينده واقع مستحکم بر قصبه اولوب، بغدادك فراتده اسكله-سي حكمنده-در. مذکور جدول %سد نمرود\$ دينلن قديم بر ديوارك بويجه ممتد اولور. ياقوت حموی صغری و كبرى ياخود عليا و سفلى اوله-رق ايكي فلوجه اولديغنى بيان ايديور.

6-3431-5

فلوران

#1

فرانسه مشاهير ارباب فنندن اولوب، تشریح و منافع الاعضا فنلرئنده بر خيلي كشفياتي و بو علملرده بر چوق تالیفاتي واردر. 1794ده طوغوب، 1867ده وفات ايتمشدر.

7-3431-5

فلورانسه

و ايتاليانجه فيرنجه #1 ايتالياده طوسقانه خطه-سنگ و همنامي اولان ايلانك مركزي بر شهر اولوب، بوندن مقدم ايتاليانك پايتختي ايدي. رومانك 235 كيلومتره شمال غربيينده و %آرنو\$ نهرينك ايكي كنارنده اوله-رق $43^{\circ} 46' 22''$ عرض شمالي ايله $8^{\circ} 55' 15''$ طول شرقيه واقعدر. بيوك بر شهر اولوب، 191453 اهالييسي، متعدد و مختلف مكاتبی، صنايع نفيسه آقادمياسی، قطيفه، ابيك قماشلر، مرمر و آلچي معمولاتي، مجوهرات، موسيقي آلاتی، عطريات، حصير شابقه، پورسلين، يوك قماشلر و سائره فابريقه-لری، بش عمومي و ينه عمومه آچيق بر چوق خصوصي كتبخانه-لری، بر قاچ موزه-سی، الك قيمتلی رسملر و هيكللری مزین متعدد سرايي، بر چوق مصنع كليسالری، بيوك اينييه-سی، نهرك اوزرئنده درت كوپريسي و ايكي طرفنده كوزل ريختملری، واسع ميدانلری، مفرح تفرجگاهلری، كوزل دوشنمش و تميز سوقاقلری، ميدانلرده مصنع هيكللری و پك ايشلك تجارتي واردر. خارجاً منظره-سی پك كوزل اولوب، داخلأ اينييه-سنگ جسامت و صناعتيله برابر يوزه كولمز بر حال و صورتي وار ايسه-ده، معارف و صنايع نفيسه-نك مركزي و بتون شهر عادتاً بر موزه حالنده بولنمغله، دنياك هر طرفندن زوار و سياحين سيرينه كيدرلر. اطر افنده-كى اووه-لر و قيرلر دخی پك كوزل، اولوب، بر چوق كوشكلری و باغچه-لری واردر. آنجق هواسی آغيرجه و يازين پك صيياقندر. پك قديم بر شهر اولوب، اتروسقلر طرفندن بنا اولنمش؛ و سيلانك زماننده شهرت بولمشدر. طوسقانه-نك مركزي اولوب، وقوعات تاريخيه-جه بو خطه-يه تابع اولمش؛ و بر چوق مشاهيرك مسقط رأسی بولنمشدر. مدنيت حاضره-نك الك اول ظهور اينديكي محللك بریده فلورانسه-در. ايتاليانك اتحاندن صكره 1865ده پايتخت اتخاذ اولنه-رق، 1870 تاريخندن رومانك فتحنه-دك قرالك مقری بولنمشدر. *- فلورانسه ايالتی 4 قضايی حاوی اولوب، 5861 مربع كيلومتره وسعتنده و 825866 اهاليی جامعدر. [(طوسقانه)) ماده-سنه-ده مراجعت بيوريله.]

1-3432-5

فلورس

#1

پورتکیزه تابع %آسور\$ جزایرینک اگ غربیسی اولوب، اگ شمالی نقطه-سی "39° 31' 25" عرضی شمالی ایله "33° 33' 29" طول غربیده واقعدر. شمالدن جنوبه بویی 17 و اگ کنیش اکی 12 کیلومتره و مساحه سطحیه-سی 160 مربع کیلومتره-در. اراضیسی طاغلق و سواحلی دیک اولوب، جنوب جهتنده 942 متره ارتفاعده بر طاغی واردر. صولری و اورمانلری چوق اولوب، کمیلر بو ایکی ماده-نک اخدیچون یناشیرلر. اهالیسی 9000 کشی اولوب، کمجیلکله و بعض یوک قماشلر نسجیله مشغولدرلر. قیون، صیغیر، طوموز و سائر حیوانلری چوقدر.

5-3432-2

فلورس

یاخود انده ویا مانجرای #1 آسیا جزایرندن %سونده\$ جزایر مجتمعه-سنگ بری اولوب، سو مپاوه-نک شرقتده و تیمورک شمال غربیسنده اوله-رق 8° ایله 9° عرض جنوبی و '22° 117' ایله '36° 120 طول شرقی آرملرنده ممتد اولور. شرقتدن غربه بویی 375 و عرض اعظمی 55 کیلومتره اولوب، مساحه سطحیه-سی 23000 مربع کیلومتره و اهالیسی 25000 کشیدر. اطرافنده-کی کوچک آطه-لرله برابر فلمنکک تیمور مستعمره-سنگ بر ایالتنی تشکیل ایدیور. اراضیسی طاغلق و برکانی اولوب، طاغلی 3000 متره-یه قدر یوکسلیر. اورمانلری پک آز اولوب، باقیر معدنلری واردر. باشلیجه محصولاتی پرنج و مصر اولوب، صندال آغاجلری و یبانی حالنده طارچینی واردر. کوکورد و کهرچله دخی بولنور. ساحل شمالیسنده فلمنکلی مأمورک مقری اولان بر قریه-سی و ساحل جنوبیسنده %انده\$ اسمیله کنیش بر لیمانی واردر. سونده جزایرینک اهالیسی مالایی جنسنه منسوب ایکن، بو آطه-نک یالکز سواحلی بو جنس ایله مسکون اولوب، ایچ طرفلرنده یاپو جنسیتنه منسوب سیاه آدملر بولنیور. اسکی صاحبلی اولان پورتکیز لیلرک پرلی قاریلرله اختلاطندن متولد ملز بر جنس اهالی دخی واردر.

-* بو اسمله آمریقای جنوبینک مختلف مملکتلرنده دخی بعض قصبه-لر و آطه-لر و سائر بولنیور.

5-3432-3

فلورنتیا

#1

فلورانس-نک اسم قدیمیدر.

5-3432-4

فلوروس

#1

روما مورخلرندن اولوب، رومولوس زمانندن آوغستوسک زماننه-دک بر روما تاریخی یازمشدر. سنکلك نسلندن اولوب، اسپانیاده طوغدیغی و ایکنجی قرن میلادیده یاشادیغی مظنوندر.

5-3432-5

فلوره

#1

اسکی رومالیلر اساطیرنده چیچکلر الهه-سی زعم اولنه-رق، باشی و اللری چیچکلر ایچنده بر قیز صورتنده تصویر اولنور، و کیجه وقتی بر طرز سفاهتکارانه-ده آیینی اجرا ایدیلبردی. زفیر یعنی باد صبانک قیزی زعم اولنوردی. عن اصل سابیئلرک معبوده-سی اولوب، تاتیوس طرفندن روما اساطیرینه ادخال اولمشدی.

5-3432-6

فرانسه مشاهیر ادب‌اسندن اولوب، والده‌سی اسپانیه‌لی و حکیم شهیر و ولتر پدرینک عمی ایدی. 1755ده غارد ایالتنک سووه قصبه‌سی قرینده فلوریان قوناغنده طوغوب، ابتدا (پانتیوره) دوقه‌سنک خدمتته کیرمش، و بعده بر مدت سواری ضابطی بولنمشیدی. 1788ده آقادمیا اعضالغنه قبول اولنمش؛ و 1893ده حبس اولنه‌رق، بر سنه صکره 38 یاشنده وفات اینمشدر. بر قاچ تیاترو و حکایه کتابلری یازوب، مشهور (دون کیشوت) حکایه‌سنی اسپانیولجه‌دن ترجمه و (غالاته) حکایه‌سنی ترجمه ایله برابر اکمال اینمشدر. کلیات آثاری 13 جلد اوزره نشر اولنمشدر. و ولتر ایلك اثرلرینی تقدیر و کندیسینی تشویق اینمشدی. محرر فقیر (غالاته)سنی 1290 تاریخلرنده ترکجه‌یه ترجمه و نشر اینمشیدم. چوباتلرک احوالنه دائر کوزل بر حکایه‌در. بو طرزده (استله) اسمیله بر حکایه‌سی ده وارد.

روما ایمپراطورلردن (تاسیت)ک برادری اولوب، 276 تاریخنده برادرینه خلف اولمق ادعاسنه قالفیشه‌رق؛ سناتویه کندینی تصدیق اینتدیرمش ایسه‌ده، شرقه‌کی عسکر (پروبوس)ی انتخاب اینتمش اولدقلرندن، مرقومه قارشی عسکر سوق ایدوب، طرسوسده مغلوب اولنجه، کندوسی عسکری طرفندن قتل اولنمشدر. یالکز ایکی آی حکومت سورمشدر.

آمریقای شمالیده ممالک مجتمعه‌نک جنوب شرقیسنده مکسیقه کور فزیله بحر محیط آطالاسی آرہ‌سندہ و قوبه جزیره‌سی قارشیسندہ شمالدن جنوب شرقیه طوغری ممتد بیوک بر شبه جزیره اولوب، غرب جهتده طار بر ساحل ایله برابر حکومت متفقه‌دن برینی تشکیل ایدیور. 25° ایله 31° عرض شمالی و 20' 82° ایله 90° طول غربی آرہ‌لرنده اولوب، ساحل مذکور ایله برابر شمال جهتده شرقدن غربه مسافه‌سی 585 و شمالدن جنوبه بویی 540 و شمال غربیدن جنوب شرقیه یعنی شبه جزیره‌نک منتهاسنه‌دک اولان طول اعظمده تقریباً 1000 کیلومتره‌در. مساحه سطحیه‌سی 151980 مربع کیلومتره اولوب، 391422 اهالیسی وارد. شمالاً جورجیا و آلابامه جمهوریتلریله جنوباً و غرب جنوبی جهتدن مکسیقه کور فزیله و فلوریده بوغازیله شرقاً دخی بحر محیط آطالاسی ایله محاط و محدوددر. اراضیسی پک آلچق و بطاقل اولوب، یالکز شرق شمالی جهتده حدای بحدن آنجق 50 متره یوکسک بعض تپه‌لر بولنیور. طوپراغی یکی تشکل اینتمش اراضی مرجانیه‌دن اولوب، جنوب جهتده بربرلرینه قریب بر چوق کوچک آطه‌لری و صیغلی وارد، که بونلرک بر آزدها کسب ارتفاع اینتمسیله قره‌یه ربط اولنه‌جق‌لری و سائر طرفلرینک دخی تدریجاً بو وجهله تشکل اینتمش اوله‌جغی آکلاشلیور. اراضینک بر قسمی بطاقل، بر قسمی چایرلق، بر قسمی اورمانلق و بر قسمده زراعتہ صالحدر. اورمانلری مساحه سطحیه‌سنک نصفی اشغال ایدوب، قسم شمالیسندہ چام آعاجلرینی و قسم جنوبیسندہ اقالیم حاره‌یه مخصوص اشجار مختلفه‌یی حاویدر. وقت وقت صولرک باصدقلری برلری خندقلرله قورودلدیغی تقدیرده شکر قامشی و پرنج زرعه پک الویریشلیدر. کوللری پک چوق اولوب، بعضلری خیلی واسعدر. اک بیوک‌لری شبه جزیره‌نک قسم جنوبیسندہ واقع % اوکی چوبی \$ کولیدر. شبه جزیره‌نک شرق طرفنده‌کی ساحلده درت نهر شمالدن کلوب مکسیقه کور فزیله دوکیور. بونلر شرقدن باشلايه‌رق: سودانی، قلینت، پی، قونیقوه نهرلریدر. شبه جزیره‌ده دخی کوللرله بطاقللر آرہ‌لرنده جریان ایدہ‌رک سواحلک هر طرفنه دوکیور بر چوق انهار بولنوب، اک بیوک‌لری %سنت جون\$ نهریدر، که شماله و بعده شمال شرقیه طوغری آقه‌رق، واسع بر خلیجدن بحر محیط آطالاسیه منصب اولور. اراضینک میلی اولمدیغندن، بو انهارک جریانی پک بطی اولوب، مجرالرینک بر چوق یرلرنده توسع ایدہ‌رک، کوللر و بطاقللر تشکیل ایدرلر. بر چوق یرلرده صولر بردن بره یرک ایچنه باتوب، دیگر یرلرده دخی بیوک بر قوتله بردن صولر فیشقیرر. بو کردایلردن بعضلری یوزلرجه متره درینکنده‌در. بونلرک اک غربیی %غرأت سینک\$ دینلیدر، که 500 متره‌لک سونده‌لرله دیبی بولنمیوب، چیقان صولر بر کول تشکیل ایدر، و ماء منجمد درجه‌سندہ قالب، ایصنماز. سواحلی 2000 کیلومتره‌یه قریب اولوب، بو اوزون ساحلده آنجق بحر محیطده‌کی %فرناندینه\$ اسکله‌سیله %کوست\$ لیمان عسکریسی و منتهای شرقنده همنامی اولان خلیجک ایچنده واقع %ینساقله\$ لیمانی بولنیور. هواسی متعدل و صاغلام اولوب، عرضنک اقتضاسی قدر صیجاق دکلدر. حد وسطیسی 50° 22° اولوب، یاز ایله قیش آرہ‌سندہ

10 و نهایت 11 درجه-دن زیاده فرق کورلمز. صولرک طوکدیغی پک نادر در. آمریقانک سائر طرفلرندن فلوریده-یه تبدیل هوا ایچون کیدیلیر. چام، میشه، سروی و کراسته-یه یارایان سائر اشجار دن ماعدا خرما، پورتقال، زیتون، انجیر آغاجلری دخی حاصل اولور. برنجی درجه-ده محصولی مصر و ایکنجی درجه-ده شکر قامشی پرنج، توتون و پاموق اولوب، آنجق اراضیسنگ هنوز بر خمسی ایشلنه-بیللمکده-در. صنایع محلیه هنوز لاشی حکمنده اولوب، تجارتنده همحدود اولان ایکی جمهوریتیه اخراج اولنان کراسته-دن عبارتدر. اک بیوک قصبه-سی 3350 اهالییی جامع اولان %بنساقوله\$ اسکله-سی اولوب، ایکنجی درجه-ده مرکز اداره-سی اولان و یالکز 2000 اهالییی بولنان %تالاهاسی\$ و بوندن کوچک اولان %کی وست سیتی\$، جاقسونویل، سنت اوکوستن، فرناندینه، کینکی و مونتیسلو قصبه-لریدر. بحر محیط آطلاسیه آچیلان سنت جون خلیجی اوزرنده واقع جاقسونویل اسکله-سندن مرکزده قدر تقریباً 300 کیلومتره-لک بر دمیر یول خطی واردر. اهالیسنگ قسم اعظمی اروپا مهاجرلرندن اولوب، 100000 قدری زنجی و 500 قدرده اصل یرلیدر.

فلوریده اسپانیولر طرفندن کشف اولنوب، آنجق ضبط و اسکاننه رغبت اولنمامشدی. 1528ده اسپانیولک بری شارل کینتندن بو بری احسان آلوب، ضبطنه چالیشمش ایسه-ده، یرلیرلی اولان (سمینول) قومینک مقاومتنه قارشی دخوله مقتدر اوله-مامش؛ و بعده کاه فرانسلر و کاه اسپانیولر و انکلیرلر یناشه-رق، و بربرلرینی بوغاز لایه-رق، بر چوق وقت کک بیلرنده و کک سمینولرله قان دوکدن صکره، 1819 تاریخنده اسپانیولرلر دن ممالک مجتمعه-یه کچه-رک، 1845ده جماهیر متفقه هیئتته ادخال، 1868ده اصول اداره-سی تنظیم اولنمشدر. 1846ده سمینولر مملکتدن اخراج و میسیسیپینک اوته طرفنه نقل اولنه-رق، یالکز منتهای جنوبنده 500 کشی اوله مشغول قالمشدر. آنجق بولنرک یرینی طوته-جق و او بطاقلقرده یاشایه-بیله-جک اهالی هنوز بولنه-مامشدر.

1-3434-5
فلورینه
#1

آرناؤدلقده مناستر ولایت و سنجاغنده و مناسترک 30 کیلومتره جنوبنده و %ترچقه\$ طاغنگ شرقی اتکنده اوله-رق وارداره تابع قره صویه دوکیلن بر چایک اوزرنده واقع قضا مرکزی بر قصبه اولوب، اکثری مسلم اولمق اوزره، 10000 اهالییی، 7 جامع شریفی، 2 تکیه-سی، 1 مدرسه-سی، 1 مکتب رشیدیسی، 1 مکتب ابتدائیسی، 5 اسلام، 2 روم و 1 بلغار صبیان مکتبی، 2 کلیسای، 300 دکانی 19 خانی و 1 حمامی واردر. هواسی یازین پک کوزل اولوب، قیشین بر آز رطوبتیلیر. *- فلورینه قضاسی شمالاً نفس مناستر و پرلپه قضالریله، شرقاً پرلپه قضاسنگ مورخووه ناحیه-سیله، جنوباً قیالر، غرباً دخی کسریه قضالریله محاط و محدود اولوب، رودینک و نوسقه ناحیه-لریله برابر 78 قریه-یی حاوی اولدیغی حالده، 43397 اهالی ایله مسکوندر. مقدار مذکور دن 12859 ی آرناؤد جنسیتنه منسوب مسلم و قصوری ینه آرناؤد و اولاخ و روم و بلغار جنسیتلرینه منسوب خرستیاندر. اراضیسی عارضه-لی اولوب، طوپراغی خیلی منبتدر. محصولاتی: بغدادی آریه، چاودار، مصر، فصولیه، داری، نخود و سائره ایله سبزه و میوه-لرک انواعندن عبارت اولوب، قاؤنلری مشهوردر. قضا داخلنده درت کوچک کول موجوددر.

2-3434-5
فلوشینغ
#1

ممالک مجتمعه-نک نیویورق حکومتنده و نیویورک 13 کیلومتره شرقنده بر قصبه اولوب، 6225 اهالییی واردر. نیویورک بر محله-سی حکمنده اولوب، شهر مذکورک سودیله سبزه و میوه-لری بو قصبه-دن نقل اولنور. هله کرازی چوق و پک مقبولدر.

3-3434-5
قلی
#1

یکی کینه جزیره کبیره-سنگ قسم جنوبیسنده بر ایرماقدر، که جزیره-نک ایچ طرفلرنده-کی طاغلر دن نبعانله، جنوبه و بعده جنوب غربیه طوغری آقه-رق، بر بیوک دالیه تشکیلیه %پاپوآ\$ کور فرزینه دوکلیر. اروپا سیاحینندن بری 1877

تاریخنده بر کوچك واپورله بو نهرك منصبندن 800 كيلومتره ایچریبه قدر سیاحت ایده-رك، 30° 5' عرض جنوبیه قدر چیقمشدر. اورادن یوقاریسی الان مجهولدر. کنیش و درین بر نهر اولوب، فیضاننده باصدیغی منبیت اراضی ایچنده جریان ایدر. وادیسنگ نباتات و معادنی پك قیمتلی و اهالیسی چوق اولوب، آنجق هواسنگ و خامتی اوروپالیرك یرلشمسنة مساعد دكلدر.

1-3435-5

فلیاس

قسطنونی ولایتده بیوجك بر ایرماق اولوب، صوغانلی صو ایله بولی چاپندن تشكل ایدر. بو ایکی نهردن برنجیسی آنقره ولایتی و کنغری سنجاغی حدودنده واقع آلاطاغ و ایشیق طاغندن نبعان ایدن بر چوق چاپلردن و علی الخصوص چركش قصبه-سی ایچندن مرور ایدن اولو صودن بالتركب، شرقه بعده شماله و نهایت غربه طوغری دونه-رك، زعفرانبولیدن كلن چاپنده اخذ ایله، بولی سنجاغنگ حمیدیه قضاسنه کیروب، دورك قربنده بولیدن طوغری شمال شرقیه آه-رق كلن مذکور بولی چاپیله برلشیر. بورادن فلیاس نامنی آله-رق، شماله طوغری جریانیه همنامی اولان اسكله یاننده قره دکیزه دوکیلور. اصل فلیاس اسمیله معروف یعنی دور کده-کی اجتماعندن آشاغی اولان قسمی 60 كيلومتره قدر اولوب، صوغانلی صویك باشلیجه قولى اولان اولو صو منبعندن اعتباراً مجراسی تقریباً 340 و بولی چاپی منبعندن اعتباراً 160 كيلومتره-در. صویبی چوقجه اولوب، مجراسنگ اطرافی اورمانلرله مستور اولدیغندن، کراسته ساللرینك ایندیلمسنه یاریور، و مجراسی اوزرنده بعض حرازلر بولنوب، بو یوزدن خیلی استفاده اولنور. *- فلیاس اسكله-سی کوچك بر قصبه ایسه-ده، کراسته اخراجی جهتنجه اهمیتی زیاده-در.

2-3435-5

فلیتوود

#1

انكلتره-نك % لانقاستر \$ قونتلغنده و پرستونك 30 كيلومتره شمال غربیسنده اوله-رق % ویره \$ خلیجنگ ساحل شمالیسنده بر قصبه و اسكله اولوب، 4430 اهالیسی و دمیر بولی واردر.

3-3435-5

فلیقودی

#1

ایتالیانك جنوب جهتنده واقع % لپیاری \$ آله-لرندن بری اولوب، سونمش بر برکاندن عبارتدر. مساحه سحیه-سی 15 مربع كيلومتره اولوب، 800 اهالیسی واردر.

4-3435-5

فلیكس

#1

بو اسمله بروجه آتی بش پایا کلمشدر: برنجیسی میلادك 269 تاریخندن اعتباراً بش سنه پایالق ایدوب، زماننده ایمپراطور اورلیان خرستیانلری تعقیب ایتمکله، کندیلرینه غیرت و تسلی و یرمش؛ و نهایت کندیسی دخی حبس اولنه-رق، محبسده وفات ایتمکله، خرستیانلرجه اعزه صره-سنه کچیرلمشدر. مایسك 30نده یورطیسی اجرا اولنور. *- ایکنجیسی روما کلیساسنگ باش دیاقوسی اولوب، 355 تاریخ میلادیسنده پایا (لیبر)ك منفیلیکی زماننده ایمپراطور قونستانس طرفندن پایا تعیین اولنمش ایسه-ده، اوچ سنه صکره لیبر نفیدن عودت ایتمکله، کندیسی رومادن اخراج اولنمش ایدی.

*- اوچنجیسی 483 تاریخنده پایا اولوب، ایمپراطور % زنون \$ك شرق و غرب کلیسالرینك توحیدی حقنده-کی امرینی رد ایتمش، و قسطنطنیه پستیوسی (آقاس) ایله رفضله اتهام اولنان دیگر بعض رؤساء روحانیه-یی مجازاته اوغراتمش؛

و 487ده، آفریقا کلیسای حقه-کی اختلافاتی بر طرف ایتمک اوزره، روماده بر مجلس روحانی عقد ایده-رک، 492ده وفات ایتمشدر.

-* درنجیسی تنودوریک التماسیله 526ده انتخاب اولنوب، 530 تاریخنه-دک عاقلانه پایالق ایتمشدر.
-* بشنجیسی عن اصل سکرنجی آمده اسمیله سادووا دوقه-سی اولوب، بر خیلی وقت مملکت مذکور-یی اداره ایتمکدن صکره، 1440ده (باله) مجلس روحانیسی طرفندن دیگر بر پایاپایه قارشی پایا انتخاب اولنمشدی.

5-3435-5

فلیندرس

#1

انگلتره بحریونندن اولوب، 1798ده قپودان (باس) ایله برابر آوسترالیایه سیاحت ایده-رک، قطعهُ مذکوره ایله (وان دیمین) آر-سندده (باس) بوغازینی کشف ایتمش؛ و آوسترالیایه ساحل جنوبیسنک 130° ایله 136° طول شرقی آر-سندده واقع قسمی بونک اسمیله تسمیه اولنمشدر.

6-3435-5

فم الصلح

عراق عربده واسط ایله جبل آر-سندده بر نهر اولدیغی ((معجم البلدان))ده مسطور اولوب، دجله ایله فرات آر-سندده-کی جداولدن اوله-جعی آکلاشیلینور. خریطه-لرده اوراده او یله بر نهر کورلمدیکندن، طولوب صویبی کسلمش اولمسی ملحوظدر. ایکی کنارنده بر چوق قرا بولنوب، مأمون خلیفه-نک وزیر ی حسن بن سهلک قوناغی بو نهرده بولنمش، و مأمونک اوراه بوران دختله کردکه کیرمش اولدیغنده یاقوت حموی علاوه ایدیور.

1-3436-5

فمرن

#1

آلمانیانک بالطیق دکیزنده و هولستاین ساحلی قارشیسندده اشسویغه تابع بر آطه اولوب، بویبی 22 و اکی 12 کیلومتره-در. مرکزی بورغ قصبه-سیدر. آطه-نک اهالیسی 80000 کشی اولوب، اکثری کمجیلکله مشغولدر.

2-3436-5

فموند

#1

نوروجک %هامار\$ ایالتنده و اسوج حدودی قربنده 670 متره ارتفاعنده بر کول اولوب، بویبی 58 کیلومتره و مساحهُ سطحیه-سی 202 مربع کیلومتره-در. %فموندالف\$ اسمیله منتهای جنوبندن آیاغی حکمنده اولان بر نهر چبقوب، دیگر ایکی کولک آیقلریننده اخذ ایله، جنوب شرقیه طوغری آقه-رق، اسوجه داخل؛ و 320 کیلومتره-لک جریاندن صکره، %قلار الف\$ اسمیله %ونر\$ کولنه منصب اولور.

3-3436-5

فنا، میرزا عبد الله

هندستان مشاهیر شعراسندن اولوب، عالمکیرک زماننده یاشامشدر. شو بیت اونکدر:

@@@

درتمنای جفای خویش کشتن صیدرا

اختراع مهر بانیهای صیاد من است

4-3436-5

فنار

#1

تسالیاده تر حاله سناغنگ قار دیچه قضا سنده و قار دیچه-نک 9 کیلومتره غرب شمالیسنده اوله-رق آغرافه طاغنگ اتکنده و صوبی کوستمه دوکیلن بطاقلق بر اووه-نک کنارنده و غلوسدن تر حاله-یه کیدن دمیر یول خطی اوزرنده واقع کوچک بر قصبه اولوب، 1705 اهالیسی وارد. پک اسکی بر قصبه اولوب، اسم قدیمی %ایثومه\$در، و بو اسمله اومیروسک (ایلیاده) منظومه-سنده مذکوردر. تسالیه-ده-کی یکیشهره-ده، اناطولییه-کی یکیشهردن فرق ایچون، بو قصبه-نک اسمنه بر طرز سقیمده اضافتله %یکیشهر فنار\$ دینلمک عادت اولمشدر.

5-3436-5

فنار

#1

استانبولده کاغد خانه خلیجنگ غرب جنوبی ساحلنده بر بیوک محله اولوب، روم پطریقخانه-سنگ اوراده بولنمی مناسبتیله، وقتیه شهرک روم کبارلرینک مسکنی ایدی. اوته-دن بری باب عالی ترجمانلی و مملکتین و ویووده-لغی کبی مأموریتلرده قوللانمش و کندیلرینه مخصوص بر طرز و روشله تمیز ایتمش اولان اسکی روم کبراسی ده بو مناسبتله (فناریوت) یعنی فنارلی دینمکه شهرت بولمشلردر. بو صوک زمانلرده جماعت مذکور-نک اکثر کبراسی بک اوغلنه و آطه-لره و شهرک دیگر طرفلرینه نقل خانه ایتمکله، فنار تدنی ایتمش؛ و آرتق فناریوتلر قالماشدر.

6-3436-5

فنار باغچه-سی

#1

پایتخت دولت عثمانیه-ده قاضی کوینگ جنوبنده و موده بروننگ قارشیسنده اوله-رق قلامش قوینگ جنوبی ساحلنده منظره-سی پک دلکشا بر مسیره اولوب، قره-یه طار بر بر زخله مربوط کوچک بر شبه جزیره صورتنده اولدیغی حالده، جسیم آغاجلرله مستوردردر. سفائن ایچون بر فنار وارد. حیدر پاشادن بدأ ایدن دمیر یول خطنگ بر قیصه شعبه-سی بو تفرجگاه منتهی اولوب، جمعه و بازار کونلری بر قاچ قطار ایشلر.

7-3436-5

فناری، شمس الدین محمد بن حمزه

اعاظم علماء عثمانیه-دن اولوب، دولت عثمانیه-ده اک اول شیخ الاسلام اولان ذاندر. 751 تاریخنده فنار تسمیه اولنان بر قریه-ده دنیایه کلوب، مولانا علاء الدین اسود و شیخ جمال الدین آقسرائی ایله سائر علمای عصرندن اخذ علوم ایتمکدن صکره، اکمال تحصیل ایچون جانب مصره عزیمتله، شیخ کمال الدیندن مولانا احمدی و حاجی پاشا ایله برلکده تلمذ ایتمش؛ و علوم شرعیه ایله هیأت و ریاضیات و سائر علوم عقلیه و نقلیه-ده ید طولی قزانقدن صکره، جانب رومه عودتله، بلدیرم سلطان بایزید خان و چلبی سلطان محمد خان زمانلرنده بروسه-ده تدریسه مشغول اولوب، بر چوق طلبه یتیشدیرمش؛ وصیت و شهرتی آفاق کیر اولوب، سلاطین و کبرا عدنده حرمت و اعتباره نائل اولمش؛ و هر طرفدن خواهشگران علم و عرفان حلقه تدریسنه شتات ایتمکله باشلامشدر. 822 تاریخنده ادای حج ایچون جانب حجازه عزیمت ایدوب، عودتده مصردن کچرکن، ملک مؤید طرفندن قاهره-ده آلیقونه-رق، بر مدت اوراده تدریسه مشغول اولمش؛ و بعده چلبی سلطان محمد خان جانبندن وقوع بولان التماس اوزرینه، بو طرفه عودتله، 828ده سلطان مراد خان ثانی جانبندن بروسه-ده قاضی و مفتی انام اولمش؛ و آلتی سنه امور شرعیه-یی کمال عدل و حقانیتله اداره ایده-رک، مهام امور دولتده دخی کندیسيله استشاره، و رأیندن استفاده اولنمش ایدی. بر آره-لق کوزلرینه عمی طاری اولمش ایکن، بعده شفایاب اولمسيله، مقام شکرانده 833 تاریخنده شام طریقله ثانیاً جانب حجازه عزیمتله، ادای حجدن صکره عودت ایدوب،

834ده ارتحال ایتمشدر. بروسه-ده بر جامع شریفله بر مدرسه بنا ایدوب، جامع مذکورک خطیره-سنده مدفوندر. وفاتنده پک چوق اموال و نقود و اون بیک جلدی متجاوز کتب نفیسه ترک ایتمشیدی. ففده ((حصول البدایع فی اصول الشرایع)) عنوانیله بیوک بر اثری، سورة فاتحه-یه تفسیری، یوز علمه متعلق مسائلدن باحث ((انموزج العلوم)) عنوانلی بر رساله-سی و متون مشهوره-یه شرح و حاشیه-لری و تعلیقاتی وار ایسه-ده، تدریس و قضا و افتا اموریه اشتغالی بونلردن چوغنک تبیضنه مساعده ایتمه-مکله، اکثری مسوده حالنده قالمشدر. زهد و تقوایی و تصوفدن دخی بهره-سی و ارایدی. بعض اشعار عربیه-سی و منظوم آثاریده واردر.

1-3437-5

فناری، علاء الدین علی بن یوسف بن شمس الدین

مشاهیر علماء عثمانیه-دن اولوب، آنف الترجمه علامه فنارینک تورونیدر. بوراده تحصیل ایتدکن صکره، هراته و اورادن بخارا و سمرقنده قدر کیده-رک، اورالرک مشاهیر علماسندن اخذ و استفاده ایتمش؛ و سلطان محمد خان ثانینک اوائل سلطنتلرنده عودت ایدوب، ملا کوراینک دلالتیله التفات و انعام حضرت پادشاهیه نائل اوله-رق، بروسه-ده مدرس و بعده قاضی و نهایت اناطولی قاضیسکری اولمش؛ و سلطان بایزید خانک جلوسندن صکره روم ایلی قاضیسکرلکنه ترفیع اولنمشدی. بعده اختیار تقاعد ایده-رک، بروسه-نک اوستنده طاغده انتخاب ایتدیکی بر کوشه انزوایه چکلمش ایدی؛ و سنه-نک اوچ موسمنده و بعضاً قار یاغجه-یه قدر اوراده تدریسه اشتغال ایدردی. علوم شرعیه و ادبیه و ریاضیه-ده و هیئت و سائر فنونده و تصوفده ید طولی صاحبی اولوب، آنچق تألیفاتله چوق اشتغال ایتمه-مش؛ و یالکز نحوه ابن حاجبک ((کافیه)) سنی شرح ایتمش، و علم حسابده بر کتاب یازمشدر. 903 تاریخنده وفات ایتمشدر.

2-3437-5

فناری زاده

[((محمی الدین افندی)) ماده-سنه مراجعت بیوریله.]

3-3437-5

فناایی

مشهور علی شیرنوایینک اشعار فارسیه-سنده قوللانیدیگی مخلصدر.

4-3437-5

فناایی

ایران شعراسندن بش کشینک مخلصیدر:

برنجیسی (شیخ احمد) آذربجانده-کی خلخال قصبه-سندن و شیخ ابو یزید خلخالی احفادندن اولوب، میر غیاث الدین منصور دشتکی شیرازیدن تلمذ ایتمش؛ و ادای حجدن صکره، قزوینده تدریسه مشغول بولنمشدر.

@@@

افتاده ببازلف سمن سای تواز چیست

دیوانه منم سلسله دریای تواز چیست

\$

*- ایکنجیسی (آقاشاه بیکی) شاه طهماسب ماضی رجالندن ایدی. شو بیت اونکدر:

@@@

خوش آن کزوعده ات خوش حال در محنت سرای خود

فنینم منتظر ساعت بساعت سوی در بینم

\$

*- اوچنجیسی کشمیرلی اولوب، شو بیت اونکدر:

@@@

در راه انتظار فنایی کر یست خون
چندان که یار آمد و از خون اوگذشت
\$

*- دردنجیسی (محمد یحیی) نیشاپورلی اولوب، 853 تاریخنده وفات ایتمشدر. ((شبهستان خیال)) عنوانیله بر منظومه-
سی واردر. بعض اشعار نده-ده (خماری) و (اسراری) تخلص ایتمشدر. شو بیت اونکدر:
@@@

اوتیغ زند بر دل آتش زده و من
در کریه که شمشیر وی از آب نیفتد
\$

*- بشنجیسی (ملا علی اصغر) مشهدلی اولوب، اکبر شاه زماننده هندستانه سیاحت ایتمشدی. شو بیت اونکدر:
@@@

بمیزان نظر حسن ترا باماه سنجیدم
میان این و آن فرق از زمین تا آسمان دیدم
\$

*- التنجیسی (کمال الدین حسین) یزدلی اولوب، سلطان حسین میرزا زماننده یاشامشدر. شو بیت اونکدر:
@@@

دستم نمیر سده در آرم بگردنت
دست من شکسته مسکین بدا منست
\$

*- یدنجیسی (بابا فنایی) دینمکه معروف اولوب، سهواً (بابا فغانی) ماده-سنده ذکر اولنمشدر. [اورایه مراجعت].

1-3438-5

فنتون

#1

انکتر-نک %استافورد\$ قونتلغنده بر قصبه اولوب، 10300 اهالیسی و چینی و پورسلن فابریقه-لری واردر. *- بو
اسمه ممالک مجتمعه-نک میشیقان جمهوریتنده دخی بر قصبه اولوب، سنوی تقریباً اون بیک فرائق قیمتنده پیاغی
اخراجاتیله مشهوردر.

2-3438-5

فندق زاده، ابراهیم افندی

عثمانلی مشاهیر خطاطینندن اولوب، 1165 تاریخنده وفات ایتمشدر.

3-3438-5

فندقلی

استانبولک بوغاز ایچنده و روم ایلی ساحلنده بر محله-سی اولوب، طوپخانه ایله قبا طاش آره-سنده واقعدر.

4-3438-5

فنیفه

#1

مداغشفار جزیره کبیره-سنگ ساحل شرقیسنده و %فولیوانته\$ نک 40 کیلومتره شمالنده بر قصبه و اسکله اولوب،
جوارلرینک پرنج محصولاتی پک چوق و پک ایی اولدیغندن، هر نه قدر لیمانی صاغلام دکل ایسه-ده، اسکله-سی ایشلکدر.

5-3438-5

فنس

#1

انكلتره-ده قامبريچ، هونتینگتون و لينقون قونقلرينك برر قسمندن عبارت واسع بر بطاقلق اولوب، مساحه سطحه-سى 3000 مربع كيلومتره-در. بو ير فلنك اراضيسنه مشابه آلچق بر ير اولوب، بر چوق جدولرله قورودلمش؛ و آر-لرنده سير سفائن بوللري آچلمشدر.

6-3438-5

فُنسجان

فارس خطه-سنده بر قصبه اولديغنى ياقت حموى بيان ايديور.

7-3438-5

فنكه

قونيه ولايتنك تكه سنجاغنده المالى قضاسنه ملحق بر ناحيه-نك مركزى بر كوچك قصبه و اسكله اولوب، المالينك 65 كيلومتره جنوب شرقيسنده واقع و قصبه مذكوره-يه بر شوسه ايله مربوطدر. اسمنه باقيليرسه، اسكى فنكه-ليلردن قالمه قديم بر قصبه اولمق اقتضا ايدير. *- ناحيه-سى 11 قريه-يى حاويدير.

8-3438-5

فنلون

#1

فرانسه-نك اعظم ادباسندن اولوب، زادكاندن بيوك بر خاندانه منسوب اولديغى حالده، كرسى قرينده خاندانه منسوب قوناقد 1651 تاريخنده طوغمش؛ و تا صباوتندن طريق رهبانه سلوك ايله، 15 ياشنده ايكن كرسى و عظه چيقمش ايدي. پارس باش پسقوسى طرفندن بر فيز مناسترينه معلم تعيين اولنه-رق، بو مناسبتله اك مشهور آثاردن اولان ((تربيه بنات)) كتابنى يازمش؛ و مشهور (بوسوئه)نك توصيه-سى اوزرينه اون دردنجى لويى طرفندن اوغلى بور غونيه دوقه- سنك مريبلكنه تعيين اولنه-رق، بو پرنسه علوم و ادبياتى اوكرتمكله برابر، فوق العاده بر تربيه و حسن اخلاق درسى و نمونه-سنى و پرمش؛ و بونك تربيه-سيچون صورت مخصوصه-ده بر قاچ كتاب و على الخصوص مشهور ((سر گذشت نلماق))ى يازمش؛ و بونى كيزلى طوتوب نشر ايتمه-مكه قرار و پرمش ايكن، خدمتجيسى مسوداتنى چاله-رق، خبرسز نشر ايتمكله، قرال بو كتابى اوقوينجه، بعض احوال مخصوصه-سنك تنقيد اولنديغنه ذاهب اوله-رق، فنلوني توجهندن دوشورمش؛ و بونك اوزرينه صاحب ترجمه پرنسه و يرديكى تربيه-يه مكافاهه استحصال ايتمش اولديغى (قامبره) پسقبوسلغنه چكيله-رك، بقيه عمرينى دائره روحانيه-سى خلقنك رفاه و سعادتته خدمت، و هر وجه معاونتارينه شتات ايتمك بولنه صرف ايتمش؛ و 1715 تاريخنده 64 ياشنده وفات ايتمشدر. ذكر اولنان ايكي كتابدن بشقه اخلاق و ادبياته دائر بر خيلى تاليفات حكيمانه-سى اولوب، متعدد جلدلر اوزره نشر اولنمشدر. ((سر گذشت نلماق))ى مرحوم يوسف كامل پاشا طرفندن تكلفلى صورتده و احمد و فيق پاشا مرحوم طرفندن دخى ساده بر طرز افاده ايله ترجمه اولنديغى كبي، عربيه و اوروپا لسانلرينك كافه-سنه-ده ترجمه اولنمشدر. فنلونك طرز انشا و افاده-سى پك مقبول و مستحسندر.

9-3438-5

فنى

شعرادن اولوب، خوتين محافظى بولنمش اولان احمد عزت پاشانك اوغليدر. پدرينك وفاتندن صكره سراى همايونه آنه- رق، بالاخره خزينه همايون كته-سى سلكنه كچمش، و نهايت سلطان مصطفى خان رابعك سر كاتبى اولمش ايدي. 1223 تاريخنده پادشاه مشار اليه وقعه-سنده اجل قضايه اوغرامشدر. شو مقطع اونكدر:

@@@

نگاه التفات ايله مرك قبل پايمال ايتمه
سكا افتاده-در بونجه زمان فنى افتاده
\$

1-3439-5

فنيكس

#1

اسكى مصريلر عندنده بر طير موهوم اولوب، قره-قوش بيوكلكنده تصوير ايدرلر، و حقتده بر طاقم غريب اعتقادنده بولنورلردى. آثار قديمه مصريه-ده دائما رسم و هيكانه تصادف اولنور.

2-3439-5

فنيكس جزايرى

#1

بحر محيط كبيرك پولينسيا قسمنده 5° عرض جنوبى ايله 1° عرض شمالى و 173° ايله 179° طول غربى آره-لرنده بر جزاير مجتمعه هيئتى اولوب، سكر اون جزيره-دن مركبدر. مساحه سطحه-لرى 42 مربع كيلومتره اولوب، يالكز اك بيوكلى اولان %اندربورى آطه-سنده 59 اهالى واردر. هولرى پك رطوبتلى اولوب، هر موسمه كلينتلى ياغمور ياغار. نباتات و حيواناتى پك آزدر. ايچلرنده بولنان بعض اينييه آثارى و قتيله اولدقجه حضريته نائل بر قومله مسكون بولنمش اولدقلىنه دلالت ايدور.

3-3439-5

فنيكه

#1

از منة قديمه-ده شام ساحلنده بيوك بر خطه اولوب، شمديكى بيروت و لايتنك قسم اعظميله جبل لبنان متصرفلى اراضيسندن عبارت ايدى. شمالاً طرطوسك بر آز اوست طرفندن يعنى شمديكى لادقيه سنجاعى حدود جنوبيه-سندن باشلايه-رق، حيفايه و بلكه قيساريه-يه يعنى عكا سنجاغنك حدود جنوبيه-سنه قدر يعنى 30' 32° ايله 35° عرض شمالى آره-لرنده ممتد اولوردى. غربدن شرقه اكى ايسه پك آز اولوب، صوردن يوقارى اولان قسم شماليلى جبل لبنانك صرته قدر اوزانيردى؛ و قسم جنوبيلى ايسه همان ساحلندن عبارت ايدى. اك بيوك شهرلى تير %يعنى صور\$ و سيدون %يعنى صيدا\$ اولوب، ايكنجى درجه-ده-بيروت، عكا، طرابلس، طرطوس، جبيل و سائر ايدى. فنيكه-ليلى ام ساميه-ده بر امت اولوب، كميجيلكه و تجارته فوق العاده مهارتلى وار ايدى. ساحللى چوق اولمغله، متعدد ليانلر ياپه-رق، و جبل لبنانك اورمانلرنده كمى انشاسنه الويريشلى اشجار زياده اولمغله، كلينتلى سفاين اعمال ايد-رك، بحر سفيدك هر طرفنه ايشلدكن بشقه، بحر اطلاسيه دخى چيقه-رق، تا انكلتره و اسقانديناويه-يه قدر كيدر، و آفريقانك سواحل غريبه-سنى تعقيب ايد-رك، بيوك بر تجارت ايدرلى حتى اميد بروننى طولاشه-رق بحر احمرندن عودت ايندكلرنده مرويدر. آق دكيزك هر طرفنده و على الخصوص آطه-لرده و افريقيه و مغرب ايله اسپانيه سواحلنده بيوك مهجرلر و تجارخانه-لر تاسيس ايد-رك طول مدت بتون بحر سفيدى تحت حكملرنده طومشلدرد. بو مهجرلرينك اك بيوكى اولان قارتاج، كه افريقيه يعنى تونس جهتنده ايدى، اصل فنيكه-ليلىردن ده قوتلى اولوب، حتى بونلرك قوتى زائل اولدقن صكره دخى قرتاجليلر بر خيلى وقت ده بولمش؛ و روماليره بر چوق وقت قارشى طوروب، نهايت بونلر طرفندن امحا اولنمشلدرد.

فنيكه-ليلىر اوبانيق و اولدقجه مدنى اولوب، مصرله و برأ بابليلر و ايرانيلر و سائر ام شرقيه ايله اختلاط و مناسباده بولندقلرن، تجارت ايچون كميلريله كيتدكلرى يرلره مدنيت كوتورورلردى. هله اسكى يونانيلرك تمدن و ترقياتى صرف فنيكه-ليلىر سايه-سنده حصول بولمشدر. فنيكه-ليلىر يونانه يناشدقلرنده يونانيلر خط و قرائت و كتابت صنعتندن محروم نيم وحشى بر قوم اولدقلى حالده، فييكه-ليلىر بونلره كندى حروفلىرى و بير-رك، لسانلىرى يازمغه و تجارت و كميجيلكه آليشديرمش و سبب تمدنلى اولمشلدرد. فنيكه-ليلىرك حرفلى حروف عبرانيه ايله بر اساسدن آيرلمش صاغدن صوله يازيلير حروف مقطعه-دن عبارت ايدى. يونانيلر دخى بونلرى عينا آلوب، بر خيلى وقت اويله قوللاندقن صكره، سولدن

صاغه يازمغه باشلامشلردر. صنايعده دخى فنيكه-ليبلر پك ايلرى اولوب، هله ارغوانى قماشلر نسج و تلوينيله جام اعمالى كنديلرينه منحصر ايدى. جامك اعمالنى بونلر ايجاد ايتمش؛ و بر چوق وقت صورت اعمالنى سر طوتمشلردى. بعل اسمنده شمسدن كنايه بر الهه و بر طاقم الهه سائره موهومه-يه عبادت ايدوب، هر شهر و قصبه-نك ده كندينه مخصوص معبودى وار ايدى. بعلك هيكلى اوكنده انساندن قربان ايتمك و اوفق چوجقلىر ياقمق عادت و حشيانه-سده دينلرينك مقتضياتى جمله-سندن ايدى.

فنيكه-ليبلر هيچ بر وقت بر دولت تشكيل ايد-ميوب، هر شهر و قصبه-نك كندينه مخصوص حكومت ويا حكمدارى وار ايدى. بو حكومتلر ك قوتليرى صور ايله صيدا اولوب، نفوذ و اقتدارده كاه برى و كاه ديكرى غلبه چالاردى. يونانيلر ك و بسبتون آبرى بر دولت تشكيل ايتمش اولان قارتاجليلر ك بحر سفيدده قوت و نفوذ و تجار تلى آرتدقجه، فنيكه-ليبلر كى تدنى و تنزله يوز طوتوب، اسكندر ك خروجندن صكره ناملرى ايشيدلمز اولمشدر. وقتيله فنيكه-يى دفعاتله مصر ليلر و بعده آتوريلر ضبط ايتمشلر سه-ده، بو استيلالر موقت اولوب، فنيكه-ليبلر صنعت و تجار تلى سايه-سنده پك چابق تلافى مافات ايتمشلردى. كيخسرو بتون سوريه و اناطولى و مصرى ضبط ايتديكى صره-ده فنيكه-يى دخى ايران دولتنه الحاق ايتمش ايسه ده، فنيكه-ليبلر ايرانيلر ك تحت اطاعتنده ايكن دخى بر درجه-يه قدر مختاريت ادار-يه نائل اولوب، تجارت بحريه-لرينى محافظه ايتمشلردى. صور شهرى بيوك اسكندره پك عنيدانه مقاومت ايتديكندن، بو خونريز محاربه-ده فنيكه خيلى خراب اولمش؛ و اسكندردن صكره سلفكيلرله بطالسه آره-سنده لا ينقطع وقوع بولان محاربه-لر صره-سنده فنيكه- ليلر بسبتون محو و مضمحل اولمق يولنى طوتوب، هله روماليلر ك انيه كچدكن صكره بسبتون ناملرى قالمشدر. فتوحات اسلاميه صره-سنده فنيكه نامنه اصلا تصادف اولنميوب، اوراسى سواحل شام اسميله ياد اولنمقده-در. او وقت اهاليسنك دخى شام خطه-سنگ سائر اهاليسندن فرقى اولمديغى، يعنى لسانلرينى و موجوديت جنسيه-لرينى دخى غائب ايتمش اولدقلىر آكلاشيلور. ابتدا سريانيلشوب بعده عربلشمش اولملى و شمديكى مارونيلرله سائر او جهت اهاليسنك فنيكه-ليبلر ك نسلدن بولنملرى ملحوظدر. داتا فنيكه لسانيه سريانى و عربى يعنى السنه ساميه آره-سنده-كى فرق پك جزئى و مشابهت پك زياده اولديغندن، بونلردن برينك ديكرينك لسانى قبول ايتمى پك قولاي و حس اولنماز صورتده حاصل اولور.

1-3440-5

فو

ياخود فوئه #1 چين شار علرندن اولوب، چينليلر ك ظن و اعتقادينه كوره، ميلاد عيسى (عم) دن بيك سنه قدر اول هندستانده بنارس ويا كشمير جهتنده ظهور ايله، بر اهها ديننى تنسيق و اصلاحه باشلايوب، كذب و سرقت و شرب خمري و قتل نفوسى منع و طهارتى امر ايتمش ايدى. بونك وضع ايتديكى مذهب ميلاددن تقريباً 200 سنه اول چينه ادخال اولنه-رق، نشر اولنمغه باشلامش، و راهبلى (بونز) تسميه اولنمشدر. بو شخصك (بودا) نك كنديسى اولمق احتمالى واردر.

2-3440-5

فوا

#1

فرانسه-ده %آريازه \$ ايلتنك مركزى بر قصبه اولوب، آريازه نهري اوزرنده و پارسك 722 كيلومتره جنوبنده واقع اولديغى حالده، 6362 اهاليسى، داخلى مكتب اعداديسى، دار المعلمينى، كتبخانه-سى، زراعت و صنايع جمعيتى و دمير و باقىر آوانى فابريقه-لرى واردر. اسكى بر قصبه اولوب، وقتيله بر قونتلغك مركزى ايدى.

3-3440-5

فواد پاشا، كچه-جى زاده محمد -*.

صدارت عظمى مسندينه كچمش وزراء دولت عثمانيه-دن اولوب، شاعر شهير كچه-جى زاده عزت ملانك اوغليدر. 1230 تاريخنده در سعادتده دنيايه كلوب، پدريك حياتنده طريق علميه سلوك ايله، علوم عربيه و ادبيات فارسويه-يى تحصيلدن صكره، مكتب طبيه شاهانه-يه دخول ايله، علوم حكميه و طبيه ايله برابر فرانسز لساننى دخى اوكرنه-رك، جراح چيقمش؛ و يوزباشيلك رتبه-سيه مأموراً طرابلس غربه كيتمش ايدى. 1253 تاريخنده در سعادتده عودتنده، باب عالى ترجمه قلمنك ايشلرى كثر ايتديكنه بناء، لسان آشنا بعض مستعدان آرانديغى صره-ده، مشار اليه دخى تبديل طريقه

خواجهانلق رتبه-سيهه قلم مذكوره آلمش؛ و كرك ادبيات شرقيه-ده كرك فرانسز اساننده-كى اقتدار و مهارتى حسبيله از مدت ظرفنده قلم مذكوره مترجم اول اولمش، و 1206 تاريخنده شكيب افندى معيتمده لوندره سفارت سنه-سى سر كتابتنه تعيين اولنه-رق، اورادن سفارته اسپانيه و پورتگيز دولتلى نزيهه عزيمت ايدوب، 1261ده در سعاده عودتله، رتبه ثانيه ايله ديوان هميون ترجمانلى مأموريت مهمه-سنه نصب اولمش؛ و 1263ده رتبه اولى صنف اوليله آمدى ديوان هميون اولوب، 1265ده مأموريت مخصوصه ايله افلاق و بغداده عزيمت ايدو-رك، تسويه مصلحته موفق اولمشى اورزينه، بيوك ايلچيلىكه پترسبورغه اعزام بيورلمش؛ و 1266ده در سعاده جليله، رتبه بالا ايله صدارت عظمى مستشارلغنه تعيين اولمش؛ و 1268ده مأموريت مخصوصه ايله جانب مصره عزيمت ايدو-رك، عودتنده خارجيه ناظرى اولمش؛ و ايرتسى سنه، روسيه مسئله-سى ميدانده روسيه سفيرى منجوقفك واقع معامله-سى اورزينه، استعفا ايدوب، او صره-ده يانيه و يكيشهر جهتلنده ظهور ايدن يونان اشقياسنك تكيلى مأموريتيله او طرفه عزيمت ايتمش؛ و عودتنده 1271ده مجدداً تشكيل اولنان مجلس عالى تنظيمات اعضالغنه نصب اولنه-رق، بعض يكي قوانين و نظامات و اصلاحاتك تنظيم و قبولنه يارديمى اولمغله، سنه مذكوره-ده رتبه وزارته ثانياً خارجيه نظارتنه و مجلس عالى مذكور رياسته تعيين اولمش؛ و متعاقباً رياسته مذكوره-دن و 1273ده خارجيه نظارتندن انفكاكى وقوع بولمغله، مجالس عاليه-يه مأمور اولمش ايدى. 1274ده ثانياً مجلس تنظيمات رياسته و متعاقباً ثالثاً خارجيه نظارتنه تعيين بيوريله-رق، نظارت مشار اليها عهده-سنده اولديغى حالده، پارس معاهده-سى مكاماتنه مأمور اولمش ايدى. 1276ده شامده ظهور ايدن وقعه مؤلمه اورزينه، ينه خارجيه نظارتى عهده-سنده اولديغى حالده، مرخصيت فوق العاده و مأذونيت كامله ايله و صفت عسكريه علاوه-سيهه او طرفه عزيمت ايدوب، اعاده اسايشه موفق اولمشدى. جلوس سلطان عبد العزيز خانيدن صكره 1278ده مجلس احكام عدليه رياسته و متعاقباً رابعاً خارجيه نظارتنه تعيين اولمش؛ و ينه او سنه مهر صدارت عهده استحقاقنه تفويض بيورلمش ايدى. اون درت آيه قريب مدت امور دولتى اداره ايتدكدن صكره، 1279ده عزل، و ثانياً مجلس احكام عدليه رياسته نصب اولنه-رق، ينه او سنه سر عسكريك مسندينه نصبه برابر، ياورا كرم عنوانى احراز ايتمش؛ و متعاقباً، سر عسكريك و ياورا اكرملك عهده-سنده اولمق او زره ثانياً صدر اعظم اولوب، بو دفعه دخى اوچ سنه-يى متجاوز زمان امور دولتى اداره ايله، خيلى اصلاحاته موفق اولدقن صكره، 1283ده انفصال ايدو-رك، ساحلخانه-سنده آرام ايتمكده ايكن، جنتمگان خاقان مغفور سلطان عبد العزيز خان حضرتلرينك پارس سركيستى سير و تماشا مقصديله اوروپايه وقوع بولان سياحت هميونلرنده معيتلرنده بولنوب، بو آراق صحتى مختل اولمغله، لاجل التداوى اوراده قالبوب، تبديل هوا ايچون %نيسه\$ شهرنده اقامت ايتمكده ايكن، 1285ده اوراده وفات ايتمكده، نعشى در سعاده نقل اولنه-رق، كديك پاشاده اسكى قوناغى قارشيسنده بنا كرده-سى اولان كوچك بر جامع شريفك ياننده تربه مخصوصه-سنه دفن اولمشدر. ادبيات شرقيه و غريبه-يه واقف، تركجه شعر و انشايه مقتدر، نكته-شناس و حاضر جواب بر ذات اولوب، فرانسزجه-يى دخى پك كوزل سويلر ايدى. وفاتنده 55 ياشنده اولديغى حالده، مشاغل ذهنيه-سندن طولايى، نابهنگام ضعف پيريهه دوچار اولمشدى. رشيد و عالى پاشالرله برابر عثمانلى ديپلوماتلرينك اك بيوكلريدر. جودت پاشا مرحومله مشتركاً ايلك دفعه اوله-رق ((قواعد عثمانيه)) عنوانيله لسانمرك بر صرف كتابنى ترتيب و نشر ايتمشدر، كه شمدبيه قدر بونك ده ايبيسى نشر اولنمدى دينسه جائزدر.

1-3441-5

فوتونه

#1

بحر محيط معتدلك قسم جنوبيسنده واليس جزاير مجتمعه-سنگ جنوبنده اوله-رق $14^{\circ} 10'$ عرض جنوبيده بر طاقم آطه-لر اولوب، اراضيلرى بر كانى و طاغلق و كوچك قوى و ليمانلرى چوقدر. بو آطه-لر ك اهاليستى لسانجه و سيماجه يكي زلنده-نك مائورى جنسيتمه منسوبدر.

2-3441-5

فوتونه

#1

بحر محيط معتدلك قسم جنوبيسنده واقع هبريده جزايرندن بر آطه اولوب، %ارومانغو\$ آطه-سنگ جنوب غربيسنده $19^{\circ} 31' 20''$ عرض جنوبى ايله $167^{\circ} 51' 4''$ طول شرقيهه واقعدر. قربنده-كى %آلوفى\$ آطه-سيهه برابر مساحه سطحيه-سى 55 مربع كيلومتره اولوب، 2500 اهاليستى واردر. بونلر پولينسيا جنسيتمه منسوبدرلر. بو جزيره مشهور قيودان قوق طرفندن كشف اولمشدر.

3-3441-5

فوته تورو

#1

آفریقای غربی سناغ ایر ماغنگك صول یعنی جنوبی ساحلنده واسعه بر یر اولوب، ساحل قریبده %۱۰ والو \$ حدودندن %۱۰ بوندو \$ مملکتنه قدر ممتد اولور. بوی 350 کیلومتره قدر اولوب، تقریباً 300000 اهالی ایله مسکوندر. قوم حاکم (فولالر اولوب، بونلردن عبد القادر اسمنده بر ذات یقین زمانلرده اهالی اصلیه سی اولان زنجیلری دین اسلامه ادخال ایله، بر حکومت اسلامیة تشکیل ایتمشدر. رؤسادن منتخب بر امام واسطه سیله اداره اولنور. اهالی فولالره یرلی زنجیلردن متولد و ملز اولوب، آروپالیرجه ((ایکی رنگلی)) معناسیله (توقولور) اسمیله معروفدرلر. نهر کنارلرنده و سائر طرفلرده بر قاچ تجارتگاه قصبه لری واردر. فرق سنه اوللره کلنجه میه قدر فرانسه نك سنغامیا مهجری والیسی، فوته تورو ده اجرای تجارتیه مآذون اولمق ایچون، امامنه جزیه اعطاسنه مجبور ایکن، بعده بونی قالدیروب، شمدیکی حالده فرانسه دولتی مملکتیه ادعای حاکمیت ایتمکده ایسه ده، حقیقتده هیچ بر حکمی یوقدر.

1-3442-5

فوته جالون

#1

آفریقای غربی فرانسه میه تابع ((جنوب انهاری)) ساحلنگ ایچ طرفنده مرتفع و واسع بر یر اولوب، نیجر، سناغ، غامبی کبی آفریقای غربینگ اک بیوک انهاری اورادن نبعان ایدر. قسم شمالیسنده غرباً پورتکیز دولتنگ انده و ((پورتکیز کینه سی)) دینلن ساحل ایله همحدوددر. 10° ایله 30° 12° عرض شمالی آره لرنده ممتد اولور. قوم حاکم فولالر اولوب، اهالی بونلره یرلی زنجیلردن مرکب اولدقلری حالده، آفریقای غربینگ اک مستعد اهالیسیدر. جماله سی دین اسلامه متدین اولوب، (الامام) عنوانیله بر رئیس لری واردر، که مملکتگ جهت جنوبیه سنده واقع %۱۰ تمبو \$ قصبه سنده اقامت ایدر. لابه و فوقومیه قصبه لری ایکنجی درجه ده در. اراضیسی پک منبت و محصولدار اولوب، کلینلی پاموق حاصل اولور، و جسم پورتقال آغاجلری واردر. دیمیر و آلتون معدنلری چوق اولوب، اهالی سیلرک سوروکدیکی آلتون ریزه لرینی طوپلارلر. یوکدن بعض قبا منسوجاتله پاموقدن بز و احتیاجلرینه کوره مختلف آلات و اوانی اعمالنه مقتدر اولوب، تمبکتو و سودان وسطی میه قدر دخی کیره رک، تجارت ایدرلر. بوندن بر بچق عصر اول فولالر بو مملکتیه دین اسلامی ادخال و نشر ایده رک، 1200 تاریخلرنده سیدی ابراهیم اسمنده بر ذات شمدیکی حکومتی تأسیس ایتمشدر.

2-3442-5

فوتیوس

#1

بیزانس مشاهیر محرریندن اولوب، سفارتله ایرانه عزیمت و عودتندن صکره، ایمپراطور میخالک باش کاتبی ایکن، 857 تاریخ میلادیسنده، طریق رهبانه منسوب اولمدیگی حالده، یکدن قسطنطنییه روم پطریقلکنه نصب اولنمش؛ و بعض تشبئات فوق العاده سندن طولابی پاپا برنجی نیقولا طرفندن عقد اولنان بر مجلس روحانینگ قرار یله لعنتلمه اولمش؛ و بوکا قارشی کندیسی دخی بر مجلس روحانی عقدیله پاپانک تلعبینه قرار ویردیرمش؛ و او وقتدن بری قتولیکرله اورتودوقسلرک آره سی آچلمشدر. ایمپراطور ماکدونیه لی واسیل فوتیوسک سلفنی پطریقلکه اعاده ایتمش ایسه ده، بونک وفاتنده فوتیوس ثانیاً طریق نصب اولنه رق، اسکی حرکاتتی تکرار ایتمه مک شرطیله پاپا طرفندن دخی تصدیق اولنمش ایسه ده، سوزنده طورمدیغیچون، یکیدن تلعبین اولنوب، نهایت فیلسوف لیون طرفندن عزل و اناطولییه نفی اولنه رق، 891 تاریخنده بر مناسترده وفات ایتمشدر. علم و مطالعه سی زیاده اولوب، مذهبه متعلق اولان تألیفات عدیده سندن بشقه، یونان قدیم مؤفلرینگ آثارندن بر طاقم فقره لری حاوی (میر یوبیبیلون) اسمیله بر مجموعه سی واردر، که آثار مذکوره نك متنلری نابود اولدیغندن، موجود اولان بو فقره لر مرقلیلری عننده پک قیمتداردر.

3-3442-5

فوجتین

آیدین ولایتک از میر سنجاغنده و از میر کور فزی مدخلنک ساحل شمالیسنده بر قضا اولوب، فوچه ایله یکجه فوچه-یی (ویا فوچه عتیق ایله فوچه جدیدی) حاوی اولدیغیچون، بو اسمله تسمیه اولنمشدر. قضا اراضیسی بر شبه جزیره حالنده اولوب، شرقاً منمن قضا سیله و سائر جهات تله-دن دکیزله یعنی شمالاً چاندارلی کور فزیله، غرباً آله-لر دکیزیه، جنوباً دخی از میر کور فزیله محاطدر. اراضیسی عارضه-لیدر. کدیز چاینگ بر قولی قضانک جنوب شرقی قسمنی شق ایده-رک، از میر کور فزیله دو کیلور. یکجه فوچه ناحیه-سیله برابر 15 قریه و 2 قصبه-یی حاوی اولوب، 20514 اهالیسی واردر.

1-3443-5

فوچه

#1

ایتالیانک قاپیتاناته خطه-سنده و ناپولینک 197 کیلومتره شرق شمالیسنده همنامی اولان ایالتک مرکزی بر شهر اولوب، 34180 اهالیسی، کتبخانه-سی، مکتب اعدادیسی و ذخیره و حیوانات تجارتنی واردر.

2-3443-5

فوچی، ملا مقیم

ایران شعرا سندن اولوب، نیشابور لیدر. هندستانه رحلتله، شاهجهانک مظهر التفاتی اولمش، و بر مدت بنکاله-ده شاه مشار الیهک اوغلی شاه شجاعک معیتنده بولنمشدر. بر خیلی وقت هندستانده قالدقندن صکره، 1060 تاریخلرنده وطننه عودتله، اوراده وفات ایتمشد. مرتب دیوانی واردر. شو بیت اونکدر:

@@@

جهانی مختصر خواهم که در وی

همین جای من و جای تو باشد

\$

3-3443-5

فوچه

#1

هرسکده موستارک 75 کیلومتره شرقنده و درینه نهری اوزرنده بر قصبه اولوب، 12000 اهالیسی و 12 جامع شریفی واردر.

4-3445-5

فوچه، یاخود اسکی فوچه، فوچه عتیق

آیدین ولایتک از میر سنجاغنده و از میرک 50 کیلومتره غرب شمالیسنده اوله-رق از میر کور فزی مدخلنک ساحل شمالیسنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب، 6000 قدر اهالیسی، کوزل لیمانی و خیلی تجارتنی واردر. اسکی بر قصبه اولوب، اسم قدیمی % فوقایه #1\$در. قضا داخلنده و شمال جهتنده ناحیه مرکزی اولان یکجه فوچه بولنمقله، قضا سنه % فوجتین \$ دیرلر.

5-3443-5

فوچه، یکجه، فوچه جدید

آیدین ولایتک از میر سنجاغنه ملحق فوجتین قضا سنده و اسکی فوچه-نک شمالنده ناحیه مرکزی بر قصبه اولوب، 5100 اهالیسی واردر. *- ناحیه-سی قصبه ایله 5 قریه-دن مرکبدر.

6-3443-5

فوجئو

#1

چينك شرق جنوبى جهتنده %سيهوه\$ ايرماغنك صول كنارنده و منصبندن 32 كيلومتره يوقاريدده، 5' 26° عرض شمالى ايله 1' 17° طول شرقيدده %فوكان\$ ايلتنگ مركزى بيوك بر شهر اولوب، 600000 و بر روايتده بر مليون اهاليسى، چين علومنه مخصوص مكاتبى، خيلى صنايعى، ايپك و پاموق منسوجاتيله كاغذخانه-لرى، ايشلك تجارتى، كليلى چاي اخراجاتى، پك اوزون بر كوپريسى و اطرافنده جدوللرله سقى اولنور پك منبت اراضيسى واردر. اهاليسنك بر قسى نهرك اوزرنده كميلرده ساكندر. بو شهرده بعض آروپا تجارى دخى بولنيور. چينك شرق جهتنده دخى بو اسمله بر شهر واردر.

7-3443-5

فورانى، ابو الفسم عبد الرحمن بن محمد المروزى

مشاهير فقهاء شافعيه-دن اولوب، علوم شرعيه-ده عصرينك فريدى ايدى. فقهي ابو بكر الفضال الشاشيدن اخذ ايدوب، كنديسندن دخى پك چوق نوات اخذ و استفاده ايتمشلردر. ((كتاب الابانة)) عنوانيله مشهور بر كتابله سائر بعض آثار جديسه-سى واردر. 461 تاريخنده 73 ياشلرنده مروده وفات ايتمشدر.

8-3443-5

فورباخ

#1

آلساس لورنده %مچ\$ك 62 كيلومتره شرق شماليسنده قضا مركزى بر قصبه اولوب، 4735 اهاليسى و جوارلرنده كليلى كمور معدنلى واردر. 1870 محاربه-سنده فرانسزلرك ايلك مغلوبيتى بوراده وقوع بولمشدر.

9-3443-5

فورباس

#1

اساطير يونانيه-ده بو اسمله ايكي شخص موهوم واردر: برى آرغوس حكمدارينك اوغلى اولوب، كويا ردوس جزيره-سنه مسلط اولان بر اژدرهايى قتل ايتمش؛ و بو اژدرها ايله برابر سمايه نقل اولنه-رق بر برج تشكيل ايتمش. *- ديكرى پك زورلى و غدار بر آدم اولوب، ((دلف)) معبدى طريقتده طوره-رق، كلن كچنلرى كنديسيله كولشمكه مجبور ايدر، و مغلوب ايتدكن صكره، اشكنجه-لرك انواعيله تلف ايلرمش. نهايت ((آبولون)) بر پهلوان قيافتنه كيروب، بو غدارى اتلاف ايتمش.

10-3443-5

فورت

#1

اسقوجيه-ده بر ايرماقدر، كه ((استرلينغ)) ايلتنده نبعانله، ((لينليتغو)) ايله ((فيفه)) ايلتلى آره-سنده جريان ايدو-رك، همنامى اولان خليجه منصب اولور. مجراسى 230 كيلومتره طولنده-در. %قليده\$ نهريله بر قنال واسطه-سيه اختلاط ايدبور.

1-3444-5

فورت
#1

باويره-نك وسطى فرانقونيه ايلتنده و %انسپاخ\$ك 38 كيلومتره شمال شرقيسنده قضا مركزى بر شهر اولوب، 27360 اهاليسى، آيينه، بوك و ابيك منسوجات ايله قيومجىلغه متعلق مواد و آلات رياضيه فابريقه-لرى و پك ايشلك تجارتي واردر. اهالسنك قسم اعظمى موسوى اولوب، تجارت و صنايع بونلرك النده-در، و متعدد مکتبلريله خاوره-لرى واردر. *- ينه باويره-نك يوقارى پالاتينات ايلتنده دخى بو اسمله بر قصبه اولوب، 3350 اهاليسى واردر.

2-3444-5
فورتاونتوره
#1

اسپانيايه تابع قناريه آطه-لرينك يعنى جزاير خالداك شرق جهتده بولنانلرندن برى اولوب، %لانزاروته\$ آطه-سك جنوب غربيسنده واقعدر. شمالدن جنوبه بويى 100 و اك كنپش يرنده اكي 24 كيلومتره اولوب، ياننده-كى %لوبوس\$ آطه-سيله برلكده مساحه سطحيه-سى 1720 مربع كيلومتره و اهاليسى 11000 كشيدير. اراضيسى طاغلق و بر كانى اولوب، اك يوكسك يري 855 متره ارتفاعنده-در. ياغمورى پك آز اولديغندن، يالكز بر مقدارى ايشلنوب، اكثر اراضيسى خاليدر. باشليجه قصبه-سى %پوئرتو ده قابراس\$در.

3-3444-5
فورتواينه
#1

آمريقاي شماليده ممالك مجتمعه-نك %اينديانه\$ حكومتنده و %اينديانا پوليس\$ك 180 كيلومتره شمال شرقيسنده و %اربه\$ كولنه دوكلين %مومى\$ نهرينى تشكيل ايند ايكى چايك نقطه تلاقيسنده %الن\$ قونتلغنك مركزى بر قصبه اولوب، 17720 اهاليسى، متعدد دمير يوللرى و جدول واسطه-سيله %اوهيو\$ و %ميسيبي\$ انهاريله اختلاطى واردر.

4-3444-5
فورتونه
#1

اسپانيه-ده %مورسيه\$ ايلتك %سيزه\$ قضااسنده و سيزه-نك 25 كيلومتره جنوب شرقيسنده بر قصبه اولوب، 5500 اهاليسى و قربنده ايليجه-لرى واردر.

5-3444-5
فورتونه
#1

[[خالداك]] و ((قناريه)) ماده-لرينه مراجعت.]

6-3444-5
فورده فرانسه
#1

يعنى ((فرانسه قلعہ-سى)) فرانسه-یہ تابع آنتیل جزایرن دن %مارتینیک\$ جزیرہ-سنگ ساحل غربیسنده مرکز حکومت اولان بر قصبه اولوب، 13300 اهالیسی، صاغلام لیمانی، دونماجه اهمیتتی و شکر فابریقه-لریله خیلی اخراجاتی واردر. ایمراتورچه %ژوزفینه\$نگ محل ولادتی اولوب، بر میداننده هیکی مرکوزدر.

7-3444-5

فورز
#1

فرانسه-نگ اسکی خطه-سی اولوب، شمیدیکی لوآره ایالتیله یوقاری لوآره و %پوی دودوم\$ ایالتلرینگ برر قسمندن عبارت ایدی. مرکزی %اور\$ شهری ایدی. بر خیلی وقت قونتلق صورتنده اداره اولنمشدی. *- بو خطه داخلنده بولنان بر صره طاغله قوردلمش کولدن عبارت بر اووه-یه و لوآره ایرماغنگ 126 کیلومتره طولنده اولان بر بیوک جدولنه دخی فورز طاغلی، اووه-سی و قنالی نامی ویریلیمیر.

8-3444-5

فورست
#1

پروسیه-ده براندبورغ ایالتنگ فرانقفورت سناغنه تابع %سوراوا\$ قضااسنده و مرکز قضانک 38 کیلومتره غرب شمالیسنده اوله-رق %اودر\$ ایرماغنه تابع %تایسه\$ چایی اوزرنده بر قصبه اولوب، 14130 اهالیسی، بیوک بر حیوانات بازاری و چوخه ایله یوک ایپلیک فابریقه-لری واردر.

9-3444-5

فورست، والتر-*.
#1

اسویچره-یه استقلالی قزاندرانلرک بری اولوب، مشهور کویوم تلک قاین پدیردر. %اوری\$ ناحیه-سنگ %آلتورف\$ قصبه-سی قربنده طوغوب، 1317 تاریخنده وفات ایتمشدر.

10-3444-5

فورستر، ژان راینولد-*.
#1

مشاهیر سیاحین و طبیعیوندن اولوب، 1729ده پروسیه-نگ %دیرشاؤ\$ قصبه-سنده طوغمش؛ و بر مدت روسیه خدمتنده بولندقدن صکره، انگلتره-یه کچوب، لسان تدریسیله اشتتاله باشلامش؛ و 1772 تاریخنده مشهور قبودان قوئک معیتنده تاریخ طبیعییه متعلق تحقیقات مأموریتیه دور عالمه کیدوب، ایده-جکی تحقیقاته دائر بر کونه نشریاتده بولنماغه سوز ویرمش ایکن، سیاحتنامه-سنی نشر ایتمش، انگلتره-یی ترکه مجبور اوله-رق، پروسیه-یه عودتله، هاله-ده تاریخ طبیعی معلمی اولمش؛ و 1798ده اوراده وفات ایتمشدر. مذکور سیاحتنده-کی مشهودات و تحقیقات فنییه-سنه و تاریخ طبیعییه متعلق آلمان و انگلیز لسانلرنده بر قاچ معتبر تألیفی واردر.
*- بونک اوغلی (ژان ژورژ آدام فورستر) دخی قبودان قوئک سیاحتنده پدیرله برابر بولنوب، مذکور سیاحتک تفصیلاتنی انگلیزجه و آلمانجه نشر ایتمش؛ و کره ارضک احوال طبیعییه و معنویه-سنه دائر 6 جلد اوزره بر کتاب یازمشدر.
1794ده پارسده وفات ایتمشدر.

1-3445-5

فورستر، ژورژ-*.
#1

انگلتره مشاهیر سیاحیندن اولوب، السنه شرقیه-یی مکمل صورتده اوکرنکدن صکره، بنکاله ایله ایران آره-سندده طول مدت سیاحت ایلمش؛ و 1792ده اله آبادده وفات ایتمشدر. اساطیر هندیه-یه دائر معتبر بر تألیفی واردر.

2-3445-5
فورستنبرغ
#1

آلمانیه-نک سوابه خطه-سندده وقتیه بر قونتلق و بعده پرنسک اولوب، مرکزی همنامی اولان بر قریه اولدیغی حالده، دائره-سی تقریباً 100000 اهالی جامع ایدی. پرنسک خاندهالی الیوم موجوددر.

3-3445-5
فورستوالده
#1

پروسیه-ده بر اندبورغ ایالتنک فرانقفورت سناغنه تابع %لیوس\$ قضااسنده و لیوسک 32 کیلومتره غرب جنوبیسنده اوله-رق برلیندن فرانقفورته کیدن دمیر یول خطی اوزرنده بر قصبه اولوب، 9680 اهالیسی، چوخه فابریقه-لری و جوارلرنده کمور معدنلری واردر.

4-3445-5
فورشامبولت
#1

فرانسه-نک %نیوره\$ ایالتنده و ((نورس))ک 7 کیلومتره شمال غربیسنده و %لواره\$نک ساحل یمیننده بر قصبه اولوب، 5885 اهالیسی، میاه معدنیه-سی و جسیم دمیرخانه و دوکخانه-لری واردر. بو فابریقه-لرده 5000 قدر عمله استخدام الیه-رق، سنوی قرق ملیون کیلودن زیاده دمیر معمولاتی چیقار.

5-3445-5
فورفار
#1

اسقوچیه-ده ادیمبورغک 93 کیلومتره شمال شرقیسنده و بر چوق دمیر یول خطنک نقطه تقاطعنده همنامی اولان ایالتنک مرکزی بر قصبه اولوب، 11030 اهالیسی، بز فابریقه-لری و ابنیه طاشلری واردر. قصبه قورودلمش اوچ کولک اورت-سندده بولنوب، وقتیه بولنردن برینگ کنارنده یالکز بر کوشک وار ایدی، که 1507 تاریخنده اوچنجی ملفولم ایلک دفعه اوله-رق پارلمنتوی بی کوشکده جمع ایتمشدر. *- فورفار ایالتی اسقوچیه-نک شرق جهتنده و شمال دکیزی ساحلنده اولوب، مساحه سطحیه-سی 2306 مربع کیلومتره و اهالیسی 257570 کشیدر. شمال و غرب جهتلی طاعلق و ساحل طرفی دوز اولوب، بر خیلی انهاری واردر. آلچق طرفلرنده بغدادی حاصل اولور. ایالتنک هر طرفنده و کویلرده دخی بزک انواعی نسج و اعمال اولنور.

6-3445-5
فورقروا
#1

فرانسه-نک اک مشهور کیمیاکلرندن اولوب، 1755ده پارسده طوغمش، و 1809ده وفات ایتمشدر. فن کیمیایه متعلق بر خیلی کشفیاتی و بر چوق تألیفاتی اولدقن ماعدا، بیوک ناپولیون زماننده بر آره-لق معارف مدیر عمومیسی بولنوب، بر

چوق مکتبلر کشاد، نشر معارف ایچون بعض نظامات نافعہ وضع و طب و حقوق مکتبلرینی اصلاح ایتمشدی. ((فلسفہ کیمیویہ)) عنوانلی اثری مشهور اولوب، اروپانک همان هر لساننه ترجمه اولنمشدر.

7-3445-5

فورلی

#1

ایتالیانک %امیلیا خطه-سندہ و رومانک 270 کیلومتره شمال شرقیسنده همنامی اولان ایالتک مرکزی بر شهر اولوب، 38480 اهالیسی وارد. *- فورلی ایالتک مساحه سطحیه-سی 1862 مربع کیلومتره اولوب، 234000 اهالیسی وارد. 3 قضایه منقسم اولوب، 40 ناحیه-یی شاملدر.

8-3445-5

فورمنتره

#1

اسپانیه-نک %بالتار جزایرندن %پینیوزہ آطه-لرینک اک کوچکی اولوب، 38° 40' عرض شمالی ایله 0° 48' طول غربیده واقعدر. مساحه سطحیه-سی 96 مربع کیلومتره اولوب، 2000 قدر اهالیسی و خیلی مقدار بغدای محصولاتای وارد.

1-3446-5

فورموز

#1

پاپالردن اولوب، 891دن 896 تاریخنه-دک پاپالک ایتمش؛ و قسطنطینیہ پطریق فوئیوسی تلغین ایدوب، اسبولته دوقه-سی (لامبرت)ی آلمانیہ ایمپراطورلغنه نصب، و بعده جرمانیه قرالی (آرنول)ی بونک برینه تعیین ایتمش ایدی. آلتنجی (اتیان) بونک میتتی مزاردن اخراجله، بعد المحاکمه باشنی جلاده کسدیره-رک، بدننی %تیریر \$ نهرینه آتمشدر.

2-3446-5

فورموزه

#1

و چینجه %تای وان #2\$ چینک شرق جنوبی ساحلی قارشیسندہ و بحر چینیده بیوک بر جزیره اولوب، 22° ایله 20° 25' عرض شمالی و 47° 117' ایله 42° 119' طول شرقی آره-لرنده ممتد اولور. شمال شرقیدن جنوب غربیہ طوغری بوی 400 کیلومتره و وسطی اکی 100 ایله 120 کیلومتره آره-سندہ-در. مساحه سطحیه-سی 38803 مربع کیلومتره-در. اهالیسی اوچ ملیوندن زیاده-جه تخمین اولنیور. بر سلسله جبال آطه-نک بویجه اوزانوب، ذروه-لرنده بر چوق برکانلری دخی وارد. بو سلسله-نک اک یوکسک ذروه-سی 3600 متره ارتفاعی اولان %سیلویا\$ طاغیدر. بو طاغارک هر ایکی طرفندن بر طاقم انهار نبعان ایدوب، آطه-نک سواحل شرقیه و غربیه-سنه اینرلر. مسافه-نک آزلغی جهتیه بونلردن هیچ بری انهار عظیمه-دن معدود دکلدر. ساحل بویجه ایکی طرفدن آز چوق کنیش اووه-لر ممتد اولوب، بعده تدریجاً جبالک اتکلرینه چیقیلیر. اک مسکون برلری اووه-لری و آچق برلری اولوب، طاغری اورمانلرله مستور و نیم وحشی بر جنس اهالی ایله مسکوندر. سواحل شرقیه-سی هنوز تمامیه معلوم اولمیوب، سواحل غربیه-سندہ بر خیلی لیمانلری وار ایسه-ده، سیل حالنده اینوب پک چوق قوم و چامور ایندیرن انهاری بونلری کینتکجه طولدیرمقده، و بو سایه-ده ساحل کینتکجه اوزانه-رق، دکیزدن بر قزانمقده-در.

هواسی خیلی صیجاق اولوب، میزان الحراره-نک وسطی درجه-سی 20در. تشرین اولدن مایسه قدر شمال شرقی و مایسدن تشرین اوله قدر جنوب غربی روزکاری اسر. جاپونیه سواحلندن کلن (قورسیوو) آقندیسی هواسنی دائما رطوبتلی طومتغله، علی الخصوص قسم شمالیسندہ پک چوق یاغمور یاغار. قسم شمالیسندہ قیشین، و قسم جنوبیسندہ یازین یاغمور یاغار. اراضیسی پک منبت اولوب، کلینلی پرنج، مصر، داری و سائر حبوباتله بر جنس طاتلی پتاته حاصل اولور. قسم

جنوبیسنده شکر قامشی و جهت شمالیہ-سنده کافور و هر طرفندہ چای، بوبر، طارچین، توتون، صبر و سائره یتیشیر. طاغرہ چیقلدقجه نباتاتک انواعی و قوتی آرتوب، ممالک حارہ و معتدلہ-یہ مخصوص پک چوق اشجار بولنور. کوکورد و کمور معدنلریله طاش یاغی بولنیور. قیون و کچی و آت کبی حیوانلری و حتی چینده کلیتلی بولنان طوموزلر دخی پک آز اولوب، اهالی بویک و بینک حیوانی اوله-رق اوکوزلری قوللانیرلر. حیوانات وحشیہ-دن میمونلرله کیکلری کیندکجه چوغالمقدہ اولوب، سوری ایله کزرلر. جزیره-نک ایچ طرفلرنده و طاغرده ساکن اهالیسی وحشی بر حالده یاشایوب، قبائل مختلفہ-یہ منقسمدرلر. بولنرک ملایی عرفنه منسوب بولندقلری مظنوندر. سواحلدہ-کیلر ایسه چینلیر. چینلیرله یرلیر آرہ-سنده (هاقه) دینیلیر ملز بر قوم بولنیور، که چینلیرک یرلی قادیلرله ازدواجندن متولددرلر. یرلیر سواحله هیئتله و مسلح اوله-رق اینوب، چینلیرله تجارت ایدرلر-سده، بولنرله قارشی کین و خصومتلری پک بیوک اولوب، چینلیر جزیره-نک ایچ طرفلرینه صوفلمغه هیچ بر وقت جسارت ایدہ-مزلر. محصولاتنک کثرتی مناسبیله فورموزه جزیره-سنده بیوک تجارت اجرا اولنوب، خیلی اخراجات وقوع بولور. آوروپا تجاری یالکز غرب جنوبی ساحلنده-کی %۱۰تایوان \$ ایله %۱۰تاقو \$ و شمال شرقی ساحلنده-کی %۱۰که-لونگ \$ ایله %۱۰تان شوی \$ اسکله-لرینه یناشوب، اجرای تجارت ایدرلر.

بو جزیره چینک %۱۰فوکیان \$ ایالتنه ملحق بر متصرفلق صورتنده اداره اولنہ-رق، مرکز اداره-سی %۱۰تای وان \$ شهریدر. جزیره 6 قضایه منقسندر. مرکزینک 120000 و بر روایتده 80000 اهالیسی اولوب، اوندن صکره باشلیجه معموره-لری: تام سوی، که-لونگ، قاکی، جانغ هوا، توك شام، مان کیا، بانفه و سائره-در. طرق و معابری پک کوتیدر. بو جزیره-نک چینلیر و یرلیر عندنده اسمی %۱۰تای وان \$ اولوب، پور تکیز لیلر طرفندن (شکلی کوزل) معناسیله فورموزه تسمیه اولنمشدر. بو جزیره-یہ چینلیر 1430 تاریخ میلادیسندہ کیدوب، اون آلتنجی قرن میلادیده پور تکیز بحریونی جزیره-یی سیر و زیارت ایتمشلر؛ و اون یدنجی قرن میلادی اوائلنده جاپونیه-لیلرله فلمنکلیرلر سواحلدنه بعض مهجرلر تأسیس ایلمشلردی. 1661 تاریخنده %۱۰قوسینغه \$ اسمنده چینلی بر قورصان فورموزه-یی کاملاً ضیطله 22 سنه تحت حکمنده طوتقدن صکره، 1683ده چین دولتی فلمنکلیرک دخی امدادیلہ جزیره-یی تحت اداره-سنه آلمشدر.

1-3447-5

فورمونت

#1

فرانسه مشاهیر مستشرقیندن اولوب، 1683ده %۱۰هربلی \$ده طوغمش، و 1745ده پارسده وفات ایتمشدر. همان بتون آوروپا و آسیا لسانلرینه آشنا اولوب، 1715ده فرانسه مکتبندہ عربی معلمی اولمش، و آقادمیا اعضالغنه-ده نصب اولنمش ایدی. چین لساننی دخی تحصیل ایدوب، یکر می سنہ-لک سعینک ثمرہ-سی اولمق اوزره، بو لسانک صرف کتابنی نشر ایتمش؛ و بر لغت کتابنک ترتیبندہ-ده تشبیت ایتمش ایسه-ده، اکماننه موفق اولہ-مامشدر. *- برادری (میشل فورمونت) دخی مستشرقیندن اولوب فراسز مکتبندہ سریانی و حبش لسانلرینی تدریس ایتمش؛ و اون بشنجی لویی طرفندن شرقه اعزام اولنہ-رق، بعض خطوط قدیمه جمعنه موفق اولمشدر. 1690ده طوغوب، 1746ده وفات ایتمشدر.

2-3447-5

فورمیا

#1

ایتالیانک %۱۰ترادی لابوره \$ ایالتندہ %۱۰غانته \$ قضاسندہ و غانته-نک 7 کیلومتره شمال شرقیسندہ اوله-رق غانته کورفرینک ساحل شمالیسندہ بر قصبه اولوب، 9150 اهالیسی و کوزل منظرہ-سی واردر.

3-3447-5

فورمیغاس

#1

برازیلیا ممالک مجتمعه-سنک %۱۰میناس جرائس \$ جمهوریتندہ و %۱۰اوروپرتو \$نک 370 کیلومتره شمال غربیسندہ بر قصبه اولوب، 6000 اهالیسی، دری، حیوانات و کهرچله اخراجاتی و جوارلرنده کلیتلی کهرچله ایله نسلی منقطع حیوانات قدیمه انقاضنی حاوی غریب مغارہ-لری واردر.

4-3447-5

فورمیه

#1

فرانسه-نك % نور\$ یعنی ((شمال)) ایالتنده % اوسنه\$ قضااسنك ((ترولون)) ناحیه-سنده و ترلونك 9 کیلومتره جنوب غربیسنده بر قصبه اولوب، 8150 اهالیسی، دمیر معدنی، دمیرخانه-لری، اسکیدن بری موجود جام فابریقه-سی، یوک و پاموق و اییک اییلیکخانه-لری و مرمر بیچقی خانه-لری وارد.

5-3447-5

فورن

#1

فرانسه-نك % لوآره\$ ایالتنده % لوآره\$ ایرماغنه تابع بر نهر اولوب، مجراسنك بوی آنجق قرق الی کیلومتره ایسه-ده، جسیم بندرله صوی بربکیدریلوب، مجراسی اوزرنده اولان % سنت اتیان\$ شهری ایچنده و جوارنده پك چوق ماکینه-لر چویرمسيله مشهوردر.

6-3447-5

فورنس

#1

انكلتره-نك شمال غربی جهتنده و % لاقاستر\$ ایالتی داخلنده بر كوچك خطه اولوب، صنایعك ترقیاتيله و فابریقه-لرینك كثر تيله مشهوردر.

7-3447-5

فورنو

و نام دیکرله فلیندر #1 اوسترالیا نك منتهای جنوب شرقیسیله تاسمانیا آره-سنده-کی % باس\$ بوغازینك جنوب شرقی جهتنده بر صره آطه-لر اولوب، % فلیندر\$ و % قاب بارون\$ اسملریله ایکی بیوک، % قلاک\$ اسمیله بر اورتانجه و بر چوق كوچك آطه-دن مرکبدر. بیوکلی طاغلق و آچق یرلری قوملق اولوب، اك یوکسك تپه-لری 760 متره-یه قدر چیقار. اورمانلری آزد. اك بیوکلی اولان % فلیندر\$ك بوی 75 و اکی 16 کیلومتره-در.

8-3447-5

#1

بلجیقه-نك غربی فلاندره ایالتنده و % بروژه\$ نك 43 کیلومتره جنوب غربیسنده اوله-رق ساحل ایله فرانسه حدودی قربنده و بر چوق جدوللرک اورته-سنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب، 4930 اهالیسی، دباغانه-لری، کتن منسوجات فابریقه-سی و حیواناتله ساده یاغ و حبوبات تجارتی وارد.

1-3448-5

فوروم

#1

روما شهرينك و سطنده بولنمش واسع بر ميدان اولوب، ازمنه قديمه-ده نطق ايرادينه مخصوص بر كرسي ايله و بر چوق هيكلر، مسله-لر، ستونلر و سائره ايله مزين و مصنع معابد و سائر اينيه ايله محاط ايدى. قرون وسطاده صيغير پازارى اتخاذا اولنمشدى. بيوك ناپوليون رومايى استيلا ايتديكنده، بو ميدانى تطهير ايدوب، بر چوق آثار عتيقه 1@ ميدانه چيقارمش؛ و او وقتدن برى تحرياته دوام اولنمشدر.

5-3448-2

فوروم

#1

بو اسم ((ميدان)) و ((بازار)) معناسيله ديكر اساميه مضاف اوله-رق اسكى روماليلر عندنده بوجه آتى بر چوق معموره-لر ك اساميسنى تشكيل ايدبور: فوروم آبي اومبرياده، اليوم %سان درناتو\$. - * - فوروم آلىنى، غالبا چيز الپينه-ده، اليوم %فراره\$. - * - فوروم بويلى، غالبا چيز الپينه-ده، اليوم %فورليمپوپولى\$. - * - فوروم ديوغونتوروم، غالبا، اليوم %قوما\$. - * - فوروم سغوسيا و وروم، غالبا ك ليونزه خطه-سند، اليوم %فور\$. - * - فوروم سمپرونى، اومبرياده، اليوم %فوسومبرونه\$. - * - فوروم غالوروم، غالبا چيز الپينه-ده مودنه قربنده، اليوم %سان دونينو\$ ياخود %قاستل فرانقو\$. - * - فوروم قلودى، آلپ سلسله جبالنده غالبا جهنده، اليوم %مونتيه آن تارانتر\$. - * - فوروم قورنلى، غالبا چيز الپينه-ده، اليوم %ايموله\$. - * - فوروم ليوي، غالبا چيز الپينه-ده، اليوم %فورلى\$. - * - فوروم نرونىس، غالبا ك ناربونزه خطه-سند، اليوم %لودوه\$. - * - فوروم نووم، غالبا چيز الپينه-ده، اليوم %فورنو\$. - * - فوروم و ولفانى، قامپانيه-ده، اليوم %سولفاتاره\$. - * - فوروم يولى، ونديكده، اليوم %چيويداله-دى فريولى\$ و غالبا ك ناربونزه خطه-سند، اليوم %فرزو\$.

5-3448-3

فورونئوس

#1

يونان قديمك %آرغوس\$ شهرنده ميلاد عيسادن 1900 سنه اول حكم سورمش بر حكمدار اولوب، اسمنه نظراً مصردن اورايه هجرت ايتمش، و فراغنه-دن بولنمش اولمليدر.

5-3448-4

فوره

#1

فرانسه-نك %ايزره\$ ايلتنده و ايزره ايرماغنه تابع بر نهر اولوب، مجراسنك طولى آنجق 40 كيلومتره اولديغى حالده، بندلر يارديميله يك چوق ماكينه-لر ك تحريكه يارار.

5-3448-5

فوره نوآر

و آلمانجه اشوارچوالد %1# \$ يعنى ((قره اورمان))، آلمانيه-نك غرب جهنده اورمانلرله مستور بر سلسله جبال اولوب، و ورتمبرغ قر اللغيله باده بيوك دوقه-لغنده %رين\$ مجراسنه متوازياً جنوبدن شماله اوزانير. بويى 260 و اكى 50 كيلومتره اولوب، سنه-ده سكر آى قار ياغمغله، هواسى صوتوق و سرتدر. طونه ايرماغيله %رين\$ ايرماغنك بر قاچ تابعى بو سلسله-دن نبعان ايدبور. دمير، باقير، كومش و قورشون معدنلر ي واردر. - * - و ورنمبرغ قر اللغنك بر ايلتى دخى بو اسمله مسمى اولوب، بويى 100 و اكى 95 كيلومتره و اهاليسى 455000 كشيدير. مركزى %روتلينكن\$ شهريدر.

6-3448-5
فوری، مولانا احمد بن عبد الله

اونجی قرن هجری شعراسندن اولوب، ارناؤد جنسیتته منسوبدر. چوجق ایکن، خرستیان اولدیغی حالده، غزات الینه اسیر دوشوب، الدن اله صاتیله-رق، استعداد طبیعیسیله تحصیل علم ایتمش؛ و عالم معناده محی الدین عربی حضرتلری طرفندن کندیسنه تلقین دین اولنه-رق، اهتدا ایلمش ایدی. بعده طریق علمیه سلوکلله، بعض مدرسه-لرده مدرس اولمش؛ و معیت سلطان سلیمانیده نخبوان سفرینه دخی کیتمش ایدی. نهایت شام مقتیسی اولوب، 978ده اوراده وفات ایتمشدر. شعر و انشاسی و علوم متداوله-یه و قوفی اولوب، «دررغر» ه حاشیه-سی و سائر کتب تدریسیه-یه تعلیقاتی و السنه ثلثه اسلامیه-ده کوزل اشعاری وارد. قانونی سلطان سلیمان خانک دیوانی جمع و ترتیب ایدن دخی بو ذاتدر. مرتب دیوانی وارد. شو بیت جمله اشعارندندر:

@@@
دنیا دن مرده-لری صانمه عبور ایلدیلر
یاتدیلر آرقه-لری اوزره حضور ایلدیلر
§

7-3448-5
فوریه
#1

اسکی یونان و روما اساطیرنده کنهکارلری تعذیبه موکل زعم اولنور برطاقم پریلر ایدی. بو اسمک «پری» اسم فارسیسیله لفظاً و معناً مناسبتی درکاردر.

1-3449-5
فوزارو
#1

ایتالیاده ناپولینک 19 کیلومتره غرب جنوبیسنده بر کوچک کولدر.

2-3449-5
فوژا دو سنت فوند
#1

علم الارضک مؤسسلرندن اولوب، 1750 تاریخنده فرانسه-نک مونتلیمار قصبه-سنده طوغمش، و 1819ده وفات ایتمشدر. برکانلره و معادن و سائره-یه متعلق بر خیلی کشفیاتی وارد.

3-3449-5
فوژره
#1

فرانسه-نک %ایله مع ویلنه \$ ایالتنده و %رنه \$ نک 48 کیلومتره شمال شرقیسنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب، 10000 اهالیسی، داخلی مکتب اعدادیسی، غریب تفرجگاهلری، بر اسکی قلعه خرابه-لری، یلکن بزى و شاپقه و فانیله فابریقه-لری و دباغانه-لریله بوپاخانه-لری وارد.

4-3449-5
فوژرول لکلیز

#1

فرانسه-نك يوقارى ساؤنه ايالتنده و %لوره\$نك 26 كيلومتره شمال غربيينده بر قصبه اولوب، 5500 اهالييسى و كيراسو اخراجاتي واردر.

5-3449-5

فوسانو

#1

ايتاليانك پيامونته خطه-سنده و %قوني\$نك 19 كيلومتره شمال شرقيينده اوله-رق استوده قرينده بر قصبه اولوب، 16000 اهالييسى، استحكاماتي و ترسانه-سى واردر.

6-3449-5

فوست

#1

فن طباعتك ايجاد و قبولنه خدمت ايدن اوچ ذاتك برى اولوب، كوتمبرغ و شوفر ايله برلكده بو ايشه چاليشمشدر. كنديسي زنكين بر قيومجى اولوب، 1450 تاريخنده اصل طباعتك موجدى اولان كوتمبرغ ايله عقد شركتله، ابتدا آغاجدن لوحه-لر و بعده متحرك حرفلر حك ايدنه-رك، محصول سعيلارينى ميدانه وضع، يعنى بر انجيل طبع ايتمشلردى. بعده اصل موجد اولان كوتمبرغدن آبريله-رق، شوفر ايله عقد شركت، و بونى داماد ايتمش ايدى. بو ايكنجى شركت دخى زبور و ديكر بعض كتب نشر ايتمشدر. فوست 1466ده پارسه كيدوب، ظن اولنديغنه كوره، اوراده و بادن وفات ايتمشدر.

7-3449-5

فوسومبرونه

#1

ايتاليانك وسطلارنده و %اورين\$نك 13 كيلومتره جنوب شرقيينده بر قصبه اولوب، 8500 اهالييسى و ابيك تجارتي واردر. اسكى بر قصبه اولوب، ميلاددن 207 سنه اول قرتاجلى (اسدروبعل) بوراده مغلوب اولمشدى. اسم قديمى ((فوروم سمپروني))در.

8-3449-5

فوسيله

#1

%فرانسه-ده ووسژ\$ سلسله-سنة مربوط بر طاغ اولوب، قوس شكندنه شرقدن غربه اوزانه-رق، موزه و موسل حوضه-لرينى ساؤنه حوضه-سندن آيريور.

9-3449-5

فوسينيى

#1

ملغا ساردنيه قر اللغناك بر ايالتى اولوب، شمديكى حالده ياريسى فرانسه-نك يوقارى ساووا ايالتنه و ياريسى ايتاليانك جنوه ايالتنه ملقدر. بويى 60 و اكي 31 كيلومتره اولوب، 100000 اهالييسى وار ايدى. طاغلق بر ير اولوب، مركزي %بونويله\$ ايدى. وقتيله بر بارونلق صورتنده اداره اولنوب، 1233ده جهاز طريقيله %ساووا\$ قونتلغنه الحاق اولنمش؛

و 1815ده اسويچره-نك بيطر فلغى امتيازينه اشتراك ايتمشدى. 1860ده اسويچره-نك اعتراضاتيله برابر، قسم اعظمى فرانسسه-په الحاق اولنمشدر.

10-3449-5

فوسى يامه

#1

جاپونك الك يوكسك طاغى اولوب، نيبون جزيره-سنگ و سطلرنده واقعدر. سونمش بر بركان اولوب، ذروه-سى 3750 متره ارتفاعنده-در. اتكلرى غايتله كوزل اولوب، ارتفاعه كوره مختلف نباتات طبقه-لرينى حاويدر.

11-3449-5

فوش

#1

فرانسسه مشاهير مستشرقيندن اولوب، 1797ده طوغمش، و 1896ده وفات ايتمشدر. سانسكى لساننه آشنا اولوب، برنجى اوله-رق ((راماiane)) منظومه مشهوره-سنى 9 جلدده و ((مهابراته)) منظومه-سنگ قسم اعظمى 7 جلدده ترجمه و نشر ايتمشدر.

12-3449-5

فوشان

#1

چينك جنوب جهتده واقع %قوانغ تونغ\$ ايلتنده و قانتونك 35 كيلومتره جنوب غربيسنده بيوك بر شهر اولوب، تقريباً 400000 اهالييسى، ابيك و پاموق منسوجاتى، چينى معمولاتى و پك ايشلك تجارتي واردر.

1-3450-5

فوشنج، و فارسى بوشنك

هراتدن 10 فرسخلق مسافه-ده اشجار و فواكهى چوق بر وادى دروننده بر كوچك قصبه اولوب، بعض مشاهير علمانك مسقط رأسى بولنمشدر. هرات شهرينه ميوه و سبزه و سائره اورادن كليرمش.

2-3450-5

فوغاراش

#1

مجارستانك ترانسيلوانيه %يعنى اردل\$ خطه-سنده و %قرونستاد\$ك 49 كيلومتره شمال غربيسنده اوله-رق %الوته\$ نهري اوزرنده بر قصبه اولوب، 5000 اهالييسى، كوزل بر كوپريسى و اسكى بر قلعه-سى واردر.

3-3450-5

فوغو

#1

آفريقانك ساحل غربيسى قارشيسنده پورتكيزه تابع ((يشيل برون)) جزايرندن برى اولوب، سانتياغو آطه-سنگ غرب جهتده واقعدر. محيط دائره-سى 60 كيلومتره و مساحه سطحيه-سى 442 مربع كيلومتره اولوب، 11000 اهالييسى

وارد. اك ابي ليماني اولان % نوساسنوره دالوز \$ 53' 14° عرض شمالي ايله " 57' 58' 26° طول غربيده واقعدر. 2700 متره ارتفاعنده بر بركاني واردر، كه اللي سنه اول آتشلر پوسكوروردي. هواسي غايتله صاغلام اولوب، هله سل رنه علتته مبتلا اولانلره چوق ابي كلير. آنجق قور اقلقلري صيقجه-در. طوپراغي پك منبت اولوب، توتون و مصر ايله اوروپانك بتون ميوه و سبزه-لري حاصل اولور. كوكورد، نشادور و سائر املاح ايله سونكر طاشي و سوزكي طاشي و سائره بولنور.

4-3450-5

فوقاس

#1

قسطنطينيه روم ايمپراطورلرندن اولوب، 602 تاريخ ميلاديسنده طونه-نك شمالنده مقيم عسكر طرفندن ايمپراطورلغي اعلان اولنمش ايدى. بعض قوانين و نظامات ترجمه ايتديرمشدى.

5-3450-5

فوقس

#1

انكلتره-نك اك بيوك خطيبلرندن و رجالندن اولوب، 1748ده لوندره-ده طوغمش، و 1806ده وفات ايتمشدر. سربستي طرفنى التزام ايدوب، بر قاچ دفعه خارجه ناظري اولمش؛ و %پيت\$ك مسلكنه قارشى پارلمنتوده شدتلى مخالفتلرده بولنمشدى. على الخصوص فرانسه جمهوريتى و آمريكانك استقلالى حقتده مخالف بر مسلك طوتوب، شدتله و مدافعه ايتمشدى.

6-3450-5

فوقشاني

#1

رومانيه-نك افلاق قسمنده و بكرشك 130 كيلومتره شمال شرقيسنده اوله-رق %ميلفوو\$ نهرينك ساحل يميننده بر قصبه اولوب، 20000 اهالييسى واردر.

7-3450-5

فوقوق

#1

سيام كورفيزينك جنوب شرقى قسمنده واقع و فرانسه مستعمراتندن قوشنشين حكومتنه تابع بر جزيره اولوب، مثلث الشكل اولديغي حالده، بويى 50 و اكي 26 كيلومتره-در. مساحه سطحيه-سى 800 مربع كيلومتره اولوب، يالكز 2000 اهالييسى واردر.

8-3450-5

فوقونوقه

#1

جاپونيه-نك %كيوسو\$ جزيره-سنده، توكيونك 890 كيلومتره غرب جنوبيسنده و ناغاساكينك 100 كيلومتره شمال شرقيسنده و بر خليجك ايجنده واقع بر شهر اولوب، تقريباً 35000 اهالييسى واردر.

9-3450-5

فوقوئی

#1

جاپونیه-ده نیپون جزیره-سنگ %ایشنیقاوه \$ ایالتنده و %آسوه \$ نهری اوزرنده بر شهر اولوب، 39785 اهالیسی وارد.

10-3450-5

فوکان

#1

چینگ ساحل شرقیسنده بر ایالت اولوب، شمالاً %چه کان \$ غرباً %کان سی، جنوباً دخی %قوانغ تونغ \$ ایالتلیله محاط و محدوددر. شمال شرقیدن جنوب غربییه بوی 400 و اکی 200 کیلومتره قدر اولوب، مساحه سطحیه-سی، فورموزه جزیره-سی داخل اولمدیغی حالده، 118000 مربع کیلومتره و اهالیسی 22800000 کشیدر. مرکزی %فوجنوو \$ شهریدر. اوچ ملیون اهالیسی جامع اولان %فورموزه \$ جزیره-سیله برابر 10 سنجاغه منقسمدر. بو ایالتک اراضیسی عمومیت اوزره طاغلق اولوب، ایالتک حدود غربیه و شمالیه-سنده نیغانله شرق جنوبیه طوغری جریان ایدر بر چوق انهاری وارد. بونلرک اک بیوکی مرکزی قربنده منصب اولان %سی هو \$ و نام دیکرله %مین کان \$ نهیدر. %هیامن \$ جزیره-سنده واقع %اموی \$ اسکله-سی بو ایالته ملحق اولوب، بونکله مرکز حکومته اوروپا تجارینک تقرینه چین دولتی طرفندن مساعده اولنمشدر. هواسی زیاده-جه صیجاق ایسه-ده، صاغلاندر. اراضیسی حد ذاتنده پک منبت دکل ایسه-ده، پک کوزل ایشلنوب، حتی اک صرب طاغلق اتکلری دخی سدلرله تارلایه تحویل اولنمشدر. هله جدوللر و سدلر واسطه-سیله صولامه اصولی او قدر ایلری کوتورلمشدر، که اک یوکسکه بولنان اراضی دخی اروادن محروم براغامشدر. باشلیجه محصولاتی: پرنج، بغدای، شکر قامشی، چای، توتون، پاموق و میوه و سبزه-لرک انواعندن عبارت اولوب، هله پورتقاللری پک چوقدر. سائر حیوانات اهلیه-سی آز ایسه-ده، طوموزلریله طیور بیتیه-سی پک چوقدر. اهالی کثرتله ایپک بوجکی بیتیدیر، و بالقجیلق دخی اک باشلی مدار معیشتلریدر. اورمانلری چوق اولوب، محروقات و کراسته احتیاجاتنه تقابل ایدر. طاغلرنده کومش و آلتون معدنلری وار ایسه-ده، اخلرلری ممنوع اولوب، یالکز دمیر، قلا، جیوه و بعضی ذی قیمت طاشلر چیقاریلر. صنایع خیلی ایلری اولوب، ایپک و پاموقدن غایتله کوزل و ظریف قماشلر، دمیر و چلیکدن انواع آلات و ادوات، کاغذ، جام، سفائن و سائر اعمال اولنور. چینلیلر بو معمولاتی کندیلری جاپونیه-یه، آنامه، سیامه، جاوه-یه، سوماتره-یه، فیلیپینه جزایرینه و سائر جهاته کوتوروب، مقابلنده محتاج اولدقلری موادی کتیررلر. تجارتلری پک ایشلدر. اهالیسی پک چالیشقان و جسور آدملر اولوب، تجارتله و ایشجیلکله دنیانک هر طرفنه کیدرلر-سه-ده، بر یرده یرلشمیوب، سرمایه ایدندکن صکره، مملکتلرینه عودتله، اوراده تأهیل ایدلر. 600000 اهالیسی جامع اولان مرکزندن بشقه بر قاچ جسم شهری اولوب، چان چئونک 1000000، آمویک 300000، لین قوتک 250000، یون پینگ 200000، آنهایک 60000 اهالیسی وارد.

1-3451-5

فوکیده

#1

یونان قدیمک بر خطه-سی اولوب، شرقاً بیوتیا، شمال شرقی جهتندن لوقریده، غرباً اتولیا خطه-لریله، جنوباً دخی قورنته کور فزیله محاط ایدی. مرکزی و اک محکم شهری %الاتیا \$ ایدی. داخلنده بولنان و یونان قدیمک اک مشهور معبدینی حاوی اولان %دلفی \$ قصبه-سی ایسه مستقل بر حکومت حالنده بولنیوردی. اراضیسی طاغلق و آز منبت اولوب، اهالیسی فقیر اولدقلری حالده جسارتله مشهور ایدیلر. ایکی دفعه دلفی معبدینی یغما ایدوب، سائر یونانیلرک خصومتنی جلب ایتمش؛ و برنجیسنده مقاومت ایده-بیلمشلر دیسه-ده، ایکنجیسنده ماکدونیه حکمداری ایکنجی فیلیب اوزرلرینه یورودیکندن، مغلوب اولوب، آمفیترپون مجلسه دخولدن منع اولنمشلردی. الیوم دوریده و لوقریده خطه-لریله برلشدریلر-رک، فتیوتیده مع فوکیده اسمیله بر ایالت اتخاذا اولنمشدر. ((فتیوتیده مع فوکیده)) ماده-سنه مراجعت.]

2-3451-5

فوکیون

#1

یونان قدیمده آتته حکومتنك اڭ مشهور سرداد و خطیبیلرندن اولوب، میلاد عیسان 400 سنه اول طوغمش؛ و افلاطون و اکسنوقراتدن فلسفه-یی تحصیل ایدوب، بعده عسکرلکه سلوک ایتمشیدی. بعض محارباتده ابراز اهلیت ایلمشدی. ماکدونیه حکمداری فیلیپك آتته-لیلرک تحت اتفاق ویا حمایه-سنده بولنان بعض یرلره تجاوزه خطیب شهیر %دموستن آتته-لیلری تهییج ایتدیکی حالده، فوکیون اعتدالی و عاقلانه حرکتی توصیه-دن کری طورمدیغندن، خلقك سؤ ظننه مظهر اولمش ایسه-ده، ایجابنده ینه عسکرک قوماندہ-سی کندیسنه احاله اولنوردی. فیلیپك وفاتندن صکره، صلح و مسالمتی تکلیف ایچون، اسکندرک نزدینه کوندریله-رک، مشار الیهک توجهنی قرانمش؛ و حتی اسکندر کندیسنی کندی خدمتته آلمق ایستمش ایسه-ده، فوکیون بو باده-کی تکلیفاتنی عالی جنابانه رد ایتمشدی. اسکندرک وفاتندن صکره آتته-لیلرک ماکدونیه-لیلره قارشى حرب ایتلمری فکه- مانع اولمق ایستمش ایسه-ده، سوزی دیکنلمیوب، 80 یاشنی متجاوز اولدیغی حالده، ینه قوماندہ کندیسنه احاله اولنمش؛ و آتیقه ساحلنده ماکدونیه-لیلری مغلوب ایتمش ایسه-ده، پیره-نك ضبطنه مانع اوله-مدیغندن، عوامك سؤ ظننه دوچار اولوب، آتته-نك ضبطندن صکره، غالب اولان (پولیسپر خون)ك تکلیفیله آتته-لیلر طرفندن اعدامنه حکم اولنہ-رق، قبل المیلاد 317 تاریخنده کندیسنه زهر ایچیرلمشدر.

1-3452-5

فوکیه

#1

آسیای صغیر ساحلنده و از میر کورفی مدخلنده بر شهر قدیم اولوب، الیوم %فوجه\$ تسمیه اولنان قصبه-در. بو شهر بر آتته-لینك ریاستیله کلمش فوکیده مهاجرلری طرفندن تأسیس اولنمغله، بو اسمله تسمیه، و یونیه حکومات متفقه-سی هیئتته ادخال اولنمش ایدی. ناوستاتم و لامیتره اسملریله ایکی لیمانی وار ایدی. بو شهرک اهالی قدیمه-سی تجارت بحریه-ده پک قوتلی اولوب، غالباً و اسپانیه سواحلنده بر چوق مهجرلر تأسیس ایتمشلردی. ماسالیه یعنی مارسلیه شهری دخی بونلرک تأسیس کرده-سی ایدی. کیخسروک سردارلرندن بری بو شهری محاصره ایتدیکنده، اکثر اهالیسی مهجرلرندن قورسیقه جزیره-سنده واقع %الایه\$ شهرینه هجرت ایتمشلردی.

2-3452-5

فول

یاخو پھول #1 آثور حکمدارلرندن اولوب، (سار دانا بعل)ك اوغلیدر. پدینك سقوطنده یالکز نینوبی محافظه ایدوب، بعده صور و صیدا ایله دمشق ضبط ایتمش؛ و بنی اسرائیله دخی مسلط اولوب، بونلرک حاکمی بولنان مناھم بیك تالانته قارشى صلحه موفق اولمشدی. قبل المیلاد 759 دن 742 تاریخنه-دك 17 سنه حکم سورمشدر.

3-3452-5

فول

یاخود فولاً #1 اسقوجیه-نك شمالنده واقع شتلاند جزایرندن بر کوچك آطه اولوب، بوی 3220 و اکی 2400 متره-در. طاغلق و ساحلی پک صرب اولوب، اطرافنده دکیز دائماً متموج بولنور. سواحلنده پک چوق طیور بولنوب، بونلرک یمورطه و یاوریلرینی طوپلیان آجیلر کندیلرینی قیالردن ایپله صارقیدیرلر. آطه-نك 260 اهالیسی واردر.

4-3452-5

فولاً

یاخود فوله، فولاته، پول #1 سودان غربی و وسطیده چاد کولندن بحر محیط آطلاسی ساحلنه-دك منتشر و نیل مجراسنه-دك بعض شعبه-لری بولنور بیوک بر قوم اولوب، بو یرلرک اکثرنده و هله سنغال و نیجر ایرماقلری حوضه-لرنده فولالر قوم حاکم حالنده بولنمقده، و حکومت بونلرک ننده بولنوب، اصل یرلی اهالی اولان زنجیلر بولنره تبعیت ایتمکده-در. فولالر زنجی اولمیوب، قافاس عرقنه منسوبدرلر. هر نه قدر رنکلی آز چوق اسمر و باقیر رنکته چالار ایسه-ده، سیمالری دوزکون، صاچلری یموشاق و اوزون، طوداقلری انیجه، برونلری دوز، آلنلری کنیش و قدوقامتلی موزوندر.

کندیلی جیسور و جنکاور آدملردر. جمله-سی دین اسلامه متدین اولوب، صلابت دینیله-لری ده کمالده اولمغله، زنجیلر بیننده دین اسلامی نشر ایتمکی وظیفه اتخاذا ایده-رک، بو صوک زمانلرده بحر محیط آطالسی سواحلنه و قونغو وادیسنه- دک نشر اسلام ایتمشلردر. قرن سابقده سودان غریبه بر قاچ بیوک دولت تأسیس ایوب، بونلرک اک بیوکی %سوقوتو\$ حکومتی ایدی. بو دولت ورثه بیننده انقسام ایتمش ایسه-ده، کرک بونک پارچه-لری و کرک سائر کوچک فولا دولتلری الیوم بولنمقده-در. فولالر بربرلری مافوقنده عد اولنور صنوفه منقسمدرلر. بعضلری خالص الجنس اولوب، بعضلری ایسه فولالرک زنجیه-لرله ازدواجندن متولد ملزدرلر، و بونلرک صور، و درجات مختلفه-سی واردر. چونکه فولالر، کندی جنسیتلرینه اصالت ویردکلر یچون، قیزلرینی زنجیلره ویرمز لرسه-ده، کندیلیری زنجیه جاریه-لر استفراش ایدرلر.

فولالر عن اصل کوجبه بر قوم اولوب، ابتدا مغرب اقصانک جنوب جهتلرنده ساکن بولنمش ایکن، خیلی اسکی بر زمانلرده جنوبه و بعده شرقه-طوغری یاییله-رق، سودانک هر طرفنی قاپلامش، و استعداد طبیعیلری حسبیله، زنجیلره تفوق ایتمش اولدقلری آکلاشیلور. آنجق حکومته نائل اولوب سودان جنوبی-یه و بحر محیط آطالسی-یه طوغری فتوحاته کیریشمه-لری یکی اولوب، قرن سابق اولنده (عثمان دان فودیله) اسمنده بری مشرک زنجیلر بیننده نشر اسلام مقصدیله خروج ایده-رک، مرکزی %سوقوتو\$ شهری اولمق اوزره، بر بیوک دولت تأسیس ایتمکدن صکره، اولادی بیننده تقسیم ایتمکله، قوتنی کسر ایتمش ایسه-ده، مرکزده خلفی اولان اوغلی (محمد بلو) دخی خیلی قوتلی ایدی. بعده سنغال وادیسنده عبد الکریم و دها بریده شیخ عمر اسمنده یکی کشی ظهور ایوب، بونلر دخی خیلی فتوحات ایتمشلرسه-ده، سطوتلری حیاتلریله محدود قالمشدر. هر حالده فولالر زنجیلره نسبه مدنی و اداره-یه مقتدر اولوب، صلابت تامه ایله تعقیب ایتمکلری نشر اسلامه برابر سودانک مهما امکان دائره مدنیت و معموریته کیرمسنه خدمت ایتمکده، و کیتدکجه دائره نفوذلرینی جنوبه یعنی قونغو و کینه-یه طوغری توسیع ایلمکده-درلر.

1-3453-5

فولتون

#1

فن میخانیکی مشاهیر علماسندن و اعظم اصحاب اختراعدن اولوب، 1765 تاریخنده ممالک مجتمعه-ده پانسیلوانیه- نک %ایتلته برتین\$ قصبه-سنده طوغمش، و 1815ده وفات ایتمشدر. بر چوق ماکینه-لر ایجاد ایتمکدن صکره فرانسه-ده مارکی دو (ژوفروی)ک ایجاد ایتمش اولدیغی و اپوری اکمال ایله، عملیاتی اجرا ایده-رک، بو بیوک ایجاد قوه-دن فعله چیقارمشدر. مملکتنده انهارده ایشلمک اوزره، واپورلر اعمالنه مأمور اولوب، بر بیوک ثروت قزانمش؛ و منسوب اولدیغی فنه دائر بر قاق اثر براقمشدر.

2-3453-5

فولوار

#1

مجارستانک تولنه ایالنتده و سیمولتورینانک 35 کیلومتره شمال شرقیسنده اوله-رق طونه اوزرنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب، 12000 اهالیسی، طوز دپوزیتوسی و واپور اسکله-سی واردر.

3-3453-5

فولده

#1

غربی پروسیه-ده %هسه ناسو\$ ایالنتک قاسل سنجاغنده و قاسلک 87 کیلومتره جنوبنده اوله-رق همنامی اولان نهرک اوزرنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب، 10750 اهالیسی و پاموق منسوجاتله موم، آلات موسیقیه، ساخته چیچک و سائره قایریقه-لری واردر.

4-3453-5

فولده

#1

غربی پروسیه-نك %هسه\$ خطه-سندہ بر چایدر، كه %رونكبيركه\$ طاغندن نبعانله، شمالدن جنوبه آقه-رق، 195 كيلومتره-لك جريانندن صكره %ورا\$ چاييله برلشه-رك، %وسر\$ ایرماغنی تشكيل ايدر. آشاغی طرفی سیر سفاننه صالحدر.

5-3453-5

فولغاندروس

#1

يونانك كيقلاده جزايرندن كوچك بر آطه اولوب، تابع اولديغي %ميلو\$ جزيره-سنگ 27 كيلومتره شرقنده واقعدر. مساحه سطحیه-سی 32 مربع كيلومتره اولوب، يالكز قريه-سی و 1050 اهالیسی واردر.

6-3453-5

فولفستونه

#1

انكتره-نك %كت\$ ایلانتده و %دوره\$ نك 10 كيلومتره غرب جنوبیسنده بر قصبه و اسكله اولوب، 12700 اهالیسی، ایشلك تجارت بحریه-سی و دكیز بانیه-لری واردر.

7-3453-5

فولویوس فلاقوس

#1

روما رؤساسندن اولوب، میلاددن 125 سنه اول قونسلوسلغه كچدیکنده، غراقلرک تشبثاتنه یاردیم ایتمش؛ و زراعت قوانینی اجرا ایدوب، ایتالیاده ساکن اقوامك جمله-سنی حقوق مدنیه-دن مستفید ایتمك ایستمش ایدی. قبل المیلاد 121 تاریخنده قونسلوس اوبمیوس طرفندن قراقوس ایله برابر محاکمه-یه دعوت اولندقده، استنطاقه جواب اعطاسندن استنکاف ایله، %آوننین\$ طاغنه چکلمش ایسه-ده، تعقیب اولنه-رق، او غلیله برابر قتل اولنمشدی.

8-3453-5

فولویوس نوبیلور

#1

روما مشاهیرندن اولوب، میلاددن 196 سنه اول اسپانیه والیسی اولدیگی حالده، او وقته-دك ضبطی محال ظن اولنان تولده-یی فتح ایتمش؛ و 189ده قونسلوس اولوب، یونانه سفر ایده-رك، اتولیه-لیلری تحت اطاعته آلمش، و امبراکیا و کفالونیه-یی ضبط ایتمش ایدی.

9-3453-5

فولویه

#1

اسکی روما مشاهیرندن فلودیوسك زوجه-سی اولوب، بونك قتلندن صكره مارق آنطوانه وارمش؛ و بونك دسایسنه و مظالمنه اشتراك ایتمشیدی. زوجی قیصرک قاتلریله محاربه ایتمکده ایکن، فولویه روماده بالاستقلال اجرای حکم ایتمش؛ و قیزی فلودییه-یی تطبیق ایدن اوقتاودن انتقام آلمق ایچون، قاینیله بالاشتراک، بیوک بر قتنه اویاندریمش؛ و نهایت رومیایی ترکه مجبور اولدقده، پروژه-ده قیانوب، بر اوزون مدت طیانددن صكره، قبل المیلاد 41 تاریخنده آجلقدن تسلیمه مجبور

اولمشيدى. بعدە قوجە-سىلە كوريشمك اوزره، آتتە-يە كيتمش؛ و بونك قليبواترە-يە اولان عشق و علاقه-سندن حاصل اولان قيصقانجلق سبب موتى اولمشدر.

1-3454-5

فوله

فلسطينده بر قصبه اولديغنى ياقوت حموى بيان ايدپور.

2-3454-5

فولهام

#1

انكلترە-نك %ميدلسكس\$ ايالتندە و لوندەر-نك 9 كيلومترە جنوب غربيسندە اولە-رق %تاميزه\$ نهرينك ساحل يسارندە بيوك بر قريه اولوب، 17000 اھاليسى، كوزل بر سرايى و بعض صيفيە-لرى واردر.

3-3454-5

فولهورن

#1

اسويچرە-دە برنە-نك 50 كيلومترە جنوب شرقيسندە و %غرنيدوال\$ واديسيله %برينز\$ كولى آرە-سندە بر طاغ اولوب، 2753 مترە ارتفاعى واردر. تپە-سندن 30 مترە آشاغيدە بر مسافرخانە واردر، كە اوروپانك موقعا ك يوكسك بناسيدر.

4-3454-5

فولينيو

#1

ايتاليانك پروزە ايالتندە و پروزە-نك 40 كيلومترە جنوب شرقيسندە بر قصبه اولوب، 8470 اھاليسى، دباغانە-لرى و موم فابريقە-سى واردر.

5-3454-5

فوماى

#1

فرانسە-دە آرونە ايالتنك %روقرؤا\$ قزاسندە و مركز قزانك 17 كيلومترە شمال شرقيسندە ناحيه مركزى بر قصبه اولوب، 4690 اھاليسى، آردؤاز اوجاقلرى و دوكمخانە-لرى واردر.

6-3454-5

فونتنبلو

#1

فرانسە-نك سینه مع مارنە ايالتندە %ملون\$ك 16 كيلومترە جنوب شرقيسندە و پارسدن ليونە كيدن دمير يول خطى اوزرندە اولە-رق پارسدن 59 كيلومترە-لك مسافە-دە قضا مركزى بر قصبه اولوب، 11939 اھاليسى، غاميتلە مصنع و مزين بر بيوك سرايى و اطرافندە واسع و شاپان تماشا بر اورمانى، طويجى و استحكام عملياتنە مخصوص عسكرى

مكتبى، داخلى مكتب اعدايسى، كتبخانه-سى، پياده و سواری قشله-لرى، چينى و پورسلن فابريقه-سى و جوارلرنده حاصل اولور پك مقبول اوزومى واردر.

7-3454-5

فونتتل

#1

فرانسه-نك الك بيوك علما و محرريندن اولوب، 1657ده %روئن\$ده طوغمش، و 1757ده تام بوز ياشنده پارسده وفات ايتمشدر. والده-سى شاعر شهير (قورنى)ك قيزى ايدى. هنوز 14 ياشنده ايكن بعض كوزل اشعار نشر ايتمكله شهرت قزانوب، آقاديانك بر مكافاتنى قزانمش ايدى. بعده بر طاقم تياترو و حكايه كتابلرى و ((مكالمه موتى)) عنوانيله معنالى بر كتاب يازمش؛ و دها صكره فنونك بين العوام تعممنه خدمت ايدى-جك كتابلر تحريرينه حصر همت ايدوب، بر چوق تآليفات بر اقمشدر. ((مسكون عالمرك كترتى)) عنوانلى كتابى بو قبيلدن اولان آثارينك الك مشهوريدر. آقاديما اعضالغنه دخى انتخاب اولنمش؛ و آقاديانك تاريخنى يازمشدر. كليات آثارى جمع اولنه-رق، متعدد جلدلر تشكيل ايتمشدر.

8-3454-5

فونتن لوك

#1

بلجيقه-ده %هاينو\$ ايلتتك %شارلروا\$ قزاسنده و 10 كيلومتره غربنده بر قصبه اولوب، 5030 اهاليلى و طاش اوجاقلريله چيوى و آلات رياضيه فابريقه-سى واردر.

9-3454-5

فونتنى لقونت

#1

فرانسه-نك %وانده\$ ايلتنده و %بوربون و انده\$نك 56 كيلومتره جنوب شرققيسنده اوله-رق و انده نهري اوزرنده واقع قضا مركزى بر قصبه اولوب، 8453 اهاليلى، داخلى مكتبى، مشهور بر چشمه-سى و شاپقه ايله بز و ايپ فابريقه-لرى واردر.

10-3454-5

فوندولاق

#1

آمريقاي شماليده ممالك مجتمعه-نك %ويسقونس\$ حكومتنده %وينباغو\$ كولى كنارنده و ماديسونك 100 كيلومتره شمال شرققيسنده سنجاك مركزى بر قصبه اولوب، 18000 اهاليلى، ماكينه، صابون و سائره فابريقه-لرى و كوللردن و ميسيسيپى ايرماغنه اولان جدولدن ايشلك تجارتى وادر.

11-3454-5

فوندى

#1

ايتاليانك %تره-دى لابوره\$ ايلتنده %غانته\$ قزاسنده و 22 كيلومتره شمال غرببيسنده اوله-رق ساحل بجردن 5 كيلومتره ايچريده بر قصبه اولوب، 6740 اهاليلى و مشهور شرابى واردر.

1-3455-5

فوندى

كورفزی #1 آمريقای شمالينك ساحل شرفيسنده و بحر محيط آطلاسيده بر بيوك كورفز اولوب، انكلتره-يه تابع دومينيونه مربوط يكي بر و نسويق ايله يكي اسقوچيه خطه-لری آر-سنده جنوب غربيدن شمال شرقيه طوغری ممتد اولور. 44° ايله $30' 45^{\circ}$ عرض شمالی آر-لرنده اوزانوب، بويی 200 كيلومتره و اکی 40 ايله 60 كيلومتره آر-سنده-در.

2-3455-5

فونزه

#1

و نام ديكرله بوغوته #2 آمريقای جنوبيده قولومبيه حكومتتك %قوندينامارقه\$ ايالتنده %ماغدالنه\$ ايرماغنه تابع بر نهر اولوب، مجراسی 250 كيلومتره-در. %تكدامه\$ شلاله-سی ناميله مشهور بر شلاله-سی وارد، كه 146 متره-لك ارتفاعدن دوشمسيله حاصل اولور. *- نهر مذكورك اوزرنده و 2578 متره-لك ارتفاعده بو اسمله بر قصبه دخی وارد، كه شمديکی حالدده يالكز 2850 اهالیسی وار ايسه-ده، وقتيله يوز بيكه قریب نفوسله مسكون ایدی.

3-3455-5

فونسقه

#1

آمريقای وسطينك ساحل غربيسنده و بحر محيط معتدلده بر كورفز اولوب، جنوباً نيکاراغوآ شرق شمالی جهتندن هوندوراس، شمال غربی طرفندن دخی سالوادور حكومتلری اراضيسيله محاط اولديغی حالدده، غرب جنوبيه طوغری آچيقدر. 13° عرض شمالی ايله 90° طول غربی خطلری بو كورفزه تقاطع ايدر. بويی 70 و اکی 30 و محيط دائره-سی 160 كيلومتره-در. ذاتاً كورفك بتونی واسع بر ليمان ديمك اولدقن بشقه، كرك سواحلنده و كرك ايچنده-کی متعدد آطه-لرده صاغلام و كوزل متعدد ليمانلری وارد. مدخلنك ايکی طرفنده برر و ايچنده-کی آطه-لرك برنده دخی بر بركان بولنيور.

4-3455-5

فونشال

#1

پورتكيزه تابع %مادره\$ جزيره-سنگ ساحل جنوبيسنده جزيره مذكوره ايله جزاير ملحقه-سنگ مرکزی بر قصبه و اسكله اولوب، 20605 اهالیسی، صاغلام و ورم علتته مبتلا اولانلره نافع هواسی و پك ايشلك تجارت بحريه-سی وارد.

5-3455-5

فونغ تين

#1

چينك مانچوريا قطعه-سنده بيوك منتظم و سور و برجلرله محاط بر شهر اولوب، مانچولر عندنده %موقدم\$ و يرليار عندنده %شن ياتغ\$ اسملريله دخی معروفدر.

6-3455-5

فونغ هوآنگ چينغ

#1

چینگ % لاؤتونغ \$ ایالتنده و % قوره \$ حدودی قزبنده سورله محاط بر قصبه اولوب، 20000 اهالیسی وارد.

7-3455-5

فونفکیرخن

#1

یعنی ((بش کلیسا)) مجارستانده % یارانیه \$ ایالتنک مرکزی بر شهر اولوب، بده-نک 175 کیلومتره جنوب غربیسنده واقعدر. 20000 اهالیسی، آقادیسی، مکتب اعدادیسی، کوزل شرابی، جوارنده کمور معدنی و ایشلک تجارتنی وارد. 1543 تاریخنده دولت عثمانیه-نک ید ضبطنه کچوب، 143 سنه تحت اداره عثمانیه-ده بولنمشدر.

8-3455-5

قونگه

اندلسده بر قصبه اولوب، بعض مشاهیر علماء اسلامک وطنی بولنمش اولدیغنی یاقوت حموی بیان ایدیور.

9-3455-5

فونیا

#1

یونانک موره شبه جزیره-سنده واقع آرغولیده مع قورنتیا ایالتنده و ایالتنک منتهای غربنده بر کول اولوب، بویی 9 و اکی 8 کیلومتره-در. طاغلرله محاط اولوب، شمالدن بر چای کله-رک ایچنه دوکیلور. ساحل شمالیسی قزبنده بو اسمله بیوک بر قریه دخی وارد.

10-3455-5

فونینگ

#1

چینگ شرق جنوبی ساحلنده واقع % فوکان \$ ایالتنده و % فوچنؤ \$ نک 130 کیلومتره شمال شرقیسنده سنجاق مرکزی بر بیوک شهر و اسکله-در. *-ینه چینگ % پچیلی \$ ایالتنده و پکینگ 265 کیلومتره شرقنده دخی بو اسمله بر شهر وارد.

11-3455-5

قوه

مصرده نیلک ساحلنده و رشیدک 25 کیلومتره جنوب شرقیسنده اوله-رق ساحل بحردن بش آلتی فرسخلق مسافه-ده بر کوچک قصبه اولوب، بز و سنجیان و فس کیی معمولاتی وارد.

1-3456-5

فوهر

#1

شمال دکیزنده اشلسونک ساحل عربیسی قازشیسنده بر آطه اولوب، بویی 12 و اکی 8 کیلومتره اولدیغی حالده، 6600 اهالی ایله مسکوندر. مرکزی % ویق \$ قصبه-سیدر.

5-3456-2

فوهی

#1

چینگ اسکى بر حکمدار و شارعی اولوب، میلاد عیسان 2950 ویا 3300 سنه اول ظهور ایتمش اولدیغی و برالهک عبادتیه ازدواجی و اوجیلق و بالفجیلق و موسیقی و یازی کبی شیلری ایجاد ایتمش ایدوکی منقولدر.

5-3456-3

فونغو

#1

آمریقای وسطینگ غواتماله حکومتده و غواتماله شهرینگ 40 کیلومتره جنوب غربیسنده و صو پوسکورتن % آغوا \$ برکاننگ غربنده بر یبارطاغ اولوب، 4250 متره ارتفاعی واردر. ذروه-سی "25' 27° 14 عرض شمالی ایله "45' 13° 93 طول غربیده واقعدر.

5-3456-4

فوننته

#1

اسپانیه-ده بو اسمله بر قاچ قصبه بولنوب، باشلیجه-لری: بادلیوز ایالتنده رافره قضااسنده و 12 کیلومتره شمال غربیسنده واقع و 6100 اهالییی جامع اولان % فوننته دل مائستره \$ ایله ینه مذکور ایالتده واقع و 4500 اهالییی جامع اولان قضا مرکزی % فوننته-ده قانتوس \$ در.

5-3456-5

فورج

فارس ایله اصفهان آره-سنده واقع و فارسدن معدود اوله-رق اصطرخ اعمالندن بر قصبه اولدیغی جغرافیون اسلام آثارنده مذکوردر.

5-3456-6

قَهْلَهْرَه

مکران خطه-سنده مشهور بر قصبه ایدی.

5-3456-7

فهمی، محمد

شعراء عثمانیه-دن اولوب، صاحب تذکره قتالی زاده حسن چلبینگ کوچک برادریدر. طریق تدریسه سلوک ایدوب، بر چوق مدرسه-لرده مدرس بولنمش؛ و 1004 تاریخنده وفات ایتمشدر. شو بیت اونکدر:

@@@

شکست ایتدی لب لعلک صفی جام جمشیدی

رخک یاننده صورت بولمدی مرآت اسکندر

\$

8-3456-5

فهمی

ایران شعراسندن اوچ کشینک مخلصیدر:

@@@

برنجیسی (مولانا صدر الدین محمد) کرمانلی اولوب، ملوک صفویه-دن شاه محمدک رجالندن ایدی. تبریزک عثمانلی اردوسی طرفندن محاصره-سی اثناسنده و 993 تاریخنده شهر مذکور قلعه-سنده وفات ایتمشدر. ((صورت و معنی)) عنوانیله بر منظومه-سی و خیلی غزلیات و قصائدی وارد. شو رباعی اونکدر:

@@@

این مگیچه گوشد آتش افروز کنشت
آتش زده در خرمن صد حور سرشت
حوران همه هیزم کش آتشکده اش
رضوان همه شاخ طوبی آرد ز بهشت

\$

*- ایکنجیسی %ری\$ مضافاتندن اولوب، شو بیت اونکدر:

@@@

که بر احوال زار من نکریست
که بر احوال زار من نکریست

\$

*- اوچنجیسی کاشانلی اولوب، مرتب دیوانی و بر خیلی هجویه-لری وار ایسه-ده، علمدن بهره-سی آز اولدیغندن، اشعاری عیبندن خالی دکلد. شو بیت اونکدر:

@@@

سوی خودم چه خوانی از من چوعارداری
بگذار تا بیمرم با من چه کار داری

\$

9-3456-5

فهمی افندی

[[حسن فهمی افندی]] ماده-سنه مراجعت.]

10-3456-5

فهمی افندی، خواجه سلیمان *-

متأخرین شعرادن اولوب، 1203 تاریخنده استانبولده طوغمش؛ و دیوان همایونده و بعده روم ایلنده قائممقاملق کبی بعض مأموریتلرده استخدام اولنه-رق، بالآخره خانه-سنده لسان فارسی تدریسیله مشغول ایکن، 1262ده وفات ایتمشدر. دولتشاهک مشهور تذکرة الشعر اسنی طی و اختصار طریقيله ترکجه-یه ترجمه ایده-رک، ((سفینه الشعر)) تسمیه ایتمشدر.

11-3456-5

فیبا

#1

آمریقای جنوبیده بر از یلیا ممالک مجتمعه-سنگ %ریویانیرو\$ حکومتنده قامپوسک 20 کیلومتره جنوبنده و بحر محیط اطلاسی ساحلی قریبده کنیش و صیغ بر کول اولوب، دکیزدن ایرلمش اولدیغی آکلاشلیبور. مساحه سطحیه-سی 500 مربع کیلومتره اولوب، بر نهرک صوینی آلیر و جوارنده-کی سائر کولرله اختلاط ایدر. بالیغی پک چوقدر.

1-3457-5
فیاض، ملا عبد الرزاق

ایران شعر اسندن اولوب، لاهیجانلیدر، و اکثریا قومه اقامت ایتمشدن. اکثر علوم و فنونه واقف اولوب، ملوک صفویه-دن شاه عباس ثانی نامنه ((کوهر مراد)) عنوانیله مشهور بر تالیفی و اون ایکی بیگ بیگی حوی دیوان اشعاری واردر. 1072 تاریخلرنده وفات ایتمشدن. شو رباعی اونکدر:

@@@
وقتست که ترک پیر و استاد دهیم
آموختها را همه از یاد دهیم
باجام می دو ساله-در میکدها
ناموس هزار ساله برباد دهیم
\$

2-3457-5
فیبا
#1

آفریقای وسطیده %تانغانیقه\$ کولنک ساحل شرقیسنده بر خطه اولوب، 7° 58' ایله 7° عرض جنوبی آره-سنده ممتد اولور، و شرقدن غربی اکی 100 کیلومتره قدردر. کولک ایچنده-کی آطه-لرک بر قاچنده بو خطه-یه تابعدر. شرق جهتی دوز و غرب طرفی طاغلق و اورمانلقدر. پرنج و پاموق اکلمکسزین یتیشیر. فیل و سائر او حیواناتی چوقدر. حیوانات اهلیه-ده اک زیاده بولناتی کچیدر. اهالیسی ساکن و مونس آدملردر. زنگبار عربلری %قلنیه\$ قریه-سنده بر تجار نگاه تأسیس ایدوب، اورادن زنگبار کاروانلر ایشلدیرلر.

3-3457-5
فیثاغورس، یاخود فوثاغوراس -*
1#

یونان قدیم اعظم حکماسندن اولوب، میلادعیسادن 608 و بر روایتده 572 سنه اول سیسام آطه-سنده دنیایه کلمشدن. وطننده %فرکیدن\$ دن تحصیل ایتدکن صکره، مصرده سیاحتله، اورا حکماسنک اسرارینه و آسیا امم مختلفه-سنک مذاهب فلسفه-سنه کسب و قوف ایتمش؛ و قبل میلاد 540 یاخود 532 تاریخنده ایتالیایه کچوب، %قروتونه\$ شهرنده ایتالیا مدرسه-سی #1 اسمیله شهرت بولان بر مدرسه مخصوصه کشادیله، هر طرفدن تهاجم ایدن طلبه-یه فلسفه-سنی تدریسه باشلامشیدی. فیثاغوراس علم و عملی جمع ایده-رک، کندینه مخصوص اعتقادات و اسلوب تعیشی وار ایدی؛ و طلبه-سنی درسدن اول ریاضته سوق ایدوب، کندی اسلوبنده یاشامغه و حتی اوزون مدنله سکوته آیشدیرردی. تلامذه-سی مریدانی حکمنده اولوب، کندیسنه اعتقادلری بر درجه-ده ایدی، که ((استاد سویلدی)) سوزی هر دلیل و حجتدن قوتلی عد اولنوردی. ارضک کرویتنه، روحک بقاسنه، آخرتجه مکافاة و مجازاته و بونکله برابر تناسخه، و روحک اعمال صالحه و ریاضتله درجه درجه ترقی ایده-رک سعادت ابدیه-یه نائل، و سینات و فسق و فجورله درکه درکه تدنی ایده-رک عذاب جهنمه دوچار اولدیغنه اینانیردی. هندلیلردن مأخوذ اولان تناسخ اعتقادندن طولایی اونلر کبی حیوان اتی یمکن اجتناب ایدر، و تلامذه-سنه-ده ات یمکی منع ایلر ایدی. اعداد و ارقامه خارق العاده بر حکم و قوت ویره-رک، عالمده مبدأ و اساس و حدانیت اولدیغنی قبول ایدردی. تألیفاتندن هیچ بری موجود اولمدیغندن، افکار حکیماننه-سیله اصول فلسفه-سی تمامیله معلوم اوله-میوب، ذکر اولنان جهتلری مسموعات و مرویات قبیلندندر. قبل میلاد 509 و بر روایتده 472 تاریخنده یوز یاشلرنده اولدیغی حالد %متاپونته\$ شهرنده کندیسيله تلامذه-سی علیه-ده ظهور ایدن بر فتنه اثناسنده قتل اولدیغی مرویدر. علمای عرب فیثاغورسک بروجه آتی بر قاچ تألیفاتی تعداد ایدورلر-سه-ده، بو تألیفاتک زمانلرنده موجود و عربییه مترجم می یوقسه یالکز اسملری می منقول اولدیغی کسدیریله-مدی: ((کتاب الارثماطیقی))، ((کتاب الالواح))، ((کتاب فی النوم و الیقظه))، ((کتاب فی کیفیة النفس و الجسد))، ((رسالة الی متمرده سقلیه))، ((الرسالة الذهبیة))، ((رسالة الی سقایس فی استخراج المعانی))، ((رسالة فی السیاسة العقلیة))، ((رسالة الی میمدوسیوس)).

ياخود ویتی #1 بحر محیط کبیرک پولینسیا قسمندہ انکلتزہ دولتنہ تابع بر طاقم جزایر اولوب، یکی زلانده-نک 1775 کیلومترہ شمال شرقیسنده اولہ-مرق، '42° 15' ایله '48° 19' عرض جنوبی و '8° 177° ایله '29° 178° طول شرقی آرہ- لرنده ممتد اولدقلری حالده، تشکیل ایتدکلری دائرہ-نک قطری 550 ایله 660 کیلومترہ آرہ-سندہ-در. مجموعنک مساحہ سطحیہ-سی 20806 مربع کیلومترہ اولوب، 119370 اہالی ایله مسکوندرلر. نفوس مذکورہ-دن یالکز 1370 ی اوروپالی و قصوری برلیدر. جزایر مذکورہ-نک ایکسی یعنی %ویتی لوو\$ ایله %وانو آلوو\$ بیوک و قصوری کوچک اولہ-مرق، مجموعی 225 آطہ-دن عبارتدر، کہ ایچلرندن 80 ی مسکون و قصوری خالیدر. کوچکلرینک اک بیوکلی: قاداوو، تاویونی، قورو، نایرای، غاؤ، اوولاؤ، یادوآ، یاساوه، و انوآبالوو، لاکبہ و سائرہ-در. بیوکلرندن برنجیسنک بوی 145 و اکی 90، و ایکنجیسنک بوی 160 و اکی 40 کیلومترہ-در. بونلرک 1200 مترہ-یہ قدر مرتفع طاغلری و خیلی نہرلری اولوب، بعضلری سیر سفاننہ صالحدر. کویلرینک اکثری انہارک کنارلرنده اولوب، ساز و قامش و صماندن یاپلمش و یاپراقلرہ اورتلمش قلبہ-لرندن مرکبدر. ساحلرلی یوکسک و صرب و قیالر و صیغزلرہ محاط اولدیغندن، بو جزایر آرہ-سندہ سیر سفانن پک مخاطرہ-لیدر.

فيجی جزایرینک بولندقلری درجہ عرضک ایجاب ایتدیردیکی حرارت ملتم روزکارلریلہ و هر موسمدہ اکسیک اولمیان یاغومرلرک کثرتیلہ تعدیل اولنہ-مرق، هوالرلی معتدلجہ و پک صاغلانم و هر نوع نباتاتک یتیشمہ-سنہ مساعدر. شمال غربی جہتندہ-کی آطہ-لرندہ بولنان واسع اورمانلردہ کراستہ-یہ یارار اشجارک انواعی بولندیگی کی، هندستان جوزی، موس، اکمک آعاجی، پورتقال، لیمون، تمر ہندی و سائر اشجار مٹمرہ ایله قہوہ، شکر قامشی، توتون، مصر، طاتلی پتاتہ، پاموق و سائرہ حاصل اولور. نباتات طبیہ-لریلہ عطریاتلری دخی چوقدر. حیوانات اہلیہ و وحشیہ-لری پک آز اولوب، قیونلرہ یارایہ-جق اینجہ اولتلی یوغیسہ-دہ، کچی و صیغیرلرہ الویریشلی مرعالری اولدیغندن، بو ایکی جنس حیوانک ادخالی ممکندر. سواحل و انہارندہ بالیقلری چوقدر. معدنلری پک آز اولوب، یالکز آنتیمون و نیکل و باقیر معدنلری بولنمش ایسہ-دہ، اخرجلری مصارفنہ تقابل ایدہ-میہ-جک درجہ-دہ-در. اکثر طاغلری برکانی اولوب، میاہ معدنیہ-لری چوقدر.

فيجی جزایرینک اہالیسی ملانسیانک اہالی اصیلہ-سی اولان پاپو ویا ماؤری ایله نولینسیالیلر ویا مالاییلرندن و علی الخصوص %تونغا\$ جزایری اہالیسندن مرکب اولوب، بو ایکی جنس ہم آیری آیری و ہمدہ قاریشیق و ملز حالندہ بولنیور. رنگلری قوروم رنگنہ مشابہ یعنی صاربیہ مائل سیاہ، صاچلری اوزون و قیویر جق، صقاللری کمرہ، برونلری یاصی و باصیق، آغزلری بیوک، طوداقلری قالین، یناق کمیکلری چیقندیلی و بدنلری خیلی آیری و توانادر. ذکاوتلری پک کری اولمیوب، خیلی صنعتلی آلات و ادوات و آوانی اعمال ایدرلر؛ و آروپا میسیونرلرینک کندیلرینہ اوکرتدکلری لاتین حروفیلہ لسانلرینی او قویوب یازمغہ آلیشمشلردر. کشفلرنده انسان اتی یدکلری محقق اولوب، ایوم بو عادت مستکرہ-دن بسبتون و از کچمہ-مشلردر. و اللرینہ فرصت کچدکجہ، ہمجنسارینک اتندن ضیافت ایتمکہ شتاب ایدرلر. کندیلری جسور اولمدقلری حالده، غدار و مرحمتسزدرلر. فیجیلیلر اساساً مستقل صورتدہ ادارہ اولنوب، هر قریہ-نک ارثی بر رئیس و هر بر قاچ قریہ-دن مرکب ناحیہ-نک ینہ ارثی بر مدبری و هر جزیرہ-نک فعلاً مستقل بر حاکمی واردر. آنجق بو حکمدارلرک جملہ-سی اسماً %ویتی لوو\$ جزیرہ-سنک حکمدارینی طانیلر. کوی رئیسارینک کوی اختیارلرندن مرکب مجلس مشورتلری اولدیگی کی، بر ناحیہ-دہ-کی قرا رؤسای دخی ناحیہ مدیرینک، و ناحیہ مدیرلری جزیرہ حاکمنک تحت ریاستندہ اجتماعلہ عقد مجلس ایدہ-رک، مملکتک امور و خصوصاتی تذکر ایدرلر. آوسترالیا-دہ-کی انکلزلردن بعض آدملر فیجی جزایرینہ یناشہ-مرق، بر طاقم اراضی و حتی بعض جزایرک بتون اراضیسنی مبیاعہ ایله، سائر آطہ-لرندن عملہ کتیرہ-رک، بو یرلری ایشلمکہ باشلامش، و بو خصوصی تصرفلرہ مرور زمانلہ سیاسی رنکی و یریلہ-رک، 1874 تاریخ میلادیسنده جزایر مذکورہ-نک جملہ-سنہ انکلز سنجاغی چکلمش؛ و کمرک دائرہ-لری تأسیسیلہ اہالیدن ویرکی آلمغہ باشلامشدر. جزایرک وارداتی سنہ-دن سنہ-یہ آرتہ-مرق، بر بچق ملیون فرانگی کچمشدر. آنجق اہالی اسکی رؤساسنی محافظہ ایدوب، حقیقتدہ ینہ مستقل بر صورتدہ ادارہ اولنمقدہ، و ہلہ بیوک جزایرک ایچ طرفلری ایوم بر حال مجهولیتدہ یاشامقدہ-درلر. اونبر پروتستان و بر قتولیک میسیونری اہالی بیندہ خرسٹیانلغی نشر ایتمکہ چالیشیورلر. فیجی جزایری ابتدا 1643دہ فلمنکی قیودان تاسمان طرفندن کشف اولنہ-مرق، 1774دہ انکلز قیودان قوق و بعدہ دہا بشقہ-لری طرفندن زیارت، و احواللری تحقیق و تدقیق اولنمشدر.

آمریقای شمالیبه ممالک مجتمعه-نک مساجوست حکومتنده %وورچستر\$ ایالتنده و بوستونک 70 کیلومتره شمال غربیسنده بر قصبه اولوب، 12230 اهالیسی و یوک و پاموق ایپلیک ایله کاغد، بیانو، ماکینه و سائره فابریقه-لری واردر.

2-3459-5

فیچروی

#1

اوسترالیانک ویقتوریا مهجرنده %ملبورن\$ شهری اتصالنده بر قصبه اولوب، 17000 اهالیسی، متعدد فابریقه-لری و واسع بر دوحه-سی واردر. شهر مذکورک بر محله-سی حکمنده-در.

3-3459-5

فیچروی

#1

بو اسمله اوسترالیاده ایکی نهر واردر: بری غربی اوسترالیاده اولوب، قطعۀ مذکور-نک غرب شمالی ساحلنده واقع %کینگ سوند\$ خلیجه دوکیلور. سیاحیندن بری بو نهری منصبندن 400 کیلومتره یوقاری-یه قدر تعقیب ایده-رک، $17^{\circ}42'$ عرض جنوبی ایله $123^{\circ}50'$ طول شرقی نقطه-سنده اصل اولدقن صکره، بو نهری ترکیب ایدن ایکی قولدن شرق جهتنده کینی ده 160 کیلومتره یوقاری-یه قدر تعقیب ایدوب، بونک حوضه-سنی ویقتوریا حوضه-سندن آیران تقسیم میاه خطنه اصل اولمشدر.

*- دیکری اوسترالیانک شمال شرقی جهتنده-کی %قوینسلاند\$ مهجرنده اولوب، جنوبدن کلن %داوسون\$ ایله شمالدن کلن %ماکنزیه\$ چایلرندن بالترکب، %روقهامپتون\$ قصبه-سندن بعد المرور، $23^{\circ}35'$ عرض جنوبیبه %کپل\$ قوینه دوکیلور.

4-3459-5

فید

جزیره العربک شمر خطه-سنده و مکۀ مکرمه ایله عراق آره-سنده-کی طریق حجاجک وسطنده اوله-رق خیلک 80 کیلومتره جنوب شرقیسنده و نجد حدودی قربنده اوله-رق جبل سلمه-نک اتکنده بر قصبه اولوب، بر وادینک ایچنده بولنمغله، قیولرینک صوبیله اروا اولنان باغچه-لرنده خرما، قایسی، شفتالی آغاجلریله قاؤن، قباق، مصر و سائره حاصل اولور. اهالیسنک باشلیجه مدار معیشتی حجاجه صاتمق اوزره ادخار ایندکلری ذخایر و سائره-دن عبارتدر. حجاج فضلله اشیارینی فید اهالیسنه امانت ایدوب، عودتلرنده آیرلر.

5-3459-5

فیدنه

#1

ایتالیاده سابین قوم قدیمه مخصوص بر شهر قدیم اولوب، میلاددن 425 سنه اول رومالیلر طرفندن ضبط و اسکان اولنمش؛ و میلادک 26نجی سالنده تیاتروسی بیقیلوب، انقاضی آلتنده 20000 کشی قالمش ایدی. الیوم %قاستل جوبیلئو\$ قربنده بعض ویرانه-لری موجوددر.

6-3459-5

فیدون

#1

قبل الميلاڊ 860 تاريخلرنده يونانك آرغوس شهرنده حكمدار اولوب، ترازويى و كوش مسكوكاتى ايجاد ايتمش اولديغى مرويدر.

7-3459-5

فيدياس

#1

يونان قديمك الك بيوك هيكلتراشى اولوب، قبل الميلاڊ 498 تاريخلرنده آتيقه-ده طوغمش، و 431ده وفات ايتمشدر. عقل و حكمت اله-سى و آتته شهرينك حامي-سى زعم اولنان %آتته\$ و نام ديكرله مينرو-نك اوچ هيكلنى و دها بر طاقم هيكلر اعمال ايندكن صكره، آتته-نك تزيبنااتنه نظارت ايتمه مأمور اولوب، مشهور پريقلسك معاونتيله شهر مذكورى غايت مصنع هيكلرله طوناتمش؛ و على الخصوص آتته-نك فيل ديشيله آلتوندن بر مشهور هيكلنى ياپمش؛ و بعده اليده-يه كيده-رك، مشهور اوليمپ اويونلرى محلنده مشترينك جسيم بر هيكلنى ياپمغله مشغول ايكن، آتته-نك هيكلنى ياپمق ايچون كنديسنه تسليم اولنان آلتونى سوء استعمال اولمغله اتهام اولنه-رق، بو بابده برائتنى اثبات ايتمش ايسه-ده، بو الهه كاذبه-نك سبرنده كندينك و پريقلسك رسملرينى ياپمش اولمى بر حرمتسلك عد اولنه-رق، توقيف اولنمش؛ و محاكمه-سنه شروع اولنمادن اول محبسه وفات ايتمشدر.

8-3459-5

فير

اندلسده بر قصبه اولديغى ((معجم البلدان))ده مسطوردر.

9-3459-5

فيراندو

#1

جاپونيه-نك اكسيمو جزيره-سك ساحل جنوبيسى قزبنده بر كوچك آطه و قصبه اولوب، 1609 تاريخنده فلمنكليلر طرفندن ضبط، و 1640ده جاپونيه-ليلر طرفندن استرداد اولنمشدر.

1-3460-5

فيرموس

#1

روما سردارلردن اولوب، شامك سلفكيه قصبه-سنده طوغمش؛ و 273 تاريخ ميلاديسنده مصرده ايمپراطورلغنى اعلان ايده-رك، زنوبيه-نك انتقامنى ألمغه چاليشيركن، أورليان طرفندن اخذ و گرفت و صلب اولنمشدر.

2-3460-5

فيرموس

#1

مغرب اقصى بربرلرى سردارلردن اولوب، 370 تاريخنده ايكنجى والنتيبانه قارشى عصيان ايتمش؛ و بر قاچ محاربه قزاندقن صكره، مغلوب اولوب، اتلاف نفسه مجبور اولمشدر.

3-3460-5

فيرنچه

فلورنسه شهرينك ايتاليانجه اسميدر.

4-3460-5

فيروز

ايرانده حكومت سورن اشكانيان ملوكنك اوننجيسى اولوب، هر مزرک اوغليدر. ميلادك 40نجى سنه-سى رومادن منفى اولان (لايانوس) ايله بالاتفاق، قراتى تجاوزله، انطوانك سردارى دچيديوسى كلياً مغلوب و قتل نفسه مجبور ايتمش؛ و ايكى سنه صكره (ونتيديوس) طرفندن مغلوب و محاربه-ده مقتول اولمشدر. روماليلر عنندنه (ياقوروس) اسميله معروفدر.

*- توارىخ اجنبیه-ده اشكانياندىن ديكر بر فيروز دخى مذکور اولوب، 90 تاريخ ميلاديسنده جلوس، و روما سردارلردن %تر ايان\$ه قارشى %داجيا\$ حکمداريله اتفاق ايتمش اولديغى، و علوم و صنايعى حمايه ايدوب، پايتختى اولان طيسفون شهرينى تزيين ايلمى ايدوكى مرويدر.

5-3460-5

فيروز، پاخود پيروز *-

#1

ايرانده حكومت سورن ساسانيانك اون يدنجى حکمدارى اولوب، ايكنجى يزد كردك اوغليدر. كوچك برادرى هر مزدن صكره 4575 تاريخ ميلاديسنده تخته قعودله، 31 سنه حكومت سوردكدن صكره، 488 تاريخنده بر محاربه-ده مقتول اولمشدر. زماننده يدى سنه قحط و غلا و وبا حکم سورمشدى.

6-3460-5

فيروز، ابو عبد الله *- الديلمى

صحابه-دن اولوب، عن اصل ايرانلى اولديغى حالده، يمنده ساكن اولمغله، حميرى نسبتيله معمروفدر. حبش نجاشيسنك همشيره زاده-سى اولديغى مرويدر. نزد جناب نبويه كله-رك، شرف اسلامه مشرف اولمش؛ و ارتحال رسالتپناهيدن اولجه، زادويه و قيس بن المكشوحله بالاتفاق يمنده ادعاى نبوت ايدن اسود عنسيبى قتل ايتمشدر. حضرت عثمان (رضه)ك زمان خلافتنده وفات ايتمشدر.

7-3460-5

فيروز، ملا *- بن كاوس

مشاهير شعراء فرسدن و بمباى زردشتيلردن اولوب، بر مدت ايرانده سير و سياحت ايتدكدن صكره، هندستانه عودتله، انگليز مأمورينى عنندنه قدر و اعتبارى زياده بولنمش؛ و قرال جورجك نامنه ((جارجانامه)) عنوانيله شاهنامه فر دوسى بحرند قرق بيك بيتى حاوى بر منظومه يازمشدر. 1249 تاريخنده وفات ايتمشدر.

8-3460-5

فيروز آباد

ايرانك فارس حظه-سنده و شيرازك 100 كيلومتره جنوبنده و پرستاف نهري اوزرنده اسكى بر شهر اولوب، شمديكى حالده يالكز 200 نفوسى حاوى بر قريه حالنده ايسه-ده، وقتيله بيوك و معمور اولوب، مشاهير علمادن بر چوق ذواتك و از آن جمله ((قاموس)) صاحبي مجد الدين ابو طاهر محمد بن يعقوب فيروز آبادينك وطنى بولنمشدر. بر چوق آثار عتيقيه-

سی و حتی بر بیوک آتشکده ویرانه‌سی وارد. اسم قدیمی %خوز\$ ویا %کور\$ اولوب، آل بو یهدن عضد الدوله طرفندن فیروز آباد تسمیه اولنمشدر.

9-3460-5

فیروز آباد

هندیستانک %اکره\$ ایالت و سناغنده و اکره-نک 40 کیلومتره شرقنده اوله-رق %جمنه\$ نهرینک ساحل یسارنده و دهلین اله-آباده کیدن دمیر یول خطی اوزرنده بر قصبه اولوب، 14255 اهالیسی وارد.

10-3460-5

فیروز آبادی، مجد الدین ابو طاهر محمد بن یعقوب بن محمد

مشاهیر علمای لغندن اولوب، مشهور و متداول اولان ((قاموس))ک مؤلفیدر. نسبی ابو اسحق شیرازییه و بر روایتده جناب ابو بکر صدیق (رضه)ه منتهی اولور. 729 تاریخنده دنیایه کلوب، مملکتنده تحصیل علم ایتدکن صکره، دور بلاد ایدره-ک، مشاهیر علمای عصرندن فقه و حدیث و تفسیر و سائر علمی استکمال ایتمش؛ و بو طرفه دخی کله-رک، یلدریم سلطان بایزید خان حضرتلرینک و تیمورک التفات و احسانلرینه نائل اولمش ایدی. بعده یمن جهتنه کیده-رک، زیبدده قاضی ایکن، 816 تاریخنده 87 یاشنده وفات ایدوب، شیخ اسماعیل جبریتینک تریه-سنه دفن اولنمشدر. و سعت قریحه-سی و کثرت مستحضراتی اولوب، علوم مختلفه-ده قرقی متجاوز تألیفاتی وارد. لغنده ((القاموس المحيط)) تسمیه ایتدیکی کتابک اصلی ((اللامع المعلم العجیب الجامع بین المحکم و العیاب)) عنوانیله 60 جلد اوزره اولوب، بعد ایکی جلدده اختصار ایتمش اولدیغی و حتی زیبد کتبخانه-سنده مفصلنک بر نسخه-سی بولندیغی مرویدر. بوندن بشقه بر تفسیر شریفیله بخاری شریفه و مشارقه شرحلری و سائر تألیفاتی وارد. قاموسی سلطان محمود خان ثانی دوری علماسندن عاصم افندی طرفندن ترکجه-یه ترجمه، و بعض ذوات طرفندن عربی اوله-رق شرح اولنمشدر. شرحلرینک اکملی اولان ((تاج العروس من جواهر القاموس)) اخیراً غازی احمد مختار پاشا حضرتلرینک همت و مصارفیله قاهره-ده اون بیوک جلد اوزره نشر اولنمشدر.

1-3461-5

فیروز پور

هندستانک لاهور ایالتنده و لاهورک 78 کیلومتره جنوب شرقیسنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب، 20595 اهالیسی، متین و شاپان تماشای قلعه-سی و اهمیت تجاریه-سی وارد. جوارنده-کی %فیروز شاه\$ قریه-سنده 1845 تاریخنده سیخلرله انکلیزر بیننده بیوک بر قسمندن عبارت اولوب، مساحت سطحیه-سی 7094 مربع کیلومتره و اهالیسی 549255 کشیدر. - * - دهلی ایالتنک %کورکاو\$ قضاسنده و کورکاوک 98 کیلومتره جنوبنده دخی بو اسمله بر قصبه اولوب، 8000 اهالیسی و جوارنده دمیر معدنی وارد.

2-3461-5

فیروز خسرو شاه، الملك الرحیم ابو نصر

آل بوبهک اون آلتنجی و صوک حکمداری اولوب، 440 تاریخنده پدری عماد الدین اللهک وفاتی اوزرینه، بغدادده امیر الامرا اولمش؛ و 447ده سلطان طغرل سلجوقی بغداده دخولنده، استقبالنه چیقمش ایکن، اخذ و اصفهان قریبنده طبرک قلعه-سنه حبس اولنه-رق، اوراده وفات ایتمشدر. برادرلری ملک ابو منصور و ابو علی فارسده سلجوقیلرک تحت اطاعتنده اوله-رق بر آز مدت دهها حکم سورمشلردر. - * - ((جلال الدوله)) ماده-سنه دخی مراجعت.]

3-3461-5

فیروز ساپور

انبار قصبه-سیله ملحقاتته ایرانیلرجه ویریلن اسم اولدیغی جغرافیون عرب آثارنده مذکوردر.

4-3461-5

فیروز شاه

هندده حکومت سورن غوریلردن اولوب، شمس الدین التمشک اوغلیدر. 633 تاریخده پدینه خلف اولوب، لهو و لعب و سفاهته دوشکون اولمغله، امور دولت والده-سنک النده قالمش؛ و بو ایسه اورتاقلرندن انتقام آلمق هوسنه دوشوب، اوکی اوغلرندن برینی قتل ایتمکله، رجال دولت بالاتفاق، کندیسنی اسقاط، و همشیره-سی رضیه سلطانی اقعاد ایتمشلردی.

5-3461-5

فیروز شاه

دهلی حکمدار انندن اولوب، سلیم شاهک اوغلیدر. 961 تاریخده، 12 یاشنده اولدیغی حالده، پدینه خلف اولوب، اوچ آی حکومت سوردکن صکره، داییسی مبارک خان صاحب ترجمه-یی قتل ایله، تختنی ضبط ایتمشدی.

6-3461-5

فیروز شاه

دهلی حکمدار اخیری بهادر شاه ثانینک اولادندن اولوب، 1857 تاریخ میلادیسنده انکلیز حکومتنه قارشى ظهور ایدن قیامده ذی مدخل بولنمش؛ و بعده انکلیز حکومتی طرفندن تخصیصاته نائل اولمش ایدی.

7-3461-5

فیروز شاه

هندستانده بیوک بر جدولر، که کنک ایرماغنه تابع جمنه نهر کبیرینک صاغ کنارندن 20' 30° عرض شمالی ایله 18° 75' طول شرقیده ایریلوب، سرهند خطه-سی داخلنده غرب جنوبیه طوغری 240 کیلومتره-لك مسافه-ده حصاره قدر واصل اولور، و بونک اوته-سندده قوملرده غائب اولور. مجراسنک اورته-سندده بو جدولن شرق جنوبیه طوغری 140 کیلومتره اوزون بر شعبه ایریلوب، دهلی قربنده پنه جمنه نهرینه واصل اولور. کچدیکی یرلری اروا و احیا ایدن بو بیوک جدول آتی الترجمه فیروز شاه تغلقک انشا کرده-سی اولوب، آنجق مرور زمانله مجراسی قومله طولمش اولدیغندن، انکلیزلر تطهیر ایتمشلردر.

1-3462-5

فیروز شاه بهمنی

هندستانک دکن خطه-سندده حکومت سورن بهمنی سلاله-سی ملوکندن اولوب، سلطان داود شاهک اوغلیدر. 800 تاریخده سلطان شمس الدینی اسقاطله تخته قعود ایدوب، برادری احمد خانی خانان عنوانیله امیر الامرا ایتمش؛ و بهمنی دولتتک فروشکوهنی اوج بالایه ایصال ایده-رک، 25 سنه حکومت سوردکن صکره، مشار الیه برادرینی خلف براقه-رق، 825ده وفات ایتمشدر.

2-3462-5

فیروز شاه پوربی، ملک عادل

بنکاله-ده حکم سورن پوربی ملوکندن اولوب، عن اصل حیثی کوله-لردن ایکن، 896 تاریخده حکومته نائل اولمش؛ و الیوم لکهنو دینلن غور شهرینی اعمار و تزیین ایتمشدن. یالکز اوچ سنه حکومت سوروب، خلف براقه-رق، 899ده وفات ایتمشدن.

3-3462-5
فیروز شاه تغلق

دهلیده حکم سورن تغلق سلاله-سندن بر حکمدار اولوب، سلطان غیاث الدین تغلق برادری سپهسالار رجبک اوغلیدر. عم زاده-سی سلطان محمد تغلق وفاتی اوزرینه، 752 تاریخده دهلی تختته کچوب، کمال عدالت و درایتله اداره مملکتله، بر چوق جدولر و قلعه-لر و سائر اسباب عمران وجوده کتیرمش؛ و 786 تاریخده اوغلی ناصر الدین محمدتختی ترکله، اختیار فراغت ایتمش ایسه-ده، مومی الیه سفاهته دوشکون اولدیغندن، متعاقباً اداره اموری ینه کندی الینه ألمغه مجبور اولمش؛ و 790 تاریخده 80 یاشنده وفات ایتمشدن. ایکی تورونی بربرینی متعاقب تخته قعود ایتمش لر-سه-ده، ایکیسده اسقاط اولنه-رق، ینه او سنه حکومتی مومی الیه ناصر الدین محمد ضبط ایتمشدی. فیروز شاهک اقتدار ادیبسی دخی اولوب، ((فتوحات فیروز شاهی)) عنوانیله بر تألیفی واردر.

4-3462-5
فیروز شاه خلجی، جلال الدین *- بن قائم خان

دهلی حکمدارلردن اولوب، 688 تاریخده، سلطان معز الدین کیقبادک قتلی اوزرینه، تخته قعودله، 8 سنه حکومت سوردکن صکره، یکنی و دامادی بولنان اله آباد والیسی علاء الدین اعلان عصیانله تختی ضبط، و کندیسنی بر قلعه-یه حبس ایتمشدی. فیروز شاه خلجیان سلاله-سنگ مؤسس اولوب، ایکنجیسی مرقوم علاء الدین، اوچنجیسی شهاب الدین عمر، درنجی و اخیری مبارک خاندن. بو سلاله ترک جنسیتنه منسوب ایدی. بولردن صکره نوبت حکومت تغلق شاهان سلاله-سنه کچمشدی.

5-3462-5
فیروز قباد

در بند قربنده اسکی بر قصبه اولوب، ساسانیانندن نوشروانک پدری قبادک بنا کرده-سی ایدی.

6-3462-5
فیروز کوه

هرات ایله غزنه آره-سند غورستان جبالنده متین و مستحکم بر قلعه و طبرستانده دنباوند قربنده دیگر بر استحکام ایدی.

7-3462-5
فیریاب

خراسانده بر بلده اولوب، بعض مشاهیر علمانک مسقط رأسی بولنمش اولدیغی ((معجم البلدان))ده مسطوردر.

8-3462-5
فیراق
#1

فرانسه-نك %لوت\$ ایالتنده و قاهورك 50 كيلومتره شمال شرقیسنده قضا مركزی بر قصبه اولوب، 7333 اهالیسی، مکتب اعدادیسی، زراعت جمعیتی و بز دستکاهلری وارد.

9-3462-5
فیشابور

موصل ملحقاتندن جزیره ابن عمر یعنی %جزره\$ قرینده بر کوچک قصبه اولدیغنی یاقوت حموی بیان ایدیور.

10-3462-5
فیشت

یاخود فیخت #1 آلمانیه مشاهیر حکماسندن اولوب، 1762ده رامنوده طوغمش، و 1814ده برلینده وفات ایتمشدر. قانت ایله کسب مناسبت ایتمشدی. ابتدا %ینا\$ دار الفنوننده فلسفه معلمی اولوب، بعده دینسزلکه اتهام اولنه-رق، شهر مذکوری ترکه، برلینه چکیله-رك، اورا دار الفنوننده معلم اولمشیدی. فرانسزلرک آلمانیه-بی استیلارنده، خلقک عروق حمییتی تهییج ایده-جک بلیغ نطقلر ایراد ایده-رك، وطننه خدمت ایتمشدی. قانتک اصول فلسفه-سنی اکمال ایچون، کندینه مخصوص بر اوصول اتخاذ ایدوب، تدریجاً پانتنیسم دینلن اصول تصوفه صاپمشیدی. کلیات آثاری سکز اون جلد اوزره جمع و نشر اولنشدر.

1-3463-5
فیشر ریور
#1

یعنی ((بالیق چاپی)) بو اسمله اوچ نهر وارد:
برنجیسی آفریقای جنوبیده $23^{\circ} 12'$ عرض جنوبیده واقع %کیقوآپ\$ طاغندن نبعانله، ابتدا جنوب غربییه و بعده غربه طوغری آقه-رق، $26^{\circ} 40'$ عرض جنوبیده بحر محیط آطلاسینک %انغره پکنه\$ قوینه دوکیلور.
*- ایکنجیسی امید برونی مهجرنده اولوب، بر خیلی وقت مهجر مذکورک کافرستان جهتندن حدودینی تشکیل ایتمشدر. %اشتووبرکه\$ سلسله-سنک شرقی شعبه-سی اولان %ایزربرخ\$ طاغندن نبعانله، 350 کیلومتره-لک جریانندن صکره، $33^{\circ} 30'$ عرض جنوبی ایله $24^{\circ} 39' 50''$ طول شرقیده بحر محیط هندیه دوکیلور. تابعلری چوقدر.
*- اوچنجیسی آفریقای جنوبینک غربی جهنده %ناماقا\$ مملکتنده اولوب، برلیلر طرفندن %اوب\$ تسمیه اولنور.
 $22^{\circ} 42'$ عرض جنوبی ایله $14^{\circ} 56'$ طول شرقیده %اواس\$ طاغندن نبعانله، جنوبه طوغری 653 کیلومتره-لک جریانندن صکره %اورانژ\$ ایرماغنه دوکیلور.

2-3463-5
فیشه

مصرک غربیه نواحیسنندن بر کوچک قصبه اولدیغنی ((معجم البلدان))ده مسطوردر.

3-3463-5
فیض

بصره-ده شط العربک قوللرندن بر نهردر. *- بصره-نک بو نهره قریب اولان بر محله-سنه-ده بو اسم ویریلیدی.

4-3463-5
فیض

%الفيض\$ جزايرك قسطنطينه ايلتنده و بسكره-نك 80 كيلومتره جنوبنده اوله-رق صحراى كيبرده قورومش كولدن مبدل بر ير اولوب، ياغورلر زماننده وادى العربدن اينن سيللر طرفندن باصيلير. طوپراغى پك منبت اولوب، ارواسى تقديرنده چوق محصولات وپرديكندن، و اهاليسى سبق ايدن قياملرى اوزرينه فرانسز حكومتى طرفندن اورادن نفى ايدلمش اولديغندن، فرانسز حكومتى اوراسنى اعمار ايچون بر شركت عقدينه چاليشمقده-در.

5-3463-5
فيض، ملا محسن

ايران مشاهير شعرا و علماسندن اولوب، كاشانليدر. تفسير و حديث و تصوف و سائر علوم عقليه و نقليه-ده يد طولى صاحبي اولمغله، حكمتله تصوفى و عقلياتله نقلياتى مزج ايده-رك، بر خيلى تاليفات ميدانه قويمشدر. ((أصفى)) و ((صافى)) عنوانلريله ايكى تفسير شريفيله حديثه متعلق ((مفاتيح)) و ((واقى)) عنوانلريله ايكى اثرى و اخلاقه دائر ((الحجة البيضاء)) عنوانيله بر كتابى و سائر آثارى واردر. ملوك صفويه-دن شاه عباس ثانى زماننده ياشايوب، بونك اعزاز و التفاتنه مظهر اولمشيدى. شو بيت جمله اشعارندندر:

@@@
ازان ز صحبت ياران كشيده دامانم
كه صحبت دكرى ميكشد كر بيانم
\$

*- هندستان شعراسندن فارسى و اردو لسانلرنده اشعار سويلمش بر قاچ كشينك دخى مخلصيدر. بونلردن برى 1263 تاريخده ((روضه الفيض)) عنوانيله بر منظومه يازمشدر.

6-3463-5
فيض آباد

هندستانك اود خطه-سنده و لكهنونك 142 كيلومتره شرقنده اوله-رق كنك ايرماغنه تابع %كوكره\$ نهري اوزرنده ايالت مركزى بر شهر اولوب، 37805 اهاليسى، بر قاچ سرايى، بيوك پازارى و جوارنده %اوديه\$ شهر قديمك خرابه-لرى واردر.*- ايلتتك مساحه سطحه-سى 19868 مربع كيلومتره و اهاليسى 3379992 كشيدير.

7-3463-5
فيض آباد

آسيابى وسطيده اليوم افغانستانه ملحق اولان بدخشان خطه-سنگ مركزى بر قصبه اولوب، بيوك پازارى، قلعه-سى و 500 قدر خانه-سى واردر. قرن سابق اوانلنده قوندوز خانى طرفندن تخريب اولنمشديسه-ده، يكيدين اعمار اولنمشدر. 2' 37° عرض شمالى ايله 16' 68° طول شرقيه واقعدر.

1-3464-5
فيض آباد

چينه تابع تركستان شرقيه كاشغره تابع و كاشغرك 85 كيلومتره شرقنده و 25' 20' 39° عرض شمالى ايله 55' 25' 74° طول شرقيه واقع بر قصبه اولوب، 3000 قدر اهاليسى واردر.

2-3464-5
فيض الله افندى، جامع الرياستين شهيد السيد *-

سلطان سلیمان خان ثانی و احمد خان ثانی دور لرنده ایکی دفعه مسند مشیخت اسلامیہ-یہ کچمش علماء عثمانیہ-دن اولوب، ارضروملی و مشهور شمس الدین تبریزی حضرتلرینک نسلندندر. مملکتنده تحصیل علم ایتدکن صکره، درسعدته کله-رک، 1074 تاریخلرنده خواجه وانی افندیبه داماد اولمشیدی. 1078ده ایفای حج شریف ایچون جانب حجازه عزیزمتله، عودتنده موکب همایون یکیشهرده بولنمغله، اورایه اوغرایه-رق، قانن پدري طرفندن حضور حضرت پادشاهیبه چیقارلمش، و 1080ده شهزاده سلطان مصطفی خان ثانینک خواجه-سی و 1081ده مدرس اولمش؛ و 1089ده شهزاده سلطان احمدک تعلیمنه مأمور اولوب، 1097ده روم ایلی قاضیعسکری و بر سنه صکره نقیب الاشراف اولدقن صکره، 1099ده سلطان سلیمان خان ثانینک جلوسنی متعاقب مسند مشیخت اسلامیہ-یہ نصب اولنه-رق، 18 کون صکره، زوربالرله مناسبتی اولمق تهمتیه عزل، و ارضرومه نفی اولنمشدی. سلطان مصطفی خان ثانینک جلوسنی متعاقب، معلمک حفته بناءً، درسعدته جلیله، 1106 تاریخنده ادرنه-ده، ثانیاً شیخ الاسلام اولوب، سکز بچق سنه-یه قریب مدت امور فتوایی اداره ایتدکن صکره، اولاد و اقرباسنی آز مدت ظرفنده پک بیوک رتبه و منصبلره ایصال ایده-رک، مستحقینک حقتی ابطال ایتمش؛ و حتی بیوک اوغلنه، کنديسندن صکره قائم مقامی اولمق اورزه، مثلی نامسبوق بر صورتله مشیخت اسلامیہ پایه-سنی ویردیرمش اولمغله، طائفه علمایی و عمومی دلکیر ایتمش اولدیغندن، 1115 تاریخنده ظهور ایدن فتنه-ده ارباب فساد کنديسیله اولادینک کنديلرینه تسلیم اولنملرینه اصرار ایتدکلرندن، ناچار آرزولرینه موافقت اولنه-رق، درت اوغلیله برابر، صفت علمیه-لری بعد الرفع، ید اشقیایه تسلیم اولنمغله، ادرنه-ده شهید اولمشدر. عالم بر ذات اولوب، فتاویسی، ((نصيحة الملوك)) عنوانیله بر کتابی، تفسیر بیضاوییه حاشیه-لری، شرح عقایدہ تعلیقاتلری و سائر تألیفاتی وارد. خیرات و مبرات دخی چوق اولوب، ارضرومده بر جامع و مدرسه و دار القراء، شامده بر دار الحدیث، مدینه منوره-ده بر مدرسه، استانبولده دخی بر مدرسه و کتبخانه و مکتب یاپدیرمشدر. حسن خطیله دخی مشهوردر.

3-3464-5

فیض الله افندی، ابو سعید زاده -*.

دور سلطان احمد خان ثانیبه ایکی دفعه مسند مشیخت اسلامیہ-یہ کچمش علمادن اولوب، شیخ الاسلام ابو سعید افندیکن اوغلیدر. 1040 تاریخنده دنیایه کلوب، اون بش یاشنده ایکن مهرماه سلطان مدرسه-سی مدرس اولمش، و یکرمی بش یاشنده استانبول پایه-سنی احراز ایله، متعاقباً روم ایلی پایه-سیله غلطه و 1065ده استانبول قاضیلغنه نصب اولمش؛ و ینه او سنه عزل اولنه-رق، اون اوچ سنه معزول قالدقن صکره، 1077ده آناتولی و 1097ده روم ایلی قاضیعسکری و 1101 تاریخنده شیخ الاسلام اولمشدر. بر سنه ایله طقوز آی و سکز کون مسند فتواده قالدقن صکره، تهور طبعی حسبیله، حضور همایونده صدر اعظم آرابه-جی علی پاشایی تکذیب ایله ناسزا بعض سوزلر سویلدیکندن، 1103ده عزل اولنه-رق، بوزجه آطه-یه نفینه فرمان پادشاهی صادر اولمشیکن، خلفی چتالجه-لی علی افندیکن شفاعتیه فندقلیده-کی یالیسنده اقامتنه مساعده بیورلمش؛ و سنه مذکور-ده، علی افندیکن وفاتی اوزرینه، ثانیاً شیخ الاسلام اولوب، ایکی سنه ایله ایکی بچق آیه قریب مدت امور فتوایی اداره ایتدکن صکره، بو دفعه دخی صدر اعظم سورمه-لی علی پاشا ایله کچینه-مدیکندن، 1105ده عزل و ساقزه نفی اولنمش؛ و ساقز حادثه-سنده قایقله چشمه-یه کچمش؛ و منفاسی مصره تحویل اولنمش ایدی. بر مدت صکره عفو و اطلاق اولنه-رق، فندقلیده اقامت ایتمکده ایکن، 1110 سنه-سنده وفات ایتمشدر. اکثر علوم و فنونه و حتی علم هیئت و نجومه دخی آشنا و شعر و انشایه مقتدر ایدی.

4-3464-5

فیض الله افندی، داماد زاده -*.

[[داماد زاده]] ماده-سنه مراجعت.]

1-3465-5

فیض الله انجو، میر -*.

سکرنجی قرن هجری مشاهیر علما و شعراسندن اولوب، هندستانک دکن خطه-سنده قرن مذکور اوخرنده حکومت سورن سلطان محمود بهمنی دولتنده قاضی ایدی.

5-3465-2

فیض پور

هندستانک بمبای اداره-سنه تابع %دکن\$ ایالتنده کندش قضااسنه تابع و $11^{\circ} 21$ عرض شمالیده واقع بر قصبه اولوب، 8365 اهالیسی وارد.

5-3465-3

فیضی

اونجی قرن هجری عثمانلی شعرا سندن اوچ ذاتک مخلصیدر:
برنجیسی (حسین -*) صاحب تذکره قتالی زاده حسن چلبینک کوچک برادری اولوب، طریق قضایه سالک ایدی. شو بیت اونکدر:

@@@

اسرار لیک جانده نیجه دل ایده پنهان
شمشیر نفاقیلده عدو چالمه-ده حیران

\$

-* ایکنجیسی ارباب زعامتدن اولوب، ویانه-نک محاصره-سی سفرنده کندی کوله-لری اننده شهید اولمشدر. شو بیت اونکدر:

@@@

قبرم اوستنده سمندندن اینوب اول مه دیدی
ظلم ایله اولمشدی نور ایندی او مسکین اوستنه

\$

-* اوچنجیسی (عبد الله -*) طورسون زاده بقایینک اوغلی اولوب، طریق تدریسه سالک ایدی. شو بیت اونکدر:

@@@

کچنجه رهگذرندن او شاه خو بانم
دریچه لبمه کلدی سیر ایچون جانم

\$

5-3465-4

فیضی

هندستان مشاهیر شعرا سندن یکی ذاتک مخلصیدر:
برنجیسی (شیخ فیضی) بر روایتده دکنلی و بر روایتده آکره-لی اولوب، مشهور اکبر شاهک منظوری بولنمش، و ملک الشعرا عنوانه نائل اولمش ایدی. پدری شیخ مبارک و برادری شیخ ابو الفضل دخی مشاهیردن ایدی. 954 تاریخنده دنیایه کلمش؛ و ضیق صدره مبتلا اولوب، 1004 تاریخنده آکره-ده وفات ایتمشدر. سانسگری لساننه آشنا اولوب، مسلمانلردن اک اول هندولرک فلسفه و ادبیاتنه واقف اولان بو ذاتدر. تاریخ و ادبیات و سائر علومده و فلسفه و طبده دخی ید طولی صاحبی ایدی. لسان فارسیده بر چوق اشعاری و منظومه-لری، بعضی تألیفات منثور-سی و سانسگری لسانندن ترجمه-لری وارد. ((سوامع الالهام)) عنوانیله بر تفسیر شریفی، ((موارد الکلام)) عنوانیله بر تألیفی، ((مهابراته)دن مترجم ((نال دامان)) عنوانلی بر منظومه-سی، ینه سانسگری لسانندن مترجم ((بیجا کنیتا)) و ((لیلا واتی)) عنوانلیله ایکی رساله-سی و خمسۀ نظامیه تقلیداً: ((مرکز ادوار))، ((سلیمان و بلقیس))، ((هفت کشور))، ((اکبرنامه)) و مذکور ((نال دامان)) عنوانلیله بش مثنویسی، بر مجموعه منشاتی، مرتب دیوانی و سائر آثاری وارد. کلیات آثاری 101 کتابه بالغ اولدیغی مرویدر. اواخر عمرنده (فیاض) دخی تخلص ایدردی. سانسگری لساننه و قوفی و فلسفه و طبه توغلی بین الجهلا بطلان عقیده ایله اشتهار ینه سبب اولمشدی. شو بیت جمله اشعارنددر:

@@@

تو ای کبوتر بام حرم چه میدانی
چکیدن دل مرغان رشته بر پایا

\$

*- اوچنجىسى ترتىلى اولوب، اكبر شاه زماننده هندستانه رحلتله، هندك هر طرفنى كزمش، و شاه مشار اليهك التفاتنه مظهر اولمش، و شيخ فيضى فياض ايله كوريشمش ايدى. حسن خطى دخى وار ايدى. شو بيت اونكر:

@@@

شرح جفاى دوست نه بهر شكاييت است
مقصود ذكر دوست دكر ها حكاييت است
\$

5-3465-5

فيغاليه

#1

يونانك آرقاديه خطه-سنده قديمى بر شهر خرابه-سى اولوب، شمسدن كنايه اولان آپولونك عبادتنه مخصوص بر معبدينك خرابه-لرى موجود ايسه-ده، اك كوزل آتارى لوندره موزه-سنه نقل اولنمشدر.

6-3465-5

فيق، ياخود افيق

شامده دمشق ايله طبريه آره-سنده و طبريه كولنك ساحل شرقيسندن 23 كيلومتره-لك مسافه-ده بر قصبه اولوب، كليسادن ميدل و پك قديم ستونلرى حاوى بر جامع شريفى واردر.
*- جوارنده بولنوب، اردن يعنى شريعه واديسنه كيرمك ايچون كچيلن بوغازه-ده (عقبه فيق) ديرلر.

1-3466-5

فيكيرا

#1

پورتكيز مشاهير بحريونندن اولوب، 1510 تاريخنده دولت مشار اليها نامنه سوماتره جزيره-سنى ضبط ايتمشدى.

2-3466-5

فيكيراس

#1

اسپانيانك بارسلونه ايلاننده و جيونه-نك 37 كيلومتره شمال شرقيسنده بر قصبه اولوب، 8400 اهاليسى، مستحكم قلعه-سى، قيشله-لرى، باروتخانه-سى و سائر مؤسسات عسكريه-سى واردر.

3-3466-5

فيل

خوارزم خطه-سنگ مركزى بر شهر اولوب، بعده (منصوره) و نهايت ((كركنج)) تسميه اولنمشدى.

4-3466-5

فيلات

آرناؤدلك چاملق خطه-سنده و يانيه ولايت و سنجاغنده اوله-مرق يانيه-نك 45 كيلومتره غربنده و قورفه جزيره-سى قارشيسنده اسكله-سى بولنان صياده-نك 15 كيلومتره شرق شماليسنده واقع قضا مركزى بر قصبه اولوب، همان جمله-سى

مسلم اولمق اوزره، 5000 اھالیسی و رشديه مکتبی وارد. *- فيلات قضاى جنوباً پروزه، شمالاً ارکرى سنجاقلىله، شرقاً نفس يانيه قضاىسىله، غرباً دخى ساحل بحرله محاط و محدود اولوب، فيلات قصبه-سىله 68 قريه-دن مرکب و 24179 اھالى ايله مسكوندر. اراضيسى عارضه-لى ايسه-ده، زيتون و بادم آغاجلىله و سائر اشجارله مستور كوزل تپه-لرى و منبت وادىلىرى وارد. هواسى پك ملايم اولوب، قيشلامق ايچون يوكسك يرلردن اورالره خيلى قيون اينر. آنجق امر زراعت پك مهمل اولوب، طوپراق و هوانك استعدادى نسبتنده استفاده اولنه-ميور. حتى زيتون آغاجلىرىنىك چوغى بيانى حالنده اولوب، آشيلرينه همت ايدن يوقدر. اھالى قضا اكثرىت اوزره مسلم و جمله-سى آرنأود اولوب، و فرت ذكاوت و شجاعته مشهور ايسه-لرده، زراعت و حيوانات ايشلرينه آرزو و مهارتلىرى يوقدر.

5-3466-5

فيلاذلف

#1

يعنى ((محب الاخ)). [((آتال)) و ((بظلميوس)) ماده-لرينك ايكنجى فقره-لرينه مراجعت.]

6-3466-5

فيلاذلفيا

#1

امريقاي شماليه ممالك مجتمعه-نك پانسيلوانيه حكومتنده، واشينغتونك 200 كيلومتره شمال شرقيسند، نويورقك 130 كيلومتره جنوب غربيسند، شو يلكيل ايله دلوار نهرلرينك ملتقاسندن 8 و بو نهرك بحر محيط اطلسيه-كى منصبدن 160 كيلومتره يوقاريده اوله-رق "53' 56' 39° عرض شمالى ايله "17' 29' 77° طول غربيه بر بيوك شهر اولوب، 1100000 اھالىسى، دار الفونى، فنون طبيعيه-يه و صنايع نفيسه-يه مخصوص آبرى آبرى آقادميالرى، واسع كتبخانه عموميسى و ديكر متعدد دار الكتبي، متعدد موزه-لرى، بيوك دوائر رسميه ابنه-سى، مصنع كليسا و تياترولرى، پك چوق مؤسسات علميه و خيريه-سى، معادن، منسوجات، ماكينه، شكر، موم و سائره فابريقه-لرى و پك ايشلك تجارتي وارد. فيلاذلفيا ذكر اولنان ايكي نهرك آره-سند و قسماً شو يلكيلك اوبرياقه-سند يايغين بر صورتده دلوار نهرى بويجه 35 كيلومتره-لك محلده ممتد اولور، و شرقدن غربه اكي 18 كيلومتره-دن آشاغى دكلدر. ايكي نهر آره-سند اون بش يكرمى متره وسعتنده 10 سوقاق اوزانوب، اوبر استقامتده-ده 25 سوقاق اوزانه-رق، شهره بر سطرئج شكلنى ويريور. شهرك اورته-سندن برى عرضاً و برى طولاً ايكي واسع جاده اوزانوب، شهرى 4 بيوك محله-يه تقسيم ايديور. خانه-لرى عموميت اوزره ايكي قاتلى اولوب، بعضلرينك كوزل دمير پارمققلرله محاط كوچك باغچه-لرى وارد. يالكز ابنيه رسميه و عموميه بيوك و يوكسك اولوب، عادى اولردن فرق اولنورلر. فيلاذلفيا كثر نفوس و اهميت تجارتيه و سائره-جه، نويورق و شيفاغون صكره اوله-رق، ممالك مجتمعه-نك اوچنجى شهرى اولديغى حالده، ايچنده بر سكوت و سكونت حكمفرما اولوب، نويورقه-كى ازدحام كورلميور؛ و هر عائله-نك كندينه مخصوص خانه-سى اولوب، اجناس مختلفه-دن بر چوق اھالى ايله مسكون هوتللىرى و كراخانه-لرى يوقدر. فيلاذلفيا اون ينجى قرن ميلادى اوخرنده (پن) طرفندن صلحاً و نقداً يرليردن مبايعه اولنان اراضيه تاسيس اولنوب، 1700 تاريخنده عادتاً قصبه حالنه كچمش؛ و ممالك مجتمعه انكتره-نك تحت ادار-سند بولندقجه، او جهتك اك بيوك معموره-سى و مهجرك مركزى بولنمشيدى. اك اول ممالك مجتمعه-نك استقلالى بو شهرده اعلان اولنمش، و برنجى دفعه مجلس عمومى اوراده اجتماع ايتمش ايدى. اون سكرنجى عصرك نهايته-دك بتون ممالك مجتمعه و پانسيلوانيه حكومتك مركزى بولنوب، 1800ده ممالك مجتمعه مركزيتى واشينغوتونه و پانسيلوانيه مركزيتى-ده هاريسبورغه نقل اولنمغله، مركزى يندن محروم بولنان و او وقت آنجق 21767 اھالىسى بولنان فيلاذلفيا بر آز مدت تندن ايتمش ايسه-ده، بعده كوندن كونه اھالىسى و تجارتي و صنايعى آرتوب، موقعى دخى مساعد اولمغله، شمديكى درجه-يى بولمش، و كيتدكجه توسع ايتمكده-در. هواسى قيشين پك صوئوق و يازين پك صيچاق اولوب، مع هذا صاغلاندر.

1-3467-5

فيلاذلفيا

#1

اناطولىده آيدين ولايتنده كائن آلا شهر قصبه-سنگ اسم قديميدر. [((آلا شهر)) ماده-سند مراجعت.]

2-3467-5

فيلا دلفيا

#1

ايتاليانك قلابره اولتريوره ايتلتده و نيقاسترونك 19 كيلومتره جنوبنده بر قصبه اولوب، 3200 اهاليسي واردر.

3-3467-5

فيلاق

#1

انكتره-نك %قورنوال\$ ايتلتده و بودمينك 75 كيلومتره جنوب غربيسنده اوله-رق بحر محيط اطلاسي ساحلنده- كي %سنت ايوس قويي ايچنده بر قصبه و اسكله اولوب، 4225 اهاليسي و جوارنده باقير معدني واردر.

4-3467-5

فيلان

شروانده باب الابواب قربنده بر قصبه و ناحيه اولديغي، و اهاليسنك دين عيسوي ايله متدين مستقل بر قوم تشكيل ايدوب، رئيسلرينه ((فيلان شاه)) دينلديكي ((معجم البلدان)) ده مذکوردر.

5-3467-5

فيلتروس

#1

بر غمه حكومت قديمه-سنگ مؤسسي اولوب، كنديسي پافلاغونيه-لي بر طواشي اولديغي حالده، ليسيماق طرفندن بر غمه و اليلكنه نصب اولنمغله، قبل الميلاذ 283 تاريخنده اورانك حكومتنى يد استقلالنه آله-رق، يكرمي سنه حكومت سورمش؛ و آنجق كنديسي حكمدار نامنى الميوب، يكنى و خلفى (اومن) بو عنوانى آلمشدر.

6-3467-5

فيلدينغ

#1

انكتره مشاهير حكايه نويسانندن اولوب، 1707 ده %شارپهام پارق\$ ده طوغمش، و 1754 ده وفات ايتمشدر. بر چوق حكايه و تياترو كتابلري بر اقمشدر.

7-3467-5

فيلفوس

فيليبوس اسم يونانيسنك معربى اولان (فيلفوس) دن غلط اولوب، شاهنامه-ده و سائر كتب شرقيه-ده اسكندر ذو القرنينك پدرينه ويريلن اسمدر [(فيليب)] ماده-سنه مراجعت.]

8-3467-5

فيلمون

#1

یونان قدیم مضحکه نویس شعرا سندن اولوب، میلاددن 320 سنه اول کیلیکیانک %سولس\$ قصبه-سندده طوغمش؛ و 97 یاشنده ایکن، چوق کولمه-دن قاتلوب وفات ایتمشدر. سکسان قدر مضحکه یازمش ایسه-ده، یالکز بعض فقره-لری بولنه-بیلمشدر.

9-3467-5

فی لوآن تو

#1

چینگ شرق جنوبی ساحلنده و %فوکان\$ ایالتنک قسم شمالیسنده اوله-رق، چین دکیزنده بر قویدر، که بوی 120 و اکی 40 کیلومتره قدر اولوب، هر روزکاردن مصون، درین و طبیعی مستحکم طاغلق برونلر و آطه-لرله محفوظ بولنمغله، دنیا نک اک برنجی ایمان عسکریسی اولوب، جسیم دونمالرک محافظه-سنه یارایه-بیلمک استعدادینی حائزدر.

10-3467-5

فیلوپیمون

#1

یونان قدیمک اک مشهور سردارلردن اولوب، میلاد عیساندن 252 سنه اول آرقادیانک %مغالو پولیس\$ قصبه-سندده طوغمش؛ و آخائیا اتفاقی عسکرنده خدمت ایدوب، بو اتفاقه قارشى بولنان اتولیه-لیلره و بعده اسپارته-لیلره مسینه-لیلره قارشى بر چوق محاربه-لر ایده-رک، اسپارته حکمداری (ماخنیداس) ى کندی الیه قتل، و خلفی (نابیس) ى اتفاقه کیرمکه اجبار ایتمش ایدی. بعده مسینه-لیلرک آرقادیایه تجاوزلرینه قارشى عسکر سوق ایدوب، دشمنک کثرتندن طولای، مغلوب اوله-رق اسپر دوشمکه، مسینه-لیلرک قاندى %دینوقرات\$ طرفندن قبل المیلاد 183 تاریخنده تسمیم اولنمشدر. یونان قدیمک اک صوک یتیشدیردیکی آدم عد اولنوب، بونک وفاتیله یونان قدیمک دور مدنیتی منقرض اولمشدر.

11-3467-5

فیلاتاس

#1

پدری (پارمنیون) ایله برابر اسکندرک منظوری اولوب، رقیبلی حسدلردن کندیبسنى حکمدار مشار الیه سوء قصد نیتنده بولنمغله اتهام ایتملریله، تحت استنطاقه آلدنقه، دشمنلرینک دیدکلرینی تصدیق ایتمکه، ناحق یره اعدامنه حکم اولنه-رق، رجم اولنمشدر.

1-3468-5

فیلودم

#1

یونان قدیم حکماسندن اولوب، اپیقورک مذهبینه تابع ایدی. میلاد عیساندن اول کی قرنده سوریه-ده طوغوب، رومایه انتقال ایله، تدریس و تالیفله اوغراشمشدر. منطق و اخلاق و سائره-یه دائر یازوب، آثارینک یالکز بعض فقره-لری بولنمشدر.

2-3468-5

فیلورینه

[[فلورینه]] ماده-سنه مراجعت بیوریله.

3-3468-5

فیلولسترات

#1

یونان قدیم منطفیون و مورخلرنندن اولوب، بر روایتده لمنی آطه-سنده و بر روایتده آتته-ده طوغمش؛ و اوچنجی قرن میلادیده روماده تدریسله مشغول بولنمشدر. منطفه و تراجم احوال و سائره-یه دائر بر قاچ اثری واردر.

4-3468-5

فیلقیتیت

#1

اساطیر یونانیه-ده تسالیه اقوامندن برینک حکمدارینک اوغلی اولوب، قهرمان مشهور (هرکل)ک رفیقی ایدی. کویا هر کول وفاتنده بر مشهور اژدهانک قانیله تسمیم ایدلمش اولان اوقلرینی بوکا تسلیم ایدوب، بر یره کومه-سنی و کیمسه-یه کوسترمه-سنی تنبیه ایتمشدی. بعده یونانیلر تروآ محاربه-سنه کیندکلرنده، بو اوقلری اله کچیرمدکجه، غالب اوله-میه-جقلرینی کاهن بیان ایتمکله، فیلقیتیتی صیقیشدیردقلرنده، بو دخی ناچار قالبوب، اوقلری صاقلامش اولدیغی یره آیاغیله اوره-رق کوسترمش؛ و اوقلری بالاستصحاب تروآیه عزیمت ایتمش ایسه-ده، بونلرک بری آیاغنگ اوزرینه دوشمکله، بر یاره آچلمش؛ و بو یاره او درجه-ده تعفن ایتمش، که آرقداشلری رایحه کریهه-سنه طیانه-میه-رق، کندیسنی لمنی جزیره-سنه چیقارمغه مجبور اولمشلر. اون سنه صکره یونانیلر، تروآ محاربه-سنه ختام ویره-بیللمک ایچون، هر کولک اوقلرینه احتیاج کوروب، اولیس ایله نئوتولموسی لمنیه اعزام ایده-رک، فیلقیتیتی آرامغه مجبور اولمش؛ و (ماخاؤن) ایله (پودالیر) کندیسنگ یاره-سنی ایی ایده-رک، برلکده تروآیه کوتورمشلر. تروآدن عودتنده کویا فلابره-یه کچوب، %پتیلیه\$ ایله %توریوم\$ شهرلرینی تأسیس ایتمش.

5-3468-5

فیلقسن

#1

یونان قدیم شعراسندن اولوب، قبل المیلاد دردنجی قرنده سیچلیه-نک سیراقوسه شهرنده یاشامشدر. اورانک حکمدار ظالمی مشهور نیسک (دیونیسوسک) سویلدیکی اشعارک ماهیتی حقنده فکرینی آچیقندن بیان ایتدیکندن طولایی، حبس اولنمش؛ و بر مدت صکره، ظالم مرقومک دیگر بر منظومه-سی حقنده بیان فکر ایتمک اوزره، سییلی تخلیه اولنه-رق، مذکور منظومه-یی کورنجه: ((بنی محبسه کوتورسونلر)) دیمش، و دنیسک بو نکته-دن خوشلانوب، کندیسنی عفو ایتمش اولدیغی مشهوردر.

6-3468-5

فیلقسن، یاخود قسنیاس

#1

یعقوبیون مذهبه تابع سریانی مؤقلرنندن اولوب، اهوازده دنیایه کلمش؛ و 485 تاریخ میلادیسنده سوریه-نک %یراپولیس\$ شهری پسیپوسی اولوب، خالکیدونه مجلس روحانیسی مقررانتک علیهده بولندیغندن، 518 تاریخنده ایمپراطور یوستنیانوس طرفندن کنغریه نفی، و 522ده اوراده اتلاف اولنمشدر. اناجیل اربعه-یی لسان سریانیبه ترجمه ایتمشدر. یعقوبیون عننده شهدا و اعزه-دن معدوددر.

7-3468-5

فیلولاؤس

#1

یونان قدیمک فیثاغوراسک مذهب فلسفیسنه منسوب حکماسندن اولوب، حکیم مشار البهک فکر و مسلکنه دائر اک زیاده تفصیلات ویرن تلامذه-سندندر. طبیعت، عالم و روح حقنده برر تألیفی واردر، که افلاطون طرفندن پک زیاده تقدیر اولنوردی. آثار موجوده-سی ناتمامدر. کره ارضک غربدن شرقه طوغری بر نوع حرکتی اک اول حس ایدن بو ذات اولدیغی مروی اولوب، کندیسنه اصول جدیده هیئتک کاشف اولی نظریله باقانلر دخی واردر. قبل المیلاد 500 تاریخلرنده %قروتونه\$ ویا %تارنته\$ده طوغوب، 420 تاریخلرنده وفات ایتمشدر.

8-3468-5

فیلمیتور

#1

یعنی ((محب الام)) آلتنجی بطلمیوس ایله اونچجی آتالک لقبیدر. ((بطلمیوس)) و ((آتال)) ماده-لرینه مراجعت.]

1-3469-5

فیلمون

#1

بو اسمله مشاهیردن درت کشی واردر:
برنجیسی بیزانتیونلی اولوب، معمارلقده و فن جر ائقالده-کی مهارتیه مشهوردر. میلاد عیسادن ایکی قرن اول یاشایوب، ردوس و اسکندریه-یه سیاحت ایتمش؛ و فن معماریه جر ائقاله دائر بر قاچ کتاب یازمش ایسه-ده، یالکز بعض فقره-لری بولنه-بیلمشدر.

*- ایکنجیسی لاریسه %یعنی یکیشهر\$لی دینمکله معروف حکمان اولوب، قبل المیلاد 110 تاریخندن 88 تاریخنه-دک آتته-ده ((یکی آقادیما)) مدرسه-نی اداره ایتمش؛ و مهردادک یونانی استیلاسنده، رومیله نقل مکان ایدوب، مشهور چیچرون جمله تلامذه-سندن بولنمشدر.

*- اونچجیسی عبرانی اولوب، افلاطونک مذهب فلسفیسنه تابع حکمان ایدی. میلاددن 30 سنه اول اسکندره-یه-ده طوغوب، کهنه طریقه سالک اولدیغی حالده، حکمای یونانک آثارینی تتبع ایله (افلاطون عبرانی) لقبیله شهرت بولمشیدی. عقائد موسویه-یه و فلسفه و تاریخه متعلق یونانی قدیم لساننده بر قاچ تألیفی واردر. 40 تاریخ میلادیسنده قدس اهالیسی طرفندن مبعوثاً رومیله کوندرلمش؛ و بو سفرینک تفصیلاتنی یازمشدر. تاریخ وفاتی معلوم دکلدر.

*- درنجیسی %بیلوس\$ یعنی جبله مدینه قدیمه-سندن اولوب، ادبیات و تاریخه دائر بعض آثاری واردر. (سانحونیاتون) طرفندن یازلمش فنکیه-نیلرک تاریخنی دخی ترجمه ایتمشدیسه-ده، بونک یالکز بعض پارچه-لری بولنه-بیلمشدر.

2-3469-5

#1

صعید مصر منتهای جنوبنده و نوییه حدودنده اوله-رق نیلک نیلک ایلک شلاله-لری قربنده و نیلک ایچنده بر جزیره اولوب، اسوانک 4 کیلومتره جنوبنده واقعدر. بر چوق خرابه-لری و آثار عتیقه-سی اولوب، علی الخصوص (ایریس) و (اوزیریس) ایله (تیفون)ک عبادتنه مخصوص معبدلرک ویرانه-لری موجوددر. [(اسوان)) ماده-سنه-ده مراجعت.]

3-3469-5

فیلی

ایرانک لورستان خطه-سندده بیوک بر قوم اولوب، %پیش کوه\$ و %پشت کوه\$ اسملریله ایکی شعبه-یه منقسمدر.

4-3469-5

فیلیاتره

یونانك موره شبه جزیره-سندھ %مسینیہ\$ ایالتنك %تریفیلیا\$ قضاوندہ و %کیپاریسیہ\$نك 13 کیلومتره جنوب غربیسنده اوله-رق ساحل بجدن بر کیلومتره ایچریده بر قصبه اولوب، 4185 اهالیسی و قصبه-یی احاطه و ستر ایدن زیتون و لیمون آغاجریله پك چوق قوری اوزوم یتشدیرر باغلری واردر.

5-3469-5

فیلیپ، یاخود فیلیپ

#1

اسکی ماکدونیه حکمدارلردن بش کشینك اسمیدر:

-* برنجیسی قبل المیلاد 609 تاریخندن 576 تاریخنده-دك حکم سورمشدر.
 -* ایکنجیسی اك مشهورلری اولوب، بیوك اسکندرک پدریدر. اوچنجی آمینتاسك اوچنجی اوغلی اولوب، میلاد عیساندن 383 سنه اول طوغمش؛ و، ماکدونیه-ده ظهور ایتمش اولان فتنه و فسادی باصدیرمق ایچون، مملکت مذکور-یه جلب ایدلمش اولان (پلوپیداس) طرفندن رهن طریقیله یونانك تیبه شهرینه کوندریله-رك، (ایامینونداس)ك خانه-سندھ تریبه اولنمشدی. برادری اوچنجی پردیقاك وفاتنده 360 تاریخنده فیلیپ تبه-دن فرارله، ماکدونیه-یه داخل اولوب، ابتدا ایکنی آمینتاسك و صیسی و بعده حکمدار مستقل صفتیله حکم سورمکه باشلامش؛ و منتظم و معلم بر اردو یتشدیروب، اول داخل مملکتده اسایش و امنیتی تقریر، و ثانیاً ایلیریا، پتونیا، تراکی و سائر جهتلرده بر خیلی برلر ضبط ایله، مرکز حکومتی %پلا\$ شهرینه نقل ایتمش ایدی. قبل المیلاد 356 تاریخنده %اپیر\$ یعنی طوسفه-لق حکمدارینك قیزی (اولتیمیاس)ی تزوج ایله، بو صهریتله قوتنی بر قات دها تزیید ایتدکن صکره، یونانی مطمح نظر ایده-رك، حکومت یونانیه-نك اك قوتلیسی اولان آتته حکومتی ضعیفلاتمق ایچون، بو حکومتك تحت اتفاق ویا حمایه-سندھ بولنان اوتته-ده بریده واقع بعض برلری بربرینی متعاقب ضبط ایتمکه باشلامش؛ و تسالیالیلری تحت حمایه-سنه آله-رق، ترمویل بوغازندن کچمکه چالیشمش ایسه-ده، بوکا مقتدر اوله-مامش؛ و %اوبیا\$ جزیره-سنی ضبط ایتمك اوزره اولان تشبثنه دخی موفق اوله-مامش ایسه-ده، %اولینته\$یی ضبط ایتمش؛ و کویا جد اعلاسنك یونانندن ماکدونیه-یه هجرت ایتمش اولدیغنی ادعا ایله، بو تأویله استناداً یونانیلره مخصوص اولان %اولیمپ\$ اویونلرینه و بوکا مشابه آیینلره داخل اولمش؛ و یونانك ضبطنه حاضر لالمنغله برابر، اپیر و تراکیه قارشی دخی عسکر سوق ایتمشدی. بعده بر اختلال داخللی باصدیرمق، و عدلرندنه اماکین مقدسه-دن عد اولنان برلری تحقیر ایدنلری تریبه ایتمك بهانه-سیله یونانه عسکر سوق ایده-رك، 338 تاریخنده بیوتیا و آتیقه-یی ضبط ایتمش؛ و خرونیه محاربه-سندھ آتته-لیلرله تبه-لیلری مغلوب ایده-رك، یونانك استقلالنی صارصیتمش ایدی. آنجق بو غالبیتدن استفاده خصوصنده استعجال ایتمیوب، ایرانه قارشی تصارلادیغی بیوك بر سفره حاضر لالمنق اوزره، ماکدونیه-یه عودت ایتمش ایسه-ده، بو تدارکاتده ایکن، تطلیق ایتمش اولدیغی اسکندرک والده-سی مرقومه (اولیمبیاس) طرفندن قونمش اولدیغی مطنون بولنان و ظاهرأ بر حکم قانونیدن دلگیر اولان ماکدونیه رؤسائندن (پاوسانیاس) طرفندن 336 تاریخنده قتل اولنمشدر. 24 سنه حکومت سورمش؛ و اوغلی اسکندر ذو الفرنین خلفی اولمشدر. دیپلوماتلق دینلن علم سیاسیده ازمنه قدیمه-ده صاحب ترجمه-دن ماهر کیمسه بولنمامشدر. جسارت و درایتنه دایما حیل و خدعه-یه دخی مزج ایدردی. خطیب شهیر (دموستن) فیلیپك آتته-لیلرله قارشی اولان نیات و تشبثاتی درمیان ایده-رك، همشهریلرینی بو حکمداره قارشی تشویق و تشجیعه بولنمشدر.

-* اوچنجیسی (آریداؤس) لقبیله ملقبدر. ((آریداؤس)) ماده-سنه مراجعت.]

-* درنجیسی قساندرک اوغلی اولوب، قبل المیلاد 298 تاریخنده پدرینه خلف اولمشدر.

-* بشنجیسی دمتریوسك اوغلی اولوب، میلاددن 221 سنه اول، 15 یاشنده ایکن، عمی (آنتیغون دوسون)ه خلف اوله-رق، ماکدونیه تختنه اوتورمش؛ و یونانده تشکل ایتمش اولان ایکی هیئت آخانیای متفقه-دن اتفاقیه برلشه-رك، اتوالیا هیئت متفقه-سنی دفعاتله مغلوب ایتمش؛ و قوت و غالبیتندن بالاستفاده، بتون یونانی ید ضبطنه آلمش ایدی. و صیسی بولنان یونانی (آراتوس) کندیسینی یونانه مسلط اولمقدن واز کچیرمکه چالیشمش ایسه-ده، مقتدر اوله-میوب، حتی بو طرفدارلغندن طولایی کندیسینی تسمیم ایتدیرمش اولدیغی ده مرویدر. رومالیرك دخی علیهنده بولنه-رق، آنبیال ایله اتفاق ایتمش ایسه-ده، بر ایکی دفعه مغلوب اولدقن صکره، سناتونك آرزوسی خارجه چیقمامغه، و رومالیرك متفقاری بولنان یونانیلرله ردوس و برغامه حکومتلرینه طوقنمامغه مجبور اولمش؛ و نهایت رومالیرك کثرت مدعیاتندن بیزار اولوب، آنبیالک و سوریه حاکمی آطیوخسك تکلیفاتی اوزرینه، یکیدن حربه حاضر لالمنقه ایکن، قبل المیلاد 178 تاریخنده وفات ایتمشدر. ولد مشروعی اساسسز بر شهبه اوزرینه اتلاف ایتمش اولدیغندن، ولد نامشروعی (پرسیوس) خلفی اولمشدر. اسکندر دن صکره-کی فیلیپ اعتباریله بوکا اوچنجی فیلیپ دخی دیرلر.

1-3470-5

فیلیپ
#1

سوریه-ده حکومت سورن طوائف ملوكدن اولوب، یدنجی آنطیوخس غریپوسك اوغلیدر. میلاددن 95 سنه اول برادری آلتنجی سلفوسه خلف اولوب، حق وراثت ادعاسنده بولنان اوننجی و اون برنجی و اون ایکنجی آنطیوخسلره قارشی محاربه ایله مشغول اولمش؛ و بر دفعه اسقاط اولندقدن صکره، تختی استرداد ایتمش ایسه-ده، تبعه-سی محاربات داخلیه-دن بیزار اولوب، 80 تاریخنده کنديسني قطعياً اسقاط و طردله، اشکانیان شعباتی ملوكدن (تیغران)ی جلب ایتمشلردی. 57 تاریخنده وفات ایتمشدر.

2-3470-5

فیلیپ
#1

رومالیرك تحت اطاعتنده اوله-رق قدسده حکومت سورن ملوكدن اولوب، بیوك هرودك اوغلیدر. پدري عندنده افكار مخالفه ایله اتهام اولنه-رق، عند المحاكمه تبریه ذمت ایتمش؛ و پدريك وفاتنده، خاندانك حقوقنی مدافعه ایچون، رومایه کیدوب، میلاد عیسانك برنجی سنه-سی پدريك یرینه نصب اولنمشدی. عاقلانه و عادلانه حکومت سوره-رك، % بیبت سعید قصبه-سني توسیع و تزیین ایله آغستوسك قیزی نامنه % یولیا تسمیه ایتمشدی کی، % بانیا س قصبه-سني دخی بیوده-رك % قیصریه \$ ویا % قیساریه \$ تسمیه ایتمشدی. 33 تاریخ میلادیسنه-دك حکم سوروب، وفاتنده قدس جهتی دخی سوریه % یعنی شام \$ ایالتنه الحاق اولنمشدی.

1-3471-5

فیلیپ، عرب -*
#1

روما ایمپراطورلردن اولوب، الیوم اسکی شام دینلن % بصری \$ قصبه-سندنه دنیایه کلمشدر. پدري عربان مشایخندن ایدی. روما عسکرینه کیروب، جسارت و اقتدار ایله الك بیوك رتبه-یه واصل اولمش؛ و ایرانیلره قارشی اولان محارباتنده مظفر اولدقدن صکره، عسکرینی قاندره-رق، میلادك 244 تاریخنده کنديسني ایمپراطور اعلان ایتمشیدی. جزیره-یی ترك ایده-رك ایرانیلره مصالحه ایتمکدن، و طونه-یی تجاوز ایتمش اولان بعض اقوام وحشیه-یه قارشی یوریوب، بونلری ده دفع ایتمکدن صکره، 247 تاریخنده رومایه داخل اولوب، بو شهرک تأسیسك بیکنجی سنه-سی مناسبیله فوق العاده بر طاقم شنلکر ترتیب ایتمش؛ و حکیمانه بعض قوانین و نظامات وضع ایلمش ایسه-ده، سردار لرینك هر بری بر طرفده اعلان استقلال ایدوب، بونلره قارشی کوندردیکی (دقیوس) دخی اونلره امتثال ایتمکله، 249 تاریخنده فیلیپ % وروئه-ده مغلوب اولوب، محاربه-ده قتل اولنمشدر. خرسیتیان اولوب، دیننی کیزلی طوتدیغی مظلوندر.

2-3471-5

فیلیپ
#1

فرانسه قرالندن بو اسمله بروجه آتی آلتی قرال کلمشدر :
برنجیسی برنجی هنرینك اوغلی اولوب، 1053 تاریخنده طوغمش، و 1060 تاریخنده، طابییسی فلاندره قونتی بو دوانك وصایتیله تخت موروثنه کچوب، یدی سنه صکره و صیسنك وفاتنده ورثه-سی بیننده ظهور ایدن منازعته قاریشمق ایستمش ایسه-ده، مغلوب اولمش؛ و فرانسه-نك بعض طرفلرنده حکم سورن قونت و دوقه-لرله بر خیلی وقت اوغراشمش؛ و نهایت قاریسني تطبیق ایله آنزو قونتنك قاریسني قاچیروب تزوج ایتمکدن، پاپا طرفندن آفروسه دوچار اولوب، تبعه-سی عندنده نفوذ و اعتبارینی غائب ایتمکدن، اوغلی شیشمان لویببی حکومته تشریک ایتمکله مجبور اولمش؛ و 1108 ده وفات ایتمشدر.

-* - ایکنجیسی، آغستوس آینده طوغمش اولمغله، (فیلیپ اوکوست) تسمیه اولنه-رق، یدنجی لویبنيك اوغلیدر. 1180 تاریخنده، 15 یاشنده ایکن، پدريه خلف اولوب، یهودیلری تعقیب ایده-رك، کلیتلی ثروته مالک اولدقدن صکره، فرانسه-

نك بعض بيوك دره-بكلريه و على الخصوص فلاندره قونتيه و بور غونيه دوقه-سيه او غراشمش؛ و انكلتره قرالى ايكنجى هنرى ايله محاربه ايدوب، اوغللرينى عليهنه قالديرمش؛ و بونك وفاتنده اوغلى (ريشار كوردوليون) ايله بالاتفاق، قدسى صلاح الدين ايوبيدند استرداد مقصديله، بر اوچنجى اهل صليب محاربه-سنى آچمش ايسه-ده، سيچليه-يه واصل اولنجه، آره-لرنده تفرقه ظهور ايدوب، فيليب عكانك ضبطنده بولندقدن صكره، فرانسه-يه عودتله، انكلتره قرالنك برادري اراضيسز ژان ايله برلشه-رك، انگليز حكومتنه بر چوق غوائل چيقارمش؛ و شارلك وفاتيله مرقوم ژان انكلتره قرالى اولدقدن صكره، بونك دخى عليهنده بر طاقم دسايس چويروب، انكلتره-نك فرانسه طوپاغنده-كى ممالكنى ضبط ايتمش؛ و بر آره-لق كندى اوغلى سكرنجى لويى-يى انكلتره قرالغنه كچيرمش ايسه-ده، نهايت طوتديره-ميوب، انكلتره-دن صرف نظرله، فرانسه-نك بعض قونتلوق و دوقه-لقلرينى ضبط و التحاق و ايدو-رك، فرانسه-نك توحيدينه خدمت ايتدكدن صكره، 1223 تاريخنده وفات ايتمشدر. علوم و صنايعك ترقياينه خيلى خدمت ايدوب، پارس شهرينى دخى تزيبين ايتمشدى.

*- اوچنجيسى ((جرى)) لقبيله ملقب اولوب، طقوزنجى لويينك اوغلدر. 1245 تاريخنده طوغوب، سكرنجى اهل صليب سفرنده پدريئك معيئنده بولنه-مرق، 1270ده افريقيه ساحلنده پدريئك وفاتى اوزرينه، فرانسه قرالى اولوب، تونس حاكميله عقد مصالحه-دن صكره، فرانسه-يه عودتله، فرانسه حكومات صغيره-سندن بر خيليسنى مبايعه و وراثت طريقيه و سائر صورله التحاق ايدو-رك، فرانسه اتحادينه خدمت ايلمش؛ و مشهور ((سيچليه ايكنديلى)) دينلان جنائيت عموميه-نك مرتب و مشوقى اولان آراغون قرالى اوچنجى پدرويه قارشى اعلان حرب ايدوب، قاتالونيه-نك بر قسمنى ضبط ايلمش؛ و او صره-ده 1285ده وفات ايتمشدر.

*- درنجيسى ((كوزل)) لقبيله ملقب اولوب، اوچنجى فيليپك اوغلدر. 1285 تاريخنده، 17 ياشنده ايكن، پدريئنه خلف اولوب، آراغون قرالنه قارشى اولان محاربه-يه دوام، و 1291ده عقد مصالحه ايتدكدن صكره، فلاندره قونتنه معاونت ايدن انكلتره قرالى برنجى ادوارده اعلان حزب ايدو-رك، قزانديغى غالبيت اوزرينه، فلاندره قونتلغنى فرانسه-يه الحاق، و انكلتره قرالنى اوغلى ايكنجى ادواره فرانسه قرالنك قيزى ايزابله-يى آلمغه اجبار ايتمشدى. اوندن صكره اوروپا دولتلرينك امور سياسيه-سنة دخى مداخله ايتمك ايسنين پاپا سكرنجى بونيفاس ايله او غراشمغه باشلايوب، پاپانك آفروسلرينه قارشى فرانسه-نك بر مجلس عمومى انتخابيله پاپانك حقسزلغنه و ارباب جنائاتدن اولديغنه و هر حالده فرانسه-نك امور داخليه سياسيه-سنة قارشمغه حقى اولمديغنه قرار و يرديرمش؛ و آنجق پاپا ينه آفروسدن واز كچمديكندن، عاقبت رومايه بر طاقم آدملر ارساله پاپايى طوتديروب، اك شدتلى عقوباتله معذب ايتمشدى. بعده مرقوم بونيفاسك پرينه كچن اون برنجى (بنوا)نك وفاتنده اوينيونده بر فرانسز پاپا انتخاب ايتديروب، بوكا (تامپليه) دينلان طريق رهبانى لغو ايتديركله، بو طريقه منسوب مناسترلرك ايدنمش اولدقلىر كليتلى ثروتلى مصادره ايتديكى كبي، يهوديلرى دخى تعقيب ايدو-رك، بر چوق آچه-لرينى آلمش؛ و بر طاقم فاحش و يركيلر طرح و مسكوكاته قيمت حقيقيه-لرندن پك زياده فيئات وضع ايتمش ايدى. بو دخى فرانسه-يه بر چوق دره-بكللر ضم ايدو-رك، شوراي دولت و ديوان محاسبات كشادى كبي بعض اصلاحات دخى اجرا ايتمشدر.

*- بشنجيسى ((اوزون)) لقبيله ملقب اولوب، درنجى فيليپك ايكنجى اوغلدر. بيوك برادري اونجى لويينك 1316 تاريخنده وفات ايتمسيه، كبه قالان قاريسندن طوغان چوجغك ياشامامسى، و قيز اولادينك تخنه كچمسنگ جواز و عدم جوازي حقدده بر چوق منازعات جريانندن صكره، صاحب ترجمه قرال اولوب، 1320ده فلاماندرله صلح ايتمش؛ و بعض اصلاحات داخليه-ده دخى بولنمش ايسه-ده، كنديسى متعصب و افكار باطله اصحابندن اولديغندن، يهوديلره و اعتقادلرنده بهانه بولنان آدملره قارشى تعقيبات و زجريات اجرا سنده انكيزيسيون محاكم ملعنت كارانه سته سربستى تام و يرديرمش؛ و 1322ده بلا ولد وفات ايتمكله، برادري درنجى شارل خلفى اولمشدر.

*- آلتنجيسى (والوا) لقبيله ملقب اولوب، فرانسه خاندان قراليسنگ والوا قولنه منسوب ايدى. اوچنجى فيليپك تورونى اولوب، 1293ده طوغوش؛ و درنجى شارلك وفاتنده حامل بولنان زوجه-سنگ وضع حملنه-دك، نائب حكومت نصب اولنوب، طوغان چوجق قيز اولمغله، 1328ده كندى قرالغنى اعلان ايتمشدى. انكلتره قرالى اوچنجى ادوارد والده-سى ايزابله-دن درنجى فيليپك تورونى اولديغندن، وراثت ادعاسيله ميدانه چيقوب، آلمانيه ايمپراطوريله و فلاماندرله بالاتفاق، فرانسه-يه تجاوز ايتمش؛ و بو وجهله يوز سنه-لك محاربه دينمكله مشهور اولان وقوعات بربرينى تعاقبه باشلايوب، صاحب ترجمه-نك زماننده انگليزلر فرانسه طوپراغنده بر چوق تخريبات اجرا ايتدكلرى كبي، كنديسى دخى و يركيلرى آرتيرمغه مجبور اولمش؛ و وبا علتى دخى ظهور ايدوب، اهالى-يى بر قات دهها دوچار مصائب ايتمشدى. يكرمى ايكى سنه حكم سوردكدن صكره، 1350ده وفات ايتمشدر.

1-3472-5

فيليب

سو آبه-لى #1 آلمانيا ايمپراطورلردن اولوب، فرديق باربروسك ايكنجى اوغلدر. 1178 تاريخنده طوغوب پدريئك وفاتنده سوآبه ايله طوسقانه-يه وارث اولمش؛ و برادري آلتنجى هنريئك وفاتنده 1206ده آلمانيه ايمپراطورلغنه كچمش

ایدی. رقیبلرندن زوهر نیکنلی (برتولد) ک حقوقنی اشترا، و برونسویقلی اوتونی مغلوب ایدهرک، ایکی سنه حکومت سوردکدن صکره، 1208ده قتل اولنمغله، مرقوم اوتون خلفی اولمشدر.

1-3473-5

قیلیپ

#1

اسپانیه حکمدارلرندن بو اسمله بش کشی کلمشدر:

برنجیسی ((کوزل)) لقبیله ملقب اولوب، اسپانیهده حکومت سورن اوستریا سلاله-سنگ مؤسسیدر. آلمانیه ایمپراطوری ماقسیمیلیان ایله برغونیه-لی مارنه-نگ اوغلی اولوب، ابتدا اوستریا آرشدیوقه-سی عنواننی حائز ایکن، 1482ده والده-سندن وراثت فلمنک قرالی اولمش؛ و 1496ده فردیناند ایله ایزابلانک قیزی مجنونه ژانه-یی تزوج ایتمکله، اسپانیه تختنه وراثت حقی قزانش ایدی. 1504 تاریخنده، ایزابلانک وفاتی اوزرینه، فردیناندک موانع و دسایسیله برابر، قاستیله قرالغی اعلان اولنهرق، اهلینک توجهنی قزانیق ایچون، انکیزیسونک مظالمه بر حد قویمش ایسه-ده، اسپانیول مأمورینی عزل ایله، برلرینه فلمنکی نصب ایتمکدن، و سفاهته پک دوشکون اولمسيله، قیصقانجلغدن عقلنه خلل کلمش اولان زوجه-سی ژانه-یی مجنونه-در دیه قیاتمق ایستدیکندن، آرزو ایتمکی توجه عمومی-یی قزانه-مامش، و 1506 تاریخنده، 28 یاشنده اولدیغی حالده، سفاهتدن هلاک اولمشدر. شارل کینت و فردیناند اسمرلیله ایکی اوغلی اولوب، ایکیسی-ده اسپانیه قرالی و آلمانیه ایمپراطوری اولمشدر.

*- ایکنجیسی شارل کینتک اوغلی و برنجی فیلیپک تورونی اولوب، 1527 تاریخنده طوغمش؛ و 1540ده میلان دوقه-سی اولوب، پدربینک وقوع عزلی اوزرینه، 1554ده ناپولی و سیچلیه، 1555ده فلمنک و 1556ده اسپانیه قرالی اولمش؛ و 1554ده خصمی بولنان انکلتزه قرالیچه-سی ماریه-یی تزوج ایتمش ایسه-ده، انکلتزه قرالیچه-سی ماریه-یی تزوج ایتمش ایسه-ده، انکلتزه-جه بر کونه حکم و نفوذ قزانه-مامش ایدی. قتلولیکده تعصبی زیاده اولمغله، پروتستانلغک پک علیهنده بولنوب، فلمنک و انکلتزه و فرانسه-ده پروتستانلرک تعقیبنه یاردم ایتمکی کبی، اسپانیاده دخی انکیزیسون محاکم ابلایانه-سنه زیاده قوت و بیروب، قالمش اولان اهل اسلامی دخی قاپچیرمش ایدی. فرانسه تختنه کندی قیزی ایزابلای اوتورتمق مقصدیله، فرانسه-ده بر طاقم داخلی فسادلر چیقارتمش ایسه-ده، نهایت موفق اوله-میوب، مصالحه ایتمکه مجبور اولمش، و ایکنجی هنرینک قیزی الیزابتی تزوج ایلمش ایدی. انکلتزه-یه قارشی تجهیز ایتمش اولدیغی جسم دونماسنده بر شدتلی فرطونه-یه طوتیلوب محو اولمش ایدی. بونک زماننده اسپانیه-نگ آمریقاد و جزایر بحر محیطده-کی مستعمراتی پک کلیتلی واردات و بیرمهک باشلامش ایسه-ده، ایکنجی فیلیپ بو وارداتک جمله-سنی بتون عالمه حاکم اولمق خلیای خامی اغورینه صرف ایدهرک، وفاتنده خزینه-یی بوم بوش براقمش ایدی. پورتکیزده حکمدارلق ایدن قاردینال هنرینک وفاتنده، پورتکیز لیلرک و فرانسه-نگ ممانعتیله برابر، پورتکیزی دخی تحت حکمنه آلمشیدی. آنجق فلمنکه انکیزیسون محاکمنی ادخال ایتمک ایستدیکندن، اوراده بر بیوک اختلال ظهور ایدوب، فلمنکک بسبتون تحت حکمدارلق چیقمسنی موجب اولمشدر. 1598 تاریخنده وفات ایتمشدر. هر نه قدر قتولیکلر، تعصبنه مبنی، کندیسنی مدح ایدبورلرسه-ده، ظالم و غدار و امنیتسز بر حکمدار اولدیغی متفق علیه اولوب، حتی کندی اولادندن دون قارلوسده کندیسی قتل ایتمش اولدیغی مظنوندر.

*- اوچنجیسی ایکنجی فیلیپک اوغلی اولوب، 1598دن 1621 تاریخنده-ک 23 سنه حکم سورمشدر. کوشک و خسته مزاج بر حکمدار اولمغله، امور اداره-یی وزیر ی بولنان (لر مه) دوقه-سنگ الینه براقمشدی. 1604ده انکلتزه ایله مصالحه، و فلمنکه 12 سنه-ک متارکه عقد ایتمش؛ و فرانسه قرالی اون اوچنجی لوییه قیزی ویرهرک، فرانسه ایله دخی مصالحه ایتمش ایدی. تنصره مجبور اولمش اولان عربلرک دخی قیامندن متوهم اولدیغندن، 1609ده بونلرک جمله-سنی اسپانیه-دن اخراج ایتمکله، مملکتی ارباب حرفت و صنعتدن تهی براقمش؛ و مسکوکاتجه ظهور ایدن تشویشات دخی بسبتون فقر و ضرورت عمومی-یی انتاج ایتمشیدی. بونک زماننده آروپاده اوتوز سنه-ک محاربه دینمکه مشهور وقوعات ظهور ایدوب، اوچنجی فیلیپ اوستریا طرفنی التزام ایتمکله، بو محاربات دخی اسپانیه-نگ خرابیتنی آرتیرمشدر. *- دردنجیسی اوچنجی فیلیپک اوغلی اولوب، 1621ده، 16 یاشنده ایکن، پدربینه خلف اولمش؛ و بوده سلفی کبی کوشک و اقتدارسز اولمغله، امور اداره-یی باش وکیلی بولنان (اولیوارس) قونتتک الینه براقمشیدی. فلمنکه تکرار محاربه-یه کیریشوب، ابتدا قزانش ایسه-ده، بعده مغلوب اولوب، مملکت مذکور-نگ استقلالنی طانیمغله، و فلاندره-نگ بعضی برلریله آلساسی فرانسه-یه ترک ایتمکه مجبور اولمش؛ و پورتکیز استرداد استقلال ایتمکی کبی، قتالونیه دخی فرانسه-یه التحاق ایتمش؛ و ناپولینک دخی فرانسه-نگ لندن چیقمسنه بر رمق قالمش ایدی. نهایت قیزی ماریه ترزه-یی اون دردنجی لوییه-یه تزویج ایدهرک، فرانسه ایله اتفاقنی تأکید ایتمش؛ و 45 سنه بو وجهله حکومت سوردکدن صکره، 1665ده وفات ایتمشدر.

*- بشنجیسی اسپانیه-ده حکومت سورن بوربون سلاله-سنگ مؤسس اولوب، 1683ده طوغمشدر. فرانسه حکمدار زاده-لرندن لویینک اوغلی و اون دردنجی لویینک تورونی اولوب، ابتدا آنزو دوقه-سی عنواننی حائز بولنمش؛ و 1700 تاریخنده دردنجی فیلیپک اوغلی ایکنجی شارلک وصیتیه اسپانیه تختنه دعوت اولنهرق، بلا مخالفت تخت مذکور قعود

ایتمش؛ و تبعه-سنه کندی سوبیرمش ایسه-ده، آوستریالی آرشیودوق آلبرتک ادعای وراثته قالفیشمسبیله، اون دردنچی لویینک قوت و نفوذندن توهم ایدن اکثر اوروپا دولنک بونک طرفنی التزام ایتملری ((اسپانیه وراثتی محارباتی)) نامیله معروف محاربه-لره سببیت ویرمش؛ و بو محاربه-لرده فرانسه ایله اسپانیه عسکری آوستریا و انکلتره و پروسیه و فلمنک عسکرینه قارشی طورمغه مجبور اولمغله، ابتدا بونلرک غلبه چالمسی اوزرینه، بشنجی فیلیپ اسپانیه-یی ترکه مجبور اولمش ایسه-ده، بعده فرانسزلرله اسپانیوللرک بربرینی تعاقب ایدن غالبیلری اوزرینه، فیلیپ ینه اسپانیه تختته عودت ایتمش؛ و نهایت فرانسه تختته وراثت حقتی غائب ایتمک، جبرالتار و مینورقه-یی انکلتره-یه، سیچلیه-یی ساووا دوقه-سنه، ناپولی، میلان، ساردنیه و فلمنکی آوستریایه ترک ایتمک شرطلریله، بشنجی فیلیپک اسپانیه قراللیغی تصدیق اولنمشدی. بشنجی فیلیپک کوشک بر آدم اولمغله، حکم و نفوذی ابتدا پرنسس (اورسین)ه و بعده ایکنجی قاریسی الیزابته فرانزه-یه و باش وکیلی (آلبیرونی)یه ترک ایده-رک، مرقوم ایسه اسپانیه-یی بتون آورویایه حاکم ایتمک خلیاسیله، بر طاقم تشبثات جسیمه-یه تصدیق ایدوب، فرانسه و انکلتره و آوستریایه بردن اعلان حرب ایتمش ایسه-ده، در عقب فیلیپ بونک و خامنتی آکلیه-رق، باش وکیلی عزل ایله، ایشدن چکیله-رک، 1724ده تختی اوغلی لوییه ترکه، اعتزال ایتمش؛ و آنجق یدی آی صکره بو اوغلی وفات ایتمکله، بتکرار اداره-یی الینه آلوب، بو دفعه فرانسه ایله بوزیشه-رق، آوستریا ایله عقد اتفاق ایتمش؛ و بو سایه-ده طوسقانه و پارمه و بلز انسه دوقه-لقارینی اوغلنه قراندریوب، بعده فرانسه ایله برلشه-رق، 1738ده ویانه معاهده-سیله سیجلینتین قراللیغی اوغلی دون قارلوسه ویردیرمش؛ و بعده انکلتره ایله و آوستریا ایله محاربه-یه کیریشوب، او صره-ده 1746 تاریخنده وفات ایتمشدر. اوغلی آلتنجی فریدیناند خلفی اولمشدر. بشنجی فیلیپ اسپانیایی طوتمش اولدیغی طریق تدنیدن قورتارمغه چالیسوب، اداره ملکیه-جه و عدلیه-جه بر چوق اصلاحات اجرا ایتمش، و فنون و معارف و صنایع و تجارک ترقیاتنه سعی ایدوب، مادریده بونک کتبخانه-یی و ادبیات و تاریخ و صنایع نفیسه آقادمیلرینی تأسیس ایلمشدر.

1-3474-5

فیلیپ

#1

بیوک اسکندرک طیبی اولوب حکمدار مشار الیه کیدنوس نهرنده بیقانمقدن خسته اولدیغنده، بونک طرفندن تداوی اولنمشدی. حقتده اسکندرک بر درجه-ده اعتمادی وار ایدی، که کندیسنک ایران شاهیله مخابره و مناسبتی اولدیغی خبر ویردکلری حالده، ینه اونک حاضرلامش اولدیغی بر شربتی بلا تدقیق و امتحان چوبروب ایچمشدی.

1-3475-5

فیلیپ، سلانیکلی -*

#1

یونان قدیم شهرلرندن اولوب، نروا و ترایان زمانلرنده یاشامش اولدیغی مظنوندر. بعض تاریخلری و (آنتولوجیا) یعنی ((مجموعه الازهار)) عنوانیله جمع ایتمش اولدیغی مجموعه اشعاریه مشهوردر.

2-3475-5

فیلیپ، سنت -*

#1

حضرت عیسی (عم)ک اصحابی اولان 12 حواریونک بری اولوب، %بیت سعیدده طوغمش؛ و اک اول نبی مشار الیه انتساب ایدنلردن اولوب، حضرت مسیحک رفعندن صکره، آناتولینک فریجیا خطه-سنه کیده-رک، اجرای و عظ و نصیحتله مشغول اولمش؛ و میلادک 80 تاریخلرنده، پک یاشلی اولدیغی حالده، اوراده وفات ایتمشدر. مایسک برنجی کونی یورطیسی اجرا اولنور.

-* دیکر بر سنت فیلیپ دخی حضرت عیسی (عم)ک رفعندن صکره حواریون طرفندن نشر مذهب و اجرای و عظ و نصیحت ایچون انتخاب اولنان یدی شاکردک بری اولوب، ساماریه جهننده اجرای و عظ و نصیحت ایتمش؛ و 70 تاریخنده فلسطینک قیساریه شهرنده وفات ایتمشدر. یورطیسی حزیرانک 6سنده اجرا اولنور.

3-3475-5
فیلیپسبورغ
#1

آمریقای شمالیده ممالک مجتمعه-نک %نیویرسی\$ جمهوریتندہ %وارن\$ قونتلغندہ و آلبانینک 245 کیلومترہ جنوب غربیسنده اولہ-رق، %دلوارہ\$ نہری اوزرنده واقع بر قصبہ اولوب، 7810 اہالیسی، معدن دوکمانہ-لری و جوارندہ دمیر معدنلری وارد.

4-3475-5
فیلیپوپولی
#1

[[فلبہ]](مادہ-سنہ مراجعت).

5-3475-5
فیلیپوپولیس
#1

فلسطیندہ ما وراى اردندہ و دمشق 75 کیلومترہ جنوب غربیسنده اولہ-رق حوران طاغناک اتکنده اسکی بر شہر خرابہ-سی اولوب، صہرنجلر، ستونلر، سرائلر و سائر ابنیہ مصنعه ویرانہ-لرینی حاویدر. ماکدونیہ-لیلر ویا رومالیلر زمانندہ تأسیس اولنہ-رق، وقتیلہ-نک معمور بولنمشدر.

6-3475-5
فیلیپویل
#1

جزایرک قسنطینہ ایالتندہ و قسنطینہ-نک 67 کیلومترہ شمال شرقیسنده و ہمنامی اولان کورفزک ایچندہ قضا مرکزی بر قصبہ و اسکله اولوب، 17693 اہالیسی، اطرافندہ کوزل باغ و باغچہ-لری، دباغخانہ-لری، حیوبات مختلفہ-دن اسپیرتو چیقارمغہ مخصوص تقطیرخانہ-لری، تیاتروسى، موزہ-سى، جوارلرنده دمیر معدنلری، اوزاقدن کتیرلمش ماء جاریسی و صنعی لیمانیلہ ریختمی وارد. بو قصبہ قرق اللی سنہ اول فرانسزلر طرفندن اسکی بر شہرک خرابہ-لری اوزرنده بنا اولنہ-رق، اہالیسنک قسم اعظمی آوروپالیدر.

7-3475-5
فیلیپہ
#1

یاخود:

8-3475-5
فیلیپی
#1

ماکدونیہ-نک منتهای شرقندہ و تراکی حدودندہ بر شہر قدیم اولوب، وقتیلہ تراکیدن معدود و (داتوس) و (قرنیدس) اسملریلہ معروف ایکن، بیوک اسکندرک پدری ایکنجی فیلیپ بونی ضبط و تحکیملہ، کندى اسمیلہ تسمیہ ایتمشدی. خیلی وقت بیوک و مشہور بر شہر اولوب، خرسٹیانلغک اک اول داخل اولدیغی یرلردندر. روما سردارلرندن آنطوان ایلہ اوقتاو

بو شهرده بروتوس ایله قاسیوسی بیوک بر مغلوبیته دوچار ایتمکله، روما جمهوریتی للابد رفع ایتمشلدن. اون برنجی قرن میلادیه قدر قائم اولوب، بعده خراب اولمشدر. خرابه لری %قلبه-جک\$ نامیله قواله-نک 13 کیلومتره غربنده موجود اولوب، بر چوق ستونلر ایله قلعه و ابنیه عظیمه ویرانه-لرینی حاویدر.

9-3475-5

فیلیپق

#1

قسطنطینییه روم ایمپراطورلرندن اولوب، ارمنی الاصلدر. کندیسنه منجمک بری حکمدار اوله-جغنی سویلمش اولمغله، کندیسسی دخی بونی اشاعه ایتمکندن، اوچنجی تیبر طرفندن کفالونیه آطه-سنه و بعده ایکنجی یوستنیانوس طرفندن خرسونه نفی اولنمش؛ و اوراده بر طاقم ارباب عصیان طرفندن ایمپراطورلغی اعلان اولنه-رق، 711 تاریخنده بلا حرب قسطنطینییه-یه داخل اولمش؛ و آنجق ظالم و بد کردار بر آدم اولدیغندن، ایکی سنه صکره اسقاط اولنه-رق، کوزلرینه میل چکلمش؛ و نغیه کوندریله-رک، سفالتدن هلاک اولمشدر.

1-3476-5

فیلیپنه

#1

آسیا قطعه-سنه ملحق اوله-رق بحر محیط کبیرده بولنان ملایی جزایردن بر جزایر مجتمعه هیئتیدر، که ملایی جزایرینک منتهای شمال شرقیسنده و %بورنئو\$ جزیره کبیره-سنگ شرق شمالیسنده واقع اولوب، شرقاً و شمالاً بحر محیط معتدل ایله، غرباً چین دکیزیله، جنوباً دخی جولو و سلب دکیزلریله محاطدر. 4° ایله 21° 30' عرض شمالی و 114° 30' ایله 15° 124° طول شرقی آره-لرنده ممتد اولوب، ایکیسی پک بیوک، اون قدری ایکنجی درجه-ده و قصوری کوچک اولمق اوزره، بیک قدر آطه-دن مرکبدر. پک کوچک و ایصسز اولانلریله قیالردن عبارت اولانلری داخل حساب دکلدن. فیلیپینه جزایری اوچ عصردن بری اسپانیه-نک تحت اداره-سنده اولوب، دولت مذکور-نک اک کوزل مستملکاتندن ایسه-ده، اسپانیه-نک حکم و نفوذی جزایر مذکور-نک هر طرفنده جاری اولمیوب، شمذیکی حالده-ده اهالی اسپانیه حکومتنه قارشی قیامده بولنیورلر.

تقسیماتی. - * فیلیپینه آطه-لرندن ایکیسی پک بیوک، اونی ایکنجی درجه-ده و قصوری درجات مختلفه-ده کوچکدرلر. بیوکلرینک برنجیسی و اک مهمی شمال جهتده بولنان %لوسون\$ جزیره-سیدر، که جزایر مذکور-نک مرکزی اولان %مانیله\$ شهرده اونده-در. ایکنجیسی منتهای جنوب شرقیقه واقع %مینداناؤ\$ جزیره-سیدر. مذکور اون ایکی جزیره-نک اسامیسیله مساحه سطحیه-لری بروجه آتیدر:

####

جزیره

مربع کیلومتره

لوسون

105919

مینداناؤ

96310

سامار

13386

تفروس

12098

پانای

12004

پالوان

11855

منمورو

10192

لیته

7037

سيو

4697

بوغول

3876

ماسباته

3138

قاتاندوانس

1751

\$

بتون فيليبينه جزايرينك مساحة سطحه سي 296182 مربع كيلومتره اولوب، تقريباً و تخميناً 7000000 اهالى ايله مسكوندرلر. جزاير مذكوره ادراة بروجه آتى 5 قسمة منقسمدرلر:

####

مربع كيلومتره

لوسون و ميندورو @ ايله جزاير ملحقه سي

124226

ويسايا جزايري

56126

پالوان و جزاير ملحقه سي

14123

مينداناؤ و جزاير ملحقه سي

99251

جولو جزايري

2256

\$

حال طبيعيلرى، سواحل و جبال و انهارى. * - فيليبينه آطه لرى هر طرفدن درين دكيزلرله محاط اولوب، ساحلرينه قريب محللرده بش و آلتى بيك متره ميه قدر درينلكره تصادف اولنور. يالكز جنوب و جنوب غربى جهتلرندن آطه لرله مملو اوچ صره صيغزلر وارد، كه بونلر جزاير مذكوره نك و قتييله بورنئو و سلب آطه لرينه مربوط بولنمش اولدقارينه دلالت ايدبور. اراضيلرى طاغلق اولوب، بر سلسله جبال شمالدن جنوبه طوغرى امتداد و شبعات متعدده يه انقسام ايده. رك، آطه لرده ظهور، و آطه لر آره سنده حذاي بحرك آلتنده دوام ايدر. بو جبالك اساسى بركانى اولوب، ذروه لرينك جمله سي برر ينار طاغذر؛ بعضلرى آز ويا چوق زماندن برى سونمشدر، و بعضلرى اليوم آتش افشاندر. اك طاغلق اولان لوسون آطه سنك تپه لرى 2500 متره ميه قدر يوكسك اولوب، بتون جزايرك اك يوكسك طاغى اولان و % مينداناؤ جزيره سنك منتهاي جنوبنده بولنان % آيو بركانك ايسه 3143 متره ارتفاعى وارد. فيليبينه جزايرينك اووه لرى طاغلك آره سنده و نه لرك منصلبرينه قريب اينديركلرى قوملردن متشكل يرلردن عبارت اولوب، ساتر طرفلرى عارضه ليدر. ينار طاغلكلر آثاردن اولمق اوزره، بر چوق مغاره لرى، درين چقولرلى، املاح مختلفه يي حاوى كوللرى وارد. حركت ارض دخى يك صيق و شدتله وقوع بولبور. سواحللى يك كيرنتيلى چيقتيلى اولوب، على الخصوص بيوك آطه لرك قوى و كورفلرلى و جزاير آره لرنده بوغازلرى يك چوق ايسه ده، سواحل اراضى مرجانيه دن عبارت اولوب، سطح بحرك اوستنده و آلتنده قيالرله محاط اولدقارندن، و بر طاقم سرعتلى و شدتلى آفتيلر و حتى مد و جزر دخى او قدر بوغازلر و كورفلرلك آره لرنده طولاً شدقجه، بر طاقم آنافورلر دخى توليد ايله، غريب استقامتلىر و صورتلر آله رق، بعض يرلرده ساعتده 15 ميل قطع ايتدكلرندن، بو جزاير آره سنده سير سفانن يك مشكل و هله يلكن كميلر چون يك مخاطره ليدر.

آطه لرده بيوك انه ارانمق اقتضا ايتمز ايسه ده لوسون ايله مينداناؤ جزيره لرينك خيلى بيوك ايرماقلى وارد. اك بيوكلى لوسونك وسطلرنده نبعانله شماله طوغرى آقه رق 350 كيلومتره لك جريانندن صكره ساحل شماليينه دوكلين % قاغايمان نهريدر، كه بوكا اسپانيوللر % تاجو و % ريوغراندده دخى ديرلر. اينكجيسى ينه جزيره مذكوره نك وسطلرندن نبعانله جنوبه طوغرى آقه رق % مانيله % كورفزينه دوكلين % پامپانغان نهريدر. جزيره مذكوره نك وسطلرندن نبعانله جنوبه طوغرى آقه رق % مانيله % كورفزينه دوكلين % پامپانغان نهريدر. جزيره مذكوره نك ساحل غربيينده % لينغاين % كورفزينه دوكلين % آتيو نهرى آلتون ريزه لرينى حاوى اولمغله مشهوردر. واسع بر طاتلى صو كولنك آياغى اولوب، مانيله شهري ايچندن كچه رك مانيله كورفزينه دوكلين % باسيغ ايرماغنك مجراسى 20 كيلومتره ايسه ده، صويى چوقدر. مينداناؤ جزيره سنك اك بيوك نهرى ساحل شماليينه دوكلين % آغوسان و نام ديكرله % بوتوان نهريدر، كه مجراسنك آشاغى يوز كيلومتره لكى سير سفاننه صالحدر. % ريوغراندده

میدانناؤ \$ دینلن دیکر بر نهر دخی جزیره-نک و سطلرنده بر بیوک کولدن خروجله دیکر بر قاچ کولک آیاقلرینی دخی جمع ایده-رک، جزیره-نک جنوب غربی جهتنده-کی %۱۰ یلانؤ کورفرزینه دوکیلور. بو ایکی جزیره-نک دها بر قاچر نهری و کوچکلرینک ده بعض قیصه انهاری واردر. کوللریده چوق اولوب، اک بیوکلری لوسون جزیره-سندده مائیله شهری قریبده-کی %۱۰ بیو کولیله میدانناؤ آطه-سندده-کی %۱۰ لاناؤ \$ و %۱۰ بوآیان \$ و سائره-در.

اقلیم و هواسی. *- بو آطه-لرک هواسی معتدل اولوب، میزان الحراره اکثریا 33 ایله 19 آره-لرنده بولنور. فصول اربعه-سی اولمیوب، یالکز یاغور و قوراللق موسملری واردر. شوراسی غریبدر که جزایر مذکور-نک جمله-سی شمالدن جنوبه اوزانمش طاغرله ایکی مائله-یه منقسم اولدقلری حالده، یاغور موسملری هر بر مائله ایچون آیریدر. اک کوچک آطه-نک بیله غرب جنوبی مائله-سندده یاغور موسمی حکم سوررکن، دیکر مائله-سی قوراللق بولنور. غرب جنوبی مائله-سندده یاغور موسمی جزیران ابتداسندن تشرین ثانییه قدر دوام ایدر. اک سرین موسمی کانونلرده و اک صیباغی مارت و نیسان ایله مایسده-در. تساوی لیل و نهاری و علی الخصوص صوک بهارده-کینی تعقیب ایدن بر ایکی آیده پک شدتلی و دهشتلی فرطونه-لر و بوره-لر اولوب، سفاینجه بر چوق خسارات اولدقدن بشقه، قره-ده دخی پک چوق تخریباتی موجب اولور. جزایرک هواسی عمومیت اوزره صاغلالم ایسه-ده، نوبتلی صیتمه-لرله دیزانتری و فقر الدم خسته-لقلری زیاده-جه-در. سل الرئییه، سراجه و برص علتلرده صیقه-در.

نباتات و حیوانات و منابع ثروتی. *- نباتات و اشجارجه فیلیپینه جزایری بر طرفدن سوماتره و جاوه و سائر ملایی جزایرینه و بر طرفدن ده اوقیانیا و اوسترالیایه مشابه اولوب، جنوبدن شماله و ساحلدن یوکسک طاغرله طوغری بر آز فرق و اختلافله بو آطه-لرده اشجار و نباتاتک انواعی حاصل اولور. هنوز آچلاماش یرلری بالطه کورمه-مش پک واسع اورمانلرله مستور اولوب، اشجارک پک چوق نوع و جنسلری بولنور، و بعضلری خارق العاده صورتده یوکسک اولور. بو اشجارک ایچنده کراسته-یه، سفائن اعمالنه، مرانغوزلغه، طوشانلغه، بویاجیلغه و سائر صنایعه پک الویریشیلری واردر. اولتری و چایرلری دخی چوقدر. الحاصل کرک طوپراق و کرک اقلیم و هوا پک صیق و بیوک اشجار و نباتات بیتیشدیرمه مساعدر. مزروعات کنگه، اک برنجی محصولات پرنج اولوب، 90 قدر نوعی و پک مقبوللری زرع اولنه-رق، اهالینک باشلیجه مدار معیشتی پرنجدر. شکر قامشی دخی کثرتله حاصل اولور. توتون محصولاتی دخی چوق اولوب، فیلیپینه توتونی هوان توتوندن کری قالماز، و هر نه قدر بر آز دها سرت ایسه-ده، رایحه-سی پک کوزل اولمغله، مقبول اولوب، قیلمشی اروپایه و فرنک چیغار-لری آمریقایه کثرتله اخراج اولنور. قهوه و پاموق دخی کثرتله حاصل اولوب، کیتدکجه دخی تکثیر اولنمقده-در. هر نه قدر اهالی تنبل اولمغله، احتیاجلری درجه-سندن زیاده اکمکه سعی ایتمیور، و پک کار قدیم آلات زرعیه قوللانیرلر-سه-ده، اسپانیول حکومتی زراعتی تسهیل و تعمیم ایده-جک هر نوع مساعدات و فداکارلقلری ارانه ایبتدیکندن، اهالی اوپاندقچه، طبیعتک هر صورتله نعمت و احسانلرینه نائل اولان بو جزایرده محصولات و ثروت و معموریتک ترقی ایده-جکده شبهه یوقدر. میوه-لری دخی پک چوق و پک لذیذ اولوب، خرما، موس و هندستان جوزی و سائر اقالیم حاره میوه-لریله پورتقال و لیمون و سائر اقالیم معتدله میوه-لرینک انواعی حاصل اولور. کنویر و ساز قبیلندن کرک حصیر و ایپ و خلاط اعمالنه و کرک کتن کبی منسوجات نسجه یارار نباتات انواعی دخی چوق اولوب، بولنر کرک صافی و کرک اییکله قاریشیق اوله-رق قوللانلق اوزره، اروپا فابریقه-لرندن طلب اولنمغله، کیتدکجه اخراجلری چوغالمقده-در. الحاصل فیلیپینه جزایرینک اخراجاتندن چوغی خدایی نابت اولوب، زرع ایله حاصل اولانلری دخی جزئی امک و مصرفله بیتیشدیریلور. آنجق شمديه قدر موقع استفاده-یه موضوع یرلری سواحلده و بیوک انهاره قریب یرلری اولوب، ایچ طرفلری هنوز تمامیله مضبوط اولماملغه برابر، و سائط نقلیه-لری دخی اولمدیغندن، اورالردن هنوز هیچ بر استفاده اولنه-مامقده-در. حتی کوچک آطه-لرک بیله ایچلری بو حالده-در.

حیواناتجه جاوه و بورتو و سائر ملایی جزایرندن فرقی شودر، که فیلیپینه آطه-لرنده فیل، کرکدان، آبی، قیلان، اورانغ اوتانغ و سائر جسیم و وحشی حیوانلردن اثر کورلمیوب، حیوانات مضره بیلان ایله تمساحدن عبارتدر. میمونلرک انواعی و میدانناؤ جزیره-سندده (جیبون) دینلن بشری الشکل بیوک نسانس دخی بولنور. مسک کدیلمی و حشرات بین حیوانات انواعیله یراصه-لر و کرپیلری چوقدر. مانده بیانی حالنده بولنوب، علی الخصوص لوسون و میدانناؤ جزیره-لرینک واسع اورمانلری بو حیواندن سوریلرله مملودر. اوفق بر جنس کیکله پک کوزل بر نوع غزال دخی بولنور. طیوری پک چوق و انواعی نهایت درجه-ده کوزل اولوب، علی الخصوص طاوق و خروسلری امثالسزدر. سواحلده و کول و نهرلرنده بالیقلرک انواع کثیره-سی پک کثرت اوزره بولنوب، علی الخصوص طاتلی صولرده بیلان بالیقلرینک انواعی موجوددر. حتی بولنردن بر جنسی چایرلره چیقوب اوت یر و آغاجلره دخی صاریلیر. کرک قره و کرک دکیز قاپلوباغله-لری چوق اولوب، بر جنسک باغه-سی پک مقبولدر. استریدیه و صدف انواعی چوق اولوب، جولو دکیزنده چوق اینجی صید ایدلر، و پنجره جامی مقامنده مستعمل بر نوع صدف دخی بولنور. بیانی حالنده آریلری پک چوق اولوب، اورمانلرده کلینتلی بال و بال مومی بولنه-رق، طوپلانیلیر. اورومجک و قرق ایاق کبی حشراتلرده چوقدر.

حیوانات اهلیه-سنگ برنجیسی مانده اولوب، کرک صپان سورمکده و کرک آرابه چکمکده و حتی بینک حیوانی اوله-رق، قوللانیلیر. بیکیتر جنسی اسپانیه-دن ادخال اولنه-رق، جنسی کوچک ایسه-ده، قوتلی و آتشلیدر. صیغیرلری دخی خارجدن کلمه ایسه-ده، خیلی چوغالوب، حتی بیان حالنده اورمانلرده کرر سوریلریده واردر. قیونلری اوروپادن کلمه اولوب، آز و اهمیتسزدر. طوموزلری و کوپک و کدیلمی چوقدر. طاوق و اوردکلری ده چوق اولوب، خروسلری دوویدریمک عادتی اسپانیوللردن اورا اهالیسنده-کچمشدر.

معادنجه بو آطه-لرده هنوز كشفیات مهمه و فنیه اجرا اولنماش ایسه-ده، آلتون معدنی هر طرفلرنده موجود اولدیغی انهارك صولرنده بولنان ریزه-لردن و بعض قبالرده كوریلن طمارلردن آكلاشیلور. مع هذا چیقاریلانی لاشی حکمنده-در. دمیر، باقیر، كوكورد، جیوه، كمر و سائر معادن دخی پك جزئی صورتده و اصول قدیمه-ده چیقارلمقه-در. ذی قیمت احجارك انواعله مرمر، یشم، ابنیه طاشنك انواعی، آچی، كیرچ طاشی و سائر ابنیه-یه یارایه-هق مواد دخی كثرت اوزره بولنور.

اهالیسی، جنسیت و لسان و مذهبلی-*. فیلیپینه جزایرینك اهالیسی باشلیجه اوچ جنسیتدن مرکبدر. اك اسکی اهالیسی (نغریتو) دینان ملانسیازنجیلری جنسیتته منسوب اولوب، بعده پولینسیانك بیاض و اولدقجه دوزكون سیمالی اهالیسندن بورنئونك (دایاق)لریله مناسبتی اولان بر قوم كله-رك، سواحلی و دوز یرلری ضبط ایتمكله، نغریتولر آطه-لرك ایچ طرفلرینه و طاغله چكلمش؛ و بعده بتون بحر محیط جزایرینی استیلا ایدن ملاییلر كلوب، پولینسیالیلری دخی ایچریله طوغری پوسكورد-رك، سواحلی و آطه-لرك دوز یرلرینی ضبط ایتمشدر. نغریتولر بتون فیلیپینه جزایرنده اون ایله یكرمی بیك آره-لرنده تخمین اولنوب، بونلرك ده كیتكجه عدلری آزالمقه-در. پولینسیالیلر دخی جمعاً اوچ درت یوز بیك نفوسن زیاده اولمیوب، بونلرك ده عددی كیتكجه تنزل ایتمكه-در. بو ایکی جنس اهالی هنوز وحشی بر حالد یاشایوب، حضریت و مدنیتته استعداد كوستر-مه-مكه-درلر. یالکز ملاییلرله قاریشه-رق اسلام و یاقوتلیك مذهبنی قبول ایدنلر تبدیل طریق معیشت ایدرلر. قالان اهالی اصیله یعنی تخمیناً سکز بچق ملیونی ملایی جنسیتته منسوب اولوب، بونلر پك ماهر كمیجی و تجارت و زراعتله مشغول چالیشقان و ذکی آدملر اولدیغندن، بتون بحر محیط كیبر جزایرنده اولدقلری كبی، بو آطه-لرده دخی تفرد ایتمشدر. بونلر بیننده دین اسلام دخول ایله بر سرعت فوق العاده ایله انتشار ایتمكه اولدیغی زمانده اسپانیولر آطه-لره یناشوب، استیلا ایتمكلی یرلرده همان انكیزیسون محاکمنی تأسیس ایله، اهالیی جبراً و انواع مظالم و تضییقاتله قوتلیك ایتمكه باشلامش؛ و هر نه قدر مسلم اولان ملاییلرله حكملرینی كچیره-میوب، بونلرك اكثری الی یومنا هذا مستقل بر حالد یاشامقه ایسه-لرده، هنوز حال جاهلیتده بولنان ملاییلرك چوغنی صورتا اولسون قوتلیك ایتمكندن، بو آطه-لرده دین اسلام سائر او جوارلرده-کی جزایرده ایندیکی ترقیبی ایده-میوب، همان یالکز %۱۰ پالوان\$ جزیره طویله-سیله جولو جزایرینه و مینداناؤ جزیره كیبره-سنگ جنوب و غرب جهتلرینه منحصر قالمش؛ و اسپانیوللرك استانتیقلرینه كوره، اهالی مسلمنه-ك مقداری یاریم ملیونی تجاوز ایده-مه-مشدر. فیلیپینه جزایرنده یرلشمكسزین و بكر اوله-رق تجارتله مشغول اولان چینلیلر 50000 و اسپانیولرله سائر اوروپالیلر دخی آنجق 15000 نفوس راده-لرنده-در.

درجه مدنیتلری، صنایع و تجارتلری-*. فیلیپینه آطه-لرینك اهالیسی اقصای شرقده-کی اقوامك اك متمدنلری و اك راحت یاشایانلری اولوب، اسپانیولر بیوك سرمایه-لر وضعله واسع چفتكلر تأسیس و بیكلرجه عمله استخدامله بر سرمایه-دارك استفاده-سی یولنه كیتمیوب، اهالیی كندی ایشلرنده سربست بر اقمش اولدقلرندن، هر عائله-ك خانه-سی اطرافده كوزل آعاجلر و چیچكلری حاوی باغچه-سی و پرنج، پتاه، توتون و سائر تارله-لری اولوب، كندی معیشتتی چیقاردقندن صكره فضله-سنی ساتار؛ و بو فضله-لرك مجموعی الدن اله كچه-رك فیلیپینه جزایرینك اخراجاتی تشکیل ایدر. خانه-لری ایکی متره یوكسك دیركلر اوزرینه مبنی اولوب، داخللری اویمه-لی تخته-لرله و كوزل مفروشاته مزین و نهایت درجه-ده تمیز و هوادارد. اسکی دینلرنده ثابت اولان ملاییلر هندجه-دن مأخوذ حروفله لسانلرینی یازیورلر-سه-ده، بو حروفك قرائت و كتابتی زور اولدیغندن، قوتلیك اولانلری لاتین حروفنی قبول ایتمشدر، و اكثری اسپانیول لساننی دخی اوكرنمشدر. مسلمانلر ایسه لسانلرینی خط عربی ایله تحریر ایدرلر.

صنایع محلیه احتیاجات اهالی-یه كوره اولوب، یوقاریده ذكر اولنان بعض الیاف نباتیه-دن معمول بر طاقم منسوجاتله حصیر شاپقه و چیغاره-دن بشقه بو آطه-لردن بر كونه مصنوعات چیقیمیوب، اخراجاتی محصولات ارضیه و مواد طبیعیه-دن عبارتدر. اهالیك تنبللكه و علی الخصوص قوتلیك اولانلرینك مذهب رسم و آیینلریله اویونه و چالغیه میللری زیاده اولدیغندن، احتیاجات محلیه-یه كوره اولان صنایعك ده چوغی چینلیلرك النده-در. مع هذا سراجلق، قیومجیلق، آعاج و فیل دیشی اوزرینه اویماجیلق كبی صنعتلر خیلی ایلرلمشدر. اسپانیولر یقین و قتلره كلنجه-یه-دك، بو آطه-لرك تجارتتی كندیلرینه حصر ایدوب، مانیه شهرندن بشقه هیچ بر اسكه-ك مالك اجنبیه ایله تجارت اجراسنه مساعده-سی اولمدیغندن، و بر طاقم انحصارلر و آغر رسملر موضوع اولدیغندن، جزایر مذکور-ه-ك ثروت طبیعیه-سندن هیچ بر استفاده اولنمازدی؛ لکن اخیراً تجارت سربست براغیلوب، انحصارلر و رسملر قالدیرلمش، و كمرك تعرفه-لری پك چوق تنزیل ایدلمش اولمغله، تجارت كوندن كونه ترقی ایتمكه باشلامشدر. آنجق ایچ طرفلرنده دمیر یوللر یوق حکمنده اولدیغی كبی، شوسه-لر دخی مفقود اولدیغندن، منتظم صورتده ایشلمكه باشلابان متعدد و اپورلردن دخی بحق استفاده اولنه-میور. مع هذا سنوی اخراجاتی تقریباً 125 و ادخالاتی 103 ملیون فرانك بالغ اولیور. مانیه-ده بر چوق مؤسسات علمیه بولنوب، سائر طرفلرده-کی مكاتب ابتدائیه معلم و معلمه-لرینك دخی اسپانیولجه اوقویوب یازمق بیلملری شرطدر. اصول اداره-سی، قوه مالییه و عسكریه-سی. *- فیلیپینه جزایری اوچ ایالت اعتبار اولنه-رق، مركز عمومیلری اولان مانیه شهرنده بر والی عمومی بولنیور. ایالتك برنجیسی لوسون جزیره-سیله ملحقاتندن، ایکنجیسی مینداناؤ ایله ملحقاتندن، اوچنجیسی بو ایکی بیوك جزیره آره-سند-ه-کی ویسان جزایرنده عبارتدر. میقرونسیانك اوزاق جهتلرنده بولنان ماریانه، قارولینه و پالائوس آطه-لری دخی اداره فیلیپینه جزایرینه ملحق عد اولنیورلر-سه-ده، بو آطه-لرك چوغی یالکز اسماً اسپانیه-یه تابعدر. مذکور اوچ ایالتك بهری متعدد قضالره منقسم اولوب، بونلرك بعضلری اداره ملكیه و

بعضری ادارهٔ عسکریه آلتنده-در. قضاالر نواحیه منقسم اولوب، ناحیه مدیرلرینی اهالی انتخاب ایدرلر، و بو مدیرلر ضبط و ربط و تحصیلاتله و محاکم صلیحه ریاستیله مکلفدرلر. واردات و مصارف سنویه 55 ملیون فرانق راده-لرنده اولوب، مصارفک ایچنده اسپانیه-نک چین و جاپونیه-ده-کی سفارت و شهیندرلکلی مصارفی دخی بولنیور. عسکری اسپانیه-دن کوندربلن 1500 طویچی افرادیله ضابطانی اسپانیول و نفراتی یرلی 3780 پیاده و 3500 ژاندارمه-دن عبارتدر. 2200 کمرك مأمورین و خدمه-سی ده وارددر. بحریه-سی 2 فرقتین ایله 6 آویزو و 16 طوپ چکردن عبارت اولوب، ایچلرنده 2000 افراد بحریه بولنور.

احوال تاریخیه-سی. * - فیلیپینه جزایری 1521 تاریخنده مشهور قپودان ماجلان طرفندن کشف اولنوب، اون آلتنجی قرن میلادی اواسطنده ایکنجی فیلیپیک قراللیغی زماننده اسپانیه بیراگی رکز اولنمش، و قرالک اسمنه نسبتله فیلیپینه تسمیه اولنمشلردر. لوسون جزیره-سندده تأسیس ایتمش اولان حکومت اسلامیة اسپانیه دونماسنه مقاومت ایده-میوب، اطاعته مجبور اولمشلر-سه-ده، جنوب جهتنده-کی مسلم ملاییلر ده جمعیتلی و قوتلی اولوب، رام اولمامش؛ و فرصت بولدقجه، قیام ایدوب، اسپانیه دولتی اوغراشدیرمشلردر. فلمنکلیرله انکلیرلر دخی دفعاتله تعرض ایتمشلر-سه-ده یرلشه-مه. مشلردر. حال و استقبال ایچون بو جزایرده اسپانیول حکومتک رقیب و خصمی مسلمانلرک قوتی اولوب، بولنر هر نه قدر آز مقدارده ایسه-لر-ده، جسور و کمجیلکده پک ماهر اولوب، سائر اهالی کندیلرینه مقاومت اقتدارنده دکلدر. و هر وقت اطاعته حاضردرلر.

1-3480-5

فینتیاس

#1

سیچلیه جزیره-سندده %هیمره\$ نهری اوزرنده و منصبی قربنده اسکی بر قصبه اولوب، الیوم %انقیاته\$ اسمیله معروفدر.

2-3480-5

فینلانده

#1

روسیه-نک منتهای غربیسندده واسع بر خطه اولوب، اوستریاده مجارستانک نائل اولدیغی مختاریته قریب بر مختاریت اداره-یه نائلدر.

حدود و مساحه-سی. * - شمالاً نوروچه عائد %لاپونیه\$ خطه-سیله، شرقاً آرخانکل و اولونچ ایالتلریله، جنوب شرقی جهتدن %لادوغه\$ کولیه و پترسبورغ ایالتیله، جنوباً فینلانده کورفزیله، غرباً دخی %پوتنیاس\$ کورفزیله و اسولجه محاط و محدوددر. تقریباً 60° ایله 70° عرض شمالی و 19° ایله 31° طول شرقی آره-لرنده ممتد اولوب، شمالدن جنوبه بویی 1100 کیلومتره-دن زیاده و اک کنیش یرنده اکی 580 کیلومتره اوله-رق، مساحهٔ سطحیه-سی 373612 مربع کیلومتره و اهالیسی 2338404 کشیدر، که بهر مربع کیلومتره باشنه یالکز 7 کشی دوشیور. مرکزی %هلسینگفور\$در.

شکل طبیعیسی، جبال و انهاری. * - فینلانده از ارتفاعلی بر یر اولوب، شمال و غرب و جنوبه طوغری خفیف صورته میلی اولمغله، بحر منجمد شمالیه، بوتنیه کورفزیله، فینلانده کورفزیله و اونغا کولنه آقار صولری یعنی درت مانله-سی وارددر. بو مانله-لر آره-سندده تقسیم میاه خطلرینی تشکیل ایدن صیرتله کوزله فرق اولنه-می-جق صورته بر طاقم آلچق تپه-لر-دن عبارت اولوب، حدای بکردن ارتفاعلی 200 متره-یی تجاوز ایتمز. یالکز شمالده نوروچ حدودنده بحر منجمد شمالی مانله-سنی ایران %سووله-سلکه\$ تپه-لر-ینک ارتفاعی 715 متره-یه قدر بالغ اولور. اراضیسینک اساسی غرانیت اولوب، بربرلریله اکثریا ارتباط و اختلاطلی اولان پک چوق کوللر و بطاقلقلری وارددر.

میاه جاریه-سی دخی چوق اولوب، بر وجه مذکور اوچ جهتنده-کی دکیز و کورفز و کوللره منصب اولان انهارینک چوغی کوللرک ایچندن کچر، یاخود کوللردن چیقار ویا کوللره منتهی اولور. بو انهارک بحر منجمد شمالیه دوکیلنردن باشلیجه-لری نوروچ حدودینی ایران %تانا الف\$ ایله %اناره\$ کولندن چیقان %پاسویغ\$ نهریدر. بوتنیه کورفزیله دوکیلنرینک اک بیوکلی: اسوچ حدودینی آیران %تورنه الف\$ ایله اوکا پک یقین محله منصب اولان %کمی یوکی\$ ایرماغیدر، که %اوناس یوکی\$ و %کیتینن\$ نهرلرینی دخی آله-رق، فینلانده-نک اصل لاپونیه-دن معدود قسم شمالیسینک اکثر میاهنی جمع ایدر. اورادن جنوبه طوغری صره ایله: سیمویوکی، ایویویوکی، اولیا، سوویویوکی، بیها یوکی و دهها اوفق بر قاچ نهر و 170 کولک صولرینی جمع ایدن %قومو\$ نهری مذکور بوتنیه کورفزیله دوکیلور.

بولنردن %اولیا\$ نهری همنامی اولان کولک آیاغیدر، و مذکور کوله دیگر بر قاچ کولک صولری دوکیلور. فینلانده کورفزیله دوکلین انهارک اک بیوکی %کیمنه\$در، که بر چوق کوللرک صولرینی طویلایه-رق 300 کیلومتره-لک پک طولاشیقلی بر مجراسی وارددر. لادوغه کولنه-ده %ووؤقسن\$ نهری دوکیلور، که فینلانده کوللرینک اک بیوکی

اولان %90 سايماءنك آياغى اولوب، مذکور كولدن آيرلديغنده %10 آيماتره \$ اسميله كوردلئسى چوق كوزل بر شلاله تشكيل ايدر.

فینلانده قدر كوللری چوق دنياده هيچ بر ير اولميو، سنت ميشل ايالتنك مساحه سطحه-سنگ نصفدن زياده-سى كوللرله مستورد. حدودنده @1 بولنان اونغا كولندن صكره اك بيوك كولى %90 سايماء اولوب، بو كول جوارنده-كى كوچك كوللرله و اونلرله اختلاط اينديكى نهرلر و جدوللرله برابر 1760 مربع كيلومتره-لك مساحه اورتيور. مذکور كولدن صكره:

پيهلاوسى، لاؤوسى، اوربوسى، پيهاسلقه، پيلسياروى، قولاسوى، انووسى، پايانه كوللريله مملكتك و سطلرند زكرى سبق ايدن %90 اوليا \$ دها يوقاريد %90 كيتقه \$ و %90 سيموياروى \$ و اك شمالده %90 اناره \$ كولى بولنيور.

فینلانده-نك سواحلى، اسوجك كيلر كى، كيرينتيلى چيقتيلى اولوب، بر چوق قوى و خليجلريله برونلرى و ساحلك قارشيسنده بر طاقم قبالقلى و آطه-لرى واردر. بو آطه-لر ك مهملى: بوتنيه كور فزيناك و سطلرند

بولنان %90 قواركن \$ جزايريله مذکور كور فزيناك مدخلنده واقع %90 آلاند \$ جزايريدر.

اقليم و هواسى. *- فينلانده-نك هواسى پك سرت اولوب، دائره انجماد داخلنده بولنان قسم شماليستندن بشقه، قسم جنوببيسنده دخى قيش تشرين اول اواسطندن مايسه قدر يدى آى سورر؛ و بو موسمه برودت پك شدتلى اولديعى كى، يازين دخى

هوا بالعكس پك صيچاق و زياده يابسدر. مع هذا هواسى صاعلام اولوب، يالكز بعض بطاقفلر ك جوارلرى يازين صيتمه- ليدر. اورمانلر ك قطعى برونتى تعديل ايتمش ايسه-ده، هوايى دها سريع التحول بر حاله قويوب، شمال شرقى

روزكارلرينك تاثيرينه سپر اوله-حق بر حائل قالماشدر.

نباتات و حيواناتى، محصولات و منابع ثروتى. *- فينلانده-نك اراضيسى اساساً غرنايت قبالرندن عبارت اولوب، سطحى اكثر طرفلرند قوم و طاشلرله و بعض يرلرده بالچيقله مستور اولمغله، يالكز 8154 مربع كيلومتره-لك محلى زراعته

الويريشلى و 29086 مربع كيلومتره-لكنده چاپرلقدن. اراضينك بو عدم استعدادينه و اقليم و هوانك عدم مساعده-سنه اهايلينك زراعتده اصول قديمه-دن آيرلماق تعصبى دخى منضم اولديعى حالده، ينه مملكتك باشليجه منبع ثروتى و

اهالينك مدار معيشتى زراعتدر. بغداى پك آز يتيشيورسه-ده، آرپه، چاودار و يولاف زياده حاصل اولور. بيزليه، تورپ، كتن، كنوير و توتون دخى جمله محصولاتنددر. نباتاتى پك كوشك اولوب، ميشه آغاجى يالكز جنوب غربى

جهتند بولنور. كراز و الما آغاجلرى ده جنوب جهتند ميوه ويروب، دها شمالده يالكز چيچك ويرلر. دها شمالده آنجق چام آغاجلرى بولنوب، بونلر دخى پك بيوك اولماز. نهايت شمال جهتند سيبريه-نك توندلرلى كورينوب، يازين نك

توك بعض قبا اولر و موقت چيچقلرله يامرى يومرى چاپلرله تصادف اولنور؛ و قيشين اورته-لق قارله مستور اولوب، حياتن اثر كورينمز. هوانك رطوبتى و اكثر يا سببلى اولمى اورمانلرله چاپرلره دائما طراوت ويرمكله هر نه قدر

اوللرى قبا ايسه-ده، خيلى حيوانات اهليه يتيشيدريلوب، آتلى، كوچك اولدقلى حالده، قوتلى و جفاكشدر. صيغيرلرى جنوب جهتند كليتى اولوب، شمال طرفلرند ايسه اقطار شماليه-نك دوه-سى حكمنده اولان (رن) دينلن صيغين كثرته

بولنيور. او حيوانلرى دخى اورمانلرند چوق اولوب، دريلرى كورك اعمالنه يارايان حيوانات مختلفه-سده چوقدر. كرك سواحلى و كرك كول و نهرلرى باليغك انواعيله مملو اولوب، باليچيلىق فينلانده-ليلر ك باشلى مدار تعيشلرنددر.

معادنى چوق ايسه-ده، هوانك سرتلكى و يوللر ك فقدانى اخراجلرينه مانع اولوب، يالكز دمير معدنى كليته و ايكنجى درجه-ده باقير، قلاى، قورشون، چنقو و بر مقدار آلتون چيقارلمقده-در. %90 اوالو \$ نهرينك صولرند دخى آلتون ريزه-

لرى بولنور.

صنابع و تجارتى. *- صنابع هنوز كرى اولوب، بتون فينلانده-نك فابريقه-لرى 500 عددى و بونلرله چاپيشان عمله-نك مقدارى 15000 تاجاوى ايتميور. باشليجه مصنوعاتى: ايبليك، يوك و پاموق منسوجات، شكر، موم، صابون، كاغد،

توتون و اويونجق اولوب، بونلر دخى داخل مملكتنده صرف اولنه-رق، معمولاتجه اخراجاتى يوقدر. باشليجه اخراجاتى: كراسته، اودون، قطران، باليق، سوت، ياغ، پينير، خام دمير، آت، صيغير و سائره-دن عبارتدر. اخراجاتى 105 و

ادخالاتى 150 مليون فرانغه بالغ اولور. تجارتى برنجى درجه-ده روسيه ايله و ايكنجى درجه-ده انكلتره و آلمانيه و سائره يرلرله-در. پترسبورغدن كلن دمير يول خطى فينلانده-نك جنوب و غرب جهتند اوزانه-رق، و اسكله-لره بر قاچ قول

اوزانه-رق، 65° عرض شماليده و %90 اوليا \$ نهرى منصبنده كائن %90 اوليا بورغ \$ اسكله-سنه قدر واصل اوليورسه-ده، هنوز فينلانده ايله اسوج دمير يوللرى كسب ارتباط ايتمه-مشدر. اك زياده تجارتنى تسهيل ايدن واپورلر اولوب، كرك

اسكله-لرى بيننده كرك كولرند و نهر و جدولرند مننظم صورنده واپورلر ايشلر. شوسه-لرى هنوز آز ايسه-ده، پك مننظم و صاعلامدر. سفائن تجاريه-سى 235161 طونيلاتده استيعابنده 1799 يلكن كميسييله 17454 طونيلاتده استيعابنده

336 واپورن عبارتدر.

تقسيماتى، شهر و قصبه-لرى. *- فينلانده اسوجليلر ك النده ايكن، پترسبورغ شهرينك بولنديغى موقع ايله جوارلرينى دخى شامل اولديغى حالده، بروجه اتى 6 ايلته منقسم ايدى: 1، لاپمارق كه شمالده-كى لاپون اراضيسندن عبارت ايدى؛ 2،

شرقى بوتنيه كه بوتنيه كور فزيناك قسم شماليستندن عبارت اولوب، اسوجده-كى غربى بوتنيه-نك قارشيسنده ايدى؛ 3، نفس فينلانده-كه بوتنيه ايله فينلانده كور فزلى آر-سند-كى كوشه-دن عبارت ايدى؛ 4، تاواستھوسى كه اورته

طرفى ايدى؛ 5، اينغريه كه جنوب شرقى قسمنى و پترسبورغ اراضيسنى حاوى ايدى؛ 6، قارليه كه قسم شرقيسندن عبارت ايدى. بو اسامى اليوم مستعمل ايسه-ده، فينلانده روسيه دولتنك ايلنه كچكدن صكره وسعتلرى و مقدار نفوسلرى

بر وجه اتى اولان 8 ايلته تقسيم اولنمشدر:

ایالت
مربع کیلومتره
اهالی
ویبورغ
43056
340680
قوئوپو
42731
284847
سنت میکل
22841
177853
نیلاند
11872
237021
تاواستھوس
21585
254134
آبویورنبورغ
24171
391439
واسه
41712
411089
اولیابورغ
165644
241341
\$

ایالات قضاالره منقسم اولوب، قضاالری 51 عددنده-در. قضاالر دخی ناحیه-لره منقسم اولوب، ناحیه-لر اهالیین منتخب مجلسلرله و جانب حکومتدن منصوب برر مدیرله اداره اولنور.
مرکزی اولان هلسینغورسک 65535، أبو شهرینک 31671، تامرفورسک 20485، ویبورغ 20348، اولیابورغ 10592 اهالیسی واردر.

اهالیسی، جنسیت و لسان و مذهبلیرى. *- فینلانده-نک اهالیسی روسلرله اسقاندینا لرك اورته-سندده اولوب، بو ایکی جنسیتك كاه برینه و كاه دیکرینه تابع اوله-كلدكلری حالده، بونلرك هیچ بریله مناسبت و قرابت جنسیه-لری اولمیوب، عرق تورانییه منسوب فینوا جنسیتته منسوبدرلر؛ و برنجی درجه-ده لاپونلر و سامویتلرله، ایکنجی درجه دخی مجارلر و تاتارلر و سائر اقوام تورانییه ایله مناسبتلری واردر. فینلانده-لیلرک و علی الخصوص بو مملکتك جنوب غربی جهنتده واقع اولان نفس فینلانده-ده ساکن اولان و سائر فینوالرک جمله-سندن زیاده نسللریینی محافظه ایتمش اولان (تاواست)لرك سیمالرنده و بدنلرینك شكندده مغول عرقنه مخصوص علائم موجود اولوب، یناق کمیکلری چپقتیلی، باشلری یووارلاق و کوچك، آغزلری بیوك، صقاللری سیرك، بویلری قیصه و کمیکلری قالین اولدیغی کبی، خلقا دخی بتون اقوام تورانییه افرادی کبی آغر و كولمز چهره-لی، تالشسز، هر ایشی قدره حواله ایدر و مع هذا چالیشقان و ناموسلی آدملردر. یالكز کوزلریله صاچلرینك رنکی، سائر اقوامله اختلاطلرندن می، یوقسه اقلیم و هوانك اقتضاسندن می، هر نه-دن ایسه، عرق تورانیینك خلافنه اوله-رق، اکثریت اوزره کستانه و صاری و بعضاً بسبتون آچیق اولور. فینلانده-لیلره قسمه منقسم اولوب، اك خالصلری اولان مذکور (تاواست)لرك شمالنده بوتنییه کورفرزی ساحلنده (قواق) ویا (قیان)لر، اك شمالده (لاپون)لر، شرق جهنتده قارلیانلر، جنوب شرقی جهنتده-ده %0 اینغرلر بولنیور. بو بش قومك سویلدکلری لسانلر بیننده بر درجه-یه قدر فرق وار ایسه-ده، جمله-سی بر لسانك شعبه-لری اولوب، بربرلریله پك ایی آکلاشیلیرلر. سیماجه مغول عرقنه اك آز بکزینلری قارلیانلر اولوب، بونلرك برون و آغز کوزلری دوزکون اولدیغی کبی، بویلری دخی اوزر و قامتلری اولدقجه لوندانه-در.

فینلانده-لیلر اسکیدن اسوجیلرک تحکم سیاسی و ادبیلری آلتنده بولنوب، اسوج لساننده تعلیم و تعلم ایدرلر دیسه-ده، بر عصر دن بری کندی لسانلرینی ایلریلتمك قیدینه دوشوب، بر طاقم اسکی شعرلرینی جمع، و بر خیلی غزته-لر و ادبی

رسائل موقوتہ نشر ایتمش؛ و مکتبلرہ تدریسی کندی لسانلرینہ چوپر مشلر در. لسانلری آهنکی و شعره مساعد اولوب، کندیلرینک دخی شاعرلکه استعدادلری وارد. فینلانده-ده نشر اولنان 55 غزته و رسائل موقوتہ-دن 25ی اسوج و 30ی فینلانده لساننده چیقپور.

فینلانده-لیلر سائر فینوالرله برابر یقین و قتلرہ کلنجه-یه قدر مشرک اولوب، اون ایکنجی قرن میلادیده اسوج قراللرندن (اریق) بولنری جیراً خرستیان ایتمش ایسه-ده، پک طاغنیق بر حالده یاشادقلرندن، خرستیانلق عقاندی کندیلرینہ اوکره-دیله-میوب، بولنر بو دین جدیددن اوکره-بیلدکلری آز شیلری اسکی اعتقادلریله برلشیدیر-مرک، الیوم اعتقادات قدیمه-لرندن بسبتون و از کچه-مه-مشلر در. بعده اسوجلیلرله برابر پروتستان اولمشلر در. رسماً پروتستانلقدن بشقه مذهب طانیمیورلر-سه-ده، 37140 کشی روسلرک اورتودوقس مذهبنه تابعدر. 566 قتولیک و 500 یهودی دخی وارد. فینلانده-نک یالکز جنوب غربی گوشه-سی زیاده-جه مسکون اولوب، اوراده مربع کیلومتره باشنه 16 کشی دوشر-سه-ده، شمال جهتنده آنجق مربع کیلومتره باشنه 1 و دیگر طرفلر ده 7 و 8 کشی دوشیور. مع هذا فینلانده او عرضه بولنان یرلرک، اک صوئوگی اولدیغی حالده، اک زیاده مسکونیدر. بو مملکت یوز سنه-دن بری غوائل و وقوعات سیاسی-هدن سالم اوله-رق راحت یاشامسی و زراعت و تجارت و معارف و مدنیتک ترقیاتی سایه-سنده، نفوسی محیر عقول بر صورتله تکثر ایتمکده-در. 1820 تاریخ میلادیسندن بری یتمش بش سنه ظرفنده اهلینک مقداری ایکی قات اولمشدر؛ حالبوکه خارجدن فینلانده-یه کلنلر یوق حکمنده اولدیغی حالده، فینلانده-دن پترسبورغ و روسیه-نک سائر طرفلرینہ و آمریقایه دخی بر خیلی نفوس هجرت ایتمشلر در.

اصول اداره-سی، قوه مالیه و عسکریه-سی. *- فینلانده 1809 تاریخندن بری روسیه مالکندن معدود اولوب، آنجق مختاریت اداره-یه نائلدر. بیوک دوقه-لق عنوانی حائز اولوب، روسیه ایمپراطوری فینلانده-نک ده بیوک دوقه-سی عد اولنیور، و هلسنیغفورسده والی عمومی و باش قوماندان صفتیلر بر وکیل بولندیر یور. 18 اعضادن مرکب بر ستاتوسی ویا شورای دولتی اولوب، والی و قوماندان بولنان ذات بو مجلسه ریاست ایدر. فینلانده مشروطیتله اداره اولنوب، درت شعبه-یه منقسم بر مجلس مبعوثانی وارد، که نظامات و قوانینہ و بودجه و سائر خصوصات مهمه-یه قرار ویرر. مذکور شعبه-لر زادکانه، رهبانہ، شهر و قصبه-لر اهلینسہ و کویلیلرہ مخصوص اولوب بعضاً برلکده مذاکره ایدرلر-سه-ده، قرارلرینی آیری ویررلر. آیریجه هیئت مدیرانی اولوب، بولنر مذکور وکیل واسطه-سیله طوغریدن طوغریه روسیه ایمپراطورینہ تابع اولدقلرندن، پترسبورغ قانبتوسی فینلانده-نک امور داخلیه-سنه قاریشماز. واردات و مصارف سنویه-سی 55½ میلیون فرانق راده-لرنده اولوب، حصه-سنه اصابت ایدن عسکر و دوننمایی دخی اداره ایتدیکندن، پترسبورغ خزینہ مالیه-سنه بر شی کوندرمز. عساکر بریه و بحریه-سیله دوننمایی دخی آیری اولدیغی حالده، روسیه دولتنک قوه بریه و بحریه-سی ترتیباتنه داخلدر.

احوال تاریخیه-سی. *- معادنک ایجادندن اول یعنی انسانلر طاشدن اسلحه و آلات قوللاندقلری زمانلرده، کره ارضک شمالی جهتنک بروندی دوری اولمغله، فینلانده و او عرضه بولنان یرلر بوزلرک آلتنده بولندیغندن، بعده بوزلر چکیلوب، قابل سکنی بر حاله کلدیکنده، اک اول اسکان ایدن اهالی شمیدی فینوالر دن عبارت می یوقسه بر قوم می بولنمش اولدیغی کسیدریله-مز-سه-ده، آری اقوامک آسیای وسطیدن آوروپایه هجرتندن اول بو قطعه-نک سائر طرفلر نده دخی اقوام تورانیه بولنمش اولدیغی مظنون اولدیغنه نظراً، فینلانده جهتنده دخی اسکیدن فینوالر ویا اقوام تورانیه-دن دیگر بر قوم بولنمش اولمسی ملحوظدر. هر حالده اسکان تعبیری بوراده پک مناسب اولمیوب، آسیانک اقطار شمالیسه-سنده بولنان اقوام وحشیه-نک اسکیدن بری، بوزلر مساعده ایتدکجه، او اولایه-مرق و بالیقجیلیق ایدر-مرک، بوتنیه کورفرزینہ-دک ایلریمش؛ و اورادن دفعاتله اسوج و پروسیه سواحلنه دخی کچه-مرک، کاه آوجیلیق و بالیقجیلیق و کاه یغماکرلک ایتمش اولدقلری آکلاشیلیر. بو حال پک چوق زمان دوام ایدوب، آنجق فینوالر مرور زمانله تجاوز قوتنی غائب ایدر-مرک، فینلانده-نک ساحل و کوللر نده بالق و اورمانلر نده او اولامغله قناعت ایتدکلری حالده، روسیه-ده-کی اسلاولرله اسقاندینا و شبه جزیره-سنده-کی توتونلر بولنری راحت بر اقمیه-مرق، کاه بولنر و کاه اولنر فینلانده-یه تجاوز ایتمکه باشلامشلر دی. اون ایکنجی قرن میلادیده فینلانده-لیلر هنوز وحشیلک حالندن قورتله-میوب، او و یالقیله کوجبه حالنده یاشارلر دی. قرن مذکورده اسوج قرالی (اریق) بولنری جیراً خرستیان ایتمکی تصارلیوب، او تاریخندن اعتباراً اسوجلیلر ابتدا %۱۰۰ قصبه-سنی و بعده فینلانده-نک اوتہ-سنده بریسندہ بعض قلعه-لر تأسیس ایدر-مرک، بو مملکتی تحت ضبطه آلمشدر؛ و فینلانده-لیلر اسوجلیلرہ باقه-مرق، اولنرک طرزنده خانه-لر و کویلر تأسیس ایلہ، یرلشوب، زراعتله مشغول اولمغہ، و هر خصوصده اسوجلیلرہ تابع اولمغله باشلامشلر دی. اسوجلیلرله روسلر آره-سنده آره-سی کسلمین محاریات اثناسنده، فینلانده آره-ده بولنوب، نهایت شرق و جنوب شرقی جهتی روسلرک الینہ کچمشیدی. بیوک پترو فینلانده-نک روسیه-یه تابع اولان اینگریه خطه-سنده پترسبورغی تأسیسه پایتخت اتخاذ ایتدکن صکره، روسلر فینلانده-یی الہ ایتمک احتیاجنی حس ایدوب، نهایت 1709 ده اسوجلیلرله ایتدکلری محاربه-ده قزاندقلری غالبیت اوزرینہ، بو مملکتی التحاق ایتمشلر در. آنجق فینلانده اسوجلیلرک النده ایکن، قرال خاندانی افراندن بعضلرینک نامنه بیوک دوقه-لق صورتته افراغ اولنہ-مرق، او صورتله اداره اولنمقده بولنمش اولدیغندن، روسیه ایمپراطوری دخی صورت اداره-سنه خلل کتیر میوب، یالکز کندینی بیوک دوقه طانیتمش؛ و فینلانده-لیلرک صداقتندن ممنون اولمغله، اولدن تحت حکمنده بولنان شرق و شرق جنوبی جهتلرینی دخی فینلانده بیوک دوقه-لغنه ترک ایلمشدر.

بالطیق دکیزینک شرق طرفنده بیوک بر کورفز اولوب، شمالاً فینلانده و جنوباً استونیه ایله ایوم پترسبورغ ایالتنی تشکیل ایدن اینغریه خطه-لری آره-سندده شرقه طوغری پترسبورغه قدر اوزانیر. غربدن شرقه بوی 400 کیلومتره اولوب، اکی 60 ایله 120 کیلومتره آره-سندده-در. آغری دها طار اولوب، ایچ طرفی توسع ایدر. صاغ و صولنده بر چوق قویلر و لیمانلر وار ایسه-ده، اگ مهملری روسیه-نک ترسانه-سنی حاوی اولان قرونستاد لیمانیله استونیه-نک حدود شرقیه-سندده واقع %ناروه\$ لیمانیدر. کورفک ایچنده بر چوق کوچک آطه-لر بولنوب، اگ مهمی پترسبورغک اوکنده واقع و پک متین استحکاماتله تحکیم اولنمش اولان %قرونستاد\$ جزیره-سیدر. بو کورفزه بر چوق نهرلر دوکیلوب اگ بیوکلی: لادوغه کولنک آباغی اولان و پترسبورغک ایچندن کچن %نوا\$ نهر واسعیله ساحل جنوبیسنده برر کورفزه دوکلین %لوغه\$ و %ناروه\$ نهرلریدر. پترسبورغدن بشقه کورفک سواحلنده ویا قربنده قاچ شهر و قصبه بولنوب، باشلیجه-لری: فینلانده ساحلنده %هلسینگفورس\$ ایله %ویبورغ\$ و استونیه ساحلنده %ناروه\$ ایله %رول\$ شهرلریدر. فینلانده کورفزی قیشین طونوب، مایسک ایتدالرینه-دک بوزلر دوام ایدر.

نوروجک اگ شمالی ایالتی اولوب، غرباً %نوردلاند\$ ایالتیله، جنوباً فینلانده ایله، شرقاً روسیه-نک آرخانکل ایالتیله و %وارنکر\$ کورفزیله، شمالاً دخی بحر منجمد شمالی ایله محاط و محدوددر. مساحه سطحیه-سی 47411 مربع کیلومتره اولوب، 29336 اهالیسی واردر. مرکزی %قوالو\$ آطه-سندده واقع %هامرفست\$ قصبه-سیدر، که کره ارضک اگ شمالی معموره-سیدر. بو ایالت 30' 68° ایله 71° عرض شمالی آره-لرنده ممتد اولوب، هواسی عرضک اقتضا ایتدیکی قدر صونوق دکلدر. مایسک اوخرندن حزیرانک واسطنه-دک بو ایالتده کونش باتمیوب، یدی هفته-لق بر کون اولدیغی کبی، کانون اولده دخی بو قدر مدت کونش کورنمیوب، اوزون بر کیجه اولور. طاغلق بر یر اولوب، ساحلنک کیرنتی و چیقتیلری و ساحلک قارشیسندده بر چوق آطه-لری واردر. جنوب جهتنک آلق یرلرنده بر مقدار آریه ایله پتاته و بر نوع فرنک اوزومی حاصل اولور، و قیون، صیغیر و آت دخی بولنور. شمال جهتنده یالکز رن حیوانی بولنوب، کوپکلر دخی قیزاغه قوشیلیر. اصل بو یرک محصولی بالیق اولوب، اهالیسی باشلیجه بالیقچیلقله کچندیکی کبی، یاز موسمنده و سائر طرفلردن دخی صید کمیلری کلوب، بهر سنه بش آلتی ملیون فرانک قیمتندده مورینه بالیغی طوتیلور. اهالیسی لاپون، نوروجلی و فینلانده-دن کلمه قوان قوملردن مرکب اولوب، جمله-سی پروتستان مذهبه تابعدر.

آسیانک شمال غربی جهتیله آروپانک شمال شرقی طرفنده منتشر بولنان آلتون طاغ عرقنه منسوب یعنی امم تورانیه-دن محدود بر طاقم اقوامک اسم عمومیسیدر. هر نه قدر مجارلر و اسکی بلغارلر دخی فینوآ اقوامندن معدود ایسه-ده، بوکونکی کونده فینوآ اسمی یالکز وجه مذکور اوزره اقطار شمالیه قربنده بولنان اقوامه اطلاق اولنور. بونلر آروپاده نوروجک شمال غربی سواحلندن باشلایه-رق، روسیه-ده فینلانده و استونیه و لیوونیه و قورلانده خطه-لرنده یعنی بالطیق دکزینک سواحل شرقیه-سندده و روسیه-نک منتهای شمالیه شمال شرقی جهتنده یعنی %پچوره\$ و %قامه\$ حوضه-لرنده و اورال سلسله جبالنک نصف شمالیسنک یکی مانله-سیله سیبرییه-ده %اوبی\$ حوضه-سنک نصف شمالیسنده و تونغوسقه ملتقاسندن آشاغی اوله-رق %ینیسی\$ ایرماغنک ایکی طرفنده تا %قاتانغه\$ مجراسنه قدر منتشر اولوب، ساکن بولندقلری یرلر 12° دن 112° طول شرقیه قدر 100 درجه جغرافیه-لک محله ممتد اولور، و عرضلری دخی آروپاده 10 و آسیاده 20 درجه-دن آشاغی دکلدر. بو اقوامک مجموع افرادی درت و نهایت بچق ملیونه بالغ اولوب، قسم اعظمی و اگ مدنیلری فینلانده ایله روسیه-نک بالطیق ایالاتنده ساکن اولانلریدر. روسیه-نک شمالنده و سیبرییه-ده بولنانلری ایسه سنه-نک اکثر آیلرنده قارلر و بوزلرله مستور توندره-لرده ساکن ویا اورالرده بالیق و آو آرقه-سندده طولاشیر و رن سوریلریله قونوب کوچر نیم وحشی قبانلار عبارتدر، که بونلر پک سیرک و نفوسلری آزدر. فینوآ اسمنک جمع ایتدیکی اقوام: لاپون،

فینلانده-لی، استونیان، لیوونیان، ساموید، ووتیاق، پرمیاق، چرمیس، چوواش، موردون، و وگول، اوستیاق و سائره-دن عبارتند.

اشبو فینوآ اقوامنک مغول عرفته منسوب اولوب اقوام تورانیه-دن بولندقلرینه کرک شکل و سیمالری و کرک سویلدکلری لسانلر شاهدر. اقوام مذکور-نک سویلدکلری لسانلر بینده پک چوق مشابهت و مناسبت بولنوب، بر لسانک شعباتندن عبارت بولندقلری محققد. مجارجه ایله اولان مشابهتلی ده آز ایسه-ده، مجارجه-نک ده بو اصلدن منشعب بولندیغنده شبهه یوقدر. بلغارلر کلنجه، بونلر دخی بو نسلدن متولد ایسه-لرده، چوقدن اسلاولاشوب، لسان اصلیلرینی ترک ایتمش اولدقلرندن، شمذیکی حالده، فینوآ اقوامندن معدود دکلدر. فینوآ لک لسانجه ترکلر و تاتارلرله اولان مشابهتلی ایکنجی، و مغوللر و مانچولرله اولان مناسبتلی ده اوچنچی درجه-ده-در. فینوآ اقوامندن یالکز فینلانده-لیلرله روسیه-نک بالطبق ایالاتنده ساکن اولان استوانلر و لیولر مدنیه و لسانلری ادبیاته نائل اولوب، سائرلری هنوز نیم وحشی بر حالده بولنیورلر.

فینوآلر وقتیلر ده جنوبی یرلرده بولنوب، منشألری آلتون طاغ اتکلری اولدیغی کبی، ایکنجی وطنلرده اورال سلسله جبالنک اتکلری اولدیغی حالده، اورادن روسیه-نک وسطلرینه و شمالنه طوغری پایلمش، و بر طاقلری (هون) و (آوار) و سائر اسملرله مختلف زمانلرده سیل بلا کبی غربه طوغری آقین ایده-رک، بر قاچ نوبته آوروپایی دیترتمشلردر. بعده شرق طرفندن ترک و تاتارلر و جنوب و غرب جهتندن اسلاولر و توتونلر طرفندن تضییق اولنه-رق، اقطار شمالیه-نک بوزلرنده ملجا آرامغه مجبور اولمشلردر.

1-3486-5

فینیستره

#1

فرانسه-نک منتهای غربنده و برتانیه شبه جزیره-سنگ اوچنده بر ایالت اولوب، شرقاً ((ساحل شمالی)) و موریپهان ایالتلریله، شمالاً مانسه دکیزیلر، غرباً و جنوباً دخی بحر محیط آطلاسی ایله محاطدر. مساحه سطحیه-سی 6934 مربع کیلومتره اولوب، 707800 اهالیسی واردر. اراضیسی عارضه-لی اولوب، %آره \$ طاغی و ((قره طاغ)) اسملریله ایکی طاغ شرق شمالیدن غرب جنوبیه طوغری ممتد اولورسه-ده، برنجیسنگ ارتفاعی 390 و ایکنجیسنگ کی 325 متره-یی تجاوز ایتمز. انهاری قیصه اولوب، باشلیجه-لری: لاتیه، آن، اودت، اولنه، الورن و پنره نهرلریدر. سواحلی پک کیرنتیلی چیقتیلی اولوب، بر چوق قوی و کورفز و لیمانلریله برون و شبه جزیره-لری واردر. ساحل غربیسنده %برست \$ و %دوآرتنز \$ کورفلری آره-لرنده اوزون بر شبه جزیره ایله ایرلمش اولدقلری حالده قره-نک ایچنه خیلی کیریور. ساحل مذکور قارشیسنده کائن %اؤسان \$ جزیره-سیله بر قاچ کوچک آته دخی بو ایالته ملحقدر. هواسی معتدل و رطیبدر. طوپراغی منبت اولوب، حبوبات متنوعه ایله سبزه و میوه-لرک انواعی و توتون و سائره حاصل اولور. بر قاچ اورمانی و پک کوزل مرعالی اولوب، ایکی جنس آت ایله قیون و طوموز و سائر حیوانات یتیشدیریلیر. سیملی قورشون، کمور معدنی و بیلکی طاشیلر ایکی جنس مرمری واردر. صنایعی خیلی ایلی اولوب، بز، کاغد، ایپ، توتون و سائره فابریقه-لری چوقدر. اک بیوک شهری %برست \$ اسکله-سی ایسه-ده، مرکزی %کیمپر \$ قصبه-سی اولوب، ایالت 5 قضایه منقسم و 43 ناحیه ایله 287 دائرة بلدیه-یی حاویدر.

2-3486-5

فینیستره، برونی

#1

اسپانیه-نک منتهای شمال غربیسنده و عالیچه خطه-سندره بر برون اولوب، "45' 25° 42 عرض شمالی ایله "43' 35° 11 طول غربیده واقعدر. بو برونده بیوک بر فناررکز اولنمشدر. * - انکلتره-نک منتهای غرب جنوبیسنده و %قورنوآی \$ شبه جزیره-سنگ اوچنده دخی بر برون اولوب، انکلیزجه %لاندسی اند \$ دینلیر.

1-3487-5

فئودوسیه

#1

روسیه-ده قریم شبه جزیره-سنگ جنوب شرقی گوشه-سندھ واقع %کفه\$ قصبه-سنگ اسمیدر. [(کفه)) ماده-سندھ مراجعت.]

5-3487-2

قیوم

مصر وسطاده و نیلک جهت غربیسنده بر مدیریت اولوب، شرقاً و جنوباً بنی سویف مدیرینله، غرباً چول ایله و %بحیره قارون\$ دینلن واسع کول ایله، شمالاً دخی جیزه مدیرینتله محاط و محدوددر. شرق جهنتندن مبدأ حدودی نیلک ساحل یسارندن بش التی کیلومتره-لک مسافه-ده و مرکزی اولان مدینة الفیوم قاره-نک 110 کیلومتره جنوب غربیسنده واقعدر. 29° 5' ایله 29° 28' عرض شمالی آره-سندھ ممتد اولوب، مساحه سطحیه-سی 1274 مربع کیلومتره یعنی 235908 فدان و اهالیسی 228709 کشیدر. اراضیسی همان هر طرفدن مرتفعجه تپه-لر و چوللرله محاط بر وادیدن عبارت اولوب، شرق طرفندن %لاهور\$ بو غازندن کیریلیر. بحر یوسف نامیله نیلدن آیریلان پک اسکی بر جدول جنوبدن کله-رک، بو مدیرینته دخول ایله، غربه طوغری دونه-رک، مرکزی اولان مدینة الفیومک ایچندن کچدکن صکره، بر چوق جدولرله آیریله-رق، فیوم اراضیسی سقی و اروا ایدر. وقتیله اراضیسنک هر طرفی صو آلتنده و معمور ایکن، شمیدیکی حالده غرب جهنتنده-کی کنارلری قوملرک آلتنده قالب، قابلیت زرعیه-سنی غائب ایتمشدر. طوپراغی پک منبت اولوب، پرنج، آریه، چاودار، کتن، دوره، چپوید و آز مقدارده پاموق و شکر قامشی حاصل اولور. خرما و زیتونلری دخی چوق اولوب، بعض باغلریده واردر. کللری چوق و مشهور اولوب، خیلی مقدار کل صویبی و یاغی چیقاریلیر. اخیراً صنعی چاپرلر ییتشد-یریلوب، بونلرده بیاغیسی پک اینجه و یموشاق بر جنس قیون رعی اولنور. آتلری کوچک و عادیدر، و دوه-لری خارجدن کلیر. بو مدیرینک صنایعی پک ایلری اولوب، کتن و پاموق محصولاتیله قیونلردن آنان بیاغی تمامیله محلنده صرف اولنه-رق، پک مقبول کتن بزلی و پک ظریف شالرله عادی بزلی و قبا یوک منسوجات اعمال اولنور. کل صویبی اخراجی دخی صنایع محلیه-نک اک مهملرندندر. وادی نیلی تعقیب ایدن دمیر یول خط کبیرندن بر شعبه آیریلوب، مدینة الفیومه منتهی اولمغله، مدیرینک تجارتی تسهیل ایدر. بو خطه قدیمدن بری معمور اولوب، از منة قدیمه-ده جسیم شهر و قصبه-لری و سائر آثار عمرانی اولمغله، هر جهنتنده آثار عتیقه و اسکی ابنیه و یرانه-لری بولنور. مذکور بحر یوسف واسطه-سیله-نیلک فضلہ میاهنی جمع و ادخاله، حین حاجنده استعمال ایتمک اوزره، آثار قدیمه-

ده %موریس\$ اسمیله یاد اولنان واسع حوض دخی بو مدیرینده و قدیماً %قرودیلو پولیس\$ یعنی ((مدینة التمساح)) دینلن مدینة الفیوم قربنده ایدی. ابتدا بو حوض مذکور برکه قارونک عینی ظن اولنمش ایسه-ده، بعض محققلر بونک ممکن اوله-میہ-جغنی درکله، تحریات اجرا ایده-رک، حوض قدیمک موقعی و آثارینی بولمشلردر. %فیوم\$ اسمی لسان قبطده دکیز و کول دیمک اولمغله، بحیره قارونه و بالتعمیم بو خطه-میہ دخی اطلاق اولنمشدر. حرف تعریفله برابر %الفیوم\$ک %الف یوم\$دن غلط اولدیغی و بو اسمک حضرت یوسف (عم) زمانندن قالمه اولدیغی و همدر. زیرا اوزمانلرده مصدره عربجه سولنمزدی، و نبی مشار البهک لساننده عربی دکل ایدی. [مرکزچون ((مدینة الفیوم)) ماده-سندھ مراجعت بیوریله.]

5-3487-3

قیومه، و اسلاوجه ريقه

#1

آوستریا و مجارستان دولتنده مجارستانه تابع و آدریاتیک دکیزینک %قارنو\$ کورفزی منتهاسنده اوله-رق %آگرام\$ک 185 کیلومتره غرب جنوبیسنده و %فیوماره\$ نهری منصبنده بر قصبه و سربست اسکله اولوب، 17885 اهالیسی، مصنع کلیسارلی، کوزل ریختملری، صنایع و تجارت اوطه-سی، بانقه-سی، مکمل بر مکتب اعدادیسیله بحریه و تجارت و عسکری مکتبی، کاغد، توتون، یلکن بزلی، بیره و سائر فابریقه-یله دباغخانه-لری، متعدد دکرمنلری، تریپلو فابریقه-سی، سیغوریطه شرکتی و سائر مؤسسات نافع-سیله پک ایشلک تجارتی واردر. میاه جاریه-سی و کوزل چشمه-لریله مرمردن حوصلری پک چوقدر. اسکی بر قصبه اولوب، اسم قدیمی %ترساتیقه\$در. قصبه اسکی و یکی اوله-رق ایکی قسمه منقسم اولوب، کذلک اسکی و یکی اوله-رق ایکی لیمانی واردر. قصبه-ده برنجی درجه-ده ایتالیان و ایکنجی درجه خروات لسانی قوللانیلیر. یالکز قصبه و اسکله مجارستانه عاند اولوب، ینه قیومه اسمیله مسمی ایالتی ایسه خرواتستانه ملحقدر.

*- قیومه ایالتی شرق جنوبی جهنتندن نفس خرواتستانله، شمالاً آوستریانک قارنیوله خطه-سیله غرباً ایستریا ایله، غرب جنوبی جهنتندن دخی قارنو کورفزیله محاط اولوب، مساحه سطحیه-سی 1600 مربع کیلومتره و اهالیسی 87690 کشیدر.

دانيمارقه جزايرينك جسامتجه ايكنجيسي اولوب، جزاير مذكور-نك اك بيوكي اولان %سلاندا\$ ايله دانيمارقه-نك قره-سي اولان %يوتلاندا\$ و آلمانيه-يه تابع %اشلسويغ\$ خطه-لري آره-سندده واقعدر. شرقاً سلانددن %بيوك بلت\$، غرباً يوتلاندا و اشلسويغدن %كوجك بلت\$ بوغازلريله آيرلمش اولديغي حالده، شمالاً %فاتغات\$ و جنوباً بالطيق دكيزلريله و همان هر طرفدن بر طاقم كوجك آطه-لرله محاطدر. 8° طول شرقي خطي اورته-سندن، و 55° عرض شمالي خطنده ساحل جنوبيسي قربندن كچر. غير منتظم صورته بيضي الشكل اولوب، شمال غربيدن جنوب شرقيه اولان بويي 70 كيلومتره-در. شمال و غرب جهتلري دوز و چبلاق ايسه-ده، جنوب شرقي قسمي عارضه-لي و اورمانلرله مستور اولوب، شايان تصوير موقعلري حاويدر. طويراغي پك منبت و نهايت درجه-ده كوزل ايشلنمش اولمغله، بحق دانيمارقه-نك باغچه-سي تسميه اولنمشدر. سواحلنده بر چوق قويلري اولوب، اك بيوكي شمال شرقي ساحلنده-كي %اودنسه\$ كورفيدر. آطه ايكي ايالته منقسم اولوب، شمالنده كينك مركزي مذكور كور فزك ايچ طرفنده بر نهرك اوزرنده واقع %اودنسه\$، و جنوبده-كينك مركزنده ساحل جنوبيسندده واقع %اسونديبورغ\$ قصبه-لريدر. ديكر باشليجه معموره-لري: ساحل شرقيسندده واقع %نيبورغ\$، ساحل جنوبيسندده كائن %فابورغ\$ ساحل غربيسندده-كي %آسنس\$، شمال غربي گوشه-سندده بولنان %ميدلفارت\$ و %استروپ\$ ايله ساحل شماليسندده واقع %بوكنسه\$ قصبه-لريدر. اودنسه-دن تشعب ايدن دمير يول خطلري بو اسكله-لره منتهي اولوب، جمله-سني بربرلريله اختلاطده بولنديريورلر. اك بيوك نهری جزيره-نك جنوب جهتنده نيعانله مركزندن بعد المرور همانمي اولان كور فزه دوكلين %اودنسه آآ\$ نهريدر. آطه-نك مساحه سطحيه-سي 3406 مربع كيلومتره اولوب، 250000 اهاليسي واردر. هواسي رطوبتليدر. باشليجه محصولاتي: جبووات متنوعه ايله كتن، كنوير، شربنجي اوتي، كيميون و سائره-دن عبارتدر. اهالي خيلي اتلر يتيشديريورلر. آيلرده چوق اولوب، بال چيقار. كيرچ و ابنيه طاشلريله آلجي و سائره بولنور. باليغي چوقدر. صنايعي جزئيات قيبيلندن اولوب، تجارتنده آزدر. جنوبنده واقع %لانكلاندا\$ جزيره طويله-سييله سائر كوجك آطه-لر دخي اداره بوكا ملحقدر.